

รายงานการวิเคราะห์อุตสาหกรรมและพื้นที่เป้าหมาย
เชิงลึกของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ฉบับสมบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

รายงานฉบับสมบูรณ์
รายงานการวิเคราะห์อุตสาหกรรม
และพื้นที่เป้าหมายเชิงลึกของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำ
ศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

เสนอต่อ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

โดย
บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

กันยายน 2559

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ
ประจำปีงบประมาณ 2559
กันยายน 2559

การปฏิเสธข้อเรียกร้อง

รายงานฉบับนี้ได้รับการจัดทำขึ้น เพื่อการนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเท่านั้น นอกจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ห้ามบุคคลอื่นใดนำรายงานฉบับนี้ไปใช้ไม่ว่าด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการถูกนำไปใช้ แจกจ่าย เผยแพร่ เปิดเผย หรือ ถือเอาประโยชน์ในทางอื่นใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน แก่บุคคลอื่นใดนอกจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ไม่ว่าด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ทั้งนี้ บริษัทที่ปรึกษาขอปฏิเสธโดยแจ้งชัดต่อการเรียกร้องให้รับผิดชอบใดๆ ในความสูญเสีย หรือเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ว่าในทางใดจากการที่บุคคลที่สามได้นำเนื้อหาของรายงานฉบับนี้ไปใช้ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตาม

ข้อมูลทั้งหลายที่ได้ระบุไว้ในรายงานฉบับนี้ได้นำมาจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งที่เชื่อถือได้ ทั้งส่วนที่เป็นของราชการ หน่วยงานระหว่างประเทศ ส่วนที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการระดมความคิดเห็น ซึ่งข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 14 กันยายน 2559

อนึ่ง รายงานฉบับนี้ได้ทำขึ้นโดยอาศัยการตั้งสมมติฐาน พฤติการณ์แวดล้อมต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นหรือมีอยู่ ณ วันที่ออกรายงาน เหตุการณ์ต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกิดขึ้นในภายหลังอาจจะทำให้จำเป็นต้องปรับปรุงข้อสมมติฐานและข้อสรุปต่างๆ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของพฤติการณ์แวดล้อมนั้น นอกจากนี้ ข้อเสนอในเชิงนโยบายเป็นการวิเคราะห์ของบริษัทฯ มิได้เป็นข้อผูกพันในการกำหนดนโยบายสำหรับรัฐบาลแต่อย่างใด

สารบัญ

บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไปโดยสังเขปของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.....	1-1
1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	1-1
1.2 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก.....	1-6
1.2.1 โครงสร้างด้านการคมนาคม.....	1-6
1.2.2 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก	1-14
บทที่ 2 นโยบายทางเศรษฐกิจ นโยบายการค้า และนโยบายการต่างประเทศ	
ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	2-1
2.1 นโยบายทางเศรษฐกิจ	2-1
2.1.1 แผนแม่บทในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	2-1
2.1.2 แผน/นโยบายทางเศรษฐกิจอื่นๆ	2-4
2.2 นโยบายการค้า.....	2-5
2.2.1 ภาพรวมนโยบายการค้า.....	2-5
2.2.2 การเจรจาความตกลงการค้าเสรีของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	2-6
2.2.3 โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้า	2-9
2.3 นโยบายการต่างประเทศ	2-10
บทที่ 3 ภาพรวมการค้า และการลงทุนของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	3-1
3.1 ภาพรวมการค้าสินค้า	3-1
3.1.1 การส่งออกสินค้า.....	3-1
3.1.2 การนำเข้าสินค้า.....	3-4
3.2 ภาพรวมการค้าบริการ.....	3-8
3.2.1 การส่งออกบริการ	3-8
3.2.2 การนำเข้าบริการ	3-10
3.3 ภาพรวมการลงทุน	3-11
บทที่ 4 นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	
ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	4-1
4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน.....	4-1
4.1.1 หน่วยงานภาครัฐ	4-1

สารบัญ (ต่อ)

4.1.2	หน่วยงานภาคเอกชน.....	4-2
4.1.3	หน่วยงานอื่นๆ.....	4-2
4.2	นโยบายด้านการลงทุน	4-3
4.2.1	นโยบายด้านการลงทุนที่สำคัญ.....	4-3
4.2.2	อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม	4-8
4.2.3	เขตอุตสาหกรรม	4-9
4.3	กฎหมายและกฎระเบียบด้านการลงทุน.....	4-11
4.3.1	กฎหมายด้านการลงทุน.....	4-11
4.3.2	กฎหมายแรงงาน	4-30
4.3.3	กฎหมายที่ดิน	4-40
4.3.4	กฎหมายการเงินและการธนาคาร และการควบคุมเงินตราระหว่างประเทศ....	4-42
4.3.5	กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา.....	4-44
บทที่ 5 ขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจและการลงทุน ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม		5-1
5.1	ขั้นตอนก่อนการจัดตั้งธุรกิจ (Pre-Establishment Process)	5-1
5.1.1	การเลือกดำเนินธุรกิจ.....	5-1
5.1.2	ขั้นตอนก่อนการจัดตั้งธุรกิจ.....	5-2
5.2	ขั้นตอนหลังการจัดตั้งธุรกิจ (Post-Establishment Process)	5-13
5.2.1	ขั้นตอนในการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี.....	5-13
5.2.2	ขั้นตอนในการรวบรวมกิจการ/เข้าซื้อกิจการ.....	5-14
5.3	ขั้นตอนการออกจากธุรกิจ (Exit Process).....	5-16
5.3.1	ขั้นตอนที่ 1: จัดทำหนังสือการแสดงเจตจำนงปิดกิจการ (Decision of Dissolution Statement).....	5-16
5.3.2	ขั้นตอนที่ 2: ส่งหนังสือฯ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	5-17
5.3.3	ขั้นตอนที่ 3: ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการปิดบริษัทสู่สาธารณะ	5-17
5.3.4	ขั้นตอนที่ 4: ดำเนินการแจ้งยื่นขอปิดกิจการ.....	5-17
5.3.5	ขั้นตอนอื่นๆ	5-18
5.4	สรุป	5-20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 6 ต้นทุนการประกอบธุรกิจ (Cost of Doing Business)

ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	6-1
6.1 ต้นทุนทั่วไป	6-1
6.1.1 ต้นทุนค่าขนส่ง	6-1
6.1.2 ต้นทุนค่าขออนุญาตก่อสร้าง	6-2
6.1.3 ต้นทุนสำนักงานและที่พักอาศัย	6-3
6.2 ต้นทุนค่าจ้าง	6-7
6.3 ต้นทุนทางภาษี	6-8
6.3.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)	6-8
6.3.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)	6-9
6.3.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT)	6-9
6.3.4 ภาษีการขาย / ภาษีสรรพสามิต (Special Sale Tax)	6-10
6.3.5 ภาษีอื่นๆ	6-10
6.4 ต้นทุนอื่นๆ	6-11

บทที่ 7 โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรม

เครื่องนุ่งห่มของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-1
7.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-2
7.1.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรม	7-2
7.1.2 โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม	7-5
7.2 สถิติด้านการค้า การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-24
7.2.1 การค้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	7-24
7.2.2 การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม	7-36
7.3 พื้นที่เป้าหมายสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-37
7.3.1 พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุน	7-37
7.3.2 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน	7-40

สารบัญ (ต่อ)

7.4 การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-57
7.4.1 ผู้เล่นสำคัญในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม	7-57
7.4.2 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม	7-69
7.5 นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรม เครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-88
7.5.1 นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบด้านการลงทุนภายในประเทศ	7-88
7.5.2 มาตรการด้านการค้าระหว่างประเทศ	7-95
7.6 ปัญหาและอุปสรรคที่อาจพบในการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรม เครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-96
7.6.1 ปัญหาการแข่งขันในประเทศในระดับสูง ทั้งในด้านการแย่งวัตถุดิบ และแรงงาน ภาคการผลิต	7-96
7.6.2 ปัญหาการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและกฎระเบียบที่บ่อยครั้ง	7-96
7.6.3 อุปสรรคจากการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน	7-97
7.6.4 ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ	7-97
7.7 ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทยในการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรม เครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	7-100
7.7.1 รูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย	7-100
7.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทย	7-111

บทที่ 8 โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-2
8.1.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรม	8-2
8.1.2 โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ...	8-3
8.2 สถิติด้านการค้า การลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-20
8.2.1 การค้าสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป	8-20

สารบัญ (ต่อ)

8.2.2	การลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป	8-25
8.3	พื้นที่เป้าหมายสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-26
8.3.1	พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุน.....	8-26
8.3.2	พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน.....	8-29
8.4	การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-39
8.4.1	ผู้เล่นสำคัญในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป	8-39
8.4.2	โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป	8-52
8.5	นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-72
8.5.1	นโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุน	8-72
8.5.2	กฎหมายและกฎระเบียบด้านการลงทุน.....	8-73
8.5.3	กระบวนการ/ขั้นตอนที่สำคัญ.....	8-75
8.6	ปัญหาและอุปสรรคที่อาจพบในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-76
8.6.1	ข้อจำกัดจากความขาดแคลนเทคโนโลยีในการแปรรูป	8-76
8.6.2	ข้อจำกัดด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในบางพื้นที่	8-76
8.6.3	อุปสรรคจากการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน	8-77
8.6.4	ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ	8-77
8.7	ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทยในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8-78
8.7.1	รูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย	8-78
8.7.2	ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทย	8-85
	บรรณานุกรม.....	บ-1
	ภาคผนวก 1 รายชื่อผู้ประกอบการไทยในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.....	ผ 1-1
	ภาคผนวก 2 สรุปสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) และสิทธิพิเศษทางภาษีอื่น ๆ	
	ที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้รับจากประเทศคู่ค้าสำคัญ	ผ 2-1

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1-1 ข้อมูลพื้นฐานของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	1-2
ภาพที่ 1-2 แผนที่เวียดนาม แบ่งตามเขตการปกครอง (จังหวัด).....	1-4
ภาพที่ 1-3 เส้นทางถนนในเวียดนาม	1-8
ภาพที่ 1-4 เส้นทางรางรถไฟในเวียดนาม.....	1-10
ภาพที่ 1-5 สนามบิน/ท่าอากาศยานที่สำคัญในเวียดนาม	1-12
ภาพที่ 1-6 ท่าเรือที่สำคัญในเวียดนาม	1-14
ภาพที่ 3-1 มูลค่าการส่งออกสินค้าของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	3-2
ภาพที่ 3-2 ตำแหน่งของไทยในตลาดส่งออกสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	3-4
ภาพที่ 3-3 มูลค่าการนำเข้าสินค้าของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	3-5
ภาพที่ 3-4 ตำแหน่งของไทยในแหล่งนำเข้าสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	3-8
ภาพที่ 3-5 มูลค่าการส่งออกบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	3-9
ภาพที่ 3-6 สัดส่วนการส่งออกภาคบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	3-9
ภาพที่ 3-7 มูลค่าการนำเข้าบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	3-10
ภาพที่ 3-8 สัดส่วนการนำเข้าภาคบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	3-11
ภาพที่ 5-1 ขั้นตอนกิจกรรมก่อนการจัดตั้งธุรกิจเวียดนาม.....	5-22
ภาพที่ 5-2 ขั้นตอนกิจกรรมหลังการจัดตั้งธุรกิจ ตลอดจนการออกจากธุรกิจในเวียดนาม	5-24
ภาพที่ 7-1 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม	7-25
ภาพที่ 7-2 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	7-27
ภาพที่ 7-3 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม	7-28
ภาพที่ 7-4 แหล่งนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	7-30
ภาพที่ 7-5 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม	7-31
ภาพที่ 7-6 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	7-33
ภาพที่ 7-7 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม	7-34
ภาพที่ 7-8 แหล่งนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มสำคัญ ของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	7-36
ภาพที่ 7-9 พื้นที่ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม	7-38
ภาพที่ 7-10 แผนที่นครโฮจิมินห์	7-42

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 7-11 แผนที่จังหวัดภาคใต้ของเวียดนาม.....	7-46
ภาพที่ 7-12 แผนที่จังหวัดภาคกลางของเวียดนาม	7-52
ภาพที่ 7-13 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เวียดนาม.....	7-70
ภาพที่ 7-14 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมผ้าทอและผ้าฝ้ายเวียดนาม	7-79
ภาพที่ 7-15 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา เวียดนาม.....	7-83
ภาพที่ 8-1 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม	8-20
ภาพที่ 8-2 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	8-22
ภาพที่ 8-3 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม	8-23
ภาพที่ 8-4 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557	8-25
ภาพที่ 8-5 ตำแหน่งของจังหวัดเกิ่นเซอ.....	8-30
ภาพที่ 8-6 แผนที่จังหวัดเกิ่นเซอ.....	8-31
ภาพที่ 8-7 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเวียดนาม	8-53
ภาพที่ 8-8 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมผลไม้แปรรูปเวียดนาม	8-62
ภาพที่ 8-9 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปเวียดนาม	8-66

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1-1	ตัวเลขทางเศรษฐกิจและดัชนีเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนาม.....	1-5
ตารางที่ 1-2	สรุปเส้นทางรถไฟที่ยังมีการใช้งานอยู่ในเวียดนาม.....	1-11
ตารางที่ 1-3	รายชื่อธนาคารและสถาบันการเงินในเวียดนาม.....	1-17
ตารางที่ 2-1	ความตกลงการค้าเสรีของประเทศเวียดนามและประเทศคู่ภาคี.....	2-8
ตารางที่ 2-2	โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของเวียดนาม.....	2-9
ตารางที่ 2-3	โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของเวียดนาม จำแนกตามประเภทสินค้า.....	2-10
ตารางที่ 3-1	สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	3-2
ตารางที่ 3-2	ตลาดส่งออกหลัก 5 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557.....	3-3
ตารางที่ 3-3	สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	3-5
ตารางที่ 3-4	แหล่งนำเข้าหลัก 5 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557.....	3-7
ตารางที่ 3-5	โครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเวียดนาม ปี พ.ศ. 2558.....	3-12
ตารางที่ 3-6	ประเทศที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามมากที่สุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2558.....	3-13
ตารางที่ 4-1	รายชื่ออุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ.....	4-4
ตารางที่ 4-2	เขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม.....	4-9
ตารางที่ 4-3	สรุปรูปแบบธุรกิจที่สามารถดำเนินการได้ในเวียดนาม.....	4-15
ตารางที่ 4-4	รายชื่ออุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ภายใต้ข้อตกลง ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA).....	4-17
ตารางที่ 4-5	สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษในเวียดนาม.....	4-27
ตารางที่ 4-6	ประเภทวีซ่าของเวียดนาม สำหรับแรงงานต่างชาติ.....	4-31
ตารางที่ 4-7	อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนาม ปี พ.ศ. 2559 จำแนกตามเขตพื้นที่การลงทุน.....	4-36
ตารางที่ 5-1	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนการลงทุน....	5-3
ตารางที่ 5-2	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนธุรกิจ.....	5-5
ตารางที่ 5-3	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนตราประทับบริษัท.....	5-6
ตารางที่ 5-4	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเปิดบัญชีบริษัท.....	5-6
ตารางที่ 5-5	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลบริษัทเข้าสู่ระบบ NBRP.....	5-7
ตารางที่ 5-6	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการชำระภาษีทะเบียนธุรกิจ.....	5-8
ตารางที่ 5-7	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนชำระภาษี.....	5-8
ตารางที่ 5-8	เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนลูกจ้าง.....	5-9

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

ตารางที่ 5-9 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการยื่นขออนุมัติเช่าที่ดิน	5-11
ตารางที่ 5-10 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการยื่นขอไปรับรองสิทธิในการใช้ที่ดิน.....	5-12
ตารางที่ 6-1 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า	6-1
ตารางที่ 6-2 ค่าใช้จ่ายการขออนุญาตก่อสร้าง	6-2
ตารางที่ 6-3 อัตราค่าเช่าที่พักอาศัย	6-3
ตารางที่ 6-4 อัตราค่าเช่าสำนักงาน และโรงงาน	6-4
ตารางที่ 6-5 อัตราค่าไฟฟ้าในเวียดนาม	6-4
ตารางที่ 6-6 อัตราค่าน้ำประปาในเวียดนาม: กรุงเทพมหานคร	6-6
ตารางที่ 6-7 อัตราค่าติดตั้ง/ค่าจดทะเบียนโทรศัพท์	6-7
ตารางที่ 6-8 อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนาม ปี พ.ศ. 2559 จำแนกตามเขตพื้นที่การลงทุน.....	6-7
ตารางที่ 6-9 อัตราค่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	6-9
ตารางที่ 6-10 ค่าธรรมเนียมวีซ่า	6-11
ตารางที่ 6-11 อัตราค่าก๊าซ	6-11
ตารางที่ 7-1 ปัจจัยดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม	7-6
ตารางที่ 7-2 ปัจจัยดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม	7-8
ตารางที่ 7-3 เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่น ในการลงทุนในอุตสาหกรรม สิ่งทอของเวียดนาม.....	7-22
ตารางที่ 7-4 เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่น ในการลงทุนในอุตสาหกรรม เครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม.....	7-23
ตารางที่ 7-5 สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	7-25
ตารางที่ 7-6 สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	7-28
ตารางที่ 7-7 สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	7-31
ตารางที่ 7-8 สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	7-34
ตารางที่ 7-9 เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบนครโฮจิมินห์.....	7-44
ตารางที่ 7-10 สินค้านำเข้าจากแหล่งนำเข้าสำคัญในอุตสาหกรรมสิ่งทอ	7-107

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตารางที่ 7-11	สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอ	7-109
ตารางที่ 7-12	สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม	7-110
ตารางที่ 8-1	ปัจจัยดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม	8-3
ตารางที่ 8-2	เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่นในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม.....	8-17
ตารางที่ 8-3	สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	8-21
ตารางที่ 8-4	สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558.....	8-24
ตารางที่ 8-5	เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบเมืองเกิ่นเซอ	8-33
ตารางที่ 8-6	เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบเมืองก่าเมา	8-36
ตารางที่ 8-7	เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบเมืองเตียนเกียง.....	8-38
ตารางที่ 8-8	โรงงานผลิตของบริษัท Vinamilk ในเวียดนาม	8-49
ตารางที่ 8-9	สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย	8-83

บทที่ 1

ข้อมูลทั่วไปโดยสังเขปของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1.1 ข้อมูลทั่วไป

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam) หรือเวียดนาม มีขนาดพื้นที่ 331,210 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็นพื้นดิน 310,070 ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ 21,140 ตารางกิโลเมตร โดยมีพรมแดนทางทิศตะวันตกติดกับ สปป.ลาว พรมแดนทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับกัมพูชา พรมแดนทางทิศเหนือติดกับจีน พรมแดนทางทิศตะวันออกเป็น ชายฝั่งซึ่งติดกับทะเลจีนใต้ (South China Sea) อ่าวตังเกี๋ย (Gulf of Tonkin) และอ่าวไทย (Gulf of Thailand)

เวียดนามมีขนาดระบบเศรษฐกิจ หรือขนาดของ GDP ในปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 198.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยหากพิจารณาขนาด GDP at PPP จะพบว่าเวียดนามมีขนาดเท่ากับ 551.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นอันดับที่ 36 ของโลก ในส่วนของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศ หรือ Real GDP Growth พบว่า เวียดนามมีการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2558 เทียบกับปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ร้อยละ 6.5 ประชากรในประเทศมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ 2,170 ดอลลาร์สหรัฐ (และมี GDP per capita at PPP เท่ากับ 6,100 ดอลลาร์สหรัฐ¹) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา ภาคส่วนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ณ ปี พ.ศ. 2558 พบว่าภาคการเกษตรของเวียดนามมีส่วน ต่อ GDP เท่ากับร้อยละ 17.50 ภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนต่อ GDP เท่ากับร้อยละ 38.80 และ ภาคบริการ มีสัดส่วนต่อ GDP เท่ากับร้อยละ 43.70 นอกจากนี้ ในส่วนของตัวเลขอัตราเงินเฟ้อ ของประเทศ พบว่าอยู่ที่ร้อยละ 0.90 และตัวเลขอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 3.00

เวียดนามมีการส่งออกและการนำเข้าสินค้าในปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าเท่ากับ 158.70 และ 150.40 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ โดยคิดเป็นอันดับผู้ส่งออกในอันดับที่ 28 ของโลก และ คิดเป็นอันดับผู้นำเข้าในอันดับที่ 29 ของโลก ในที่นี้ ตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนาม ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น โดยเวียดนามส่งออกสินค้า อันได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นสำคัญ ส่วนแหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนามมาจากจีน

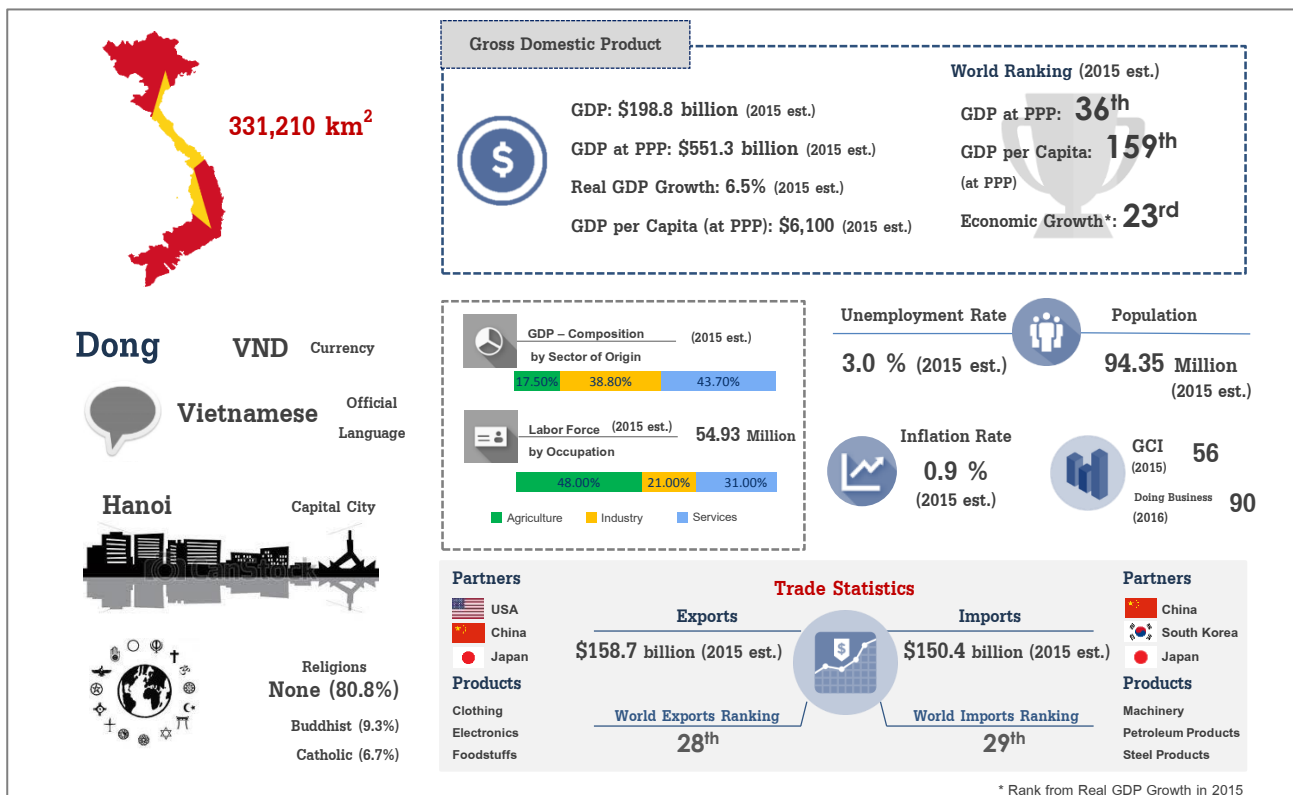
¹ ข้อมูลจาก CIA Factbook (<https://www.cia.gov/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

กาแฟใต้ และญี่ปุ่น โดยเวียดนามนำเข้าสินค้า อันได้แก่ เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และ ผลิตภัณฑ์เหล็ก เป็นสำคัญ

เวียดนามมีประชากรจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 94,350,000 คน (ตัวเลขประมาณการ ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 จาก CIA Factbook) โดยจำนวนแรงงานในระบบเศรษฐกิจมีจำนวนประมาณ 54,930,000 คน แบ่งออกเป็นแรงงานในภาคการเกษตร ร้อยละ 48.00 ของแรงงานทั้งหมดในประเทศ ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 21.00 และภาคบริการ ร้อยละ 31.00 ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศพูดภาษาเวียดนามเป็นภาษาหลัก และใช้ภาษาเวียดนามในการติดต่อทางราชการและทางธุรกิจด้วย (ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสมีการใช้อยู่บ้าง) นอกจากนี้ ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไม่นับถือศาสนาใดๆ โดยคิดเป็นร้อยละ 80.80 ของประชากรทั้งหมด ส่วนประชากรส่วนที่เหลือนั้น ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์

ภาพที่ 1-1 ข้อมูลพื้นฐานของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจาก CIA Factbook, WTO Trade Profiles, และ World Bank (as of July 2016)

เวียดนามแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 58 จังหวัด และ 5 เขตปกครองพิเศษ ซึ่งเทียบเท่ากับในระดับจังหวัด นอกจากนี้ แต่ละจังหวัดยังแบ่งออกเป็นส่วนการปกครองในระดับ เมือง และเขต ตามลำดับ

เมืองหลวงของเวียดนาม คือ กรุงฮานอย (Ha Noi) ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศ เป็นหนึ่งในห้าเขตปกครองพิเศษของเวียดนาม และยังเป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 1,000 ปี ทั้งนี้ กรุงฮานอยเป็นเมืองศูนย์กลางด้านการปกครอง โดยหน่วยงานราชการต่างๆ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองแห่งนี้ และยังเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจทางตอนเหนือของประเทศ โดยมีธุรกิจภาคการผลิตและบริการหลายภาคส่วนที่มีกรุงฮานอยเป็นฐานหลัก อาทิ อุตสาหกรรมเบา บริการด้านการเงิน บริการด้านการท่องเที่ยว ฯลฯ ปัจจุบัน กรุงฮานอยมีประชากรอาศัยอยู่ราว 7,000,000 คน (คิดเป็นประมาณร้อยละ 7.5 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศ โดยเป็นเมืองที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดเป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองจากนครโฮจิมินห์)

ส่วนเมืองสำคัญอื่นๆ ของเวียดนาม ได้แก่

- นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศในลุ่มแม่น้ำโขง เมืองดังกล่าวเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเวียดนามตอนใต้ โดยเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมการเงิน อุตสาหกรรม IT รวมไปถึงธุรกิจท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์กลาง (Hub) ด้านการคมนาคมขนส่งทางตอนใต้ของประเทศ โดยเป็นที่ตั้งของสนามบินที่มีปริมาณผู้ใช้บริการมากที่สุดในประเทศ คือ สนามบินนานาชาติเตินเซินญัตต์ (Tan Son Nhat) และเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟไซงอน (Saigon Railway Station) ซึ่งเป็นสถานีรถไฟหลักของเวียดนามตอนใต้ นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของท่าเรือไซงอน (Saigon Port) ซึ่งเป็นท่าเรือขนส่งสำคัญในพื้นที่ภาคใต้ของเวียดนาม
- เมืองดานัง (Da Nang) ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ และเป็นหนึ่งในเมืองท่าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนาม เมืองดานังยังเป็นแหล่งเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมหลายภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม กระดาษ เครื่องมือแพทย์ วัสดุก่อสร้าง เหมืองแร่ รวมไปถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- เมืองไฮฟอง (Hai Phong) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือใกล้กับกรุงฮานอย เป็นเมืองท่าสำคัญอีกเมืองหนึ่ง และเป็นหนึ่งในห้าเขตปกครองพิเศษของประเทศ ทั้งนี้

เมืองไฮฟองสามารถเพาะปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อย และถั่วได้มาก และยังเป็นเขตอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมจักรยานยนต์ รวมถึงอุตสาหกรรมปิโตรเลียม

- เมืองเว้ (Hue) ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศใกล้กับเมืองดานัง เมืองดังกล่าวเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน และเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์หลายแห่ง ซึ่งรวมไปถึงมรดกโลกของประเทศอย่างหมู่โบราณสถานเมืองเว้ (Complex of Hue Monuments)

ภาพที่ 1-2 แผนที่เวียดนาม แบ่งตามเขตการปกครอง (จังหวัด)

ที่มา : Map of World (<http://www.nationsonline.org>)

ทรัพยากรธรรมชาติที่มีมากในเวียดนาม ได้แก่ ถ่านหิน ท่อนซุง แมงกานีส แร่ฟอสเฟต แร่บอกไซต์ แร่โครเมต แร่ธาตุหายาก (Rare Earth Elements) น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ และพลังงานน้ำ ส่วนภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจที่สำคัญของเวียดนาม ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมรองเท้า อุตสาหกรรมเหมืองแร่ (ถ่านหินและเหล็ก) อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมปุ๋ยและสารเคมี อุตสาหกรรมแก้ว อุตสาหกรรมยางล้อ อุตสาหกรรมปิโตรเลียม และอุตสาหกรรมโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

สำหรับข้อมูลอื่นๆ รวมถึงตัวเลขดัชนีทางเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนาม แสดงในตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 ตัวเลขทางเศรษฐกิจและดัชนีเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนาม

ดัชนีเศรษฐกิจที่สำคัญ	หน่วย	ปี พ.ศ.	ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
ตัวเลขทางเศรษฐกิจและดัชนีเศรษฐกิจ				
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)	พันล้านดอลลาร์สหรัฐ	2558	198.8	CIA Factbook (as of July 2016)
อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP growth)	ร้อยละ	2558	6.50	CIA Factbook (as of July 2016)
อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate)	ร้อยละ	2558	0.90	CIA Factbook (as of July 2016)
อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate)	ร้อยละ	2558	3.00	CIA Factbook (as of July 2016)
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Rate/Discount Rate)	ร้อยละ	2558	9.00	CIA Factbook (as of July 2016)
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank Prime Lending Rate)	ร้อยละ	2558	8.10	CIA Factbook (as of July 2016)
หนี้ภาครัฐ (Government Debt)	ร้อยละของ GDP	2558	52.70	IMF World Economic Outlook, Oct 15 (as of July 2016)
หนี้สาธารณะ (Public Debt)	ร้อยละของ GDP	2558	61.22	CIA Factbook (as of July 2016)
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เฉลี่ยรายปี)	คงต่อดอลลาร์สหรัฐ	2558	21,928	CIA Factbook (as of July 2016)
	คงต่อบาท	2558	625	Bank of Thailand (as of July 2016)
จำนวนประชากร	ล้านคน	2558	94.349	US Census Bureau (as of July 2016)
อัตราการเติบโตของประชากรในประเทศ	ร้อยละ	2558	1.00	US Census Bureau (as of July 2016)
ข้อมูลและดัชนีตัวชี้วัดอื่น ๆ				
Global Competitiveness Index (GCI)	อันดับ	2558	56	World Economic Forum (as of July 2016)

ดัชนีเศรษฐกิจที่สำคัญ	หน่วย	ปี พ.ศ.	ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
Network Readiness Index (NRI)	อันดับ	2558	85	World Economic Forum (as of July 2016)
Doing Business Index	อันดับ	2559	90	World Bank (as of July 2016)
Economic Freedom Index	อันดับ	2559	131	The Heritage Foundation (as of July 2016)
Human Development Index (HDI)	อันดับ	2558	116	United Nations Development Programme (as of July 2016)
Human Capital Index	อันดับ	2558	59	World Economic Forum (as of July 2016)
Corruption Perceptions Index (CPI)	อันดับ	2558	112	Transparency International (as of July 2016)
Travel and Tourism Competitiveness Index	อันดับ	2558	75	World Economic Forum (as of July 2016)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ปัจจุบัน เวียดนามมีการปกครองระบอบสังคมนิยม โดยมีประธานาธิบดีเป็นผู้นำสูงสุดของประเทศ และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล ประธานาธิบดีคนปัจจุบันของเวียดนาม คือ นายเจิ่น ดัย กวาง (Tran Dai Quang) ซึ่งได้รับแต่งตั้งขึ้นดำรงตำแหน่งในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2559 ส่วนนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันของเวียดนาม คือ นายเหงียน ซวน ฟุก (Nguyen Xuan Phuc) ซึ่งได้รับแต่งตั้งขึ้นดำรงตำแหน่งในวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2559

1.2 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2.1 โครงสร้างด้านการคมนาคม

1.2.1.1 การคมนาคมทางถนน

เวียดนามเป็นประเทศหนึ่งที่มีระบบการคมนาคมขนส่งมีการพัฒนาไปมากกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายประเทศ สำหรับการคมนาคมขนส่งทางถนน เวียดนามมีเส้นทางถนนยาวรวมกันประมาณ 256,000 กิโลเมตร แบ่งออกเป็นเส้นทางถนนทั่วไปประมาณร้อยละ 84 ของความยาวถนนในประเทศทั้งหมด เส้นทางสายหลัก (National Highway) ประมาณร้อยละ 7 (ประมาณ 17,295 กิโลเมตร) และเส้นทางถนนระดับจังหวัด (Provincial Roads) ประมาณร้อยละ 9 โดยเส้นทางถนนส่วนใหญ่เป็นถนนดิน และมีถนนประมาณ 40,000 กิโลเมตรที่เป็นเส้นทางถนนลาดยาง

สำหรับเส้นทางสายหลัก (National Highway) ในเวียดนามที่สำคัญๆ ได้แก่

- **เส้นทางหมายเลข 1** – วิ่งจากกรุงฮานอยไปยังจังหวัดก่าเมา (Ca Mau) โดยผ่านเมืองดานัง และนครโฮจิมินห์ โดยเส้นทางดังกล่าวถือเป็นเส้นทางที่ยาวที่สุดในประเทศ และเป็นเส้นทางสำคัญที่เชื่อมเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้
- **เส้นทางหมายเลข 3** – วิ่งจากกรุงฮานอยไปยังจังหวัดกาวบั้ง (Cao Bang) สิ้นสุดที่บริเวณด่านต้า หลุง (Ta Lung) ซึ่งอยู่ติดพรมแดนจีนในส่วนของมณฑลยูนนาน
- **เส้นทางหมายเลข 5** – วิ่งจากกรุงฮานอยไปจังหวัดไฮฟอง (Hai Phong) โดยเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางหลักในการขนส่งสินค้าจากกรุงฮานอยไปยังท่าเรือในไฮฟอง
- **เส้นทางหมายเลข 9** – วิ่งจากจังหวัดคว่างจิ (Quang Tri) ไปยังจังหวัดดอง ฮา (Dong Ha) โดยเป็นเส้นทางที่เชื่อมกับเส้นทางหมายเลข 9 ของ สปป.ลาว ซึ่งสามารถเดินทางมาไทย (มุกดาหาร) หรือขนส่งสินค้าจากไทยมายังท่าเรือในดอง ฮา ได้
- **เส้นทางหมายเลข 13** – วิ่งจากนครโฮจิมินห์ไปจังหวัดบิญเฟือก (Binh Phuoc) สิ้นสุดที่ด่านเฮา ลู (Hoa Lu) ซึ่งอยู่ติดพรมแดนกัมพูชาในส่วนของจังหวัดกระแจะ
- **เส้นทางหมายเลข 18** – วิ่งจากกรุงฮานอยไปจังหวัดคว่าง นินห์ (Quang Ninh) ซึ่งอยู่ติดพรมแดนจีนในส่วนของเขตปกครองตนเองกว่างซี (Guangxi)

ภาพที่ 1-3 เส้นทางถนนในเวียดนาม

ที่มา : ezilon Maps (www.ezilon.com)

1.2.1.2 การคมนาคมทางรถไฟ

ในปัจจุบัน เส้นทางคมนาคมระบบรางของเวียดนามประกอบด้วยเส้นทางที่ยังเปิดให้บริการทั้งสิ้น 11 สาย ได้แก่

- เส้นทางเหนือ-ใต้ (North-South Railway) ซึ่งวิ่งจากกรุงฮานอยไปยังนครโฮจิมินห์ รวมระยะทางกว่า 1,726 กิโลเมตร ผ่านสถานีกว่า 260 แห่ง และถือเป็นเส้นทางสายหลักที่ยาวที่สุดในประเทศ
- เส้นทางกรุงฮานอย-หลาวกาย (Hanoi-Lao Cai) มีระยะทาง 296 กิโลเมตร วิ่งจากกรุงฮานอย ไปยังเมืองหลาวกาย
- เส้นทางกรุงฮานอย-ด่งตาง (Hanoi-Dong Dang) มีระยะทาง 163 กิโลเมตร วิ่งจากกรุงฮานอย ไปยังเมืองด่งตาง ซึ่งอยู่ติดกับชายแดนฝั่งเสียงของจีน (มณฑลกว่างซี)
- เส้นทางแกบ-ฮาลอง (Kep-Ha Long) มีระยะทาง 106 กิโลเมตร วิ่งจากเมืองแกบ ในจังหวัดบักซาง (Bac Giang) ไปยังเมืองฮาลอง
- เส้นทางกรุงฮานอย-ไฮฟอง (Hanoi-Hai Phong) มีระยะทาง 102 กิโลเมตร วิ่งจากกรุงฮานอย ไปยังเมืองไฮฟอง
- เส้นทางกรุงฮานอย-ท้ายเงวียน (Hanoi-Thai Nguyen) มีระยะทาง 75 กิโลเมตร วิ่งจากกรุงฮานอย ไปยังเมืองท้ายเงวียน
- เส้นทางท้ายเงวียน-แกบ (Thai Nguyen-Kep) มีระยะทาง 57 กิโลเมตร วิ่งจากเมืองท้ายเงวียน ไปยังเมืองแกบ ในจังหวัดบักซาง
- เส้นทางโฝหลู-ซวน ซาว (Pho Lu-Xuan Giao) มีระยะทาง 11 กิโลเมตร วิ่งจากเมืองโฝหลู ในจังหวัดหลาวกาย ไปยังเมืองซวน ซาว ในจังหวัดเตียน เกียน (Tien Kien)
- เส้นทางเตียน เกียน-ไบ่ บาง (Tien Kien-Bai Bang) มีระยะทาง 10.5 กิโลเมตร วิ่งจากจังหวัดเตียน เกียน ไปยังเมืองไบ่ บาง ในจังหวัดฟูเถาะ (Pho Tho)
- เส้นทางดาลัด-จายหมัต (Da Lat-Trai Mat) มีระยะทาง 7 กิโลเมตร วิ่งจากเมืองดาลัด จังหวัดเลิมด่ง (Lam Dong) ไปยังเมืองจายหมัต จังหวัดนินถ่วน (Ninh Thuan) ซึ่งอยู่ติดกัน
- เส้นทางเตียน เกียน-เลิมเถา (Tien Kien-Lam Thao) มีระยะทาง 4.1 กิโลเมตร วิ่งจากจังหวัดเตียน เกียน ไปยังเมืองเลิมเถา ในจังหวัดฟูเถาะ (Pho Tho)

ภาพที่ 1-4 เส้นทางรางรถไฟในเวียดนาม

ที่มา : SEA Citymap (<http://www.seacitymaps.com>)

ตารางที่ 1-2 สรุปเส้นทางรถไฟที่ยังมีการใช้งานอยู่ในเวียดนาม

ลำดับ	เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	ระยะเวลาเดินทาง โดยประมาณ (ชั่วโมง)
1	North-South Railway	1,726	30
2	Hanoi-Lao Cai	296	10
3	Hanoi-Dong Dang	163	4.25
4	Kep-Ha Long	106	4.5
5	Hanoi-Haiphong	102	2.5
6	Hanoi-Thai Nguyen	75	N/A
7	Thai Nguyen-Kep	57	N/A
8	Pho Lu-Xuan Giao	11	N/A
9	Tien Kien-Bai Bang	10.5	N/A
10	Da Lat-Trai Mat	7	N/A
11	Tien Kien-Lam Thao	4.1	N/A

ที่มา : Vietnam Railways

ในปี พ.ศ. 2553 รัฐบาลเวียดนามมีแผนที่จะจัดสร้างสายรถไฟความเร็วสูง (High-speed Rail) คู่ไปกับรางรถไฟเส้นทางสายเหนือ-ใต้ โดยหากเส้นทางดังกล่าวก่อสร้างแล้วเสร็จ จะช่วยลดระยะเวลาในการเดินทาง/ขนส่งจากกรุงฮานอยไปยังนครโฮจิมินห์จากเดิม 30 ชั่วโมง เป็น 6 ชั่วโมงได้ นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะจัดสร้างเส้นทางรถไฟสายอื่นๆ ด้วย อาทิ เส้นทางดาลัด-ทับจาม (Da Lat-Thap Cham) เส้นทางโฮจิมินห์-หุงเต่า (Ho Chi Minh City-Vung Tau) เส้นทางไดอัน-ลักนินห์ (Di An-Loc Ninh) และเส้นทางมูยา-หุงอัน (Mu Gia-Vung Ang)

อย่างไรก็ดี ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 รัฐบาลเวียดนามได้ชะลอการจัดสร้างรถไฟความเร็วสูงดังกล่าวเนื่องด้วยค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการลงทุนจัดสร้างมีมูลค่าที่สูงมาก และให้มีการทบทวนแผนการจัดสร้างใหม่² ทั้งนี้ ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 ภายใต้อำนาจจัดสร้างฉบับใหม่ รัฐบาลเวียดนามได้อนุมัติแผนการจัดสร้างสายรถไฟความเร็วสูงขึ้นอีกครั้ง และเริ่มดำเนินการจัดสร้างซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2593³

² รวบรวมข้อมูลจาก <http://saigoneer.com/saigon-development/2439-pm-approves-high-speed-rail-and-airport-upgrades-in-massive-transportation-overhaul> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID=958000028218> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559) และ <http://saigoneer.com/saigon-development/4567-vietnam-pushes-ahead-with-high-speed-rail-line> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

1.2.1.3 การคมนาคมทางอากาศ

เวียดนามมีสนามบินนานาชาติในประเทศทั้งหมด 3 แห่ง โดยสนามบินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศอยู่ที่กรุงฮานอย คือ สนามบินนานาชาตินอยไบ (Noi Bai) ส่วนสนามบินอื่นที่มีขนาดใหญ่รองลงมา ได้แก่ สนามบินนานาชาติเตินซันญีต (Tan Son Nhat) ที่ตั้งอยู่นครโฮจิมินห์ และสนามบินนานาชาติดานัง (Da Nang) ที่ตั้งอยู่เมืองดานัง

ภาพที่ 1-5 สนามบิน/ท่าอากาศยานที่สำคัญในเวียดนาม

ที่มา : Map of World (<http://www.nationsonline.org>)

1.2.1.4 การคมนาคมทางเรือ

เวียดนามมีท่าเรือขนาดใหญ่ในประเทศทั้งหมด 8 แห่ง (ไม่นับรวมท่าเรือพาณิชย์ขนาดเล็กที่มีกว่า 100 แห่ง) โดยท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ คือ ท่าเรือไซงอน (Saigon Port) หรือท่าเรือโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Port) ซึ่งตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์ เป็นท่าเรือที่รองรับเรือขนาดใหญ่ ส่วนท่าเรือสำคัญอื่นๆ ได้แก่

- ท่าเรือไฮฟอง (Hai Phong Port) เป็นท่าเรือที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ
- ท่าเรือดานัง (Da Nang Port) หรือท่าเรือเทียนซา (Tien Sa) เป็นท่าเรือที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ
- ท่าเรือกัมราน์ (Cam Ranh Port) หรือท่าเรือบางอย (Ba Ngoi Port) ซึ่งเป็นท่าเรือพาณิชย์ที่ตั้งอยู่บริเวณอ่าวกัมราน์ (Cam Ranh Bay)
- ท่าเรือหุงเต่า (Vung Tao Port) เป็นท่าเรือซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดหุงเต่า ใช้ในการส่งออกสินค้า รวมถึงใช้ในการเดินเรือสำรวจแหล่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติในทะเล

นอกจากนี้ เวียดนามยังมีเส้นทางคมนาคมทางน้ำตามลำน้ำสายต่างๆ ในประเทศ ซึ่งมีความยาวรวมกันทั้งสิ้น 17,702 กิโลเมตร

ภาพที่ 1-6 ท่าเรือที่สำคัญในเวียดนาม

ที่มา : Logistics Capacity Assessment (LCA) (<http://dlca.logcluster.org/>)

1.2.2 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2.2.1 ระบบไฟฟ้า

การพัฒนากระบวนโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคในเวียดนาม เริ่มเกิดขึ้นในช่วงที่ฝรั่งเศสได้เข้ามายึดครองดินแดนอินโดจีนเป็นอาณานิคม โดยฝรั่งเศสเข้ามาพัฒนาระบบกระแสไฟฟ้าในเวียดนาม แต่ต้องหยุดชะงักลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง และช่วงสงครามเวียดนาม

หลังจากเหตุการณ์สงครามจบลง เวียดนามได้เปลี่ยนการปกครองไปสู่ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ได้ตกอยู่ภายใต้การบริหารของภาครัฐ โดยผู้ผลิตกระแสไฟฟ้ารายสำคัญของประเทศ ได้แก่ Electricity Vietnam (EVN) ซึ่งเป็นบริษัทถือหุ้นโดยรัฐบาลเวียดนามที่รับผิดชอบในการผลิตกระแสไฟฟ้าของประเทศ

ปัจจุบัน การเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศได้ส่งผลให้ความต้องการพลังงานในประเทศเพิ่มสูงขึ้น ทำให้เวียดนามประสบปัญหาไม่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้พอเพียงต่อความต้องการของประเทศ และทำให้เวียดนามต้องมีการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ (จีน) มาใช้ในประเทศมากขึ้น ในขณะเดียวกัน บางพื้นที่ของประเทศก็ประสบปัญหาไฟดับบ่อยครั้ง โดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ

1.2.2.2 ระบบน้ำประปา

ระบบน้ำประปาของเวียดนาม มีหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ Ministry of Construction ดูแลและจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ในประเทศโดยเฉพาะพื้นที่เมืองต่างๆ (Urban Area) ส่วน Ministry of Agriculture and Rural Development มีหน้าที่ในการจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ชนบท (Rural Area)

สำหรับผู้ผลิตน้ำประปารายสำคัญในเวียดนาม ได้แก่ Saigon Water Corporation (SAWACO) ซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำประปาให้กับนครโฮจิมินห์ และ Hanoi Water Company ซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำประปารายสำคัญให้กับกรุงฮานอย

ทั้งนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบน้ำประปาในเวียดนาม ณ ปัจจุบัน คือปัญหาการเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคดังกล่าว โดยในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกล การเข้าถึงในระบบน้ำประปายังไม่สามารถทำได้ ส่งผลทำให้ประชากรในพื้นที่ดังกล่าวต้องอาศัยแหล่งน้ำทางธรรมชาติในการอุปโภคบริโภค

1.2.2.3 ระบบโทรคมนาคมและการสื่อสาร

ระบบโทรคมนาคมและการสื่อสารของเวียดนามถูกพัฒนาขึ้นเริ่มแรกในช่วงที่ประเทศตกอยู่ภายใต้อาณานิคมฝรั่งเศส และหยุดชะงักไปในช่วงภาวะสงคราม อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเวียดนามได้มีการดำเนินนโยบายพัฒนาระบบดังกล่าวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงหลายปี

ที่ผ่านมา ส่งผลให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมและการสื่อสารของประเทศพัฒนาขึ้นอย่างมาก

ปัจจุบัน เวียดนามมีผู้ใช้โทรศัพท์บ้านประมาณ 10.2 ล้านเลขหมาย และมีผู้ใช้โทรศัพท์ไร้สาย/โทรศัพท์เคลื่อนที่ราว 136.1 ล้านเลขหมาย โดยหน่วยงานหลักที่ให้บริการด้านโทรคมนาคมและการสื่อสารของประเทศ ได้แก่ Vietnam Posts and Telecommunications Group (VNPT) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ทำหน้าที่ในการให้บริการด้านต่างๆ เกี่ยวข้องกับโทรคมนาคมและการสื่อสารของประเทศ โดย VNPT จะเป็นผู้ให้บริการหลักในบริการโทรศัพท์บ้านของประเทศ และมีบริษัทในเครือ เช่น Vietnam Data Communication Company Vinaphone และ MobiFone ซึ่งมุ่งเน้นการให้บริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต Viettel Mobile เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้ Ministry of Defense ซึ่งให้บริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต S-Fone เป็นบริษัทเอกชนที่ให้บริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตในเวียดนาม เป็นต้น

1.2.2.4 ระบบการเงินและการธนาคาร

ในอดีต ทั้งสาธารณรัฐประชาชนเวียดนาม (เวียดนามเหนือ) และสหพันธรัฐเวียดนาม (เวียดนามใต้) ต่างก็มีธนาคารแห่งชาติเป็นของตนเอง โดย State Bank of Vietnam เป็นธนาคารแห่งชาติของสาธารณรัฐประชาชนเวียดนาม และ National Bank of Vietnam เป็นธนาคารกลางของสหพันธรัฐเวียดนาม

หลังจากกองทัพเวียดนามเหนือได้รับชัยชนะเหนือกองทัพเวียดนามใต้ ได้มีความพยายามที่จะรวบระบบการปกครองของทั้งสองเข้าเป็นหนึ่งเดียว โดยในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2519 ธนาคารแห่งชาติเวียดนามได้รวมเข้ากับธนาคารรัฐเวียดนามเพื่อให้เหลือเพียงหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่กำกับดูแลระบบการเงินของเวียดนาม

ปัจจุบัน เวียดนามมีธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินงานในประเทศ 115 ราย (ไม่นับรวมสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ของธนาคารและสถาบันการเงินต่างๆ ที่เข้ามาตั้งในเวียดนาม) ดังแสดงในตารางที่ 1-3 โดยมีธนาคารพาณิชย์ไทยที่เข้าไปเปิดสาขาและดำเนินการอยู่ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 1-3 รายชื่อธนาคารและสถาบันการเงินในเวียดนาม

ลำดับ	ธนาคารพาณิชย์/สถาบันการเงิน	ประเภท	จำนวนสาขา	
1	Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development (Agribank)	State-owned Commercial Banks	943	
2	Ocean Commercial One Member Limited Liability Ban		21	
3	Construction Commercial One Member Limited Liability Bank		16	
4	Asia Commercial Joint Stock Bank	Joint-Stock Commercial Banks	81	
5	An Binh Commercial Joint Stock Bank		30	
6	Bao Viet Joint Stock commercial Bank		9	
7	Viet Capital Commercial Joint Stock Bank (Viet Capital Bank)		17	
8	BACA Commercial Joint Stock Bank		22	
9	LienViet Commercial Joint Stock Bank – Lienviet Post Bank		61	
10	Vietnam Bank for Industry and Trade (Vietinbank)		149	
11	Global Petro Commercial Joint Stock Bank		13	
12	PVcomBank		33	
13	Joint Stock Commercial Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV)		180	
14	DONG A Commercial Joint Stock Bank		56	
15	Southeast Asia Commercial Joint Stock Bank		39	
16	The Maritime Commercial Joint Stock Bank- MSB		45	
17	Kien Long Commercial Joint Stock Bank		27	
18	Viet Nam Technological and Commercial Joint Stock Bank		62	
19	Nam A Commercial Joint Stock Bank		18	
20	Joint Stock Commercial Bank for Foreign Trade of Vietnam (Vietcombank)		96	
21	Mekong Development Joint Stock commercial Bank		17	
22	Housing development Commercial Joint Stock Bank		45	
23	Orient Commercial Joint Stock Bank		34	
24	Southern Commercial Joint Stock Bank		35	
25	Military Commercial Joint Stock Bank		71	
26	Vietnam International Commercial Joint Stock Bank		50	
27	National Citizen bank - NCB		20	
28	Sai Gon Commercial Joint Stock Bank		50	
29	Saigon Bank for Industry & Trade		33	
30	Saigon-Hanoi Commercial Joint Stock Bank		53	
31	Sacombank		72	
32	TienPhong Commercial Joint Stock Bank		20	
33	Viet A Commercial Joint Stock Bank		17	
34	Vietnam Prosperity Commercial Joint Stock Bank (VP Bank)		44	
35	Viet Nam Thuong Tin Commercial Joint Stock Bank		11	
36	Petrolimex Group Commercial Joint Stock Bank		16	
37	Vietnam Export – Import Commercial Joint Stock Bank (Eximbank)		42	
38	ANZVL			N/A

ลำดับ	ธนาคารพาณิชย์/สถาบันการเงิน	ประเภท	จำนวนสาขา
39	Hong Leong Bank Vietnam Limited	Wholly Foreign Owned Banks	N/A
40	Hongkong – Shanghai Bank Vietnam Limited (HSBC)		N/A
41	Shinhan Bank Vietnam Limited		N/A
42	Standard Chartered Bank (Vietnam) Limited		N/A
43	INDOVINA BANK LIMITED	Joint-venture Banks	N/A
44	VID PUBLIC BANK		N/A
45	Vietnam-Russia Joint Venture Bank		N/A
46	VINASIAM BANK		N/A
47	Vietnam Bank for Social Policies	Policies Banks	N/A
48	Vietnam Development Bank		N/A
49	Co-operative Bank of Vietnam	Co-operative Banks	N/A
50	M7 Micro - Finance Institution Limited	Microfinance Institutions	N/A
51	Tinh Thuong One-member Limited Liability Micro- Finance Institution (TYM)		N/A
52	Thanh Hoa Micro – Finance Institution		N/A
53	Post and Telecommunication Finance Company Limited	Finance Companies	N/A
54	Rubber Finance Company		N/A
55	Maritime Bank Finance Company Limited (formerly named as Vietnam Textile and Garment Finance Joint stock Company)		N/A
56	EVN Finance Joint Stock Company		N/A
57	Handico Finance Joint Stock Company		N/A
58	Vietnam Chemical Finance Joint Stock Company		N/A
59	Mirae Asset Finance Company (Vietnam) Limited		N/A
60	VPBank Finance Company Limited		N/A
61	HD Saison Finance Company		N/A
62	Home Credit Vietnam Finance Company Limited		N/A
63	Prudential Vietnam Finance Company Limited		N/A
64	JACCS International Vietnam Finance Company Limited		N/A
65	Song Da Finance Joint Stock Company		N/A
66	Vietnam Shipbuilding Finance Company Limited		N/A
67	Toyota Financial Services Vietnam Company Limited	N/A	
68	Vinaconex-Viettel Finance Joint Stock Company	N/A	
69	Cement Finance Joint Stock Company	N/A	
70	VINASHIN Finance Leasing Company Limited	Leasing Companies	N/A
71	Kexim Vietnam Leasing Company		N/A
72	Asia Commercial Bank Leasing Company Limited		N/A
73	Industrial and Commercial Bank of Vietnam Leasing Company Limited		N/A
74	BIDV Financial Leasing Company Ltd		N/A
75	VCB Leasing Company Limited		N/A
76	Agribank no.1 Leasing Company		N/A

ลำดับ	ธนาคารพาณิชย์/สถาบันการเงิน	ประเภท	จำนวนสาขา
77	Agribank no.2 Leasing Company		N/A
78	Sacombank Leasing Limited Company		N/A
79	Vietnam International Leasing Company Limited		N/A
80	Chailease International Leasing Company Limited		N/A
81	ANZ	Foreign Banks' Branches	1
82	Bank of China		1
83	Bank of Communications TP.		1
84	Bangkok Bank		2
85	BIDC		2
86	BNP Paribas		2
87	BPCE IOM		1
88	BTMU		2
89	Cathay		1
90	China Construction Bank		1
91	Citibank		2
92	Commonwealth Bank of Australia (CBA)		1
93	CTBC		1
94	DBS		1
95	Deutsche bank AG		1
96	E. SUN		1
97	Far East National Bank		1
98	First Commercial Bank		2
99	Hana		1
100	HSBC		1
101	Hua Nan		1
102	ICBC	2	
103	Industrial Bank of Korea	2	
104	JP Morgan	1	
105	Kookmin	1	
106	Korea Exchange Bank	1	
107	Malayan Banking Berhad	2	
108	Mizuho	2	
109	OCBC	1	
110	Shanghai & Savings	1	
111	SMBC	2	
112	Standard Chartered	1	
113	Taipei Fubon	3	
114	United Oversea Bank	1	
115	Woori	2	

ที่มา : The State Bank of Vietnam (SBV) (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2558)

บทที่ 2

นโยบายทางเศรษฐกิจ นโยบายการค้า และนโยบายการต่างประเทศของ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

2.1 นโยบายทางเศรษฐกิจ

หน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบดูแลและเป็นผู้กำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม ได้แก่ Ministry of Industry and Trade ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายการค้า และดำเนินการด้านพหุภาคีและความตกลงการค้าระหว่างประเทศ (โดยมี National Committee for International Economic Co-operation ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ) Department of Taxation ภายใต้การกำกับดูแลของ Ministry of Finance ซึ่งเป็นผู้จัดเก็บภาษีภายในประเทศ นอกจากนี้ State Bank of Vietnam (SBV) เป็นผู้กำหนดนโยบายการคลังของประเทศ โดยมีเป้าหมายที่จะดำเนินการอย่างสอดคล้องกับนโยบายทางการเงิน เพื่อเพิ่มควมมีเสถียรภาพของเศรษฐกิจเวียดนาม

นับแต่ในอดีต เวียดนามได้มีการดำเนินนโยบายหรือดำเนินแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ ดอยเหม่ย (Doi Moi Policy) และแผนแม่บทการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ พ.ศ. 2556-2563 (The Master Plan on Economic Restructuring 2013-2020) ทั้งสองแผนนโยบายแม่บทนี้ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและนำไปสู่การปฏิรูปประเทศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 แผนแม่บทในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

➤ นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ ดอยเหม่ย

ในปี พ.ศ. 2529 รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจประเทศขึ้น คือ นโยบายดอยเหม่ย (Doi Moi Policy) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไปสู่เศรษฐกิจระบบสังคมนิยม (Socialist-oriented Market Economy) และเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เวียดนามกำลังเผชิญอยู่ขณะนั้น

ภายใต้นโยบายดังกล่าว รัฐบาลเวียดนามได้ดำเนินการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจให้เปิดเสรีมากยิ่งขึ้น และผ่อนปรนอนุญาตให้ภาคเอกชนและผู้ประกอบการสามารถประกอบการธุรกิจของตนเอง โดยออกกฎหมายลงทุนของภาคเอกชน (Law on Private Enterprises) ขึ้นในปี พ.ศ. 2534 เพื่อสนับสนุนการลงทุนของผู้ประกอบการในประเทศ ตลอดจนดึงดูดการลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในเวียดนามมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความพยายามลดบทบาทของภาครัฐลง และเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในประเทศให้มากขึ้น โดยอาศัยกลไกตลาด และการแข่งขันของภาคเอกชนเป็นตัวผลักดันเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ยังมีกิจการบางส่วนที่รัฐบาลยังคงควบคุมเอาไว้เองอยู่ อาทิ การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ เช่น สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้า อาหาร และผลิตภัณฑ์แปรรูป เป็นต้น

การดำเนินการข้างต้นได้สร้างแรงจูงใจแก่ภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีการผลิตและ/หรือเพาะปลูกในประเทศมากขึ้น รวมถึงในภาคอุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ ส่งผลให้ตลาดการค้าภายในประเทศ และเศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ก่อนปี พ.ศ. 2525 การลงทุนโดยภาคเอกชนเกิดขึ้นน้อยมากในเวียดนาม แต่หลังจากการดำเนินนโยบายดอย เหม่ย ได้ทำให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนในประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและภาคการบริการ

➤ แผนแม่บทการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ พ.ศ. 2556-2563

นับตั้งแต่รัฐบาลเวียดนามดำเนินแผนปฏิรูปเศรษฐกิจดอย เหม่ย และเปิดเสรีประเทศเพิ่มมากขึ้น ได้ส่งผลให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมากและรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การเติบโตดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อภายในประเทศที่สูงขึ้นอย่างมาก โดยอัตราเงินเฟ้อเวียดนามสูงถึงร้อยละ 16 ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2554 ขณะเดียวกัน การพยายามที่ตามมาของรัฐบาลเพื่อพยายามสนับสนุนด้านการส่งออกของประเทศ โดยการลดค่าเงินดองให้อ่อนค่า ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม¹

ในปี พ.ศ. 2556 รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจอีกฉบับหนึ่งขึ้น คือ แผนแม่บทการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ พ.ศ. 2556-2563 (The Master Plan on Economic Restructuring 2013-2020) เพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจอีกครั้ง โดยแผนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลัก

¹ อ้างอิงจาก วันวลิต ธารไทรทอง (2555). "เวียดนาม: ยุคหลังการปฏิรูปเศรษฐกิจ ดอย เหม่ย (Doi Moi)". Siam Intelligence. 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2555. เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จาก <http://www.siamintelligence.com/vietnam-after-doi-moi-policy-on-economic-revolutions-post/>

ได้แก่ (1) การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศของเวียดนามอย่างยั่งยืน (2) การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) (3) การเพิ่มรายได้และอัตราการจ้างงานภายในประเทศ และ (4) การสร้างความโปร่งใสในมาตรการทางธุรกิจ และลดปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศ

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทนี้ ประกอบด้วย Ministry of Planning and Investment, Ministry of Industry and Trade, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Justice, Ministry of Transport, Ministry of Labor, Ministry of Education and Training, Ministry of Information and Communication และ Ministry of Public Security ซึ่งแต่ละกระทรวงต่างมีหน้าที่ในการบูรณาการร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนดังกล่าว

สำหรับแนวทางหลักในการปฏิรูปภายใต้แผน Master Plan on Economic Restructuring 2013-2020² ได้แก่

- การรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจ ผ่านการดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายภาครัฐอย่างระมัดระวัง ส่งเสริมการส่งออกพร้อมไปกับการควบคุมการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่สามารถผลิตได้ในประเทศ ตลอดจนการควบคุมระดับราคาสินค้าในตลาดในประเทศ
- การปรับโครงสร้างการลงทุนในประเทศ โดยมุ่งเน้นการลงทุนจากภาคเอกชน และรักษาระดับการลงทุนจากรัฐวิสาหกิจไว้ให้อยู่ที่ราวร้อยละ 35-40 ของการลงทุนทั้งหมด โดยรัฐบาลเวียดนามจะมุ่งเน้นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ประเทศมีศักยภาพ รวมถึงการลงทุนจัดสร้างเขตอุตสาหกรรมของประเทศ
- การปรับโครงสร้างของระบบการเงินในประเทศ เพื่อให้เอื้ออำนวยแก่ภาคธุรกิจในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการประกอบการ
- การพัฒนาภาคการผลิตและบริการในประเทศ ไปสู่การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการของประเทศ โดยเฉพาะการนำเอาเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการผลิต ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการวิจัยและพัฒนา

² อ้างอิงจาก Socialist Republic of Viet Nam Government Portal (2013). "Master plan on economic restructuring in association with conversion of the growth model towards improving quality, efficiency and competitiveness during the 2013-2020 period". Retrieved July 20, 2016 from <http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/English/strategies/strategiesdetails?categoryId=30&articleId=10052090>

- การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมของประเทศ โดยเฉพาะเขตอุตสาหกรรมหลักของประเทศ (Key Economic Zones) เพื่อสนับสนุนการลงทุนให้เข้ามารวมอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

2.1.2 แผน/นโยบายทางเศรษฐกิจอื่นๆ

- **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเวียดนามอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2554-2563 (Viet Nam Sustainable Development Strategy 2011-2020)**

รัฐบาลเวียดนามยังได้มีแผนที่จะพัฒนาประเทศให้มีการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเวียดนามอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2554-2563 (Viet Nam Sustainable Development Strategy 2011-2020) ขึ้น ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาด้านสังคมและความเท่าเทียมไปพร้อมๆ กับการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคง³

ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามจะสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชนภายในประเทศ การใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการผลิต และการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับประชาชนภายในประเทศ โดยได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ไว้ ได้แก่ ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index) สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อโครงสร้างพลังงานโดยรวม รวมถึงอัตราความยากจนของประชาชนในประเทศ โดยรัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางสังคมควบคู่กับการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- **แผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2563 และวิสัยทัศน์สู่ปี พ.ศ. 2573 (National Strategy on Environment Protection to 2020 and vision to 2030)⁴**

รัฐบาลเวียดนามได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2563 และวิสัยทัศน์สู่ปี พ.ศ. 2573 ขึ้นในปี พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

³ อ้างอิงจาก Socialist Republic of Viet Nam Government Portal (2012). "Viet Nam Sustainable Development Strategy for 2011-2020". Retrieved July 20, 2016 from

<http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/English/strategies/strategiesdetails?categoryId=30&articleId=10050825>

⁴ อ้างอิงจาก Socialist Republic of Viet Nam Government Portal (2012). "NATIONAL STRATEGY ON ENVIRONMENT PROTECTION TO 2020 WITH VISIONS TO 2030". Retrieved July 20, 2016 from

<http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/English/strategies/strategiesdetails?categoryId=30&articleId=10051159>

และทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ รวมถึงการควบคุมและป้องกันการก่อมลพิษ ตลอดจนการกำจัดขยะ สิ่งปฏิภูล และของเสียจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในประเทศ โดยหนึ่งในการดำเนินแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อสนับสนุนการดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมอื่น

ทั้งนี้ ทางภาครัฐเวียดนามได้ตั้งเป้าให้ในปี พ.ศ. 2563 มีการควบคุมและลดการเพิ่มขึ้นของมลพิษ การทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ ในขณะเดียวกัน ก็มีการตั้งเป้าให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ และให้ประชาชนในประเทศมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสภาวะโลกร้อน เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยการตั้งเป้าหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- เพื่อลดปัจจัยการก่อให้เกิดมลพิษ
- เพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่สิ่งแวดล้อมถูกทำลายไปแล้ว
- เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ
- เพื่อลดการทำลายและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยลง และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพให้คงอยู่
- เพื่อลดการเพิ่มขึ้นของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสภาวะโลกร้อน

นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังได้ตั้งวิสัยทัศน์ในปี พ.ศ. 2573 โดยมีเป้าหมายให้มีการป้องกันและลดการเกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการเพิ่มจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสภาวะโลกร้อน ตลอดจนการสร้างปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการลดขยะ การลดการใช้คาร์บอน เพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) และเป็นการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

2.2 นโยบายการค้า

2.2.1 ภาพรวมนโยบายการค้า

ในด้านการค้าระหว่างประเทศ Ministry of Industry and Trade เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดำเนินนโยบายการค้าของประเทศเวียดนาม รวมถึงจัดการการค้าในระดับคู่ภาคี พหุภาคี

และระดับภูมิภาคระหว่างเวียดนามและประเทศคู่ค้า อีกทั้ง ยังมี National Committee for International Economic Co-operation ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ WTO และการค้าระหว่างประเทศกับหน่วยงานท้องถิ่นในด้านการค้า ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรีเวียดนาม

จากแผนปฏิรูปเศรษฐกิจดอยเหม่ย (Doi Moi) ทำให้เวียดนามพึ่งพาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น มีการดำเนินการเปิดประเทศให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนโดยตรงมากขึ้น (Foreign Direct Investment) ประกอบกับมีการพัฒนาด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของประเทศเพื่อรองรับการลงทุน ดังนั้น รัฐบาลเวียดนามจึงมีนโยบายทางการค้าที่ชัดเจน โดยจะเน้นระบบการค้าพหุภาคี (Multilateral Trading System) เป็นนโยบายด้านการค้าหลักของประเทศ ซึ่งส่งผลให้ประเทศเวียดนามเร่งสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบความตกลงทางการค้ากับประเทศต่างๆ ในเชิงรุกมากขึ้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าเพื่อเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าเกษตร ประมง สิ่งทอ รองเท้า รวมถึงเฟอร์นิเจอร์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน

2.2.2 การเจรจาความตกลงการค้าเสรีของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ประเทศเวียดนามเน้นการจัดทำความตกลงการค้าเสรีในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยเริ่มต้นด้วยการทำความตกลงภายใต้กรอบอาเซียนกับประเทศคู่ภาคี 6 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอินเดีย ทั้งนี้ ในช่วงระยะหลัง เวียดนามมีการทำความตกลงการค้าเสรีในเชิงรุกมากขึ้น กล่าวคือ มีการทำความตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2552 เวียดนามได้ทำความตกลงการค้าแบบทวิภาคีกับญี่ปุ่นสำเร็จเป็นประเทศแรก และถัดมาในปี พ.ศ. 2554 เวียดนามมีความตกลงการค้าแบบทวิภาคีกับประเทศชิลี

ปัจจุบัน เวียดนามกำลังอยู่ระหว่างการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอีก 6 ฉบับ โดยอยู่ระหว่างการเจรจาความตกลงการค้าเสรีภายใต้กรอบอาเซียน 2 ความตกลง ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างอาเซียนกับอีกประเทศภาคีอีก 6 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอินเดีย และเวียดนามกำลังอยู่ระหว่างการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรีภายใต้กรอบอื่นๆ อีก 4 ฉบับกับประเทศเกาหลีใต้ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน EFTA (European Free Trade

Association)⁵ และโดยเฉพาะประเทศสหภาพยุโรป ที่กำลังอยู่ในช่วงท้ายของการเจรจา โดยมีการเผยแพร่ร่างความตกลง (Preliminary Text of Agreement) ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 แล้ว⁶ และคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2561⁷

นอกจากนี้ เวียดนามกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการให้ความตกลงภายใต้กรอบความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership Agreement: TPP)⁸ มีผลบังคับใช้ อีก 1 ฉบับ โดยการเจรจาความตกลง TPP ได้เสร็จสิ้นลงเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2558 หลังจากที่รัฐมนตรีของสมาชิกทั้ง 12 ประเทศประกาศข้อสรุปของการเจรจา ณ เมืองแอตแลนตา รัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐฯ ต่อมาประเทศสมาชิก TPP ได้เผยแพร่เนื้อหาร่างความตกลงฉบับเต็ม (Full Text) ออกสู่สาธารณะเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 หลังจากที่ถูกปิดเป็นความลับมาตลอดระยะเวลาการเจรจา และในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 ประเทศสมาชิก TPP ได้มีการลงนามความตกลง แต่ยังมีได้มีผลบังคับใช้ โดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องดำเนินการตามกระบวนการภายในประเทศของตน และคาดว่าจะใช้เวลาอีกราว 1-2 ปี กว่าความตกลงจะมีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ ประเทศสมาชิก TPP ที่เวียดนามยังไม่มี FTA ด้วยได้แก่ แคนาดา เม็กซิโก เปรู และสหรัฐฯ ดังแสดงในตารางที่ 2-1

⁵ EFTA เป็นกลุ่มประเทศที่ประกอบด้วย 4 ประเทศ ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเตนสไตน์

⁶ ร่างความตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป-เวียดนามเผยแพร่ใน <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1437>

⁷ อ้างอิงจาก European Commission (2016). "Overview of FTA and Other Trade Negotiations". February 2016, retrieved March 3, 2016 from http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/december/tradoc_118238.pdf

⁸ ประเทศสมาชิก TPP มีด้วยกันทั้งหมด 12 ประเทศ ประกอบด้วยสหรัฐฯ แคนาดา เม็กซิโก ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ บรูไนฯ เปรู ชิลี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และเวียดนาม

ตารางที่ 2-1 ความตกลงการค้าเสรีของประเทศเวียดนามและประเทศคู่ภาคี

ความตกลงการค้าเสรี	ประเทศคู่ภาคี	สถานะการเจรจา
ASEAN Free Trade Agreement (AFTA)	อาเซียน (บรูไนฯ – กัมพูชา – อินโดนีเซีย – สปป.ลาว – มาเลเซีย – เมียนมา – ฟิลิปปินส์ – สิงคโปร์ – ไทย – เวียดนาม)	มีผลบังคับใช้ 28 มกราคม พ.ศ. 2535
ASEAN – China Free Trade Agreement (ACFTA)	อาเซียน – จีน	มีผลบังคับใช้ ด้านการค้าสินค้า 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ด้านการค้าบริการ 1 มกราคม พ.ศ. 2550
ASEAN – Japan Free Trade Agreement (AJFTA)	อาเซียน – ญี่ปุ่น	มีผลบังคับใช้ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551
ASEAN – Republic of Korea Free Trade Agreement (AKFTA)	อาเซียน – เกาหลีใต้	มีผลบังคับใช้ ด้านการค้าบริการ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ด้านการค้าสินค้า 1 มกราคม พ.ศ. 2553
ASEAN – India Free Trade Agreement (AIFTA)	อาเซียน – อินเดีย	มีผลบังคับใช้ 1 มกราคม พ.ศ. 2553
ASEAN – Australia – New Zealand Free Trade Agreement (AANZFTA)	อาเซียน – ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์	มีผลบังคับใช้ 1 มกราคม พ.ศ. 2553
Viet Nam-Japan Economic Partnership Agreement (VJEPA)	เวียดนาม – ญี่ปุ่น	มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2552
Viet Nam-Chile Free Trade Agreement (VCFTA)	เวียดนาม – ชิลี	มีผลบังคับใช้ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554
Trans-Pacific Partnership Agreement (TPP)	ชิลี - นิวซีแลนด์ – สิงคโปร์ - บรูไนฯ – สหรัฐฯ – ออสเตรเลีย – เปรู – เวียดนาม – มาเลเซีย – เม็กซิโก - แคนาดา - ญี่ปุ่น	อยู่ระหว่างดำเนินการให้ความตกลง TPP มีผลบังคับใช้ ลงนามแล้ว 4 กุมภาพันธ์ 2559
ASEAN-Hong Kong Free Trade Agreement (AHKFTA)	อาเซียน – ฮองกง	อยู่ระหว่างการเจรจา
Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)	อาเซียน – ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์ – จีน – เกาหลีใต้ – ญี่ปุ่น – อินเดีย	อยู่ระหว่างการเจรจา
Viet Nam-European Free Trade Agreement	เวียดนาม – สหภาพยุโรป	อยู่ระหว่างการเจรจา

ความตกลงการค้าเสรี	ประเทศคู่ภาคี	สถานะการเจรจา
Viet Nam-EFTA Free Trade Agreement	เวียดนาม - EFTA	อยู่ระหว่างการเจรจา
Viet Nam-Customs Union of Russia, Belarus, and Kazakhstan Free Trade Agreement	เวียดนาม – รัสเซีย – เบลารุส – คาซัคสถาน	อยู่ระหว่างการเจรจา
Republic of Korea – Viet Nam Free Trade Agreement	เวียดนาม – เกาหลีใต้	อยู่ระหว่างการเจรจา

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2559

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมจาก WTO Trade Policy Review และ ARIC

2.2.3 โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้า

โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของเวียดนาม แสดงไว้ในตารางที่ 2-2 และ 2-3 โดยจะพบว่า กรอบอัตราภาษีนำเข้าสูงสุด (Simple average final bound) เฉลี่ยของเวียดนาม อยู่ที่ร้อยละ 11.5 ขณะที่กรอบอัตราภาษี MFN (Simple average MFN applied) เฉลี่ยของเวียดนาม อยู่ที่ร้อยละ 9.5 โดยในกลุ่มสินค้าเกษตรจะมีอัตราภาษีสูงกว่าในกลุ่มสินค้าที่มีใช้สินค้าเกษตร โดยเมื่อพิจารณาแยกตามรายประเภทสินค้า สินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ย (MFN applied duties) สูงสุดในประเทศ ได้แก่ กลุ่มสินค้าเครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco) โดยมีอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 43.0 รองลงมาคือ สินค้าในกลุ่มกาแฟและชา (Coffee, tea) และสินค้าในกลุ่มผลไม้ พืช และผัก (Fruit, Vegetables, Plants) (อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มสินค้าจะอยู่ที่ร้อยละ 26.8 และ 20.1 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยต่ำที่สุดของเวียดนาม ได้แก่ กลุ่มสินค้าเคมีภัณฑ์ (Chemicals) เครื่องจักรที่ไม่ใช่ไฟฟ้า (Non-Electrical Machinery) และสินค้าฝ้าย (Cotton)

ตารางที่ 2-2 โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของเวียดนาม

หน่วย: ร้อยละ

อัตราภาษี	สินค้า		
	ทั้งหมด	สินค้าเกษตร	สินค้านำเข้าเกษตร
อัตราภาษีเฉลี่ยผูกพัน (Simple average final bound)	11.5	19.1	10.4
อัตราภาษีเฉลี่ย MFN ที่ใช้จริง (Simple average MFN applied)	9.5	16.3	8.4
อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักการค้า (Trade weighted average)	5.1	7.3	4.9

ที่มา : รวบรวมจาก WTO Tariff Profile 2015

ตารางที่ 2-3 โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของเวียดนาม จำแนกตามประเภทสินค้า

หน่วย: ร้อยละ

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีเฉลี่ยผูกพัน	อัตราภาษีเฉลี่ย MFN ที่ใช้จริง	สัดส่วนการนำเข้า*
ผลิตภัณฑ์จากสัตว์	15.0	14.2	0.2
ผลิตภัณฑ์นม	16.6	9.6	0.5
พืชผักและผลไม้	21.2	20.1	1.0
ชาและกาแฟ	26.8	26.8	0.1
ธัญพืชและของปรุงแต่งจากธัญพืช	20.9	17.3	2.0
เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน	11.6	8.4	2.7
น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล	33.3	17.8	0.2
เครื่องดื่มและยาสูบ	50.2	43.0	0.3
ฝ้าย	14.0	6.0	0.9
ผลิตภัณฑ์เกษตรอื่นๆ	7.6	6.6	1.2
ปลาและผลิตภัณฑ์จากปลา	17.7	15.6	0.7
ผลิตภัณฑ์แร่และเหล็ก	11.2	8.0	15.6
น้ำมัน	34.2	11.9	6.5
เคมีภัณฑ์	6.1	3.1	13.4
ไม้และของทำด้วยไม้	11.5	10.4	2.8
สิ่งทอ	10.4	9.6	8.8
เครื่องนุ่งห่ม	19.9	19.8	0.4
เครื่องหนัง	14.1	12.9	2.4
เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า	5.7	3.3	11.3
เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า	9.7	7.9	23.8
พาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	22.2	17.5	2.4
อุตสาหกรรมอื่นๆ	10.3	9.8	2.9

หมายเหตุ: * สัดส่วนมูลค่าการนำเข้ากลุ่มสินค้านั้นๆ ต่อมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด

ที่มา : รวบรวมจาก WTO Tariff Profile 2015

2.3 นโยบายการต่างประเทศ

หน่วยงานหลักของประเทศเวียดนามที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดท่าทีและนโยบายการต่างประเทศของประเทศ คือ Ministry of Foreign Affairs เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศเป็นปัจจัยหลักในการสร้างการเติบโตเศรษฐกิจ เวียดนามจึงอาศัยวิธีการทางการทูตเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปเศรษฐกิจ รวมถึงการเจรจาความตกลงการค้าระหว่าง

ประเทศ และการสร้างความร่วมมือต่างๆ กับนานาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภายใต้ความร่วมมือของอาเซียนกับประเทศคู่ภาคีอื่นๆ และความร่วมมือกับองค์กรสำคัญๆ ระหว่างประเทศ⁹

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับไทย พบว่า ทั้งไทยและเวียดนามมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน โดยปัจจุบัน เวียดนามได้แต่งตั้งให้มีสถานทูตด้วยกันทั้งหมด 93 หน่วยงานกระจายอยู่ทั่วโลก โดยสำหรับประเทศไทย เวียดนามได้จัดตั้งสถานทูตเวียดนาม ณ กรุงเทพมหานคร และสถานกงสุลใหญ่เวียดนาม ณ จังหวัดขอนแก่น¹⁰ ในขณะเดียวกัน ไทยก็ได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย และจัดตั้งสถานกงสุลใหญ่ไทย ณ นครโฮจิมินห์¹¹

⁹ อ้างอิงจาก Ministry of Foreign Affairs. "Continue moving forward with intensive international integration". Retrieved July 20, 2016 from <http://www.mofa.gov.vn/en/nr140319210702/nr150107173136/nr150109091301/ns150129142936>

¹⁰ <http://www.vnembassy.net/>

¹¹ <http://www.thaiembassy.org/main/>

บทที่ 3

ภาพรวมการค้า และการลงทุนของ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

3.1 ภาพรวมการค้าสินค้า

3.1.1 การส่งออกสินค้า

การส่งออกสินค้าของเวียดนามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2558 โดยรวมมีทิศทางที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าของเวียดนามเพิ่มจากจาก 72,237 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2553 เป็น 179,148 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (Compound Annual Growth Rate หรือ CAGR¹) ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่ที่ร้อยละ 19.92 ดังแสดงในภาพที่ 3-1

¹ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (CAGR) เป็นอัตราการเติบโตที่เสมือนว่าการเติบโตเกิดขึ้นเท่าๆ กันทุกปี โดยวัดจากมูลค่าในปีแรกและปีสุดท้าย ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังต่อไปนี้

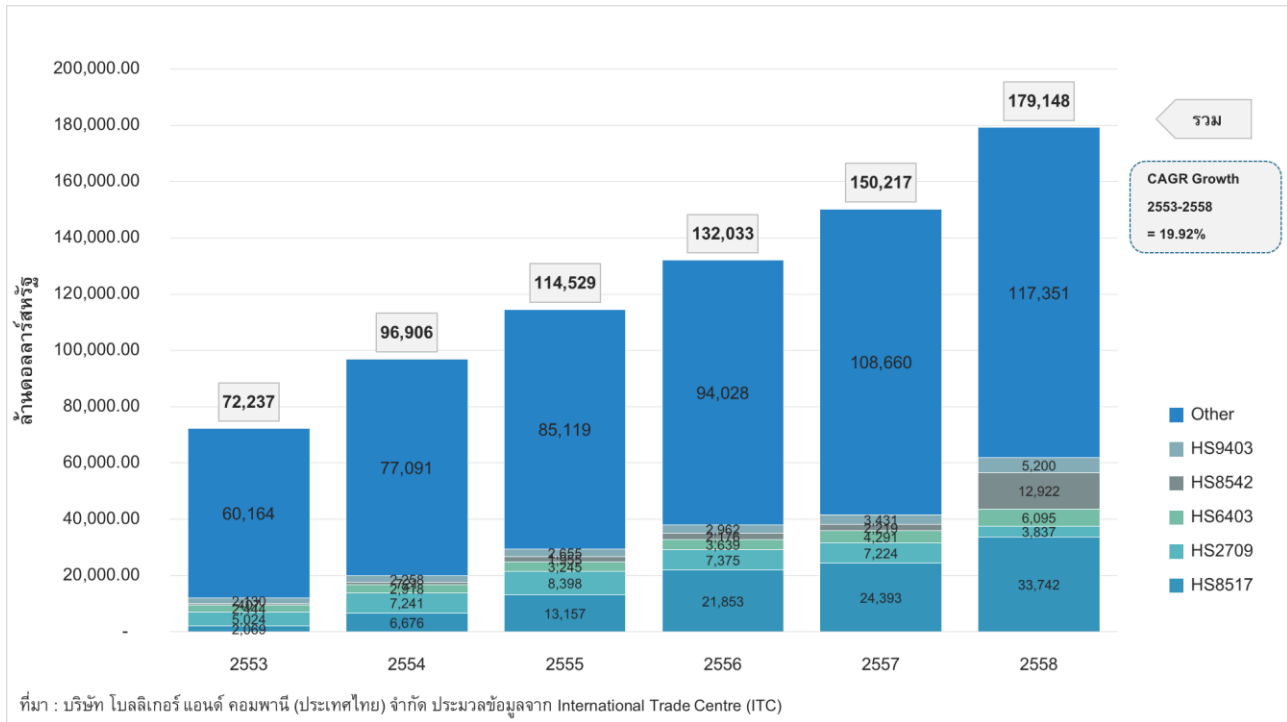
$$CAGR(t_0, t_n) = \left(\frac{V(t_n)}{V(t_0)} \right)^{\frac{1}{t_n - t_0}} - 1$$

โดย $V(t_0)$ คือ มูลค่าของปีที่เริ่มคำนวณ
 $V(t_n)$ คือ มูลค่าของปีที่สิ้นสุดการคำนวณ
 $(t_n - t_0)$ คือ ปีที่สิ้นสุดคำนวณลบด้วยปีที่เริ่มคำนวณ

ยกตัวอย่างเช่น สมมติว่ามูลค่าส่งออกในปี พ.ศ. 2544 เท่ากับ 11,217.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีมูลค่าการส่งออกในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 35,735.77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้น อัตราการเติบโตเฉลี่ยที่จะทำให้มูลค่าการค้าในปี พ.ศ. 2544 โตจนถึงมูลค่าการค้าในปี พ.ศ. 2554 คือร้อยละ 12.28 เป็นต้น

ภาพที่ 3-1 มูลค่าการส่งออกสินค้าของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

รายการสินค้าที่เวียดนามส่งออกมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 คือ เครื่องโทรศัพท์ โดยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเท่ากับร้อยละ 13.68 ของการส่งออกทั้งหมดของประเทศในช่วงปีดังกล่าว ส่วนสินค้าที่ส่งออกรองลงมา ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียมดิบ รองเท้า วงจรอิเล็กทรอนิกส์ เฟอร์นิเจอร์ ข้าว กาแฟ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องพิมพ์ ดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมด	124,178.19	19.92%	100.00%
1	HS8517	เครื่องโทรศัพท์ โทรสาร โทรศัพท์และอุปกรณ์	16,981.70	74.78%	13.68%
2	HS2709	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแร่ปิโตรลินัส	6,516.61	-5.25%	5.25%
3	HS6403	รองเท้าที่มีพื้นรองเท้านอกทำด้วยยาง พลาสติก หนังฟอกหรือหนังอัด และส่วนบนของรองเท้าทำด้วยหนังฟอก	3,772.09	20.05%	3.04%
4	HS8542	วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์	3,400.06	99.67%	2.74%

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
5	HS9403	เฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ และส่วนประกอบของเฟอร์นิเจอร์	3,105.84	19.55%	2.50%
6	HS1006	ข้าว	2,973.92	-15.58%	2.39%
7	HS6404	รองเท้าที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกทำด้วยยาง พลาสติก หนังฟอกหรือหนังอัด และส่วนบนของรองเท้าทำด้วยวัสดุทอ	2,944.75	30.61%	2.37%
8	HS0901	กาแฟ จะคั่วหรือแยกกาแฟออกแล้วหรือไม่ก็ตาม เปลือกและเยื่อของกาแฟ รวมทั้งของที่ใช้แทนกาแฟ ที่มีกาแฟผสมอยู่ในอัตราส่วนเท่าใดก็ตาม	2,738.91	5.44%	2.21%
9	HS8471	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	2,381.31	90.87%	1.92%
10	HS8443	เครื่องพิมพ์ เครื่องจักรทำสำเนา เครื่องโทรสาร และส่วนประกอบ	2,321.09	10.76%	1.87%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

ตลาดส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับแรกของเวียดนาม² ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 18.27) จีน (ร้อยละ 10.65) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 10.62) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 4.84) และเยอรมนี (ร้อยละ 3.49) ทั้งนี้ สำหรับไทย ไทยเป็นตลาดส่งออกอันดับ 12 ของเวียดนาม โดยมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ 2.21

ตารางที่ 3-2 ตลาดส่งออกหลัก 5 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

อันดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2557	อัตราการเติบโตเฉลี่ยของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2557	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2557
	โลก	113,184.30	20.09%	100.00%
1	สหรัฐอเมริกา	20,684.39	19.07%	18.27%
2	จีน	12,059.65	17.84%	10.65%
3	ญี่ปุ่น	12,020.61	17.39%	10.62%
4	เกาหลีใต้	5,478.05	23.39%	4.84%

² พิจารณาจากข้อมูลตลาดส่งออกของเวียดนามเฉลี่ยปี 2553-2557 เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม การสืบค้นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทางพบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่นำเสนอออกไป รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน

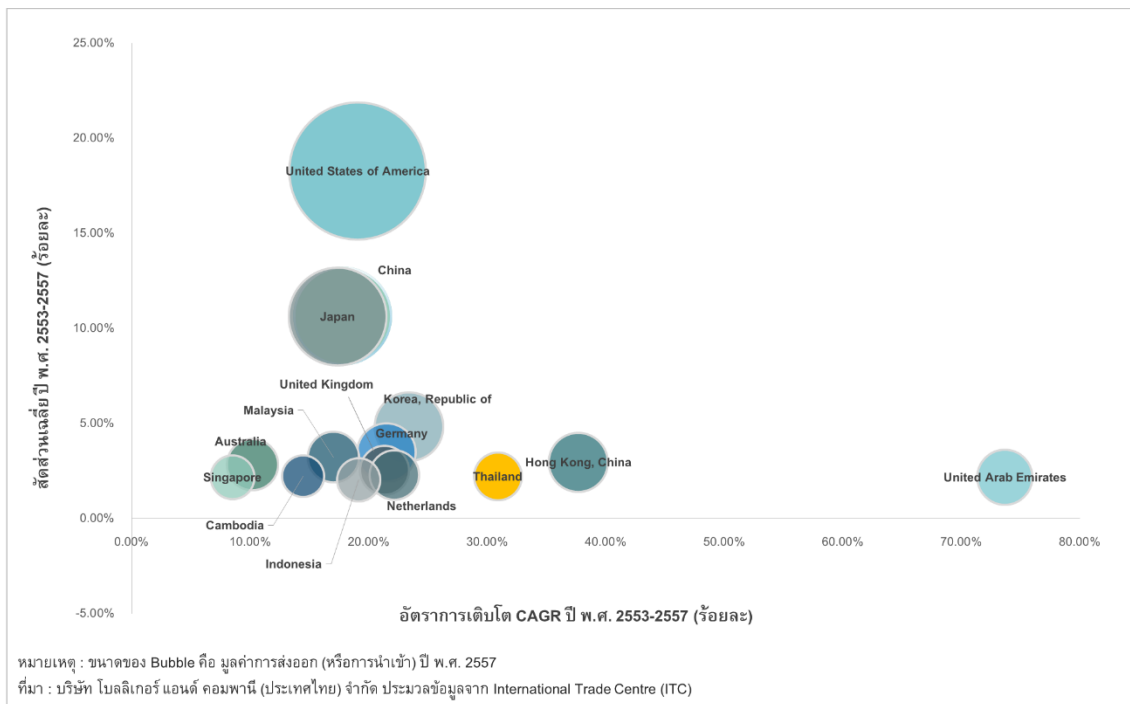
อันดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2557	อัตราการเติบโตเฉลี่ยของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2557	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2557
5	เยอรมนี	3,949.30	21.52%	3.49%
	ประเทศอื่นๆ	58,992.29	21.57%	52.12%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

หากพิจารณาตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนาม จะพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดที่มีการเติบโตปานกลาง โดยมีอัตราการเติบโตแบบ CAGR ของมูลค่าการส่งออกของเวียดนามไปยังสหรัฐอเมริกาอยู่ที่ร้อยละ 19.07 ส่วนตลาดส่งออกของเวียดนามที่มีการเติบโตอย่างมาก คือ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 73.70 ทั้งนี้ ไทยเป็นตลาดส่งออกที่มีการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 30.91

ภาพที่ 3-2 ตำแหน่งของไทยในตลาดส่งออกสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

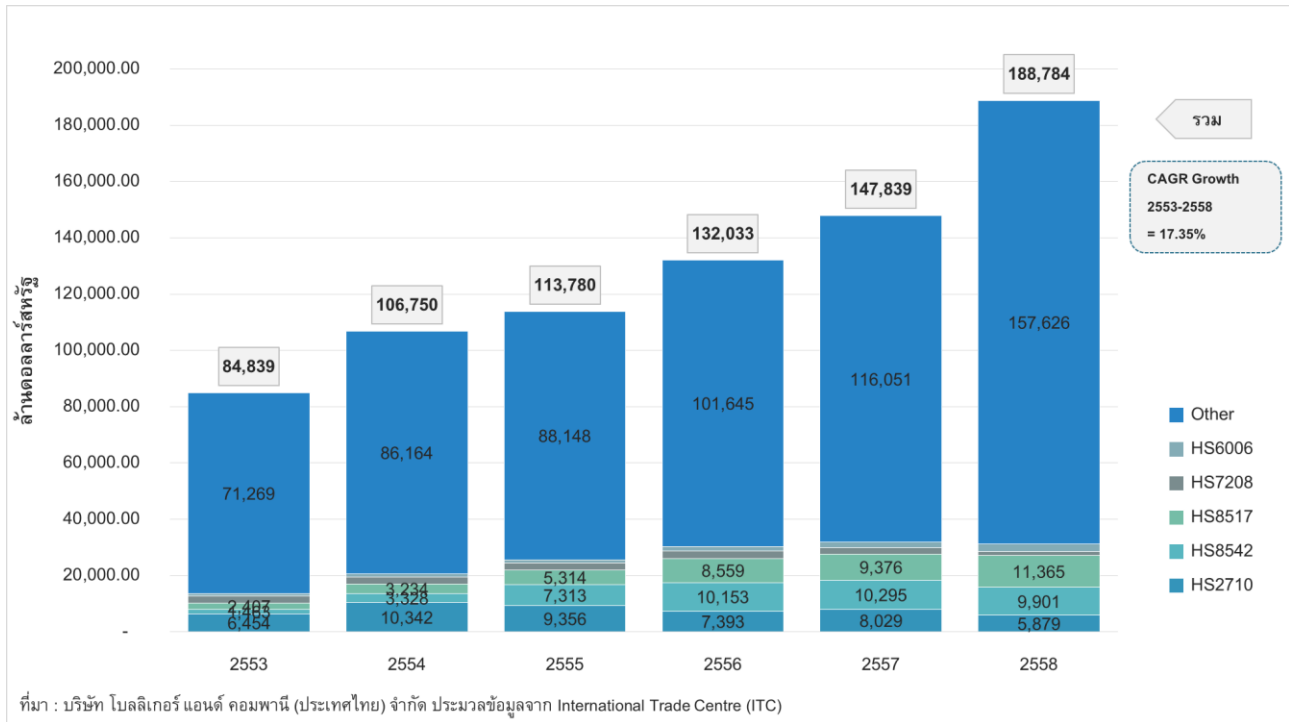
3.1.2 การนำเข้าสินค้า

การนำเข้าสินค้าของเวียดนามโดยรวมมีทิศทางเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับภาคการส่งออก โดยมูลค่าการนำเข้าของเวียดนามเพิ่มจาก 84,839 ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 188,784 ในปี พ.ศ. 2558

คิดเป็นอัตราการเติบโตแบบ CAGR ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่เท่ากับร้อยละ 17.35 ดังแสดงภาพที่ 3-3

ภาพที่ 3-3 มูลค่าการนำเข้าสินค้าของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

รายการสินค้าที่เวียดนามนำเข้ามากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 คือ น้ำมันปิโตรเลียม โดยมีสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าเท่ากับร้อยละ 6.13 ของการนำเข้าทั้งหมดของประเทศ ส่วนสินค้าที่นำเข้ารองลงมา ได้แก่ วงจรรวมที่ใช้ทางอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องโทรศัพท์ ผลิตภัณฑ์เหล็กและเศษเหล็ก ผ้าถัก ยารักษาโรค โพลีเมอร์ของเอทิลีน กากน้ำมัน และแผงวงจรไฟฟ้า ดังแสดงในตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558
รายการสินค้าทั้งหมด			129,004.10	17.35%	100.00%
1	HS2710	น้ำมันปิโตรเลียมและน้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัส นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ รวมทั้งสิ่งปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นซึ่งมีน้ำมันปิโตรเลียมหรือน้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัสตั้งแต่อ้อยละ 70 ขึ้นไปโดย	7,908.84	-1.85%	6.13%

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558
		น้ำมัน ซึ่งน้ำมันเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักของสิ่งปรุงแต่งนั้น เศษน้ำมัน			
2	HS8542	วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์	7,075.59	46.58%	5.48%
3	HS8517	เครื่องโทรพิมพ์ โทรสาร โทรศัพท์และอุปกรณ์	6,709.33	36.40%	5.20%
4	HS7208	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ได้จากการรีดร้อน มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ไม่หุ้มติดไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ	2,216.84	-11.69%	1.72%
5	HS6006	ผ้าอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	1,609.62	26.03%	1.25%
6	HS3004	ยารักษาหรือป้องกันโรค (ไม่รวมถึงของตามประเภท 30.02 30.05 หรือ 30.06) ที่ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ผสมหรือผลิตภัณฑ์ไม่ผสมสำหรับใช้รักษาหรือป้องกันโรค ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ตามขนาดที่กำหนด (รวมถึงของที่จัดทำขึ้นในลักษณะเพื่อให้ผ่านทางผิวหนัง) หรือในลักษณะหรือบรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก	1,525.27	2.96%	1.18%
7	HS3901	โพลีเมอร์ของเอทิลีน ในลักษณะขั้นปฐม	1,522.61	7.79%	1.18%
8	HS2304	กากน้ำมัน (ออยล์เค้ก) และกากแข็งอื่น ๆ ที่ได้จากการสกัดน้ำมันถั่วเหลือง จะบดหรือทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม	1,474.70	3.83%	1.14%
9	HS8534	แผงวงจรไฟฟ้า	1,176.79	37.75%	0.91%
10	HS3902	โพลีเมอร์ของโพรพิลีนหรือของโอลีฟินอื่น ๆ ในลักษณะขั้นปฐม	1,117.14	5.89%	0.87%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

แหล่งนำเข้าที่สำคัญ 5 อันดับแรกของเวียดนาม³ ได้แก่ จีน (ร้อยละ 26.42) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 13.82) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 9.47) ไต้หวัน (ร้อยละ 7.61) และไทย (ร้อยละ 5.32) ตามลำดับ

³ พิจารณาจากข้อมูลแหล่งนำเข้าของเวียดนามเฉลี่ยปี 2553-2557 เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ igit จากการศึกษาข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่น ๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทางพบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่นำเสนอออกไป รวมถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอนำเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน

ตารางที่ 3-4 แหล่งนำเข้าหลัก 5 อันดับแรกของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

อันดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของ เวียดนาม ปี 2553-2557	อัตราการเติบโตเฉลี่ยของ มูลค่าการนำเข้าของ เวียดนาม ปี 2553-2557	ส่วนแบ่งของมูลค่าการ นำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2557
	โลก	117,048.08	14.89%	100.00%
1	จีน	30,927.81	21.24%	26.42%
2	เกาหลีใต้	16,175.06	22.16%	13.82%
3	ญี่ปุ่น	11,086.83	9.28%	9.47%
4	ไต้หวัน	8,906.70	12.22%	7.61%
5	ไทย	6,222.90	5.93%	5.32%
	ประเทศอื่นๆ	43,728.79	12.90%	37.36%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

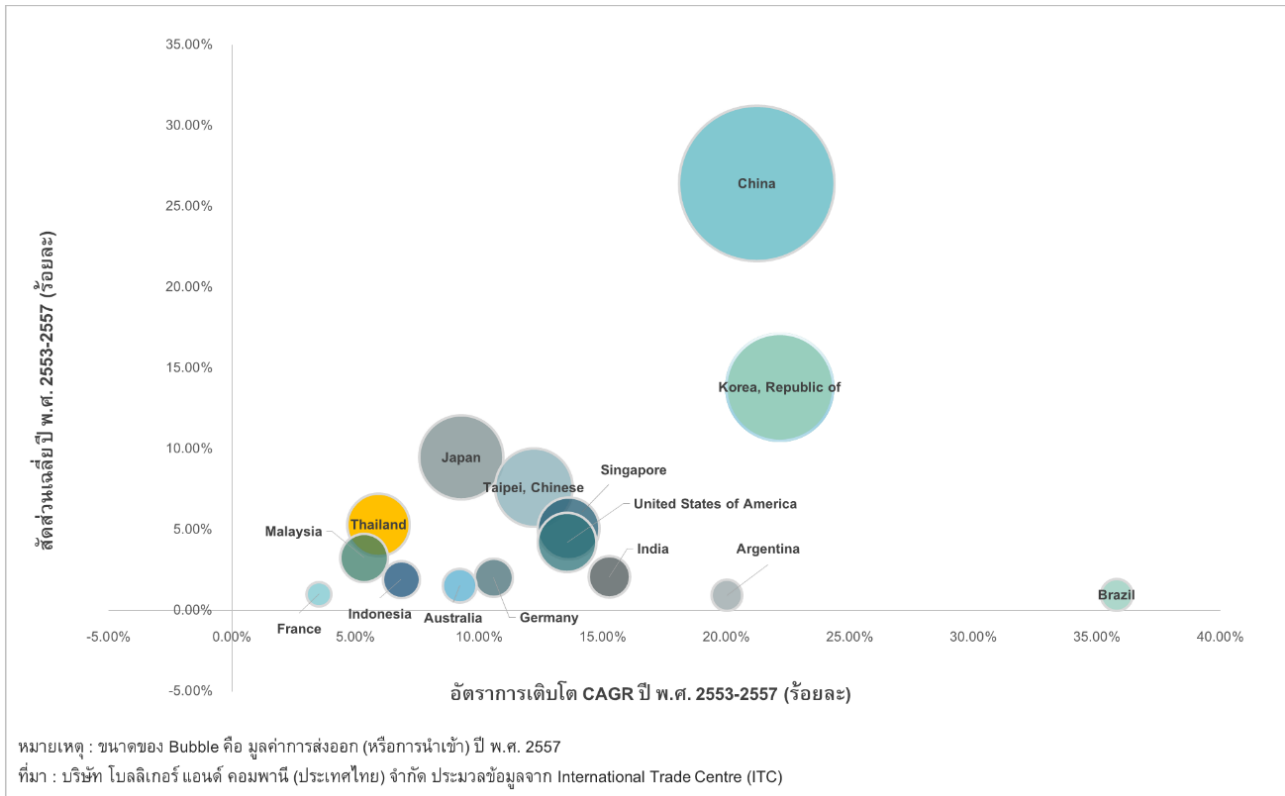
เนื่องจากฐานข้อมูล ITC ยังไม่มีการปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 จึงได้นำเสนอเฉพาะข้อมูลปีล่าสุดคือ ปี พ.ศ. 2557

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

หากพิจารณาแหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนาม จะพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 จีนเป็นแหล่งนำเข้าที่มีการเติบโตค่อนข้างสูง โดยมีอัตราการเติบโตแบบ CAGR อยู่ที่ร้อยละ 21.24 ส่วนแหล่งนำเข้าที่มีการเติบโตอย่างมากของเวียดนาม คือ บราซิล ซึ่งมีการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 35.81 ทั้งนี้ ไทยมีการเติบโตที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งนำเข้าอื่นๆ ของเวียดนาม โดยมีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 5.93

ภาพที่ 3-4 ตำแหน่งของไทยในแหล่งนำเข้าสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

3.2 ภาพรวมการค้าบริการ

3.2.1 การส่งออกบริการ

สำหรับการส่งออกบริการของเวียดนาม พบว่าโดยรวมมีทิศทางเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 โดยเพิ่มขึ้นจาก 7,460 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 11,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นอัตราการเติบโตแบบ CAGR อยู่ที่ร้อยละ 8.47 ดังแสดงในภาพที่ 3-5

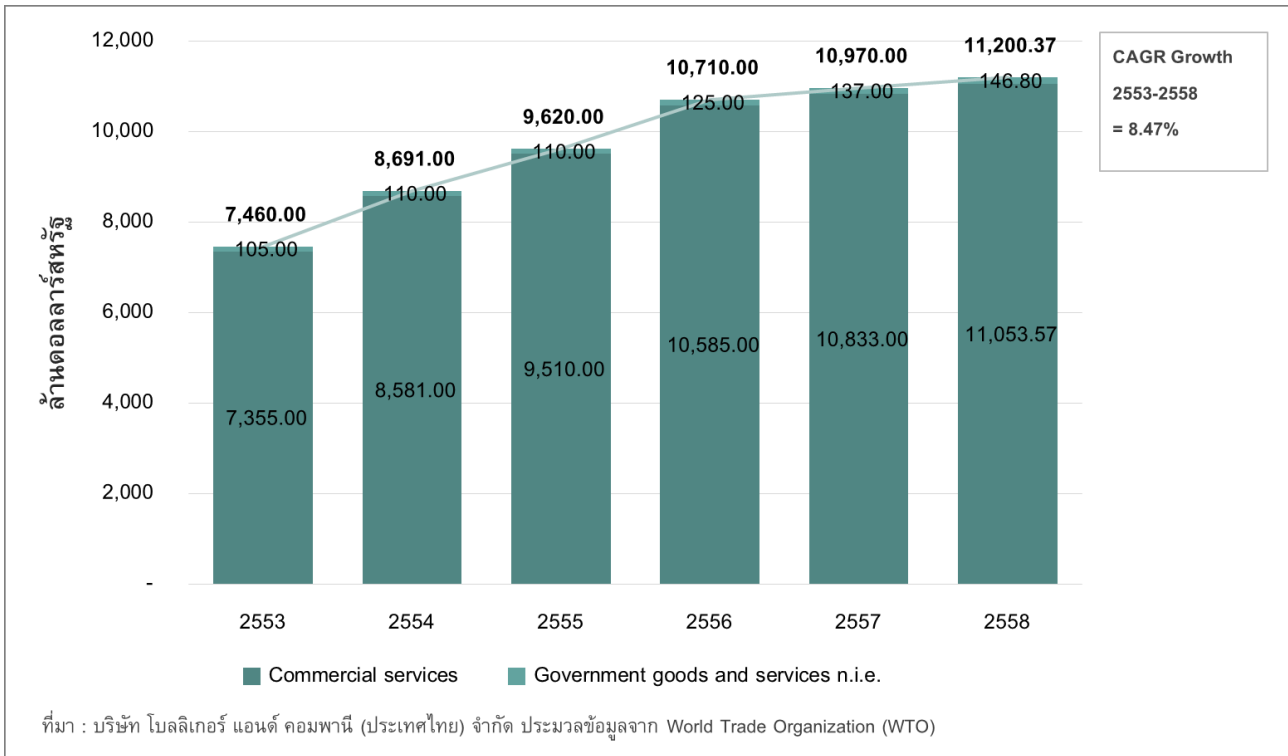
โดยการส่งออกบริการของเวียดนามในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557⁴ ส่วนใหญ่เน้นเป็นบริการเชิงพาณิชย์ คิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 98.76 และที่เหลืออีกร้อยละ 1.24 เป็นบริการภาครัฐ ทั้งนี้ บริการเชิงพาณิชย์ที่เวียดนามส่งออกมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมี

⁴ เนื่องจากฐานข้อมูล WTO ในปี พ.ศ. 2558 ไม่ได้มีการแจกแจงรายละเอียดของประเภทบริการย่อยของบริการเชิงพาณิชย์ที่เวียดนามมีการค้า จึงได้นำเสนอเฉพาะข้อมูลถึงปีล่าสุดคือ ปี พ.ศ. 2557

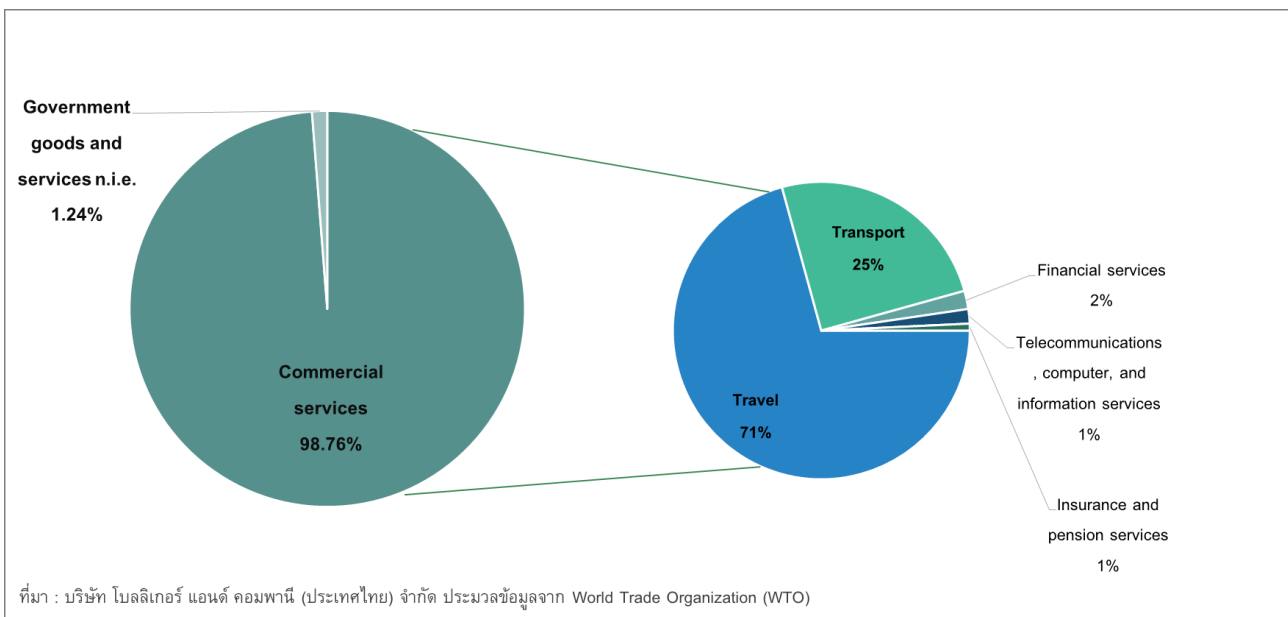

สัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 70.72 ของการส่งออกบริการทั้งหมดของประเทศ บริการด้านการขนส่ง ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 24.97 และบริการด้านการเงิน ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 1.98 อันจะเห็นได้จากภาพที่ 3-6

ภาพที่ 3-5 มูลค่าการส่งออกบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

ภาพที่ 3-6 สัดส่วนการส่งออกภาคบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

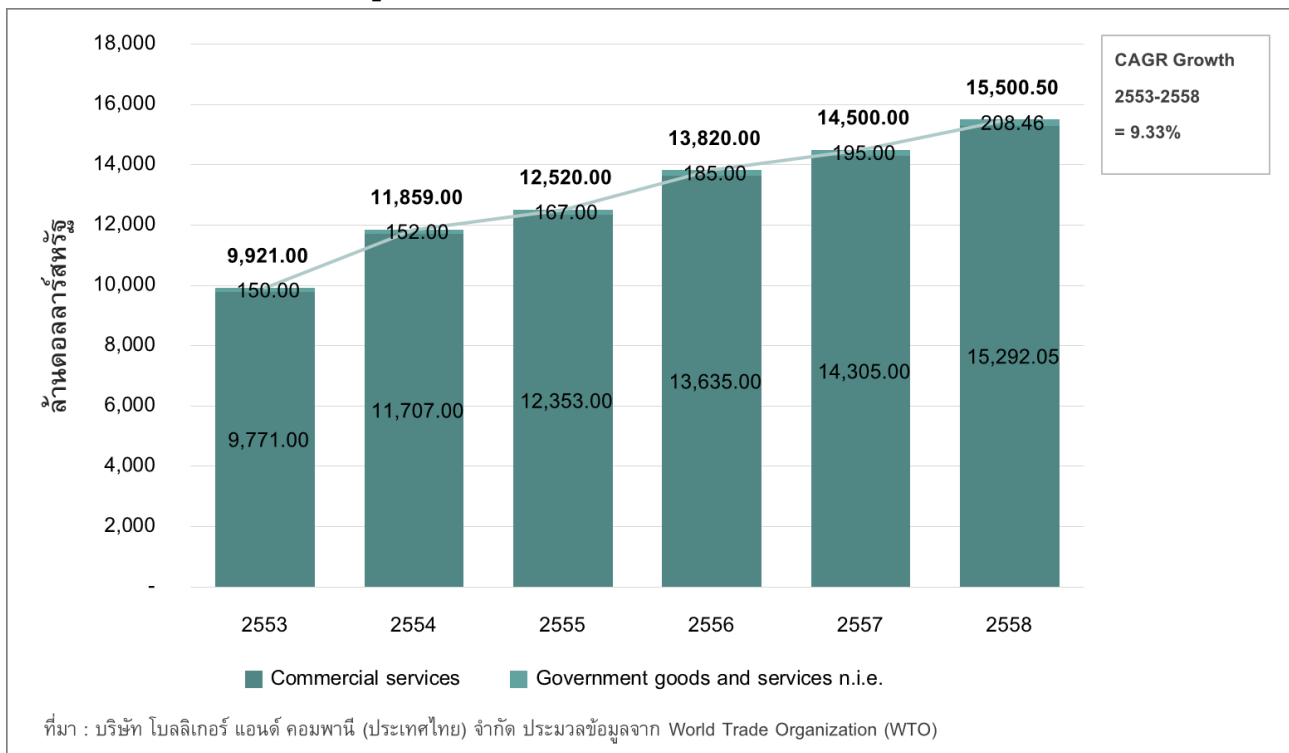

3.2.2 การนำเข้าบริการ

สำหรับการนำเข้าบริการของเวียดนาม พบว่าโดยรวมมีทิศทางเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 โดยเพิ่มขึ้นจาก 9,921 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 15,500.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นอัตราการเติบโตแบบ CAGR อยู่ที่ร้อยละ 9.33 ดังแสดงในภาพที่ 3-7

โดยการนำเข้าบริการของเวียดนามในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557⁵ ส่วนใหญ่เป็นบริการเชิงพาณิชย์ คิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 98.64 และที่เหลืออีกร้อยละ 1.36 เป็นบริการภาครัฐ ทั้งนี้บริการเชิงพาณิชย์ที่เวียดนามนำเข้ามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการด้านการขนส่ง ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 72.43 ของการนำเข้าบริการทั้งหมดของประเทศ บริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 17.33 และบริการประกันภัย ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 6.68 อันจะเห็นได้จากภาพที่ 3-8

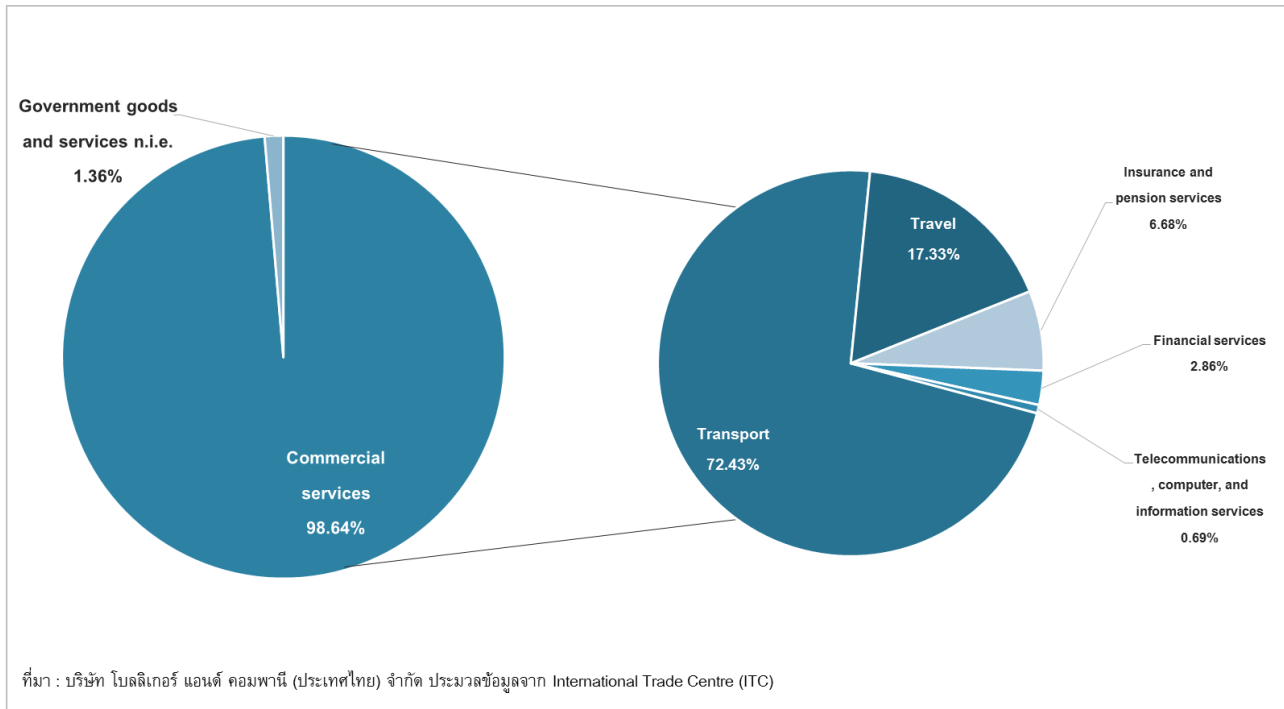
ภาพที่ 3-7 มูลค่าการนำเข้าบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

⁵ เนื่องจากฐานข้อมูล WTO ในปี พ.ศ. 2558 ไม่ได้มีการแจกแจงรายละเอียดของประเภทบริการย่อยของบริการเชิงพาณิชย์ที่เวียดนามมีการค้า จึงได้นำเสนอเฉพาะข้อมูลถึงปีล่าสุดคือ ปี พ.ศ. 2557

ภาพที่ 3-8 สัดส่วนการนำเข้าภาคบริการของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

3.3 ภาพรวมการลงทุน⁶

ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่ไหลเข้ามาในเวียดนามตลอดทั้งปีมีมูลค่าเท่ากับ 22,757 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเติบโตจากปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ 12.5

ทั้งนี้ โครงการลงทุนทั้งหมดที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามและได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเวียดนาม มีจำนวนทั้งสิ้น 2,013 โครงการ ดังแสดงในตารางที่ 3-5

⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://vietlaw4u.com/foreign-investment-of-12-months-2015/> และ Da Nang Investment Promotion Center (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2559)

ตารางที่ 3-5 โครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเวียดนาม ปี พ.ศ. 2558

No.	Sector	No. of Newly-licensed Projects	Newly Registered Capital (USD million)	No. of Increased Capital Projects	Increased Registered Capital (USD million)	Total Newly Registered and Increased Capital (USD million)
1	Processing and manufacturing	955	8927.8	517	6305.4	15,233.20
2	Production, and distribution of electricity, water	9	2795.3	8	14.0	2,809.30
3	Real estate	34	2146.4	12	248.3	2,394.70
4	Construction	112	573.6	26	162.9	736.6
5	Wholesale and retail ; motobike and automobile maintenance	306	375.2	89	166.8	542.0
6	Agro-forestry and fishery	18	160.0	14	107.5	267.5
7	Specific activities, Industry, Technology	209	228.8	54	21.3	250.1
8	Logistics	51	67.2	18	73.6	140.8
9	Accommodation and food	59	97.2	9	25.0	122.2
10	Information and telecommunication	164	65.5	40	30.8	96.3
11	Administration and supporting services	25	57.3	6	-5.5	51.8
12	Other services	15	27.7	5	10.4	38.0
13	Education and training	39	28.8	9	0.4	29.2
14	Water supply and water treatment	3	2.2	3	15.4	17.6
15	Health care and social benefits	10	11.3	2	2.0	13.3
16	Mining	2	10.4			10.4
17	Art and entertainment	1	2.5	1	0.4	2.9
18	Finance and banking			1	1.1	1.1
19	Household services	1	0.3			0.3
	Total	2,013	15,577.60	814	7,179.70	22,757

ที่มา: Da Nang Investment Promotion Center

อุตสาหกรรมที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศมากที่สุด คือภาคการผลิต (Manufacturing Industry) ที่มีจำนวนโครงการมากกว่า 955 โครงการ รวมมูลค่าการลงทุน 15,233.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 66.9 ของเงินลงทุนโดยตรงทั้งหมด

ในส่วนของอุตสาหกรรมที่ดึงดูดการลงทุนรองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (เงินลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวประมาณ 2,809.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ (เงินลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวประมาณ 2,394.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

สำหรับนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามมากที่สุด ได้แก่ เกาหลีใต้ มาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน และซาเมา ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3-6 ประเทศที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามมากที่สุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2558

No.	Country	No. of Newly-licensed Projects	No. of Increased Capital Projects	Total Newly Registered and Increased Capital (USD million)
1	South Korea	702	260	6,726.9
2	Malaysia	27	15	2,478.2
3	Japan	299	157	1,841.7
4	Taiwan	110	61	1,398.2
5	Samoa	24	8	1,394.6

ที่มา: Da Nang Investment Promotion Center

บทที่ 4

นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

4.1.1 หน่วยงานภาครัฐ

- **Ministry of Planning and Investment (MPI)** – เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทในการวางแผนบริหารจัดการด้านการลงทุนในประเทศเวียดนาม ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการด้านเศรษฐกิจและนโยบายระดับประเทศ รวมไปถึงการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจเป้าหมาย และสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศ
- **Department of Planning and Investment (DPI)** – เป็นหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนประจำแต่ละจังหวัด ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัด MPI มีหน้าที่หลักคือกำหนดแผนการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนภายในจังหวัด และยังเป็นเสมือนศูนย์ให้บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้านการลงทุน (One Stop Service) แก่นักลงทุนในการติดต่อขอเข้าไปลงทุน ตลอดจนประสานงานติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ MPI รัฐบาลท้องถิ่น (Provincial People's Committee) หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนจัดตั้งธุรกิจ
- **Ministry of Industry and Trade (MOIT)** – เป็นหน่วยงานภาครัฐหลักของประเทศ ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมและควบคุมดูแลการค้าและอุตสาหกรรมในประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่กำหนดและออกกฎหมายและกฎระเบียบด้านการค้าและการลงทุนของประเทศ
- **Ministry of Finance (MOF)** – ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและควบคุมการจัดเก็บภาษี การใช้งบประมาณของประเทศ การรักษาระดับเงินทุนสำรองของประเทศ การลงทุนทางการเงิน ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศ (Auditing) รวมไปถึงการกำหนดและออกกฎหมาย กฎระเบียบด้านการคลังและระบบภาษีของประเทศ
- **Foreign Investment Agency (FIA)** – เป็นหน่วยงานภาครัฐภายใต้สังกัด MPI ถูกจัดตั้งเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการ ตรวจสอบ ตลอดจนส่งเสริมการลงทุนที่เกิดขึ้นในประเทศ โดยให้บริการแก่นักลงทุนในการประสานไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบริหาร

จัดการในด้านการจัดทำสัญญาร่วมลงทุน (BCC) ระหว่างรัฐบาลเวียดนามและภาคเอกชน นอกจากนี้ FIA ยังมีบทบาทในการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการเวียดนามที่จะเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ (Outward FDI) อีกด้วย

4.1.2 หน่วยงานภาคเอกชน

- **Vietnam Industrial Parks and Investment Promotion (VIPIP)** – เป็นหน่วยงานภาคเอกชนที่มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมเขตอุตสาหกรรมและการลงทุนเวียดนาม ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาด้านการลงทุนแก่นักลงทุนในประเทศและต่างชาติ เช่น ข้อมูลการลงทุน การขอเข้ามาลงทุนในเขตอุตสาหกรรมพิเศษ เป็นต้น
- **Vietnam Chamber of Commerce and Industry (VCCI)** – เป็นหน่วยงานเอกชนอิสระซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มของภาคธุรกิจและผู้ประกอบการในประเทศเวียดนาม มีหน้าที่หลักคือการปกป้องและช่วยเหลือภาคธุรกิจในด้านต่างๆ รวมไปถึงเข้าไปมีบทบาทและให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างเวียดนามกับต่างประเทศ
- **Vietnam Textile & Apparel Association (VITAS)** – เป็นหน่วยงานเอกชนอิสระ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างสมาชิก ทั้งนี้ VITAS เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มภายในประเทศ จึงทำให้องค์กรดังกล่าวเป็นเสมือนกระบอกเสียงของภาคเอกชนในอุตสาหกรรม และส่งผลทำให้ VITAS มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางหรือนโยบายบางส่วนของประเทศเวียดนามที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมหรือพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

4.1.3 หน่วยงานอื่น ๆ

- **Vietnam Textile and Garment Group (VINATEX)** – เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแล และกำหนดและดำเนินนโยบายต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม นอกจากนี้ VINATEX ยังเป็นผู้ผลิตสิ่งทอรายสำคัญของประเทศ โดยผลผลิตสิ่งทอประมาณร้อยละ 40 ของทั้งประเทศเป็นการผลิตจากการลงทุนของบริษัทในเครือ VINATEX
- **Vietnam Food Association** – เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจคล้ายกับ VITAS ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแล รวมถึงส่งเสริมการค้าและการลงทุน รวมถึงการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของประเทศ โดยคณะกรรมการบริหารส่วนหนึ่งมาจากผู้ประกอบการ

ในประเทศ ทำให้ Vietnam Food Association เป็นกระบอกเสียงที่สำคัญของภาคเอกชน ในอุตสาหกรรมเกษตร เกษตรแปรรูป และอาหารแปรรูป ของเวียดนาม และมีบทบาท ในการกำหนดทิศทางหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมหรือพัฒนาอุตสาหกรรม ระดับหนึ่ง

- **Ho Chi Minh City Investment and Trade Promotion Centre (ITPC)** – เป็นหน่วยงาน รัฐประจํานครโฮจิมินห์ ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการขยายตัวของการค้าและ การลงทุนในนครโฮจิมินห์ ผ่านการส่งเสริมการส่งออก และการดึงดูดการลงทุน จากต่างชาติ ทั้งนี้ ITPC ช่วยเอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนท้องถิ่นและต่างชาติ ในด้านต่าง ๆ อาทิ เผยแพร่ข้อมูลการค้าและการลงทุนที่สำคัญ หรือการให้บริการ จับคู่ธุรกิจ

4.2 นโยบายด้านการลงทุน

4.2.1 นโยบายด้านการลงทุนที่สำคัญ

เวียดนามเป็นประเทศที่กำลังอยู่ในขั้นตอนของการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจจากระบบ เศรษฐกิจแบบสังคมนิยมที่ภาครัฐมีอำนาจเด็ดขาดในการควบคุมการดำเนินการผลิต ตลอดจน ทิศทางการพัฒนาของอุตสาหกรรม ให้เป็นระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีที่ภาคเอกชนเป็นผู้เล่น สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (โดยมีภาครัฐเป็นเพียงหน่วยงานสนับสนุนหรือ ผลักดันอยู่เบื้องหลัง)

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลเวียดนามจึงพยายามในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นรัฐวิสาหกิจ ต่าง ๆ ให้เป็นบริษัทร่วมทุน (Joint Stock Company) ที่ภาคเอกชนจะสามารถเข้ามามีส่วน ในการบริหารจัดการมากขึ้น ขณะเดียวกัน รัฐบาลเวียดนามยังแสดงท่าทีเปิดเสรีทางการลงทุน จากต่างประเทศ อันเห็นได้จากการประกาศเจตนารมณ์ว่าจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การการค้า โลก (World Trade Organization) ในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งนับจากนั้น รัฐบาลก็ได้ริเริ่มขั้นตอนการ ปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับทางการลงทุนในประเทศให้เปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศมากยิ่งขึ้น และพยายามในการลดข้อจำกัดทางการลงทุนจากต่างประเทศ สำหรับแนวทางการสนับสนุน การลงทุนจากต่างประเทศในเวียดนาม ปัจจุบันคือมุ่งเน้นสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศที่ใช้ เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพแรงงานเวียดนามสูงขึ้น เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

ในการผลิต เทคโนโลยีชีวภาพ เป็นต้น¹ และยังคงเน้นส่งเสริมการลงทุนในเขตพื้นที่ภูเขาและพื้นที่ห่างไกลเมืองใหญ่ และ/หรือมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจต่ำกว่าที่อื่น

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2557 รัฐบาลเวียดนามได้ผ่านร่างกฎหมายการลงทุน และกฎหมายว่าด้วยบริษัทฉบับใหม่ คือ Law on Investment 2014 และ Law on Enterprise 2014 โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวมีการผ่อนปรนข้อกำหนด/ข้อจำกัดทางการลงทุนที่เคยมีมาหลายประการจากกฎหมายฉบับเดิมที่มีการใช้อยู่ และล่าสุด ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 Ministry of Planning and Investment (MPI) ได้ประกาศรายชื่ออุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขในการลงทุน (สำหรับการเข้ามาลงทุนในเวียดนาม) อีกครั้ง ซึ่งจากประกาศของ MPI ดังกล่าว ได้มีการลดจำนวนสาขาธุรกิจที่มีเงื่อนไขการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ เช่น การต้องขอใบอนุญาตการลงทุน หรือ Investment License ก่อนการลงทุน เป็นต้น ลงไปเป็นจำนวนมากเหลือเพียงไม่ถึง 200 สาขา จากเดิมที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายการลงทุนฉบับนี้ ณ วันที่มีผลบังคับใช้ ซึ่งมีทั้งสิ้น 267 สาขา

ตารางที่ 4-1 รายชื่ออุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

Sectors	List of Conditional Investment Applied to Foreign Investors	Customs Procedure Codes (CPCs)
Professional Services	Legal services	CPC 861
	Accounting and auditing and bookkeeping services	CPC 862
	Taxation services	CPC 863
	Architectural services	CPC 8671
	Engineering services	CPC 8672
	Integrated engineering services	CPC 8673
	Urban planning and urban landscape architectural services	CPC 8674
	Veterinary services, excluding keeping micro-organism strain for veterinary	CPC 932
Computer and Related Services	Computer and Related Services	CPC 841-845, CPC 849
Research and Development Services	Research and experimental development services on natural sciences	CPC 851
	Research and experimental development services on social sciences and humanities; Interdisciplinary research and experimental development services	CPC 852, 853
Rental/Leasing Services without Operators	Rental/Leasing services without operators relating to aircraft	CPC 83104

¹ อ้างอิงจาก U.S. Department of State (2015). Vietnam Investment Climate Statement 2015.

Sectors	List of Conditional Investment Applied to Foreign Investors	Customs Procedure Codes (CPCs)
	Leasing or rental services concerning vessels without operator	CPC 83103
	Rental services of sea-going vessels with operator	CPC 72130
	Rental/Leasing services without Operators relating to other machinery and equipment	CPC 83109
Other Business Services	Advertising services, excluding advertising for cigarettes	CPC 871
	Market research services, excluding public opinion polling services (CPC 86402)	CPC 864
	Management consultant services, Production management consulting services (CPC 86505)	CPC 865
	Services related to management consulting	CPC 866
	Arbitration and conciliation services for commercial disputes between businesses	CPC 86602
	Technical testing and analysis services	CPC 8676
	Conformity testing of transport vehicles and certification of transport vehicles services	N/A
	Services incidental to manufacturing	CPC 884, 885
	Related scientific and technical consulting services (including: Geological, geophysical and other scientific prospecting services)	CPC 86751
	Subsurface surveying services	CPC 86752
	Surface surveying services	CPC 86753
	Maintenance and repair of equipment, excluding maritime vessels, aircraft or other transport equipment	CPC 633
	Guard services	CPC 87305
	Disinfecting and exterminating and window cleaning services (Building cleaning services including disinfecting and exterminating and window cleaning services)	CPC 87401, 87402
	Specialty photography services, excluding aerial photography (Services consisting photographing persons, objects or scenery using special apparatus and techniques)	CPC 87504
	Packaging services	CPC 876
	Package printing services	N/A
	Laundry collection services	CPC 97011
	Pressing services	CPC 97014
	Blasting service with a scope of operation in the entire territory of Vietnam and the region	N/A
	Trade of interference-causing devices, cell phone jammers	N/A

Sectors	List of Conditional Investment Applied to Foreign Investors	Customs Procedure Codes (CPCs)
	Legal documentation and certificate services	CPC 8613
	Judicial expertise services	N/A
	Industrial property assessment services	N/A
	Industrial property representatives services	N/A
	Asset management officer services	N/A
	Price appraisal service	N/A
	Valuation consultancy services for equitized enterprises	N/A
	Investment project evaluation consulting services	a part of CPC 865- Management consulting services
Communication Services	Postal services	CPC 751 – Postal and courier services, CPC 7511 – Postal services
	Value added telecommunication services	N/A
	Basic telecommunication services	N/A
	Other basis telecommunication services (Virtual Private Network – VPN)	N/A
Audiovisual Services	Motion picture production, excluding video tape	CPC 96112
	Motion picture distribution, excluding video tape	CPC 96113
	Motion picture projection service	CPC 96121
Construction Services	Construction services	CPC 511-8
Business Services	Distribution services	N/A
	Commercial import of Tobacco	N/A
	Domestic container freight station	N/A
Education Services	Education services (Primary education services), secondary education services,), higher education services, adult education, and other education services, including foreign language training	CPC 921, CPC 922, CPC 923, CPC 924, CPC 929
	Vocational training services	CPC 9223, 9231
	Educational association with foreign partners services	N/A
	Outsourcing services	N/A
	Service of sending laborers to work abroad	N/A
Environmental Services	Sewage services	CPC 9401
	Refuse disposal services	CPC 9402
	Cleaning services of exhaust gases and noise abatement services	CPC 9404, 9405
	Environmental impact assessment services	CPC 94090
Health Related and Social Services	Hospital services	CPC 9311
	General medical services	CPC 93121
	Specialized medical services	CPC 93122

Sectors	List of Conditional Investment Applied to Foreign Investors	Customs Procedure Codes (CPCs)
	Other human health services	CPC 9319
Tourism and Travel Related Services	Lodging services, catering food services, and drink services	CPC 64110, CPC 642, CPC 643
	Travel agencies and tour operator services	CPC 7471
Recreational, Cultural and Sporting Services	Entertainment services including theatre, live bands and circus services	CPC 9619
	Video recording of art performances, stages and other forms of recreation and entertainment services	N/A
	Electronic games business	CPC 964
	Business of prize-winning electronic games for foreigners	N/A
	Lottery business	N/A
	Recreational park	CPC 9649
Transport Services	Flight assurance services	N/A
	Maintenance and repair of aircraft	CPC 8868
	Passenger transportation by railway	CPC 7111
	Freight transportation by railway	CPC 7112
	Pushing or towing services	CPC 7113
	Maintenance and repair of railway equipment	CPC 8868
	Supporting services for railway transport	CPC 743
	Land passenger transportation	CPC 7121 & 7122
	Land Freight Transportation	CPC 7123
	Maintenance and repair of road vehicles	CPC 8867
	Transport services via pipeline	CPC 713
	International multimodal transport services	N/A
	Cargo handling services except at airports	CPC 741
	Storage and warehousing services	CPC 742
	Freight transport agency services	CPC 748
	Maritime assurance services	N/A
	Sea shipping towage service	CPC 7214 – Towing and pushing services
	Other services	Some parts of CPC 749
	Passenger transportation less cabotage except internal services	CPC 7211
	Freight transportation less cabotage except internal services	CPC 7212
Container handling services, except handling services at airport	CPC 7411	
Custom Clearance	N/A	
Container storage services	N/A	
Real Estate Services	Real estate trading	N/A

Sectors	List of Conditional Investment Applied to Foreign Investors		Customs Procedure Codes (CPCs)
Production and Trading of Goods	Production of seals		N/A
	Trading and repair of support instruments, hunting rifles		N/A
	Production and trading of firecrackers including production of fireworks		N/A
	Industrial substance trading		N/A
	Explosive substance trading		N/A
	Industrial explosives trading including destruction activity		N/A
	Manufacture of tobacco		N/A
	Airport operation services; river port, seaport		CPC 7461
	Railway infrastructure facility trading		N/A
	National electricity transmission and system regulation		N/A
	Vegetable oil processing		N/A
	Milk processing		N/A
	Sugar cane processing		N/A
	Wood Process (except imported wood)		N/A
	Installation, operation and maintenance telecommunication equipment		N/A
Agriculture, Forestry and Fishery	Services incidental to agriculture, hunting and forestry		CPC 881
	Fishery		N/A

ที่มา: Ministry of Planning and Investment of Vietnam (รวบรวมข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

4.2.2 อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม

อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเวียดนาม ได้แก่

- อุตสาหกรรมการเพาะปลูกและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สินค้าจากป่าไม้ และการเกษตรไต้น้ำ การผลิตเกลือ
- อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและเทคนิคขั้นสูงในการผลิต และมีความพยายามในการปกป้องระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีความพยายามในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ หรืออุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ
- อุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานเป็นหลัก
- การก่อสร้างและการพัฒนาสาธารณูปโภค และโครงการอุตสาหกรรมสำคัญขนาดใหญ่
- กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอาชีพในด้านการศึกษา การอบรม สุขภาพ การกีฬา และวัฒนธรรมของเวียดนาม

- กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนางานฝีมือและอุตสาหกรรมต่างๆ อุตสาหกรรมการผลิตวัสดุใหม่
- อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม
- อุตสาหกรรมการผลิตวัสดุคุณภาพสูงใช้ในการผลิตรองเท้าและสิ่งทอเพื่อส่งออก
- อุตสาหกรรมการผลิตเหล็กคุณภาพสูง
- อุตสาหกรรมการผลิตยารักษาโรคร้ายแรง เช่น วัณโรค มะเร็ง และโรคเอดส์
- กิจกรรมโรงพยาบาล
- อุตสาหกรรมการเพาะเนื้อเยื่อ การผลิตสารปฏิชีวนะ
- อุตสาหกรรมการต่อเรือและซ่อมเรือเดินสมุทรขนาด 1 หมื่นตันขึ้นไป
- อุตสาหกรรมการบำบัดของเสียจากเมืองและโรงงานอุตสาหกรรม

4.2.3 เขตอุตสาหกรรม

เวียดนามมีเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) ด้วยกันกว่า 302 แห่งทั่วประเทศ โดยเขตอุตสาหกรรมดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มเขตอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเขตอุตสาหกรรมทางตอนเหนือ (Northern Key Economic Zone) กลุ่มเขตอุตสาหกรรมทางตอนกลาง (Central Key Economic Zone) กลุ่มเขตอุตสาหกรรมทางตอนใต้ (Southern Key Economic Zone) และกลุ่มเขตอุตสาหกรรมลุ่มน้ำโขง (Mekong Delta Economic Zone)

ตารางที่ 4-2 เขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนเขตอุตสาหกรรม
กลุ่มเขตอุตสาหกรรมทางตอนเหนือ (Northern Key Economic Zone)		
1	Ha Noi Capital	14
2	Vinh Phuc	5
3	Quang Ninh	4
4	Bac Ninh	15
5	Hai Phong	5
6	Hung Yen	5
7	Hai Doung	11
8	Ha Nam	2
9	Bac Giang	1
10	Nam Dinh	2
รวม		64

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนเขตอุตสาหกรรม
กลุ่มเขตอุตสาหกรรมทางตอนกลาง (Central Key Economic Zone)		
1	Da Nang	6
2	Thua Thien Hue	3
3	Khanh Hoa	5
4	Quang Ngai	6
5	Quang Nam	8
6	Bin Dinh	7
7	Phu Yen	4
8	Gia Lai	1
9	Dak Nong	1
10	Dak Lak	1
11	Kon Tum	0
รวม		42
กลุ่มเขตอุตสาหกรรมทางตอนใต้ (Southern Key Economic Zone)		
1	Binh Thuan	6
2	Ho Chi Minh City	20
3	Dong Nai	31
4	Binh Duong	28
5	Long An	37
6	Ba Rai-Vung Tau	11
7	Tay Ninh	4
8	Tien Giang	5
9	Binh Phuoc	7
รวม		149
กลุ่มเขตอุตสาหกรรมลุ่มน้ำโขง (Mekong Delta Economic Zone)		
1	An Giang	5
2	Bac Lieu	5
3	Ben Tre	2
4	Ca Mau	4
5	Vinh Long	4
6	Dong Thap	3
7	Tra Vinh	1
8	Can Tho	10
9	Soc Trang	4
10	Hau Giang	3

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนเขตอุตสาหกรรม
11	Kien Giang	6
รวม		47
รวมทั้งหมดในประเทศ		302

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก Vietnam Industrial Parks Investment Promotion (VIPIP) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

รัฐบาลเวียดนามยังมีการจัดตั้งเขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zones: EPZs) ขึ้นในประเทศด้วยเช่นกัน โดยปัจจุบันมีทั้งสิ้น 4 แห่ง คือ (1) Tan Thuan EPZ (2) Linh Trung I EPZ (3) Linh Trung II EPZ และ (4) Linh Trung III EPZ โดยเฉพาะเขต Linh Trung III EPZ เท่านั้นที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเตยนิन्ह (Tay Ninh) ส่วนเขตส่งเสริมการส่งออกที่เหลือจะตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์

นอกจากนี้ เวียดนามยังมีเขตอุตสาหกรรมไฮเทค (High-tech Zone) อีก 3 แห่ง ได้แก่ (1) Hoa Lac HTZ ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงฮานอย (2) Da Nang HTZ ซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองดานัง และ (3) Saigon HTZ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณนครโฮจิมินห์

ทั้งนี้ ปัจจุบัน รัฐบาลกลางของเวียดนามยังไม่ได้จัดสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือ Special Economic Zones (SEZs) ขึ้นแต่อย่างใด หากแต่รัฐบาลในหลายจังหวัดได้เริ่มวางแผนและ/หรือเตรียมการที่จะจัดสร้างเขต SEZ ต่างๆ ขึ้นภายในพื้นที่จังหวัดของตน² เช่น Quang Binh Khanh Hoa และ Phu Quoc³ เพื่อดึงดูดการลงทุนให้เข้ามาในจังหวัดมากยิ่งขึ้น

4.3 กฎหมายและกฎระเบียบด้านการลงทุน

4.3.1 กฎหมายด้านการลงทุน

4.3.1.1 ภาพรวมกฎหมายด้านการลงทุน

กฎหมายที่สำคัญด้านการลงทุนของเวียดนาม ประกอบด้วยกฎหมาย 2 ฉบับ คือ (1) Law on Enterprise 2014 และ (2) Law on Investment 2014 โดย Law on Enterprise 2014

² อ้างอิงข้อมูลจาก http://vccinews.com/news_detail.asp?news_id=31949 (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³ อ้างอิงข้อมูลจาก <http://english.vietnamnet.vn/fms/business/139790/how-many-special-economic-zones-does-vietnam-need-.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เป็นกฎหมายที่กล่าวถึงรูปแบบการลงทุนและการจัดตั้งธุรกิจที่สามารถดำเนินการได้ในเวียดนาม ทั้งการลงทุนโดยภาคเอกชนและภาครัฐ ส่วน Law on Investment 2014 เป็นกฎหมายที่กล่าวถึง กิจกรรมด้านการลงทุนต่างๆ ที่สามารถทำได้ สิทธิของนักลงทุนในการใช้ที่ดิน สิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับ ตลอดจนการคุ้มครองการลงทุนในเวียดนาม

ทั้งนี้ กฎหมายทั้งสองฉบับเพิ่งจะมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยรัฐบาลเวียดนามเห็นว่ากฎหมายฉบับเดิม (Law on Enterprise 2005 และ Law on Investment 2005) ไม่ทันสมัย ค่อนข้างเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข โดยภายใต้กฎหมายฉบับใหม่ (Law on Investment 2014) มีการปรับเปลี่ยนในเรื่องคำจำกัดความ “บริษัทท้องถิ่น” และ “บริษัทต่างชาติ” จากเดิม ที่กฎหมายฉบับเก่าจำกัดความเพียงคร่าวๆ ว่าบริษัทต่างชาติคือบริษัทที่มีชาวต่างชาติ/นิติบุคคลต่างชาติถือหุ้น⁴ แต่ในกฎหมายฉบับใหม่ได้กำหนดสัดส่วนมูลค่าหุ้นของผู้ถือหุ้นต่างชาติ ดังนี้

- 1) บริษัทที่มีนักลงทุนต่างชาติถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 51
- 2) บริษัทที่มีบริษัทอยู่ในเกณฑ์ที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 51
- 3) บริษัทที่มีนักลงทุนต่างชาติ และ/หรือบริษัทที่อยู่ในเกณฑ์ที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 51

นอกเหนือจากการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์เรื่องคำจำกัดระหว่างบริษัทท้องถิ่นและบริษัทต่างชาติ กฎหมายฉบับใหม่ยังได้ลดสาขาธุรกิจที่มีเงื่อนไขในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติลงเช่นกัน (ดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้าในหัวข้อ 4.2.1)

ส่วนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการจัดตั้งธุรกิจ ประกอบไปกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ กฎหมายพาณิชย์ (Commercial Law 2005) ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการทำธุรกรรมด้านการนำเข้าส่งออกสินค้า

กฎหมายที่ดิน (Law on Land 2013) ซึ่งกล่าวถึงการเช่าที่ดินหรือสิทธิในการใช้ประโยชน์สำหรับนักลงทุนที่จะเข้าไปลงทุนในเวียดนาม กฎหมายแรงงาน (Law on Labour 2013) กฎหมายว่าด้วยสหภาพแรงงาน (Law on Trade Union 2012) กฎหมายประกันสังคม (Law on Social Insurance 2006) รวมถึงกฎหมายประกันสุขภาพ (Law on Health Insurance 2008) ซึ่งกฎหมายเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดจ้างแรงงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของบริษัท

⁴ ในที่นี้ เท่ากับว่าเพียงมีชาวต่างชาติถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 1 ก็ทำให้ถูกนับว่าเป็นนักลงทุนต่างชาติแล้ว

ซึ่งอาจมีกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่แตกต่างไปจากกฎหมายของไทยอยู่พอสมควร กฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงิน (Law on Credit Institutions 2010) ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยและเกี่ยวข้องกับด้านการเงิน และการธนาคารของเวียดนาม ทั้งในส่วนของบทบาทหน้าที่ของสถาบันการเงินในเวียดนาม ตลอดจนการเปิดบัญชีและการใช้เงินตราต่างประเทศในเวียดนาม และกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (Law on Intellectual Property 2009)

4.3.1.2 รูปแบบธุรกิจที่สามารถดำเนินการได้ในประเทศ

นักลงทุนสามารถเลือกลงทุนในเวียดนามได้ 4 ลักษณะ⁵ ได้แก่

- 1) การเลือกเข้าไปลงทุนในกิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-owned Enterprise) – เป็นการลงทุนโดยชาวต่างชาติ (อาจคนเดียวหรือหลายคน) เป็นเจ้าของกิจการ
- 2) การเลือกเข้าไปลงทุนในกิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) – เป็นการลงทุนร่วมธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในเวียดนาม อาจเป็นนักลงทุนเวียดนาม และ/หรือนักลงทุนต่างชาติที่ประกอบธุรกิจอยู่แล้วในเวียดนามก็ได้
- 3) การเลือกเข้าไปลงทุนในกิจการที่ทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract: BCC) – เป็นการลงทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและรัฐบาลเวียดนาม
- 4) การเลือกเข้าไปลงทุนในกิจการอื่นๆ เช่น สำนักงานตัวแทน (Representative Office) สาขา (Branch) เป็นต้น

และสามารถจัดตั้งธุรกิจได้หลายรูปแบบ ได้แก่

- 1) ธุรกิจครัวเรือน (Household Business)
- 2) กิจการเจ้าของคนเดียว (Private Enterprise)
- 3) ห้างหุ้นส่วน (Partnership)
- 4) บริษัทจำกัด (Limited Liability Company)
- 5) บริษัทถือหุ้น (Shareholding Company/Joint Stock Company)
- 6) อื่นๆ เช่น สาขา (Branch) สำนักงานตัวแทน (Representative Office)

⁵ รวบรวมข้อมูลจาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ Ministry of Planning and Investment (MPI), Vietnam KPMG PwC และ Ernst & Young Vietnam Limited.

ทั้งนี้ รูปแบบธุรกิจที่สามารถจัดตั้งได้ในเวียดนาม ขึ้นกับลักษณะของการเข้ามาลงทุน ข้างต้น กล่าวคือ

- สำหรับการลงทุนในกิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด สามารถเลือกลงทุนได้ใน 2 รูปแบบ คือ (1) บริษัทจำกัด และ (2) บริษัทถือหุ้น
- สำหรับการลงทุนในกิจการร่วมทุน สามารถเลือกลงทุนได้ใน 3 รูปแบบ คือ (1) บริษัทจำกัด (2) บริษัทถือหุ้น และ (3) ห้างหุ้นส่วน
- สำหรับการลงทุนในกิจการที่ทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ สามารถเลือกลงทุนได้ โดยทำสัญญากับรัฐหรือเอกชนของเวียดนามในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ Build Operate Transfer (BOT)⁶, Build Transfer Operate (BTO)⁷, Build Transfer (BT)⁸ และ Build Operate (BO)⁹
- สำหรับการลงทุนในกิจการอื่น ๆ สามารถเลือกลงทุนได้ในรูปแบบของการจัดตั้งสาขา¹⁰ หรือการจัดตั้งสำนักงานตัวแทน¹¹

⁶ Build Operate Transfer (BOT) คือการร่วมทุนกับหน่วยงานรัฐ โดยเอกชนเป็นผู้จัดสร้างและพัฒนาโครงการ/สิ่งปลูกสร้างขึ้นมาใหม่ บริหารจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง จากนั้นจึงโอนถ่ายทรัพย์สินทั้งหมดคืนแก่ภาครัฐเมื่อเสร็จสิ้นสัญญา

⁷ Build Transfer Operate (BTO) คือการร่วมทุนกับหน่วยงานรัฐ โดยเอกชนเป็นผู้จัดสร้างและพัฒนาโครงการ/สิ่งปลูกสร้างขึ้นมาใหม่ และต้องโอนถ่ายทรัพย์สินทั้งหมดคืนแก่ภาครัฐทันทีที่จัดสร้างแล้วเสร็จ แต่เอกชนสามารถได้สิทธิในการเข้ามาบริหารจัดการสิ่งปลูกสร้างหรือโครงสร้างพื้นฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองภายในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

⁸ Build Transfer (BT) คือการร่วมทุนกับหน่วยงานรัฐ โดยการจัดสร้างและพัฒนาโครงการ/สิ่งปลูกสร้างขึ้นมาใหม่ จะถูกโอนมาให้ภาครัฐเป็นผู้บริหารและดำเนินการเองทั้งหมด โดยภาครัฐจะให้ค่าตอบแทนแก่เอกชน และ/หรืออาจให้โอกาสในการดำเนินโครงการอื่นๆ ตามแต่จะตกลงระหว่างทั้งสองฝ่ายในสัญญาร่วมลงทุน

⁹ Build Operate (BO) คือการร่วมทุนกับหน่วยงานรัฐ โดยเอกชนเป็นผู้จัดสร้างและพัฒนาโครงการ/สิ่งปลูกสร้างขึ้นมาใหม่ บริหารจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง ทั้งนี้ รูปแบบนี้จะคล้ายกับ BOT หากแต่เอกชนจะไม่ต้องโอนถ่ายทรัพย์สินทั้งหมดคืนแก่ภาครัฐเมื่อเสร็จสิ้นสัญญา

¹⁰ บริษัทต่างชาติที่ต้องการเข้ามาดำเนินกิจการทางการเงิน (เช่น ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank)) หรือกิจการที่กำหนดไว้ อันได้แก่ บริษัทยาสูบ (Tobacco Company) บริษัทกฎหมาย (Law Firm) บริษัทที่ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาขาด้านวัฒนธรรม (Culture) การศึกษา (Education) และการท่องเที่ยว (Tourism) สามารถเลือกทำการจัดตั้งสาขาในเวียดนามได้

¹¹ บริษัทต่างชาติอาจเลือกจัดตั้งสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ในเวียดนามได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม สำนักงานตัวแทนไม่สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการลงทุนโดยตรง เช่น การทำสัญญา การจ่ายหรือรับเงินโดยตรง (Direct Payment/Receipt of Monies) การจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการ เป็นต้น ภายในประเทศได้

ตารางที่ 4-3 สรุปรูปแบบธุรกิจที่สามารถดำเนินการได้ในเวียดนาม

ลักษณะของการลงทุน	อธิบาย	รูปแบบที่สามารถดำเนินการได้
การลงทุนในกิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned Enterprise)	นักลงทุนต่างชาติเลือกลงทุนธุรกิจ ในเวียดนาม โดยตนเองเป็นผู้ถือหุ้น ของบริษัทได้ในสัดส่วนร้อยละ 100	▪ บริษัทจำกัด ▪ บริษัทถือหุ้น
การลงทุนในกิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV)	นักลงทุนต่างชาติเลือกร่วมทุนกับ ผู้ประกอบการที่ประกอบการอยู่ใน เวียดนาม (ท้องถิ่น/ต่างชาติ)	▪ บริษัทจำกัด ▪ บริษัทถือหุ้น ▪ ห้างหุ้นส่วน
การลงทุนในกิจการที่ทำสัญญา ร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract: BCC)	นักลงทุนต่างชาติเลือกลงทุนใน กิจการที่ทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ ระหว่างนักลงทุนต่างชาติ (อาจเป็น นักลงทุนต่างชาติมากกว่า 1 รายได้) กับผู้ประกอบการชาวเวียดนาม (อาจเป็นผู้ประกอบการชาวเวียดนาม มากกว่า 1 รายได้) หรือหน่วยงาน รัฐ/รัฐวิสาหกิจของเวียดนาม	▪ BCC ▪ BOT ▪ BTO ▪ BT ▪ BO
การลงทุนในกิจการอื่นๆ	นักลงทุนต่างชาติเลือกลงทุนใน กิจการอื่นๆ นอกเหนือจากลักษณะ การลงทุนก่อนหน้า	▪ สาขา ▪ สำนักงานตัวแทน

ที่มา : บริษัท โพลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์
Ministry of Planning and Investment (MPI) KPMG PwC และ Ernst & Young

สำหรับอุตสาหกรรมบางสาขา รัฐบาลเวียดนามมีการกำหนดเงื่อนไขรูปแบบการดำเนิน
ธุรกิจ
ในเวียดนาม ได้แก่

- ชาวต่างชาติที่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจการพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคม บริการ
โทรคมนาคม บริการขนส่งพัสดุทั้งในและต่างประเทศ และกิจการกระจายเสียงวิทยุ
และโทรทัศน์ จะต้องเข้ามาดำเนินกิจการในเวียดนามภายใต้สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ
(Business Co-operation Contract: BCC) เท่านั้น
- ชาวต่างชาติที่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจการสำรวจน้ำมัน กิจการการขุดค้นหา
ทรัพยากรธรรมชาติ กิจการการขนส่งทางอากาศ กิจการการขนส่งทางรถไฟ
กิจการการขนส่งทางทะเล กิจการการสร้างท่าเรือ กิจการการสร้างท่าอากาศยาน
กิจการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจการที่เกี่ยวข้องการใช้ประโยชน์จากป่าไม้
และกิจการการผลิตระเบิดเพื่ออุตสาหกรรม จะต้องเข้ามาดำเนินกิจการในเวียดนาม

ภายใต้ สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract: BCC) หรือ
กิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) เท่านั้น

4.3.1.3 กิจการที่มีเงื่อนไขในการลงทุน/การประกอบธุรกิจ

➤ กิจการที่มีเงื่อนไขสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

ในเวียดนาม กิจการ/ธุรกิจบางสาขาเป็นกิจการซึ่งมีเงื่อนไขในการเข้ามาลงทุน เนื่องด้วย
เหตุผลด้านความมั่นคง หรือเพื่อประโยชน์ต่อประเทศ สังคม และสาธารณชนในเวียดนาม โดยสาขา
ที่เป็นกิจการที่มีเงื่อนไขสำหรับนักลงทุนต่างชาติ มีทั้งหมด 114 สาขา โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มธุรกิจ
18 กลุ่ม (รายละเอียดของแต่ละกลุ่มธุรกิจปรากฏในหัวข้อ 4.2.1 ก่อนหน้านี้)¹² ดังนี้

- 1) Professional Services – 7 สาขา
- 2) Computer and Related Services – 1 สาขา
- 3) Research and Development Services – 2 สาขา
- 4) Rental/Leasing Services without Operators – 4 สาขา
- 5) Other Business Services – 26 สาขา
- 6) Communication Services – 4 สาขา
- 7) Audiovisual Services – 4 สาขา
- 8) Construction Services – 1 สาขา
- 9) Business Services – 3 สาขา
- 10) Education Services – 5 สาขา
- 11) Environmental Services – 4 สาขา
- 12) Health Related and Social Services – 4 สาขา
- 13) Tourism and Travel Related Services – 2 สาขา
- 14) Recreational, Cultural and Sporting Services – 6 สาขา
- 15) Transportation Services – 23 สาขา
- 16) Real Estate Services – 1 สาขา
- 17) Production and Trading of Goods – 15 สาขา
- 18) Agricultural, Forestry and Fishery – 2 สาขา

¹² รวบรวมข้อมูลจาก Ministry of Planning and Investment (MPI) (ข้อมูล ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2558) (เข้าถึงข้อมูล ณ
วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ขณะเดียวกัน ยังมีกิจการ/ธุรกิจอีกทั้งสิ้น 112 สาขา ที่อยู่ภายใต้ข้อตกลง ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA) ซึ่งนักลงทุนต่างชาติต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว ในกรณีเข้ามาลงทุนในเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 58 สาขา จาก 112 สาขา ซึ่งนักลงทุนต่างชาติต้องได้รับใบอนุญาตการลงทุน (Investment License) จากรัฐบาลหรือหน่วยงานของเวียดนามที่เกี่ยวข้อง อาทิ การผลิตวัตถุระเบิด การผลิตและประกอบรถยนต์ การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน การผลิตผลิตภัณฑ์จากนม การแปรรูปอาหารทะเล การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ

ตารางที่ 4-4 รายชื่ออุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ภายใต้ข้อตกลง ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA)

Sectors	List of Sub-Sectors Applied to Foreign Investors According to ACIA
A. Sectors and Sub-Sectors in which no investment license shall be issued to foreign investors	
Manufacturing	1) Production of firecrackers, including fireworks 2) Production of sky-lanterns 3) Production of fishing-net 4) Production and supply of explosive materials 5) Publishing, including: All kinds of publishing product. 6) Printing, including: Books (including books for the blind), pictures, maps, posters, leaflets, calendars; Molding and pressing money, value papers, forms with denomination, financial invoices, checks, etc.; Journals, Newspapers, Magazines, Periodicals, Counterfeit stamps, Certificates, Passport, National Identity Cards, etc. 7) Production of cigarettes and cigars 8) Production of alcoholic beverages and soft drink 9) Production of tobacco production 10) Production of lubrication oil, grease 11) Production of NPK fertilizer 12) Production of construction glasses 13) Production of clay bricks 14) Production of vertical shaft cement production equipment and baked earth bricks and tiles 15) Production of D6-D32 mm construction steel rods and D15-D114mm seam steel pipe; zinc galvanized and color sheets 16) Production of fluorescent tubes and bulbs 17) Production of under 10000DWT cargo ships; under 800 TEU container ships; lighters and under 500 seats passenger ships 18) Production of oil-well cement, barite and bentonite for drilling fluids 19) Production and supply of industrial explosive materials using in oil and gas activities

Sectors	List of Sub-Sectors Applied to Foreign Investors According to ACIA
	20) Cane sugar production
Agriculture and Forestry	21) Cultivating, producing or processing rare or precious plants, breeding or husbandry of precious or rare wild animal and processing of those plants or animals (including both living animals and processed matter taken from animals)
Service Incidental to Manufacturing	22) Services related to producing of industrial gas such as oxy, nitro, CO2 (solid or liquid) 23) Services related to producing of caustic soda NaOH (liquid) (CPC 88460) 24) Services incidental to producing of common used insecticides (Foreign investment is allowed in producing of input materials (toxin) only) (CPC 88460) 25) Services related to producing of common used paints (CPC 88460) 26) Services related to dairy processing (CPC 88120) 27) Services related to cane sugar production and sugar processing industry 28) Services related to processing of beer and beverages (CPC 88411) 29) Services related to processing of tobacco products such as cigarette, cigar, pipe tobacco, chewing tobacco, farmer cut tobacco based on contracts or a fee: ○ Processing of reconstituted tobacco based on contracts or a fee (CPC 88412) ○ Processing of hookah based on contracts or a fee (CPC 88412) 30) Services related to processing of manufactured tobacco for production of cigarette based on contract or a fee (CPC 88412); 31) Services on distributing acid-sulphuric used in producing other products (CPC 88460) 32) Services related to production of fluorescent tubes and incandescent bulb (CPC 88480)
Fishery	33) Fresh-water fishing, marine fishing 34) Coral and natural pearl exploitation
Service Incidental to Fishery	35) Services related to production of fishing net and twine for fishery sector (CPC 88200) 36) Services on repairing and maintaining of fishing boats 37) Services related to exploiting of fresh-water fisheries 38) Services related to quarantine, quality control of aquaculture and processing products (CPC 88200) 39) Services related to processing and preservation of aquatic products (CPC 8841) 40) Services on canning aquatic products (CPC 8841)
Service Incidental to Mining and Quarrying	41) Completion of production technology and process for heat-insulation material for covering pipes (CPC 88520) 42) Preparation for the following services: ○ Production of aromatic chemicals for gas industry (CPC 88300)

Sectors	List of Sub-Sectors Applied to Foreign Investors According to ACIA
	○ Discharged water treatment on platform and drilling mud supply (CPC 88300) ○ Study on waste oil collection and treatment (CPC 88300) ○ Covering reinforced concrete and anti-corrosive paint for oil and gas pipeline (CPC 88300) ○ Producing gas tanks, gas fired cooker and gas equipment (CPC 88300) ○ Issuing quality certification for gas equipment and facilities (CPC 88300) 43) Services related to testing, adjusting, repairing and maintaining industrial measure and control equipment for oil and gas sector (CPC 88300) 44) Oil and gas warehouse services (CPC 88300) 45) Oil and gas supply base services (CPC 88300) 46) Catering and allied services including food and foodstuff, clean water and vegetable to off-shore construction facilities (CPC 88300) 47) Manpower supply services including professional manpower, skills and foreign language training for manpower supplied to foreign countries, signing manpower supply contracts with foreign companies (CPC 88300) 48) Services related to gas processing: separating Bupro, Condensate (CPC 88300) 49) Leasing services related to other machines and equipment including specialized equipment in oil and gas industry (CPC 88300) 50) Services related to database for oil and gas study (CPC 88300) 51) Services related to database for geological study and seismic survey for oil and gas industry (CPC 88300) 52) Services related to geological and exploration drilling (CPC 88300) 53) Risk assessment, including field-survey, data collection, using special software on impact assessment of frequency and sensitiveness, proposing mitigation measures (CPC 88300) 54) Services on Environment Protection and Management, including: Environmental background study (CPC 88300); Establishing oil-spill response plan, including environmental sampling and analysis (sediment samples, biology, soil, water, air), measuring water and air quality, obtaining onsite spectrum, collecting and assessing data on nature (such as environmental climatic, and hydrographic data), socio-economic data, etc., making reports on environmental background study, environmental impact assessment, oil-spill response plan (CPC 88300)
B. Sectors and Sub-Sectors subject to conditions to be issued investment license	
Manufacturing	1) Production of industrial explosive devices 2) Cement production 3) Production of ready mixed concrete, stone crushing 4) Automobile assembly and manufacture 5) Motorcycle assembly and manufacture 6) Processing of aqua-product and canned seafood

Sectors	List of Sub-Sectors Applied to Foreign Investors According to ACIA
	7) Vegetable oil production and processing 8) Dairy processing 9) Leather tanning 10) Paper production 11) Production of automobile tires and tubes up to 450mm 12) Production of rubber gloves, labor sanitary boots 13) Assembly of marine engines 14) Production of electro-mechanical and refrigeration equipment 15) Manufacturing of cultivation, processing, reaping machines, insecticide pumps, spare parts of agricultural machines and engines 16) Production of household electric appliances 17) Production of electrical fans 18) Production of bicycle manufacture 19) Production of sanitary ceramics, porcelain and tiles 20) Manufacturing and assembling of transport vehicles 21) Aircraft Manufacture Industry (CPC88590) 22) Manufacture of railway rolling stock, spare parts, wagon and coach (CPC 88590)
Service Incidental to Manufacturing	23) Services related to manufacturing of railway rolling stock, spare parts, wagon and coach (CPC 88590) 24) Services related to manufacturing of water pumps used in agriculture (CPC 88530) 25) Services related to producing of plastic packing (CPC 88470) 26) Services related to producing of PP packing (CPC 88492) 27) Services incidental to manufacturing (CPC 885) 28) Services related to producing of electronic scales for postal operation (CPC 88560) 29) Services related to producing of small capacity microwave equipment, main distribution frame component (MDF), subscriber local loop equipment, terminal boxes of different size, wiring cables (CPC 88550) 30) Services related to producing of small capacity telephone switching systems (CPC 88560) 31) Services related to producing of optical fiber terminals (CPC 88560) 32) Services related to producing of telephone sets (CPC 88560) 33) Services related to producing of H3PO4 and HCl acids (CPC 88460) 34) Services related to producing of chemical products such as phosphor, silicate-natri, tripolyphotphat, aluminium hydroxide, light powder, calcium chloride, active coal and black carbon (CPC 88460) 35) Services related to manufacturing of products from structure metal (CPC 88520) 36) Services related to manufacturing of barrels, tanks and metal containers (CPC 88460)

Sectors	List of Sub-Sectors Applied to Foreign Investors According to ACIA
	37) Services related to processing of vegetable oil (CPC 88110) 38) Services related to manufacturing of lifting and loading equipment and machinery (CPC 88530) 39) Services related to manufacturing of other common used machinery (CPC 88530) 40) Services related to testing and control of computer's quality (CPC 88540) 41) Services related to packaging integrated circuits (IC) (CPC 88560) 42) Services related to assembling of electronics components, electronic and telecommunication products based on contracts or a fee (CPC 88550) 43) Services related to designing of machinery and equipment by computer (computer-aid-design CAD) (CPC 88540) 44) Other services incidental to manufacturing 45) Services related to processing of alcohol (CPC 88411)
Mining and Quarrying	46) Oil and Gas 47) Mining and Quarrying, except oil and gas 48) Services incidental to mining and quarrying (CPC 883)
Agriculture, Forestry, Fishery and related services	49) Fishery 50) Fry production and aquaculture operation (CPC 88200) 51) Services related to sending vessels for buying sea products (CPC 88200) 52) Services related to hiring of fishing boats and employees (CPC 88200) 53) Services related to processing on board for fish crustaceans and mollusks and other related services (CPC 88200) 54) Services related to exploiting of sea-products (CPC 88200) 55) Services on collecting and buying aquatic products (CPC 8820) 56) Forestry 57) Services relating to investigation, evaluation and exploitation for natural forest, including exploitation of woods and wild, rare and precious animals, hunting, trapping, aerial seed planting and aerial chemicals spraying and dusting, microbial plant, animal genetic resource in agriculture. 58) Services incidental to agriculture, hunting and forestry, other than services relating to investigation, evaluation and exploitation for natural forest, including exploitation of woods and wild, rare and precious animals hunting and trapping, aerial seed planting and aerial chemicals spraying and dusting, microbial plant, animal genetic resource in agriculture.

ที่มา: Ministry of Planning and Investment of Vietnam (รวบรวมข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

➤ กิจการที่ห้ามประกอบการในเวียดนาม

สำหรับกิจการ/ธุรกิจที่ห้ามมิให้มีการประกอบธุรกิจหรือดำเนินกิจกรรมใดๆ ในเวียดนาม ได้แก่

- การลงทุนในกลุ่มธุรกิจค้า/ขายสารเสพติด (Trade in the narcotic substances)
- การลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสารเคมีและแร่ธาตุบางชนิดที่กำหนด (Trade in some specific chemicals and minerals)
- การลงทุนในกลุ่มธุรกิจที่ค้าขายพันธุ์พืชหายากตามสนธิสัญญา CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora)
- การลงทุนในกลุ่มธุรกิจค้าประเวณี (Prostitution)
- การลงทุนในธุรกิจค้ามนุษย์ และ/หรือชิ้นส่วน/อวัยวะของมนุษย์ (Human Trafficking)
- การลงทุนในธุรกิจที่ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการโคลนนิ่งมนุษย์ (Business Activities Pertaining to Human Cloning)

4.3.1.4 กิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

รัฐบาลเวียดนามมีการส่งเสริมกิจการบางสาขา เช่นเดียวกับกิจการที่เข้าไปลงทุนในบางพื้นที่ของประเทศ เช่น ในหุบเขา หรือพื้นที่ห่างไกล ซึ่งมีระดับการพัฒนาแตกต่างจากพื้นที่อื่น โดยกิจการเหล่านั้น ได้แก่ การลงทุนในการผลิตวัสดุรูปแบบใหม่ (New Materials) การลงทุนในธุรกิจพลังงานรูปแบบใหม่ (New Energy Source) การลงทุนในอุตสาหกรรมหลอมและแยกโลหะ (Metallurgy and Chemical Industries) การลงทุนในภาคการผลิตสินค้าไฮเทค การลงทุนในเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) การลงทุนในเทคโนโลยีการสื่อสาร (Information Technology) การลงทุนในธุรกิจวิศวกรรมเครื่องจักร (Mechanical Engineering) การลงทุนในภาคการเกษตร ประมง ป่าไม้ และการผลิตเกลือ การลงทุนในการเพาะพันธุ์พืชและสัตว์ชนิดใหม่ การลงทุนในสาขาวิทยาศาสตร์ และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การลงทุนในธุรกิจบริการด้านองค์ความรู้ (Knowledge-based Services) การลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูป การลงทุนในอุตสาหกรรมฟุ้งฟุ้งแรงงาน (สัดส่วนการจ้างตั้งแต่ 5,000 อัตราขึ้นไป) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การลงทุนในสาขาการศึกษา การฝึกอบรม สุขภาพ หรือการกีฬา ฯลฯ

4.3.1.5 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ

➤ สิทธิประโยชน์ทั่วไป

รัฐบาลเวียดนามมีการให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนแก่นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม โดยสำหรับการลงทุนทั่วไป สิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนต่างชาติจะได้รับ ได้แก่

การลดหย่อนภาษีรายได้นิติบุคคล การยกเว้นภาษีต่างๆ แก่นักลงทุน การลดหย่อนอัตราค่าเช่าที่ดิน ตลอดจนการยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ฯลฯ

สิทธิประโยชน์ทางภาษี (Tax Incentive)

- **การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)** นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิได้รับลดหย่อนภาษี Corporate Income Tax จากอัตราร้อยละ 22 เหลือร้อยละ 10 สำหรับการลงทุนบางสาขา และบางเงื่อนไขตามที่รัฐบาลเวียดนามกำหนด ได้แก่
 - การลงทุนโครงการใหม่ในอุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขเฉพาะ (Specific Conditions)¹³ ได้รับการลดหย่อนสูงสุด 15 ปี
 - การลงทุนในเขตอุตสาหกรรม (Economic Zone) และเขตอุตสาหกรรมไฮเทค (Hi-Tech Zones) ได้รับการลดหย่อนสูงสุด 15 ปี
 - การลงทุนในอุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมส่งเสริม (Prioritized Supporting Industry)¹⁴ ได้รับการลดหย่อนสูงสุด 15 ปี
 - การลงทุนในภาคการผลิตที่เงินจดทะเบียนขั้นต่ำ 12,000 พันล้านดอง (ราว 560 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และประเมินและจดทะเบียนเทคโนโลยีการผลิตภายในระยะเวลา 5 ปีนับจากที่ได้รับใบอนุญาตการลงทุน (ยกเว้นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจเหมืองแร่) ได้รับการลดหย่อนสูงสุด 15 ปี

ขณะเดียวกัน การลงทุนในสาขาที่รัฐบาลเวียดนามส่งเสริม ก็จะได้รับสิทธิในการลดหย่อนภาษี Corporate Income Tax เหลือร้อยละ 10 เช่นกัน อันได้แก่

- การลงทุนในกิจกรรมด้านการศึกษา การฝึกอบรม การสาธารณสุข วัฒนธรรมและกีฬา และด้านสิ่งแวดล้อมที่กำหนด

¹³ อุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขเฉพาะ (Specific Conditions) หมายรวมถึงอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ และยังรวมถึงอุตสาหกรรมและธุรกิจบางสาขา ตามที่ Law on Investment กำหนด ได้แก่ การลงทุนในธุรกิจการเงินและการธนาคาร ธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของสังคมและสาธารณะ ธุรกิจด้านวัฒนธรรมและสื่อสิ่งพิมพ์ ธุรกิจด้านความบันเทิง ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจสำรวจ ขุดเจาะ และทำเหมืองแร่ทรัพยากรธรรมชาติ ธุรกิจด้านการศึกษาและการฝึกอบรม และธุรกิจตามที่กฎหมายกำหนด

¹⁴ สามารถสืบค้นรายชื่ออุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมส่งเสริมของเวียดนามได้จาก <http://vietnamembassy-usa.org/basic-page/list-sectors-entitled-investment-incentives>

- การลงทุนในโครงการจัดสร้าง ปล่องเช่า และเช่าซื้อบ้านและอสังหาริมทรัพย์ ตามที่กฎหมายของเวียดนามกำหนด
- การลงทุนในธุรกิจสิ่งพิมพ์/หนังสือพิมพ์ ที่ตรงตามเงื่อนไขของรัฐบาล
- การลงทุนในธุรกิจปลูกป่า คุ้มครองและปกป้องพื้นป่า การทำกิจกรรมและ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามเงื่อนไขที่กำหนด และพื้นที่ที่กำหนด การเพาะเลี้ยง พันธุ์พืชและสัตว์ที่กำหนด การผลิตเกลือ รวมถึงการลงทุนในธุรกิจการแปรรูป สินค้าทางการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง
- สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ป่าไม้ ประมง และการผลิตเกลือ

สำหรับบางสาขาการลงทุนนั้น จะได้รับการลดหย่อนภาษี Corporate Income Tax จากอัตราร้อยละ 22 เหลือร้อยละ 17 หลังจากการลงทุนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559¹⁵ ได้แก่

- การลงทุนโครงการใหม่ในอุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขเฉพาะ (Specific Conditions) ในพื้นที่ที่กำหนด
- การลงทุนในการผลิตเหล็กกล้าคุณภาพสูง (High-grade Steel) การผลิต สินค้าประหยัดพลังงาน การผลิตเครื่องมือและเครื่องจักรทางการเกษตร ธุรกิจป่าไม้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการผลิตเกลือ การผลิตเครื่องมือ ด้านชลประทาน การทำปศุสัตว์ และการผลิตอาหารสัตว์ รวมไปถึงการผลิต สินค้าพื้นเมือง

นอกจากนี้ ธุรกิจการผลิต/การบริการบางสาขา จะได้รับการลดหย่อนภาษีในอัตรา อื่นๆ เช่นกัน อาทิ การลงทุนในกิจกรรมการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปสินค้า ทางการเกษตรและประมงนอกเขตพื้นที่ที่มีเงื่อนไขในการลงทุน จะได้รับการ ลดหย่อนภาษีเหลือร้อยละ 15 ส่วนการลงทุนในกิจการกองทุนและสถาบันการเงิน เพื่อรายย่อย (People's Credit Funds หรือ Micro Financial Institutions) จะได้รับ การลดหย่อนภาษีเหลือร้อยละ 17 หลังจากการลงทุนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559¹⁶

¹⁵ การลงทุนในสาขาดังกล่าวก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 จะได้รับการลดหย่อนภาษีจากอัตราร้อยละ 22 เหลือร้อยละ 20

¹⁶ การลงทุนในสาขาดังกล่าวก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 จะได้รับการลดหย่อนภาษีจากอัตราร้อยละ 22 เหลือร้อยละ 20

- **การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)** นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในกิจการบางสาขา/เงื่อนไข จะได้รับการยกเว้นภาษี Corporate Income Tax เป็นระยะเวลาสูงสุด 4 ปี และหลังจากนั้นจะได้รับการลดหย่อนภาษีร้อยละ 50 ของเงินที่ต้องชำระภาษี เป็นระยะเวลาสูงสุด 9 ปี โดยการลงทุนดังกล่าวที่จะได้รับสิทธิข้างต้นนี้ ได้แก่
 - การลงทุนโครงการใหม่ในอุตสาหกรรมที่มีเงื่อนไขเฉพาะ (Specific Conditions) ในเขตอุตสาหกรรม (Economic Zone) และเขตอุตสาหกรรมไฮเทค (Hi-Tech Zones)
 - การลงทุนโครงการใหม่ในกิจกรรมด้านการศึกษา การฝึกอบรม การสาธารณสุข วัฒนธรรมและกีฬา และด้านสิ่งแวดล้อมที่กำหนด
 - การลงทุนในธุรกิจไฮเทค (Hi-Tech Enterprise) และธุรกิจทางการเกษตรไฮเทค (Hi-Tech Agricultural Enterprise)
 - การลงทุนโครงการใหม่ในอุตสาหกรรมการผลิตที่กำหนด
 - การลงทุนโครงการใหม่ในรายชื่ออุตสาหกรรมส่งเสริม (Prioritized Supporting Industry)
 - การลงทุนในภาคการผลิตที่เงินจดทะเบียนขั้นต่ำ 12,000 พันล้านบาท (ราว 560 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และประเมินและจดทะเบียนเทคโนโลยีการผลิตภายในระยะเวลา 5 ปีนับจากที่ได้รับใบอนุญาตการลงทุน (ยกเว้นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจเหมืองแร่) ได้รับการลดหย่อนสูงสุด 15 ปี

ธุรกิจบางสาขาอาจจะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลาสูงสุด 2 ปี และหลังจากนั้น จะได้รับการลดหย่อนภาษี ร้อยละ 50 ของเงินที่ต้องชำระภาษี เป็นระยะเวลาสูงสุด 4 ปี อันได้แก่

- การลงทุนโครงการใหม่ในกิจกรรมด้านการศึกษา การฝึกอบรม การสาธารณสุข วัฒนธรรมและกีฬา และด้านสิ่งแวดล้อมที่กำหนด
- การลงทุนโครงการใหม่ในการผลิตเหล็กกล้าคุณภาพสูง (High-grade Steel) การผลิตสินค้าประหยัดพลังงาน การผลิตเครื่องมือและเครื่องจักรทางการเกษตร ธุรกิจป่าไม้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการผลิตเกลือ การผลิตเครื่องมือด้านชลประทาน การทำปุ๋ยสัตว์ และการผลิตอาหารสัตว์ รวมไปถึงการผลิตสินค้าพื้นเมือง
- การลงทุนโครงการใหม่ในเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zone) (ยกเว้นบางเขตอุตสาหกรรม)

- การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต นักลงทุนชาวต่างชาติจะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าที่ไม่สามารถผลิตหรือจัดหาได้จากในประเทศ อันได้แก่ เครื่องจักร ยานพาหนะ ชิ้นส่วนและส่วนประกอบของเครื่องจักรและยานพาหนะ ตลอดจนวัตถุดิบและวัสดุที่ใช้ในการผลิต ซึ่งไม่สามารถผลิตได้ภายในประเทศ สำหรับนักลงทุนที่เข้าไปลงทุนในพื้นที่ห่างไกล/พื้นที่ชนบท จะได้รับการหักลดหย่อนภาษีที่มากขึ้น

สิทธิประโยชน์ด้านการเช่าที่ดิน (Land Rental)

- การยกเว้นหรือลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน กรณีเข้าไปลงทุนในเขตพื้นที่ที่รัฐบาลส่งเสริมการลงทุน หรือการเข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรม/เขตส่งเสริมการส่งออก/เขตอุตสาหกรรมไฮเทค นักลงทุนจะได้รับสิทธิในการยกเว้นค่าเช่า และ/หรือลดหย่อนค่าเช่าบางส่วน นอกจากนี้ การเข้ามาลงทุนในบางกรณี รัฐบาลเวียดนามอาจให้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้น/ลดค่าเช่าที่ดินแก่นักลงทุน
- สิทธิประโยชน์อื่น ๆ กรณีที่นักลงทุนเช่าที่ดินในเวียดนามจากรัฐบาลเวียดนาม นักลงทุนจะมีสิทธิในการใช้ประโยชน์ทางธุรกิจบนที่ดินนั้น เช่นเดียวกับได้รับสิทธิการโอนสินทรัพย์ที่อยู่บนที่ดินผืนนั้น โดยกรณีที่นักลงทุนชำระค่าเช่าครั้งเดียว (Lump Sum) กับรัฐบาลเวียดนาม จะมีสิทธิในการโอนที่ดินให้ผู้อื่นเช่าช่วงต่อ หรือจำหน่ายที่ดินด้วย

➤ สิทธิประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจ/เขตอุตสาหกรรม

สำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) ทั้งในเขตอุตสาหกรรมส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zone) นิคม/เขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) และเขตอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง (High-tech Zone) รัฐบาลเวียดนามจะมอบสิทธิประโยชน์ในสองรูปแบบ ได้แก่ (1) สิทธิประโยชน์หลักที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทุกแห่งจะให้นักลงทุนเหมือนกัน และ (2) สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนเฉพาะที่จะแตกต่างกันไปในแต่ละเขตเศรษฐกิจ โดยเนื้อหาในส่วนถัดไปจะสรุปสิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนพึงได้รับเมื่อจัดตั้งโรงงานในเขตเศรษฐกิจหรือเขตอุตสาหกรรม

สิทธิประโยชน์หลัก

- สิทธิประโยชน์ในการได้รับอนุญาตให้เช่าช่วงต่อ (Sub-Lease) ที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- สิทธิประโยชน์ในการได้รับอนุญาตคัดเลือกและจ้างแรงงานชาวต่างชาติได้ ในกรณีที่ไม่สามารถหาแรงงานชาวเวียดนามที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- สิทธิประโยชน์ในการได้รับอนุญาตให้เปิดบัญชีธนาคารกับธนาคารที่ตั้งอยู่ในต่างชาติเพื่อกู้ยืมเงิน แต่ต้องได้รับอนุมัติจาก State Bank of Vietnam ก่อนจึงจะเปิดบัญชีได้
- สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีการค้า (Turnover Tax) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีนำเข้าสินค้า

สิทธิประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่ง

ตารางที่ 4-5 สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษในเวียดนาม

เขตเศรษฐกิจพิเศษ/สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนเฉพาะของเขตนั้น
เขตอุตสาหกรรมส่งออก Tan Thuan (Tan Thuan Export Processing Zone)   <u>สิทธิประโยชน์ด้านภาษี</u>   ○ สิทธิประโยชน์การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยโครงการลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี นับตั้งแต่เริ่มมีกำไร และหลังจากนั้น จะได้รับลดหย่อนภาษีลงครึ่งหนึ่งเป็นระยะเวลาอีก 4 ปี ○ สิทธิประโยชน์การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับโครงการการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและโครงการการลงทุนเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ○ สิทธิประโยชน์การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับโครงการการลงทุนในภาคบริการ โดยจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 2 ปี ○ สิทธิประโยชน์คืนภาษีการลงทุน (Reinvestment Tax) โดยจะได้รับคืนภาษีภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี หลังจากผลประกอบการมีกำไรครั้งแรก ○ สิทธิประโยชน์การยกเว้นภาษีที่ดิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีศุลกากร และภาษีการขาย (Sales Tax) สำหรับสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออก <u>สิทธิประโยชน์ด้านที่ดิน</u>   ○ สิทธิประโยชน์ในการรับประกันอัตราค่าเช่าที่ดินเป็นระยะเวลา 30 ถึง 35 ปี

เขตเศรษฐกิจพิเศษ/สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนเฉพาะของเขตนั้น
○ สิทธิประโยชน์ในการชำระค่าเช่าที่ดิน โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็นงวดๆ ได้ ทั้งนี้ หากชำระค่าเช่างวดละ 5 ถึง 15 ปี จะได้รับการลดหย่อนค่าเช่าในอัตราร้อยละ 5 ถึง 15 ของอัตราค่าเช่า
นิคมอุตสาหกรรม Nomura-Haiphong (Nomura-Haiphong Industrial Zone)   <u>สิทธิประโยชน์ด้านภาษี</u>   ○ สิทธิประโยชน์ทางการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) เป็นเวลา 8 ปีนับตั้งแต่ปีแรกที่เริ่มมีกำไร <u>สิทธิประโยชน์ด้านที่ดิน</u>   ○ สิทธิประโยชน์ทางการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน โดยนักลงทุนที่เช่าที่ดินประเภท Natural Land จะได้รับการยกเว้นค่าเช่าเป็นระยะเวลา 5 ถึง 15 ปี <u>สิทธิประโยชน์ด้านการอบรมแรงงาน</u>   ○ สิทธิประโยชน์ในการอบรมเพิ่มทักษะแรงงาน โดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมแรงงานท้องถิ่นในสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 30 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รวมทั้งการให้บริการจัดหาแรงงานให้กับนักลงทุน
นิคมอุตสาหกรรม Thuy Van (Thuy Van Industrial Zone)   <u>สิทธิประโยชน์ด้านภาษี</u>   ○ สิทธิประโยชน์การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีในช่วง 8 ปีแรก (การยกเว้นภาษีใน 4 ปีแรก และการลดหย่อนภาษีครั้งหนึ่งใน 4 ปีต่อมา) ○ สิทธิประโยชน์ในลดหย่อนภาษีการโอนเงินกำไรกลับต่างประเทศ โดยจะต้องชำระในอัตราเพียงร้อยละ 3 (อัตราปกติอยู่ที่ร้อยละ 5 ร้อยละ 7 หรือร้อยละ 10 แล้วแต่ประเภทการลงทุน) <u>สิทธิประโยชน์ด้านที่ดิน</u>   ○ สิทธิประโยชน์ในการชำระค่าเช่าที่ดิน โดยจะชำระเมื่อใดก็ได้ภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ลงนามในสัญญาเช่า และจะได้รับการลดหย่อนอัตราค่าเช่าที่ดินครั้งหนึ่งสำหรับการเช่าที่ดินในระยะ 5 ปีต่อมา ○ สิทธิประโยชน์การลดหย่อนอัตราค่าเช่าที่ดิน โครงการลงทุนที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยมีการจ้างแรงงานในพื้นที่มากกว่า 1,000 คน หรือมีมูลค่าการลงทุนสูงกว่า 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป จะได้รับการเสนออัตราค่าเช่าที่ดินที่มีมูลค่าต่ำกว่า 0.15 เหรียญสหรัฐต่อตารางเมตรต่อปี <u>สิทธิประโยชน์ด้านการอบรมแรงงาน</u>   ○ สิทธิประโยชน์ในการอบรมเพิ่มทักษะแรงงาน โดยโครงการลงทุนจะได้รับเงินทุนในการจัดอบรมแรงงานสำหรับการจ้างงานครั้งแรกเป็นมูลค่า 500,000 ดอลลาร์/คน และในกรณีที่มีการว่าจ้างแรงงานมากกว่า 500 คน

เขตเศรษฐกิจพิเศษ/สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนเฉพาะของเขตนั้น
ขึ้นไป จะได้รับเงินทุนในการจัดอบรมแรงงานคิดเป็นมูลค่า 1,000,000 ดอลลาร์ต่อคน อีกทั้งหากมากกว่าร้อยละ 80 ของสินค้าที่ผลิตได้เป็นสินค้าเพื่อการส่งออก จะได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มเติมอีก 300,000 ดอลลาร์/คน
เขตเศรษฐกิจ Dungquat (Dungquat Economic Zone)
<u>สิทธิประโยชน์ด้านภาษีและอากร</u>
○ สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วง 4 ปีแรกหลังจากที่เริ่มมีกำไร และหลังจากช่วง 4 ปีแรกก็จะได้รับการลดหย่อนภาษีลงครึ่งหนึ่งเป็นเวลาอีก 9 ปี ทั้งนี้ ระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นและลดหย่อนภาษีจะต้องรวมกันไม่เกิน 15 ปี ○ สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าประเภทวัตถุดิบ ในช่วง 5 ปีแรกของการดำเนินกิจการ ○ ยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องมือและเครื่องจักร
<u>สิทธิประโยชน์ด้านภาษีรายได้บุคคล</u>
○ สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคล โดยนักลงทุนและแรงงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตอุตสาหกรรมนี้ชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนด

ที่มา: บริษัท โบลีเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากหลายแหล่งข้อมูล

4.3.1.6 การคุ้มครองการลงทุน

ชาวต่างประเทศที่เข้ามาเริ่มกิจการทางธุรกิจในเวียดนาม จะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายในประเด็นดังต่อไปนี้

- นักลงทุนจะได้รับการรับประกันว่าจะไม่ถูกยึดทรัพย์สินหรือถูกควมรวมกิจการให้เป็นของรัฐ (Nationalization) ตลอดช่วงระยะเวลาของการลงทุน
- นักลงทุนจะได้รับการรับประกันปกป้องผลประโยชน์หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใดๆ ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการลงทุน เช่น มีการประกาศใช้กฎหมายฉบับใหม่ที่ส่งผลให้ผลประโยชน์ของนักลงทุนต้องน้อยลงไป นักลงทุนดังกล่าวจะมีสิทธิเลือกใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเดิมได้

ทั้งนี้ นักลงทุนจะได้รับการรับประกันสิทธิการส่งเงินคืนกลับต่างประเทศ (Repatriation) ซึ่งรวมถึงกำไรจากการดำเนินธุรกิจ เงินที่ได้รับจากการจัดเตรียมเทคโนโลยีและการบริการ เงินต้นและเงินดอกเบี้ยของเงินกู้จากต่างประเทศในระหว่างดำเนินกิจกรรมการลงทุน เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่มีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงรายได้หลังหักภาษีของบุคลากรชาวต่างชาติที่ปฏิบัติงานในเวียดนาม

4.3.2 กฎหมายแรงงาน

กฎหมายแรงงานของเวียดนาม หรือ Law on Labour 2013 เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดข้อบังคับด้านการปฏิบัติต่อแรงงานในเวียดนาม อาทิ การจัดจ้าง การทำสัญญา การบอกเลิกจ้าง รวมถึงการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการที่แรงงานจะได้รับ ทั้งนี้ สำหรับกฎหมายสำคัญอื่นที่เกี่ยวข้องและอาจได้เคยกล่าวไว้แล้ว ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยสหภาพแรงงาน (Law on Trade Union 2012) กฎหมายประกันสังคม (Law on Social Insurance 2006) รวมถึงกฎหมายประกันสุขภาพ (Law on Health Insurance 2008) ซึ่งล้วนเป็นกฎหมายที่นักลงทุนไทยที่เข้าไปประกอบธุรกิจในเวียดนามพึงต้องศึกษาและทราบใจความ ประเด็นสำคัญ ตลอดจนข้อบังคับต่างๆ ในกฎหมายเหล่านี้ นอกจากนี้ อาจมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับบางประการที่อาจเข้ามาเกี่ยวข้องกับบางประเด็นในด้านแรงงาน การปฏิบัติต่อแรงงานในเวียดนาม ฯลฯ เช่น Immigration Law 2015 ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การขอวีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติที่จะเข้ามาทำงานในเวียดนาม เป็นต้น

สำหรับข้อบังคับในการปฏิบัติต่อแรงงานตามกฎหมายเหล่านี้ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

4.3.2.1 การจัดจ้าง การทำสัญญา และการบอกเลิกจ้าง

➤ การจัดจ้างแรงงานในประเทศ

ตามกฎหมายแรงงานของเวียดนาม ธุรกิจเวียดนามสามารถจัดจ้างแรงงานชาวเวียดนามได้โดยตรง หรือจะผ่านหน่วยงานจัดหางานในประเทศก็ได้ ทั้งนี้ นายจ้างเมื่อทำการจัดจ้างลูกจ้างชาวเวียดนาม จะต้องดำเนินการแจ้งเรื่องไปยัง Department of Labor ประจำจังหวัด พร้อมทั้งทำการลงทะเบียนลูกจ้างเข้าระบบประกันสังคม (Social Insurance) กองทุนประกันสุขภาพ (Health Insurance) และกองทุนผู้ว่างงาน (Unemployment Insurance) ภายในระยะเวลา 30 วันนับจากแรงงานเริ่มเข้าทำงานกับบริษัท¹⁷

¹⁷ อ้างอิงข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/vietnam/starting-a-business/>) (เข้าถึงวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ การจัดจ้างแรงงานต่างชาติ

สำหรับการจัดจ้างแรงงานชาวต่างชาติในเวียดนาม โดยตามกฎหมายกำหนดให้นายจ้างสามารถจัดจ้างชาวต่างชาติมาทำงานได้ในตำแหน่งผู้จัดการ (Manager) หรือตำแหน่งผู้บริหาร (Executive) และตำแหน่งอื่นๆ ที่ต้องอาศัยความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญเชิงเทคนิค (Expert/Technician)¹⁸ ซึ่งนายจ้างสามารถจัดจ้างแรงงานต่างชาติมาได้ (หากไม่ขัดตามข้อกำหนด) โดยไม่จำกัดจำนวนบุคลากรหรือสัดส่วนการจ้างแรงงานต่างชาติต่อแรงงานท้องถิ่น

ทั้งนี้ แรงงานต่างชาติที่จะเข้ามาประกอบอาชีพในเวียดนามจะต้องได้รับ (1) วีซ่า (Visa) เพื่อเข้ามาในประเทศ ซึ่งออกโดยหน่วยงาน Overseas Visa-issuing Authority และ (2) ใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) ซึ่งออกโดย Department of Labor, War Invalids and Social Affairs ของแต่ละจังหวัด

วีซ่า (Visa)

หน่วยงาน Overseas Visa-issuing Authority จะออกวีซ่าให้กับแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในเวียดนามในแต่ละคน ซึ่งวีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติแบ่งออกเป็นได้หลายชนิด และมีระยะเวลาของวีซ่าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-6 ประเภทวีซ่าของเวียดนาม สำหรับแรงงานต่างชาติ

ประเภทวีซ่า	คำอธิบาย	ระยะเวลา
กลุ่ม 1: วีซ่าทำงาน (Working Visa)		
กลุ่ม 1A: แรงงานต่างชาติที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐเวียดนาม องค์กรที่มีใช้ภาครัฐ (Non-Government Organization: NGO) หรือบริษัทผู้ค้าต่างชาติ (Foreign Trader)		
NN1	วีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติระดับผู้บริหารของสำนักงานตัวแทน หรือ องค์กร NGO	สูงสุด 12 เดือน
NN2	วีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติระดับผู้บริหารของสำนักงานตัวแทนหรือสาขาของบริษัทผู้ค้าต่างชาติ และสำนักงานตัวแทนหรือสาขาขององค์กรด้าน เศรษฐกิจ วัฒนธรรม หรือวิชาการต่างชาติ	สูงสุด 12 เดือน
NN3	วีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติขององค์กร NGO สำนักงานตัวแทนหรือสาขาของบริษัทผู้ค้าต่างชาติ และสำนักงานตัวแทนหรือสาขาขององค์กรด้าน เศรษฐกิจ วัฒนธรรม หรือวิชาการต่างชาติ	สูงสุด 12 เดือน

¹⁸ ในที่นี้ ผู้เชี่ยวชาญหรือชำนาญการดังกล่าวจะต้องตรงตามเงื่อนไขที่กฎหมายเวียดนามกำหนด หรือมีประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งดังกล่าวในเวียดนามอย่างน้อย 5 ปี

ประเภทวีซ่า	คำอธิบาย	ระยะเวลา
กลุ่ม 1B: แรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานให้กับบริษัทของเวียดนาม		
DN	วีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติที่ทำงานให้กับบริษัทของเวียดนาม	สูงสุด 12 เดือน
LD	วีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติที่ทำงานให้กับบริษัทต่างชาติในเวียดนาม	สูงสุด 2 ปี
กลุ่ม 2: วีซ่าผู้เชี่ยวชาญ (Professional Visa)		
DT	วีซ่าสำหรับนักลงทุนต่างชาติ หรือทนายต่างชาติที่ต้องการเข้ามาทำงานในเวียดนาม	สูงสุด 5 ปี
PV1	วีซ่าสำหรับผู้สื่อข่าวต่างชาติ ที่มีที่พำนักถาวรในเวียดนาม	สูงสุด 12 เดือน
PV2	วีซ่าสำหรับผู้สื่อข่าวต่างชาติ ที่เข้ามาทำงานเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ	สูงสุด 12 เดือน
กลุ่ม 3: วีซ่าอื่นๆ (Other Visa)		
DH	วีซ่าสำหรับชาวต่างชาติที่ได้ทุนการศึกษาและเข้ามาศึกษาในเวียดนาม	สูงสุด 12 เดือน
HN	วีซ่าสำหรับชาวต่างชาติที่มาเข้าร่วมงานนิทรรศการ หรืองานประชุมในเวียดนาม	สูงสุด 3 เดือน
DL	วีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ	สูงสุด 3 เดือน
TT	วีซ่าสำหรับชาวต่างชาติที่เป็นผู้ปกครองหรือครอบครัวของแรงงานชาวต่างชาติที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งแรงงานดังกล่าวได้รับวีซ่าประเภท DT NN1 NN2 DH PV1 หรือ LD แล้ว และวีซ่าสำหรับชาวต่างชาติที่เป็นผู้ปกครองหรือครอบครัวหรือลูกของชาวเวียดนาม	สูงสุด 12 เดือน
VR	วีซ่าสำหรับชาวต่างชาติที่เข้ามาเยี่ยมญาติ หรือวัตถุประสงค์อื่นๆ	สูงสุด 6 เดือน

ที่มา : Russin & Vecchi (2015). Employment Manual Vietnam. AmCham Vietnam. Retrieve February 22, 2016 from <http://www.amchamvietnam.com/1099/doing-business-in-vietnam/>

ทั้งนี้ ในกฎหมาย Immigration Law ได้มีการระบุว่า ผู้ที่เข้ามาทำงานในเวียดนามอาจจะได้รับการยกเว้นไม่จำเป็นต้องขอวีซ่าในบางกรณี เช่น ได้รับการยกเว้นการขอวีซ่าตามข้อตกลงหรือความตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ได้รับการยกเว้นการขอวีซ่าจะเข้ามาในเวียดนามได้ไม่เกิน 90 วัน

ใบอนุญาตทำงาน (Work Permit)

ชาวต่างชาติที่ถูกจัดจ้างโดยบริษัทในเวียดนาม (ไม่ว่าจะเป็นบริษัทของชาวเวียดนามหรือของต่างชาติ) จำเป็นต้องได้รับใบอนุญาต (Work Permit) จาก Department of Labor, War Invalids and Social Affairs ของแต่ละจังหวัด และหากต้องทำงานเกินระยะเวลาที่ใบอนุญาตกำหนด ก็จะต้องทำการต่ออายุกับ Department of Labor, War Invalids and Social Affairs ของจังหวัดนั้นๆ (ซึ่งอาจได้รับอนุมัติต่ออายุใบอนุญาตทำงานหรือไม่ ขึ้นกับการตัดสินใจและดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่)

อย่างไรก็ดี ชาวต่างชาติอาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตทำงานในบางกรณีได้แก่

- เป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหารของบริษัทร่วมทุน (Joint Stock Company) ที่จัดตั้งในเวียดนาม
- เป็นผู้บริหารของสำนักงานตัวแทนขององค์กรระหว่างประเทศหรือองค์กร NGO ต่างชาติที่อยู่ในเวียดนาม
- เข้ามาทำงานด้านบริการเชิงเทคนิคซึ่งไม่สามารถจัดหาบุคลากรในเวียดนามเข้ามาทำงานแทนได้ (อย่างไรก็ดี แรงงานต่างชาติดังกล่าวจะสามารถอยู่ในเวียดนามได้ไม่เกิน 3 เดือน หากต้องการอยู่มากกว่า 3 เดือน จำต้องยื่นขอใบอนุญาตทำงานเช่นกัน)
- เป็นทนายต่างชาติที่ได้รับ Certificate Law Practice ในเวียดนามซึ่งออกโดย Ministry of Justice
- เป็นนักเรียนต่างชาติที่กำลังศึกษาในเวียดนาม หากแต่ถูกจ้างโดยบริษัทในเวียดนาม (เฉพาะในช่วง 7 วันหลังจากที่นายจ้างได้มีการแจ้งต่อ Provincial Labor Authority เท่านั้น)
- ฯลฯ

ทั้งนี้ แรงงานต่างชาติสามารถทำสัญญาจ้างกับบริษัทแม่ (Parent Company) หรือกับบริษัทที่ตั้งอยู่ในเวียดนามได้ (กรณีนี้คือ การทำสัญญาจ้างในประเทศทั่วไป (รายละเอียดจะกล่าวในหัวข้อต่อไป)) โดยสำหรับแรงงานที่ทำสัญญาจ้างกับบริษัทแม่ จะไม่ได้อยู่ในระบบฐานข้อมูลแรงงานของเวียดนาม และไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินสมทบเข้าไปในระบบประกันสังคม หรือเข้ากองทุนผู้ว่างงานของประเทศเวียดนาม¹⁹ แต่ยังคงต้องมีการจ่ายเงินสมทบเพื่อเข้าระบบประกันสุขภาพของเวียดนามอยู่²⁰

➤ การทำสัญญา

- ตามกฎหมายของเวียดนาม การทำสัญญาว่าจ้างงานจะต้องมีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรในภาษาเวียดนาม และ/หรือภาษาเวียดนามคู่กับภาษาต่างชาติ

¹⁹ อ้างอิงข้อมูลจาก Russin & Vecchi (2015). Employment Manual Vietnam. AmCham Vietnam. Retrieve Febuary 22, 2016 from <http://www.amchamvietnam.com/1099/doing-business-in-vietnam/>

²⁰ อ้างอิงข้อมูลจาก Vietnam Briefing (<http://www.vietnam-briefing.com/news/social-security-vietnam-understanding-obligations.html/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

กรณีลูกจ้างเป็นชาวต่างชาติ (แต่สัญญาจ้างทั้ง 2 ภาษา จะต้องไม่มีเนื้อหาที่ขัดกันหรือไม่ตรงกัน) โดยในสัญญาแต่ละฉบับ ต้องประกอบไปด้วยเนื้อหาหลักดังต่อไปนี้

- ลักษณะงานและสถานที่ทำงาน
 - อัตราค่าตอบแทน
 - ระยะเวลาของสัญญางาน (ต้องมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป)
 - การรับรองการประกันสิทธิคุ้มครองแรงงาน และสิทธิประโยชน์ต่างๆที่จะได้รับ
 - เงื่อนไขประกันสังคม
 - เงื่อนไขสำหรับการทดลองงาน (ถ้ามี)
- ระยะเวลาทดลองงาน (Probation Period) จะต้องมียุทธะเวลาไม่เกิน 30 วัน สำหรับกรณีลูกจ้างทั่วไป และไม่เกิน 60 วัน สำหรับกรณีลูกจ้างเป็นแรงงานที่มีทักษะเฉพาะ ส่วนกรณีลูกจ้างที่ทำงานในตำแหน่งอื่นๆ ระยะเวลาทดลองงานต้องไม่เกิน 6 เดือน
 - ในช่วงระหว่างทดลองงาน ลูกจ้างจะต้องได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ของเงินเดือนหรือค่าตอบแทนของงานในตำแหน่งดังกล่าว
 - สำหรับการจ้างงานในระยะสั้น (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน) ในเวียดนาม นายจ้างและลูกจ้างจะต้องจัดทำสัญญาจ้างงานที่เป็นลักษณะของสัญญา Seasonal Contract แทน
 - การจัดทำสัญญาทั่วไป โดยทั่วไปมักกำหนดระยะเวลาจัดจ้าง 2-3 ปี แล้วจึงทำการต่ออายุสัญญาได้ตามที่ตกลงกันทั้งสองฝ่าย ส่วนในกรณีของการจัดทำสัญญาแบบ Seasonal Contract กำหนดระยะเวลา 3 เดือนหรือต่ำกว่า และสามารถต่ออายุสัญญาได้ตามที่ตกลงกันทั้งสองฝ่าย
 - นายจ้างไม่สามารถกำหนดระยะเวลาทดลองงานได้ หากเป็นการจัดจ้างโดยทำสัญญา Seasonal Contract
 - ในช่วงระหว่างทดลองงาน นายจ้างและลูกจ้างมีสิทธิในการยกเลิกสัญญาจ้างเวลาใดก็ได้ โดยต้องมีการแจ้งล่วงหน้า ยกเว้นฝั่งนายจ้างอาจไม่จำเป็นต้องแจ้งล่วงหน้าหากลูกจ้างประพฤติหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขสำหรับการทดลองงานในสัญญาจัดจ้างงาน โดยนายจ้างไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินชดเชยแต่อย่างใด
 - เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาทดลองงาน นายจ้างจะต้องมีการแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงผลการประเมิน โดยหากลูกจ้างผ่านการประเมินของบริษัท นายจ้างจะต้องจัดจ้างลูกจ้าง

➤ การบอกเลิกจ้างและการจ่ายเงินชดเชย

- นายจ้างไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างในกรณีที่ขัดกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างได้ แต่ถ้าหากมีการกระทำที่ทำให้ลูกจ้างต้องสูญเสียรายได้ นายจ้างจะต้องจ่ายค่าชดเชยเป็นมูลค่าเท่ากับอัตราค่าตอบแทนที่ลูกจ้างได้สูญเสียไป
- หากนายจ้างปฏิเสธที่จะว่าจ้างแรงงานผู้นั้นต่อ ลูกจ้างจะต้องได้รับค่าชดเชยเป็นมูลค่าเท่ากับอัตราค่าตอบแทนที่สูญเสียไปตามระยะเวลาในสัญญาจ้าง รวมทั้งเงินชดเชยเพิ่มเติมในสัดส่วนร้อยละ 50 ของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับในเดือนสุดท้าย โดยปริมาณเงินชดเชยส่วนนี้จะเป็นไปตามจำนวนปีที่ลูกจ้างปฏิบัติงานกับทางบริษัท และเงินชดเชยเพิ่มเติมอื่นๆ ที่มีสิทธิได้รับตามสัญญา
- นายจ้างสามารถเลิกว่าจ้างงานในกรณีที่ลูกจ้างกระทำการที่ขัดกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - ลูกจ้างป่วย หรือประสบอุบัติเหตุจนไม่สามารถมาปฏิบัติงานได้เป็นเวลานาน 12 เดือนต่อเนื่อง (หรือตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา)
 - ลูกจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของบริษัท ตามที่ระบุไว้ในสัญญาว่าจ้าง
 - ลูกจ้างไม่มาทำงานต่อ หลังจากถูกสั่งพักงานเป็นระยะเวลา 15 วัน
 - บริษัทผู้ว่าจ้างเผชิญกับเหตุสุดวิสัย เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่ส่งผลให้ต้องลดจำนวนพนักงาน

นอกจากนี้ หากลูกจ้างกระทำการที่ตรงกับที่กฎหมายแรงงานกำหนด²¹ นายจ้างก็มีสิทธิที่จะบอกเลิกจ้างลูกจ้างได้เช่นกัน

4.3.2.2 การจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการ

➤ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ อัตราค่าจ้างล่วงเวลา

อัตราค่าแรงขั้นต่ำ (Minimum Wage) ที่รัฐบาลเวียดนามกำหนดให้นายจ้างต้องจ่ายจะขึ้นอยู่กับเขตพื้นที่ที่ธุรกิจตั้งอยู่ โดยอยู่ระหว่าง 2,400,000 – 3,500,000 ดอง

²¹ สามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก Russin & Vecchi (2015). Employment Manual Vietnam. AmCham Vietnam. Retrieve July 20, 2016 from <http://www.amchamvietnam.com/1099/doing-business-in-vietnam/>

ตารางที่ 4-7 อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนาม ปี พ.ศ. 2559 จำแนกตามเขตพื้นที่การลงทุน

เขตพื้นที่	อัตราค่าแรงขั้นต่ำ
เขตพื้นที่ที่ 1: พื้นที่เขตตัวเมืองของกรุงฮานอย / นครโฮฟอง / นครโฮจิมินห์ / ดองไน / บินห์เซือง / บาเรีย-หุงเต่า	3,500,000 ดอง
เขตพื้นที่ที่ 2: พื้นที่ส่วนอื่น (เขตชนบท) ของเขตพื้นที่ที่ 1 รวมถึงฮึงเยน / วินห์ฟุก / บักนิง / ท้ายเจียน / ฟูเถาะ / เหลากาย / นินห์บิन्ह / เตื่อเทียนเว้ / ดานัง / คัญฮว่า / เลิมต่ง / บิญถวน / ลองอัน / เตียน เกียน / เกินเทอ / อานซาง / ก่าเมา	3,100,000 ดอง
เขตพื้นที่ที่ 3: พื้นที่ส่วนที่เหลือ (ทั้งเขตเมืองและชนบท) ของเขตพื้นที่ที่ 1 และ 2	2,700,000 ดอง
เขตพื้นที่ที่ 4: พื้นที่อื่นๆ นอกจากระบุไว้ข้างต้น	2,400,000 ดอง

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมข้อมูลจาก

<http://www.wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/vietnam> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

สำหรับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาในเวียดนาม^{22,23,24} พบว่าอัตราเป็นดังต่อไปนี้

- การทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน (จันทร์-ศุกร์)
 - ช่วง 17.00 – 21.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 150 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน
 - ช่วง 21.00 – 05.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 180 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน
- การทำงานล่วงเวลาในวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์ และอาทิตย์)
 - ช่วง 09.00 – 17.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 200 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน
 - ช่วง 17.00 – 21.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 200 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน
 - ช่วง 21.00 – 05.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 230 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน

²² รวบรวมข้อมูลจาก Rodi & Parnter (2015). Investment Guide Vietnam Law and Taxes 2015/2016.

²³ อัตราค่าจ้างล่วงเวลาข้างต้น เป็นอัตราค่าจ้างล่วงเวลาขั้นต่ำ ที่นายจ้างต้องจ่าย

²⁴ สำหรับการงานช่วงเวลากลางคืน จะได้รับอัตราค่าจ้างเพิ่มเติมอีกร้อยละ 30 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน ยกตัวอย่างเช่น ทำงานล่วงเวลาในวันทำงานในช่วงเวลาดึก จะได้รับอัตราค่าจ้างเท่ากับร้อยละ 150 และเพิ่มเติมอีกร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 180

- การทำงานล่วงเวลาในวันหยุดนักขัตฤกษ์ (Public Holiday) และวันลาพักผ่อนประจำปี (Annual Leave)²⁵
 - ช่วง 09.00 – 17.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 300 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน
 - ช่วง 17.00 – 21.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 300 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน
 - ช่วง 21.00 – 05.00 น. แรงงานจะต้องได้รับอัตราค่าจ้างล่วงเวลาคิดเป็นอัตราร้อยละ 330 ของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน

➤ ข้อกำหนดเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนและค่าแรงขั้นต่ำ

สำหรับการจ่ายค่าตอบแทน หรือค่าแรงของกิจการหรือธุรกิจในเวียดนาม จะกำหนดให้ระยะเวลาการจ่ายงวดค่าตอบแทนไม่เกิน 1 เดือน (ยกเว้นตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาจ้าง) โดยสำหรับแรงงานในเวียดนามที่ลงทะเบียนในระบบประกันสังคมและประกันสุขภาพ นายจ้างจะต้องมีการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนดังกล่าวตามที่กฎหมายเวียดนามกำหนด

➤ ประกันสังคม ประกันสุขภาพ และกองทุนผู้ว่างงาน

สำหรับการจ้างงานในเวียดนาม นายจ้างจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในเรื่องกองทุนประกันสังคม โดยจะต้องมีส่วนช่วยสมทบเงินกองทุนประกันสังคม (Social Insurance) กองทุนประกันสุขภาพ (Health Insurance) และกองทุนผู้ว่างงาน (Unemployment Insurance) ในสัดส่วนต่ออัตราค่าจ้างต่อเดือนดังต่อไปนี้

- นายจ้างจะต้องสมทบเงินกองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 18 ของอัตราค่าตอบแทน/เดือน
- นายจ้างจะต้องสมทบกองทุนประกันสุขภาพในอัตราร้อยละ 3 ของอัตราค่าตอบแทน/เดือน
- นายจ้างจะต้องสมทบกองทุนผู้ว่างงานในอัตราร้อยละ 1 ของอัตราค่าตอบแทน/เดือน

²⁵ หากลูกจ้างได้มีการแจ้งลาพักผ่อนประจำปี แต่ต้องมาทำงานล่วงเวลา ลูกจ้างมีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องขอค่าชดเชยเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (กรณีลูกจ้าง และ/หรือครอบครัวของลูกจ้าง ไม่สามารถเดินทางได้เนื่องด้วยเหตุจากการต้องทำงานล่วงเวลา)

ในส่วนของผู้จ้าง จะต้องชำระเงินให้กองทุนประกันสังคม กองทุนประกันสุขภาพ และ กองทุนผู้ว่างงาน ในสัดส่วนต่ออัตราค่าจ้างต่อเดือนดังต่อไปนี้

- ลูกจ้างต้องสมทบเงินกองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 8 ของอัตราค่าตอบแทน ต่อเดือน
- นายจ้างต้องสมทบกองทุนบำนาญในอัตราร้อยละ 1.5 ของอัตราค่าตอบแทน/เดือน
- นายจ้างต้องสมทบกองทุนผู้ว่างงานในอัตราร้อยละ 1 ของอัตราค่าตอบแทน/เดือน

➤ วันหยุด และวันลา

- นายจ้างจะต้องอนุญาตให้แรงงานลาพักผ่อนประจำปี (Annual Leave) ได้อย่างน้อย 12 วันต่อปี และจะได้สิทธิลาเพิ่มขึ้น 1 ปี ทุกการทำงานต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปี
- ลูกจ้างที่ตรงตามเงื่อนไขต่อไปนี้ ได้สิทธิในการลา Annual Leave อย่างน้อย 14 วัน ต่อปี (และจะได้สิทธิลาเพิ่มขึ้น 1 ปี ทุกการทำงานต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปี)
 - ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตและสุขภาพ
 - ลูกจ้างที่เป็นแรงงานผู้เยาว์ (อายุต่ำกว่า 18 ปี)
- ลูกจ้างที่ตรงตามเงื่อนไขต่อไปนี้ ได้สิทธิในการลา Annual Leave อย่างน้อย 16 วัน ต่อปี (และจะได้สิทธิลาเพิ่มขึ้น 1 ปี ทุกการทำงานต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปี)
 - ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตและสุขภาพโดยตรง
- หากลูกจ้างไม่ประสงค์จะลาพักผ่อนประจำปี สามารถเรียกเงินชดเชยได้ โดยเท่ากับ ค่าแรงที่ทำงานในอัตรปกติ
- แรงงานหญิงในเวียดนามซึ่งตั้งครรภ์ จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลาคลอด โดย ยังได้รับการจ่ายเงินเดือน/ค่าตอบแทนอยู่²⁶ ดังนี้
 - ได้รับสิทธิในการลาเพื่อทำคลอด 5 วันก่อนทำคลอด
 - ได้รับสิทธิในการลาเพื่อเลี้ยงบุตร 6 เดือน
 - กรณีที่แท้งบุตร
 - ได้รับสิทธิลาพักผ่อนหลังแท้งบุตร 10 วัน สำหรับการตั้งครรภ์ระยะเวลา น้อยกว่า 1 เดือน
 - ได้รับสิทธิลาฯ 20 วัน สำหรับการตั้งครรภ์ระยะเวลามากกว่า 1 เดือน แต่ไม่เกิน 3 เดือน

²⁶ กรณีที่ลูกจ้างลาเพิ่มเติมจากสิทธิข้างต้น จะไม่ได้รับการจ่ายเงินเดือนค่าตอบแทน

- ได้รับสิทธิลาฯ 40 วัน สำหรับการตั้งครรรภ์ระยะเวลามากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน
- ได้รับสิทธิลาฯ 50 วัน สำหรับการตั้งครรรภ์ระยะเวลามากกว่า 6 เดือน
- กรณีที่เด็กเสียชีวิตหลังคลอด (ในระยะเวลาที่กำหนด)
 - เด็กเสียชีวิตหลังคลอดในช่วง 60 วันแรก ได้สิทธิลา 4 เดือน
 - เด็กเสียชีวิตหลังคลอดหลังจากผ่านไปเกิน 60 วัน ได้สิทธิลา 2 เดือน

➤ ช่วงเวลาการทำงาน

บริษัทที่จัดตั้งในเวียดนามและว่าจ้างแรงงานมากกว่า 10 คนขึ้นไป จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องเวลาการทำงานตามกฎหมายแรงงานของเวียดนาม ดังต่อไปนี้

- แรงงานในเวียดนามจะสามารถทำงานได้ไม่เกิน 8 ชม. ต่อวัน (รวมเวลาช่วงพักกลางวัน 30 นาที หรือ 45 นาที สำหรับการงานช่วงเวลากลางคืน) และทำงานได้ไม่เกิน 6 วันต่อสัปดาห์ (รวมทั้งหมด 48 ชม. ต่อสัปดาห์)
- นายจ้างสามารถว่าจ้างลูกจ้างให้ทำงานล่วงเวลาได้ (Overtime) หากแต่แรงงานที่ทำงานล่วงเวลาต้องได้รับอัตราค่าจ้างเพิ่มเติมที่เหมาะสม และหากต้องทำงานช่วงเวลากลางคืน (Night Time)²⁷ จะได้รับอัตราค่าจ้างพิเศษเพิ่มเติมจากอัตราค่าจ้างล่วงเวลาปกติ (ยกเว้นว่าในสัญญาการจ้างงาน จะมีการระบุเวลาที่แน่นอนไว้ว่าสำหรับช่วงเวลาทำงานที่เป็นช่วงเวลาปกติทั่วไป ซึ่งไม่ตรงกับที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าเป็นช่วงเวลาทำงานล่วงเวลา)
- แรงงานในเวียดนามจะสามารถทำงานล่วงเวลาได้ไม่เกิน 4 ชม. ต่อวัน หรือไม่เกิน 12 ชม. ต่อสัปดาห์ หรือไม่เกิน 30 ชม. ต่อเดือน และต้องไม่เกิน 200 ชม. ต่อปี²⁸
- หากนายจ้างประสงค์ที่จะว่าจ้างให้แรงงานปฏิบัติงานล่วงเวลาเกิน 200 ชม. จะต้องได้รับการอนุญาตเป็นพิเศษจาก Ministry of Labour, Invalids and Social Affairs
- สำหรับลูกจ้างที่ตั้งครรภ์ 7 เดือน หรือเลี้ยงทารกที่อายุต่ำกว่า 12 เดือน มีสิทธิไม่ต้องทำงานล่วงเวลา หรือถูกโยกย้ายไปทำงานในพื้นที่ห่างไกล โดยในช่วงที่ตั้งครรภ์ 7 เดือน ลูกจ้างหญิงจะต้องถูกโยกย้ายงานไปทำงานที่ไม่หนัก หรือไม่ใช่งานที่เสี่ยงต่อชีวิตและสุขภาพ (หากไม่โยกย้ายงาน จะต้องทำงานน้อยลงอย่างน้อย

²⁷ ในที่นี้ ตามกฎหมายของเวียดนาม ช่วงเวลาทำงานกลางคืน คือช่วงระหว่าง 21.00-5.00 น. ของวันถัดมา

²⁸ ในกรณีแรงงานในอุตสาหกรรมบางสาขา เช่น สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนังและรองเท้า แปรรูปอาหารทะเล เป็นต้น กฎหมายกำหนดให้สามารถทำงานล่วงเวลาได้สูงสุดไม่เกิน 300 ชม. ต่อปี

วันละ 1 ชม.) และสำหรับลูกจ้างหญิงที่เลี้ยงทารกที่อายุต่ำกว่า 12 เดือน ลูกจ้างได้รับสิทธิพักกลางวันอย่างน้อย 60 นาที

➤ **สวัสดิการอื่นๆ ที่ต้องจัดสรร**

การจัดตั้งสหภาพแรงงาน (Trade Union) และการจ่ายเงินสมทบแก่สหภาพแรงงาน

ตามกฎหมาย Law on Trade Unions 2012 มิได้มีกำหนดให้บริษัทจะต้องสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงาน อย่างไรก็ตาม กฎหมายได้กำหนดให้บริษัทจะต้องจัดสรรสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานของพนักงานในบริษัท

ทั้งนี้ หากมีการจัดตั้งสหภาพแรงงานขึ้นในบริษัทแล้ว บริษัทจะต้องจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนของสหภาพแรงงาน เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสหภาพ โดยเงินสมทบดังกล่าวที่จะต้องจ่ายคิดเป็นอย่างน้อยร้อยละ 2 ของเงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ลูกจ้างทั้งหมดของบริษัท ในขณะที่ลูกจ้างก็ต้องจ่ายเงินสมทบเข้าไปในสหภาพแรงงานด้วยเช่นกัน ในอัตราร้อยละ 1 ของอัตราค่าตอบแทน/เงินเดือนต่อเดือน

4.3.3 กฎหมายที่ดิน

4.3.3.1 ภาพรวมกฎหมายที่ดิน

ตามกฎหมายที่ดิน (Law on Land 2013) ของเวียดนาม ไม่มีผู้ใดสามารถถือกรรมสิทธิ์ครอบครองที่ดินในเวียดนามได้ แม้แต่ชาวเวียดนามเอง อย่างไรก็ตาม ชาวเวียดนามจะสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เมื่อได้รับการจัดสรรสิทธิการใช้ที่ดิน (Land Use Right) จากรัฐบาลเวียดนาม

ส่วนนักลงทุนต่างชาติ จะไม่สามารถซื้อสิทธิการใช้ที่ดินจากชาวเวียดนามได้ แต่จะต้องเช่าสิทธิการครอบครองที่ดินจากรัฐบาลเวียดนาม หรือองค์กร บุคคล หรือนิติบุคคลที่รัฐบาลเวียดนามกำหนดไว้ หรือได้รับมาจากชาวเวียดนามในรูปปัจจัยทุน (Capital Contribution) ในกรณีที่เป็นการลงทุนจากต่างประเทศที่ร่วมกับหุ้นส่วนชาวเวียดนาม (Joint Venture)

4.3.3.2 การเช่าที่ดิน

➤ การเช่าที่ดินของนักลงทุนต่างชาติ

นักลงทุนชาวต่างชาติสามารถเช่าที่ดินโดยตรงจากรัฐบาลเวียดนาม หรือบุคคลและนิติบุคคลต่อไปนี้

- รัฐบาลเวียดนาม
- บริษัทเวียดนาม และบริษัทรัฐวิสาหกิจของเวียดนาม
- ชาวเวียดนามที่พำนักในต่างประเทศ (Overseas Vietnamese)
- บริษัทต่างชาติบริษัทอื่นที่มีการลงทุนจัดสร้างโครงสร้างสาธารณูปโภคในที่ดินผืนนั้น

โดยหากนักลงทุนชาวต่างชาติเช่าที่ดินโดยตรงจากรัฐบาลเวียดนาม จะสามารถเลือกได้ว่าชำระค่าเช่าที่ดินในรูปแบบรายปี (Annual Payment) หรือชำระครั้งเดียว (Lump Sum Payment) โดยหากเลือกชำระค่าเช่าที่ดินเป็นรายปี นักลงทุนจะมีสิทธิในการใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ ในที่ดินนั้น สิทธิการโอนสิทธิที่อยู่นบนที่ดินผืนนั้น แต่จะไม่มีสิทธิในการโอนที่ดินให้ผู้อื่นเช่าช่วงต่อ (Sub Lease) หรือจำนองที่ดิน แต่ถ้าหากเลือกชำระค่าเช่าครั้งเดียว จะมีสิทธิในการโอนที่ดินให้ผู้อื่นเช่าช่วงต่อ หรือจำนองที่ดินด้วย โดยรัฐบาลเวียดนามจะอนุมัติระยะเวลาเช่าที่สอดคล้องกับระยะเวลาของโครงการการลงทุน แต่ระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 50 ปี (แต่อาจขยายระยะเวลาได้ถึง 70 ปี หากเป็นโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ หรือเป็นการลงทุนในพื้นที่ที่รัฐบาลส่งเสริมให้เข้าไปลงทุน เช่น พื้นที่หุบเขา พื้นที่ห่างไกล เป็นต้น) ทั้งนี้ นักลงทุนยังสามารถเช่าช่วงที่ดิน (Sub-Lease) จากผู้พัฒนาเขตอุตสาหกรรม/เขตส่งเสริมการส่งออก/เขตอุตสาหกรรมไฮเทคได้ หรือการเข้ามาลงทุนในลักษณะทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจกับรัฐบาล/หน่วยงานภาครัฐเวียดนามในรูปแบบ Build-Transfer (BT) หรือ Build-Operate-Transfer (BOT) เช่นกัน

ส่วนในกรณีอื่น การชำระค่าเช่าที่ดินขึ้นกับที่ตกลงกันในสัญญา โดยนักลงทุนสามารถเช่าที่ดินจากภาคเอกชน/รัฐวิสาหกิจในเวียดนามได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 50 ปี หรือ 70 ปี และสามารถขอต่ออายุสัญญาได้เช่นกัน

➤ การกำหนดค่าเช่าที่ดิน และการลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน

สำหรับค่าเช่าที่ดินในเวียดนามนั้น รัฐบาลเวียดนามจะมีการประเมินราคาที่ดินของประเทศทุกๆ 5 ปี และรัฐบาลท้องถิ่น (Provincial People's Committee) จะทำการกำหนดราคาที่ดินภายในจังหวัดทุกๆ 5 ปี²⁹

อย่างไรก็ดี นักลงทุนต่างชาติอาจได้สิทธิในการลดหย่อน/ยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาลเวียดนาม เช่น การเช่าที่ดินในเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) หรือเขตส่งเสริมการส่งออก (EPZ) หรือในเขตอุตสาหกรรมไฮเทค (Hi-tech Zone) จะได้รับสิทธิประโยชน์ ซึ่งจะได้รับสิทธิในการลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน หรือการเข้ามาลงทุนในลักษณะทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจกับรัฐบาล/หน่วยงานภาครัฐเวียดนามในโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน รัฐบาลเวียดนามอาจให้สิทธิพิเศษในการลดหย่อน/ยกเว้นค่าเช่าที่ดินในช่วงเวลาระหว่างการจัดสร้าง³⁰ เป็นต้น

4.3.4 กฎหมายการเงินและการธนาคาร และการควบคุมเงินตราต่างประเทศ

4.3.4.1 การใช้เงินตราต่างประเทศ

Law on Credit Institutions 2010 กำหนดให้การทำธุรกรรมต่างๆ ในเวียดนามจะต้องดำเนินการในรูปของสกุลเงินดอง ยกเว้นการทำธุรกรรมที่ได้รับการอนุมัติจาก State Bank of Vietnam (SBV) จึงจะสามารถทำธุรกรรมในรูปของเงินตราต่างประเทศได้ อาทิ การทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจกับรัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐเวียดนาม การชำระค่าใช้จ่ายในการขนส่ง การจ่ายเบี้ยเลี้ยงให้กับพนักงานที่เดินทางทำงานในต่างประเทศ ฯลฯ ทั้งนี้ ธุรกรรมที่สามารถดำเนินการในรูปของเงินตราต่างประเทศได้นั้น จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

- เพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการที่นำเข้ามาในประเทศ
- เพื่อส่งเงินกลับในรูปแบบของกำไร เงินต้นและดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ หรือเงินลงทุนจากการลงทุน สำหรับนักลงทุน/บริษัท
- เพื่อชำระเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้กับพนักงานที่เดินทางไปทำงานในต่างประเทศ หรือเป็นค่าตอบแทน/เงินเดือนแก่ชาวต่างชาติที่มาทำงานในเวียดนาม

²⁹ อ้างอิงจาก JLL (2015). Vietnam Property Investment Guide.

³⁰ อ้างอิงจาก JLL (2015). Vietnam Property Investment Guide.

- เพื่อส่งเงินกลับในรูปของเงินเดือน หรือรายได้ตามกฎหมาย สำหรับแรงงานต่างชาติ

โดยการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในเวียดนาม จะต้องดำเนินการผ่านธนาคารพาณิชย์ หรือสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ State Bank of Vietnam (SBV) รับรองเท่านั้น³¹

4.3.4.2 การเปิดบัญชี และการทำธุรกรรมทางการเงินในประเทศ

การเปิดบัญชีในเวียดนามจะต้องดำเนินการเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตและจัดตั้งธุรกิจในเวียดนามเท่านั้น โดยสามารถเปิดบัญชีได้ทั้งบัญชีเงินสกุลดอง และบัญชีเงินสกุลต่างประเทศ เช่น ดอลลาร์สหรัฐ ยูโร เป็นต้น แต่การเปิดบัญชีเงินสกุลต่างประเทศ จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของ State Bank of Vietnam³²

ทั้งนี้ ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น การทำธุรกรรมทางการเงินในประเทศจะต้องทำธุรกรรมทางการเงินผ่านธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินที่ State Bank of Vietnam (SBV) รับรอง จะต้องทำธุรกรรมในรูปของเงินสกุลดองเท่านั้น ส่วนการทำธุรกรรมในรูปของเงินตราต่างประเทศ จะสามารถทำธุรกรรมได้เฉพาะบางกิจกรรมที่กฎหมายกำหนด

4.3.4.3 การโอนเงินจากต่างประเทศ และการส่งกำไรกลับประเทศ (Remittance)

เวียดนามไม่ได้มีข้อกำหนดเรื่องการโอนเงินจากต่างประเทศแต่อย่างใด โดยบุคคลหรือนิติบุคคลที่ต้องการโอนเงินจากต่างประเทศ สามารถโอนเงินเข้ามาผ่านธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินที่จัดตั้งในเวียดนาม และได้รับการรับรองจาก State Bank of Vietnam (SBV) แล้ว

ส่วนการส่งกำไรกลับประเทศ (Remittance) กฎหมายอนุญาตให้บุคคลหรือนิติบุคคลต่างชาติ สามารถส่งเงินกลับประเทศได้ในรูปแบบ ดังต่อไปนี้

³¹ รวบรวมข้อมูลจาก PwC (2015). Doing Business in Vietnam. 4th Edition. July, 2015. Retrieve July 20, 2016 from https://www.pwc.com/vn/en/publications/2015/dbg_2015.pdf

³² รวบรวมข้อมูลจาก Vision Associates (http://www.vision-associates.com/client_resources/8/23/Banking-and-Finance) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

- สำหรับผู้ประกอบการ/นักลงทุน
 - กำไร
 - เงินต้นและดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ
 - เงินลงทุนจากการลงทุน สำหรับนักลงทุน/บริษัท
- สำหรับแรงงานต่างชาติ
 - เงินเดือน
 - รายได้ตามกฎหมาย

4.3.5 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

4.3.5.1 ภาพรวมกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของเวียดนาม ฉบับปัจจุบัน คือ Law on Intellectual Property 2009 โดยภายใต้กฎหมายดังกล่าว ได้ปรับปรุงเนื้อหาว่าด้วยสิทธิการใช้ประโยชน์ในสิ่งประดิษฐ์และทรัพย์สินทางปัญญาต่างๆ ของเจ้าของผู้ทรงสิทธิ์ในเวียดนาม การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในเวียดนาม ตลอดจนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา จากกฎหมายฉบับเดิมที่ออกไว้ในปี พ.ศ. 2548 (Law on Intellectual Property 2005) อย่างไรก็ดี ในหัวข้อที่มีได้มีการปรับแก้ และ/หรือมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกา และกฎหมายฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นมา เพื่อใช้แทน ก็จะมียึดเอาขอบทในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2548 นี้ไว้เช่นเดิม

4.3.5.2 การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

➤ นิยามของทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของเวียดนาม (Law on Intellectual Property 2009) ได้จำแนกทรัพย์สินทางปัญญาออกเป็น 3 กลุ่มหลักๆ คือ 1) ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) 2) ความหลากหลายของพันธุ์พืช (New Plant Variety) และ 3) ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง (Copyright and Related Rights)

สำหรับทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) ประกอบด้วย

- การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (Industrial Design)
- แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout-design of Integrated Circuits)
- เครื่องหมายการค้า (Trademarks)
- ชื่อทางการค้า (Trade Names)
- สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications)
- ความลับทางการค้า (Trade Secret)

สำหรับความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ (New Plant Variety) ประกอบด้วย

- พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ที่ได้รับการพัฒนาสายพันธุ์จนเป็นพืช/สัตว์สายพันธุ์ใหม่ (ณ วันที่ยื่นขอสิทธิบัตร)
- พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ที่มีอยู่โดยทั่วไป ซึ่งตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้
 - เป็นพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ ที่มีการเพาะพันธุ์อยู่โดยทั่วไปในประเทศใดๆ ก็ตาม
 - เป็นพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ ที่อยู่ในรายชื่อพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว และ/หรือมีรายชื่ออยู่ในบัญชีการคุ้มครองของประเทศใดๆ ก็ตาม

สำหรับลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง (Copyright and Related Rights) ประกอบด้วย

- ผลงานวรรณคดี ผลงานเชิงวิทยาศาสตร์ หนังสือเรียน และตำรา
- บันทึก หรือบทสวดต่างๆ
- ผลงานด้านสื่อ
- ผลงานดนตรี
- ผลงานละคร
- ผลงานภาพยนตร์
- ผลงานศิลปกรรม
- ผลงานภาพถ่าย / วิดีทัศน์
- ผลงานการออกแบบ
- ผลงานภาพร่างของบุคคล วัตถุ สิ่งก่อสร้าง และสิ่งประดิษฐ์
- ผลงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

- โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- เทปบันทึกเสียง ภาพ รวมถึงสื่อในรูปแบบต่างๆ
- การเผยแพร่เสียง ภาพ ตลอดจนการแสดง

➤ สิทธิในการใช้ประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิ์

เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาหรือผู้ทรงสิทธิ์ มีสิทธิในการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายของเวียดนามที่กำหนดไว้แต่เพียงผู้เดียว อาทิ สร้างและรับผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายกับผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาได้ ฯลฯ โดยสิทธิของผู้ทรงสิทธิ์จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือกฎระเบียบของเวียดนาม

นอกจากนี้ ในด้านความมั่นคงของประเทศ และความปลอดภัยของประชาชนในประเทศ ตลอดจนเพื่อผลประโยชน์ของประเทศ รัฐบาลเวียดนามมีสิทธิยกเลิกหรือยกเว้น หรือห้ามในการถือครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือผลประโยชน์ดังกล่าวได้

➤ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

สำหรับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่างๆ ในเวียดนามนั้น เป็นดังนี้

- 1) การคุ้มครองสิทธิบัตร จะคุ้มครองเป็นระยะเวลา 20 ปี นับจากวันที่ยื่นใบจดทะเบียน
- 2) การคุ้มครองแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จะคุ้มครองเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ยื่นใบจดทะเบียน โดยสามารถยื่นขยายเวลาการคุ้มครองได้สูงสุด 2 ครั้ง ครั้งละ 5 ปี
- 3) การคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรถูกคุ้มครองใน 3 รูปแบบ คือ
 - a. คุ้มครองเป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่ยื่นใบจดทะเบียน
 - b. คุ้มครองเป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากที่แบบผังภูมิของวงจรถูกสร้างหรือได้รับการจัดจำหน่าย หรือใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์
 - c. คุ้มครองเป็นระยะเวลา 15 ปี นับจากวันที่แบบผังภูมิของวงจรถูกสร้างขึ้น
- 4) การคุ้มครองเครื่องหมายการค้า จะคุ้มครองเป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่ได้รับการอนุมัติสิทธิ โดยสามารถขยายเวลาการคุ้มครองได้หลายครั้ง ครั้งละ 10 ปี

5) การคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จะคุ้มครองโดยไม่มีกำหนดระยะเวลา นับจากวันที่ได้รับการอนุมัติสิทธิ์

การคุ้มครองความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์

สำหรับพันธุ์พืชที่ได้รับการจดสิทธิบัตร จะได้รับการคุ้มครองเป็นระยะเวลา 25 ปี กรณีพันธุ์พืชที่เป็นต้นไม้และเถาวัลย์ (Trees and Vines) และได้รับการคุ้มครองเป็นระยะเวลา 20 ปี กรณีพันธุ์พืชอื่นๆ

การคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการคุ้มครองลิขสิทธิ์นั้น แบ่งออกเป็น

- 1) การคุ้มครองผลงานศิลปกรรม และผลงานภาพถ่าย / วีดิทัศน์ จะมีระยะเวลาคุ้มครอง 50 ปี นับจากวันแรกที่มีการเผยแพร่ผลงานดังกล่าว
- 2) การคุ้มครองผลงานอื่นๆ นอกจากข้อ 1) จะมีระยะเวลาการคุ้มครองตลอดชีวิตของผู้สร้างสรรค์ผลงาน และหลังจากผู้สร้างสรรค์ผลงานเสียชีวิตเป็นระยะเวลา 50 ปี

ในส่วนของส่วนการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์ พบว่า

- 1) สำหรับผลงานละคร จะได้รับการคุ้มครองเป็นระยะเวลา 50 ปี นับจากปีที่ผลงานได้เริ่มแสดง
- 2) สำหรับผลงานภาพถ่าย / วีดิทัศน์ จะได้รับการคุ้มครองเป็นระยะเวลา 50 ปี นับจากปีที่ผลงานได้รับการเผยแพร่ และ/หรือ 50 ปี นับจากปีที่ผลงานได้รับการปรับปรุงเสร็จสิ้นก่อนการเผยแพร่
- 3) สำหรับผลงานที่เป็นเทปบันทึกเสียง ภาพ รวมถึงสื่อในรูปแบบต่างๆ และที่เป็น การเผยแพร่เสียง ภาพ ตลอดจนการแสดง จะได้รับการคุ้มครองเป็นระยะเวลา 50 ปี นับจากปีที่ผลงานได้รับการเผยแพร่

4.3.5.3 การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

➤ การจดทะเบียนทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

สำหรับทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม การจดทะเบียนจะต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งขึ้นกับประเภทของทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมนั้น ดังนี้

- กรณีที่ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมเป็นสิ่งประดิษฐ์ (Invention) – จะต้องยื่นจดทะเบียนภายใน 18 เดือนหลังจากมีการเปิดตัวสิ่งประดิษฐ์ หรือนับจากวันที่ได้รับเรื่องให้มีการตรวจสอบสิ่งประดิษฐ์ หากมีการยื่นจดทะเบียนก่อนวันที่จะเปิดตัวสิ่งประดิษฐ์
- กรณีที่ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมเป็นเครื่องหมายการค้า (Mark) – จะต้องยื่นจดทะเบียนภายใน 9 เดือนหลังจากมีการเผยแพร่เครื่องหมายการค้าดังกล่าว
- กรณีที่ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมเป็นแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (Industrial Design) – จะต้องยื่นจดทะเบียนภายใน 7 เดือนหลังจากมีการเผยแพร่แบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (Industrial Design)
- กรณีที่ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications) – จะต้องยื่นจดทะเบียนภายใน 6 เดือนหลังจากมีการเผยแพร่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

โดยยื่นจดทะเบียนกับ National Office of Intellectual Property (NOIP)

➤ การจดทะเบียนความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์

การจดทะเบียนความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ ผู้ที่สามารถดำเนินการจดทะเบียนได้จะต้องเป็น

- 1) ผู้เพาะพันธุ์ (Breeder) พืชและ/หรือสัตว์ดังกล่าว
- 2) หน่วยงาน/องค์กรที่สนับสนุนเงินทุนแก่ผู้เพาะพันธุ์ (Breeder) พืชและ/หรือสัตว์ดังกล่าว
- 3) หน่วยงาน/องค์กรที่ได้รับการโอนย้ายสิทธิในการคุ้มครองจากผู้ทรงสิทธิ์เดิม

ทั้งนี้ บุคคล/นิติบุคคลข้างต้น สามารถยื่นจดทะเบียนความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ กับ National Office of Intellectual Property (NOIP)

➤ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของการจดทะเบียนลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง ผู้สร้างสรรค์/เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว สามารถยื่นขอจดทะเบียนกับ Copyright Office of Vietnam (COV) โดยเมื่อทำการยื่นเอกสารเพื่อขอจดทะเบียนกับ COV แล้ว จะต้องมีการทำสำเนาผลงานของตน มอบให้แก่ COV เพื่อการตรวจสอบ และจะใช้ระยะเวลา 15 วันทำการ ก่อนที่ COV จะออกใบรับรอง (Certificate) ในผลงานดังกล่าว ซึ่งใบดังกล่าวจะแสดงความเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ทรงสิทธิ์ในลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

บทที่ 5

ขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจและการลงทุน ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เนื้อหาในบทนี้เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจและการลงทุนในเวียดนาม โดยเนื้อหาที่จะนำเสนอแบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ (5.1) ขั้นตอนก่อนการจัดตั้งธุรกิจ (Pre-Establishment Process) (5.2) ขั้นตอนหลังการจัดตั้งธุรกิจ (Post-Establishment Process) และ (5.3) ขั้นตอนการออกจากธุรกิจ (Exit Process)

5.1 ขั้นตอนก่อนการจัดตั้งธุรกิจ (Pre-Establishment Process)

5.1.1 การเลือกดำเนินธุรกิจ

5.1.1.1 ลักษณะของการลงทุน

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 การดำเนินธุรกิจในเวียดนาม นักลงทุนและผู้ประกอบการสามารถเลือกดำเนินธุรกิจได้ใน 4 ลักษณะ ได้แก่ (1) การลงทุนในกิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned Enterprise) (2) การลงทุนในกิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) (3) การลงทุนในกิจการที่ทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract: BCC) และ (4) การลงทุนในกิจการอื่นๆ

5.1.1.2 ประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติสามารถเลือกประกอบธุรกิจในเวียดนามได้มีด้วยกัน 5 รูปแบบ ได้แก่ (1) ธุรกิจครัวเรือน (Household Business) (2) กิจการเจ้าของคนเดียว (Private Enterprise) (3) ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Partnership) (4) บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) และ (5) บริษัทถือหุ้น (Shareholding Company/Joint Stock Company) ซึ่งการเลือกลงทุนประเภทธุรกิจเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับลักษณะการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติด้วยว่าเป็นลักษณะใด¹

¹ รายละเอียดนำเสนอไว้ในบทที่ 4

5.1.1.3 เงินลงทุนขั้นต่ำ

ประเทศเวียดนามมิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินลงทุนขั้นต่ำแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ใ้ไรก็ดี จำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำจะส่งผลต่อการได้รับหรือการไม่รับสิทธิประโยชน์สำหรับในธุรกิจบางสาขา ที่มีเงื่อนไขในการลงทุนขั้นต่ำ เช่นเดียวกับหน่วยงานที่จะเข้ามารับผิดชอบในการอนุมัติการลงทุน กล่าวคือ หากการลงทุนดังกล่าวมีมูลค่าน้อยกว่า 3,000,000 ล้านบาท และมีได้อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่มีเงื่อนไขในการลงทุน (Condition Investment Sector) ก็จะสามารถจดทะเบียนและจัดตั้งธุรกิจได้ตามปกติ หากแต่เมื่อเป็นการลงทุนที่เงินลงทุนมากกว่า 300,000 ล้านบาท และ/หรือเป็นธุรกิจกลุ่มธุรกิจที่มีเงื่อนไขในการลงทุน จำต้องได้รับการอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีเสียก่อน จึงจะสามารถเข้ามาลงทุนในเวียดนามได้²

5.1.2 ขั้นตอนก่อนการจัดตั้งธุรกิจ

โดยภาพรวม การจัดตั้งธุรกิจในเวียดนาม จะมีขั้นตอนพื้นฐานด้วยกัน 7 ขั้นตอน ที่นักลงทุนจะต้องปฏิบัติ กล่าวคือ

- 1) เริ่มต้นจากการยื่นขอจดทะเบียนการลงทุน (Investment Registration) จากหน่วยงานที่มีอำนาจในการออกใบจดทะเบียนการลงทุน (Investment Registration Certificate) อันได้แก่ Department of Planning and Investment (DPI) หรือหน่วยงานภายใต้สังกัด DPI ประจำจังหวัด (Provincial People's Committee) ในกรณี que เข้าไปลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม และสำนักงานบริหารเขตอุตสาหกรรมประจำจังหวัด (Provincial Industrial Zone Management Authority/Economic Zone Management Authority) ในกรณี que เข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม
- 2) จากนั้น นักลงทุนจึงจองชื่อและจดทะเบียนธุรกิจ (Business Registration) กับสำนักงานจดทะเบียนจังหวัด เพื่อได้รับใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification)
- 3) ผู้ประกอบการจะต้องทำการจดทะเบียนประทับบริษัทกับสำนักงานตำรวจท้องถิ่น (Local Police Office)
- 4) ทำการเปิดบริษัทกับธนาคารพาณิชย์ในเวียดนาม
- 5) เผยแพร่ข้อมูลบริษัทเข้าสู่ระบบ National Business Registration Portal (NBRP)

² รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vietnamconsulate-sf.org/en/about-vietnam/investment-procedures/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

- 6) ทำการจดทะเบียนและรับใบทะเบียนการชำระภาษี (Tax Registration Certification)
- 7) ดำเนินการกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การจัดจ้างลูกจ้างและการลงทะเบียนลูกจ้างผ่านกระบวนการต่างๆ การลงทะเบียนกับสหภาพแรงงานท้องถิ่น

ทั้งนี้ กระบวนการข้างต้นอาจแตกต่างกันไปในเงื่อนไขสำหรับบางอุตสาหกรรม หรือบางกิจกรรมที่เข้าไปลงทุน อาทิ การจัดตั้งสำนักงานตัวแทนจะต้องไปขอเพื่อให้ได้ใบอนุญาตการจัดตั้งจาก Provincial People's Committee หรือในกรณีที่เข้ามาลงทุนกิจการที่ทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (BCC) กับรัฐบาล นักลงทุนจะต้องเซ็นสัญญากับหน่วยงานรัฐ/รัฐบาลท้องถิ่นที่เข้าไปลงทุนเสียก่อน แล้วจึงจะสามารถจัดตั้งธุรกิจต่อไปได้

5.1.2.1 ขั้นตอนที่ 1: การยื่นขอจดทะเบียนการลงทุน

ขั้นตอนแรกสุดที่นักลงทุนต้องดำเนินการในการเข้าไปจัดตั้งธุรกิจในเวียดนาม คือ การยื่นขอจดทะเบียนการลงทุนกับ Department of Planning and Investment (DPI) หรือ Provincial People's Committee ในกรณีที่เข้าไปลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม และสำนักงานบริหารเขตอุตสาหกรรมประจำจังหวัด (Provincial Industrial Zone Management Authority/Economic Zone Management Authority) ในกรณีที่เข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรมต่างๆ ของเวียดนาม กระบวนการข้างต้นนี้ ใช้ระยะเวลาประมาณ 2-5 วันทำการ และมีค่าธรรมเนียมในการออกใบทะเบียนขึ้นกับแต่ละจังหวัดที่เข้าไปลงทุน โดยหากการลงทุนไม่ได้อยู่ในประเภทการลงทุนต้องห้าม จะมีการออกใบทะเบียนการลงทุน (Investment Registration Certificate) แก่ผู้ประกอบการ

สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการทั้งหมด มีดังนี้

ตารางที่ 5-1 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนการลงทุน

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	▪ ใบยื่นขอจดทะเบียนการลงทุน (Application Form) ▪ ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนบริษัท (Certificate of Incorporation) และสำเนา ▪ เอกสารอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น ○ หนังสือสัญญาร่วมทุน (Joint Venture Agreement) (กรณีร่วมทุน) ○ ใบยืนยันสถานะทางการเงินจากธนาคารพาณิชย์ (Bank Statement) ○ ฯลฯ

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
ระยะเวลา	▪ 2-5 วันทำการ
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	▪ ค่าธรรมเนียมการออกไปทะเบียนการลงทุน (Certificate Fee) (แตกต่างกันไปแต่ละจังหวัดที่เข้าไปลงทุน)

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก Vietnam e-Regulation (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

5.1.2.2 ขั้นตอนที่ 2: การจดทะเบียนธุรกิจ

ลำดับถัดมา ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนธุรกิจกับสำนักงานจดทะเบียนธุรกิจประจำจังหวัด (Provincial Business Registration Office) ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัด DPI โดยกระบวนการข้างต้นจะใช้ระยะเวลาประมาณ 5 วัน และอาจมีค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 30,000 - 200,000 ดอง (หรือจะทำการจดทะเบียนธุรกิจผ่านระบบออนไลน์ของเวียดนามได้เช่นกันในเว็บไซต์ www.business.gov.vn) โดยผู้ประกอบการต้องจองชื่อนิติบุคคล (Name Reservation) พร้อมกับยื่นขอจดทะเบียนธุรกิจกับ Provincial Business Registration Office

หากเอกสารต่าง ๆ ครบถ้วน ประเภทธุรกิจที่ประกอบการมิใช่ประเภทธุรกิจต้องห้าม และชื่อของธุรกิจเป็นไปตามกฎหมาย³ Provincial Business Registration Office จึงจะทำการอนุมัติและออกใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification) ให้แก่ผู้ประกอบการ⁴

สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการทั้งหมด มีดังนี้

³ สำหรับชื่อของธุรกิจที่จะต้องประกอบด้วยประเภทธุรกิจที่จัดตั้ง เช่น สำหรับธุรกิจห้างหุ้นส่วนจำกัด จะต้องมีคำว่า "Partnership" อยู่ในชื่อบริษัทด้วย นอกจากนี้ ชื่อของธุรกิจจะต้องห้ามใช้ตัวอักษร คำ สัญลักษณ์ ที่อาจละเมิดประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศีลธรรม และประเพณีของชาติเวียดนาม (รวบรวมข้อมูลจาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ม.ป.). การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในประเทศเวียดนาม.)

⁴ การประกอบธุรกิจบางสาขาที่มีรายได้ต่ำกว่าระดับที่รัฐบาลกำหนดไว้ในแต่ละจังหวัด และไม่ได้เป็นธุรกิจในสาขาที่มีเงื่อนไข (Conditional Business Lines) เช่น กิจการเกษตรกรรม ตัดไม้ ประมง ทำนาเกลือ เปิดแผงลอย ร้านค้าขนาดเล็ก หาบเร่ หรือให้บริการบางสาขา เป็นต้น ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนธุรกิจ (รวบรวมข้อมูลจาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ม.ป.). การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในประเทศเวียดนาม.)

ตารางที่ 5-2 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนธุรกิจ

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	▪ ใบยื่นขอจดทะเบียนการธุรกิจ (Application Form) ▪ ร่างสัญญาการจัดตั้งบริษัท (Company Charter) (กรณีการลงทุนในประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด (Partnership) บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) และบริษัทถือหุ้น (Shareholding Company/Joint Stock Company)) ▪ สำเนาใบรับรองการปฏิบัติงาน (Practice Certificate)* ▪ สำเนาใบรับรองเงินทุนขั้นต่ำ (Legal Capital)* ▪ บันทึกการประชุมจัดตั้งธุรกิจในครัวเรือน (กรณีการลงทุนในประเภทธุรกิจในครัวเรือน (Household Business)) ▪ รายชื่อหุ้นส่วน / ผู้ถือหุ้น (กรณีการลงทุนในประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด (Partnership) บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) และบริษัทถือหุ้น (Shareholding Company/Joint Stock Company)) ▪ ชื่อ และแผนที่ที่ตั้งบริษัท ▪ สำเนาหนังสือเดินทาง (Passport) ของผู้ยื่นขอจดทะเบียน กรณีผู้ยื่นที่เป็นชาวต่างชาติ และสำเนาเอกสารรับรองบุคคลตามกฎหมาย (Legally Valid Personal Identification) สำหรับผู้ยื่นที่เป็นชาวเวียดนาม
ระยะเวลา	▪ 5 วันทำการ
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	▪ ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน (Registration Fee) แตกต่างกันไปตามประเภทธุรกิจ ○ ธุรกิจครัวเรือน: 30,000 ดอง ○ กิจการเจ้าของคนเดียว / ห้างหุ้นส่วนจำกัด: 100,000 ดอง ○ บริษัทจำกัด / บริษัทถือหุ้น: 200,000 ดอง ▪ ค่าใบรับรองการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของการลงทะเบียนธุรกิจและใบรับรองการจดทะเบียนจัดตั้งสาขา หรือสำนักงานตัวแทน: 20,000 ดอง ▪ ค่าสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ: 2,000 ดอง ▪ ค่าธรรมเนียมการให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ: 10,000 ดอง

หมายเหตุ : * กรณีการลงทุนในประเภทธุรกิจในครัวเรือน (Household Business) หรือกิจการเจ้าของคนเดียว (Private Enterprise)

ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารดังกล่าวได้

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/vietnam/starting-a-business/>)

และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

5.1.2.3 ขั้นตอนที่ 3: การจดทะเบียนบริษัท

ลำดับถัดมา บริษัทที่ต้องการจดทะเบียนบริษัทสามารถจดทะเบียนบริษัทกับสำนักงานตำรวจท้องถิ่น (Local Police Office) โดยกระบวนการจดทะเบียนนี้จะใช้ระยะเวลา 1 วันทำการ และมีค่าใช้จ่าย 50,000 ดอง⁵ ส่วนเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการทั้งหมด มีดังนี้

ตารางที่ 5-3 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนบริษัท

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	สำเนาใบทะเบียนธุรกิจ (Copy of Business Registration Certificate)
ระยะเวลา	1 วันทำการ
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน: 50,000 ดอง

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/vietnam/starting-a-business/>)
(เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

5.1.2.4 ขั้นตอนที่ 4: การเปิดบัญชีบริษัท

ในขั้นตอนนี้ ผู้ประกอบการจะต้องเปิดบัญชีของธุรกิจ/บริษัทกับธนาคารพาณิชย์ในเวียดนาม ซึ่งธนาคารพาณิชย์แต่ละรายจะมีข้อบังคับเกี่ยวกับเงินฝากขั้นต่ำในการเปิดบัญชีที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวจะใช้ระยะเวลา 1 วันทำการ และไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ (นอกเหนือจากเงินฝากขั้นต่ำที่ต้องฝากเข้าไป)

สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการทั้งหมด มีดังนี้

ตารางที่ 5-4 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเปิดบัญชีบริษัท

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	ใบยื่นขอเปิดบัญชีธนาคาร (Bank-issued Application Form) สำเนาใบทะเบียนธุรกิจ (Copy of Business Registration Certificate) ตราประทับบริษัท (Company Seal)

⁵ ไม่พิจารณาค่าใช้จ่ายการทำตราประทับ

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
	■ สำเนาติของคณะกรรมการบริหารของบริษัท (Resolution of Management Board)
ระยะเวลา	■ 1 วันทำการ
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	■ ไม่มีค่าใช้จ่าย แต่มีข้อกำหนดเรื่องเงินฝากขั้นต่ำในการเปิดบัญชีของธนาคารพาณิชย์นั้นๆ

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/vietnam/starting-a-business/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

5.1.2.5 ขั้นตอนที่ 5: การเผยแพร่ข้อมูลบริษัทเข้าสู่ระบบ National Business Registration Portal (NBRP)

หลังจากที่ผู้ประกอบการได้จัดตราประทับแล้ว ผู้ประกอบการยังต้องเผยแพร่ข้อมูลของบริษัทเข้าสู่ระบบ National Business Registration Portal (NBRP) โดยกระบวนการดังกล่าวจะใช้ระยะเวลา 5 วันทำการ⁶ และมีค่าใช้จ่าย 300,000 ดอง

สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการทั้งหมด มีดังนี้

ตารางที่ 5-5 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลบริษัทเข้าสู่ระบบ NBRP

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	■ ไม่ต้องใช้เอกสารใดๆ
ระยะเวลา	■ 5 วันทำการ (ดำเนินการได้พร้อมๆกับกระบวนการก่อนหน้า)
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	■ ค่าธรรมเนียมในการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลบริษัทเข้าสู่ระบบ NBRP: 300,000 ดอง

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/vietnam/starting-a-business/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁶ กระบวนการดังกล่าวสามารถดำเนินการไปพร้อมๆกับการเปิดบัญชี (ขั้นตอนที่ 4)

5.1.2.6 ขั้นตอนที่ 6: การชำระภาษี และการจดทะเบียนการชำระภาษี

นักลงทุนยังต้องชำระภาษีจดทะเบียนธุรกิจเช่นกัน ทั้งนี้ หลังจากที่ Provincial Business Registration Office ดำเนินการอนุมัติใบทะเบียนธุรกิจแล้ว จะมีการส่งข้อมูลต่างๆ ของบริษัท ไปยัง Department General of Taxation สังกัด Ministry of Finance เพื่อนำข้อมูลธุรกิจบันทึกไว้ในฐานข้อมูลธุรกิจ และทำการออกเลขประจำตัวผู้เสียภาษีแก่บริษัทของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการชำระภาษี ซึ่งมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 1,000,000 ดอง (ใช้เวลาในการดำเนินการครึ่งวัน) โดยสามารถชำระภาษีได้กับสำนักงานภาษี (Tax Office) ในท้องถิ่น หรือธนาคารพาณิชย์ที่กำหนดไว้

หลังจากนั้น ให้นักลงทุนพิมพ์ใบเสร็จการชำระภาษี เพื่อนำไปจดทะเบียน และขอรับใบทะเบียนการชำระภาษี (Tax Registration Certification) จากสำนักงานภาษี (Tax Office) ในท้องถิ่น โดยการออกใบทะเบียนการชำระภาษีข้างต้นใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 10 วันทำการ (แต่สามารถดำเนินการไปพร้อมกับการเผยแพร่ข้อมูลบริษัทเข้าสู่ระบบ NBRP (ขั้นตอนที่ 5))

สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการทั้งหมด มีดังนี้

ตารางที่ 5-6 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการชำระภาษีทะเบียนธุรกิจ

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	ไม่มี
ระยะเวลา	1 วัน
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	ค่าภาษีจดทะเบียนธุรกิจ: 1,000,000 ดอง

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/vietnam/starting-a-business/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ตารางที่ 5-7 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนการชำระภาษี

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	ใบเสร็จการชำระภาษีจดทะเบียนธุรกิจ (VAT Invoice) แผนที่ตั้งของบริษัท หรือสำเนาสัญญาเช่าที่ดิน บัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางของคณะกรรมการบริหารบริษัท

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
	ใบรับรองการจดทะเบียนธุรกิจฉบับจริง พร้อมสำเนา ใบรับรองการจดทะเบียนภาษีฉบับจริง พร้อมสำเนา
ระยะเวลา	10 วัน
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนการค้า: 200,000 ดอง

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/vietnam/starting-a-business/>)
(เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

5.1.2.7 ขั้นตอนอื่นๆ

➤ การจัดจ้างลูกจ้างและการลงทะเบียนลูกจ้าง

เมื่อเริ่มดำเนินธุรกิจ บริษัทจะต้องรายงานรายชื่อลูกจ้างของบริษัททั้งหมดให้แก่ Department of Labor เพื่อเก็บเข้าไปในฐานข้อมูลแรงงานของเวียดนาม โดยกระบวนการดังกล่าวไม่มีค่าใช้จ่าย และใช้เวลาประมาณ 1 วันทำการ

ตารางที่ 5-8 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนลูกจ้าง

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	รายชื่อพนักงานของบริษัท (ประกอบด้วยชื่อ-นามสกุล และตำแหน่งของลูกจ้างแต่ละคน)
ระยะเวลา	1 วัน
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	ไม่มี

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก World Bank (<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/vietnam/starting-a-business/>)
(เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ การลงทะเบียนลูกจ้างเข้าระบบประกันสังคม ประกันสุขภาพ และกองทุนผู้ว่างงาน

บริษัทยังต้องลงทะเบียนลูกจ้างทุกคนเข้ากับระบบประกันสังคมของเวียดนาม อันได้แก่ เงินกองทุนประกันสังคม (Social Insurance) เงินกองทุนประกันสุขภาพ (Health Insurance) และ กองทุนผู้ว่างงาน (Unemployment Insurance) โดยการลงทะเบียนดังกล่าวจะจำกัดเฉพาะกับ

ลูกจ้างที่ทำสัญญาจ้างกับบริษัทมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป (สำหรับลูกจ้างที่ทำสัญญา Seasonal Contract ไม่จำเป็นต้องลงทะเบียน)

ทั้งนี้ ให้นายจ้างกรอกใบลงทะเบียน (Registration Forms) ให้แก่ลูกจ้างซึ่งจะประกอบด้วย (1) ชื่อ-นามสกุลของลูกจ้าง และวันเดือนปีเกิด (2) เงินเดือน (ที่ระบุไว้ในสัญญาจ้าง) (3) หมายเลขประจำตัวของลูกจ้างในระบบประกันสังคม (4) สำเนาใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification) และ (5) สำเนาสัญญาจ้าง (ทั้งฉบับของลูกจ้าง และฉบับของนายจ้าง) และยื่นให้กับสำนักงานประกันสังคม (Social Insurance Office) ทั้งนี้ กระบวนการทั้งหมดใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 1 วันทำการ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ

หลังจากนั้น ภายใน 30 วันนับจากที่ยื่นใบสมัครแก่ Social Insurance Office แล้วทาง Social Insurance Office จะออกหนังสือประกันสังคมของพนักงานแต่ละคนให้แก่ นายจ้าง ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนร่วมกับลูกจ้างตามที่กฎหมายกำหนด

➤ การจัดทำสัญญาเช่าที่ดิน

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 เมื่อจัดตั้งธุรกิจเสร็จสิ้นแล้ว นักลงทุนต่างชาติสามารถที่จะเช่าที่ดินได้อย่างอิสระกับรัฐบาลเวียดนาม หรือจากภาคเอกชน ทั้งชาวเวียดนามหรือชาวต่างชาติที่ประกอบธุรกิจในเวียดนามอยู่แล้วซึ่งได้เช่าที่ดินกับรัฐบาลเพื่อจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และ/หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ บนที่ดินของรัฐบาล

นอกจากนี้ การเช่าที่ดินยังอาจทำได้จากการเข้ามาร่วมทุนกับผู้ประกอบการในเวียดนาม ซึ่งมีที่ดินอยู่แล้ว (ในที่นี้ คือ มีสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดิน) โดยอาจเช่าโดยชำระเงินกับคู่ค้าทางธุรกิจที่ร่วมทุนด้วย (Business Partner) หรือเช่าโดยให้เปล่าเพื่อใช้ประโยชน์บนที่ดินดังกล่าว ตามแต่ตกลงกันระหว่างทั้งสองฝ่าย⁷ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการเช่าที่ดินจะอยู่ภายใต้ที่กำหนดคือ 50-70 ปี และอาจขอต่อระยะเวลาเช่าได้ (หากได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเวียดนาม)

สำหรับกระบวนการเช่าที่ดินในเวียดนาม มีรายละเอียดดังนี้

⁷ อ้างอิงจาก Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United State of America (<http://vietnamembassy-usa.org/basic-page/land-regulations>) (เข้าถึงข้อมูล ณ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

การเช่าที่ดิน

ในขั้นแรก เมื่อนักลงทุนตัดสินใจที่จะเช่าที่ดินในเวียดนาม นักลงทุนจะต้องยื่นขออนุมัติในการเช่าที่ดินจาก Land Use Management Division ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัด Ministry of Natural Resource and Environment (MoNRE) โดยกระบวนการดังกล่าวจะใช้ระยะเวลา 22 วันทำการ หากได้รับการอนุมัติให้สามารถเช่าที่ดินได้ แต่หากไม่ได้รับการอนุมัติให้เช่าที่ดินได้ Land Use Management Division ของ MoNRE หรือหน่วยงานท้องถิ่นของ MoNRE (Department of Natural Resource and Environment หรือ DoNRE) จะดำเนินการแจ้งแก่นักลงทุนภายใน 10 วันทำการ สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการข้างต้น มีดังนี้

ตารางที่ 5-9 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการยื่นขออนุมัติเช่าที่ดิน

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	▪ ใบยื่นขออนุมัติเช่าที่ดิน (Application Form) ▪ ใบยืนยันสถานะทางการเงินจากธนาคารพาณิชย์ (Bank Statement) ▪ แผนการดำเนินธุรกิจ (Investment Plan) ▪ แผนที่ของที่ดินที่จะดำเนินการเช่า – เอกสารตัวจริงจำนวน 2 ฉบับ และเอกสารสำเนาจำนวน 6 ฉบับ หมายเหตุ: ต้องใช้เอกสารตัวจริงจำนวน 2 ฉบับ และเอกสารสำเนาจำนวน 6 ฉบับ
ระยะเวลา	▪ 22 วันทำการ
ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียม	▪ ไม่มี

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก Vietnam e-Regulation, Ministry of Planning and Investment (<https://vietnam.eregulations.org/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

หลังจากที่นักลงทุนได้รับการอนุมัติเช่าที่ดินจาก Land Use Management Division แล้วให้นักลงทุนดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ชำระค่าเช่ากับเจ้าของที่ดิน ตามที่ตกลงกันไว้ (กรณีที่เป็นเช่าที่ดินกับรัฐบาลเวียดนาม ให้นักลงทุนชำระค่าเช่ากับสำนักงานของ Treasury Office (กรมธนารักษ์เวียดนาม))

- 2) จัดทำสัญญาเช่าที่ดินระหว่างผู้เช่า (ตัวนักลงทุน) และผู้ให้เช่า (เจ้าของที่ดิน) โดยภายในหนังสือสัญญาดังกล่าว จะต้องระบุถึงสิทธิในการใช้ที่ดิน (Land Use Right) บนที่ดินที่เช่าผืนดังกล่าว
- 3) เซ็นสัญญาจนแล้วเสร็จ

หลังจากที่เซ็นสัญญาเสร็จแล้ว ให้นักลงทุนยื่นขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดิน (Land Use Right Certificate) กับ Land Use Management Division พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม หลังจากนั้นไม่เกิน 10 วันทำการ นักลงทุนจะได้รับ Land Use Right Certificate จาก Land Use Management Division

สำหรับเอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำเนินการข้างต้น มีดังนี้

ตารางที่ 5-10 เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการยื่นขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดิน

เอกสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย	รายละเอียด
เอกสารที่จำเป็น	▪ ใบยื่นขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดิน (Application Form) ▪ สัญญาเช่าที่ดิน ซึ่งลงนามโดยนักลงทุน (ต้องใช้เอกสารตัวจริงจำนวน 8 ฉบับ) ▪ หลักฐานการชำระค่าเช่าที่ดินตัวจริง
ระยะเวลา	▪ สูงสุด 10 วันทำการ
ค่าใช้จ่าย/ค่าธรรมเนียม	▪ ค่าธรรมเนียมการขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดิน (Registration Fee) 100,000 ดอง

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก Vietnam e-Regulation, Ministry of Planning and Investment (<https://vietnam.eregulations.org/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ หากที่ดินที่จะเช่าอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม (Industrial Park) หรือเขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zone) หรือเขตอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น เขตอุตสาหกรรมไฮเทค (Hi-Tech Park) เขตเศรษฐกิจ (Economic Zone) เป็นต้น การดำเนินการอาจแตกต่างออกไปจากกระบวนการข้างต้น กล่าวคือ นักลงทุนไม่จำเป็นต้องยื่นขออนุมัติการเช่าที่ดิน (Land Use Right) จาก MoRNE แต่อย่างใด เพียงแต่ต้องเจรจาเช่าที่ดินกับผู้พัฒนาเขตอุตสาหกรรมดังกล่าว (Developer) จากนั้น ให้นักลงทุนจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วม (MOU) ในการเช่าที่ดินภายในเขตอุตสาหกรรมนั้นกับ Developer และชำระค่าเช่าที่ดินให้แล้วเสร็จ จากนั้น ให้ยื่นขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดินจาก MoRNE เหมือนกับในกรณีการเช่าที่ดินนอกเขตอุตสาหกรรม

การขยายระยะเวลาการเช่า⁸

ในส่วนของการขอขยายระยะเวลาการเช่า นั้น นักลงทุนจะต้องขอต่อระยะเวลาภายใน 6 เดือนก่อนการหมดสัญญาการเช่า (ไม่ว่าจะเป็น 50 หรือ 70 ปี) โดยจะต้องยื่นเรื่องขอขยายระยะเวลากับ Land Use Management Division เพื่อส่งเรื่องให้กับ MoRNE พิจารณา ซึ่งหากได้รับอนุมัติ นักลงทุนก็จะสามารถขยายระยะเวลาการเช่าได้

5.2 ขั้นตอนหลังการจัดตั้งธุรกิจ (Post-Establishment Process)

หลังจากดำเนินการจัดตั้งธุรกิจ ผู้ประกอบการสามารถที่จะขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือควมรวมและเข้าซื้อกิจการอื่นได้ โดยรายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นดังต่อไปนี้

5.2.1 ขั้นตอนในการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

สำหรับการลงทุนในสาขาธุรกิจที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลเวียดนาม นักลงทุนสามารถที่จะขอรับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้โดยยื่นกับ Department of Planning and Investment (DPI) หรือ Provincial People's Committee ในกรณีที่เข้าไปลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม หรือยื่นโดยตรงกับสำนักงานบริหารเขตอุตสาหกรรมประจำจังหวัด (Provincial Industrial Zone Management Authority/Economic Zone Management Authority) ในกรณีที่เข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรมต่างๆ ของเวียดนาม โดยตาม Decree No 108/2006/ND-CP on Investment นายกรัฐมนตรีเวียดนาม หรือหน่วยงานภายใต้สังกัด DPI ประจำจังหวัด (Provincial People's Committee) จะเป็นผู้อนุมัติสิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่นักลงทุน โดยขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจที่นักลงทุนเลือกลงทุน เงินลงทุนขั้นต่ำ และเงื่อนไขบางประการ เช่น พื้นที่ที่เข้าไปลงทุน เป็นต้น

⁸ รวบรวมและประมวลข้อมูลจาก Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United State of America (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

5.2.2 ขั้นตอนในการควบรวมกิจการ/เข้าซื้อกิจการ

ในเวียดนาม การควบรวมกิจการเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่นักลงทุนต่างชาติสามารถกระทำได้ตามที่ได้ระบุไว้ใน Law on Investment 2014 ในขณะที่การซื้อกิจการ ก็สามารถดำเนินการได้โดยนักลงทุนที่จะเข้าซื้อกิจการของชาวเวียดนาม (โดยธุรกิจดังกล่าวจะต้องไม่อยู่ในธุรกิจเงื่อนไข (Condition Sector) และนักลงทุนต้องการถือครองสัดส่วนหุ้นมากกว่าร้อยละ 49) เพียงแค่ดำเนินการแจ้งไปยัง Provincial Business Registration Office ถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดภายในใบรับรองทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification) เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนธุรกิจขึ้นใหม่หรือขอการอนุมัติการซื้อกิจการจาก Department of Planning and Investment (ยกเว้นเพียงธุรกิจเงื่อนไขที่นักลงทุนจะต้องจดทะเบียนธุรกิจใหม่ และขอการอนุมัติจาก Department of Planning and Investment หากต้องการเข้าซื้อกิจการกลุ่มดังกล่าว)⁹

ทั้งนี้ กฎหมาย Law on Enterprise 2014 กำหนดให้นักลงทุนสามารถควบรวม หรือเข้าซื้อกิจการได้อิสระ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นการควบรวม หรือเข้าซื้อกิจการที่เป็นประเภทเดียวกัน (ในอดีต Law on Enterprise 2006 กำหนดให้การควบรวมหรือเข้าซื้อกิจการในเวียดนาม จำต้องเป็นการควบรวมหรือเข้าซื้อกิจการในประเภทเดียวกัน เช่น บริษัทจำกัดกับบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนกับห้างหุ้นส่วน)

5.2.2.1 ขั้นตอนในการควบรวมกิจการ (Merger)

สำหรับขั้นตอนในการควบรวมกิจการในเวียดนามนั้น ภายหลังจากที่ผู้ประกอบการได้มีการตกลงกันที่จะดำเนินการควบรวมกิจการแล้ว ในขั้นแรก ผู้ประกอบการ/นักลงทุนจะต้องชำระหนี้สินของแต่ละบริษัทกับเจ้าหนี้ให้เสร็จสิ้น จากนั้น ให้จัดทำสัญญาควบรวม (Merger Contract) และหนังสือสัญญาจัดตั้งบริษัทภายหลังการควบรวมกัน (Charter of the Merged Company) ขึ้นมา โดยภายในสัญญาดังกล่าว จะกล่าวถึงรายละเอียดและข้อกำหนดต่างๆ ในการควบรวมบริษัท อาทิ ชื่อและที่อยู่ของบริษัท (สำนักงานใหญ่) ของทั้งสองฝ่าย กระบวนการหรือเงื่อนไขการควบรวมที่ตกลงกันระหว่างทั้งสองฝ่าย ข้อตกลงและกฎระเบียบข้อบังคับใหม่ภายในบริษัท ฯลฯ

⁹ รวบรวมข้อมูลจาก Vietnam Investment Agency (VIA) และ Huynh, L. and Abdul, N. P. (2015). Vietnam MERGERS & ACQUISITIONS 2015. Gide Loyrette Nouel A.A.R.P.I. Retrieved July 20, 2016 from www.iclg.co.uk

จากนั้น เมื่อทั้งสองฝ่ายได้ลงนามสัญญาควมรวม และสัญญาจัดตั้งบริษัทภายหลังการควมรวมกัน ให้บริษัทแจ้ง Provincial Business Registration Office ถึงการควมรวมกิจการภายใน 10 วันทำการ นับจากวันที่การควมรวมเสร็จสิ้น โดยหลังจากนั้นภายใน 5 วันทำการ นับจากได้รับการแจ้ง Provincial Business Registration Office จึงจะออกใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification) แก่บริษัทใหม่ที่ควมรวมกันเสร็จสิ้นแล้ว

ทั้งนี้ เอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการข้างต้น ได้แก่ (1) สัญญาควมรวม (Merger Contact) (2) หนังสือสัญญาจัดตั้งบริษัทภายหลังการควมรวมกัน (Charter of the Merged Company) และ (3) มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจากทั้งสองบริษัทในการเห็นชอบการควมรวมครั้งนี้ (Resolutions of the Related Companies' General Meeting of Shareholders Approving the Merger Contract and the Charter of the Merged Company) นอกจากนี้ หากเป็นการควมรวมหรือเข้าซื้อกิจการในสาขาธุรกิจการเงินและการธนาคารที่กำหนดไว้ จะต้องได้รับอนุมัติจาก State Bank of Vietnam (SBV)

5.2.2.2 ขั้นตอนในการเข้าซื้อกิจการ (Acquisition)

สำหรับขั้นตอนในการเข้าซื้อกิจการในเวียดนาม ขั้นแรก บริษัทที่เข้าซื้อกิจการ (ต่อไปจะเรียกว่า “บริษัทหลัก”) จะต้องร่างหนังสือสัญญาเข้าซื้อกิจการ (Acquisition Contract) และร่างหนังสือสัญญาว่าด้วยบริษัทที่ถูกเข้าซื้อ (Charter of the Acquirer) โดยหนังสือสัญญาเข้าซื้อกิจการจะต้องประกอบด้วยชื่อและที่อยู่ของบริษัท (สำนักงานใหญ่) ทั้งสองฝ่าย กระบวนการหรือเงื่อนไขการเข้าซื้อที่ตกลงกันระหว่างทั้งสองฝ่าย ข้อตกลงการจ้างงานลูกจ้างในบริษัทที่ถูกเข้าซื้อ ระยะเวลาการโอนย้ายทรัพย์สินและส่วนของทุนของบริษัทที่เข้าซื้อ และระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อเข้าซื้อกิจการ

จากนั้น เจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้นของบริษัท (ทั้งบริษัทหลัก และบริษัทที่ถูกเข้าซื้อกิจการ) จะต้องลงนามสัญญาเข้าซื้อกิจการ และลงนามหนังสือสัญญาว่าด้วยบริษัทที่ถูกเข้าซื้อ ตลอดจนดำเนินการปิดกิจการสำหรับกิจการที่ถูกเข้าซื้อ (จะกล่าวรายละเอียดอีกครั้งเกี่ยวกับกระบวนการปิดกิจการในหัวข้อ 5.3) พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดการเข้าซื้อ (หรือถูกเข้าซื้อ) กับเจ้าหน้าที่ ผู้ถือหุ้น และลูกจ้างของบริษัท

ในลำดับถัดมา ให้บริษัทหลักแจ้งไปยัง Provincial Business Registration Office ถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดภายในใบรับรองทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification)

(ยกเว้นแต่เพียงเป็นการเข้าซื้อกิจการที่อยู่ในธุรกิจที่มีเงื่อนไข ตัวแทนจากบริษัทหลักจะต้องจดทะเบียนธุรกิจใหม่ และขอการอนุมัติจาก Department of Planning and Investment) โดยเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการข้างต้น ได้แก่ (1) หลักฐานการซื้อขายหุ้น (Registration Slip for the Tender Offer) (2) คำตัดสินของที่ประชุมผู้ถือหุ้น (Decision of the Company's General Meeting of Shareholders Approving the Tender Offer) (3) หลักฐานการเงินของบริษัทที่ซื้อกิจการอื่น (Audited Financial Statements) (4) หนังสือสัญญาเข้าซื้อกิจการ (Acquisition Contract) และ (5) เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.3 ขั้นตอนการออกจากธุรกิจ (Exit Process)

5.3.1 ขั้นตอนที่ 1: จัดทำหนังสือการแสดงเจตจำนงปิดกิจการ (Decision of Dissolution Statement)

ในการออกจากธุรกิจในเวียดนาม ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจจะต้องออกหนังสือการแสดงเจตจำนงปิดกิจการ (Decision of Dissolution Statement) โดยหนังสือดังกล่าวจะต้องระบุถึง

- 1) ชื่อของธุรกิจ/บริษัท
- 2) ที่อยู่ของสำนักงานใหญ่ของธุรกิจ/บริษัท
- 3) เลขทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Number)
- 4) ระยะเวลาและขั้นตอนของการดำเนินการปิดกิจการ การชำระหนี้สิน และการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 5) ระเบียบการดำเนินการด้านแรงงานว่าด้วยการเลิกจ้าง

ทั้งนี้ หนังสือการแสดงเจตจำนงปิดกิจการ (Decision of Dissolution Statement) รวมถึงเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องลงนามโดยเจ้าของธุรกิจหรือคณะกรรมการผู้ถือหุ้นก่อนที่จะดำเนินการในลำดับถัดไป

5.3.2 ขั้นตอนที่ 2: ส่งหนังสือ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หลังจากนั้น ให้ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจจัดส่งหนังสือการแสดงความเจตจำนงปิดกิจการ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้กับ Department of Planning and Investment (DPI) หรือ Provincial People's Committee ที่จดทะเบียนธุรกิจให้กับบริษัท รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ Tax Authority, Department of Customs, ธนาคารพาณิชย์ที่บริษัทเปิดบัญชีไว้ และสำนักงานตำรวจท้องถิ่น (Local Police Office)

5.3.3 ขั้นตอนที่ 3: ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการปิดบริษัทสู่สาธารณะ

ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจจะต้องประกาศข้อมูลลงสื่อหนังสือพิมพ์สาธารณะ เป็นระยะเวลาติดต่อกัน 3 วัน (เป็นอย่างน้อย) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้ โดยประกาศดังกล่าวจะต้องมีเนื้อหาครอบคลุม

- 1) ชื่อของธุรกิจ/บริษัทที่ปิดกิจการ
- 2) ที่อยู่ของสำนักงานใหญ่ของธุรกิจ/บริษัท
- 3) เบอร์โทรสำหรับติดต่อ
- 4) เหตุผลของการปิดกิจการ

5.3.4 ขั้นตอนที่ 4: ดำเนินการแจ้งยื่นขอปิดกิจการ

ในท้ายที่สุด ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจจะต้องแจ้งยื่นขอปิดกิจการกับ Department of Planning and Investment (DPI) หรือ Provincial People's Committee อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทาง DPI หรือ Provincial People's Committee ออกใบรับรองการปิดกิจการ (Certification of an Enterprise's Dissolution)

สำหรับเอกสารที่จะเป็นต้องยื่นต่อ DPI หรือ Provincial People's Committee มีดังนี้

- 1) ใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification) ฉบับจริง
- 2) รายงานผลการประกอบการประจำปี (Financial Report) ที่เป็นรายงานของปีล่าสุด
- 3) รายชื่อเจ้าหนี้ (Creditors) และรายการหนี้สินทั้งหมด

- 4) มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทในการเห็นชอบการปิดกิจการ (Resolutions of the Companies' General Meeting of Board of Management Approving the Dissolution of the Company)
- 5) หนังสือการแสดงความเจตจำนงปิดกิจการ (Decision of Dissolution Statement)
- 6) รายชื่อของพนักงานของบริษัททั้งหมด รวมถึงรายละเอียดของสิทธิประโยชน์หรือรายได้ที่ได้รับขณะทำงานอยู่
- 7) จดหมายรับรองการชำระภาษีจาก Tax Authority (จะกล่าวต่อไปในหัวข้อถัดไป)
- 8) จดหมายรับรองการชำระภาษีจาก Department of Customs (จะกล่าวต่อไปในหัวข้อถัดไป)
- 9) จดหมายรับรองการยกเลิกตราประทับจากสำนักงานตำรวจท้องถิ่น (Local Police Office) (จะกล่าวต่อไปในหัวข้อถัดไป)
- 10) หลักฐานยืนยันการปิดบัญชีของบริษัท ออกโดยธนาคารพาณิชย์ (จะกล่าวต่อไปในหัวข้อถัดไป)
- 11) หนังสือพิมพ์ที่ทำการลงประกาศแจ้งการปิดกิจการ (ที่ลงประกาศติดต่อกัน) อย่างน้อย 3 ฉบับ
- 12) เอกสารอื่นๆ ตามที่ DPI หรือ Provincial People's Committee เรียกร้องเพิ่มเติม

หลังจากที่ DPI หรือ Provincial People's Committee ได้รับเอกสาร จะลบชื่อของบริษัทออกจากฐานข้อมูลทะเบียนธุรกิจ (National Business Registration Portal: NBRP) และออกใบรับรองการปิดกิจการ (Certification of an Enterprise's Dissolution) แก่ผู้ประกอบการ

5.3.5 ขั้นตอนอื่นๆ

5.3.5.1 การชำระหนี้สิน (Debt Resolution)

การจะปิดกิจการบริษัทได้นั้นจำเป็นต้องมีการชำระหนี้สินที่บริษัทผูกพันกับเจ้าของหนี้ (Creditors) แต่ละรายเสียก่อน โดยในลำดับแรก ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายเงินชดเชยแรงงานจากการบอกเลิกจ้างของบริษัท ตลอดจนเงินที่จ่ายให้กับกองทุนประกันสังคมให้หมดเสียก่อน จากนั้นผู้ประกอบการจึงจะสามารถชำระหนี้สินส่วนอื่นๆ อันได้แก่ ภาษีและภาษีอากรที่ค้างจ่ายกับ Tax Authority และ Department of Customs หนี้สินจากการกู้ยืมธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินในหรือนอกประเทศ หนี้สินจากการออกกองทุนหุ้นกู้ ฯลฯ

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะต้องเรียกประชุมกับเจ้าหนี้แต่ละราย เพื่อเจรจาและปรึกษาหารือถึงกระบวนการ/รูปแบบของการชำระหนี้ ระยะเวลาที่จะชำระ รวมถึงเงื่อนไขของการชำระ

5.3.5.2 การบอกเลิกสัญญาจ้าง

ในการปิดกิจการ ผู้ประกอบการจะต้องแจ้งเรื่องดังกล่าวล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วันทำการแก่ลูกจ้างของบริษัท นอกจากนี้ ผู้ประกอบการต้องจ่ายค่าชดเชยต่างๆ แก่ลูกจ้างตามที่กฎหมายกำหนด (ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4)

5.3.5.3 การชำระภาษีค้างจ่ายกับ Tax Authority และ Department of Customs

เมื่อผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจปิดกิจการเพื่อออกจากธุรกิจในเวียดนาม จะต้องส่งหนังสือการแสดงเจตจำนงปิดกิจการ (Decision of Dissolution Statement) เพื่อเป็นการแจ้งข่าวและข้อมูลกับ Tax Authority และ Department of Customs ในท้องถิ่น โดยนอกเหนือจากหนังสือการแสดงเจตจำนงปิดกิจการ ผู้ประกอบการจะต้องส่งเอกสารเพิ่มเติมแก่หน่วยงานทั้งสองอันประกอบด้วย

- 1) รายงานผลการประกอบการประจำปี (Financial Report) ที่เป็นรายงานของปีล่าสุด
- 2) หลักฐานการทำธุรกรรมการส่งออก-นำเข้าสินค้า (ส่งให้เฉพาะกับ Department of Customs)
- 3) เอกสารด้านภาษีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากนั้น ผู้ประกอบการต้องติดต่อกับ Tax Authority ท้องถิ่น เพื่อชำระภาษีค้างจ่ายของปีงบประมาณในปีที่บริษัทปิดกิจการ โดยเมื่อการชำระเสร็จสิ้น จะได้รับจดหมายรับรองการชำระภาษีจาก Tax Authority นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังต้องติดต่อกับ Department of Customs เพื่อชำระภาษีอากรนำเข้า/ส่งออกที่ค้างจ่าย โดยเมื่อการชำระเสร็จสิ้น จะได้รับจดหมายรับรองการชำระภาษีจาก Department of Customs

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะต้องชำระภาษี/ภาษีอากรที่ค้างจ่ายภายใน 10 วันทำการนับจากที่ได้ส่งเอกสารต่างๆ ให้กับ Tax Authority และ Department of Customs

5.3.5.4 การปิดบัญชีบริษัท

เมื่อทำการปิดกิจการ ผู้ประกอบการยังต้องปิดบัญชีบริษัท โดยการยื่นขอปิดกิจการกับธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งที่บริษัทได้เปิดไว้ในชื่อของบริษัท ทั้งนี้ เมื่อบัญชีบริษัทถูกปิดเรียบร้อยแล้ว ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจะส่งหนังสือยืนยันการปิดบัญชีของบริษัทแก่ผู้ประกอบการเพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับการปิดกิจการต่อไป

5.3.5.5 การยกเลิกตราประทับบริษัท

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการจะต้องยื่นขอยกเลิกตราประทับของบริษัทกับสำนักงานตำรวจท้องถิ่น (Local Police Office) เพื่อทำการยกเลิกตราประทับดังกล่าว โดยสำนักงานตำรวจท้องถิ่นจะขอให้ผู้ประกอบการคืนตราประทับที่ตนจด รวมไปถึงใบรับรองตราประทับ (Seal Registration Certificate) ของบริษัทแก่สำนักงานตำรวจท้องถิ่น จากนั้น สำนักงานตำรวจท้องถิ่นจะส่งจดหมายรับรองการยกเลิกตราประทับมาให้แก่ผู้ประกอบการ ภายหลังจากทำการยกเลิกตราประทับสำเร็จ

5.4 สรุป

ก่อนที่จะดำเนินการจัดตั้งธุรกิจในเวียดนาม ผู้ประกอบการหรือนักลงทุนจะต้องตัดสินใจก่อนว่าจะดำเนินการลงทุนในลักษณะใด ซึ่งสามารถกระทำได้ 4 ลักษณะ คือ (1) การลงทุนในกิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned Enterprise) (2) การลงทุนในกิจการร่วมทุน (JV) (3) การลงทุนในกิจการที่ทำสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (BCC) และ (4) การลงทุนในกิจการอื่นๆ

จากนั้น ผู้ประกอบการ/นักลงทุนต้องพิจารณาถึงประเภทธุรกิจและเงินลงทุนขั้นต่ำที่ต้องใช้ในการลงทุน ซึ่งการเลือกลงทุนประเภทธุรกิจจะขึ้นอยู่กับลักษณะการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติด้วยว่าเป็นลักษณะใด

ในลำดับต่อมา ผู้ประกอบการ/นักลงทุนจะต้องจดทะเบียนการลงทุนกับ DPI หรือ Provincial People's Committee ในกรณี que เข้าไปลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม หรือจดกับ Provincial Industrial Zone Management Authority/Economic Zone Management Authority

ในกรณีที่เข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรมต่างๆ โดยหากการลงทุนไม่ได้อยู่ในประเภทการลงทุนต้องห้าม ก็จะมีการออกใบทะเบียนการลงทุนแก่ผู้ประกอบการ

จากนั้น ผู้ประกอบการ/นักลงทุนต้องจดทะเบียนธุรกิจกับ Provincial Business Registration Office (หรือจะจดทะเบียนธุรกิจผ่านระบบออนไลน์กับเว็บไซต์ www.business.gov.vn ก็ได้) โดยเมื่อการจดทะเบียนเสร็จสิ้น ผู้ประกอบการ/นักลงทุนจะได้รับใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification)

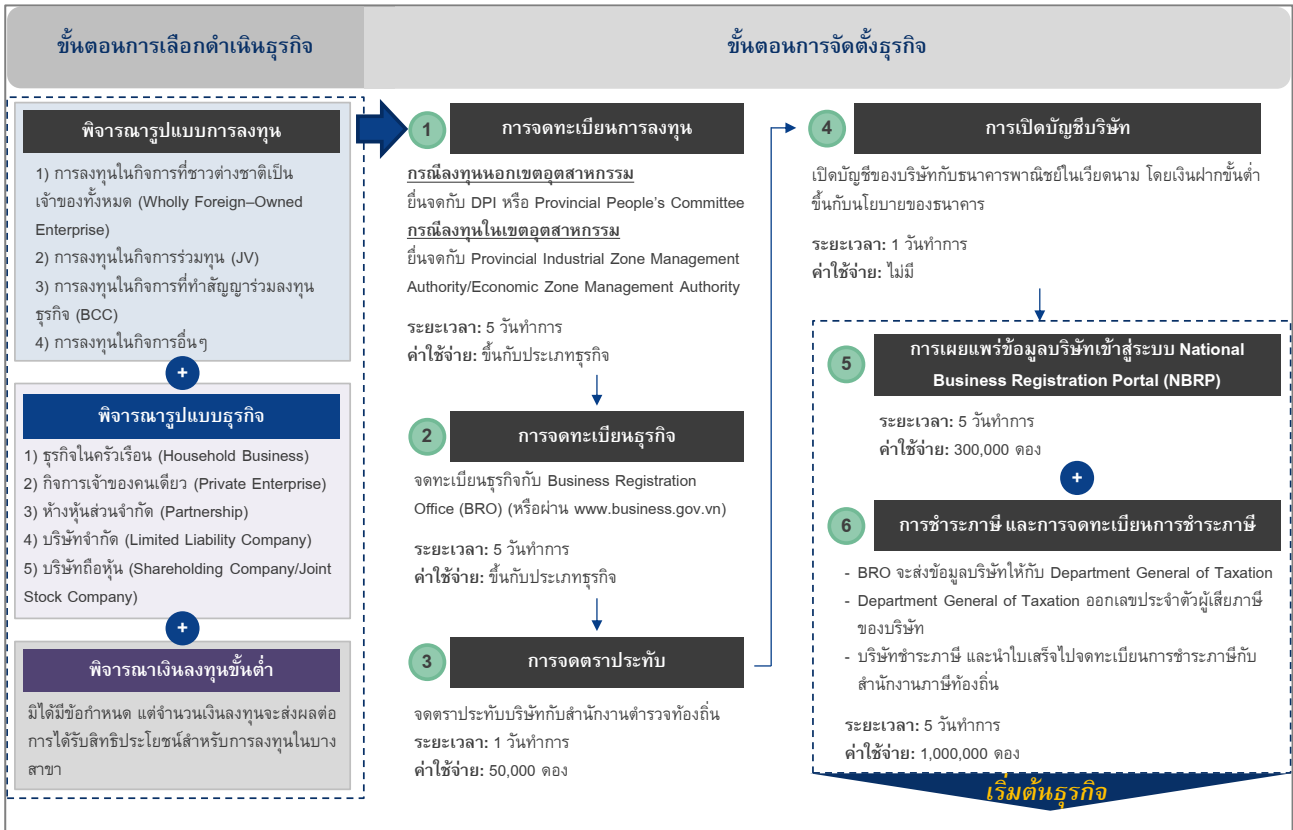
เอกสารดังกล่าวจะใช้สำหรับการจดทะเบียนบริษัทกับสำนักงานตำรวจท้องถิ่น (Local Police Office) เช่นเดียวกับการเปิดบัญชีบริษัทที่ต้องอาศัยทั้งตราประทับและใบทะเบียนธุรกิจดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังจะต้องเผยแพร่ข้อมูลของบริษัทเข้าสู่ระบบ National Business Registration Portal (NBRP) และยังต้องจดทะเบียนชำระภาษีเพื่อขอรับใบทะเบียนการชำระภาษี (Tax Registration Certification) จากสำนักงานภาษี (Tax Office) ด้วย ซึ่งกระบวนการข้างต้นสามารถดำเนินการไปพร้อมกับการเปิดบัญชีบริษัทได้

ภาพสรุปขั้นตอนกิจกรรมก่อนการจัดตั้งธุรกิจในเวียดนาม เป็นดังแสดงในภาพที่ 5-1

ภาพที่ 5-1 ขั้นตอนกิจกรรมก่อนการจัดตั้งธุรกิจเวียดนาม

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ในส่วนของการดำเนินการภายหลังการจัดตั้งธุรกิจ ผู้ประกอบการอาจขอรับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลได้ โดยยื่นกับ DPI หรือ Provincial People's Committee ในกรณี que เข้าไปลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม

สำหรับการลงทุนในสาขาธุรกิจที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลเวียดนาม นักลงทุนสามารถที่จะขอรับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้โดยยื่นกับ DPI หรือ Provincial People's Committee (ในกรณี que เข้าไปลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม) และ/หรือยื่นขอกับ Provincial Industrial Zone Management Authority/Economic Zone Management Authority (ในกรณี que เข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรมต่างๆ ของเวียดนาม)

ส่วนกรณีของการควบรวมกิจการ หรือการเข้าซื้อกิจการ โดยภาพรวมแล้ว ผู้ประกอบการ/ นักลงทุนสามารถดำเนินการได้ โดยในขั้นแรก ผู้ประกอบการ/นักลงทุนจะต้องจัดทำหนังสือสัญญาควบรวม/เข้าซื้อกิจการเสียก่อน จากนั้น จึงตกลงราคาหุ้น (เฉพาะกรณีเข้าซื้อกิจการ) รวมถึง

ข้อกำหนดและเงื่อนไขต่างๆ ภายหลังจากการรวบรวม/เข้าชื่อกิจการ อาทิ การจัดจ้างแรงงาน
ข้อบังคับของบริษัทใหม่ ฯลฯ ระหว่างทั้งสองฝ่าย

สัญญารวบรวม/สัญญาเข้าชื่อกิจการจะต้องได้รับการลงนามและเห็นชอบจากผู้บริหาร
ทั้งสองฝ่าย ก่อนจะส่งให้กับ Provincial Business Registration Office เพื่อทำการพิจารณาและ/
หรืออนุมัติ

ในท้ายสุด Provincial Business Registration Office จะออกไปทะเบียนธุรกิจ (Business
Registration Certification) แก่บริษัทใหม่ที่ครบถ้วนเสร็จสิ้นแล้ว และ/หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล
ในทะเบียนธุรกิจเนื่องจากการเข้าชื่อกิจการอื่น แก่ผู้ประกอบการ/นักลงทุน

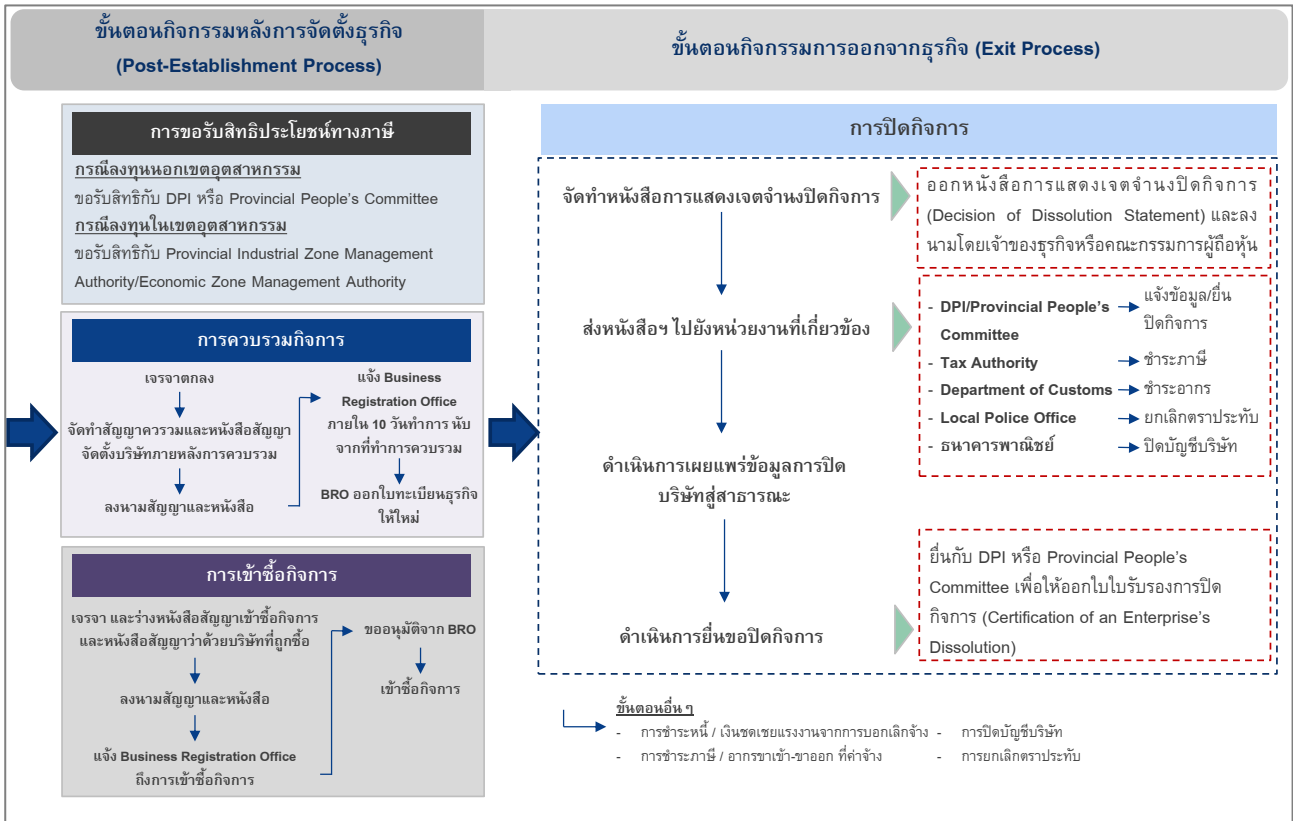
สำหรับกรณีที่ต้องปิดกิจการ หรือออกจากธุรกิจในเวียดนาม ผู้ประกอบการ/นักลงทุน
จะต้องจัดทำหนังสือแสดงเจตจำนงปิดกิจการ และจัดส่งหนังสือดังกล่าวให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อาทิ Department of Planning and Investment (DPI) หรือ Provincial People's Committee, Tax
Authority, Department of Customs, ธนาคารพาณิชย์ที่บริษัทเปิดบัญชีไว้ และสำนักงานตำรวจ
ท้องถิ่น (Local Police Office)

จากนั้น ผู้ประกอบการ/นักลงทุนต้องประกาศเผยแพร่ข้อมูลการปิดกิจการ
ลงหนังสือพิมพ์สาธารณะเป็นระยะเวลา 3 วันติดต่อกันเป็นอย่างน้อย พร้อมทั้งดำเนินการแจ้งยื่น
ขอปิดกิจการกับ DPI หรือ Provincial People's Committee อีกครั้งหนึ่ง ซึ่ง DPI หรือ Provincial
People's Committee จะลบชื่อของบริษัทออกจากฐานข้อมูลทะเบียนธุรกิจ (National Business
Registration Portal: NBRP) และออกไปรับรองการปิดกิจการ (Certification of an Enterprise's
Dissolution) แก่ผู้ประกอบการ/นักลงทุนเป็นลำดับสุดท้าย

ภาพสรุปขั้นตอนกิจกรรมหลังการจัดตั้งธุรกิจในเวียดนาม ตลอดจนการออกจากธุรกิจ
(หรือการปิดกิจการ) เป็นดังแสดงในภาพที่ 5-2

ภาพที่ 5-2 ขั้นตอนกิจกรรมหลังการจัดตั้งธุรกิจ ตลอดจนการออกจากธุรกิจในประเทศไทย

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

บทที่ 6

ต้นทุนการประกอบธุรกิจ (Cost of Doing Business) ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

6.1 ต้นทุนทั่วไป

6.1.1 ต้นทุนค่าขนส่ง

ตารางที่ 6-1 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า

การขนส่ง	ขนาดตู้คอนเทนเนอร์/ น้ำหนัก	อัตราค่าธรรมเนียม
การขนส่งทางถนน (ดอลลาร์สหรัฐต่อตู้คอนเทนเนอร์)		
- กรุงเทพฯ – ฮานอย ผ่านเส้นทาง R9 (กรุงเทพฯ – มุกดาหาร – สะหวันนะเขต – แดนสะหวัน – ลาวบาว – ฮานอย)	20 ฟุต	2,110
- กรุงเทพฯ – ฮานอย ผ่านเส้นทาง R12 (กรุงเทพฯ – นครพนม – ท่าแขก – นาพาว – จอลอ – วังห์ – ฮานอย)	20 ฟุต	1,815
การขนส่งทางเรือ (ดอลลาร์สหรัฐต่อตู้คอนเทนเนอร์)		
- ท่าเรือกรุงเทพฯ – ท่าเรือไฮฟอง	20 ฟุต	800 (ไม่รวมค่า Bunder Adjustment Factor อีก 75 ดอลลาร์สหรัฐ)
	40 ฟุต	1,500 (ไม่รวมค่า Bunder Adjustment Factor อีก 150 ดอลลาร์สหรัฐ)
- ท่าเรือกรุงเทพฯ – ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์)	20 ฟุต	300 (ไม่รวมค่า Bunder Adjustment Factor อีก 75 ดอลลาร์สหรัฐ)
	40 ฟุต	600 (ไม่รวมค่า Bunder Adjustment Factor อีก 150 ดอลลาร์สหรัฐ)

การขนส่ง	ขนาดตู้คอนเทนเนอร์ / น้ำหนัก	อัตราค่าธรรมเนียม
- ท่าเรือกรุงเทพฯ – ท่าเรือดานัง	20 ฟุต	750
	40 ฟุต	1,500
การขนส่งทางอากาศ (ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม)**		
- สนามบินสุวรรณภูมิ – สนามบิน ฮานอย/สนามบินโฮจิมินห์	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 กิโลกรัม	2.30
	มากกว่า 45 กิโลกรัม แต่ น้อยกว่า 100 กิโลกรัม	1.35
	มากกว่า 100 กิโลกรัม แต่ น้อยกว่า 500 กิโลกรัม	1.25
	มากกว่า 500 กิโลกรัม แต่ น้อยกว่า 1,000 กิโลกรัม	1.15
	มากกว่า 1,000 กิโลกรัม	1.12

หมายเหตุ :

* เป็นค่าขนส่งตลอดเส้นทาง ไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ

** อัตราขนส่งขั้นต่ำ คือ 30 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: บริษัท โบลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมจาก กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์, คู่มือการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และหลายแหล่งข้อมูล

6.1.2 ต้นทุนค่าขออนุญาตก่อสร้าง

ตารางที่ 6-2 ค่าใช้จ่ายการขออนุญาตก่อสร้าง

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการ
1	Obtain the certification of the designs from the Police Department for Fire Fighting and Fire Prevention of Ho Chi Minh City	30 วัน	2,344,598 ดอง
2	Request and obtain construction permit from the (District) Department of Construction of Ho Chi Minh City	82 วัน	100,000 ดอง
3	Notify the Department of Construction about the commencement of construction and receive inspection	1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
4	Request and receive inspection from the municipality after completion of foundation works	3 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
5	Request and receive inspection from the municipality upon completion of building surroundings	3 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการ
6	Request water and sewage connection	1 วัน	4,000,000 ดอง
7	Receive inspection by water company	1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
8	Connect to water and sewage services	14 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
9	Notify and receive inspection from the municipality after completion of building	1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
10	Register the building at the Department of National Resources and Environment	30 วัน	10,632,424 ดอง

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายของเมืองโฮจิมินห์

ที่มา: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/vietnam/#dealing-with-construction-permits>

6.1.3 ต้นทุนสำนักงานและที่พักอาศัย

6.1.3.1 ต้นทุนค่าเช่าสำนักงานและที่พักอาศัย

➤ ค่าเช่าที่พักอาศัย

ตารางที่ 6-3 อัตราค่าเช่าที่พักอาศัย

ที่ตั้ง	ประเภท	ราคา (ดอง)
อพาร์ทเมนท์		
ศูนย์กลางเมือง	1 ห้องนอน	7,068,806.82
	3 ห้องนอน	4,769,846.11
รอบนอก	1 ห้องนอน	18,109,326.92
	3 ห้องนอน	10,927,644.23
ที่อยู่อาศัย		
ศูนย์กลางเมือง	(ราคาต่อตารางเมตร)	44,452,673.68
รอบนอก		17,882,352.94

หมายเหตุ : อัตราค่าเช่าดังกล่าวเป็นอัตราเฉลี่ยของทั้งประเทศ

ที่มา: http://www.numbeo.com/cost-of-living/country_result.jsp?country=Vietnam

➤ ค่าเช่าสำนักงาน และโรงงาน

ตารางที่ 6-4 อัตราค่าเช่าสำนักงาน และโรงงาน

ประเภทอาคาร	อัตราค่าเช่า
พื้นที่โรงงาน (Industrial Land Costs)	กรุงโฮจิมินห์: ประมาณ 80 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/เดือน
สำนักงาน (Office Occupancy Costs)	กรุงโฮจิมินห์: ประมาณ 37 ถึง 47 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/เดือน กรุงฮานอย: ประมาณ 32 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/เดือน

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากหลายแหล่งข้อมูล

6.1.3.2 ต้นทุนค่าสาธารณูปโภค

➤ อัตราค่าไฟฟ้า

ตารางที่ 6-5 อัตราค่าไฟฟ้าในเวียดนาม

กลุ่มผู้ใช้	อัตราค่าไฟฟ้า (ต่อต่อกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง)
ภาคครัวเรือน	
กลุ่ม 1: ที่พักอาศัย	
- Tier 1: สำหรับผู้ใช้กระแสไฟฟ้า 0-50 กิโลวัตต์ต่อชม.	1,454
- Tier 2: สำหรับผู้ใช้กระแสไฟฟ้า 51-100 กิโลวัตต์ต่อชม.	1,502
- Tier 3: สำหรับผู้ใช้กระแสไฟฟ้า 101-200 กิโลวัตต์ต่อชม.	1,750
- Tier 4: สำหรับผู้ใช้กระแสไฟฟ้า 201-300 กิโลวัตต์ต่อชม.	2,197
- Tier 5: สำหรับผู้ใช้กระแสไฟฟ้า 301-400 กิโลวัตต์ต่อชม.	2,453
- Tier 6: สำหรับผู้ใช้กระแสไฟฟ้ามากกว่า 400 กิโลวัตต์ต่อชม.	2,535
กลุ่ม 2: อาคารอื่นๆ	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	2,192
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	1,334
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	3,771
โรงงานอุตสาหกรรม	
กลุ่ม 1: กระแสไฟดันสูง (100 กิโลวัตต์หรือมากกว่า)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	1,388
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	869
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	2,459

กลุ่มผู้ใช้	อัตราค่าไฟฟ้า (ต่อต่อกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง)
กลุ่ม 2: กระแสไฟปานกลาง (ตั้งแต่ 22 กิโลวัตต์ แต่ไม่เกิน 100 กิโลวัตต์)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	1,405
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	902
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	2,555
กลุ่ม 3: กระแสไฟต่ำ (ตั้งแต่ 6 กิโลวัตต์ แต่ไม่เกิน 22 กิโลวัตต์)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	1,453
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	934
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	2,637
กลุ่ม 4: กระแสไฟต่ำ (น้อยกว่า 6 กิโลวัตต์)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	1,518
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	983
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	2,735
อาคารรัฐ และอาคารโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค	
กลุ่ม 1: โรงพยาบาล โรงเรียน	
- ใช้กระแสไฟตั้งแต่ 6 กิโลวัตต์ ขึ้นไป	1,460
- ใช้กระแสไฟน้อยกว่า 6 กิโลวัตต์	1,557
กลุ่ม 2: เสาไฟฟ้า	
- ใช้กระแสไฟตั้งแต่ 6 กิโลวัตต์ ขึ้นไป	1,606
- ใช้กระแสไฟน้อยกว่า 6 กิโลวัตต์	1,671
ภาคธุรกิจ	
กลุ่ม 1: กระแสไฟต้นสูง (100 กิโลวัตต์หรือมากกว่า)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	2,125
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	1,185
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	3,699
กลุ่ม 2: กระแสไฟปานกลาง (ตั้งแต่ 22 กิโลวัตต์ แต่ไม่เกิน 100 กิโลวัตต์)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	2,287
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	1,347
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	3,699
กลุ่ม 3: กระแสไฟต่ำ (ตั้งแต่ 6 กิโลวัตต์ แต่ไม่เกิน 22 กิโลวัตต์)	

กลุ่มผู้ใช้	อัตราค่าไฟฟ้า (ต่อต่อกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง)
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	2,287
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	1,347
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	3,829
กลุ่ม 4: กระแสไฟต่ำ (น้อยกว่า 6 กิโลวัตต์)	
- ช่วงเวลาปกติ (Normal Hours)	2,320
- ช่วงเวลาที่มีการใช้มาก (Peak Times)	1,412
- ช่วงเวลาที่มีการใช้สูงสุด (Peak)	9,991

หมายเหตุ : - ข้อมูล ณ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2558

- อัตราค่าไฟฟ้างวดดังกล่าว ยังไม่รวม VAT หรือค่าธรรมเนียมใดๆ

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมข้อมูลจาก EVN (<http://www.evn.com.vn/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ อัตราค่าน้ำประปา

ตารางที่ 6-6 อัตราค่าน้ำประปาในเวียดนาม: กรุงฮานอย

(หน่วย : ต่อต่อลูกบาศก์เมตร)

กลุ่มผู้ใช้	อัตราค่าน้ำประปา (ไม่รวม VAT และ ค่าธรรมเนียม)	VAT (ร้อยละ 5)	ค่าธรรมเนียมในการ รักษาสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 10)	อัตราค่าน้ำประปาสุทธิ ที่ต้องชำระ
ครัวเรือน				
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ลูกบาศก์เมตร	5,020.00	251.00	502.00	5,773.00
- มากกว่า 10 แต่ไม่เกิน 20 ลูกบาศก์เมตร	5,930.00	296.50	593.00	6,819.50
- มากกว่า 20 แต่ไม่เกิน 30 ลูกบาศก์เมตร	7,313.00	365.65	731.30	8,409.95
- 30 ลูกบาศก์เมตร ขึ้นไป	13,377.00	668.85	1,337.70	15,383.55
สำนักงานราชการ	8,381.00	419.05	838.10	9,638.15
ภาคธุรกิจ	8,381.00	419.05	838.10	9,638.15
โรงงานการผลิต	9,796.00	489.80	979.60	11,265.40
ภาคบริการ	18,342.00	917.10	1,834.20	21,093.30

หมายเหตุ : - ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558

- อัตราค่าน้ำประปาของสำนักงานราชการ ภาคธุรกิจ โรงงานการผลิต และภาคบริการ มีอัตราคงที่

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมข้อมูลจาก VIWACO (<http://viwaco.vn/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ อัตราค่าโทรศัพท์

ตารางที่ 6-7 อัตราค่าติดตั้ง/ค่าจดทะเบียนโทรศัพท์

ประเภท	อัตราค่าใช้จ่าย (ดอลลาร์สหรัฐ)	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
ค่าการติดตั้งโทรศัพท์บ้าน (Telephone installation fee)	21-26	Vietnam Posts and Telecommunications Group (VNPT)	
ค่าธรรมเนียมการสมัครโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile phone subscription fee)	2.564		
ค่าโทรสำหรับโทรศัพท์บ้าน (Telephone charge)	0.011		
ค่าโทรสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile phone basic charge)	(1) 0.045 (2) 0.050		(1) โทรในเครือข่าย (2) โทรนอกเครือข่าย

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมจากหลายแหล่งข้อมูล

6.2 ต้นทุนค่าจ้าง

➤ อัตราค่าแรงขั้นต่ำ

ตารางที่ 6-8 อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนาม ปี พ.ศ. 2559 จำแนกตามเขตพื้นที่การลงทุน

เขตพื้นที่	อัตราค่าแรงขั้นต่ำ
เขตพื้นที่ที่ 1: พื้นที่เขตตัวเมืองของกรุงฮานอย / นครโฮฟอง / นครโฮจิมินห์ / ดองไน / บินห์เซือง / บาเรียว-หุงเต่า	3,500,000 ดอง
เขตพื้นที่ที่ 2: พื้นที่ส่วนอื่น (เขตชนบท) ของเขตพื้นที่ที่ 1 รวมถึงฮึงเยน / วินห์ฟุก / บักนิง / ห้ายเจียน / ฟู่เถาะ / เหลากาย / นินห์บิन्ह / เกื่อเทียนเว้ / ดานัง / คัญฮว่า / เลิมด่ง / บัญถ่วน / ลองอัน / เตียน เกียน / เกิ่นเทอ / อานซาง / ก่าเมา	3,100,000 ดอง
เขตพื้นที่ที่ 3: พื้นที่ส่วนที่เหลือ (ทั้งเขตเมืองและชนบท) ของเขตพื้นที่ที่ 1 และ 2	2,700,000 ดอง
เขตพื้นที่ที่ 4: พื้นที่อื่นๆ นอกจากที่ระบุไว้ข้างต้น	2,400,000 ดอง

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมข้อมูลจาก

<http://www.wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/vietnam> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ อัตราค่าจ้างล่วงเวลา

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 แรงงานที่ทำงานล่วงเวลาในเวียดนาม จะได้รับอัตราค่าตอบแทนตั้งแต่ 1.5-3.0 เท่าของอัตราค่าจ้างทั่วไปในการทำงานวันทำงาน นอกจากนี้ สำหรับการทำงานช่วงเวลากลางคืน ลูกจ้างจะได้รับอัตราค่าจ้างเพิ่มเติมอีกร้อยละ 30 จากอัตราค่าจ้างที่ได้รับจากการทำงานล่วงเวลาในเวลาปกติ

6.3 ต้นทุนทางภาษี

6.3.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)

- อัตราร้อยละ 20 สำหรับธุรกิจทั่วไป
- อัตราร้อยละ 32-50 สำหรับธุรกิจเกี่ยวกับการค้นหา ขุดเจาะ สํารวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (ขึ้นอยู่กับขนาดโครงการลงทุน และพื้นที่ตั้งโครงการ)
- อัตราร้อยละ 40 หรือ 50 สำหรับธุรกิจเกี่ยวกับการค้นหา ขุดเจาะ และทำเหมืองแร่ (ขึ้นอยู่กับพื้นที่ตั้งโครงการลงทุน)

อย่างไรก็ดี นักลงทุนอาจได้รับสิทธิประโยชน์ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากรัฐบาลเวียดนาม ซึ่งให้กับโครงการลงทุนตามเงื่อนไขที่กำหนด¹ ยกตัวอย่างเช่น

- สำหรับธุรกิจใหม่ที่จัดตั้งและมีโครงการลงทุนในพื้นที่ที่รัฐให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ เช่น High-Tech Zones, Economic Zones, Special difficult socio-economic
- วิทยาศาสตร์และพัฒนาเทคโนโลยีการลงทุนพัฒนาระบบ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การผลิตซอฟต์แวร์ อาจได้รับการลดหย่อนอัตราภาษีที่จัดเก็บเหลือร้อยละ 10 หรือ 17 เป็นระยะเวลา 15 ปี หรือ 10 ปี (ตามลำดับ) ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจที่ลงทุน
- สำหรับการลงทุนธุรกิจเพื่อสังคม เช่น ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ เป็นต้น จะได้รับการยกเว้นภาษีจากรายได้ที่เกิดจากการลงทุนใหม่ เป็นระยะเวลา 4 ปี และได้รับการลดหย่อนส่วนของรายได้ที่นำมาชำระภาษีเหลือร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมด

¹ รายละเอียดได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4

6.3.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ผู้ประกอบการอาชีพในเวียดนามทั้งชาวเวียดนามและชาวต่างชาติที่อาศัยในเวียดนาม 183 วัน หรือมากกว่า ภายในช่วงระยะเวลา 12 เดือนติดต่อกัน นับตั้งแต่วันที่เข้ามาในประเทศ หรือมีถิ่นพำนักและอาศัยอยู่ในเวียดนามนาน 90 วัน จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตรา ก้าวหน้า ดังแสดงในตารางที่ 6-9

แต่หากมิได้มีถิ่นพำนักอยู่ในเวียดนาม (อาศัยในเวียดนามน้อยกว่า 183 วัน ภายในช่วงระยะเวลา 12 เดือนติดต่อกัน) จะถูกจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราร้อยละ 20 ของรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศเวียดนาม²

ตารางที่ 6-9 อัตราค่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ระดับรายได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)
รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 60 ล้านดอลลาร์	5
รายได้ระหว่าง 60-120 ล้านดอลลาร์	10
รายได้ระหว่าง 120-216 ล้านดอลลาร์	15
รายได้ระหว่าง 216-684 ล้านดอลลาร์	20
รายได้ระหว่าง 384-624 ล้านดอลลาร์	25
รายได้ระหว่าง 624-960 ล้านดอลลาร์	30
รายได้มากกว่า 960 ล้านดอลลาร์ขึ้นไป	35

ที่มา: www.pwc.com/vn, Doing Business in Vietnam 2015. July 2015.

6.3.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT)³

- อัตราร้อยละ 10 สำหรับสินค้าและบริการทั่วไป
- อัตราร้อยละ 5 สำหรับสินค้าที่มีการส่งเสริมการค้าและบริการ เช่น น้ำสะอาด ปุ๋ย อาหารสัตว์ เครื่องมือทางการแพทย์ อาหารสด ยางดิบ น้ำตาล อุปกรณ์กีฬา เป็นต้น
- ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าและบริการเพื่อส่งออกหรือจำหน่ายในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

² Ernst & Young (2016). Start Your Business in Vietnam. August 1, 2016.

³ Ernst & Young (2016). Start Your Business in Vietnam. August 1, 2016.

6.3.4 ภาษีการขาย / ภาษีสรรพสามิต (Special Sale Tax)

- สินค้าที่ต้องเสียภาษี ได้แก่ บุหรี่ ซิการ์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ แปรรูปจากยาสูบ เหล้า และเบียร์ พาหนะบรรทุกผู้โดยสารที่มีน้อยกว่า 24 ที่นั่ง พาหนะมอเตอร์สองล้อที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 125 ลูกบาศก์เซนติเมตร เครื่องบินและเรือยอร์ช น้ำมันเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ เครื่องปรับอากาศขนาดไม่เกินกว่า 90,000 BTU และไฟ
- ธุรกิจที่ต้องเสียภาษี ได้แก่ สถานบันเทิง อาบอบนวด คาราโอเกะ เครื่องสล็อตแมชชีน และอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน ธุรกิจการพนัน กอล์ฟ และล็อตเตอรี่
- อัตราภาษีอยู่ระหว่างร้อยละ 10-70

6.3.5 ภาษีอื่นๆ

➤ ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax Rates)

เวียดนามจัดเก็บภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายกับชาวต่างประเทศสำหรับเงินได้ประเภทภาษีจากดอกเบี้ย คิดในอัตราร้อยละ 5 และภาษีจากค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (Royalty) คิดในอัตราร้อยละ 10

➤ ภาษีส่งออก (Export Duties)

เวียดนามยกเว้นการจัดเก็บภาษีกับสินค้าและบริการที่ส่งออกไปต่างประเทศ แต่ในสินค้าหรือบริการบางประเภท เช่น แร่ธาตุ ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ เศษเหล็ก ทองคำ เป็นต้น จะถูกจัดเก็บภาษีส่งออก ซึ่งอัตรากษัตริ์ดังกล่าวอยู่ระหว่างร้อยละ 0-45

6.4 ต้นทุนอื่นๆ

➤ ค่าธรรมเนียมการตรวจคนเข้าเมือง

ตารางที่ 6-10 ค่าธรรมเนียมวีซ่า

รูปแบบ วีซ่า	ประเภท ของ วีซ่า	ระยะเวลา วีซ่า	รายละเอียดอัตราค่าธรรมเนียม (Service Fee)						อัตราค่าลงตรา (Stamping Fee)
			การขอแบบปกติ (2 วัน)				การขอแบบเร่งด่วน		
			1-3 ท่าน	4-6 ท่าน	7-9 ท่าน	10 ท่าน ขึ้นไป	1 วัน	4 ชั่วโมง	
วีซ่าธุรกิจ	Single	1 เดือน	17	15	13	10	10	20	45
	Visa	3 เดือน	25	23	21	19	10	20	45
	Multiple	1 เดือน	20	18	16	14	10	20	95
	Visa	3 เดือน	65	63	61	59	10	20	95

หมายเหตุ : ค่าธรรมเนียมเป็นค่าธรรมเนียมต่อ 1 คน (หน่วย : เหรียญสหรัฐ)

คนไทยสามารถเดินทางไปพำนักอยู่ที่ เวียดนาม ได้ 30 วัน โดยไม่ต้องขอวีซ่า

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมข้อมูลจาก Vietnam Visa (<https://vietnamvisa.govt.vn/>)

➤ ค่าก๊าซ

ตารางที่ 6-11 อัตราค่าก๊าซ

ประเภท	อัตราค่าก๊าซ (ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม)	หน่วยงานรับผิดชอบ
กรุงเทพมหานคร		
อัตราค่าก๊าซสำหรับเชิงพาณิชย์ (Gas rate for business use)	1.75	Petrolimex Hanoi Gas
อัตราค่าก๊าซสำหรับใช้ทั่วไป (Gas rate for general use)	1.78	
นครโฮจิมินห์		
อัตราค่าก๊าซสำหรับเชิงพาณิชย์ (Gas rate for business use)	1.28	Petrolimex Saigon Gas
อัตราค่าก๊าซสำหรับใช้ทั่วไป (Gas rate for general use)	1.71	

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมจากหลายแหล่งข้อมูล

บทที่ 7

โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สาระสำคัญ

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นภาคการส่งออกสำคัญของเวียดนาม โดยหากพิจารณาโอกาสทางการลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวสำหรับนักลงทุนต่างชาติแล้ว ถือว่าอุตสาหกรรมดังกล่าวมีโอกาสในการเข้าไปทำธุรกิจอย่างมาก โดยเฉพาะธุรกิจตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม

อย่างไรก็ตาม ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมดังกล่าวของเวียดนามคือ กำลังการผลิตวัตถุดิบ (สินค้าสิ่งทอ) ไม่สามารถตอบสนองต่ออุปสงค์ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้ ส่งผลให้ต้องเวียดนามพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นปริมาณมาก

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2559 กรอบความตกลง TPP ได้บรรลุผล ซึ่งเวียดนามได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก TPP และส่งผลให้มีความจำเป็นที่ภาคอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มจะต้องปรับตัวหันมาใช้วัตถุดิบที่ผลิตภายในประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการภาคการส่งออกเครื่องนุ่งห่มสามารถใช้ประโยชน์ทางภาษีในการส่งออกไปประเทศสมาชิก TPP ได้

ดังนั้น ณ เวลานี้ จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนในธุรกิจสิ่งทอในเวียดนาม โดยผู้ประกอบการไทยจะได้รับประโยชน์จากจุดแข็งของเวียดนาม อันได้แก่ จำนวนแรงงานและอัตราค่าจ้าง ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน สิทธิประโยชน์ทางการลงทุน และขนาดตลาดภายในประเทศ ส่วนความท้าทายสำคัญในการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม ได้แก่ ระดับการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่สูง หรือการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบที่บ่อยครั้ง

7.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มใน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.1.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามมีจำนวนผู้ประกอบการอยู่เป็นจำนวนมากถึงประมาณ 5,000 ราย โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มธุรกิจใหญ่ ได้แก่ (1) กลุ่มผู้ผลิตเส้นใย ซึ่งมีจำนวนประมาณ 100 ราย และเป็นกลุ่มที่มีจำนวนและสัดส่วนผู้ประกอบการน้อยที่สุดในอุตสาหกรรม (ประมาณร้อยละ 2 ของผู้ประกอบการทั้งหมด) (2) กลุ่มผู้ประกอบการฟอกย้อม พิมพ์ลาย และถักทอเส้นด้าย ซึ่งมีจำนวนประมาณ 500 ราย (ประมาณร้อยละ 10) และ (3) กลุ่มผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 4,500 ราย และเป็นกลุ่มที่มีจำนวนและสัดส่วนผู้ประกอบการมากที่สุดในอุตสาหกรรม (ประมาณร้อยละ 88)¹

สำหรับกลุ่มผู้ผลิตเส้นใยและกลุ่มผู้ประกอบการฟอกย้อม พิมพ์ลาย และถักทอเส้นด้ายของเวียดนาม พบว่าผู้ประกอบการเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและใหญ่ มีทั้งผู้ประกอบการท้องถิ่นและต่างชาติ โดยผู้ประกอบการรายสำคัญที่สุดในเวียดนาม คือ กลุ่มบริษัทในเครือ VINATEX (Vietnam National Textile and Garment Coporation)² ซึ่งผลผลิตสิ่งทอที่ VINATEX ผลิตได้คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 40 ของผลผลิตสิ่งทอทั้งหมดในเวียดนาม

ส่วนกลุ่มผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป พบว่าผู้ประกอบการในกลุ่มนี้สัดส่วนกว่าร้อยละ 80 เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการท้องถิ่น และมีผู้ประกอบการต่างชาติบางส่วน (ประมาณร้อยละ 20 ของผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งหมดในเวียดนาม) ทั้งนี้ ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเวียดนามกว่าร้อยละ 65 เป็นผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป

¹ รวบรวมข้อมูลจากจาก Vietnam Textile & Apparel Association (VITAS), Ho Chi Minh City Branch โดยเป็นข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

² VINATEX เป็นรัฐวิสาหกิจของเวียดนามทำหน้าที่กำกับดูแล ตลอดจนกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน และแผนการตลาดของโรงงานในเครือซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

ประเภท Cut-Make-Trim (CMT)³ รองลงมาด้วยผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปประเภท Original Equipment Manufacturers (OEM)⁴ ประมาณร้อยละ 34 (ซึ่งแบ่งออกเป็นผู้ผลิต OEM ที่รับจ้างผลิตเพื่อการส่งออกเพียงอย่างเดียว (FOB) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 และผู้ผลิต OEM ที่รับจ้างผลิตลักษณะอื่นๆ ประมาณร้อยละ 9) และผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในรูปแบบอื่นประมาณร้อยละ 1⁵

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเวียดนามเพิ่งจะเริ่มมีการพัฒนาอย่างจริงจังภายหลังการดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจดอย เหม่ย (Doi Moi) ในปี พ.ศ. 2529 การปรับเปลี่ยนโครงสร้างอุตสาหกรรมมาสู่การผลิตเพื่อส่งออก (Export Oriented) ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นอย่างมาก⁶

อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มกลายเป็นฐานการผลิตและส่งออกที่สร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก โดยถือเป็นอุตสาหกรรมที่ส่งออกสินค้าเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ รองจากอุตสาหกรรมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมดังกล่าวยังมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 12⁷ ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ซึ่งถือเป็นอัตราการเติบโตที่สูงมากเมื่อเทียบกับการเติบโตเฉลี่ยของประเทศในช่วงเวลาเดียวกันที่อยู่ประมาณร้อยละ 7-8 นอกจากนี้ อุตสาหกรรมดังกล่าวยังเป็นแหล่งการจ้างงานในประเทศ

³ การผลิตแบบ CMT หรือ Cut-Make-Trim เป็นรูปแบบการผลิตสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแบบง่าย ซึ่งอาศัยเพียงกระบวนการตัดเย็บและการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเท่านั้น โดยการผลิตดังกล่าว โรงงานผลิตมักไม่ดำเนินการในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาวัตถุดิบ การออกแบบ การวิจัยพัฒนา หรือการขนส่งสินค้ามากนัก เพราะซัพพลายเออร์ที่เป็นผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้จัดหาและบริหารกระบวนการดังกล่าวให้ ดังนั้น โรงงานผลิตที่มีการผลิตแบบ CMT จึงต้องการความรู้และเทคโนโลยีเพียงการตัดเย็บตามแบบที่จัดสรรมาให้แล้ว (Pattern) และการผลิตออกมาเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยกระบวนการในการผลิตแบบ CMT จะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น หากเปรียบเทียบกับกระบวนการผลิตแบบอื่นๆ เช่น OEM/FOB ODM OBM เป็นต้น

⁴ การผลิตแบบ OEM หรือ Original Equipment Manufacturing เป็นกระบวนการผลิตที่มีความซับซ้อนมากขึ้นจากการผลิตแบบ CMT โดยโรงงานที่มีกระบวนการผลิตในรูปแบบดังกล่าว จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต (Raw Material Sourcing) แทนที่จะได้รับการป้อนวัตถุดิบจากซัพพลายเออร์ผู้ว่าจ้างผลิต ดังนั้น โรงงานผลิตแบบ OEM/FOB จะต้องรับผิดชอบในส่วนของการจัดหาวัตถุดิบ การขนส่งวัตถุดิบมายังโรงงาน และการผลิตสินค้าออกมาจนสำเร็จเสร็จสิ้น ทำให้นอกจากความรู้และเทคโนโลยีการตัดเย็บตามแบบที่จัดสรรมาให้แล้ว (Pattern) และการผลิตออกมาเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผู้ผลิตจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญในการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ ไปจนถึงการบริหารจัดการการไหล (Flow) ของวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปในกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกัน (กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ จะต้องสามารถคาดการณ์ปริมาณการใช้วัตถุดิบ ให้วัตถุดิบเพื่อการผลิตมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน เช่นเดียวกับการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบให้ได้มาตรฐาน เพื่อรักษาระดับคุณภาพของสินค้า (เสื้อผ้า) สำเร็จรูป

⁵ รวบรวมจาก Vietnam Textile & Apparel Association (VITAS), Ho Chi Minh City Branch โดยเป็นข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

⁶ รวบรวมข้อมูลจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM Bank)

⁷ Euromonitor International (2016). Apparel and Footwear in Vietnam. February 2016.

มากกว่า 2.5 ล้านตำแหน่ง (ส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานในธุรกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้าที่ต้องอาศัยแรงงานจำนวนมากในการผลิต)

อย่างไรก็ดี การพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในภาคการตัดเย็บ (เนื่องด้วยพื้นฐานของอุตสาหกรรมที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนหรือเครื่องจักรในการผลิตที่มากนัก และเน้นการใช้ทรัพยากรแรงงานที่มีมากอยู่แล้วในเวียดนามในการผลิต) ส่งผลให้เกิดปัญหาหนึ่งขึ้นกับอุตสาหกรรมเวียดนาม กล่าวคือความเหลื่อมล้ำของกำลังการผลิตในอุตสาหกรรมทั้งสอง กล่าวคือ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มซึ่งมีผู้ผลิตประกอบธุรกิจอยู่เป็นจำนวนมาก มีกำลังการผลิตที่สูงและต้องการวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปริมาณมาก ขณะที่ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอ ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บ กลับมีผู้ประกอบการอยู่จำนวนน้อยกว่ามาก และกำลังการผลิตก็ยังไม่สามารถตอบสนองต่ออุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้

ความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานในวัตถุดิบสิ่งทอได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างต้นทุนการผลิต เนื่องด้วยผู้ผลิตจำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นปริมาณมาก (คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณวัตถุดิบ⁸) และทำให้มีต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาความไม่สมดุลดังกล่าวยังอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามอีกด้วย

ในวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2559 ประเทศเวียดนามได้ลงนามเข้าร่วมกรอบความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement) หรือกรอบความตกลง TPP⁹ ซึ่งภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว ได้มีการเจรจาถึงการใช้อีกัวว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ Yarn Forward Rule

ทั้งนี้ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ Yarn Forward Rule ในกรอบความตกลง TPP กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ประเภทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มต้องผลิตจากวัตถุดิบผลิตขึ้นในประเทศสมาชิก TPP เท่านั้น (ในที่นี้ วัตถุดิบที่กล่าวถึงนับตั้งแต่วัตถุดิบขั้นพื้นฐาน เช่น เส้นด้าย (Yarn) เส้นใย

⁸ รวบรวมจาก Vietnam Textile & Apparel Association (VITAS), Ho Chi Minh City Branch โดยเป็นข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

⁹ ความตกลง TPP เป็นกรอบความตกลงการค้าเสรีรอบพหุภาคีที่มีมาตรฐานสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการบูรณาการทางเศรษฐกิจในด้านการเปิดตลาดการค้าสินค้า บริการและการลงทุน การปฏิรูป การสร้างความสอดคล้องในกฎระเบียบทางเศรษฐกิจให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ระหว่างประเทศสมาชิกทั้ง 12 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ นิวซีแลนด์ บรูไนฯ สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก แคนาดา มาเลเซีย ออสเตรเลีย ชิลี เปรู ญี่ปุ่น และเวียดนาม

ไปจนถึงวัตถุดิบอย่างผ้าทอหรือผ้าผืนต่าง ๆ ที่นำมาตัดเย็บ) จึงจะสามารถได้รับถิ่นกำเนิดสินค้า และสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรนำเข้าที่ประเทศสมาชิก TPP เจรราะห์หว่างกัน

เมื่อเป็นเช่นนั้น ทำให้โครงสร้างการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่พึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศนอก TPP เช่น จีน เกาหลีใต้ และไต้หวัน เป็นอย่างมาก ยากที่จะได้รับถิ่นกำเนิดสินค้าตามกฎหมาย Yarn Forward Rule

แนวทางหนึ่งที่รัฐบาลเวียดนามจะทำให้ผู้ประกอบการในประเทศได้ประโยชน์สูงสุดจากความตกลง TPP ที่ได้เข้าร่วมก็คือการมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อให้สามารถที่จะป้อนวัตถุดิบที่ผลิตภายในประเทศ ให้กับอุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ การตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า ได้อย่างสมดุล และอาจกล่าวได้ว่าเป็นโอกาสอันดีสำหรับนักลงทุนไทยที่จะเข้าไปเก็บเกี่ยวในช่องว่างของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมของเวียดนาม

7.1.2 โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

7.1.2.1 ศักยภาพการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ศักยภาพการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเวียดนามเป็นผลมาจากปัจจัยดึงดูดด้านอุปสงค์ อุปทาน ต้นทุน และนโยบายภายในประเทศ โดยรายละเอียดของปัจจัยดึงดูดต่างๆ เป็นดังนี้

➤ อุตสาหกรรมสิ่งทอ

ปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมสิ่งทอในเวียดนาม เป็นดังนี้

ตารางที่ 7-1 ปัจจัยดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม

ปัจจัยด้านอุปสงค์ (Demand Factor)	ปัจจัยด้านอุปทาน (Supply Factor)
ความต้องการวัตถุดิบจากอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มที่มีอยู่อย่างมาก โดยเฉพาะธุรกิจฟอกย้อม พิมพ์ลาย และการถักทอผ้าฝืน	โครงสร้างพื้นฐานรองรับต่อการเข้าไปลงทุน โดยเฉพาะโครงสร้างโลจิสติกส์ กระแสไฟฟ้า และเขตอุตสาหกรรมต่างๆ การแข่งขันอยู่ในระดับที่ไม่สูง
ปัจจัยด้านต้นทุน (Cost Condition)	ปัจจัยด้านนโยบาย (Regulatory Condition)
ต้นทุนในการขนส่งสินค้าสู่ลูกค้า (ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม) ไม่สูงมา	รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของสำหรับภาคการส่งออกเครื่องนุ่งห่มสู่ประเทศสมาชิก TPP

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ปัจจัยด้านอุปสงค์

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเวียดนามเป็นภาคการส่งออกอันดับ 2 ของเวียดนาม โดยอุตสาหกรรมดังกล่าวมีการผลิตและส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มที่หลากหลายตั้งแต่เสื้อผ้า ชุดกีฬา ไปจนถึงชุดชั้นในและกางเกงใน ถึงกระนั้น เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เป็นผู้ป้อนวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม จะพบว่าจำนวนผู้ประกอบการแตกต่างกันมาก (จำนวนผู้ประกอบการสิ่งทอในเวียดนามมีประมาณ 500-600 ราย ขณะที่จำนวนผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามมีมากกว่า 4,500 ราย)

กำลังการผลิตจากอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการในวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ส่งผลทำให้เกิดการนำเข้าวัตถุดิบต่างๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะด้าย ผ้าฝืน และผ้าใยสังเคราะห์ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การเข้ามาลงทุนภาคการผลิตสินค้าสิ่งทอในเวียดนามมีความน่าสนใจ

ข้อมูลจากจาก Vietnam Textile & Apparel Association (VITAS), Ho Chi Minh City Branch ซึ่งได้จากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม (ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559) สะท้อนให้เห็นว่าเวียดนามยังขาดผู้ประกอบการในภาคส่วนดังกล่าว (อุตสาหกรรมสิ่งทอ) โดยกิจกรรมหลายๆ ด้านที่ผู้ประกอบการท้องถิ่นได้ดำเนินการผลิตอยู่นั้นยังมีกำลังการผลิตไม่เพียงพอ เช่นเดียวกับคุณภาพของสินค้า อันเป็นผลจากการขาดแคลนเทคโนโลยี เครื่องจักร และเงินทุน ซึ่งภาคส่วนที่นักลงทุนมีโอกาสเข้ามาลงทุนดังกล่าว ได้แก่ ธุรกิจฟอกย้อม พิมพ์ลาย และการถักทอผ้าฝืน

ปัจจัยด้านอุปทาน

❖ โครงสร้างพื้นฐานรองรับต่อการเข้าไปลงทุน โดยเฉพาะโครงสร้างโลจิสติกส์ กระแสไฟฟ้า และเขตอุตสาหกรรมต่าง ๆ

การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอจำเป็นต้องอาศัยความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในประเทศระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระแสไฟฟ้า และเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ เวียดนามถือเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความพร้อมในโครงสร้างพื้นฐานเป็นอย่างดี สาเหตุหนึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลตัดสินใจเข้ามาลงทุนพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศ เพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่จะเข้ามาลงทุนในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ประเทศเวียดนามเหมาะสมและมีศักยภาพที่จะรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอมากกว่าโดยเปรียบเทียบกับหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคด้วยกัน เช่น กัมพูชา เมียนมา หรือ สปป.ลาว

❖ การแข่งขันอยู่ในระดับที่ไม่สูง

เนื่องด้วยจำนวนผู้ประกอบการที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนามอยู่จำนวนไม่มาก โดยจำนวนผู้ประกอบการในภาคส่วนดังกล่าวในปัจจุบันมีประมาณ 600-700 ราย เท่านั้น (รวมกลุ่มผู้ผลิตเส้นใยและกลุ่มการฟอกย้อม พิมพ์ลาย และถักทอเส้นด้าย) จึงทำให้การแข่งขันในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนามยังไม่สูงมากนัก

นอกจากนี้ จากอุปสงค์ภายในประเทศที่ยังมีอยู่อีกมาก จึงยิ่งทำให้เวียดนามมีความน่าดึงดูดในการเข้าไปลงทุนทำธุรกิจการผลิตสิ่งทอเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ปัจจัยด้านต้นทุน

การเกาะกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม (จะกล่าวต่อไปในหัวข้อ 7.1.2.2) ส่งผลให้การประกอบธุรกิจในภาคการผลิตสิ่งทอกระทำได้ง่ายยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถที่จะป้อนวัตถุดิบให้กับผู้ผลิตได้พร้อมกันหลายราย และหากโรงงานผลิตสิ่งทอตั้งอยู่ใกล้กันกับคลัสเตอร์เครื่องนุ่งห่มนั้นก็จะได้ประโยชน์จากต้นทุนการประกอบการ

โดยเฉพาะต้นทุนการขนส่งวัตถุดิบต่างๆ สู้ลูกค้า (ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม) ที่ต่ำ นอกจากนี้ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ (เส้นทางคมนาคม) ก็ช่วยให้ต้นทุนค่าขนส่งดังกล่าวลดต่ำลงเช่นกัน

ปัจจัยด้านนโยบาย

นอกจากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น การที่เวียดนามได้เข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ได้ส่งผลให้ความต้องการให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศยิ่งทวีคูณอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามก็มีความประสงค์ในการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุน เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของประเทศสามารถใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลง TPP ดังกล่าว ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

➤ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม เป็นดังนี้

ตารางที่ 7-2 ปัจจัยดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม

ปัจจัยด้านอุปสงค์ (Demand Factor)	ปัจจัยด้านอุปทาน (Supply Factor)
▪ เป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปที่สำคัญ ▪ ความต้องการภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่เน้นคุณภาพ	▪ เป็นคลัสเตอร์ของภูมิภาคที่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ และมีผู้ประกอบการลงทุนอยู่เป็นจำนวนมาก ▪ สามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบในประเทศได้โดยง่าย ทั้งจากแหล่งวัตถุดิบในประเทศและแหล่งวัตถุดิบจากการนำเข้า ▪ แรงงานในประเทศมีอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นแรงงานที่ค่อนข้างมีทักษะในการตัดเย็บแบบสายพานการผลิต ▪ มีโครงสร้างโลจิสติกส์รองรับสำหรับการส่งออก ▪ มีโครงสร้างพื้นฐาน และเขตอุตสาหกรรมรองรับต่อการเข้าไปลงทุน

ปัจจัยด้านต้นทุน (Cost Condition)	ปัจจัยด้านนโยบาย (Regulatory Condition)
▪ ต้นทุนค่าแรงอยู่ในระดับไม่สูงมาก ▪ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกจากตลาดคู่ค้าสำคัญ	▪ มีเขตอุตสาหกรรมหลายแห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ ▪ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ

ที่มา: บริษัท โบลีเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ปัจจัยด้านอุปสงค์

❖ เป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปที่สำคัญ

ในแต่ละปี เวียดนามมีการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มไปยังสหรัฐอเมริกาคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 50 ของการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดของประเทศ¹⁰ เฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2557 และ 2558 เวียดนามส่งออกไปยังสหรัฐอเมริการวมกันมากกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของสุภาพบุรุษและเด็กผู้ชาย เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของสุภาพสตรีและเด็กผู้หญิง เสื้อแจ็กเก็ต เสื้อเชิ้ต และกางเกง

นอกจากตลาดสหรัฐอเมริกา ตลาดส่งออกสำคัญอื่นๆ ของเวียดนามยังได้แก่ ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป โดยในเดือนมกราคมถึงกันยายน พ.ศ. 2558 เวียดนามส่งออกไปยังญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปราว 2,033 และ 1,543 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตามลำดับ) โดยเติบโตขึ้นร้อยละ 13.21 และ 5.62 (ตามลำดับ) ในช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2557¹¹ โดยสินค้าส่งออกสำคัญที่เวียดนามส่งออกไปยังญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ได้แก่ เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของสุภาพบุรุษและเด็กผู้ชาย เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของสุภาพสตรีและเด็กผู้หญิง เสื้อสูท และเสื้อผ้ากีฬา

ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เวียดนามกลายเป็นฐานการผลิตที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปเป็นมูลค่ามากนั้นก็เนื่องจากบริษัทเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มจำนวนมากจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปได้เข้ามาลงทุนจัดจ้างผู้ประกอบการในเวียดนามตัดเย็บ

¹⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://tuoitrenews.vn/business/29348/garment-exports-to-us-expected-to-top-11bn-in-2015-media> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

¹¹ รวบรวมข้อมูลจาก http://www.vietrade.gov.vn/en/index.php?option=com_content&view=article&id=2363:impressive-statistics-of-9-month-textile-and-garment-exports-in-2015&catid=270:vietnam-industry-news&Itemid=363 (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เสื้อผ้าต่าง ๆ (รวมถึงบางบริษัทก็เข้ามาจัดตั้งโรงงานตัดเย็บในเวียดนาม) และส่งออกกลับมาจำหน่ายในประเทศของตน หรือในตลาดหลักของบริษัท (ส่วนอีกเหตุผลหนึ่งเนื่องมาจากเวียดนามได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกไปยังสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น โดยจะกล่าวรายละเอียดในหัวข้อถัดไป)

❖ ความต้องการภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่เห็นคุณภาพ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจของเวียดนามมีการเติบโตเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้ระดับรายได้ของประชากรในประเทศเพิ่มสูงขึ้น เกิดการขยายตัวของสังคมเมืองและชนชั้นกลาง ตลอดจนกำลังซื้อภายในประเทศ

กำลังซื้อดังกล่าวที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อทิศทางความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อการบริโภคสินค้าและบริการให้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ ผู้บริโภคชาวเวียดนามเริ่มที่จะสนใจในสินค้าที่มีคุณภาพปานกลางถึงสูงมากขึ้น แทนที่จากในอดีต ซึ่งนิยมสินค้าที่เน้นระดับราคาต่ำ โดยอาจสนใจในคุณภาพสินค้า ตลอดจนตราสินค้า (แบรนด์) น้อยกว่าปัจจัยเรื่องราคา

สำหรับตลาดเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมเกิดขึ้นเช่นกัน โดยข้อมูลจาก Euromonitor International ประมาณการว่าความต้องการในสินค้าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามมีการเติบโตสูงขึ้นเฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 10 โดยเฉพาะสินค้าที่มีคุณภาพปานกลางถึงสูง และ/หรือสินค้าที่มีตราสินค้า/แบรนด์ที่เป็นที่รู้จัก หรือนิยมในหมู่ผู้บริโภคในตลาดโลก (แบรนด์ดัง และแบรนด์หรู)

ความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงเป็นปัจจัยนำดึงดูดอีกประการสำหรับนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม โดยมุ่งเน้นไปที่การทำตลาดในประเทศ โดยใช้จุดเด่นจากคุณภาพสินค้า เพื่อแข่งขันกับสินค้าที่อาจมีระดับราคาต่ำกว่า แต่มีคุณภาพไม่สูงนักจากจีน หรือกัมพูชา

ปัจจัยด้านอุปทาน

❖ เป็นคลัสเตอร์ของภูมิภาคที่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ และมีผู้ประกอบการลงทุนอยู่เป็นจำนวนมาก

ดังที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อก่อนหน้านี้ นักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะบริษัทจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ได้เข้ามาลงทุน ทั้งจัดตั้งโรงงานของตนและจัดจ้างผู้ประกอบการในเวียดนามเพื่อตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ชุดกีฬา รวมไปถึงรองเท้าและอุปกรณ์กีฬาในเวียดนามเป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งก็เพราะเวียดนามเป็นคลัสเตอร์ขนาดใหญ่ในธุรกิจตัดเย็บของภูมิภาค โดยมีผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) จำนวนมากกว่า 5,000 ราย ดำเนินธุรกิจโรงงานตัดเย็บกระจายอยู่ทั่วประเทศ (ส่วนใหญ่ตั้งโรงงานอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ บริเวณนครโฮจิมินห์ และเขตอุตสาหกรรมโดยรอบ) ขณะเดียวกัน ก็มีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เข้ามาจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอเพื่อป้อนวัตถุดิบให้กับโรงงานตัดเย็บเหล่านี้ อยู่เป็นจำนวนมากเช่นกัน

การเกาะกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการภายในคลัสเตอร์ได้ประโยชน์จากการเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบในประเทศได้โดยง่าย การขนย้ายสินค้าเพื่อผลิตต่อในสายการผลิต (ห่วงโซ่การผลิต) ตลอดจนการจัดจ้างผู้ประกอบการรายอื่นช่วยผลิต (Outsourcing) ในกรณีที่มีคำสั่งซื้อเข้ามามากกว่ากำลังการผลิตของโรงงาน ซึ่งประโยชน์เหล่านี้ จะช่วยให้การดำเนินธุรกิจมีต้นทุนในการประกอบการที่ต่ำกว่าการเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานในพื้นที่ที่มีได้มีผู้ประกอบการเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันยังเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการผลิตโดยรวมของบริษัท กลายเป็นปัจจัยดึงดูดสำคัญของการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม

❖ สามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบในประเทศได้โดยง่าย ทั้งจากแหล่งวัตถุดิบในประเทศ และแหล่งวัตถุดิบจากการนำเข้า

การเกาะกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม ทำให้ผู้ประกอบการในธุรกิจตัดเย็บสามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบ (จากโรงงานสิ่งทอ) ในประเทศได้โดยง่าย และมีต้นทุนค่าขนส่งไม่สูงมาก

ในขณะเดียวกัน ด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ของเวียดนามที่มีการจัดสร้างท่าเรือขนส่งสินค้าจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ ยังทำให้ผู้ผลิตในเวียดนามสามารถนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศได้โดยง่ายเช่นกัน

❖ แรงงานในประเทศมีอยู่เป็นจำนวนมาก

เวียดนามมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 94.35 ล้านคน (ข้อมูลจาก CIA Factbook ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558) โดยเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตประมาณร้อยละ 43.70 หรือประมาณ 41.23 ล้านคน ทั้งนี้ จากข้อมูลของ Fpt Securities ในปี พ.ศ. 2557 มีแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอยู่มากถึง 2.5 ล้านคน

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น เช่น กัมพูชาที่มีแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มประมาณ 600,000 คน หรือเมียนมาที่มีแรงงานในอุตสาหกรรมประมาณ 230,000 คน จึงอาจกล่าวได้ว่าเวียดนามเป็นประเทศที่มีแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอยู่เป็นจำนวนมาก

❖ มีโครงสร้างโลจิสติกส์รองรับสำหรับการส่งออก

โครงสร้างโลจิสติกส์ที่สำคัญของเวียดนามประกอบด้วยเส้นทางถนนและรางรถไฟที่ทอดยาวจากพื้นที่ตอนเหนือมายังตอนใต้ของประเทศ ท่าอากาศยานที่อยู่ในจังหวัดสำคัญของประเทศ และท่าเรือขนส่งสินค้าซึ่งตั้งอยู่ตามแนวชายฝั่งที่ทอดยาวของเวียดนาม และถูกใช้ในการขนส่งสินค้าเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศเป็นสำคัญ

ความพร้อมของโครงสร้างระบบขนส่งดังกล่าวของเวียดนามส่งผลให้ปัญหาด้านการคมนาคมขนส่งที่เกิดขึ้นในเวียดนามมีอยู่ไม่มากนัก และสะดวกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศสมาชิกอาเซียนที่โครงสร้างโลจิสติกส์ยังอยู่ระหว่างการพัฒนา

❖ มีโครงสร้างพื้นฐาน และเขตอุตสาหกรรมรองรับต่อการเข้าไปลงทุน

นอกจากโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ โครงสร้างพื้นฐานอย่างระบบกระแสไฟฟ้าหรือน้ำประปาในประเทศเวียดนามก็มีการพัฒนาอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามรวมถึงรัฐบาลท้องถิ่นแต่ละแห่งต่างเห็นความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว โดยไม่เพียงแต่

จะสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ แต่ยังคงช่วยดูดการลงทุนจากผู้ประกอบการและนักลงทุนต่างชาติ

ทั้งนี้ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นกับหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือปัญหากระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อภาคการผลิตและการบริโภคภายในประเทศจนทำให้เกิดปัญหาไฟดับบ่อยครั้ง และ/หรือเป็นระยะเวลาสั้น พบเห็นได้ไม่บ่อยนักในเวียดนาม ขณะเดียวกัน การเข้าถึงน้ำประปายังอยู่ในระดับที่มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค เช่น เมียนมา กัมพูชา หรือ สปป.ลาว

นอกจากนี้ รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นต่างยังเห็นถึงความสำคัญของการลงทุนจากต่างประเทศที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในระยะยาว และได้จัดตั้งเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) รวมถึงเขตอุตสาหกรรมพิเศษในรูปแบบต่างๆ เพื่อที่จะสนับสนุนและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเขตอุตสาหกรรมต่างๆ เหล่านี้กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ และมีจำนวนมากกว่า 300 แห่ง (นำเสนอไว้ในบทที่ 4)

ปัจจัยดังกล่าวเหล่านี้ช่วยเพิ่มศักยภาพในภาคอุตสาหกรรมของเวียดนาม พร้อมกับสร้างความน่าดึงดูดจากนักลงทุนต่างชาติเป็นอย่างมาก

ปัจจัยด้านต้นทุน

❖ ต้นทุนค่าแรงอยู่ในระดับไม่สูงมาก

หากพิจารณาจากตัวเลขอัตราค่าจ้างในเวียดนาม (นำเสนอไว้ในบทที่ 6) ยังพบว่าอัตราค่าแรงในเวียดนามถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยอยู่ที่ 3,500,000 ดองต่อเดือน หรือประมาณ 155 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้างในไทยซึ่งสูงกว่าค่อนข้างมาก (อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในไทยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 190 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน) อย่างไรก็ตาม นักลงทุนอาจต้องพิจารณาในประเด็นของการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพและอัตราค่าจ้างในเวียดนามประกอบการตัดสินใจในประเด็นนี้ด้วย

❖ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกจากตลาดคู่ค้าสำคัญ

ประเทศเวียดนามยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกจากบางประเทศซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสองประเทศต่างให้สิทธิพิเศษทางภาษี หรือสิทธิ GSP แก่เวียดนาม นอกจากนี้ เวียดนามยังได้รับสิทธิ GSP ดังกล่าวจากประเทศอื่น ได้แก่ ออสเตรเลีย เบลารุส แคนาดา ญี่ปุ่น คาซัคสถาน นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ และตุรกี

สำหรับรายการสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีต่างๆ ที่เวียดนามได้รับจากสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น นำเสนอไว้ในภาคผนวก 2

ปัจจัยด้านนโยบาย

รัฐบาลเวียดนามได้ดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม ตลอดจนกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ต้องการสนับสนุนการลงทุนจากนักลงทุนเป็นพิเศษ อาทิ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การลงทุนในภาคส่วนหรือธุรกิจที่จะสนับสนุนภาคการผลิตของประเทศ เช่น โรงไฟฟ้า ศูนย์กระจายสินค้า เป็นต้น การลงทุนในอุตสาหกรรมสะอาด อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต ตลอดจนการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ทำให้เกิดการจ้างงานในประเทศ เช่น อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

นอกจากนี้ จากการเข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ของประเทศ ได้สร้างแรงกดดันให้กับรัฐบาลเวียดนามในการต้องเร่งดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติให้มากขึ้น โดยเฉพาะกับภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ จึงถือเป็นปัจจัยดึงดูดสำคัญสำหรับการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม

7.1.2.2 โอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

จากหัวข้อ 7.1.2.1 อาจกล่าวได้ว่าโอกาสการลงทุนของนักลงทุนและผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนและประกอบธุรกิจการผลิตสิ่งทอหรือเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามมีอยู่อย่างมาก โดยโอกาสสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาอย่างยิ่งยวดคือการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอ (ห่วงโซ่ระดับต้นน้ำและกลางน้ำ) นอกจากนี้ อุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้าและ

เครื่องนุ่งห่ม นักลงทุนไทยก็สามารถเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามได้เช่นเดียวกัน โดยสามารถสรุปโอกาสในธุรกิจประเภทต่างๆ ที่นักลงทุนไทยมีศักยภาพดังนี้

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจสิ่งทอต้นน้ำและกลางน้ำ

เวียดนามเป็นฐานการผลิตและตัดเย็บสินค้าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รวมถึงรองเท้า ที่สำคัญของภูมิภาค ความต้องการวัตถุดิบประเภทต่างๆ อันได้แก่ เส้นใย เส้นด้าย หรือผ้าฝืนในอุตสาหกรรมดังกล่าวมีอยู่อย่างมาก และมากกว่าที่กำลังการผลิตของผู้ประกอบการในประเทศจะสามารถผลิตได้ ดังนั้น จึงเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนไทยที่จะเข้าไปลงทุนในธุรกิจนี้

แนวทางหนึ่งที่นักลงทุนสามารถเข้าไปลงทุนได้คือการจัดตั้งโรงงานผลิตเส้นใยและเส้นด้ายในเวียดนาม (การผลิตในห่วงโซ่ต้นน้ำ) เพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในท้องถิ่น โดยอาจเลือกพื้นที่ภาคใต้ที่เป็นแหล่งคลัสเตอร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มหลักของเวียดนาม หรือเลือกพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือของประเทศที่อาจมีจำนวนผู้ประกอบการหนาแน่นน้อยกว่า แต่ผู้ผลิตสินค้าสิ่งทอในลักษณะเดียวกันในพื้นที่ข้างต้นยังมีไม่มาก และทำให้ไม่จำเป็นต้องเผชิญการแข่งขันที่สูงมาก

ส่วนแนวทางอีกทางหนึ่งสำหรับนักลงทุนไทย คือการจัดตั้งโรงงานผลิตผ้าฝืน/ผ้าถัก เพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในท้องถิ่น

การลงทุนทั้งสองแนวทางข้างต้นเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนไทยอย่างมากโดยเฉพาะการผลิตผ้าฝืน/ผ้าถัก เนื่องจากผู้ประกอบการพอกย้อนม พิมพ์ลาย ตลอดจนถักทอผ้าฝืนในเวียดนามยังมีอยู่จำนวนไม่มากนัก ทำให้กำลังการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในอุตสาหกรรม ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการในเวียดนามส่วนใหญ่ยังขาดแคลนเทคโนโลยีและเทคนิคในการผลิต ส่งผลต่อคุณภาพของสินค้า (ผ้าฝืน) มีคุณภาพที่ไม่สูงมากเทียบเท่ากับสินค้าที่ผลิตจากไทย

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจเครื่องนุ่งห่มปลายน้ำ

การผลิตสินค้าเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มทั่วไป เช่น เสื้อเชิ้ต เดรส กางเกง กระโปรง เสื้อผ้ากีฬา เป็นต้น รองลงมาด้วย

การตัดเย็บรองเท้ากีฬาและรองเท้าแฟชั่น โดยปัจจุบัน ภาคการผลิตดังกล่าวมีผู้ประกอบการท้องถิ่นดำเนินการอยู่เป็นส่วนใหญ่ (ราวร้อยละ 80 ของจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด)

ถึงกระนั้น ได้มีผู้ประกอบการต่างชาติ ซึ่งรวมถึงผู้ประกอบการไทยรายใหญ่หลายรายที่เข้าไปลงทุนในธุรกิจดังกล่าว เนื่องจากมีปัจจัยที่ทำให้เวียดนามมีโอกาสทางการลงทุนอย่างมาก ได้แก่ ปัจจัยแรงงาน (แรงงานจำนวนมาก และระดับค่าจ้างไม่สูงมาก) และโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ในการส่งออกสินค้า (ท่าเรือน้ำลึก และถนนที่ดี)

ปัจจัยดังกล่าวสะท้อนถึงโอกาสในการเข้าไปลงทุนในเวียดนามในธุรกิจที่ต้องพึ่งพาแรงงานในการผลิตเป็นจำนวนมากดังเช่นอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ทั้งนี้ แนวทางหนึ่งที่นักลงทุนไทยมีโอกาส ได้แก่ การจัดตั้งโรงงานตัดเย็บสินค้าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า ที่มีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขันในตลาดที่มีการแข่งขันที่สูง และทำการผลิตสินค้าโดยรับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นผลิตสินค้าที่เน้นคุณภาพแทนการแข่งขันในตลาดสินค้าทั่วไป ซึ่งต้องเผชิญกับการแข่งขันกับผู้ผลิตท้องถิ่นและต่างชาติรายอื่นๆ

7.1.2.3 สินค้าเป้าหมายสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

➤ สินค้าที่มีศักยภาพในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

หากพิจารณาถึงสินค้าที่มีศักยภาพในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม จะพบว่า วัตถุดิบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตและตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มและรองเท้าถือเป็นสินค้าที่ศักยภาพสำหรับนักลงทุนไทยเป็นอย่างมาก โดยวัตถุดิบสำคัญ ได้แก่ ด้ายและเส้นใย (Yarn) และผ้าผืน (Fabric) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสินค้าที่เวียดนามต้องการเป็นอย่างมาก และมีการนำเข้าในแต่ละปีเป็นปริมาณมาก โดยเวียดนามนำเข้าสินค้าดังกล่าวจากจีน ไต้หวัน ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รวมถึงประเทศอื่นๆ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และไทย

ในขณะที่สินค้าสิ่งทอเป็นที่ต้องการจากผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม สินค้าเครื่องนุ่งห่มก็เป็นสินค้าที่มีโอกาสทางการลงทุนที่สูงสำหรับนักลงทุนต่างชาติเช่นกัน ทั้งนี้ผู้ประกอบการต่างชาติรายใหญ่หลายรายได้ขยาย หรือย้ายฐานการผลิตตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รวมถึงรองเท้ามายังประเทศเวียดนามเป็นจำนวนมาก โดยอาศัยการจัดจ้างโรงงานตัดเย็บท้องถิ่น

ในการผลิตสินค้า (นอกจากนี้ ผู้ผลิตเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มบางรายมีการลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บของบริษัทในเวียดนามเองด้วย) โดยสินค้าที่ผลิตในเวียดนามประกอบด้วยเสื้อผ้าและชุดทำงานของสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ เสื้อยืด เสื้อ T-Shirt เสื้อเชิ้ต สูท กางเกงและกระโปรง เสื้อกันหนาวและโอเวอร์โค้ต/เสื้อโค้ต เสื้อและกางเกงยีนส์ เสื้อผ้ากีฬา ชุดนอน ชุดชั้นใน รองเท้าประเภทต่างๆ เช่น รองเท้าผ้าใบ รองเท้ากีฬา เป็นต้น ไปจนถึงสิ่งของที่ทำจากผ้า เช่น หมวก เนคไท กระเป๋า เป็นต้น ทั้งนี้ สำหรับสินค้าที่นักลงทุนไทยมีโอกาสและศักยภาพ ได้แก่ เสื้อผ้าและชุดทำงาน เสื้อยืด/เสื้อ T-Shirt เสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา (รวมถึงรองเท้าแฟชั่น)

เส้นด้าย/เส้นใย

การผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์มีความสำคัญต่อการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามอย่างมาก โดยวัสดุเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ที่ผลิตได้ราว 1 ใน 3 ส่วนถูกป้อนเป็นวัตถุดิบในการผลิตผ้าผืนและผ้าทอ ขณะที่ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 2 ใน 3 ส่วนจะส่งออกไปต่างประเทศเพื่อไปฟอกย้อมและถักทอ ก่อนจะถูกนำเข้ามา (ในรูปของสินค้าผ้าผืนหรือผ้าทอ) ในเวียดนามต่อไป¹²

ทั้งนี้ เวียดนามมีกำลังการผลิตเส้นด้ายและเส้นใย (Cotton Fibre) ประมาณ 1.1 พันล้านตันในปี พ.ศ. 2558¹³ โดยวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเป็นฝ้ายนำเข้าจากต่างประเทศประมาณร้อยละ 30 ของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตทั้งหมด¹⁴

ผ้าทอ/ผ้าผืน

ในช่วงก่อนที่เวียดนามจะลงนามภายใต้กรอบความตกลง TPP รวมถึงหลังจากที่ได้มีการลงนามแล้ว อุตสาหกรรมผ้าทอและผ้าผืนของเวียดนามกลายเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ถูกจับตามองอย่างมาก เนื่องด้วยการคาดการณ์ว่าประเด็นกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ Yarn Forward จะปรากฏในกรอบความตกลง TPP

¹² รวบรวมข้อมูลจาก <http://english.thesaigontimes.vn/43681/Vietnam%E2%80%99s-fabric-production-capacity-to-increase-fast-.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

¹³ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vcosa.org.vn/vi/tin-chuyen-nganh/6468/nganh-det-nhuom-thieu-nhan-luc.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

¹⁴ รวบรวมข้อมูลจาก Global Agricultural Information Network (2015). Vietnam Cotton and Products Annual Commodity Report. 27 March 2015. Retrieved July 20, 2016 from http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Cotton%20and%20Products%20Annual_Hanoi_Vietnam_3-27-2015.pdf

ผลของการคาดการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีนักลงทุนต่างชาติหลากหลายประเทศ เช่น ไต้หวัน ฮองกง จีน เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น เข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตผ้าฝ้ายและผ้าทอในเวียดนามมากขึ้นเพื่อเตรียมตัวรองรับและใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลง TPP ที่เวียดนามจะลงนามเข้าร่วม โดยข้อมูลสถิติจาก Vietnam Cotton & Spining Association (VCOSA) ระบุว่าในปี พ.ศ. 2557-2558 มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หรือ FDI เข้ามาลงทุนในธุรกิจการผลิตสิ่งทอเป็นมูลค่าเงินลงทุนราว 5.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁵

ถึงกระนั้น สัดส่วนและกำลังการผลิตจากอุตสาหกรรมผ้าฝ้ายในเวียดนามยังคงต่ำกว่าความต้องการที่เกิดขึ้นในประเทศค่อนข้างมาก โดยกำลังการผลิตผ้าฝ้าย (Fabric) ปัจจุบันทั้งประเทศอยู่ที่ประมาณ 2.85 ล้านตารางเมตร ขณะที่ประเทศยังคงต้องนำเข้าผ้าฝ้ายเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตประมาณ 6.04 ล้านตารางเมตร เพื่อตอบสนองความต้องการผ้าฝ้ายในประเทศซึ่งอยู่ที่ 8.89 ล้านตารางเมตร¹⁶ ด้วยเหตุนี้ สินค้าผ้าทอและผ้าฝ้ายจึงถือเป็นสินค้าหนึ่งที่นักลงทุนไทยมีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในภาคการผลิตของเวียดนาม

เสื้อผ้าและชุดทำงาน

สินค้าเสื้อผ้าและชุดทำงานเป็นเครื่องนุ่งห่มประเภทหนึ่งที่มีขนาดตลาดที่ใหญ่ในเวียดนาม โดยจากข้อมูลสถิติของ Euromonitor International พบว่าในปี พ.ศ. 2558 ขนาดตลาดเสื้อผ้าและชุดทำงาน¹⁷ ในเวียดนามมีขนาดราว 24,000 พันล้านดอง คิดเป็นส่วนแบ่งร้อยละ 53.3 ของตลาดเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดในเวียดนาม (ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 45,000 พันล้านดองในปี พ.ศ. 2558) และแบ่งเป็นตลาดเสื้อผ้าและชุดทำงานสุภาพสตรีประมาณ 13,000 พันล้านดอง และตลาดเสื้อผ้าและชุดทำงานสุภาพบุรุษอีกประมาณ 11,000 พันล้านดอง

สินค้าที่มีการผลิตและยอดขายมากที่สุดในเวียดนาม ได้แก่ เสื้อเชิ้ต เสื้อผ้าใส่ทำงาน รวมถึงกางเกงขายาวและกระโปรง รองลงมาด้วยสินค้า ได้แก่ กางเกงขาสั้น และสูท โดยสินค้าที่จำหน่ายในประเทศเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากสินค้าส่วนใหญ่ถูกส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ประเทศในภูมิภาคเอเชีย

¹⁵ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vcosa.org.vn/vi/tin-chuyen-nganh/6468/nganh-det-nhuom-thieu-nhan-luc.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

¹⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vcosa.org.vn/vi/tin-chuyen-nganh/6468/nganh-det-nhuom-thieu-nhan-luc.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

¹⁷ ไม่รวมสินค้าในกลุ่มชุดนอน กางเกงยีนส์ ชุดชั้นในและกางเกงใน ชุดว่ายน้ำ เสื้อชุดกีฬา และรองเท้า

ประเทศตะวันออกกลาง ฯลฯ ตามคำสั่งตัดเย็บจากบริษัทเสื้อผ้าชั้นนำต่างชาติที่ใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิต

ทั้งนี้ สินค้าเสื้อผ้าและชุดทำงานเป็นสินค้าที่มีศักยภาพสำหรับการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม โดยเป็นสินค้าที่มีการเติบโตของตลาดที่สูง อันเห็นได้จากตลาดภายในประเทศที่มีการเติบโตเฉลี่ยของยอดขายอยู่ที่ปีละร้อยละ 5-6 ขณะที่ในด้านการส่งออกก็มีการส่งออกที่เติบโตขึ้นเฉลี่ยปีละร้อยละ 10-11 โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2558 ตลาดเสื้อผ้าและชุดทำงานสุภาพสตรีในเวียดนามมีการเติบโตสูงถึงร้อยละ 10 และตลาดเสื้อผ้าและชุดทำงานสุภาพบุรุษมีการเติบโตราวร้อยละ 11 (ข้อมูลสถิติจาก Euromonitor International) นอกจากนี้ หลังจากที่เวียดนามได้ลงนามเข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ก็คาดหมายได้ว่าตลาดสินค้าเสื้อผ้าและชุดทำงานเวียดนามจะยังขยายตัวต่อไปได้อีกมาก เนื่องด้วยจะสามารถส่งออกสินค้าไปตลาดประเทศสมาชิก TPP ได้เพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากอัตราภาษีนำเข้าของตลาดคู่ค้าที่ลดลง¹⁸

ปัจจุบัน มีผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บ ทั้งนักลงทุนไทย เวียดนาม และต่างชาติ ส่วนแบรนด์เสื้อผ้าชั้นนำหลากหลายแบรนด์ทั้งจากสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และประเทศอื่นๆ เข้ามาใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิตตัดเย็บเพื่อส่งออกไปทั่วโลก อาทิ Levi Strauss & Co., Uniqlo, Zara, H & M, Hanes Brands Co., ฯลฯ

เสื้อผ้ากีฬา/รองเท้ากีฬา

เวียดนามเป็นฐานการผลิตและส่งออกเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬารายการขนาดใหญ่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เวียดนามกลายเป็นฐานการผลิตดังกล่าว คือ ค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนหลักในการผลิตและตัดเย็บอยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก อีกทั้งตลาดแรงงานเวียดนามยังไม่ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน จึงทำให้เกิดการขยาย/ย้ายฐานการผลิตในลักษณะของการตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา เข้ามาในเวียดนาม

¹⁸ จากการประเมินข้อมูลการลดอัตราภาษีภายใต้กรอบความตกลง TPP ที่เวียดนามจะได้รับประโยชน์จากการส่งออกสินค้าไปยังตลาด TPP พบว่า มีรายการสินค้าเครื่องนุ่งห่มหลายรายการที่เวียดนามจะได้รับ การลดอัตราภาษีลงทันที (เหลือร้อยละ 0) หลายรายการ และมีบางรายการสินค้าที่มีเงื่อนไขทำให้อัตราภาษีค่อยๆ ปรับตัวลดลงในช่วงเวลาที่กำหนด ซึ่งท้ายที่สุด อัตราภาษีดังกล่าวจะเท่ากับร้อยละ 0 โดยในภาพรวม สินค้าเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามจะได้รับประโยชน์จากการลดภาษีดังกล่าวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 และอาจมากถึงร้อยละ 30 สำหรับบางสินค้า

ปัจจุบัน สินค้าส่วนใหญ่ที่ผลิตได้ในเวียดนามถูกส่งออกไปต่างประเทศ โดยแบรนด์เสื้อผ้าและรองเท้ากีฬาสำคัญที่ใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิต ได้แก่ Adidas Group Nike Inc. ฯลฯ ส่วนสินค้าที่จำหน่ายในประเทศคิดเป็นส่วนน้อย

อย่างไรก็ดี ตลาดสินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้าในเวียดนามก็ถือเป็นตลาดที่ใหญ่ โดยมีมูลค่าสูงถึง 35,000 พันล้านดอง (หรือเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 ของตลาดเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดในประเทศที่มีขนาดราว 80,000 พันล้านดอง) โดยเฉพาะตลาดรองเท้าแฟชั่นและรองเท้ากีฬาต่างๆ ซึ่งมีมูลค่ากว่า 30,000 พันล้านดอง นอกจากนี้ ยังมีการเติบโตที่ดี โดยในปี พ.ศ. 2558 การเติบโตของอุตสาหกรรมดังกล่าวจากในปีก่อนหน้า (พ.ศ. 2557) อยู่ที่ร้อยละ 14.7 (ข้อมูลสถิติจาก Euromonitor International)

ทั้งนี้ นักลงทุนไทยสามารถที่จะเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าว เพราะเป็นสินค้าที่มีศักยภาพสูง เนื่องด้วยเป็นสินค้าส่งออกสำคัญ เช่นเดียวกับเป็นสินค้าที่มีการขยายตัวของตลาดและความต้องการในประเทศที่สูง

ชุดชั้นในและกางเกงใน

นอกเหนือจากสินค้าที่กล่าวมาข้างต้น ตลาดชุดชั้นในและกางเกงใน (ทั้งสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ) ของเวียดนามก็เริ่มมีการขยายตัวที่มากขึ้นเช่นเดียวกัน และเป็นกลุ่มสินค้าที่มีความน่าสนใจ

โดยในภาพรวม การตัดเย็บชุดชั้นในและกางเกงในของเวียดนามยังไม่ใช่อุตสาหกรรมที่ใหญ่มาก เนื่องจากยังมีผู้เข้ามาลงทุนตัดเย็บเพื่อการส่งออกจำนวนไม่มาก ขณะเดียวกัน สินค้าส่วนใหญ่ที่จำหน่ายในประเทศส่วนใหญ่เป็นสินค้านำเข้า อันประกอบด้วยสินค้านำเข้าคุณภาพไม่สูงมาจากจีน และสินค้านำเข้าคุณภาพสูงจากไทย ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ ขนาดตลาดชุดชั้นในและกางเกงในภายในประเทศเวียดนามมีขนาดราว 7,000 พันล้านดอง แบ่งเป็นตลาดชุดชั้นในและกางเกงในสุภาพสตรี 6,000 พันล้านดอง และตลาดชุดชั้นในและกางเกงในสุภาพบุรุษ 1,000 พันล้านดอง โดยตลาดทั้งสองมีการเติบโตในปี พ.ศ. 2558 ร้อยละ 10.5 และ 9.5 ตามลำดับ ซึ่งถือว่ามียัตราการเติบโตที่ค่อนข้างสูง (ข้อมูลสถิติของ Euromonitor International)

➤ **สินค้าเป้าหมายในการลงทุน**

ภายหลังจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งแหล่งข้อมูลของไทยและต่างชาติ ตลอดจนการเดินทางไปศึกษาข้อมูลเชิงลึก (Fact Finding) โดยการลงสำรวจพื้นที่และเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ณ เวียดนาม ในช่วงวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559¹⁹ ได้ให้ข้อมูลแก่คณะผู้วิจัย เพื่อประมวลและวิเคราะห์ในสินค้าที่มีศักยภาพต่างๆ ที่นักลงทุนไทยมีโอกาสในการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามโดยจากผลการวิเคราะห์ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปสินค้าเป้าหมายในการลงทุนในเวียดนามไว้ 2 ชนิดดังนี้

- 1) **ผ้าทอ/ผ้าฝ้าย**
- 2) **เสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา**

ทั้งนี้ สินค้าทั้งสองต่างเป็นสินค้าที่มีความโดดเด่นเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นๆ ในอุตสาหกรรม โดยตารางที่ 7-3 และ 7-4 สรุปความโดดเด่นของสินค้าทั้งสองเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นๆ ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนไว้

สำหรับสินค้าผ้าทอ/ผ้าฝ้าย สินค้าดังกล่าวมีอุปสงค์ในประเทศอยู่เป็นจำนวนมากจากความต้องการในภาคอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นโอกาสที่นักลงทุนไทยจะเข้าไปลงทุน โดยการเข้าไปจัดตั้งโรงงานผลิตผ้าฝ้าย/ผ้าทอ เพื่อจำหน่ายในประเทศ (แก่โรงงานตัดเย็บ) โดยใช้วัตถุดิบเส้นด้าย/เส้นใยในประเทศ และนำเข้าเครื่องจักรและเทคโนโลยีจากไทย

ส่วนสินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา แม้ว่าจะมีจำนวนผู้ประกอบการในภาคการผลิตสินค้าดังกล่าวในเวียดนามเป็นจำนวนมาก แต่ในภาคการผลิตสินค้าอื่น เช่น เสื้อผ้าและชุดทำงาน ก็มีระดับการแข่งขันที่สูงเช่นกัน ในขณะที่เดียวกัน ด้วยขนาดตลาดที่ค่อนข้างใหญ่ ประกอบกับการเติบโตของกำลังซื้อของคนในประเทศ จึงกล่าวได้ว่าเป็นโอกาสที่ไม่ควรมองข้ามสำหรับการเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา เพื่อจำหน่ายในตลาดเวียดนาม (หรือจะเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเพื่อการส่งออก รวมถึงส่งกลับมาจำหน่ายในประเทศไทยก็ได้เช่นกัน) นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าชุดชั้นในและกางเกงใน จะพบว่า การดำเนินการผลิตในเวียดนามสำหรับสินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬาจะไม่ประสบปัญหาในด้านทักษะแรงงานเหมือน

¹⁹ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

ในภาคการตัดเย็บชุดชั้นในและกางเกงใน เนื่องจากกระบวนการตัดเย็บสินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬามีความซับซ้อนและอาศัยทักษะด้านการตัดเย็บที่น้อยกว่าโดยเปรียบเทียบกับ การตัดเย็บชุดชั้นในและกางเกงใน

ท้ายที่สุด แม้กำลังซื้อของชาวเวียดนามอาจจะไม่สูงมาก แต่ก็ถือว่าอยู่ในระดับที่สูงกว่าหลายประเทศในภูมิภาค เช่น กัมพูชา สปป.ลาว หรือเมียนมา ขณะเดียวกัน กำลังซื้อของชาวเวียดนามเริ่มมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น อันเป็นผลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจและระดับรายได้ของคนในประเทศ ประกอบกับการขยายตัวของสัดส่วนของประชากรกลุ่มชนชั้นกลางและการปรับเปลี่ยนสู่ลักษณะวิถีชีวิตที่เป็นสังคมเมืองมากขึ้น ส่งผลทำให้ผู้บริโภคในประเทศเริ่มที่จะบริโภคสินค้าที่มีตราสินค้า (แบรนด์) มากขึ้น เกิดกระแสนิยมเลิกใช้สินค้าลอกเลียนแบบ หรือสินค้าที่มีคุณภาพไม่ค่อยดีซึ่งมักนำเข้ามาจากจีนเป็นสำคัญ (ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559) ทำให้กลายเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่นักลงทุนไทยจะได้ประโยชน์จากการเข้าไปลงทุนในสินค้าเป้าหมายทั้งสอง

ตารางที่ 7-3 เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่น ในการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม

	ผ้าทอ/ผ้าฝืน	เส้นด้าย/เส้นใย
ภาพรวมและจุดโดดเด่นของผลิตภัณฑ์	กำลังการผลิตในสินค้าผ้าทอ/ผ้าฝืนในเวียดนามอยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก และยังคงต้องนำเข้าจากต่างประเทศมากกว่าที่ผลิตได้เป็นเท่าตัว แสดงให้เห็นถึงอุปสงค์ในประเทศที่มีอยู่มาก หากแต่ผู้ประกอบการในประเทศยังไม่สามารถผลิตเพื่อตอบสนองได้ การเข้าร่วมความตกลง TPP ทำให้รัฐบาลเวียดนามมีแรงกดดันและต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้อย่างมาก เนื่องจากยังมีการพัฒนาที่น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมการตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม	กำลังการผลิตเส้นด้าย/เส้นใยโดยมีกำลังการผลิตมากพอที่จะส่งออกต่างประเทศได้ โดยส่วนที่ส่งออกเป็นส่วนที่ภาคการผลิตผ้าทอ/ผ้าฝืนไม่สามารถรองรับได้ การเข้าร่วมความตกลง TPP ทำให้รัฐบาลเวียดนามมีแรงกดดันและต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้อย่างมาก เนื่องจากยังมีการพัฒนาที่น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมการตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม
ข้อสังเกตสำคัญ	ผู้ประกอบการในเวียดนามยังขาดแคลนเทคนิค และเทคโนโลยีในการผลิต ทำให้สินค้าที่ผลิตออกมามีคุณภาพที่ไม่สูงมาก มีผู้ประกอบการในประเทศจำนวนน้อย (ราว 500 ราย) โดยธุรกิจที่เวียดนามยังขาดอยู่มาก ได้แก่ การฟอกย้อม และการถักทอผ้าฝืน	ผู้ประกอบการในเวียดนามยังขาดแคลนเทคนิค และเทคโนโลยีในการผลิต ทำให้สินค้าที่ผลิตออกมามีคุณภาพที่ไม่สูงมาก มีผู้ประกอบการในประเทศจำนวนน้อย (ราว 100 รายเท่านั้น) วัตถุดิบในประเทศยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในอุตสาหกรรม และต้องนำเข้าจากต่างประเทศประมาณร้อยละ 30 เพื่อมาผลิตเป็นเส้นด้าย/เส้นใย

	ผ้าทอ/ผ้าฝืน	เส้นด้าย/เส้นใย
รูปแบบทางธุรกิจที่ คาดหวังว่ามีโอกาส สำหรับนักลงทุนไทย	จัดตั้งโรงงานผลิตผ้าฝืน/ผ้าทอ เพื่อจำหน่ายในประเทศ (แก่โรงงานตัดเย็บ) โดยใช้วัตถุดิบเส้นด้าย/เส้นใยในประเทศ และนำเข้าเครื่องจักรและเทคโนโลยีจากไทย ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นการผลิตสินค้าคุณภาพสูง	จัดตั้งโรงงานผลิตเส้นด้าย Cotton/เส้นใยสังเคราะห์ เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตผ้าฝืน/ผ้าทอ และ/หรือส่งออกไปต่างประเทศ

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

**ตารางที่ 7-4 เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่น
ในการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม**

	เสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา	เสื้อผ้าและชุดทำงาน	ชุดชั้นในและกางเกงชั้นใน
ภาพรวมและจุด โดดเด่นของ ผลิตภัณฑ์	เป็นสินค้าส่งออกสำคัญของเวียดนาม ตลาดในประเทศมีขนาดใหญ่และการเติบโตที่รวดเร็ว สินค้าส่วนใหญ่ที่จำหน่ายในประเทศเป็นสินค้าที่ผลิตลอกเลียนแบบจากสินค้าแท้มา โดยจะมีระดับราคาและคุณภาพที่ต่ำลงมาจากสินค้าแท้ เนื่องด้วยกำลังซื้อของคนในประเทศยังไม่สูงมาก (ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559)	เป็นสินค้าส่งออกสำคัญของเวียดนาม ตลาดในประเทศมีขนาดใหญ่และการเติบโตที่รวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุดและเสื้อผ้าทำงาน ซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และสังคมเมือง	ตลาดในประเทศ แบ่งออกเป็นตลาดสินค้าคุณภาพสูง (Premium Products) ซึ่งมีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาทำตลาดหลายราย ส่วนอีกตลาดคือตลาดสินค้าทั่วไป ซึ่งมีคุณภาพและระดับราคาที่ต่ำลงมา เป็นสินค้าผลิตโดยผู้ประกอบการท้องถิ่น และ/หรือสินค้านำเข้ามาจากจีน กัมพูชา และประเทศอื่นๆ (ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559)
ข้อสังเกตสำคัญ	มีผู้ประกอบการในประเทศเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่รายย่อยไปจนถึงรายใหญ่ ในกระบวนการผลิต ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศค่อนข้างมาก	มีผู้ประกอบการในประเทศเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่รายย่อยไปจนถึงรายใหญ่ ในกระบวนการผลิต ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศค่อนข้างมาก มีผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ทำการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ (ควบคู่ไปกับการส่งออก) อยู่ด้วยหลายราย	แรงงานเวียดนามยังมีทักษะในการตัดเย็บชุดชั้นใน/กางเกงในที่มีขั้นตอนละเอียดอ่อนมากๆ ไม่ได้เหมือนตั้งโรงงานไทย (เว้นเสียแต่จะดำเนินการผลิตในรูปแบบประกอบชุดชั้นใน/กางเกงใน โดยนำเข้าชิ้นส่วนที่ตัดเย็บแล้ว (แต่ยังไม่ได้) ประกอบจากไทย))
รูปแบบทางธุรกิจที่ คาดหวังว่ามี โอกาสสำหรับนัก ลงทุนไทย	จัดตั้งโรงงานตัดเย็บเพื่อจำหน่ายสินค้าในประเทศ จัดตั้งโรงงานตัดเย็บเพื่อการส่งออก รวมถึงส่งกลับมาจำหน่ายในประเทศไทย	จัดตั้งโรงงานตัดเย็บเพื่อการส่งออก รวมถึงส่งกลับมาจำหน่ายในประเทศไทย	จัดตั้งโรงงานประกอบชุดชั้นใน โดยนำเข้าชิ้นส่วนจากไทยเข้ามาประกอบในเวียดนาม และจำหน่ายในตลาดเวียดนาม

	เสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา	เสื้อผ้าและชุดทำงาน	ชุดชั้นในและกางเกงชั้นใน
หมายเหตุ	ถึงแม้กำลังซื้อของคนในประเทศจะไม่ใช่สูงมาก แต่ก็เริ่มมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ผู้บริโภคในประเทศเริ่มที่จะบริโภคสินค้าที่มีตราสินค้า (แบรนด์) มากขึ้น เช่นเดียวกับการเลิกใช้สินค้าลอกเลียนแบบ หรือสินค้าที่มีคุณภาพไม่ค่อยดีซึ่งมักนำเข้ามาจากจีนเป็นสำคัญ (ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559)		

ที่มา : บริษัท โบลีเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

7.2 สถิติด้านการค้า การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.2.1 การค้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

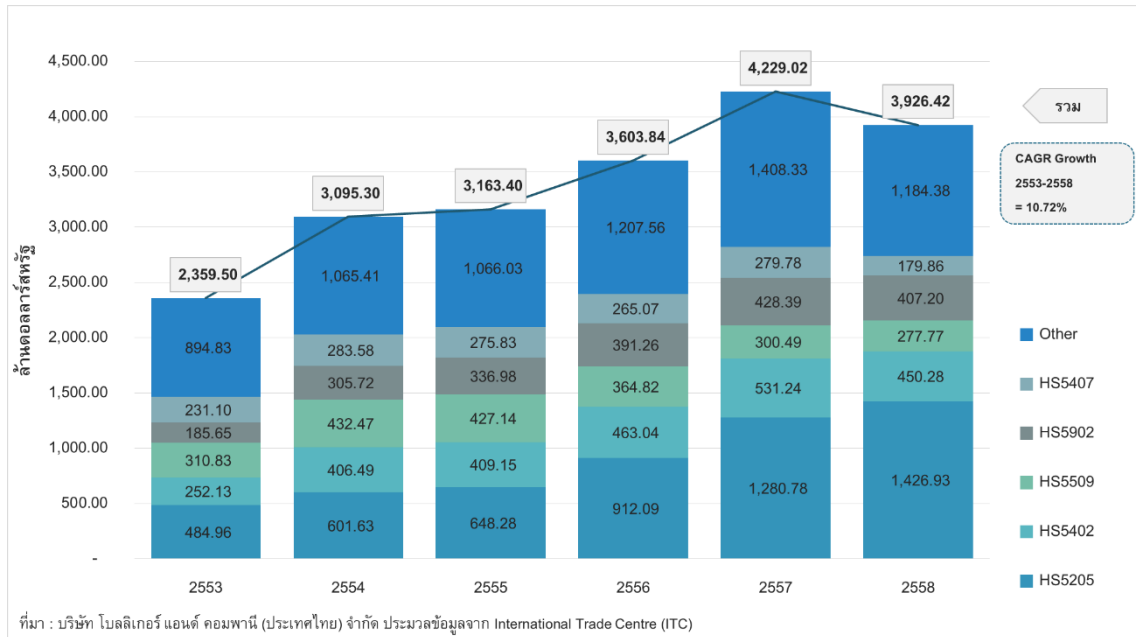
7.2.1.1 การค้าสินค้าสิ่งทอ

➤ สถิติการส่งออก

ประเทศเวียดนามส่งออกสินค้าสิ่งทอในปี พ.ศ. 2558 อยู่ที่ 3,926.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ การส่งออกดังกล่าวมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 และแม้จะลดลงเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2558 (ลดลงจากปี พ.ศ. 2557) แต่โดยรวมยังคงเติบโตอยู่ โดยอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่ที่ร้อยละ 10.72

ภาพที่ 7-1 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม

สินค้าสิ่งทอที่เวียดนามส่งออกมาที่สูงสุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ได้แก่ ด้ายฝ้าย ด้ายใยสังเคราะห์ ผ้าทอ ตาข่าย และผ้าถัก ดังแสดงในตารางที่ 7-5

ตารางที่ 7-5 สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมดในอุตสาหกรรม	3,396.25	10.72%	100.00%
1	HS5205	ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	892.44	24.09%	26.28%
2	HS5402	ด้ายใยยาวสังเคราะห์ (นอกจากด้ายเย็บ) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก รวมถึงใยยาวเดี่ยวสังเคราะห์ที่มีขนาดน้อยกว่า 67 เดซิเทกซ์	418.72	12.30%	12.33%
3	HS5509	ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์ ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	352.25	-2.22%	10.37%
4	HS5902	ผ้าใบยางรถ (ผ้าไทร์คอर्ड) ทำด้วยด้ายทนแรงดึงสูง ซึ่งทำด้วยไนลอนหรือ	342.53	17.01%	10.09%

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
		โพลีเอไมด์อื่น ๆ ทำด้วยโพลีเอสเตอร์หรือวิสโคสเรยอน			
5	HS5407	ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวสังเคราะห์ รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุดิบประเภทที่ 54.04	252.54	-4.89%	7.44%
6	HS5206	ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ที่มีฝ้ายน้อยกว่า ร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	169.26	11.32%	4.98%
7	HS5503	เส้นใยสังเคราะห์ที่ไม่ได้สาน หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย	102.12	9.76%	3.01%
8	HS5608	ตาข่ายแบบผูกปมทำด้วยเชือกชนิดทไวน์ชนิดคอร์เตจ หรือชนิดโรป รวมทั้งตาข่ายจัมปลาและตาข่ายอื่น ๆ ที่จัดทำแล้ว ทำด้วยวัตถุทอ	101.57	7.67%	2.99%
9	HS6006	ผ้าอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	100.72	6.52%	2.97%
10	HS6004	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ มีความกว้างเกิน 30 เซนติเมตร และมีด้ายยัดหรือด้ายยางตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก นอกจากของตามประเภทที่ 60.01	97.47	-0.64%	2.87%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

ตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนาม²⁰ ได้แก่ จีน (ร้อยละ 28.71) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 12.31) ตุรกี (ร้อยละ 11.37) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 7.83) และอินโดนีเซีย (ร้อยละ 4.95) ตามลำดับ ส่วนประเทศไทย มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับร้อยละ 4.47 (รองจากอินโดนีเซีย)

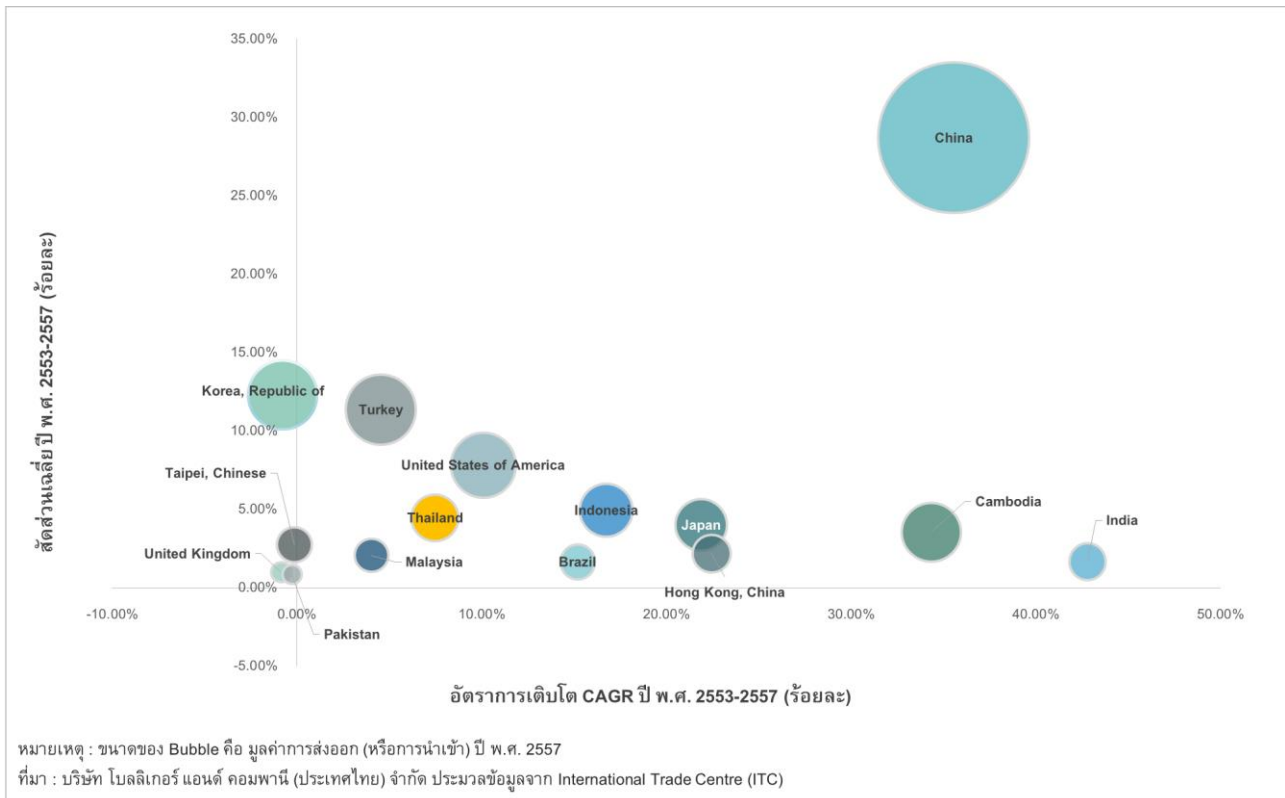
ทั้งนี้ จีนเป็นตลาดส่งออกหลักของเวียดนาม อีกทั้งยังมีอัตราการเติบโตที่สูง โดยอัตราการเติบโตแบบ CAGR ของมูลค่าการส่งออกเวียดนามมายังจีนในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 อยู่ที่ร้อยละ 35.55 ขณะที่ตลาดส่งออกสำคัญอื่นของเวียดนามที่มีการเติบโตที่สูงเช่นกันในช่วงปี

²⁰ เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลการค้ารายประเทศ (By-country Data) ในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทาง พบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่นำเสนอออกไป รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน ซึ่งสามารถสะท้อนถึงตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนามที่เป็นปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง

ดังกล่าว ได้แก่ อินเดียและกัมพูชา ซึ่งมีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 42.80 และ 34.34 ตามลำดับ ส่วนการเติบโตของการส่งออกจากเวียดนามมาไทย มีอัตราเติบโตที่ไม่สูงมาก โดยอยู่ที่ร้อยละ 7.47 เท่านั้น

ภาพที่ 7-2 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

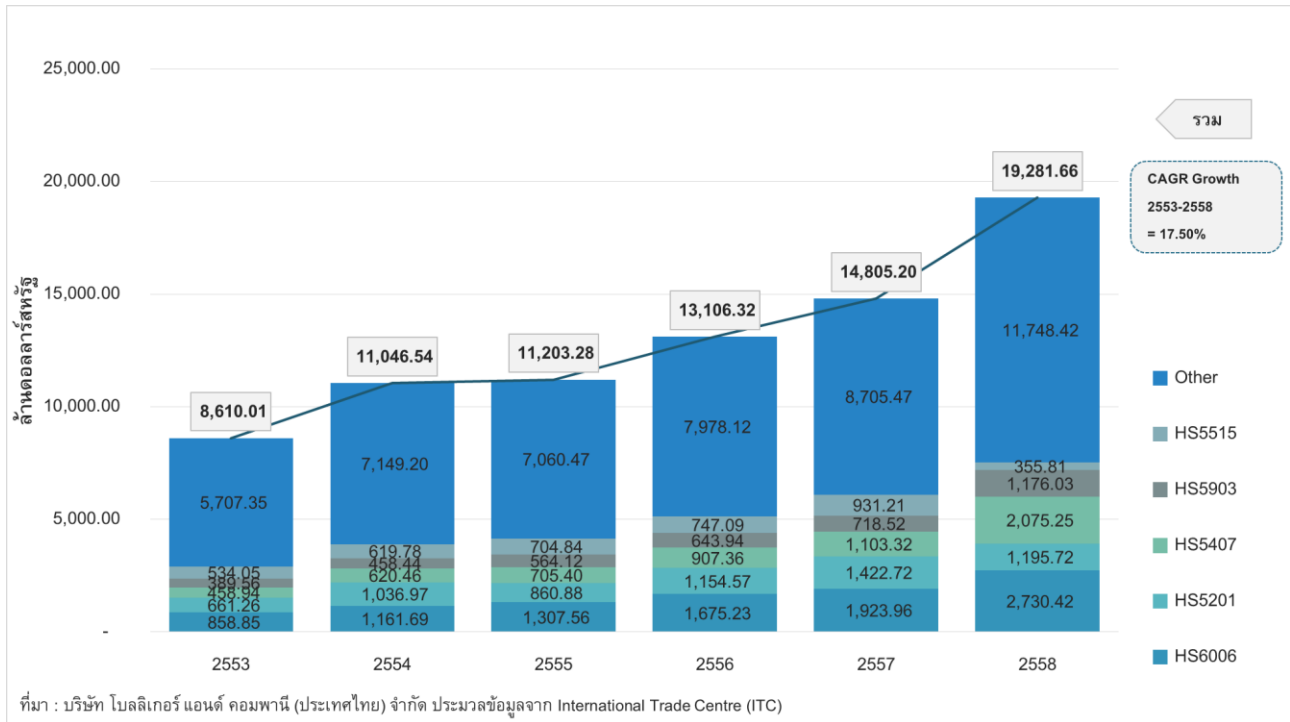

➤ สถิติการนำเข้า

ในปี พ.ศ. 2558 เวียดนามนำเข้าสินค้าสิ่งทอเป็นมูลค่า 19,281.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ การนำเข้าดังกล่าวของเวียดนามมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าในปี พ.ศ. 2558 เปรียบเทียบกับในปี พ.ศ. 2553 จะพบว่าการนำเข้าสินค้าสิ่งทอของเวียดนามมีมูลค่ามากขึ้นกว่า 2 เท่า ส่วนอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่ที่ร้อยละ 17.50

ภาพที่ 7-3 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม

สินค้าสิ่งทอที่เวียดนามนำเข้ามากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ได้แก่ ผ้าถัก ฝ้าย ผ้าทอที่ทำด้วยใยสังเคราะห์ ด้ายใยสังเคราะห์ และผ้าทอที่ทำด้วยฝ้าย ดังแสดงในตารางที่ 7-6

ตารางที่ 7-6 สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรก
ในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนามปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนามปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนามปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมดในอุตสาหกรรม	13,008.83	17.50%	100.00%
1	HS6006	ผ้าอื่นๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	1,609.62	26.03%	12.37%
2	HS5201	ฝ้าย ไม่ได้สางหรือหวี	1,055.35	12.58%	8.11%
3	HS5407	ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวสังเคราะห์ รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุดิบประเภทที่ 54.04	978.46	35.23%	7.52%
4	HS5903	ผ้าสิ่งทอที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นด้วยพลาสติก นอกจากของตามประเภทที่ 59.02	658.44	24.73%	5.06%
5	HS5515	ผ้าทออื่นๆ ทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์	648.80	-7.80%	4.99%
6	HS5402	ด้ายใยยาวสังเคราะห์ (นอกจากด้ายเย็บ) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก รวมถึง	624.94	4.71%	4.80%

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนามปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนามปี 2553-2558
		ใยยาวเดี่ยวสังเคราะห์ที่มีขนาดน้อยกว่า 67 เดซิเทกซ์			
7	HS5512	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์ที่มีเส้นใยสังเคราะห์ตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก	600.96	-5.27%	4.62%
8	HS6004	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ มีความกว้างเกิน 30 เซนติเมตร และมีด้ายยัดหรือด้ายยางตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก นอกจากของตามประเภทที่ 60.01	549.29	30.92%	4.22%
9	HS5208	ผ้าทอทำด้วยฝ้ายที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก และหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร	539.25	14.08%	4.15%
10	HS5209	ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป โดยน้ำหนักและหนักเกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร	503.66	8.56%	3.87%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

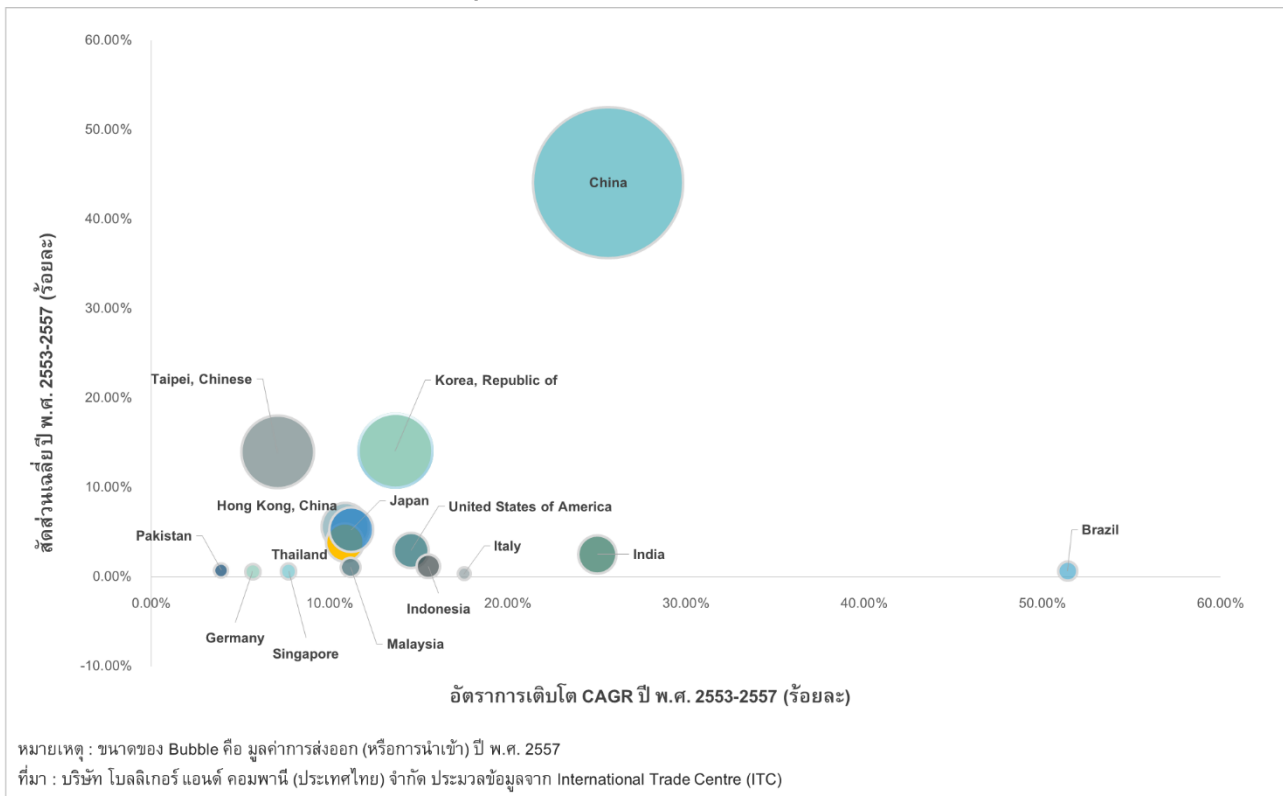
แหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนาม²¹ ได้แก่ จีน (ร้อยละ 44.11) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 14.13) ไต้หวัน (ร้อยละ 13.96) ฮองกง (ร้อยละ 5.61) และญี่ปุ่น (ร้อยละ 5.28) ตามลำดับ ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ร้อยละ 3.84

ทั้งนี้ จีนเป็นแหล่งนำเข้าของเวียดนามที่มีอัตราการเติบโตค่อนข้างสูง (อัตราการเติบโตแบบ CAGR ของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนามจากจีนในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 อยู่ที่ร้อยละ 25.65 (การนำเข้าของเวียดนามจากไทยเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 10.85) ขณะที่แหล่งนำเข้าสำคัญอื่นของเวียดนามที่มีการเติบโตอย่างมากในช่วงปีดังกล่าว ได้แก่ บราซิลและอินเดีย ซึ่งมีอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ 51.42 และ 25.03 ตามลำดับ

²¹ เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลการค้ารายประเทศ (By-country Data) ในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทาง พบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่นำเสนอออกไป รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน ซึ่งสามารถสะท้อนถึงแหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนามที่เป็นปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง

ภาพที่ 7-4 แหล่งนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

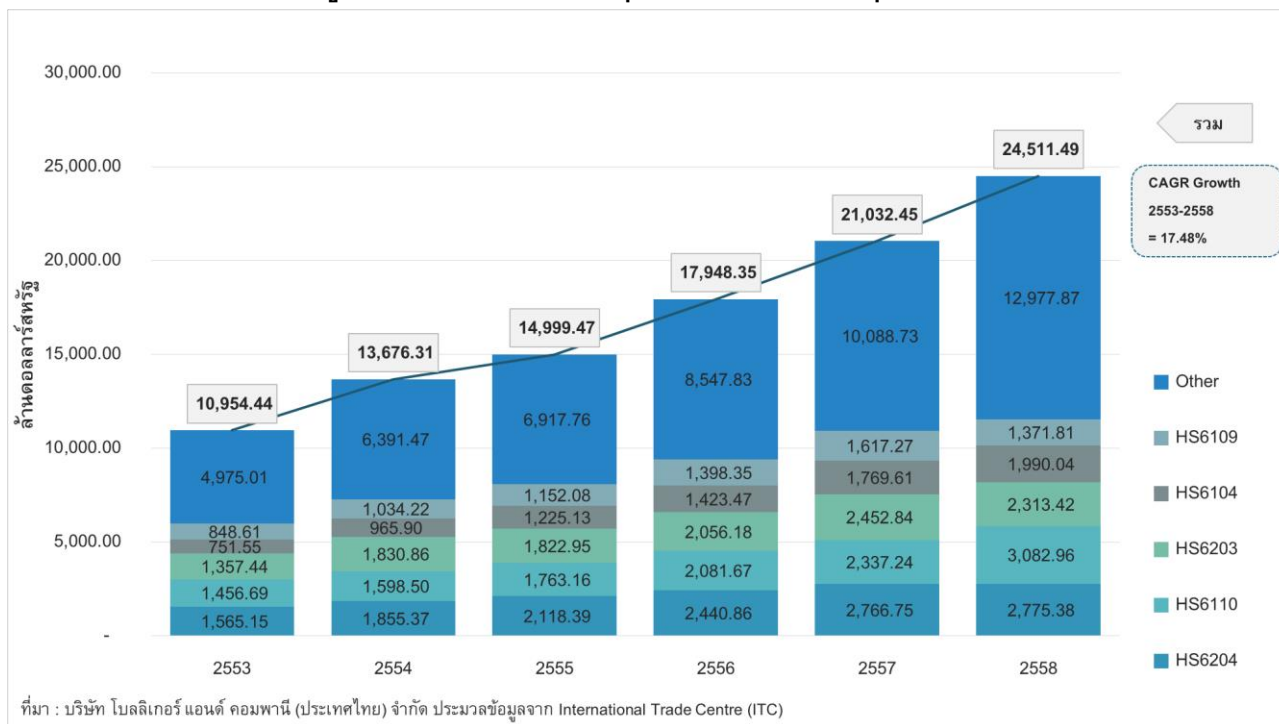
7.2.1.2 การค้าสินค้าเครื่องนุ่งห่ม

➤ สถิติการส่งออก

เวียดนามส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มในปี พ.ศ. 2558 อยู่ที่ 24,511.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ การส่งออกดังกล่าวมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของมูลค่าการส่งออกที่มีอยู่เดิมในปี พ.ศ. 2553 โดยอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่ที่ร้อยละ 17.48

ภาพที่ 7-5 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม

สินค้าเครื่องนุ่งห่มที่เวียดนามส่งออกมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ได้แก่ เครื่องแต่งกายของสุภาพสตรีและเด็กผู้หญิง เสื้อผ้าและชุดกีฬา เครื่องแต่งกายของสุภาพบุรุษและเด็กผู้ชาย เสื้อถัก เสื้อที่เช็ด เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของสุภาพบุรุษและเด็กผู้ชาย รวมถึงของสุภาพสตรีและเด็กผู้หญิง เสื้อเชิ้ตของสุภาพบุรุษและเด็กผู้ชาย และเครื่องนุ่งห่มชนิดอื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 7-7

ตารางที่ 7-7 สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมดในอุตสาหกรรม	17,187.09	17.48%	100.00%
1	HS6204	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท เดรส กระโปรง กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง	2,253.65	12.14%	13.11%
2	HS6110	เจอร์ซีย์ พูลโอเวอร์ เสื้อชนิดคาร์ดิแกน เสื้อกั๊กและเสื้อที่คล้ายกัน ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	2,053.37	16.18%	11.95%

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
3	HS6203	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษและเด็กชาย	1,972.28	11.25%	11.48%
4	HS6104	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท เดรส กระโปรง กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง ซึ่งถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	1,354.28	21.50%	7.88%
5	HS6109	ที่เช็ด เสื้อชั้นในชนิดซิงเกิล และเสื้อชั้นในอย่างอื่น ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	1,237.06	10.08%	7.20%
6	HS6201	เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของบุรุษและเด็กชาย	956.82	26.33%	5.57%
7	HS6202	เสื้อโค้ตและเสื้อโอเวอร์โค้ตของสตรีหรือเด็กหญิง	883.79	29.87%	5.14%
8	HS6205	เชิ้ตของบุรุษหรือเด็กชาย	688.78	13.91%	4.01%
9	HS6105	เชิ้ตของบุรุษหรือเด็กชาย ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	478.04	25.13%	2.78%
10	HS6210	เสื้อผ้าที่ทำด้วยผ้าตามประเภทที่ 56.02 56.03 59.03 59.06 หรือ 59.07	473.73	43.74%	2.76%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

ตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนาม²² ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 50.20) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 12.91) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 7.91) เยอรมนี (ร้อยละ 4.07) และสเปน (ร้อยละ 3.11) ตามลำดับ ส่วนประเทศไทย มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับร้อยละ 0.14 เท่านั้น

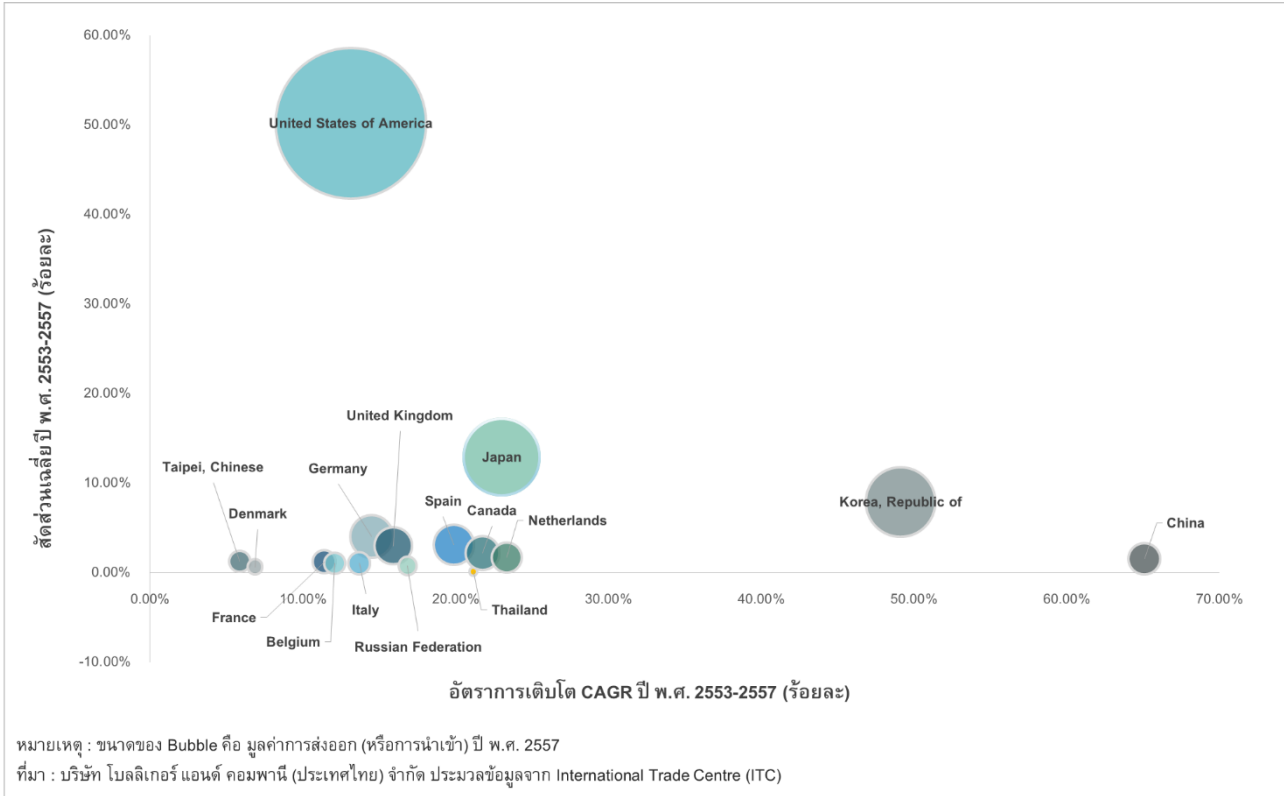
ทั้งนี้ สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกของเวียดนามที่มีอัตราการเติบโตที่ไม่สูงนัก โดยอัตราการเติบโตแบบ CAGR ของมูลค่าการส่งออกของเวียดนามมายังสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 อยู่ที่ร้อยละ 13.15 (อัตราการเติบโตของไทยอยู่ที่ร้อยละ 21.15) ขณะที่ตลาด

²² เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลการค้ารายประเทศ (By-country Data) ในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทาง พบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่น่าเสนอออกไป รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน ซึ่งสามารถสะท้อนถึงตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนามที่เป็นปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง

ส่งออกสำคัญอื่นของเวียดนามที่มีการเติบโตอย่างมากในช่วงปีดังกล่าว ได้แก่ จีน และเกาหลีใต้ ซึ่งมีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 65.09 และ 49.12 ตามลำดับ

ภาพที่ 7-6 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

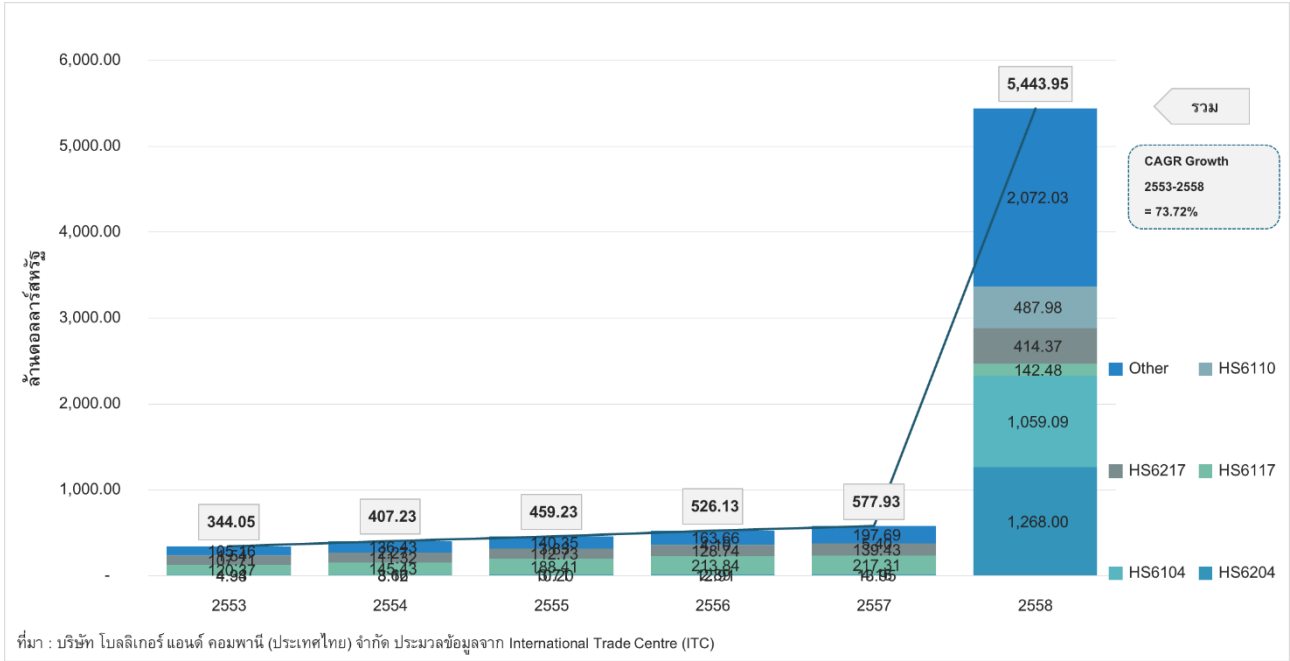
➤ สถิติการนำเข้า

ในปี พ.ศ. 2558 เวียดนามนำเข้าสินค้าเครื่องนุ่งห่มเป็นมูลค่า 5,443.95 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากการนำเข้าในปีที่ผ่านมาอย่างมาก ทำให้อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่ที่ร้อยละ 73.72 (อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 อยู่ที่ 13.85)²³

²³ จากการสืบค้นจากฐานข้อมูลสถิติการค้าอื่นๆ เช่น Global Trade Atlas เป็นต้น พบว่า การเพิ่มขึ้นของการนำเข้าสินค้าเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม (พิจารณาโดยดูจากตัวเลขการส่งออกของประเทศคู่ค้าของเวียดนาม) เป็นการนำเข้าจากจีนเป็นสำคัญ ซึ่งตัวเลขการนำเข้าดังกล่าวจากจีนก็ก้าวกระโดดแบบทวีคูณในปี พ.ศ. 2558

ภาพที่ 7-7 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม

สินค้าเครื่องนุ่งห่มที่เวียดนามนำเข้ามากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ได้แก่ เครื่องแต่งกายของสุภาพสตรีและเด็กผู้หญิง ของใช้ประกอบเครื่องแต่งกายที่ถักขึ้นมา ของใช้ประกอบเครื่องแต่งกายอื่นๆ เสื้อผ้าและชุดกีฬา ชุดชั้นในสุภาพสตรี เครื่องแต่งกายของสุภาพบุรุษและเด็กผู้ชาย ถูกรอง และของที่ทำจากผ้าอื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 7-8

ตารางที่ 7-8 สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรก ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมดในอุตสาหกรรม	1,293.09	73.72%	100.00%
1	HS6204	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท เดรส กระโปรง กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง	219.68	203.40%	16.99%
2	HS6104	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท เดรส กระโปรง กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	179.64	200.30%	13.89%
3	HS6117	ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่จัดทำแล้วอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	171.30	3.43%	13.25%

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558
4	HS6217	ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่จัดทำแล้วอื่นๆ	169.05	30.93%	13.07%
5	HS6110	เจอร์ซี พูลโอเวอร์ เสื้อชนิดคาร์ดิแกน เสื้อกั๊กและเสื้อที่คล้ายกัน ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	84.19	216.36%	6.51%
6	HS6212	เครื่องยกรถ เครื่องรัดเอวและตะโพก เครื่องรัดทรง สายโยงกางเกง สายโยงถุงน่อง สายรัดถุงน่องและของที่คล้ายกัน รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว จะถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์หรือไม่ก็ตาม	54.15	92.16%	4.19%
7	HS6103	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษและเด็กชาย ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	50.05	199.21%	3.87%
8	HS6115	ถุงน่องกางเกง เสื้อกางเกงยัดแนบเนื้อ ถุงน่อง ถุงเท้าชนิดต่าง ๆ รวมถึงถุงน่องชนิดแกรตดูเอเต็ดคอมเพรสชั่น ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	35.29	170.17%	2.73%
9	HS6307	ของที่จัดทำแล้วอื่น ๆ รวมถึงแบบสำหรับตัดเสื้อผ้า	28.53	55.85%	2.21%
10	HS6203	เครื่องแต่งกาย (เสื้อ สูท กางเกง) (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษและเด็กชาย ของบุรุษและเด็กชาย	28.14	117.62%	2.18%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

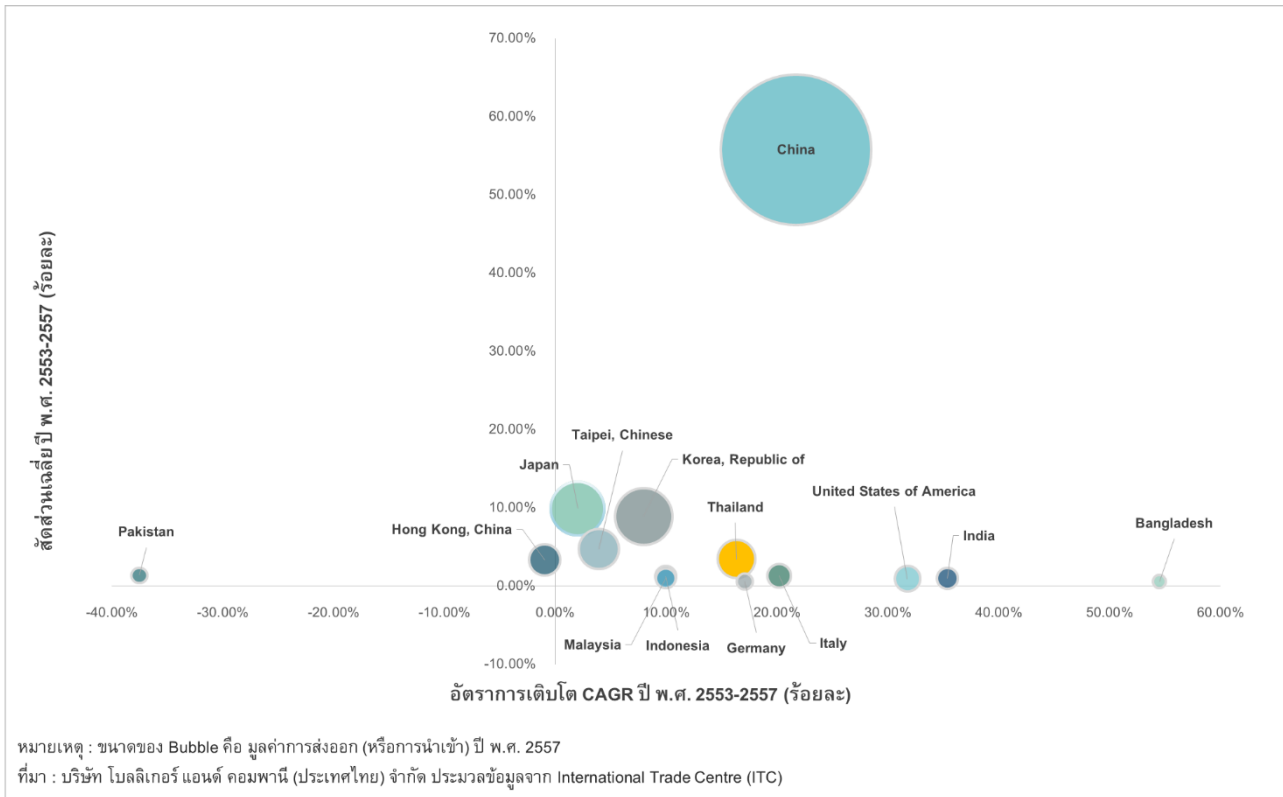
ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

แหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนามใน 5 อันดับแรก ได้แก่ จีน (ร้อยละ 55.81) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 9.94) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 8.91) ไต้หวัน (ร้อยละ 4.76) และไทย (ร้อยละ 3.48) ตามลำดับ

ทั้งนี้ จีนเป็นแหล่งนำเข้าของเวียดนามที่มีอัตราการเติบโตปานกลาง โดยอัตราการเติบโตแบบ CAGR ของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนามจากจีนในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 อยู่ที่ร้อยละ 21.72 (อัตราการเติบโตของการนำเข้าจากไทยอยู่ที่ร้อยละ 16.36) ขณะที่แหล่งนำเข้าสำคัญอื่นของเวียดนามที่มีการเติบโตอย่างมากในช่วงปีดังกล่าว ได้แก่ บังกลาเทศ ซึ่งมีอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ 54.50

ภาพที่ 7-8 แหล่งนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

7.2.2 การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ใน 7 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2558 อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเวียดนามถือเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเข้ามาในสัดส่วนที่มาก โดยมีมูลค่าเงินลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 1.12 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราวร้อยละ 20 ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด 5.85 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ทั้งนี้ เงินลงทุนในโครงการที่ใหญ่ที่สุด คิดเป็นมูลค่าประมาณ 660 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นการลงทุนในธุรกิจส่วนใหญ่ในจังหวัดดองไน (Dong Nai) ของนักลงทุนตอร์กี รองลงมาด้วยการลงทุนขนาด 274 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ของนักลงทุนไต้หวันในธุรกิจผ้าฝ้ายที่จังหวัดบินห์เซือง (Binh Duong) และการลงทุนโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าของนักลงทุนฮ่องกงในจังหวัดเตย์นินห์ (Tay Ninh) ที่มีมูลค่าการลงทุน 160.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ²⁴

²⁴ รวบรวมข้อมูลจาก <http://vietlaw4u.com/vietnam-textile-and-garment-attract-fdi-wave/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

หากเปรียบเทียบกับในอดีต ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมดังกล่าวรวมกันอยู่เพียงแค่ 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวของเวียดนามในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีการเพิ่มขึ้นอย่างมาก

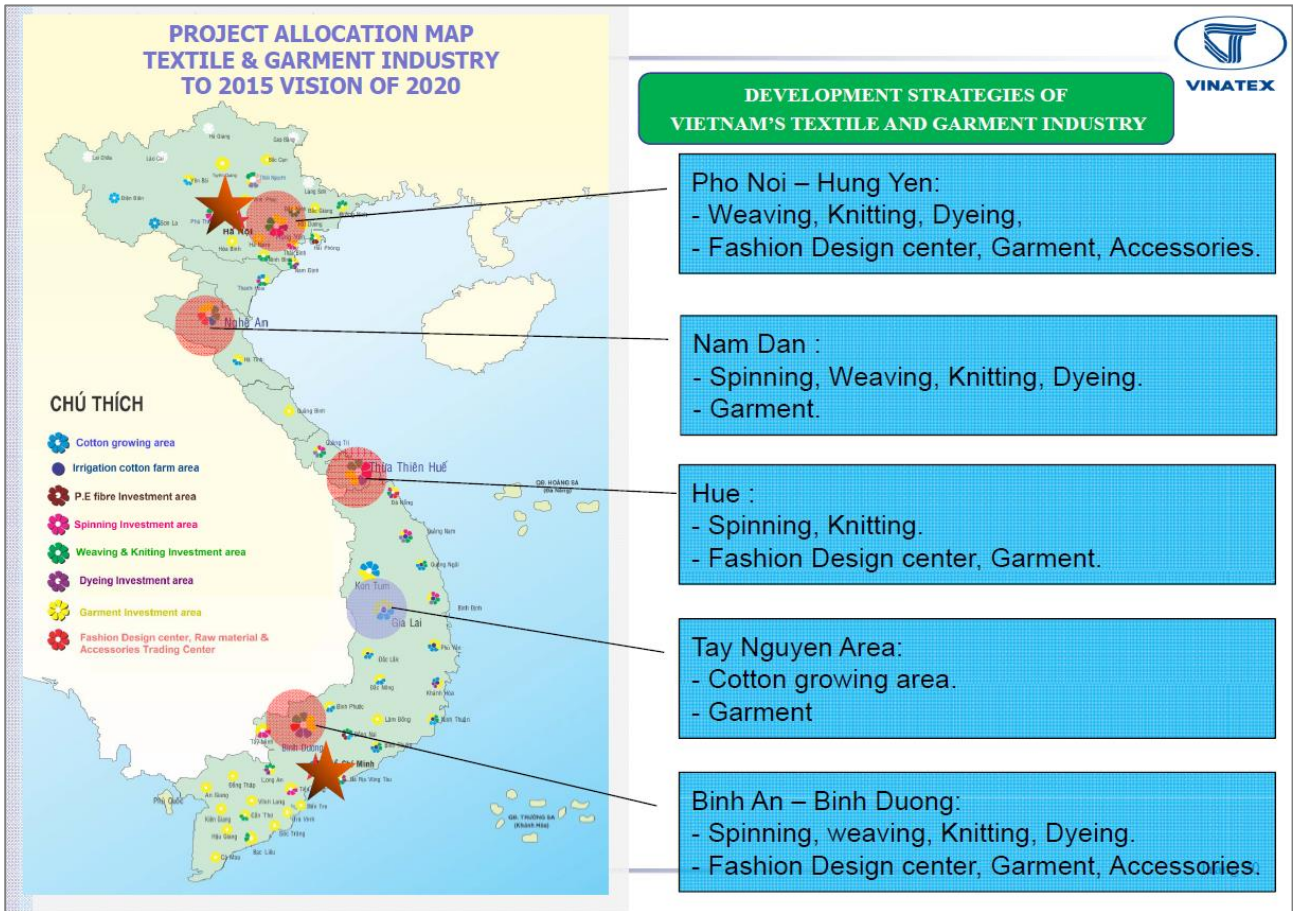
7.3 พื้นที่เป้าหมายสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.3.1 พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุน

รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไว้ภายใต้แผนพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอปี พ.ศ. 2558-2563 ทั้งสิ้น 5 แห่งทั่วประเทศ ได้แก่ (1) พื้นที่ภาคเหนือของประเทศ บริเวณเมือง Pho Noi ในจังหวัด Hung Yen ซึ่งอยู่ใกล้กับกรุงฮานอย (2) พื้นที่ภาคกลางตอนบนของประเทศบริเวณเมือง Nam Dan ในจังหวัด Nghe An (3) พื้นที่ภาคกลางของประเทศบริเวณเมือง Hue ในจังหวัด Thua Thien-Hue (4) พื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศบริเวณพื้นที่ Tay Nguyen (ที่ราบสูงภาคกลางของเวียดนาม) และ (5) พื้นที่ภาคใต้ของประเทศบริเวณเมือง Binh Ah ในจังหวัด Binh Duong

ภาพที่ 7-9 พื้นที่ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม

ที่มา: VINATEX

จากภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าพื้นที่แต่ละแห่งมีการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนในแต่ละห่วงโซ่ภายในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มที่แตกต่างกัน โดยในพื้นที่ภาคเหนือ (เมือง Pho Noi) รัฐบาลเวียดนามสนับสนุนให้นักลงทุนเข้าไปจัดตั้งโรงงานปั่นด้าย โรงงานผลิตผ้าฝ้าย (ทั้งการถักและการทอผ้า) และโรงงานฟอกย้อม สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ และสนับสนุนให้นักลงทุนเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า และเครื่องประดับหรือสิ่งของทำจากผ้า รวมถึงลงทุนในศูนย์ด้านการออกแบบ (Fashion Design Center) สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ในพื้นที่ภาคกลาง โดยเฉพาะภาคกลางตอนบน และกึ่งกลางของประเทศ รัฐบาลส่งเสริมให้นักลงทุนเข้าไปจัดตั้งโรงงานปั่นด้าย โรงงานผลิตผ้าฝ้าย และโรงงานฟอกย้อม สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ และสนับสนุนให้นักลงทุนเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า และลงทุนในศูนย์ด้านการออกแบบ (Fashion Design Center) สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง รัฐบาลเวียดนามส่งเสริมกิจกรรมภาคการเกษตร คือ การปลูกฝ้าย เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตเส้นด้ายและเส้นใยในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และสนับสนุนให้เข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

สำหรับพื้นที่ภาคใต้ รัฐบาลเวียดนามสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตลอดทั้งห่วงโซ่ ตั้งแต่การปั่นด้าย การฟอกย้อม การผลิตผ้าผืน สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ ไปจนถึงการตัดเย็บเสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

นักลงทุนไทยที่สนใจจะเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมทั้งสอง อุตสาหกรรมสามารถเลือกที่จะเข้าไปลงทุนได้ทั้ง 5 พื้นที่ โดยสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ พื้นที่ที่มีศักยภาพและน่าสนใจในการเข้าไปลงทุน ได้แก่ (1) พื้นที่ภาคเหนือและตอนกลางตอนเหนือของประเทศ อันได้แก่ เมือง Pho Noi และเมือง Nam Dan และ (2) พื้นที่ภาคใต้ของประเทศ คือ เมือง Binh Ah ส่วนการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม พื้นที่ที่มีศักยภาพและน่าสนใจในการเข้าไปลงทุน ได้แก่ (1) พื้นที่ภาคเหนือของประเทศ คือ เมือง Pho Noi (2) พื้นที่ภาคกลางของประเทศ คือ เมือง Hue และ (3) พื้นที่ภาคใต้ของประเทศ คือ เมือง Binh Ah

ทั้งนี้ พื้นที่ภาคเหนือของประเทศ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ไฮฟอง ฮึงเยน เป็นต้น เป็นพื้นที่ตั้งของหลายอุตสาหกรรม (โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมเบาและธุรกิจบริการ) โดยพื้นที่ดังกล่าวมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่ค่อนข้างมาก เพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่เข้ามาลงทุน มีท่าเรือขนาดใหญ่คือท่าเรือไฮฟองที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจการผลิตเพื่อการส่งออก นอกจากนี้ พื้นที่ดังกล่าวยังมีแรงงานอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการผลิตที่ต้องอาศัยแรงงานจำนวนมาก และรัฐบาลเวียดนามยังส่งเสริมและดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ ในปัจจุบัน มีนักลงทุนเข้าไปลงทุนในพื้นที่ดังกล่าวแล้วอยู่บ้างโดยส่วนมากจะเป็นโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มเป็นสำคัญ

ขณะที่พื้นที่ภาคกลางของประเทศ ได้แก่ เมืองเว้ เมืองดานัง เป็นต้น เป็นพื้นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรมที่อาจไม่ใหญ่เท่ากับภาคเหนือหรือภาคใต้ของประเทศ อย่างไรก็ตาม มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการลงทุนอยู่ระดับหนึ่ง และมีท่าเรือขนาดใหญ่คือท่าเรือดานังที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจการผลิตเพื่อการส่งออก โดยปัจจุบัน มีนักลงทุนรายหลายเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งรวมถึงนักลงทุนไทยอย่างบริษัท Hi-Tech Group

สำหรับพื้นที่ภาคใต้ของเวียดนาม เช่น นครโฮจิมินห์ ดองไน เตย์นินห์ เป็นแฉ เตียน เกียน เป็นต้น ถือเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งคลัสเตอร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม โดยเฉพาะธุรกิจตัดเย็บแบบ CMT และ OEM ขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) จำนวนมาก ซึ่งเข้ามาจัดตั้งโรงงานตัดเย็บในพื้นที่ดังกล่าว และโรงงานผลิตสิ่งทอหลายโรงงานที่เข้ามาจัดตั้ง โรงงานผลิตผ้าทอเพื่อป้อนให้กับโรงงานตัดเย็บในพื้นที่แห่งนี้ ทั้งนี้ พื้นที่ดังกล่าวมีการพัฒนาของ โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่มากที่สุดในประเทศ สามารถรองรับการลงทุน ในภาคการผลิตอย่างอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้ ขณะเดียวกัน พื้นที่ดังกล่าวก็มีแรงงานอาศัย อยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการผลิตเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังตั้งอยู่ไม่ห่างจากท่าเรือ โฮจิมินห์ เหมาะสมแก่การเข้าไปลงทุนผลิตเครื่องนุ่งห่มเพื่อการส่งออก โดยปัจจุบัน ผู้ประกอบการทั้งเวียดนาม ไทย และต่างชาติ ต่างเข้าไปลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว หลายราย อาทิ บริษัท Hong Seng Thai-Vina บริษัท Oriental Garment บริษัท Liberty Group บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation ฯลฯ

7.3.2 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน

ในช่วงวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และ คณะผู้วิจัย (คณะเดินทาง) ได้เดินทางและลงสำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุนใน อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม คือ นครโฮจิมินห์ (นอกจากนี้ ยังได้ไปสำรวจ พื้นที่อื่นๆ ด้วย ได้แก่ เมืองเกิ่นเซอ)²⁵

ทั้งนี้ จากการประเมินพื้นที่เป้าหมายในการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม พบว่า พื้นที่ดังกล่าว ได้แก่ (1) นครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบ และ (2) จังหวัดเว้ จังหวัดดานัง และจังหวัดโดยรอบ โดยข้อมูลพื้นที่เหล่านี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

²⁵ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อ จัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

7.3.2.1 นครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบ

➤ ข้อมูลทั่วไป

นครโฮจิมินห์

นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) เป็นเมืองที่ขนาดใหญ่ที่สุดในพื้นที่ทางตอนใต้ของเวียดนาม มีพื้นที่ 2,095.5 ตารางกิโลเมตร โดยมีพื้นที่ทางทิศเหนือติดกับจังหวัดบิन्ह เซือง (Binh Duong) ทางทิศตะวันออกติดกับจังหวัดดองไน (Dong Nai) ทางทิศใต้ติดกับอ่าวตังเกี๋ย (Gulf of Tonkin) และทางทิศตะวันตกติดกับจังหวัดลอง อัน (Long An)

ภูมิประเทศของนครโฮจิมินห์ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งมีแม่น้ำไซงอน (Saigon River) และแขนงของแม่น้ำไซงอน เป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลตัดผ่านเมืองก่อนออกสู่อ่าวตังเกี๋ย ทั้งนี้ พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกใช้ในการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง อาทิ อาคาร/ตึกสูง บ้านเรือน และมีสนามบินนานาชาติเตินซันญีต (Tan Son Nhat) ตั้งอยู่ภายในตัวเมือง ส่วนพื้นที่โดยรอบของนครโฮจิมินห์ เป็นที่ราบซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกต่างๆ จำนวน 20 แห่ง

ภายในนครโฮจิมินห์ แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น 5 เขตชนบท (Rural District) และ 19 เขตเมือง (Urban District) ดังนี้

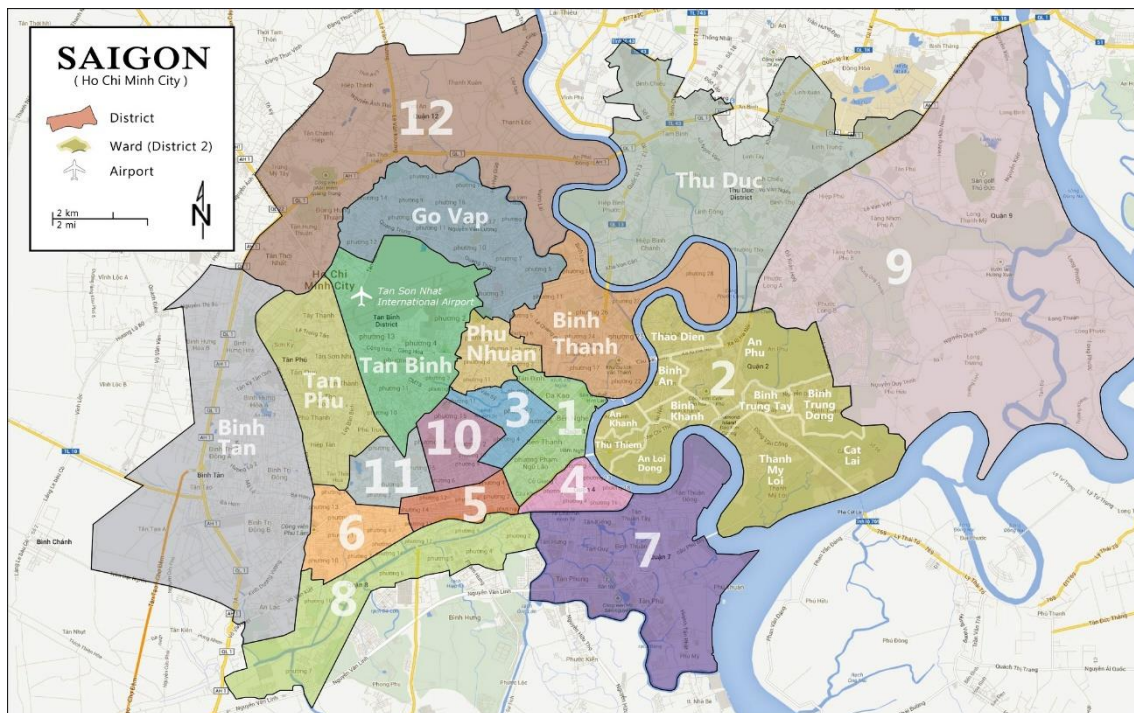
- เขตชนบท (Rural District) ได้แก่
 - Cu Chi
 - Hoc Mon
 - Binh Chanh
 - Nha Be
 - Can Gio

- เขตเมือง (Urban District) ได้แก่
 - District 1
 - District 2
 - District 3
 - District 4
 - District 11
 - District 12
 - Go Vap
 - Tan Binh

- District 5
- District 6
- District 7
- District 8
- District 9
- District 10
- Tan Phu
- Binh Thanh
- Phu Nhuan
- Thu Duc
- Binh Tan

ภาพที่ 7-10 แผนที่นครโฮจิมินห์

ที่มา : codiemaps

ทั้งนี้ นครโฮจิมินห์มีขนาดระบบเศรษฐกิจหรือขนาดของ GDP ในปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 957.36 ล้านล้านดอง (ประมาณ 43 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 21.63 ของ GDP ทั้งประเทศ) แบ่งออกเป็น GDP จากภาคการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง ร้อยละ 0.99 ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ร้อยละ 33.88 ภาคการก่อสร้าง ร้อยละ 5.69 และภาคบริการ ร้อยละ 59.44 ในส่วนของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของเมือง พบว่า นครโฮจิมินห์มีการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2558 เทียบกับปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ร้อยละ 9.85

จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในนครโฮจิมินห์มีประมาณ 8,224,000 คน (ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2558) โดยประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในเมืองนี้อยู่ที่ประมาณ 5,500 ดอลลาร์สหรัฐ

จากข้อมูลของ Statistical Office in Ho Chi Minh City มูลค่าการส่งออกสินค้าของนครโฮจิมินห์ (ไม่นับรวมการส่งออกน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ) ปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 26,895.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากการส่งออกในปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 11.3 ขณะที่มูลค่าการนำเข้าสินค้า (ไม่นับรวมการส่งออกน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ) ปี พ.ศ. 2558 อยู่ที่ 33,752 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากการนำเข้าในปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 9.4

โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมที่สำคัญในนครโฮจิมินห์ ได้แก่

- **สนามบินนานาชาติเตินเซินเจี๊ต (Tan Son Nhat)** – เป็นสนามบินหลักของเมือง และเป็นสนามบินที่มีปริมาณผู้ใช้บริการมากที่สุดในประเทศ โดยมีขนาดพื้นที่ 850 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ในเขต Tan Binh
- **สนามบิน Long Thanh International Airport** – เป็นสนามบินแห่งใหม่ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดดองไญ ห่างจากนครโฮจิมินห์ประมาณ 40 กิโลเมตร ทั้งนี้สนามบินดังกล่าวจัดสร้างขึ้นเพื่อให้บินภายในประเทศ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จและเริ่มเปิดให้บริการภายในปี พ.ศ. 2564 และจะช่วยแบ่งเบาความหนาแน่นของการสัญจรจากสนามบิน Tan Son Nhat ลง
- **ท่าเรือโฮจิมินห์ หรือท่าเรือไซงอน (Saigon Port)** – เป็นท่าเรือใช้รองรับเรือขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณเขต District 4 บนลำน้ำของแม่น้ำไซงอน (Saigon River)
- **สถานีรถไฟไซงอน (Saigon Railway Station)** – เป็นสถานีรถไฟสำคัญของนครโฮจิมินห์ และยังเป็นสถานีที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งรถไฟทางตอนใต้ของประเทศ โดยสถานีรถไฟดังกล่าวตั้งอยู่ในเขต District 3
- **เส้นทางหลวงหมายเลข 1 หรือเส้นทางหลวง North–South Expressway** – เป็นถนนที่ใช้การเดินทางและขนส่งไปยังกรุงฮานอย มีความยาวประมาณ 1,941 กิโลเมตร และถือเป็นเส้นทางถนนสายที่ยาวที่สุดในประเทศ
- **เส้นทางหลวงหมายเลข 13** – เป็นถนนที่ใช้ในการขนส่งสินค้าจากนครโฮจิมินห์ไปยังกัมพูชา โดยผ่านบริเวณจังหวัดกระแจะของกัมพูชา

- **เส้นทางหลวง Ho Chi Minh City - Trung Luong Expressway** – เป็นเส้นทางหลวงที่ทอดยาวระหว่างนครโฮจิมินห์และจังหวัดเตียน เกียน (Tien Giang) มีความยาวประมาณ 61.9 กิโลเมตร ตัดผ่าน 3 จังหวัด คือ นครโฮจิมินห์ ลองอัน (Long An) และเตียน เกียน (Tien Giang)
- **เส้นทางหลวง Ho Chi Minh City - Long Thanh - Dau Giay Expressway** – เป็นเส้นทางหลวงที่ทอดยาวระหว่างนครโฮจิมินห์และดองไน มีความยาวประมาณ 55 กิโลเมตร

ทั้งนี้ พื้นที่โดยรอบของนครโฮจิมินห์เป็นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) เขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zones) รวมถึงเขตอุตสาหกรรมพิเศษ/เขตอุตสาหกรรมไฮเทค จำนวนทั้งสิ้น 20 แห่ง

ตารางที่ 7-9 เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบนครโฮจิมินห์

	ชื่อ	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)
เขตอุตสาหกรรม (Industrial Parks)	Vinh Loc Industrial Park	631 - 633 Nguyen Trai St., Ward 11, Dist. 5, HCMC	307
	Tay Bac Cu Chi Industrial Park	National Road 22, Cu Chi Dist., HCMC	220.64
	Tan Thoi Hiep Industrial Park	No 27/40B, National Road 80, Tan Chanh	215.4
	Tan Tao Industrial Park	National Road 1, Tan Tao Ward, Binh Tan Dist., HCMC	443
	Tan Phu Trung Industrial Park	National Road 22, Tan Phu Trung commune, Cu Chi district, Ho Chi Minh City	542
	Tan Binh Industrial Park	105 Tay Thanh St., Ward 15, Tan Binh Dist., HCMC	125.7
	Phong Phu Industrial Park	354 Kinh Duong Vuong St., An Lac Commune, Binh Chanh Dist., HCMC	148
	Linh Trung II Industrial Park	National Road 1A, Linh Trung Ward, Thu Duc Dist., HCMC	62.5
	Le Minh Xuan 2 Industrial Park	20 Phung Khac Khoan, Phuong Da Kao, Quan 1, Tp.HCM	319
	Le Minh Xuan Industrial Park	Tan Kien - Binh Loi, Binh Chanh Ward, HCMC	900

	ชื่อ	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)
	Hiep Phuoc Industrial Park	Long Thoi Commune, Nha Be District, Hochiminh City	2,000
	Dong Nam Industrial Park	Binh My & Hoa Phu Communes, Cu Chi Dist., HCMC	342
	Co Khi O To TP HCM Industrial Park	139, Co Giang, Phuong Co Giang, Quan 1, TP HCM	99.91
	Cat Lai II Industrial Park	No. 936 Nguyen Thi Dinh St., Thanh My Loi Ward, Dist. 2, HCMC	111.7
	Binh Chieu Industrial Park	Interprovincial Roads 43, Thu Duc Dist., HCMC	27.34
	AN HA Industrial Park	B9/59 hamlet No 2, Binh Chanh commune, Binh Chanh district, HoChiMinh city	159.05
เขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zones)	Tan Thuan Export Processing Zone	Tan Thuan Dong Ward, Dist. 7, HCMC	300
	Linh Trung I Export Processing Zone	National Road 1A, Linh Trung Ward, Thu Duc Dist., HCMC	62
เขตอุตสาหกรรมพิเศษ/เขตอุตสาหกรรมไฮเทค	SHTP (Sagon High Tech Park) Hi-Tech Park	D1, Saigon Hi-Tech Park Tan Phu Ward, District 9, Hochiminh City, Vietnam	804
	Quang Trung Software Park	Tan Chanh Hiep Ward, District 12, Hochiminh City	43

ที่มา : Vietnam Industrial Parks Investment Promotion (VIIP)

จังหวัดอื่นๆ โดยรอบ

จังหวัดโดยรอบที่เป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม ได้แก่ จังหวัดดองไน (Dong Nai) จังหวัดลองอัน (Long An) จังหวัดเบ็นแจ (Ben Tre) จังหวัดเตียนเกียน (Tien Giang) จังหวัดอันเกียน (An Giang) และจังหวัดบินห์เซือง (Binh Duong)

ภาพที่ 7-11 แผนที่จังหวัดภาคใต้ของเวียดนาม

ที่มา: National Online

❖ จังหวัดดองไน (Dong Nai)

จังหวัดดองไนตั้งอยู่ติดกับนครโฮจิมินห์ทางทิศตะวันออก มีขนาดพื้นที่ 5,907.2 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 2,800,000 คน

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง Bien Hoa ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดดองไนเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมหลากหลายชนิด เนื่องด้วยอยู่ใกล้กับทั้ง นครโฮจิมินห์ที่เป็นตลาดการค้าสำคัญ และเมืองบาเรีย-หุงเต่า ที่เป็นท่าเรือส่งออกหลักของประเทศ โดยอุตสาหกรรมที่เข้ามาตั้งในจังหวัด ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร ปศุสัตว์ และอาหารแปรรูป (ผู้ประกอบการรายใหญ่อย่างบริษัท C.P. Vietnam บริษัท Nestle หรือบริษัท PepsiCo ได้เข้ามาจัดตั้งโรงงานผลิตในจังหวัดนี้) อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมไปถึง อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางหลวง Ho Chi Minh City - Long Thanh - Dau Giay Expressway
- เส้นทางรถไฟที่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดบาเรียว-หุงเต่า
- สนามบิน Long Thanh International Airport ซึ่งเป็นสนามบินแห่งใหม่ที่กำลังอยู่ระหว่างการจัดสร้าง
- เขตอุตสาหกรรม 31 แห่ง²⁶

❖ จังหวัดลองอัน (Long An)

จังหวัดลองอันเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) โดยตั้งอยู่ติดกับนครโฮจิมินห์ทางทิศตะวันออก มีขนาดพื้นที่ 4,495.5 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,500,000 คน

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง Tan An ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดลองอันเป็นพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร และการทำประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแห่งหนึ่งของประเทศ และยังมีอุตสาหกรรมการผลิตที่เข้ามาลงทุนหลายอุตสาหกรรมด้วยกัน ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางหลวง Ho Chi Minh City - Trung Luong Expressway
- เขตอุตสาหกรรม 37 แห่ง²⁷

❖ จังหวัดเบ็นแจ (Ben Tre)

จังหวัดเบ็นแจเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) โดยตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดเตียนเถียน มีขนาดพื้นที่ประมาณ 2,321.6 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 1,300,000 คน

²⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

²⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง Ben Tre ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด ทั้งนี้ อุตสาหกรรมหลักของจังหวัดเป็นแฉประกอบด้วยการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำ ปศุสัตว์ และการผลิตหัตถกรรมและเครื่องนุ่งห่ม นอกจากนี้ เมือง Ben Tre ยังมีความโดดเด่นใน ด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- ท่าเรือข้ามฟาก และสะพานข้ามฟาก (เนื่องด้วยภูมิประเทศของจังหวัดที่มีแม่น้ำ สายย่อยของแม่น้ำโขงโอบล้อมและตัดผ่านเมืองแห่งนี้)
- เขตอุตสาหกรรม 2 แห่ง²⁸

❖ จังหวัดเตียน เกียน (Tien Giang)

จังหวัดเตียน เกียนเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) โดยตั้งอยู่ติดกับนครโฮจิมินห์ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีขนาดพื้นที่ 2,367 ตาราง กิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,600,000 ล้านคน

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง My Tho ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด ทั้งนี้ อุตสาหกรรมหลักจังหวัดเตียน เกียน ประกอบด้วยเกษตร ปศุสัตว์ และประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำ การแปรรูปสินค้าเกษตร รวมไปถึงภาคบริการเช่น การท่องเที่ยว และการก่อสร้าง

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ เขตอุตสาหกรรม 5 แห่ง²⁹

❖ จังหวัดอัน เกียน (An Giang)

จังหวัดอัน เกียนเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) โดยตั้งอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดเกิ่นเซอ ติดกับประเทศกัมพูชาทางทิศเหนือ มีขนาด พื้นที่ 3,406.2 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 2,100,000 คน

²⁸ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

²⁹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง Long Xuyen ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด และเมือง Chau Doc ซึ่งเป็นที่ตั้งอยู่ติดชายแดนเวียดนาม-กัมพูชา ทั้งนี้ อุตสาหกรรมหลักของจังหวัดอื่น เกือบ ประกอบด้วยอุตสาหกรรมเกษตร ประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรและประมงแปรรูป (อุตสาหกรรมผลิตน้ำปลา) รวมไปถึงธุรกิจการค้าชายแดน และธุรกิจท่องเที่ยว

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ เขตอุตสาหกรรม 5 แห่ง³⁰

❖ จังหวัดบิन्ह เซือง (Binh Duong)

จังหวัดบิन्ह เซืองตั้งอยู่ติดกับนครโฮจิมินห์ทางทิศเหนือ มีขนาดพื้นที่ 2,694.4 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 1,900,000 คน

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง Thu Dau Mot ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดบิन्ह เซืองเป็นจังหวัดที่ตั้งของแหล่งอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ค่อนข้างหนาแน่นรองจากนครโฮจิมินห์ มีผู้ประกอบการจำนวนมากเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บ และ/หรือใช้จังหวัดดังกล่าวเป็นฐานการผลิต (จัดจ้างตัดเย็บ) เพื่อการส่งออก โดยเฉพาะสินค้าจำพวกชุดกีฬา และรองเท้ากีฬา ซึ่งมีโรงงานผลิตตั้งอยู่ในเขต Di An และ Thuan An เป็นจำนวนมาก สำหรับตัวอย่างผู้ประกอบการที่เข้ามาลงทุน/จัดจ้างผลิตสินค้าเครื่องนุ่งห่มในจังหวัดนี้ ได้แก่ บริษัท Nike Inc. บริษัท Adidas Group บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc. ฯลฯ

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ เขตอุตสาหกรรม 28 แห่ง³¹

❖ จังหวัดอื่นๆ

นอกเหนือจากจังหวัดที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีจังหวัดที่เป็นฐานการผลิตให้กับโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม รวมถึงโรงงานผลิตสิ่งทอในเวียดนามอีกหลายจังหวัด อาทิ จังหวัด Vinh Long, จังหวัด Binh Thanh, จังหวัด Can Tho³² ฯลฯ

³⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³¹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³² รายละเอียดรวมถึงข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเกินเธอ จะนำเสนอในบทที่ 8

➤ ผู้ประกอบการรายสำคัญในพื้นที่

ดังที่ได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ พื้นที่นครโฮจิมินห์และเมืองโดยรอบเป็นที่ตั้งของคลัสเตอร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศเวียดนาม โดยผู้ประกอบการราวร้อยละ 55 ของทั้งอุตสาหกรรมจัดตั้งธุรกิจอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ที่อยู่ในภาคการตัดเย็บ

สำหรับผู้ประกอบการรายสำคัญที่ลงทุนอยู่ในพื้นที่แห่งนี้ ได้แก่

- กลุ่มผู้ผลิตสิ่งทอ
 - บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company – มีโรงงานตั้งอยู่ในเมือง Bien Hoa จังหวัดดองไน
 - บริษัท Thien Nam Spinning – มีโรงงานตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์
- กลุ่มผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่ม
 - บริษัท Hong Seng Thai-Vina – มีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดลองอัน
 - บริษัท Oriental Garment – มีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดอัน เกียน
 - บริษัท Liberty Group – มีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดเบินแจ
 - บริษัท Adidas Group – มีโรงงานตั้งอยู่หลายจังหวัดในเวียดนาม
 - บริษัท Nike Inc. – มีโรงงานตั้งอยู่หลายจังหวัดในเวียดนาม
 - บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc. – มีโรงงานตั้งอยู่หลายจังหวัดทางตอนใต้ของเวียดนาม
 - บริษัท Levi Strauss & Co. – มีโรงงานตั้งอยู่หลายจังหวัดในเวียดนาม
 - บริษัท Summit Garment Saigon (SGS) – มีโรงงานตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์
 - บริษัท Vietnam Wacoal Co., Ltd. – มีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดดองไน
 - บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation – มีโรงงานตั้งอยู่ในหลายจังหวัดทางตอนใต้
 - บริษัท HANSAE Vietnam – มีโรงงานตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์

ทั้งนี้ นอกเหนือจากผู้ประกอบการที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีผู้ประกอบการรายสำคัญอื่นๆ อีกหลายรายที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในพื้นที่นครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบ

➤ พื้นที่ที่มีศักยภาพและสินค้าเป้าหมายสำหรับการลงทุน

ผู้ผลิตสินค้าสิ่งทอรวมถึงสินค้าเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามส่วนใหญ่มีการจัดตั้งโรงงานผลิตในพื้นที่นครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบ และมีเพียงผู้ประกอบการน้อยรายเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่เฉพาะในพื้นที่/จังหวัดนั้นๆ ที่ไม่ได้มีการจัดตั้งโรงงานในพื้นที่แห่งนี้

สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีนักลงทุนเข้ามาลงทุนประกอบกิจการในพื้นที่นครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบ ก็เนื่องจากพื้นที่แห่งนี้เป็นคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มหลักของเวียดนาม ซึ่งมีผู้ประกอบการดำเนินการผลิตอยู่จำนวนมาก ซึ่งการเข้ามาลงทุนในคลัสเตอร์แห่งนี้จะทำให้ได้ประโยชน์จากการจัดสรรเรื่องวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสะดวก รวดเร็ว และมีต้นทุนโลจิสติกส์ที่ไม่สูงมาก ขณะเดียวกัน พื้นที่ดังกล่าวยังถือเป็นตลาดการค้าขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ครบครันและสามารถรองรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมการผลิตได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ พื้นที่นครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบยังมีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้การจัดหาแรงงานเข้ามาทำงานในโรงงานผลิตทำได้ง่าย

ทั้งนี้ สำหรับนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนในสินค้าเป้าหมาย กล่าวคือ การผลิตผ้าผืนในพื้นที่ที่เหมาะสมเข้าไปลงทุนคือจังหวัดโดยรอบนครโฮจิมินห์ เช่น จังหวัดบินดวุง (โดยเฉพาะเมือง Binh Ah ซึ่งเป็นพื้นที่ที่รัฐบาลเวียดนามส่งเสริมให้มีการเข้าไปจัดตั้งธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม) และจังหวัดดองไนหรือจังหวัดลองอัน ซึ่งอยู่ติดกับนครโฮจิมินห์ อันจะสะดวกต่อผู้ประกอบการที่เข้าไปลงทุนในการขนส่งสินค้าไปยังนครโฮจิมินห์ และท่าเรือโฮจิมินห์

ส่วนการลงทุนในการผลิตเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา นักลงทุนสามารถเข้าไปลงทุนได้ในหลายๆ จังหวัดในพื้นที่แห่งนี้ โดยอาจพิจารณาจากจำนวนประชากรในจังหวัด³³ เช่น เข้าไปลงทุนในจังหวัดดองไน หรือจังหวัดอัน เกียง ซึ่งมีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่าจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ เป็นต้น หรือพิจารณาจากความใกล้-ไกลจากตลาดหลัก คือ นครโฮจิมินห์ และความสะดวกในการขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือขนส่งหลัก คือ ท่าเรือโฮจิมินห์ เช่น เข้าไปลงทุนในจังหวัดเตียน เกียน หรือจังหวัดเบ็นแจ เป็นต้น

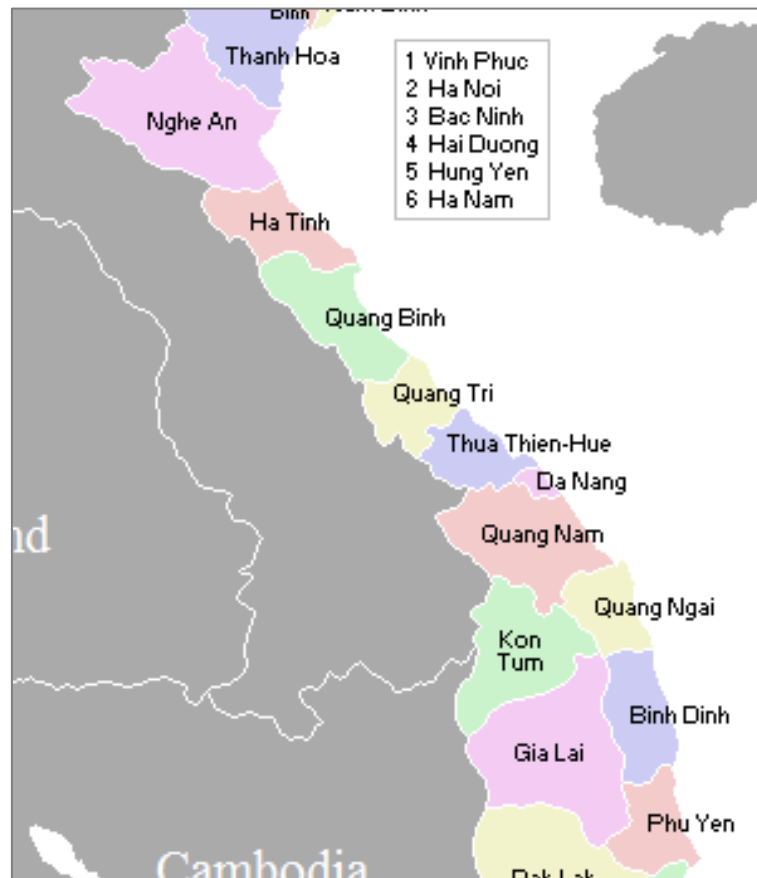
³³ จำนวนประชากรในจังหวัดสามารถสะท้อนถึงจำนวนแรงงานในจังหวัดได้ ณ ระดับหนึ่ง

7.3.2.2 จังหวัดเว้ จังหวัดดานัง และจังหวัดโดยรอบ

➤ ข้อมูลทั่วไป

ภาพที่ 7-12 แผนที่จังหวัดภาคกลางของเวียดนาม

จังหวัดเว้

จังหวัดเว้ (Hue) หรือจังหวัดเถื่อเทียน-เว้ (Thua Thien-Hue) เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศเวียดนาม มีเขตทิศเหนือติดกับจังหวัดกวางจี (Quang Tri) และเขตทางทิศใต้ติดกับจังหวัดดานัง (Da Nang) และจังหวัดกวางนัม (Quang Nam) มีขนาดพื้นที่ 5,062.6 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,000,000 คน

เมืองสำคัญของจังหวัด ได้แก่ เมือง Hue ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดเว้เป็นเมืองที่ทำสำคัญเมืองหนึ่งของประเทศ และเป็นแหล่งค้าขายเพื่อการส่งออกสินค้าต่างๆ อาทิ สินค้าเกษตร (โดยเฉพาะผักและผลไม้) ประมง (สัตว์น้ำ) สินแร่ (ไลม์สโตน แกรนิต ฯลฯ) สิ่งทอ

และผ้าฝืน เฟอร์นิเจอร์ไม้ (รวมถึงผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ) และเครื่องเทศ นอกจากนี้ เมืองดังกล่าวยังมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เนื่องด้วยมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ซึ่งรวมถึงมรดกโลกอย่างหมู่โบราณสถานเมืองเว้

ทั้งนี้ ในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จังหวัดเว้เป็นที่ตั้งของผู้ประกอบการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มจำนวนหนึ่ง โดยสำหรับผู้ประกอบการรายสำคัญที่ลงทุนจัดตั้งโรงงานในจังหวัดนี้ ได้แก่ บริษัท Hanes Brands Co.

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางหลวงหมายเลข 1A (National Route 1A) ซึ่งเป็นเส้นทางที่แยกมาจากเส้นทางหมายเลข 1 ที่เป็นเส้นทางหลวงสายหลักของประเทศ ซึ่งทอดยาวเชื่อมเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้
- เส้นทางรถไฟเหนือ-ใต้ (North-South Railway)
- ท่าเรือ Thuan An Port ซึ่งเป็นท่าเรือประมงสำคัญของจังหวัด
- ท่าเรือ Chan May Port ซึ่งเป็นท่าเรือขนส่งสำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าไม้แปรรูปจำพวก Wood Chip และเฟอร์นิเจอร์ไม้
- สนามบินนานาชาติฟูบ้าย (Phu Bai International Airport) ซึ่งเป็นสนามบินที่ใหญ่ที่สุดในเวียดนามตอนกลาง อยู่ห่างจากเมืองเว้อออกไปประมาณ 15 กิโลเมตร
- เขตอุตสาหกรรม 3 แห่ง³⁴

จังหวัดดานัง

จังหวัดดานัง (Da Nang) เป็นจังหวัดซึ่งเป็นเขตปกครองพิเศษของเวียดนาม ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศเวียดนาม มีเขตทางทิศตะวันออกติดกับจังหวัดเว้ และเขตทางทิศใต้ติดกับจังหวัดกว๋างนัม มีขนาดพื้นที่ 1,285.4 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,000,000 คน

จังหวัดดานังเป็นเมืองท่าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยเป็นที่ตั้งของท่าเรือขนส่งขนาดใหญ่ คือ ท่าเรือดานัง (Da Nang Port) ทั้งนี้ จังหวัดดานังยังยังเป็นแหล่งกิจกรรม รวมถึง

³⁴ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เขตอุตสาหกรรมในหลายภาคการผลิต ได้แก่ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม กระดาษ เครื่องมือแพทย์ วัสดุก่อสร้าง เหมืองแร่ รวมไปถึงอุตสาหกรรมการต่อเรือ

ทั้งนี้ ในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม มีผู้ประกอบการจำนวนมากเข้ามาลงทุนในจังหวัดนี้ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อการส่งออก ได้แก่ เช่น Hi-Tech Group จากไทย บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation ซึ่งเป็นธุรกิจท้องถิ่น เป็นต้น

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางหมายเลข 1
- เส้นทางรถไฟเหนือ-ใต้ (North-South Railway)
- ท่าเรือดานัง (Da Nang Port)
- สนามบินนานาชาติดานัง (Da Nang International Airport)
- เขตอุตสาหกรรม 6 แห่ง³⁵

จังหวัดอื่นๆ โดยรอบ

❖ จังหวัดกวางนัม (Quang Nam)

จังหวัดกวางนัมเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ทางตอนกลางของเวียดนาม ติดกับจังหวัดเว้และดานัง โดยมีขนาดพื้นที่ 10,438.4 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,500,000 คน

จังหวัดดังกล่าวเป็นแหล่งเพาะปลูกเครื่องเทศใหญ่ที่สุดในประเทศ และยังสามารถเพาะปลูกชา อ้อย มะพร้าว ยางพารา รวมถึงพืชตระกูลถั่วได้เป็นปริมาณ นอกเหนือจากกิจกรรมด้านการเพาะปลูกแล้ว กิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ การประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมการผลิต เช่น เกษตรและอาหารแปรรูป สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้าหนัง ไม้และกระดาษ อิฐและวัสดุก่อสร้าง และปิโตรเลียมและเชื้อเพลิง นอกจากนี้ ธุรกิจภาคบริการในจังหวัดดานัง เช่น การเงินและการธนาคาร การท่องเที่ยว และการโทรคมนาคมและการสื่อสารก็มีศักยภาพมากเช่นกัน

³⁵ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ ในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม มีผู้ประกอบการจำนวนมากเข้ามาลงทุนในจังหวัดนี้ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อการส่งออก เช่น บริษัท Hi-Tech Group จากไทย เป็นต้น

สำหรับโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางรถไฟเหนือ-ใต้ (North-South Railway)
- เขตอุตสาหกรรม 8 แห่ง³⁶

❖ จังหวัดบิन्हดินห์ (Binh Dinh)

จังหวัดบิन्हดินห์ (Binh Dinh) เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ทางตอนกลางของเวียดนาม ติดกับจังหวัดกวาง ไหง (Quang Ngai) และจังหวัดพูเยน (Phu Yen) โดยมีขนาดพื้นที่ 6,025.1 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,500,000 คน

จังหวัดบิन्हดินห์เป็นแหล่งสินแร่แหล่งสำคัญของประเทศ โดยมีทรัพยากรหิน Limenite และถ่านหินกราไฟต์ อยู่เป็นจำนวนมากและถูกใช้ในภาคอุตสาหกรรมในประเทศเป็นสำคัญ นอกจากนี้ จังหวัดดังกล่าวยังเป็นแหล่งทำการเกษตรขนาดใหญ่อีกหนึ่งแห่งหนึ่งในภูมิภาคตอนกลางของเวียดนาม โดยพืชที่เพาะปลูกได้มาก ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว อ้อย และมะพร้าว ในการทำปศุสัตว์ มีการทำฟาร์มสุกรอยู่ทั่วไปในจังหวัดนี้ เช่นเดียวกับการทำประมงและฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางหลวงหมายเลข 1A (National Route 1A)
- เส้นทางรถไฟเหนือ-ใต้ (North-South Railway)
- ท่าเรือ Quy Nhon Port และท่าเรือ Thi Nai Port ซึ่งเป็นท่าเรือส่งออกหลักของจังหวัด ถูกใช้ในการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปต่างๆ รวมถึงสินค้าสินแร่ที่มีมากในจังหวัด
- เขตอุตสาหกรรม 8 แห่ง³⁷

³⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://viipip.com/homeen/?module=listip> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ ผู้ประกอบการรายสำคัญในพื้นที่

ผู้ประกอบการรายสำคัญที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่แห่งนี้ ได้แก่

- บริษัท Hi-Tech Group – มีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดกวางนัมและจังหวัดดานัง
- บริษัท Levi Strauss & Co. – มีโรงงานตั้งอยู่หลายจังหวัดในเวียดนาม
- บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation – มีโรงงานตั้งอยู่หลายจังหวัดในเวียดนาม

➤ พื้นที่ที่มีศักยภาพและสินค้าเป้าหมายสำหรับการลงทุน

พื้นที่ภาคกลางของประเทศเวียดนามเป็นพื้นที่เขตอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งที่น่าจะไม่ได้มีผู้ประกอบการหนาแน่นเท่ากับในเขตพื้นที่ภาคเหนือบริเวณกรุงฮานอยและจังหวัดโดยรอบหรือเขตพื้นที่ภาคใต้บริเวณนครโฮจิมินห์และจังหวัดโดยรอบ

อย่างไรก็ดี พื้นที่ดังกล่าวมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ค่อนข้างดี และรองรับต่อการเข้าไปลงทุนในภาคการผลิตได้ ดังนั้น จึงมีผู้ประกอบการบางส่วนตัดสินใจเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานในพื้นที่แห่งนี้ โดยจังหวัดที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนผลิตผ้าฝ้ายหรือผ้าทอ ได้แก่ จังหวัดเว้ จังหวัดกวางนัม รวมถึงจังหวัดดานัง ซึ่งมีเขตอุตสาหกรรมจัดตั้งอยู่หลายเขต

นอกจากนี้ พื้นที่ดังกล่าวยังเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเข้าไปลงทุนผลิตเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬาเช่นเดียวกัน เนื่องจากสามารถขนส่งสินค้าที่จะส่งออกไปยังท่าเรือขนส่งหลักในพื้นที่ คือ ท่าเรือดานัง ได้โดยสะดวก

7.4 การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.4.1 ผู้เล่นสำคัญในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

7.4.1.1 ผู้ประกอบการไทยรายสำคัญ

➤ บริษัท Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd.

บริษัท Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd. เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวไทย ซึ่งได้ขยายการลงทุนเข้าไปในเวียดนามในปี พ.ศ. 2555 โดยบริษัทตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม Tan Duc Industrial Zone ที่เมืองลองอัน (Long An) ดำเนินธุรกิจรับจ้างผลิตโดยรับคำสั่งการผลิตจากบริษัทแม่ในไทย ซึ่งเป็นผู้ดูแลเรื่องวัตถุดิบต่างๆ ตลอดจนการเงิน และต้นทุนการผลิตทั้งหมดให้กับบริษัทในเวียดนาม โดยบริษัท Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd. จะไม่ได้รับคำสั่งการผลิตเองโดยตรง

ปัจจุบัน บริษัท Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd. มีพนักงานในบริษัทประมาณ 460 คน (เป็นคนไทยประจำประมาณ 10 คน) โดยจำนวนพนักงานดังกล่าว จำแนกเป็นพนักงานตัดเย็บประมาณ 250 คน และพนักงานสนับสนุนราว 210 คน โดยโรงงานของบริษัท Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd. มีสายงานการผลิตทั้งหมด 16 สายการผลิต (โดยแต่ละสายการผลิตจะประกอบด้วยพนักงาน 16 คน) และมีกำลังการผลิตอยู่ที่ 3,000 ตัวต่อวัน

สินค้าที่บริษัท Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd. ผลิตได้ ได้แก่ เสื้อผ้ากีฬาแบรนด์ต่างๆ ของบริษัทต่างชาติ โดยรับจ้างผลิต (OEM) และส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยมีตลาดส่งออกสำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป

➤ บริษัท Oriental Garment Co., Ltd.

บริษัท Oriental Garment Co., Ltd. เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวไทย ซึ่งได้ขยายการลงทุนเข้าไปในเวียดนามในปี พ.ศ. 2549 โดยบริษัทเข้าไปจัดตั้งโรงงานในเมือง An Giang เวียดนาม และมีสำนักงานใหญ่อยู่ในนครโฮจิมินห์³⁸

³⁸ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.orientalgmt.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ โรงงานผลิตของบริษัท Oriental Garment Co., Ltd. ในเวียดนามดำเนินการผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป และเสื้อผ้ากีฬา โดยรับจ้างผลิต (OEM) จากคำสั่งซื้อของบริษัทต่างชาติ และส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยมีตลาดส่งออกสำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป รวมถึงหลายประเทศทั่วโลก

➤ บริษัท Hi-Tech Group

บริษัท Hi-Tech Group เป็นบริษัทเครื่องนุ่งห่มไทยอีกรายที่ขยายการลงทุนเข้าไปในเวียดนาม โดยจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา เสื้อผ้าเด็ก และชุดชั้นใน อยู่ที่จังหวัดกวางนัม (Quang Nam) และจังหวัดดานัง (Da Nang) ทั้งนี้ จากข้อมูลที่ประธานกรรมการ Hi-Tech Group ให้สัมภาษณ์กับฐานเศรษฐกิจ³⁹ พบว่า โรงงานในจังหวัดดานังมีขนาดพื้นที่ 35 ไร่ มีคนงานทำงานอยู่ 600 คน และมีกำลังการผลิต 7 ล้านตัวต่อปี โดยคาดการณ์ว่ากำลังการผลิตดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากสามารถจัดจ้างแรงงานได้สูงสุด 1,200 คน นอกจากนี้ บริษัทยังมีแผนที่จะขยายการลงทุนในเวียดนามเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตที่กำลังจะเต็มกำลังการผลิต

➤ บริษัท Liberty Group

บริษัท Liberty Group เป็นบริษัทเครื่องนุ่งห่มไทยที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 โดยเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬาในเมืองเบนแจ (Ben Tre) ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของนครโฮจิมินห์ ทั้งนี้ โรงงานดังกล่าวมีคนงานทำงานอยู่ประมาณ 4,400 คน และมีกำลังผลิต 12 ล้านชิ้นต่อปี อย่างไรก็ตาม บริษัท Liberty Group มีแผนที่จะลงทุนเพิ่มเติมในส่วนของเครื่องจักรทันสมัยเพื่อลดการใช้แรงงานในการผลิต เนื่องจากคาดการณ์ว่าอัตราค่าแรงในเวียดนามจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก และอาจส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจได้เวียดนามได้⁴⁰

➤ บริษัท Vietnam - Sabina Public Company Limited

บริษัท Vietnam - Sabina Public Company Limited เป็นบริษัทจากเครือผู้ผลิตชุดชั้นในจากไทย (บริษัท Sabina Public Company Limited) ที่เข้าไปดำเนินธุรกิจค้าปลีกและคำสั่งสินค้าชุดชั้นในสำหรับสุภาพสตรี รวมถึงชุดนอน และชุดชั้นในสำหรับเด็กและสุภาพสตรี ในเวียดนาม

³⁹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.thansettakij.com/2015/10/27/15307> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.thansettakij.com/2015/10/27/15307> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

โดยมีการจัดตั้งร้านค้าสาขากระจายอยู่ 9 สาขาทั่วประเทศ และยังจัดจำหน่ายสินค้าเข้าไปในห้างสรรพสินค้าต่างๆ กว่า 35 แห่งทั่วประเทศ

ทั้งนี้ ส่วนแบ่งตลาดในตลาดชุดชั้นในเวียดนามของบริษัทในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณร้อยละ 5 โดยมีคู่แข่งหลัก ได้แก่ บริษัท Triumph (บริษัทผลิตและจำหน่ายชุดชั้นในของเยอรมนี) บริษัท Wacoal (บริษัทผลิตและจำหน่ายชุดชั้นในของญี่ปุ่น) และบริษัทผลิตและจำหน่ายชุดชั้นในแบรนด์ท้องถิ่น

7.4.1.2 ผู้ประกอบการต่างชาติรายสำคัญ

➤ บริษัท Tai Yuen Textile Co. Ltd

บริษัท Tai Yuen Textile Co. Ltd เป็นบริษัทลูกของบริษัทผู้ผลิตสิ่งทอรายใหญ่จากไต้หวัน คือ บริษัท Yunlon Group โดยบริษัท Yunlon Group ได้ตัดสินใจขยายฐานการผลิตเข้ามาในเวียดนามในปี พ.ศ. 2557 โดยจัดสร้างโรงงานในเขตอุตสาหกรรม Dong Van II Industrial Park ในจังหวัด Ha Nam ทั้งนี้ โรงงานของบริษัท Tai Yuen Co. Ltd มีขนาด 24 เฮกตาร์ และมีการจ้างแรงงานกว่า 700 อัตรา⁴¹

➤ บริษัท Adidas Group

บริษัท Adidas Group เป็นบริษัทเสื้อผ้า รองเท้า และอุปกรณ์กีฬาจากเยอรมนี และเป็นเจ้าของแบรนด์ “Adidas” และ “Reebok”⁴² ซึ่งเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้บริโภคทั่วโลก โดยปัจจุบัน บริษัท Adidas Group ดำเนินการผลิตสินค้าเสื้อผ้า รองเท้า และอุปกรณ์กีฬา (ทั้งในแบรนด์ “Adidas” “Reebok” และแบรนด์อื่นๆ) จำนวนมากกว่า 660 รายการ โดยมีโรงงานผลิต ตลอดจนจัดจ้างผลิตในหลายประเทศทั่วโลก ได้แก่ กัมพูชา จีน อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สเปน ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทย และเวียดนาม

ทั้งนี้ บริษัท Adidas Group ได้เข้ามาจัดตั้งบริษัท Adidas Vietnam Co., Ltd. ขึ้นในเวียดนามในพ.ศ. 2553 โดยดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายเสื้อผ้า รองเท้า และอุปกรณ์กีฬาเป็นสำคัญ

⁴¹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.yarnsandfibers.com/news/textile-news/first-textile-mill-come-investment-taiwanese-group-vietnam> และ http://www.fibre2fashion.com/news/textile-news/newsdetails.aspx?news_id=166022 (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴² รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.adidas-group.com/en/group/profile/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ บริษัท Nike Inc.

บริษัท Nike Inc. เป็นบริษัทผู้ผลิตเสื้อผ้า รองเท้ากีฬา และอุปกรณ์กีฬา จากสหรัฐอเมริกา ที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2507 (เดิมใช้ชื่อว่า บริษัท Blue Ribbon Sports และมาเปลี่ยนชื่อเป็นดังปัจจุบันในปี พ.ศ. 2514⁴³) โดยแรกเริ่ม บริษัท Nike Inc. มิได้เป็นผู้ผลิตเสื้อผ้า รองเท้า และอุปกรณ์กีฬา แต่เป็นตัวแทนจำหน่ายเสื้อผ้า รองเท้ากีฬา และอุปกรณ์กีฬาให้กับบริษัทอื่น และเริ่มเข้ามาดำเนินธุรกิจการผลิตเสื้อผ้า รองเท้ากีฬา และอุปกรณ์กีฬา ในแบรนด์ “Nike” ของบริษัทในปี พ.ศ. 2514

ปัจจุบัน สินค้าของบริษัทได้รับความนิยมจากผู้บริโภคทั่วโลก และถูกจัดจำหน่ายทั้งโดยบริษัทในเครือ Nike Inc. และบริษัทตัวแทนจำหน่ายมากกว่า 45 ประเทศทั่วโลก โดยในเวียดนาม บริษัท Nike Inc. ดำเนินการทำสัญญาจัดจ้างโรงงานผลิตของชาวเวียดนามและชาวไต้หวัน ในเวียดนาม เพื่อผลิตเสื้อผ้า และรองเท้ากีฬา ของบริษัทเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ รวมถึงส่งกลับมายังจำหน่ายในสหรัฐอเมริกา (มีสินค้าส่วนน้อยเท่านั้นที่ถูกจำหน่ายในเวียดนาม)

➤ บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc.

บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc. เป็นบริษัทผลิตรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ยี่ห้อ “นิว บาลานส์ (New Balance)” จัดตั้งธุรกิจในปี พ.ศ. 2449 ในสหรัฐอเมริกา ต่อมาได้ขยายตลาด รวมถึงกระจายฐานการผลิตออกไปในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ปัจจุบัน บริษัทมีโรงงานผลิตอยู่ในหลายประเทศ ซึ่งรวมถึงประเทศเวียดนามด้วย โดยบริษัทได้เข้าไปร่วมทุนกับนักลงทุนเวียดนาม จัดตั้งบริษัท New Balance Athletic Shoes (Far East) Ltd. ในนครโฮจิมินห์⁴⁴ และมีโรงงานผลิตสินค้าในเครือของบริษัท 15 แห่งในหลายจังหวัดทางตอนใต้ของประเทศ ได้แก่ Ho Chi Minh City, Tien Giang, Binh Duong, Hai Duong, Tay Ninh และ Dong Nai นอกจากนี้ บริษัทยังเปิดร้านขายสินค้าของบริษัทในเวียดนามด้วยกันทั้งสิ้น 5 แห่ง (3 แห่งในนครโฮจิมินห์ 1 แห่งในกรุงฮานอย และ 1 แห่งในเมืองไฮฟอง)

⁴³ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.nike.com/> และหลายแหล่งข้อมูล (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁴ รวบรวมข้อมูลจาก AmCham Vietnam (<http://www.amchamvietnam.com/business-directory/30447635/ro-of-new-balance-athletic-shoes-far-east-ltd-in-hcmc/>) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ **บริษัท Levi Strauss & Co.**

บริษัท Levi Strauss & Co. เจ้าของกางเกงยีนส์ยี่ห้อ “ลีวายส์ (Levi’s)” เป็นบริษัทจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งจำหน่ายสินค้าหลัก คือกางเกงยีนส์และเครื่องนุ่งห่มที่ทำจากผ้ายีนส์ ปัจจุบันบริษัท Levi Strauss & Co. มีสายการผลิตสินค้าอยู่ทั่วโลก โดยในภูมิภาคเอเชีย บริษัทจัดตั้งโรงงานในกัมพูชา จีน อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย ไทย และเวียดนาม ซึ่งจะดำเนินการผ่านกลุ่มธุรกิจ Crystal Group ของฮ่องกง (บริษัทดังกล่าวรับจ้างผลิต (OEM) สินค้าเครื่องนุ่งห่มให้กับบริษัท Levi Strauss & Co.)

ทั้งนี้ เวียดนามเป็นสายการผลิตขนาดใหญ่อันดับสองของบริษัท Levi Strauss & Co.⁴⁵ รองลงมาจากสายการผลิตในจีน โดยสินค้ารายร้อยละ 29 ของบริษัท ผลิตจากเวียดนาม (สินค้าที่ผลิตจากจีนคิดเป็นร้อยละ 39) โดยสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทเสื้อยืด (T-Shirt) โดยบริษัท Levi Strauss & Co. เข้ามาจัดตั้งโรงงานมากกว่า 30 แห่งในเวียดนาม ภายใต้ชื่อบริษัทย่อยที่แตกต่างกัน ซึ่งโรงงานเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ในหลายภูมิภาคของประเทศ เช่น กรุงเทพมหานคร ในโฮจิมินห์ เบียนห์หว๋ว นิงห์บิन्ह เป็นต้น

นอกเหนือจากการเป็นฐานการผลิตสำคัญของบริษัท Levi Strauss & Co. เวียดนามยังเป็นศูนย์กลางสินค้าในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญของบริษัท โดยมีมูลค่าการส่งออกกว่า 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี

➤ **บริษัท Hanes Brands Co.**

บริษัท Hanes Brands Co. เป็นบริษัทสัญชาติสหรัฐอเมริกา ซึ่งจำหน่ายเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มหลากหลายแบรนด์ (แบรนด์สินค้า) ในสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป รวมถึงหลายประเทศในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และแอฟริกา⁴⁶

ปัจจุบัน บริษัท Hanes Brands Co. ได้จัดตั้งโรงงานผลิตของบริษัทเองใน 40 ประเทศทั่วโลก และจัดจ้างพนักงานในองค์กรประมาณ 65,300 คน โดยในเวียดนาม บริษัท Hanes Brands Co. เข้ามาจัดตั้งบริษัทในชื่อ Hanes Brands Vietnam Co., Ltd. ในปี พ.ศ. 2550

⁴⁵ ถูกจัดอันดับว่าเป็นดาวดวงใหม่ (New Star) ของฐานการผลิตของลีวายส์

⁴⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.hanes.com/corporate> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

และได้จัดตั้งโรงงานผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าในแบรนด์ของตนด้วยกัน 3 แห่งในจังหวัดเถื่อเทียน-เว้ (Thua Thien-Hue)⁴⁷

➤ บริษัท Inditex group

บริษัท Inditex group เป็นบริษัทผู้ผลิตสินค้าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ชุดชั้นใน/เสื้อชั้นใน และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้า จากสเปน ซึ่งเป็นเจ้าของแบรนด์สินค้าหลากหลายแบรนด์ด้วยกัน อาทิ Massimo Dutti, Pull and Bear, Stradivarius, Oysho, Zara และ Uterqüe

สำหรับในตลาดเวียดนาม บริษัทในเครือของ Inditex group ได้แก่ บริษัท Zara, บริษัท Massimo Dutti, บริษัท Pull and Bear และบริษัท Stradivarius ได้เริ่มเข้ามาลงทุนจัดตั้งร้านค้า (Store) ในเวียดนามแล้วในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งแต่เดิม บริษัทในเครือ Inditex group เข้ามาจัดจ้างโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าในเวียดนามเพื่อตัดเย็บสินค้าของตนให้เพื่อส่งออกเพียงอย่างเดียว

➤ บริษัท Fast Retailing

บริษัท Fast Retailing เป็นบริษัทผู้ผลิตเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มสัญชาติญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเจ้าของแบรนด์หลากหลายแบรนด์ อาทิ UNIQLO, GU, PRINCESSE TAM, TAM, J Brand, ฯลฯ โดยบริษัทได้เข้าไปลงทุนจัดตั้งร้านค้าของเสื้อผ้าแบรนด์ในเครือของบริษัทมากกว่า 18 ประเทศทั่วโลก และยังมี การส่งออกไปผ่านตัวแทนจำหน่ายในอีกหลายประเทศ⁴⁸

ทั้งนี้ แต่เดิม บริษัท Fast Retailing มีโรงงานผลิตอยู่ในญี่ปุ่น และได้ขยายฐานการผลิตมายังประเทศต่าง ๆ ได้แก่ จีน บังกลาเทศ อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย และตุรกี โดยบริษัท Fast Retailing ใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิตสำเร็จรูป และยังใช้เป็นฐานการผลิตและปั่นด้ายเพื่อนำด้ายไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผ้าผืน เพื่อใช้ในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปของบริษัท (แต่การฟอกย้อม หรือการผลิตผ้าผืนนั้น ยังต้องดำเนินการในต่างประเทศอยู่แล้วจึงนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวเข้ามาเพื่อตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าอีกครั้งหนึ่งในเวียดนาม) ทั้งนี้ บริษัท Fast Retailing มีแผนที่จะใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิตผ้าผืนในอนาคต

⁴⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vietnambreakingnews.com/2014/11/hanesbrands-opens-third-factory-in-vietnam/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁸ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.fastretailing.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

สำหรับสินค้าหลักของบริษัทที่ผลิตในเวียดนามเป็นการผลิตสินค้าแบรนด์ UNIQLO เป็นสำคัญ โดยสินค้าส่วนใหญ่ถูกส่งออกไปในต่างประเทศเกือบทั้งหมด เช่น สหภาพยุโรป รัสเซีย ญี่ปุ่น อาเซียน รวมถึงสหรัฐอเมริกา

➤ **บริษัท Summit Garment Saigon (SGS)**

บริษัท Summit Garment Saigon (SGS) เป็นบริษัทผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น คือ บริษัท Sumitex International Company Ltd. ซึ่งอยู่ในเครือบริษัท Sumitomo Corporation ถูกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2550 โดยดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตในต่างประเทศ และนำเข้าสินค้ามาจำหน่ายในญี่ปุ่น ตลอดจนส่งออกไปต่างประเทศด้วย ได้แก่ ตลาดสหภาพยุโรป และตลาดเอเชีย⁴⁹

สำหรับในเวียดนาม บริษัท Summit Garment Saigon (SGS) ดำเนินการผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปชนิดต่างๆ เช่น เสื้อแจ็กเก็ต เสื้อโค้ด เสื้อจัมเปอร์ กางเกง กระโปรง เป็นต้น โดยโรงงานตั้งอยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์ไปประมาณ 35 นาที

➤ **บริษัท Vietnam Wacoal Co., Ltd.**

บริษัท Vietnam Wacoal Co., Ltd. เป็นบริษัทผู้ผลิตชุดชั้นในสุภาพสตรีสัญชาติญี่ปุ่น ในเครือบริษัท Wacoal Holding และ Wacoal Corp. จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2489 โดยเริ่มต้นจากเป็นผู้ผลิตตัดเย็บเสื้อผ้า และชุดชั้นในสุภาพสตรีในญี่ปุ่น ต่อมาได้ขยายตลาดและฐานการผลิตออกไปต่างประเทศ⁵⁰

ทั้งนี้ เครือบริษัท Wacoal Holding และ Wacoal Corp. ได้เข้าไปลงทุนจัดตั้งฐานการผลิตในเวียดนามในปี พ.ศ. 2541 โดยเข้ามาจัดตั้งบริษัท Vietnam Wacoal Co., Ltd. และลงทุนสร้างโรงงานในเขตอุตสาหกรรม Amata Industrial Park ในจังหวัดดองไน (Dong Nai) เพื่อผลิตสินค้าส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮองกง ไต้หวัน รวมถึงส่งไปจำหน่ายที่ญี่ปุ่น ปัจจุบัน บริษัท Vietnam Wacoal Co., Ltd. จัดจ้างพนักงาน 2,150 อัตรา และ

⁴⁹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.stx.co.jp/english/about/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.wacoalholdings.jp/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เปิดร้านขายสินค้าของบริษัทราว 20 แห่งในนครโฮจิมินห์ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดไฮฟอง ตลอดจนจำหน่ายสินค้าในร้านค้า และห้างสรรพสินค้าแห่งต่างๆ ทั่วประเทศ⁵¹

7.4.1.3 ผู้ประกอบการท้องถิ่นรายสำคัญ

➤ กลุ่มธุรกิจ VINATEX (Vietnam National Textile and Garment Group)

กลุ่มธุรกิจ Vietnam National Textile and Garment Group หรือ VINATEX ได้ถูกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 โดยประกอบด้วยบริษัทผู้ผลิตตั้งแต่ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามจำนวนมากกว่า 100 บริษัท มีคณะผู้บริหารกลางเป็นผู้บริหาร และมีรัฐบาลเวียดนามถือหุ้นหลัก ส่งผลทำให้กลุ่มธุรกิจ VINATEX เป็นบริษัทผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และมีกำลังการผลิตมากที่สุดในประเทศ โดยปริมาณการผลิตของกลุ่มธุรกิจนี้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 ของสินค้าในอุตสาหกรรมที่ผลิตได้ทั้งหมดในประเทศ

ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจ VINATEX ดำเนินกิจกรรมการผลิตตั้งแต่ระดับต้นน้ำ คือการผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ ไปจนถึงระดับปลายน้ำ คือ การตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และสิ่งของที่ทำจากผ้า ทั้งเพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ

➤ บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET)

บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company เป็นบริษัทผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2542 โดยใช้ชื่อเดิมว่า Len Vietnam Company หรือ LENVIET⁵²

ปัจจุบัน บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company ดำเนินการผลิตเส้นด้ายขนสัตว์ (Wool) และผ้าฝืน (Fabric) รวมถึงตัดเย็บเสื้อเวดเตอร์ (Sweater) และผ้าห่ม (Blanket) จากเส้นด้ายและผ้าฝืนที่ผลิตขึ้นเอง พร้อมทั้งจำหน่ายสินค้าในประเทศและส่งออกสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ฮองกง และแคนาดา โดยโรงงานของบริษัทตั้งอยู่ 3 แห่ง ได้แก่ โรงงาน Len Bien Hoa, โรงงาน Textile Blankets Len Bin Loi และโรงงาน Len Vector

⁵¹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.wacoal.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵² รวบรวมข้อมูลจาก <http://lenviet.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ บริษัท Thien Nam Spinning

บริษัท Thien Nam Spinning เป็นบริษัทของชาวเวียดนาม จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2543 โดยเริ่มต้นจากดำเนินธุรกิจซื้อ-ขายฝ้ายและสารเคมีต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการผลิตเส้นด้าย (Cotton Yarn)⁵³

ในปี พ.ศ. 2545 โรงงานผลิตเส้นด้ายของบริษัทแห่งแรกได้จัดสร้างแล้วเสร็จ และเริ่มดำเนินการผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมผ้าฝืนในประเทศ รวมถึงส่งออกไปต่างประเทศ

ในปัจจุบัน บริษัทมีโรงงานผลิตเส้นด้าย 5 แห่ง จัดจ้างแรงงาน 1,700 คน และมีกำลังการผลิตเส้นด้ายมากกว่า 2,500 ตันต่อเดือน โดยสัดส่วนร้อยละ 70 ของสินค้าที่ผลิตได้ถูกส่งออกไปยังตลาดต่างๆ ได้แก่ เกาหลีใต้ จีน ตุรกี ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน ไทย ญี่ปุ่น รวมถึงประเทศในกลุ่มละตินอเมริกา

➤ บริษัท Viet Thang Corporation

บริษัท Viet Thang Corporation เป็นกลุ่มบริษัท ซึ่งเป็นผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รายใหญ่อันดับต้นๆ ในเวียดนาม ทั้งนี้ บริษัท Viet Thang Corporation ดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การผลิตเส้นด้าย Cotton และเส้นใย Polyester ชนิดต่างๆ การผลิตผ้าฝืน ตลอดจนการผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม⁵⁴ (สำหรับบริษัทในเครือที่ผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มของ Viet Thang Corporation คือ Viet Thang Garment Joint Stock Company ซึ่งตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น เสื้อเชิ้ต เสื้อยืด เสื้อแฟชั่น เป็นต้น⁵⁵)

ทั้งนี้ กำลังการผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ของบริษัท Viet Thang Corporation 1,500 ตันต่อเดือน และมีกำลังการผลิตผ้าฝืน 4.5 ล้านเมตรต่อเดือน และโรงงานผลิตของ Viet Thang Corporation จัดจ้างแรงงาน 1,600 คน

⁵³ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.thiennamspinning.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁴ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vietthang.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁵ รวบรวมข้อมูลจาก http://www.fact-link.com.vn/mem_profile.php?id=00000371&page=00000446&lang=en (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation

บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation เป็นบริษัทเวียดนามในเครือ VINATEX ซึ่งผลิตเครื่องนุ่งห่มหลากหลายชนิดในประเทศ จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2519 โดยบริษัทผลิตสินค้าเครื่องนุ่งห่ม พร้อมกับดำเนินธุรกิจด้านการนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องมือ และเครื่องจักรในการผลิตสินค้าเครื่องนุ่งห่มด้วย⁵⁶

ทั้งนี้ บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation ถือเป็นผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มขนาดใหญ่ในเวียดนามและส่งออกเป็นอันดับต้นๆ โดยมีโรงงาน 21 แห่งทั่วประเทศ (โรงงานหลักตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์ และมีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นๆ เช่น Thu Duc, Ben Tre, Tien Giang, Binh Thuan,) กำลังการผลิตเครื่องนุ่งห่มต่างๆ ของบริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation สูงถึง 26 ล้านชิ้นต่อปี โดยจัดจ้างแรงงานในโรงงานต่างๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ทั่วประเทศรวมกันมากกว่า 20,000 คน

สินค้าหลักของบริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation ได้แก่ เสื้อที่เช็ด เสื้อแจ็กเก็ต และกางเกงสำหรับสุภาพบุรุษและเด็กชาย โดยเป็นการรับจ้างผลิตจากบริษัทต่างชาติเพื่อผลิตและส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะในตลาดสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย และประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ

➤ บริษัท HANSAE Vietnam Co., Ltd.

บริษัท HANSAE Vietnam Co., Ltd. เป็นบริษัทของนักลงทุนเวียดนาม จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2554 ดำเนินธุรกิจการผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ปัจจุบัน บริษัท HANSAE Vietnam Co., Ltd. เป็นบริษัทส่งออกเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มคุณภาพที่มียอดการส่งออกอันดับต้นๆ ของประเทศ โดยบริษัทรับจ้างตัดเย็บให้กับบริษัทเสื้อผ้าและแฟชั่นจากสหรัฐอเมริกาหลากหลายรายในหลายแบรนด์ (แบรนด์สินค้า)⁵⁷

โรงงานหลักของบริษัท HANSAE Vietnam Co., Ltd. ตั้งอยู่ในนครโฮจิมินห์ มีขนาดพื้นที่ 280,000 ตารางกิโลเมตร และจ้างแรงงานตัดเย็บอยู่ประมาณ 10,000 อัตรา

⁵⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.viettien.com.vn/> และ <http://www.bloomberg.com/research/stocks/private/snapshot.asp?privcapid=26084130> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.hansaevn.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ **บริษัท Bac Giang Garment Joint Stock Company**

บริษัท Bac Giang Garment Joint Stock Company เป็นบริษัทผู้ผลิตและตัดเย็บเสื้อกันหนาวและเสื้อขนสัตว์ของนักลงทุนเวียดนามที่ลงทุนอยู่ในจังหวัดบักซาง (Bac Giang) บริษัทดังกล่าวก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 โดยเริ่มต้นจากเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก และขยายมาสู่การเป็นผู้ส่งออกเครื่องนุ่งห่มอันดับต้นๆ ของประเทศ

ปัจจุบัน บริษัท Bac Giang Garment Joint Stock Company มีโรงงานด้วยกัน 2 แห่งในจังหวัด Bac Giang โดยมีกำลังการผลิตเสื้อแจ็กเก็ตกันหนาว/ขนสัตว์ 5 ล้านตัวต่อปี และกำลังการผลิตกางเกงอีก 2 ล้านตัวต่อปี ทั้งนี้ มีแรงงานอยู่ในโรงงานประมาณ 7,800 คน

ตลาดส่งออกสำคัญของบริษัท Bac Giang Garment Joint Stock Company อยู่ในสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รวมถึงซาอุดีอาระเบีย แต่ก็มีกาส่งออกไปยังประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน โดยสินค้าที่ผลิตส่วนใหญ่เป็นการรับจ้างตัดเย็บตามคำสั่งซื้อของลูกค้าซึ่งเป็นบริษัทต่างชาติ

➤ **บริษัท Tay Do Garment Company⁵⁸**

บริษัท Tay Do Garment Company จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 โดยเริ่มต้นจากเป็นโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าขนาดเล็ก ต่อมา บริษัท Tay Do Garment Company ได้เข้าไปอยู่ภายใต้เครือบริษัทผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มที่ใหญ่ที่สุดในเวียดนามคือ เครือ Viet Tien⁵⁹ และบริษัท Tay Do Garment Company ได้ขยายกำลังการผลิตให้เพิ่มสูงขึ้นจนบริษัทกลายเป็นผู้ผลิตตัดเย็บเสื้อเชิ้ตและกางเกงสำหรับสุภาพบุรุษรายสำคัญในจังหวัดเกิ่นช็อง

ปัจจุบัน บริษัท Tay Do Garment Company มีโรงงานผลิตเสื้อเชิ้ตสุภาพบุรุษ 1 โรงงาน และโรงงานผลิตกางเกงขาวสุภาพบุรุษ 1 โรงงาน โดยสายพานการผลิตทั้งหมดของโรงงานของบริษัทมีจำนวน 24 สาย ทั้งนี้ บริษัทจ้างแรงงานประมาณ 1,650 คน และมีกำลังการผลิตมากกว่า 452,000 ชิ้นต่อเดือน

⁵⁸ ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

⁵⁹ เป็นเครือบริษัทที่มีโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มกระจายอยู่ทั่วประเทศ

สินค้าที่บริษัท Tay Do Garment Company ผลิตได้ ได้แก่ เสื้อเชิ้ตและกางเกงสำหรับสุภาพบุรุษ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตในลักษณะของการรับจ้างผลิต (OEM) โดยบริษัทเสื้อผ้าต่างชาติหลายบริษัทจัดจ้างให้บริษัท Tay Do Garment Company ตัดเย็บและส่งออกเครื่องนุ่งห่มสำเร็จรูปเหล่านั้นไปยังตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ สัดส่วนปริมาณการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 95 ของปริมาณที่ผลิตทั้งหมด โดยตลาดหลักของบริษัท Tay Do Garment Company อยู่ในสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป (เช่น ฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร) เกาหลีใต้ ฮองกง และญี่ปุ่น ส่วนสัดส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 5 เป็นการผลิตในแบรนด์สินค้า “Tay Do” ของบริษัทเองซึ่งถูกจำหน่ายเฉพาะภายในประเทศ

ตัวอย่างแบรนด์เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นลูกค้าของบริษัท Tay Do Garment Company ได้แก่ DKNY, Perry Ellis, G2000, FOREVER21, ARROW, celio*, ZARA ฯลฯ

สินค้าของบริษัทถือว่าเป็นสินค้าที่ได้มาตรฐาน เนื่องจากต้องส่งออกไปยังตลาดที่หลากหลาย และต้องได้รับหรือผ่านการตรวจสอบคุณภาพ/มาตรฐานจากแหล่งนำเข้าประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ ในกระบวนการผลิต บริษัทจะนำเข้าวัตถุดิบ (ผ้าฝ้าย เส้นด้าย ฯลฯ) จากต่างประเทศเป็นสำคัญ ได้แก่ ประเทศไทย จีน อินเดีย และเกาหลีใต้ โดยสัดส่วนการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมากกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณวัตถุดิบทั้งหมดที่ใช้ในการตัดเย็บ และใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศเวียดนามคิดเป็นสัดส่วนไม่มากนัก

➤ บริษัท Binh Tien IMEX Corp. PTE., LTD. (BITI'S)

บริษัท Binh Tien IMEX Corp เป็นบริษัทของชาวเวียดนามซึ่งเป็นผู้ผลิตรองเท้าประเภทต่างๆ อาทิ รองเท้ากีฬา รองเท้าผ้าใบ รองเท้าแตะ รองเท้าส้นสูง ฯลฯ โดยบริษัทจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2525 โดยเริ่มต้นจากธุรกิจผลิตรองเท้าแตะที่ทำจากยางและจำหน่ายในประเทศ⁶⁰

ต่อมา ภายหลังจากการร่วมทุนกับนักลงทุนไต้หวันในปี พ.ศ. 2534 และนำเข้าเครื่องจักรสำหรับการผลิตรองเท้าประเภทต่างๆ เข้ามา บริษัทจึงสามารถผลิตสินค้าประเภทอื่นๆ ได้มากขึ้น อาทิ รองเท้ากีฬา รองเท้าผ้าใบ รองเท้าส้นสูง ฯลฯ โดยบริษัทรับจ้างผลิตรองเท้าให้กับบริษัทรองเท้าชั้นนำต่างชาติหลายบริษัท เช่น Skechers, Speedo, Clarks, Bloch, lotto, Decathlon เป็นต้น และยังผลิตสินค้าของบริษัทเอง โดยใช้ชื่อแบรนด์ “BITI'S”

⁶⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.bitis.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ปัจจุบัน บริษัท BINH TIEN IMEX CORP เป็นผู้ผลิตรองเท้าชั้นนำในเวียดนาม มีโรงงานในเครือบริษัท 7 แห่ง และมีร้านค้าของบริษัท 68 แห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีบริษัทผู้แทนจำหน่ายสินค้าของบริษัทมากกว่า 1,500 รายในเวียดนาม โดยดำเนินการทั้งการจำหน่ายสินค้าในประเทศและส่งออกไปตลาดต่างประเทศ 40 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป (อิตาลี ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร) รัสเซีย ญี่ปุ่น เม็กซิโก แคนาดา ฯลฯ และยังได้เข้ามาลงทุนในธุรกิจอื่นๆ นอกเหนือจากการผลิตรองเท้า เช่น ธุรกิจก่อสร้าง เป็นต้น

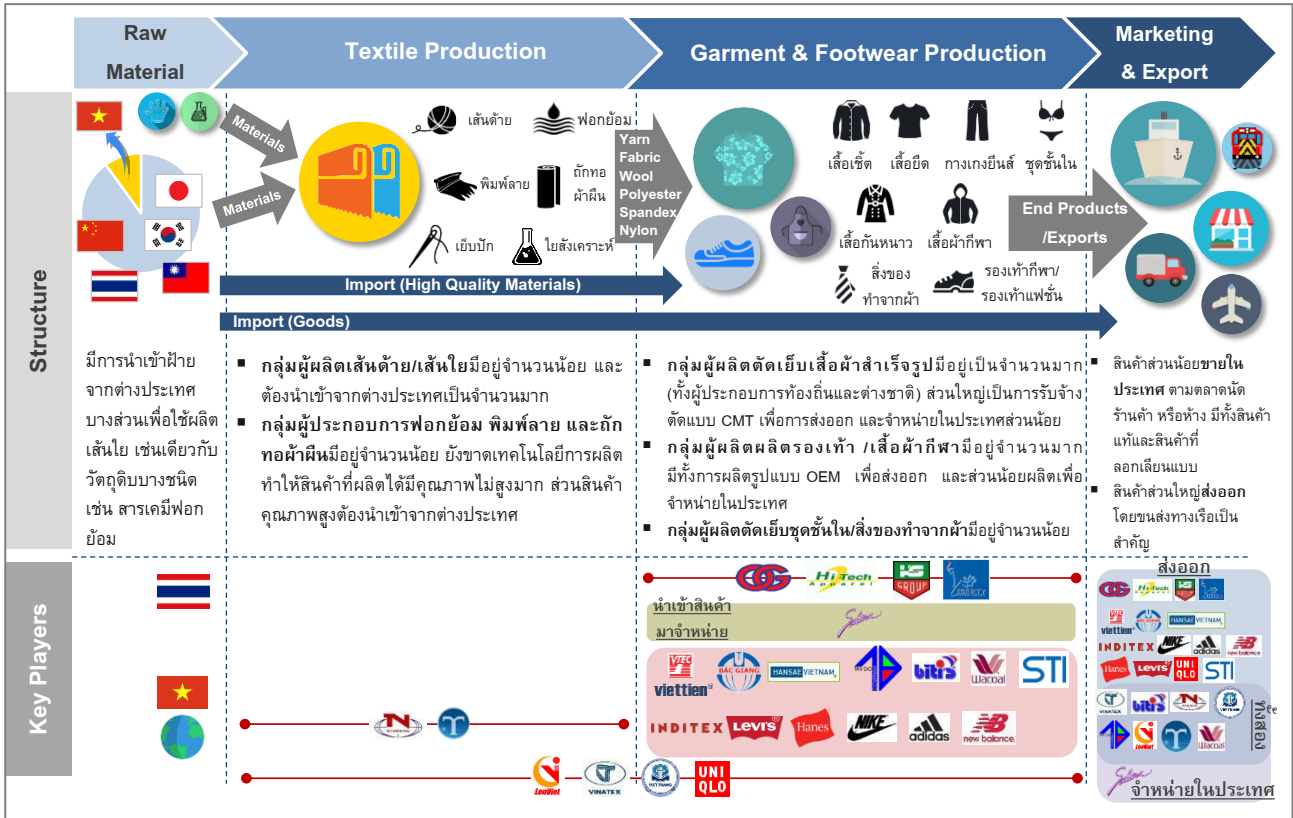
7.4.2 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

7.4.2.1 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตทั้งอุตสาหกรรม

ภาพที่ 7-13 แสดงโครงสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ตั้งแต่กิจกรรมเริ่มต้นคือการผลิตผ้าผืน ซึ่งจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การผลิตเส้นด้ายและใยสังเคราะห์ การฟอกย้อม การถักทอ และกระบวนการอื่นๆ ก่อนที่จะได้ผ้าผืนหรือผ้าประเภทต่างๆ ไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า จนถึงกิจกรรมในขั้นสุดท้ายซึ่งคือการจัดจำหน่ายสินค้าไปให้แก่ผู้บริโภคในประเทศรวมถึงการส่งออก

ภาพที่ 7-13 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเวียดนาม

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำและกลางน้ำ: การผลิตสิ่งทอ

โครงสร้างห่วงโซ่

ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำและกลางน้ำของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามเริ่มต้นจากกิจกรรมการผลิตสิ่งทอ อันได้แก่ ผ้าผืน/ผ้าทอ (Fabric) และผ้าใยสังเคราะห์ เช่น Polyester Nylon Spandex เป็นต้น

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวมีบุคคล/กลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ผลิตในห่วงโซ่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ผลิตต้นน้ำที่ดำเนินการผลิตเส้นด้าย และ/หรือเส้นใยสังเคราะห์ และกลุ่มผู้ประกอบการในห่วงโซ่ระดับกลางน้ำที่ดำเนินกิจกรรมฟอกย้อม พิมพ์ลาย ถักทอ รวมไปถึงเย็บปัก

1) กลุ่มผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใย

เส้นด้าย/เส้นใยต่างๆ ที่มีวัตถุดิบจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ขนสัตว์ ฝ้าย เป็นต้น ไปจนถึงสารเคมีที่สังเคราะห์มาจากอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ ทั้งนี้ กลุ่มผู้ผลิตสินค้าดังกล่าวจะอาศัยวัตถุดิบในประเทศ พร้อมกับการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ เพื่อทำการผลิตด้ายหรือใยสังเคราะห์ออกมา

กลุ่มผู้ผลิตกลุ่มนี้ในเวียดนามมีอยู่จำนวนน้อย หากเปรียบเทียบกับจำนวนและสัดส่วนของผู้ประกอบการทั้งหมดในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและใหญ่ ดำเนินการผลิตเพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มต่อไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใยในเวียดนามยังคงใช้เครื่องจักรที่ไม่ทันสมัย ส่งผลให้ผลผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ที่สามารถผลิตได้ยังมีคุณภาพไม่สูงมาก ด้วยเหตุนี้ ผู้ประกอบการผ้าฝ้ายในห่วงโซ่ระดับกลางน่าจะต้องนำเข้าวัตถุดิบที่เป็นเส้นด้ายหรือเส้นใยคุณภาพสูงจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิตแทน

2) กลุ่มผู้ประกอบการฟอกย้อม พิมพ์ลาย และถักทอผ้าฝ้าย

ในห่วงโซ่ระดับกลางน้ำของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มผู้ประกอบการฟอกย้อม พิมพ์ลาย และถักทอผ้าฝ้ายเป็นกลุ่มผู้เล่นสำคัญซึ่งมีจำนวนและสัดส่วนในอุตสาหกรรมค่อนข้างน้อย และแม้ว่าจะมีสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใยสังเคราะห์ แต่ก็ถือว่ายังมีจำนวนน้อยกว่าผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในประเทศอยู่พอสมควร⁶¹

กลุ่มผู้ผลิตดังกล่าวดำเนินการถักทอผ้าฝ้าย ฟอกย้อมผ้าฝ้าย (และ/หรือเส้นด้าย) ทำการพิมพ์ลวดลายต่างๆ หรือปักลวดลายลงบนผ้า เพื่อให้ผ้ามีสีสัน หรือลวดลายตามที่ต้องการก่อนจะถูกนำไปจำหน่าย และ/หรือใช้เป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มต่อไป

ทั้งนี้ เนื่องด้วยผู้ผลิตในกลุ่มนี้ในเวียดนามเป็นกลุ่มที่มีเทคโนโลยีและเทคนิคในการผลิตที่ไม่สูงมาก (โดยเฉพาะในด้านการฟอกย้อมและการถักทอ) ทำให้สินค้าผ้าฝ้ายที่ผลิตได้มีคุณภาพไม่สูงมาก นอกจากนี้ ยังมีกำลังการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

⁶¹ ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

ดังนั้น ทำให้เวียดนามต้องนำเข้าสินค้าผ้าฝ้ายเป็นจำนวนมาก โดยผ้าฝ้ายที่ผลิตในประเทศซึ่งถูกใช้ เป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บคิดเป็นเพียงราวร้อยละ 10 เท่านั้น⁶²

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 7.4.1 พบว่า ผู้เล่นสำคัญรายหลายดำเนินกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำและกลางน้ำนี้อยู่หลายราย โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการเวียดนามและผู้ประกอบการต่างชาติ

❖ ผู้ประกอบการเวียดนาม

ผู้ผลิตชาวเวียดนามที่ดำเนินการผลิตสินค้าสิ่งทอ (ไม่ว่าจะเป็นเส้นด้าย เส้นใยสังเคราะห์ หรือผ้าฝ้าย/ผ้าใยสังเคราะห์) ได้แก่ (1) กลุ่มธุรกิจ VINATEX (2) บริษัท Thien Nam Spinning (3) บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET) และ (4) บริษัท Viet Thang Corporation

- **กลุ่มธุรกิจ VINATEX** – เป็นผู้ผลิตตลอดทั้งห่วงโซ่อุตสาหกรรม และยังมีกำลังการผลิตมากที่สุดในประเทศ
- **บริษัท Thien Nam Spinning** – เป็นผู้ผลิตเส้นด้ายชนิดต่างๆ เช่น TC Yarn CVC Yarn CD Yarn เป็นต้น เพื่อจำหน่ายให้กับตลาดภายในประเทศ รวมถึงส่งออกไปต่างประเทศ
- **บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET)** – เป็นผู้ผลิตเส้นด้ายจำพวกขนสัตว์ (Wool) เพื่อใช้ในการผลิตผ้าฝ้ายและเครื่องนุ่งห่มของบริษัทต่อไป
- **บริษัท Viet Thang Corporation** – เป็นผู้ผลิตสินค้าทั้งสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม โดยสำหรับการผลิตสินค้าสิ่งทอ บริษัทดำเนินการผลิตเส้นด้าย Cotton และเส้นใย Polyester เพื่อนำไปใช้ในการผลิตเป็นผ้าฝ้าย/ผ้าใยสังเคราะห์

⁶² ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

❖ ผู้ประกอบการต่างชาติ

ผู้ผลิตที่เป็นนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนามนั้น ได้แก่ (1) บริษัท Tai Yuen Textile และ (2) บริษัท Fast Retailing

- **บริษัท Tai Yuen Textile** – เป็นผู้ผลิตรายใหญ่จากไต้หวันที่เข้ามาดำเนินจัดตั้งโรงงานผลิตเส้นด้าย/เส้นใย และสิ่งทอในเวียดนาม
- **บริษัท Fast Retailing** – เป็นผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่จากญี่ปุ่น โดยทางบริษัทได้ใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิตเส้นด้ายบางส่วนเพื่อส่งไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตผ้าฝ้าย ก่อนจะนำผ้าฝ้ายเหล่านั้นส่งกลับมามาตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามอีกทีหนึ่ง อย่างไรก็ตาม บริษัทก็มีแผนที่จะขยายฐานการผลิตผ้าฝ้ายในเวียดนามด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ นอกเหนือจากผู้ประกอบการที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีผู้ประกอบการรายสำคัญอีกหลายรายที่ดำเนินกิจกรรมการผลิตสิ่งทอในเวียดนาม

➤ ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับปลายน้ำ: การตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า

โครงสร้างห่วงโซ่

ผ้าฝ้ายจากอุตสาหกรรมสิ่งทอ (ไม่ว่าจะเป็นเส้นใยจากธรรมชาติ หรือเส้นใยสังเคราะห์ก็ตาม) จะถูกนำมาขึ้นแบบและตัดเย็บเป็นเสื้อผ้า กางเกง กระโปรง ชุดชั้นใน และเครื่องนุ่งห่มประเภทต่างๆ เช่น เสื้อผ้ากีฬา กางเกงกีฬา เป็นต้น ตลอดจนสิ่งของที่ทำจากผ้า เช่น เนคไท หมวก กระเป๋า เป็นต้น นอกจากนี้ สินค้าบางส่วนจะถูกใช้เป็วัตถุดิบในการผลิตและตัดเย็บรองเท้า อาทิ รองเท้าแฟชั่นจำพวกรองเท้าผ้าใบและรองเท้าส้นเกออร์ และรองเท้าสำหรับใส่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา (รองเท้ากีฬา)

สำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ผลิตในห่วงโซ่ระดับปลายน้ำนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬา และกลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บชุดชั้นในและสิ่งของทำจากผ้าต่างๆ

1) กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป

กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเวียดนามถือเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีจำนวนและสัดส่วนมากที่สุดในห่วงโซ่ ประกอบด้วยทั้งผู้ประกอบการท้องถิ่นและผู้ประกอบการต่างชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นโรงงานตัดเย็บขนาดเล็กและขนาดกลาง และมีผู้ประกอบการที่เป็นโรงงานตัดเย็บขนาดใหญ่ประมาณร้อยละ 30

การผลิตของผู้ประกอบการเกือบทั้งหมด (ประมาณร้อยละ 90) จะเป็นการผลิตรูปแบบ CMT และ OEM คือเป็นการผลิตรับจ้างตัดเย็บตามคำสั่งซื้อของบริษัทเสื้อผ้าที่เป็นลูกค้า⁶³ เพื่อส่งออก (ส่วนที่จำหน่ายในประเทศคิดเป็นส่วนน้อย) ทั้งนี้ สินค้าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่ตัดเย็บออกมา ได้แก่ เสื้อเชิ้ต (สำหรับใส่ทำงานและใส่ทั่วไป) เสื้อยืด/เสื้อ T-Shirt/เสื้อโปโล กางเกงขายาวและสั้น เสื้อและกางเกงยีนส์ เสื้อกันหนาว ฯลฯ

2) กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬา

กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาถือเป็นอีกกลุ่มผู้ประกอบการหนึ่งที่มีจำนวนและสัดส่วนอยู่มากในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเวียดนาม โดยผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ประกอบด้วยทั้งผู้ประกอบการท้องถิ่นและผู้ประกอบการต่างชาติ และส่วนใหญ่เป็นโรงงานตัดเย็บขนาดเล็กและขนาดกลาง

ทั้งนี้ การผลิตสินค้ารองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาของผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นการผลิตแบบ OEM เพื่อการส่งออก และนำมาจำหน่ายในตลาดเวียดนามเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

3) กลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บชุดชั้นในและสิ่งของทำจากผ้าต่างๆ

หากเปรียบเทียบกลุ่มผู้ผลิตตัดเย็บชุดชั้นในและสิ่งของทำจากผ้าต่างๆ กับกลุ่มผู้ผลิตในสองกลุ่มแรกแล้ว กลุ่มผู้ผลิตนี้จะมีจำนวนและสัดส่วนที่น้อยกว่าค่อนข้างมาก โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กและกลาง ซึ่งดำเนินการผลิตแบบ OEM ทั้งนี้ สินค้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะส่งออกไปตลาดต่างประเทศ และมีบางส่วนที่จำหน่ายในประเทศ

⁶³ ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 7.4.1 พบว่า ผู้เล่นสำคัญรายหลายดำเนินกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับปลายน้ำนี้อยู่หลายราย

❖ ผู้ประกอบการไทย

บริษัทไทยรายสำคัญที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ได้แก่ (1) บริษัท Hong Seng Thai-Vina (2) บริษัท Oriental Garment (3) บริษัท Hi-Tech Group (4) บริษัท Liberty Group และ (5) บริษัท Vietnam - Sabina โดยบางบริษัทอาจมิได้ดำเนินการจัดตั้งโรงงานตัดเย็บในเวียดนาม หากแต่ดำเนินการนำเข้าสินค้าเข้ามาจำหน่ายในตลาดเวียดนาม แทน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- **บริษัท Hong Seng Thai-Vina และบริษัท Liberty Group** – เป็นสองบริษัทที่เข้ามาดำเนินการจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและชุดกีฬาในเวียดนามเพื่อส่งออกไปต่างประเทศ
- **บริษัท Oriental Garment และบริษัท Hi-Tech Group** – เป็นสองบริษัทที่เข้ามาดำเนินการจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มประเภทต่างๆ (รวมถึงชุดชั้นใน) ในเวียดนามเพื่อส่งออก
- **บริษัท Vietnam - Sabina** – เป็นบริษัทที่เข้ามาลงทุนจัดตั้งบริษัทเพื่อนำเข้าสินค้าที่ผลิตจากไทยมาจำหน่ายในตลาดเวียดนาม โดยทั้งการจำหน่ายผ่านร้านของบริษัทเอง (Sabina Shop) และการจำหน่ายในร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้าต่างๆ

❖ ผู้ประกอบการท้องถิ่นและต่างชาติ

ผู้ประกอบการท้องถิ่นรายใหญ่ในเวียดนาม ได้แก่ (1) กลุ่มธุรกิจ VINATEX (2) บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET) (3) บริษัท Viet Thang Corporation (4) บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation (5) บริษัท HANSAE Vietnam (6) บริษัท Bac Giang Garment Joint Stock Company (7) บริษัท Tay Do Garment Company และ (8) บริษัท Binh Tien IMEX Corp ส่วนบริษัทต่างชาติรายสำคัญที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเวียดนาม ได้แก่ (1) บริษัท Adidas Group (2) บริษัท Nike Inc. (3) บริษัท

New Balance Athletic Shoe, Inc. (4) บริษัท Levi Strauss & Co. (5) บริษัท Hanes Brands Co. (6) บริษัท Inditex group (7) บริษัท Fast Retailing (8) บริษัท Summit Garment Saigon และ (9) บริษัท Vietnam Wacoal โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- **กลุ่มธุรกิจ VINATEX, บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENIET), บริษัท Viet Thang Corporation, บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation, บริษัท HANSAE Vietnam, บริษัท Bac Giang Garment Joint Stock Company และบริษัท Tay Do Garment Company** – เป็นกลุ่มผู้ประกอบการท้องถิ่นรายใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ชุดชั้นใน เสื้อและชุดกีฬา ไปจนถึงสิ่งทอที่ทำจากผ้าในเวียดนาม ทั้งเพื่อส่งออก และ/หรือจำหน่ายในประเทศ
- **บริษัท Levi Strauss & Co., บริษัท Hanes Brands Co., บริษัท Inditex group, บริษัท Fast Retailing และบริษัท Summit Garment Saigon** – เป็นกลุ่มผู้ประกอบการต่างชาติรายใหญ่ที่เข้ามาลงทุนทั้งจัดจ้างโรงงานตัดเย็บในเวียดนาม และ/หรือจัดตั้งโรงงานตัดเย็บของบริษัทเพื่อตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ชุดชั้นใน เสื้อและชุดกีฬา ไปจนถึงสิ่งทอที่ทำจากผ้า เพื่อส่งออก และ/หรือจำหน่ายในประเทศ
- **บริษัท Vietnam Wacoal** – เป็นผู้ประกอบการจากญี่ปุ่นที่เข้ามาจัดจ้างโรงงานตัดเย็บในเวียดนามทำการผลิตชุดชั้นในและกางเกงชั้นในของสุภาพสตรี
- **บริษัท Binh Tien IMEX Corp** – เป็นผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ดำเนินการผลิตพร้อมกับรับจ้างตัดเย็บรองเท้ากีฬาและรองเท้าแฟชั่นต่างๆ เพื่อส่งออก และจำหน่ายในประเทศ
- **บริษัท Adidas Group บริษัท Nike Inc. และบริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc.** – เป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้ามาจัดจ้างโรงงานในเวียดนาม และ/หรือจัดตั้งโรงงานผลิตรองเท้ากีฬา และตัดเย็บเสื้อผากีฬา เพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างๆ

ทั้งนี้ นอกเหนือจากผู้ประกอบการที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีผู้ประกอบการรายสำคัญอีกหลายรายที่ดำเนินกิจกรรมการผลิตและตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าหลังกระบวนการผลิต: การจัดจำหน่ายและการส่งออก (Marketing & Export)**

โครงสร้างห่วงโซ่

ดังที่ได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ สินค้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะถูกส่งออกไปต่างประเทศ และส่วนน้อยถูกจำหน่ายในตลาดเวียดนาม โดยสำหรับสินค้าส่งออกสำคัญของเวียดนาม ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกประเภท เสื้อกีฬา กางเกงกีฬา และรองเท้ากีฬา โดยในการส่งออกสินค้าจะขนส่งสินค้าโดยใช้เรือบรรทุกสินค้าเป็นหลัก ส่วนสินค้าที่จำหน่ายในประเทศ จะ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปประเภทต่างๆ ชุดชั้นใน เสื้อกีฬา กางเกงกีฬา และรองเท้ากีฬา โดยวางจำหน่ายตามตลาดนัด ร้านค้า และ/หรือห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในตัวเมือง ซึ่งมีทั้งสินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตจริงและได้รับการยืนยันว่าเป็นสินค้าที่ไม่ได้ลอกเลียนแบบ (สินค้าแท้) และสินค้าลอกเลียนแบบเกรดต่างๆ ตามคุณภาพการผลิต

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 7.4.1 พบว่า ผู้เล่นสำคัญรายหลายดำเนินการผลิตเพื่อการส่งออก และ/หรือ ทั้งผลิตเพื่อส่งออกและจำหน่ายในประเทศควบคู่กันไป และมีเพียงผู้เล่นจำนวนน้อยเท่านั้นที่เข้ามาดำเนินการเพื่อจำหน่ายในตลาดภายในประเทศเพียงอย่างเดียว ดังสรุปได้ต่อไปนี้

- **ส่งออกเพียงอย่างเดียว** – ผู้ประกอบการกว่าครึ่งในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามดำเนินการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าไปตลาดต่างประเทศ โดยสินค้าส่งออกส่วนใหญ่ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกประเภท เสื้อกีฬา กางเกงกีฬา และรองเท้ากีฬา โดยผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินการในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ บริษัท **Hong Seng Thai-Vina** บริษัท **Oriental Garment** บริษัท **Hi-Tech Group** และ บริษัท **Liberty Group** ส่วนผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ดำเนินการในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ บริษัท **Viet Tien Garment Joint Stock Corporation** บริษัท **HANSAE Vietnam** และบริษัท **Bac Giang Garment Joint Stock Company** และสำหรับผู้ประกอบการต่างชาติที่ดำเนินการในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ บริษัท **Adidas Group**, บริษัท **Nike Inc.**, บริษัท **New Balance Athletic Shoe, Inc.**, บริษัท **Levi Strauss**

& Co., บริษัท Hanes Brands Co., บริษัท Inditex group, บริษัท Fast Retailing และบริษัท Summit Garment Saigon

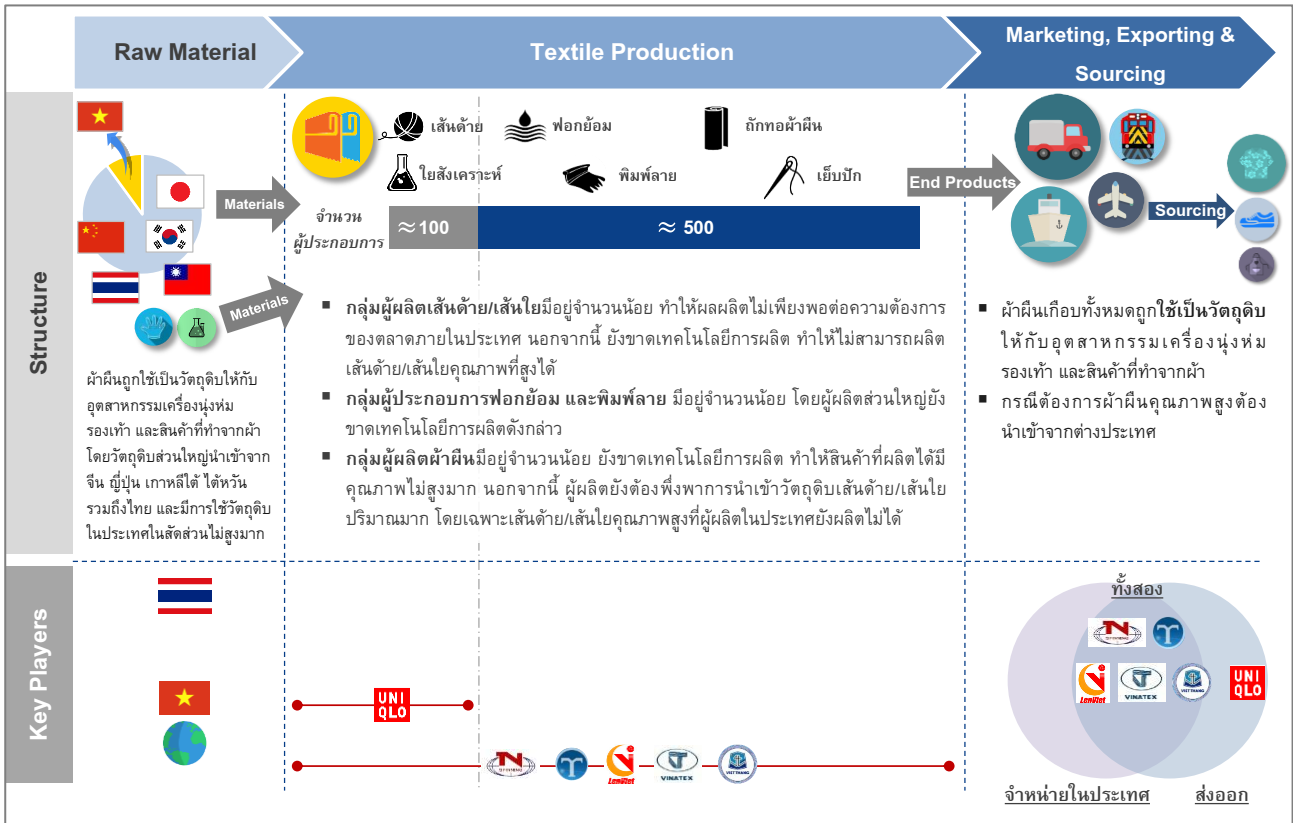
- **จัดจำหน่ายในประเทศควบคู่ไปกับการส่งออก** – ผู้ประกอบการบางส่วนไม่เพียงแต่ดำเนินการส่งออกสินค้าที่ผลิตได้ไปต่างประเทศ แต่จัดจำหน่ายสินค้าในตลาดเวียดนามเช่นกัน ได้แก่ กลุ่มธุรกิจ **VINATEX** บริษัท **Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET)** บริษัท **Thien Nam Spinning** บริษัท **Viet Thang Corporation** บริษัท **Tay Do Garment Company** บริษัท **Binh Tien IMEX Corp** บริษัท **Tai Yuen Textile** และบริษัท **Vietnam Wacoal**
- **จัดจำหน่ายในประเทศเป็นสำคัญ** – ผู้ประกอบการส่วนน้อยที่ดำเนินการในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ บริษัท **Vietnam - Sabina**

7.4.2.2 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของสินค้าเป้าหมาย: ผ้าทอ/ผ้าฝืน

ภาพที่ 7-14 แสดงโครงสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมผ้าทอและผ้าฝืนเวียดนาม ตั้งแต่กิจกรรมเริ่มต้นคือการผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ ไปจนถึงการถักทอเป็นผ้าฝืน และกิจกรรมในขั้นสุดท้ายซึ่งคือการจัดจำหน่าย และป้อนเป็นวัตถุดิบในการผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มต่อไป

ภาพที่ 7-14 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมผ้าทอและผ้าฝ้ายเวียดนาม

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ ห่วงโซ่มูลค่าก่อนกระบวนการผลิต: การจัดสรรวัตถุดิบเพื่อการผลิต

โครงสร้างห่วงโซ่

กิจกรรมก่อนกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม เริ่มต้นจากการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ ซึ่งได้แก่ วัตถุดิบจากธรรมชาติ และวัตถุดิบที่สังเคราะห์ขึ้นมา

ทั้งนี้ เวียดนามสามารถผลิตเส้นใยและเส้นด้ายที่มากพอกับความต้องการในการผลิตผ้าฝ้าย/ผ้าทอ โดยอาศัยวัตถุดิบจากในประเทศประมาณร้อยละ 70 และวัตถุดิบนำเข้าประมาณร้อยละ 30 โดยนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลีใต้ และประเทศอื่นๆ

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

ผู้นำเข้าวัตถุดิบส่วนใหญ่คือผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใยรายต่างๆ ในเวียดนามอยู่แล้ว โดยผู้ผลิตดังกล่าวจะทั้งนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ และยังใช้วัตถุดิบภายในประเทศควบคู่กันไปในการผลิตเส้นด้ายหรือเส้นใยสังเคราะห์ออกมา

➤ ห่วงโซ่มูลค่าการผลิต: การผลิตสิ่งทอ (Textile Production)

โครงสร้างห่วงโซ่

การผลิตสิ่งทอเริ่มต้นจากการผลิตเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ จากนั้น เส้นด้าย/เส้นใยดังกล่าว (ซึ่งอาจถูกนำไปฟอกย้อมก่อนหรือไม่ก็ได้) จะเป็นวัตถุดิบสำหรับการถักทอเป็นผ้าผืน โดยผ้าผืนที่ผลิตออกมาได้ อาจถูกนำไปฟอกย้อม พิมพ์ลาย และ/หรือปักลวดลายลงบนผ้าผืนดังกล่าวเพื่อความสวยงาม

อย่างไรก็ดี ผ้าผืนบางส่วนอาจผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในการตัดเย็บเป็นชิ้นส่วนของเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม เพื่อนำไปประกอบเป็นเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้เช่นกัน นอกจากนี้ ผ้าบางชนิดอาจใช้ในการตัดเย็บเครื่องนุ่งบางประเทศ เช่น ผ้าชนิด Spandex นิยมใช้ตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าหรือกางเกงกีฬา ผ้าชนิดที่ทำจาก Polyester สามารถนำไปใช้ผลิตเครื่องนุ่งห่มจำพวกชุดชั้นในได้ เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้ผลิตในกลุ่มนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้ผลิต 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใย กลุ่มผู้ประกอบการฟอกย้อม และพิมพ์ลาย และกลุ่มผู้ผลิตผ้าผืน

1) กลุ่มผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใย

ดังที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อที่ 7.4.2.1 กลุ่มผู้ผลิตเส้นด้าย/เส้นใยต่างๆ ในเวียดนามมีอยู่จำนวนไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและใหญ่ ดำเนินการผลิตเพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มเป็นสำคัญ และมีสินค้าส่วนน้อยเท่านั้นที่ส่งออกไปในรูปแบบของผ้าผืน/ผ้าม้วน และเนื่องด้วยผู้ประกอบการขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง ส่งผลทำให้คุณภาพและปริมาณการผลิตของเส้นด้าย/เส้นใยในอุตสาหกรรม

ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรม ส่งผลให้เวียดนามต้องนำเข้าเส้นด้าย/เส้นใยชนิดต่าง ๆ จากต่างประเทศค่อนข้างมาก โดยเฉพาะสินค้าซึ่งเป็นวัตถุดิบคุณภาพสูง

2) กลุ่มผู้ประกอบการฟอกย้อม และพิมพ์ลาย

กลุ่มผู้ประกอบการฟอกย้อม และพิมพ์ลาย ก็เป็นอีกกลุ่มที่มีจำนวนและสัดส่วนที่น้อยในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้คุณภาพของสินค้าที่ผ่านการฟอกย้อมหรือพิมพ์ลายมีคุณภาพที่ไม่สูงนัก กรณีที่ผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มต้องการผ้าฝ้ายที่มีคุณภาพเพียงพอ จึงต้องนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวจากต่างประเทศเป็นสำคัญ

3) กลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้าย

กลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มใหญ่ในอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอเวียดนามคือกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้าย โดยกลุ่มผู้ประกอบการดังกล่าวดำเนินการถักทอผ้าฝ้ายเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มเป็นสำคัญ โดยวัตถุดิบหลัก (ด้ายและใยสังเคราะห์) นำเข้าจากต่างประเทศ ควบคู่ไปกับการใช้เส้นด้ายและเส้นใยที่ผลิตในประเทศ

ทั้งนี้ เนื่องจากวัตถุดิบในประเทศไม่สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรม จึงทำให้ยังมีการนำเข้าผ้าฝ้ายจากต่างชาติมาเป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะผ้าฝ้ายที่คุณภาพสูง ซึ่งผู้ผลิตผ้าฝ้ายส่วนใหญ่ในเวียดนามยังขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตผ้าฝ้ายดังกล่าว ตลอดจนวัตถุดิบที่มีคุณภาพอย่างทีกล่าวมาก่อนหน้า

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

สำหรับผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตสินค้าผ้าฝ้ายและผ้าทอนั้น พบว่าผู้ประกอบการเวียดนามและชาวต่างชาติเป็นผู้เล่นสำคัญในห่วงโซ่ดังกล่าว โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- **ผู้ประกอบการเวียดนาม** – ได้แก่ (1) กลุ่มธุรกิจ VINATEX (2) บริษัท Thien Nam Spinning (3) บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET) และ (4) บริษัท Viet Thang Corporation

- **ผู้ประกอบการต่างชาติ** – แบ่งออกเป็นกลุ่มผู้ผลิตเฉพาะเส้นด้ายและเส้นใยเพียงอย่างเดียว ได้แก่ บริษัท Fast Retailing และกลุ่มผู้ผลิตทั้งเส้นด้าย/เส้นใย รวมถึงทำการผลิตผ้าฝ้ายและผ้าทอ ฟอกย้อม และ/หรือพิมพ์ลาย ได้แก่ บริษัท Tai Yuen Textile

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าหลังกระบวนการผลิต : การจัดจำหน่าย การส่งออก และการป้อนให้กับโรงงานตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม (Marketing, Exporting & Sourcing)**

โครงสร้างห่วงโซ่

ผ้าฝ้ายเกือบทั้งหมดที่ผลิตในเวียดนามถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ตลอดจนการผลิตสินค้าอื่นๆ เช่น รองเท้า สินค้าที่ทำจากผ้า เป็นต้น โดยการขนส่งผ้าฝ้ายอาศัยรถบรรทุกขนจากโรงงานสิ่งทอไปยังโรงงานตัดเย็บ

ส่วนสินค้าซึ่งถูกจำหน่ายในรูปของผ้าฝ้าย และ/หรือส่งออกไปยังต่างประเทศ เป็นสินค้าส่วนน้อยโดยจะถูกขนส่งไปทางเรือ และ/หรืออากาศยาน

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

ผู้เล่นหลายรายในห่วงโซ่ดำเนินการผลิตเพื่อส่งออกและจำหน่ายในประเทศ แต่ก็มีผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าสิ่งทอเพื่อส่งออกเพียงอย่างเดียวเช่นกัน ดังสรุปได้ต่อไปนี้

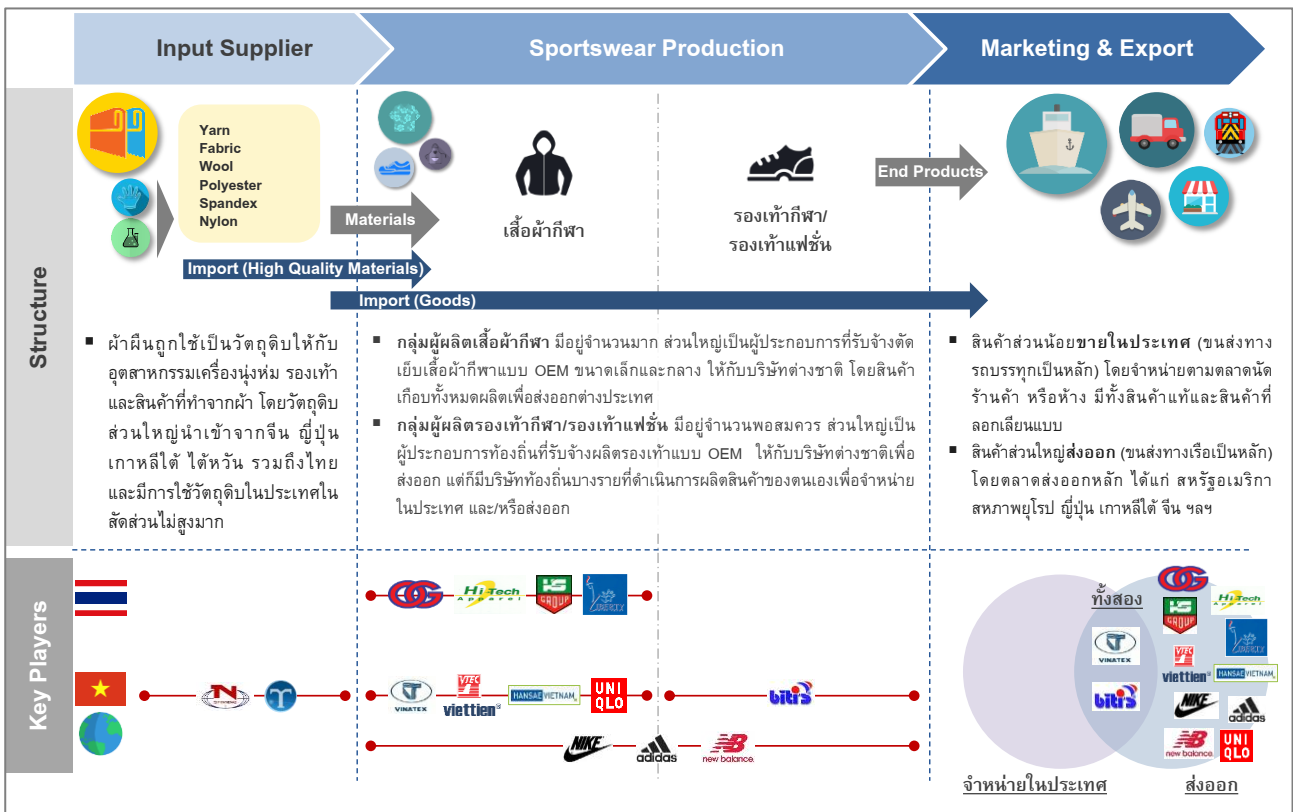
- **จำหน่าย/ป้อนเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเป็นสำคัญ และส่งออกบ้างบางส่วน** – ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตโดยเน้นการจำหน่าย และ/หรือป้อนเป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม แต่ก็มีผู้นำสินค้าบางส่วนส่งออกด้วย ได้แก่ **กลุ่มธุรกิจ VINATEX บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET) บริษัท Thien Nam Spinning บริษัท Viet Thang Corporation และบริษัท Tai Yuen Textile**
- **ส่งออกเพียงอย่างเดียว** – **บริษัท Fast Retailing** เป็นผู้ผลิตสินค้าเส้นด้ายและเส้นใยสังเคราะห์ที่ทำการผลิตเพื่อส่งออกเส้นด้ายและเส้นใยดังกล่าวไปผลิตเป็นผ้าฝ้ายในต่างประเทศ ก่อนที่จะนำส่งกลับมาตัดเย็บต่อ

7.4.2.3 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของสินค้าเป้าหมาย: เสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา

ภาพที่ 7-15 แสดงโครงสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมเสื้อผ้ากีฬา รวมถึงรองเท้ากีฬา ในเวียดนาม ตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบต่างๆ ที่ใช้ในการตัดเย็บ ไปจนถึงการตัดเย็บและการผลิตผลิตภัณฑ์ และกิจกรรมในขั้นสุดท้ายซึ่งคือการจัดจำหน่ายและการส่งออก

ภาพที่ 7-15 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬาเวียดนาม

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าก่อนกระบวนการผลิต: การจัดสรรวัตถุดิบเพื่อการผลิต**

โครงสร้างห่วงโซ่

การผลิตสินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา (รวมถึงรองเท้าแฟชั่น) ต้องเริ่มต้นจากการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต วัตถุดิบดังกล่าว ได้แก่ ผ้า Polyester, ผ้า Lycra, ผ้า Spandex, ผ้า Nylon, เส้นด้าย/เส้นใยสังเคราะห์, แผ่นยางรองพื้นรองเท้า, แผ่นยาง EVA โฟมรองพื้นด้านใน, ฝ้ายินส์, หนังเทียม, พลาสติก, ฯลฯ ซึ่งวัตถุดิบเหล่านี้จะถูกป้อนมาจากอุตสาหกรรมสิ่งทอ รวมไปถึงสินค้าจากอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมยาง เป็นต้น

ทั้งนี้ เนื่องจากวัตถุดิบบางชนิดไม่ได้มีการผลิตในเวียดนาม จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วนเพื่อใช้ในการผลิต เช่นเดียวกับวัตถุดิบบางชนิด เช่น ฝ้ายสังเคราะห์ชนิดต่างๆ ซึ่งผู้ผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอไม่สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรม การตัดเย็บ ทำให้จำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบบางส่วนจากต่างประเทศ เช่น ไต้หวัน ฮองกง เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

ผู้ผลิตเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬาในเวียดนามอาศัยวัตถุดิบที่ใช้ที่ผลิตในประเทศและที่ได้จากการนำเข้า โดยสำหรับการผลิตที่ต้องการวัตถุดิบคุณภาพสูงซึ่งไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ จะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศด้วยกันทั้งสิ้น

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิต: การผลิตเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา**

โครงสร้างห่วงโซ่

วัตถุดิบต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นจะถูกป้อนให้กับโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬา โดยสำหรับการตัดเย็บจะเป็นไปตามแบบที่บริษัทจ้างผลิต (การผลิตแบบ CMT และ OEM) ทั้งกรณีของการตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา โดยผู้ผลิตในห่วงโซ่การผลิตนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้ผลิต 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตเสื้อผ้ากีฬา และกลุ่มผู้ผลิตรองเท้ากีฬา/รองเท้าแฟชั่น

1) กลุ่มผู้ผลิตเสื้อผ้ากีฬา

สำหรับกลุ่มผู้ผลิตในกลุ่มนี้ ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีจำนวนและสัดส่วนในห่วงโซ่เป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการเวียดนามรายย่อย (SMEs) รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬาแบบ OEM ให้กับบริษัทต่างชาติ ได้แก่ Adidas Group (สินค้า Adidas และ Reebok), Nike Inc., New Balance Athletic Shoe, Inc., ฯลฯ โดยสินค้าเกือบทั้งหมดผลิตเพื่อส่งออกไปตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

2) กลุ่มผู้ผลิตรองเท้ากีฬา/รองเท้าแฟชั่น

กลุ่มผู้ผลิตที่สองนี้เป็นกลุ่มที่มีจำนวนและสัดส่วนมากพอสมควร แต่ยังมีน้อยกว่าผู้ผลิตในกลุ่มแรก ทั้งนี้ ผู้ผลิตในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตของนักลงทุนท้องถิ่นที่รับจ้างผลิตรองเท้าชนิดต่างๆ แบบ OEM ให้กับบริษัทต่างชาติเพื่อส่งออกไปตลาดต่างประเทศเป็นสำคัญ และมีเพียงส่วนน้อยที่ดำเนินการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ

ทั้งนี้ กลุ่มผู้ผลิตทั้งสองกลุ่มข้างต้นอาจเป็นผู้ผลิตรายเดียวกัน เนื่องจากบางครั้ง บริษัทเสื้อผ้าและรองเท้ากีฬาต่างชาติที่เข้ามาจัดจ้างตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา และ/หรือรองเท้ากีฬา ก็จะดำเนินการจัดจ้างตัดเย็บในสินค้าทั้งสองประเภท รวมไปถึงสินค้าประเภทอื่นๆ อาทิ เครื่องประดับที่ทำจากผ้า เช่น หมวก ถุงเท้า ผ้ารัดข้อมือ เป็นต้น กระเป๋าผ้า เป็นต้น

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

สำหรับผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตนี้ พบว่าประกอบด้วยผู้ประกอบการเวียดนามและชาวต่างชาติ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

❖ ผู้ประกอบการไทย

บริษัทไทยรายสำคัญที่เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา ได้แก่ (1) บริษัท **Hong Seng Thai-Vina** (2) บริษัท **Oriental Garment** (3) บริษัท **Hi-Tech Group** และ (4) บริษัท **Liberty Group** โดยผู้ประกอบการเหล่านี้ อาศัยการรับคำสั่งซื้อและตัดเย็บจากบริษัทในไทย จากนั้นจึงดำเนินการตัดเย็บในโรงงานในเวียดนาม โดยนำเข้าวัตถุดิบจากไทยเพื่อใช้ในการผลิตบางส่วน ร่วมกับการใช้วัตถุดิบในประเทศ

❖ ผู้ประกอบการเวียดนาม

ผู้ผลิตชาวเวียดนามที่ดำเนินการผลิตเสื้อผ้ากีฬา ได้แก่ (1) กลุ่มธุรกิจ VINATEX (2) บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation และ (3) บริษัท HANSAE Vietnam ส่วนผู้ผลิตชาวเวียดนามที่ดำเนินการผลิตรองเท้ากีฬา/รองเท้าแฟชั่นในเวียดนาม ได้แก่ บริษัท Binh Tien IMEX Corp โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- กลุ่มธุรกิจ VINATEX บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation และบริษัท HANSAE Vietnam – ทั้งสามบริษัทต่างเป็นผู้ผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้ารายใหญ่ในเวียดนาม โดยดำเนินการผลิตสินค้าหลากหลาย รวมไปถึงสินค้าเสื้อผ้าและชุดกีฬาด้วย โดยบริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation รับจ้างตัดเย็บให้กับแบรนด์เสื้อผ้ากีฬา คือ Nike ส่วนบริษัท HANSAE Vietnam รับจ้างตัดเย็บให้กับแบรนด์เสื้อผ้ากีฬา ได้แก่ Nike และ Reebok ส่วนกลุ่มธุรกิจ VINATEX ดำเนินการตัดเย็บให้กับแบรนด์เสื้อผ้ากีฬาทุกแบรนด์ที่เข้ามาใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิต
- บริษัท Binh Tien IMEX Corp - เป็นผู้ผลิตรองเท้าชั้นนำในเวียดนาม ดำเนินการผลิตสินค้าที่รับจ้างตัดเย็บจากแบรนด์รองเท้าต่างชาติเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ รวมไปถึงมีการตัดเย็บและผลิตรองเท้ากีฬา และรองเท้าแฟชั่น ภายใต้แบรนด์สินค้าของบริษัท (“BITI’S”) ด้วย

❖ ผู้ประกอบการต่างชาติ

ผู้ประกอบการที่ดำเนินการผลิตในห่วงโซ่ดังกล่าว ได้แก่ (1) บริษัท Adidas Group (2) บริษัท Nike Inc. (3) บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc. และ (4) บริษัท Fast Retailing โดยผู้ประกอบการทั้งสามรายต่างเข้ามาใช้เวียดนามเป็นฐานการผลิตในการตัดเย็บทั้งรองเท้ากีฬาและเสื้อผ้ากีฬา

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าหลังกระบวนการผลิต: การจัดจำหน่ายและการส่งออก (Marketing & Export)**

โครงสร้างห่วงโซ่

สินค้าเสื้อผ้ากีฬา รวมถึงรองเท้ากีฬาที่ผลิตได้ในเวียดนามส่วนใหญ่ถูกส่งออกไปต่างประเทศ และส่วนน้อยถูกจำหน่ายในตลาดเวียดนาม โดยสำหรับสินค้าส่งออก ถูกส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และเอเชียเป็นสำคัญ ขณะที่สินค้าที่จำหน่ายในประเทศ จะวางจำหน่ายตามตลาดนัด ร้านค้า และ/หรือห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในตัวเมือง ซึ่งมีทั้งสินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตจริง (สินค้าแท้) และสินค้าลอกเลียนแบบ ซึ่งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้ากีฬา และรองเท้ากีฬาในประเทศผลิตลอกเลียนแบบสินค้าแบรนด์ดังที่มีการผลิตในประเทศ

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 7.4.1 พบว่า ผู้เล่นรายหลายดำเนินการผลิตเพื่อการส่งออก และ/หรือ ทั้งผลิตเพื่อส่งออกและจำหน่ายในประเทศควบคู่กันไป ดังสรุปได้ต่อไปนี้

- **ส่งออกเพียงอย่างเดียว** – ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ทำการผลิตเสื้อผ้ากีฬา และ/หรือรองเท้ากีฬา และมุ่งเน้นการส่งออกเป็นหลัก โดยผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินการผลิตในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ **บริษัท Hong Seng Thai-Vina** (2) **บริษัท Oriental Garment** (3) **บริษัท Hi-Tech Group** และ (4) **บริษัท Liberty Group** ส่วนผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ดำเนินการผลิตในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ (1) **บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation** และ (2) **บริษัท HANSAE Vietnam** และผู้ประกอบการต่างชาติที่ดำเนินการผลิตในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ (1) **บริษัท Adidas Group** (2) **บริษัท Nike Inc.** (3) **บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc.** และ (4) **บริษัท Fast Retailing**
- **จัดจำหน่ายในประเทศควบคู่ไปกับการส่งออก** – ผู้ประกอบการบางส่วน โดยเฉพาะผู้ประกอบการท้องถิ่น ดำเนินการผลิตเพื่อการส่งออก รวมถึงจัดจำหน่ายสินค้าภายในประเทศด้วยเช่นกัน โดยผู้ประกอบการที่ดำเนินการผลิตในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ (1) **กลุ่มธุรกิจ VINATEX** และ (2) **บริษัท Binh Tien IMEX Corp**

7.5 นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.5.1 นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบด้านการลงทุนภายในประเทศ

7.5.1.1 นโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุน

ในปัจจุบัน นโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนต่างๆ ของเวียดนามมีทิศทางเป็นไปตามแผน Master Plan on Economic Restructuring 2013-2020 ทั้งนี้ นโยบายส่งเสริมการลงทุนที่เด่นชัด ได้แก่ การสนับสนุนการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีและเทคนิคขั้นสูงในการผลิต การสนับสนุนการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีหรือกระบวนการผลิตที่ปกป้องสิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมทั้งสามรูปแบบนั้นเป็นไปตามแนวทางที่รัฐบาลเวียดนามต้องการพัฒนาภาคการผลิตและภาคบริการในประเทศไปสู่การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของประเทศ

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดอุตสาหกรรมที่จะได้รับการส่งเสริมด้านการลงทุนต่างๆ จาก รัฐบาล โดยสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแล้ว จะได้รับการส่งเสริมในกิจกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงาน อันก่อให้เกิดการจ้างงานในประเทศ แต่ในกิจกรรมการผลิตสิ่งทอและรองเท้า นักลงทุนจะได้รับการส่งเสริมก็ต่อเมื่อการผลิตสินค้าดังกล่าวเป็นการผลิตเพื่อส่งออก และมีการใช้วัสดุคุณภาพสูง เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์

สำหรับสิทธิประโยชน์ที่รัฐบาลเวียดนามให้การส่งเสริมแก่นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม จะแบ่งออกเป็นสิทธิประโยชน์ทั่วไป ซึ่งให้กับนักลงทุนทุกรายที่เข้ามาลงทุนตามเงื่อนไขหรือภาคธุรกิจที่กำหนด และสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนภายในเขตเศรษฐกิจหรือเขตอุตสาหกรรม ซึ่งนักลงทุนจะได้รับเพิ่มเติม หรือได้รับสิทธิประโยชน์ที่เฉพาะ (แตกต่างกันไปในเขตเศรษฐกิจ/เขตอุตสาหกรรมแต่ละแห่ง) จากการเข้ามาลงทุนภายในเขตเศรษฐกิจหรือเขตอุตสาหกรรมที่จัดตั้งขึ้นในประเทศเวียดนาม โดยสามารถสรุปได้ดังนี้⁶⁴

⁶⁴ สำหรับสิทธิประโยชน์การลงทุนในประเทศเวียดนามโดยละเอียด นำเสนอไว้ในบทที่ 4

- สิทธิประโยชน์ทั่วไป
 - การลดหย่อน และ/หรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต
 - การยกเว้นหรือลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน
 - สิทธิประโยชน์อื่นๆ

- สิทธิประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจ/เขตอุตสาหกรรม
 - การได้รับอนุญาตให้เช่าช่วงต่อ (Sub-Lease) ที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 - การได้รับอนุญาตคัดเลือกและจ้างแรงงานชาวต่างชาติได้ ในกรณีที่ไม่สามารถหาแรงงานชาวเวียดนามที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
 - การได้รับอนุญาตให้เปิดบัญชีธนาคารกับธนาคารในต่างชาติดเพื่อกู้ยืมเงิน แต่ต้องได้รับอนุมัติจาก State Bank of Vietnam ก่อนจึงจะเปิดบัญชีได้
 - การยกเว้นภาษีการค้า (Turnover Tax) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีนำเข้าสินค้า
 - การลดหย่อน และ/หรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต
 - การยกเว้นหรือลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน

7.5.1.2 กฎหมายและกฎระเบียบด้านการลงทุน

การที่นักลงทุนจะเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามจำเป็นต้องทราบถึงกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ของเวียดนาม อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยบริษัท (Law on Enterprise 2014) กฎหมายการลงทุน (Law on Investment 2014) และกฎหมายแรงงาน (Law on Labour 2013) ทั้งนี้ นักลงทุนที่เข้าไปลงทุนในภาคธุรกิจตัดเย็บเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามมักจะดำเนินการเข้าไปจัดตั้งโรงงาน และต้องจัดจ้างแรงงานจำนวนมากเข้ามาทำงานในโรงงานของตน ด้วยเหตุนี้ การพิจารณาถึงเรื่องของการลงทุน รูปแบบการลงทุนที่สามารถกระทำได้ ตลอดจนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นการจัดจ้างแรงงาน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ระยะเวลาการทำงาน ตลอดจนสวัสดิการต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ

นอกเหนือจากกฎหมายข้างต้น กฎหมายด้านอื่นๆ ที่สำคัญต่อการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ได้แก่ กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม

➤ กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนและจัดตั้งธุรกิจ

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 และ 5 สำหรับนักลงทุนไทยและนักลงทุนต่างชาติ การเข้าไปลงทุนในเวียดนามอาจแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ (1) การลงทุนจัดตั้งกิจการของตนเอง (Wholly Foreign-owned Enterprise) (2) การลงทุนโดยร่วมทุนกับผู้ประกอบการในเวียดนาม (JV) (3) การลงทุนโดยทำสัญญาร่วมทุนกับรัฐบาล และ (4) การลงทุนในลักษณะอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น เช่น การจัดตั้งสาขา หรือสำนักงานตัวแทน อย่างไรก็ตาม การลงทุนที่เหมาะสมกับภาคธุรกิจตัดเย็บนั้น จะจำกัดเฉพาะกับการลงทุนในลักษณะที่ 1 และ 2 เท่านั้น⁶⁵ จึงทำให้การจัดตั้งธุรกิจในเวียดนามสำหรับนักลงทุนไทยในรูปของ (1) บริษัทจำกัด (2) บริษัทถือหุ้น และ/หรือ (3) ห้างหุ้นส่วน

เมื่อธุรกิจตัดเย็บมิได้จัดอยู่ในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ⁶⁶ ดังนั้น นักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทั่วไปจากรัฐบาล เช่น การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น เว้นเสียแต่จะเป็นการเข้าไปลงทุนในเขตเศรษฐกิจหรือเขตอุตสาหกรรม นักลงทุนก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างไปจากการลงทุนนอกเขต และอาจแตกต่างกันไปตามเขตอุตสาหกรรมที่เข้าไปลงทุนด้วย

ทั้งนี้ ในกฎหมาย Law on Enterprise 2014 ของเวียดนาม ได้จำกัดนิยามของบริษัทต่างชาติไว้ โดยพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าทุนของผู้ถือหุ้นต่างชาติ ดังต่อไปนี้ หากเป็นไปตามที่นิยามไว้ก็จะถือว่าเป็นบริษัทต่างชาติ

- 1) บริษัทที่มีนักลงทุนต่างชาติถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 51
- 2) บริษัทที่มีบริษัทอยู่ในเกณฑ์ที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 51
- 3) บริษัทที่มีนักลงทุนต่างชาติ และ/หรือบริษัทที่อยู่ในเกณฑ์ที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 51

⁶⁵ ทั้งนี้ การลงทุนในลักษณะทำสัญญาร่วมทุนกับรัฐบาล มันจะต้องเป็นการลงทุนในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ เช่น การจัดสร้างระบบสาธารณสุขโรคหรือโครงสร้างพื้นฐาน ในขณะที่การลงทุนในลักษณะของการจัดตั้งสาขา หรือสำนักงานตัวแทน มักจะเป็นการลงทุนในธุรกิจการเงินและการธนาคาร หรือธุรกิจบริการเสียมากกว่าการลงทุนในธุรกิจภาคการผลิต

⁶⁶ ตัวอย่างกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ การลงทุนในการผลิตวัสดุรูปแบบใหม่ (New Materials) การลงทุนในธุรกิจพลังงานรูปแบบใหม่ (New Energy Source) การลงทุนในภาคการผลิตสินค้าไฮเทค การลงทุนในเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) ฯลฯ โดยรายละเอียดได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4

ดังนั้น สำหรับนักลงทุนที่ต้องการได้รับสิทธิประโยชน์จากการลงทุนที่รัฐบาลเวียดนาม มอบให้กับนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนมูลค่าทุนของผู้ถือหุ้นตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ การลงทุนโดยชาวต่างประเทศจะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายในประเด็น อาทิ การรับประกันว่าจะไม่ถูกยึดทรัพย์สินหรือถูกควมรวมกิจการให้เป็นของรัฐ (Nationalization) การรับประกันปกป้องผลประโยชน์หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใดๆ ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการลงทุน และการรับประกันสิทธิการส่งเงินคืนกลับต่างประเทศ (Repatriation) ซึ่งรวมถึงกำไรจากการดำเนินธุรกิจ เงินที่ได้รับจากการจัดเตรียมเทคโนโลยีและการบริการเงินต้น และเงินดอกเบี้ยของเงินกู้จากต่างประเทศในระหว่างดำเนินกิจกรรมการลงทุน เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่มีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย

➤ กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับแรงงาน

กฎหมายแรงงาน (Law on Labour 2013) เป็นอีกกฎหมายหนึ่งที่นักลงทุนควรทำความเข้าใจ ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องจากกฎหมายฉบับดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการจัดจ้าง ประเด็นค่าจ้าง ประเด็นระยะเวลาการทำงาน และประเด็นสวัสดิการต่างๆ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- (1) การจัดจ้าง – ผู้ประกอบการที่จัดจ้างแรงงานชาวเวียดนาม จะต้องแจ้งเรื่องไปยัง Department of Labor ประจำจังหวัด พร้อมทั้งลงทะเบียนลูกจ้างเข้าระบบประกันสังคม (Social Insurance) กองทุนประกันสุขภาพ (Health Insurance) และกองทุนผู้ว่างงาน (Unemployment Insurance) สำหรับกรณีการจัดจ้างแรงงานชาวต่างชาติ กฎหมายระบุว่าสามารถจัดจ้างชาวต่างชาติมาทำงานได้ในตำแหน่งผู้จัดการ (Manager) หรือตำแหน่งผู้บริหาร (Executive) และตำแหน่งอื่นๆ ที่ต้องอาศัยความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญเชิงเทคนิค (Expert/Technician) โดยมีได้มีข้อจำกัดในเรื่องสัดส่วนการจ้างแรงงานท้องถิ่นต่อแรงงานชาวต่างชาติ แต่แรงงานต่างชาติที่จะเข้ามาประกอบอาชีพในเวียดนามจะต้องได้รับวีซ่าเพื่อเข้ามาในประเทศและใบอนุญาตทำงาน ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของนายจ้างที่จะต้องดูแลในส่วนนี้
- (2) ค่าจ้าง – อัตราค่าแรงแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ โดยในเมืองสำคัญๆ เช่น นครโฮจิมินห์ กรุงฮานอย ไฮฟอง ดองโน เป็นต้น อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะอยู่ที่

3,500,000 ดอลลาร์ต่อคนต่อเดือน ส่วนในเมืองอื่นๆ หรือพื้นที่อื่นๆ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะต่ำกว่า

- (3) ระยะเวลาทำงาน – แรงงานชาวเวียดนามสามารถทำงานได้ไม่เกิน 8 ชม. ต่อวัน และทำงานได้ไม่เกิน 6 วันต่อสัปดาห์ (หรือ 48 ชม.ต่อสัปดาห์)
- (4)สวัสดิการต่างๆ – สวัสดิการสำคัญที่นายจ้างต้องจัดสรรให้กับลูกจ้าง คือ การลงทะเบียนลูกจ้างเข้าระบบประกันสังคม (Social Insurance) กองทุนประกันสุขภาพ (Health Insurance) และกองทุนผู้ว่างงาน (Unemployment Insurance)

➤ กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

หนึ่งในปัญหาที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม (รวมถึงในอุตสาหกรรมอื่นๆ ของเวียดนามด้วย) คือการควบคุมการปล่อยมลพิษ หรือการกำจัดของเสียที่เกิดจากการผลิต⁶⁷ ด้วยเหตุนี้ กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำจึงมีความสำคัญสำหรับนักลงทุนไทยที่จะต้องทราบก่อนการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม

ในที่นี้ กฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ หรือ Law on Water Resources 2012 ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ ตลอดจนการควบคุมและป้องกันการทำลายทรัพยากรทางน้ำในประเทศ โดยจากกฎหมายดังกล่าวระบุไว้ถึงข้อห้ามมิให้บุคคลหรือนิติบุคคลใดกระทำการกิจกรรมดังกล่าว (Prohibit Acts) อันจะส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำและทรัพยากรทางน้ำของประเทศ ยกตัวอย่างเช่น

- ห้ามมิให้ทิ้งขยะและของเสีย หรือปล่อยสารหรือวัตถุมีพิษปนเปื้อนลงไปในแหล่งน้ำ อันทำให้เกิดภาวะมลพิษทางน้ำ และนำไปสู่การเสื่อมสภาพ หรือการหมดไปของทรัพยากรน้ำในเวียดนาม
- ห้ามมิให้นำไปวางหรือจัดสร้างวัตถุ อาคาร หรือทำการเพาะปลูกในพื้นที่ซึ่งเป็นที่ธารน้ำไหลผ่าน หรือเป็นแหล่งน้ำที่มีการไหลเวียน
- ห้ามมิให้ขุดเจาะ ขุดค้น และ/หรือใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำโดยมิได้รับอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ
- ห้ามมิให้มีการจัดสร้างสถานพยาบาล/โรงพยาบาล ศูนย์ทางการแพทย์ สุสาน สถานที่ทิ้งขยะมีพิษ และโรงงานผลิตที่จำเป็นต้องใช้สารเคมีในการผลิต ใกล้เคียง

⁶⁷ อ้างอิงข้อมูลจาก Tran, Minh (2005). Environment Regulation and Economic Competitiveness: Evidence from the Textile Industry in Vietnam. LUMES Master Thesis.

บริเวณแหล่งน้ำตามที่กฎหมายกำหนด (ได้แก่ แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อผลิตพลังงาน (Hydropower Reservoirs) แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการชลประทาน (Irrigation Reservoirs) แหล่งน้ำที่อยู่ในเขตพื้นที่ชุมชน แหล่งต้นน้ำ และแหล่งน้ำในเขตหรือพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ด้านระบบนิเวศน์ หรือด้านวัฒนธรรม หรือด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ)

นอกจากนี้ กฎหมายดังกล่าวยังระบุถึงกิจกรรมที่บุคคลหรือนิติบุคคลพึงกระทำเพื่อเป็นการควบคุมมลพิษ และปกป้องแหล่งน้ำและทรัพยากรทางน้ำของประเทศ ยกตัวอย่างเช่น

- การขุดเจาะ ขุดค้น และ/หรือใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ จะต้องได้รับการอนุญาตจาก Ministry of Natural Resource and Environment (MoNRE) รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมดังกล่าวได้
- การนำไปวางหรือจัดสร้างวัตถุ อาคาร หรือทำการเพาะปลูกในพื้นที่ซึ่งเป็นที่ธารน้ำไหลผ่าน หรือเป็นแหล่งน้ำที่มีการไหลเวียน จะต้องได้รับการอนุมัติจาก Ministry of Natural Resource and Environment (MoNRE) รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมดังกล่าวได้

นอกเหนือจากกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่สำคัญต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามยังรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Law on Environmental Protection 2005)⁶⁸ รวมไปถึงกฎระเบียบและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษ และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเวียดนาม ซึ่งประกาศโดย Directorate for Standards, Metrology and Quality (TCVN) โดยสามารถยกตัวอย่างได้เช่น⁶⁹

- Air Quality, Ambient Standards (TCVN 5937, 2005)
- Air Quality, Hazardous Substance Standards (TCVN 5938, 2005)
- Air Quality, Industrial Standards for Inorganic Substances (TCVN 5939, 2005)

⁶⁸ รัฐบาลเวียดนามกำลังอยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมฉบับใหม่ เพื่อมาแทนกฎหมายฉบับเดิมที่จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยคาดว่าจะจัดทำและมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2558) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จาก <http://vietnamlawmagazine.vn/revised-law-on-environmental-protection-4074.html>)

⁶⁹ รวบรวมข้อมูลจาก Directorate for Standards, Metrology and Quality (TCVN) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จาก <http://www.tcvn.gov.vn/sites/head/en/trang-chu.aspx>)

- Air Quality, Industrial Standards for Organic Substances (TCVN 5940, 2005)
- Industrial Waste Water Discharge Standards (TCVN5945, 2005)
- Water Quality Standards; Coastal Water (TCVN5943, 2005)
- Water Quality Standards; Groundwater (TCVN5944, 2005)
- Water Quality Standards; Surface Water (TCVN5942, 2005)

7.5.1.3 กระบวนการ/ขั้นตอนที่สำคัญ

กระบวนการและขั้นตอนที่สำคัญสำหรับการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม ได้แก่ (1) การขออนุมัติการลงทุนและจัดตั้งธุรกิจ และ (2) การจัดจ้างลูกจ้าง

➤ การขออนุมัติการลงทุนและจัดตั้งธุรกิจ

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 5 สำหรับการขออนุมัติการลงทุนและจัดตั้งธุรกิจ นักลงทุนต้องยื่นขอจดทะเบียนการลงทุนกับ Department of Planning and Investment (DPI) หรือหน่วยงานภายใต้สังกัด DPI ประจำจังหวัด (Provincial People's Committee) เสียก่อน (กรณี que เข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรม จะต้องจดทะเบียนการลงทุนกับ Provincial Industrial Zone Management Authority/Economic Zone Management Authority)

จากนั้น นักลงทุนจึงจองชื่อและจดทะเบียนธุรกิจกับสำนักงานจดทะเบียนจังหวัด (Business Registration Office) ซึ่งจะได้รับใบทะเบียนธุรกิจ (Business Registration Certification) มาเอกสารดังกล่าวจะถูกนำไปใช้ในการจดทะเบียนบริษัทกับสำนักงานตำรวจท้องถิ่น และการเปิดบัญชีบริษัทกับธนาคารพาณิชย์ (ใช้ใบทะเบียนธุรกิจ และตราประทับบริษัทในการเปิดบัญชี)

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังจะต้องเผยแพร่ข้อมูลของบริษัทเข้าสู่ระบบ National Business Registration Portal (NBRP) และยังคงต้องจดทะเบียนชำระภาษีเพื่อขอรับใบทะเบียนการชำระภาษี (Tax Registration Certification) จากสำนักงานภาษี (Tax Office) ด้วย ซึ่งกระบวนการข้างต้นสามารถดำเนินการไปพร้อมกับการเปิดบัญชีบริษัทได้

โดยสรุป กระบวนการข้างต้นจะใช้ระยะเวลาประมาณ 30 วันทำการ โดยค่าใช้จ่ายจะขึ้นอยู่กับรูปแบบการลงทุนว่านักลงทุนเข้ามาจัดตั้ง (1) บริษัทจำกัด หรือ (2) บริษัทถือหุ้น หรือ (3) ห้างหุ้นส่วน นอกจากนี้ ค่าธรรมเนียมบางประการยังแตกต่างกันไปแต่ละจังหวัดที่เข้าไปลงทุน

➤ การจัดจ้างลูกจ้าง

เมื่อเริ่มดำเนินธุรกิจ บริษัทจะต้องรายงานรายชื่อลูกจ้างของบริษัททั้งหมดให้แก่ Department of Labor เพื่อเก็บเข้าไปในฐานข้อมูลแรงงานของเวียดนาม และบริษัทต้องลงทะเบียนลูกจ้างทุกคนเข้ากับระบบประกันสังคมของเวียดนาม อันได้แก่ เงินกองทุนประกันสังคม (Social Insurance) เงินกองทุนประกันสุขภาพ (Health Insurance) และกองทุนผู้ว่างงาน (Unemployment Insurance) ภายในระยะเวลา 30 วันนับจากแรงงานเริ่มเข้าทำงานกับบริษัท โดยบริษัท (นายจ้าง) มีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายเงินช่วยเหลือสมทบเข้ากองทุนดังกล่าวร่วมกับลูกจ้างตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด (นำเสนอไว้ในบทที่ 4)

ทั้งนี้ การจัดจ้างแรงงานต่างชาติจะมีกระบวนการที่เพิ่มเติมจากการจัดจ้างแรงงานท้องถิ่น กล่าวคือ แรงงานต่างชาติที่จะเข้ามาประกอบอาชีพในเวียดนามจะต้องได้รับวีซ่าเพื่อเข้ามาในประเทศไทย และใบอนุญาตทำงาน โดยสำหรับวีซ่าทำงาน (Working Visa) หน่วยงาน Overseas Visa-issuing Authority จะเป็นผู้ออกวีซ่าให้กับแรงงานต่างชาติ และสามารถติดต่อกับหน่วยงานดังกล่าวได้โดยตรง ส่วนใบอนุญาตทำงาน (Working Permit) จะต้องติดต่อยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ Department of Labor, War Invalids and Social Affairs ของแต่ละจังหวัด เพื่อขออนุญาตและให้ออกใบอนุญาตทำงานแก่แรงงานชาวต่างชาติ

7.5.2 มาตรการด้านการค้าระหว่างประเทศ

รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเน้นระบบการค้าพหุภาคี (Multilateral Trading System) ด้วยเหตุนี้ จะเห็นได้ว่ารัฐบาลเวียดนามพยายามที่จะสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบความตกลงทางการค้ากับประเทศต่างๆ ในเชิงรุก ไม่เพียงแต่เฉพาะกับประเทศสมาชิกอาเซียน

ปัจจุบัน เวียดนามทำความตกลงภายใต้กรอบอาเซียนกับประเทศคู่ภาคี 6 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอินเดีย ทำความตกลงการค้าแบบทวิภาคีกับญี่ปุ่นและซีลี รวมถึงกำลังอยู่ระหว่างการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอีกหลายฉบับ

ได้แก่ ความตกลง RCEP ความตกลงระดับทวิภาคีกับเกาหลีใต้ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน กลุ่มประเทศ EFTA และสหภาพยุโรป นอกจากนี้เวียดนามยังได้เข้าร่วมลงนามกรอบความตกลง TPP ด้วย

7.6 ปัญหาและอุปสรรคที่อาจพบในการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.6.1 ปัญหาการแข่งขันในประเทศในระดับสูง ทั้งในด้านการแย่งวัตถุดิบ และแรงงานภาคการผลิต

ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม มีนักลงทุนจำนวนมากที่เข้าไปประกอบการในภาคส่วนดังกล่าว ทั้งนี้ นักลงทุนท้องถิ่นและต่างชาติ ทั้งนี้ หากพิจารณาจากจำนวนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมดังกล่าว (มากกว่า 5,000 ราย) อาจกล่าวได้ว่าการแข่งขันในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มจัดอยู่ในระดับที่สูงถึงสูงมาก

การแข่งขันดังกล่าวสร้างแรงกดดันต่อผู้ประกอบการไทยรายใหม่ที่จะเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวของเวียดนาม โดยผลจากการแข่งขันที่สูงนี้ ได้นำไปสู่ปัญหาการแข่งขันแย่งแรงงานในภาคการผลิต และส่งผลทำให้ผู้ประกอบการยากต่อการหาแรงงานเข้ามาทำงานในโรงงาน เมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตที่การแข่งขันยังไม่สูงเท่าในปัจจุบัน ขณะเดียวกัน ผลจากการแข่งขันดังกล่าวยังทำให้เกิดปัญหาการแข่งขันแย่งวัตถุดิบในการผลิต ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

7.6.2 ปัญหาการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและกฎระเบียบที่บ่อยครั้ง

จากการลงสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม⁷⁰ พบว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลเวียดนามมีความพยายามปรับปรุง แก้ไข หรือออกกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับทางธุรกิจบ่อยครั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและประกอบธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการเวียดนามและต่างชาติมากยิ่งขึ้น

⁷⁰ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และกลับส่งผลทำให้ผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจในเวียดนามต้องกระตือรือร้นที่จะปรับตัว และ/หรือทำความเข้าใจที่มากขึ้นกับกฎหมาย/กฎระเบียบฉบับใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป จนกลายเป็นอุปสรรคประการหนึ่งในการเข้าไปลงทุนประกอบธุรกิจในเวียดนาม

นอกจากนี้ ในบางครั้ง กฎหมาย/กฎระเบียบฉบับใหม่ที่ประกาศออกมาส่งผลกระทบต่อต้นทุนหรือเป็นต้นทุนและอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจกับภาคเอกชน

7.6.3 อุปสรรคจากการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน

จากการลงสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม⁷¹ พบว่า ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา อัตราค่าครองชีพ รวมถึงอัตราค่าจ้างในเวียดนามมีการปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก (เฉลี่ยราวร้อยละ 10 ต่อปี)

การปรับเพิ่มสูงขึ้นของค่าจ้างแรงงานได้ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการประกอบกิจการของผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก ขณะเดียวกัน ต้นทุนประกอบกิจการอื่นๆ ซึ่งเป็นผลจากสวัสดิการและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ก็ส่งผลกระทบต่อการผลิตของผู้ประกอบการในเวียดนามเช่นกัน

นอกจากนี้ การปรับเพิ่มสูงขึ้นของอัตราค่าจ้าง ซึ่งยังมีการปรับตัวที่รวดเร็ว ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าและการวางแผนดำเนินธุรกิจสำหรับนักลงทุนและผู้ประกอบการในเวียดนามเป็นอย่างมาก

7.6.4 ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ

7.6.4.1 ปัญหาจากความไม่สมดุลในอุปสงค์และอุปทานวัตถุดิบภายในประเทศ

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในหัวข้อที่ 7.1 อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามในปัจจุบัน เกิดความไม่สมดุลในอุปสงค์และอุปทานวัตถุดิบภายในประเทศ และได้กลายเป็นข้อจำกัดสำคัญสำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการที่จะใช้ประโยชน์จากสิทธิ์ FTA ที่เวียดนามได้เจรจาความตกลงร่วมกับประเทศคู่ค้า

⁷¹ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

ทั้งนี้ ปัญหานี้เกิดขึ้นเนื่องจากภายใต้ความตกลง FTA เกือบทั้งหมดจะกล่าวถึงประเด็นเรื่องกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rule of Origins: ROO) โดยแนวทางทั่วไปของกฎดังกล่าวระบุถึงสินค้าที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ความตกลงการค้าเสรี จะต้องเป็นสินค้าที่ผลิตและได้ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศคู่เจรจา

ยกตัวอย่างเช่น สินค้าส่งออกจากเวียดนามที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ประเทศซิวีให้กับเวียดนามได้ ก็ต่อเมื่อสินค้านั้นได้ผ่านการพิสูจน์แล้วว่ามิได้มีถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศเวียดนาม โดยอาจจะใช้หลักเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดโดยการเปลี่ยนชนิดหรือประเภทของสินค้าตามการจำกัดความในรหัสพิกัดศุลกากร หรือใช้หลักเกณฑ์โดยพิจารณาการสะสมมูลค่าสินค้า (Cumulation) ดังนั้น สินค้าที่มาจากประเทศนอกคู่เจรจา (หรือกล่าวคือมิได้มีถิ่นกำเนิดภายในประเทศคู่เจรจา) จะไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลง FTA ดังกล่าวได้

จากตัวอย่างที่หยิบยกขึ้นมาเสนอข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหากการผลิตสินค้าสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้าบางชนิดในเวียดนาม ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศในสัดส่วนค่อนข้างมากแล้ว โดยมูลค่าที่นับว่าเป็นมูลค่าการผลิตที่เกิดขึ้นในประเทศเวียดนาม อาจจะอยู่แค่เฉพาะในส่วนของค่าจ้างแรงงานในการตัดเย็บ ก็อาจมีโอกาที่สินค้านั้นจะมีได้ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศเวียดนาม (กรณีที่ไม่ได้ใช้หลักเกณฑ์การเปลี่ยนชนิดหรือประเภทของสินค้าตามการจำกัดความในรหัสพิกัดศุลกากร) และทำให้ผู้ผลิตที่ต้องการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศไม่สามารถได้รับสิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลง FTA นั้นได้

ประเด็นปัญหาดังกล่าวมักเกิดขึ้นโดยเฉพาะกับการเจรจาความตกลงภายใต้กรอบพหุภาคีที่มีประเทศหลายประเทศร่วมเจรจาความตกลงด้วยกัน โดยเฉพาะกับบางความตกลง เช่น กรอบความตกลง TPP ซึ่งนอกจากจะมีประเด็นเรื่อง ROO แล้ว ยังมีเกณฑ์พิจารณาพิเศษ คือ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ Yarn Forward สำหรับกรณีของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอีกด้วย โดยกฎดังกล่าวระบุถึงสินค้าที่จะได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจำต้องใช้วัตถุดิบ คือ เส้นด้าย/เส้นใยที่ผลิตจากภายในประเทศสมาชิกภาคีเท่านั้น

เมื่อเป็นเช่นนั้น สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเวียดนามที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบผ้าฝ้ายจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งแหล่งนำเข้าหลายแหล่งของเวียดนามก็ได้มาจากประเทศสมาชิก TPP จึงอาจมีความเป็นไปได้ว่าผู้ประกอบการที่เข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้าในเวียดนาม จะเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้กรอบความตกลง FTA ดังกล่าว

7.6.4.2 ข้อจำกัดด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในบางพื้นที่

การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมการผลิตในเวียดนามได้ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แต่การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยรวมเช่นกัน เนื่องจากความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในบางพื้นที่ โดยเฉพาะระบบไฟฟ้า หรือระบบน้ำประปา ยังไม่สามารถรองรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมจำนวนมากได้

ปัญหาดังกล่าวจากข้อจำกัดของโครงสร้างพื้นฐานในเวียดนามได้ส่งผลให้ในบางพื้นที่ที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยังอยู่ในระดับไม่สูงมาก (ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่เพิ่งจะเริ่มเกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ และเริ่มมีนักลงทุนเข้ามาลงทุนมากขึ้นจากในอดีต) ต้องเผชิญปัญหา อาทิ กระแสไฟฟ้าดับบ่อยครั้ง/เป็นระยะเวลาสั้น ระบบน้ำประปายังไม่ครอบคลุม หรือยังไม่รองรับสำหรับการใช้น้ำปริมาณมากๆ ในภาคอุตสาหกรรม

7.6.4.3 ปัญหาการทุจริตโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

นอกเหนือจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ปัญหาการทุจริตโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐในเวียดนามถือเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่ผู้ประกอบการต้องเผชิญในการเข้าไปลงทุนจัดตั้งธุรกิจในเวียดนามเช่นกัน โดยการทุจริตดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่เจ้าหน้าที่ภาครัฐระดับล่างไปจนถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูง และเกิดกับทุกธุรกิจ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดต้นทุนทางธุรกิจอย่างที่นักลงทุนยากที่จะหลีกเลี่ยง

7.7 ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทยในการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

7.7.1 รูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย

7.7.1.1 การลงทุนทั่วไปในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

➤ การลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอ

ความต้องการวัตถุดิบเพื่อป้อนให้กับธุรกิจการตัดเย็บถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เวียดนามน่าดึงดูดต่อการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ทั้งนี้ การที่รัฐบาลเวียดนามดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศสำคัญ คือการเข้าร่วมกรอบความตกลง TPP กลายเป็นทิศทางใหม่สำหรับอุตสาหกรรมเวียดนาม ซึ่งแต่เดิม เวียดนามอาศัยเพียงการนำเข้าวัตถุดิบ เช่น เส้นด้าย ผ้าฝืน ผ้าทอ และผ้าใยสังเคราะห์ จากต่างประเทศมาตัดเย็บเพื่อการส่งออก แต่เมื่อความตกลง TPP มีผลบังคับใช้ (ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นในปี พ.ศ. 2561) การส่งออกเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการเจรจาความตกลงดังกล่าว จำต้องอาศัยวัตถุดิบภายในประเทศ หรือจากประเทศสมาชิก TPP เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าเวียดนามจะต้องการให้กระบวนการผลิตสินค้าสิ่งทอต่าง ๆ (ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า) เกิดขึ้นภายในประเทศ และถือเป็นโอกาสการลงทุนสำคัญที่ยังมีช่องว่างอยู่อีกมากสำหรับผู้ประกอบการไทย

การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอเวียดนามนั้นจะได้รับสิทธิพิเศษและการสนับสนุนจากรัฐบาลเวียดนาม ขณะเดียวกัน ภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวยังเป็นภาคการผลิตที่ยังมีผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจอยู่ไม่มาก ทำให้ยังมีระดับการแข่งขันที่ไม่สูงมาก นอกจากนี้ ด้วยโครงสร้างพื้นฐานของเวียดนาม ซึ่งมีการพัฒนาอยู่ในระดับที่ดี เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เป็นต้น (ทั้งในด้านของระบบกระแสไฟฟ้า เขตอุตสาหกรรม และโครงสร้างด้านโลจิสติกส์ อันได้แก่ ท่าเรือ และเส้นทางคมนาคม) ช่วยให้ต้นทุนการประกอบธุรกิจในเวียดนาม โดยเฉพาะต้นทุนการขนส่งสินค้า อยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก⁷²

⁷² โดยปกติแล้ว ต้นทุนการขนส่งสินค้า (ต้นทุนโลจิสติกส์) เป็นปัญหาสำคัญในการประกอบธุรกิจในประเทศ ซึ่งยังขาดการพัฒนาหรือมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศอยู่ในระดับที่น้อย อันส่งผลทำให้ต้นทุนการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะต้นทุนด้านโลจิสติกส์ อยู่ในระดับที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนดังกล่าวในประเทศที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดี

ดังนั้น การลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอ รวมถึงผลิตภัณฑ์ต้นน้ำและกลางน้ำอื่นๆ ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้า จึงเป็นรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมอย่างมากสำหรับผู้ประกอบการไทย โดยคณะผู้วิจัยเสนอแนะให้นักลงทุนไทยรายใหญ่⁷³ เข้าไปลงทุนผลิตสินค้าสิ่งทอเพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานตัดเย็บในเวียดนาม (เน้นการทำตลาดในประเทศ) โดยอาจเลือกลงทุนในธุรกิจภายในห่วงโซ่การฟอกย้อม พิมพ์ลาย และการถักทอผ้าฝ้ายที่เวียดนาม ยังมีความต้องการอยู่มาก โดยอาจเลือกลงทุนได้ทั้งการจัดตั้งโรงงานเป็นของตนเอง และ/หรือร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่นเพื่อจัดตั้งโรงงานร่วมกันได้เช่นกัน นอกจากนี้ การลงทุนในรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการผลิตแก่ผู้ประกอบการท้องถิ่นที่จัดตั้งโรงงานสิ่งทออยู่แล้ว หรือการลงทุนแบบให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค (Technical Assistance) ก็สามารถทำได้เช่นกัน

ส่วนห่วงโซ่การผลิตเส้นด้าย/เส้นใยสังเคราะห์ ซึ่งเป็นวัตถุดิบระดับต้นน้ำอีกทีหนึ่งในอุตสาหกรรมฟอกย้อม พิมพ์ลาย และการถักทอผ้าฝ้าย อาจจัดซื้อจากโรงงานผู้ผลิตที่มีอยู่แล้วในประเทศ อาทิ บริษัท Vietnam Wool Joint Stock Company บริษัท Thien Nam Spinning บริษัท Viet Tien Garment Joint Stock Corporation บริษัท Tai Yuen Textile Co. Ltd ฯลฯ เพื่อให้สินค้าผ้าทอ/ผ้าฝ้ายที่ผลิตได้ เป็นสินค้าที่มีวัตถุดิบทั้งหมดผลิตมาจากในประเทศ และสามารถผ่านเกณฑ์กฎว่าด้วยกำเนตสินค้าแบบ Yarn Forward และได้รับสิทธิประโยชน์จากทางภาษีภายใต้กรอบความตกลง TPP ที่กำลังจะมีผลบังคับใช้ในระยะเวลาอันใกล้ได้

นอกจากนี้ สำหรับพื้นที่ลงทุนที่น่าสนใจ นักลงทุนอาจเลือกเข้าไปลงทุนในจังหวัดชายแดนทางภาคใต้ของประเทศเวียดนาม โดยลงทุนผลิตสินค้าสิ่งทอเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศกัมพูชา เนื่องจากปัจจุบัน กัมพูชายังไม่มีผู้ประกอบการในภาคการผลิตสิ่งทอที่สามารถผลิตสินค้าสิ่งทอเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับภาคการตัดเย็บในประเทศได้ ส่งผลให้กัมพูชาต้องนำเข้าวัตถุดิบสิ่งทอเกือบทั้งหมดจากจีน เวียดนาม ไทย และประเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากผ้า จึงถือเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยในอีกช่องทางหนึ่ง

ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามมีความพยายามดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษให้จำกัดอยู่แต่ทางภาคใต้ของประเทศ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้กับพื้นที่ภาคเหนือของประเทศให้มากที่สุด ผ่านการกำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับการเข้าไปลงทุน

⁷³ เนื่องจากการลงทุนในธุรกิจดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยเงินลงทุนปริมาณมาก (ด้วยพื้นฐานของธุรกิจที่ต้องใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ เช่นเดียวกับระบบโรงงานขนาดใหญ่) จึงอาจจะไม่เหมาะสมนักสำหรับธุรกิจรายย่อย (SMEs)

ในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศที่เข้มงวดกว่า⁷⁴ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้พื้นที่ที่นักลงทุนไทยเข้าไปจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอในเวียดนามได้อาจจำกัดอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศ (เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษจากกระบวนการผลิตอยู่พอสมควร โดยเฉพาะการฟอกย้อม)

อย่างไรก็ดี พื้นที่ภาคใต้ถือเป็นแหล่งคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มสำคัญของประเทศอยู่แล้ว และเป็นตลาดที่มีความต้องการวัตถุดิบสิ่งทอเป็นอย่างมาก ทำให้ข้อจำกัดในการเข้าไปลงทุนทางภาคเหนือของประเทศข้างต้นอาจจะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการลงทุนของนักลงทุนไทยแต่อย่างใด นอกจากนี้ การจัดตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ของเวียดนามยังจะทำให้ผู้ประกอบการมีโอกาสส่งออกสินค้าไปยังประเทศอื่นในภูมิภาคอีกด้วย โดยเฉพาะกัมพูชา เนื่องด้วยอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของประเทศดังกล่าวยังต้องนำเข้าวัตถุดิบสิ่งทอเกือบทั้งหมดในการผลิต จึงเป็นโอกาสที่นักลงทุนไทยจะสามารถทั้งจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้เป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามและส่งออกไปยังกัมพูชาเป็นอีกแนวทางหนึ่ง

➤ การลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้าเพื่อการส่งออก

ปัจจุบัน มีบริษัทเสื้อผ้าและรองเท้าแบรนด์ชั้นนำเป็นจำนวนมาก (โดยเฉพาะบริษัทเสื้อผ้าและรองเท้าจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป) ที่เข้ามาจัดจ้างโรงงานตัดเย็บในเวียดนามเพื่อผลิตสินค้าให้กับบริษัทของตน อาทิ บริษัท Inditex group บริษัท Levi Strauss & Co. บริษัท Adidas Group บริษัท Nike Inc. บริษัท New Balance Athletic Shoe, Inc. ฯลฯ (นำเสนอไว้ในหัวข้อที่ 7.4.1)

การที่ผู้ประกอบการจำนวนมากเลือกลงทุนอยู่ในภาคการตัดเย็บดังกล่าว (ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามมากกว่า 4,500 ราย) ส่วนหนึ่งก็เนื่องจากผู้ประกอบการเหล่านั้นได้ประโยชน์จากแรงงานไร้ทักษะ (Unskilled Labor) ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศ และมีระดับค่าจ้างที่ไม่สูงมาก ขณะเดียวกัน การที่เวียดนามมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดี รัฐบาลให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนแก่นักลงทุนต่างชาติที่ค่อนข้างมาก ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) จากตลาดคู่ค้าขนาดใหญ่อย่างสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น รวมถึงมีโอกาสในการส่งออกไปตลาดจีน สหรัฐอเมริกา หรือประเทศอื่นๆ ที่เวียดนามมีการอบความตกลงการค้าด้วย เป็นปัจจัยที่ทำให้เวียดนามมีความน่าดึงดูดในการลงทุน และทำให้เกิดการแข่งขันในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มที่ค่อนข้างสูง

⁷⁴ ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์โอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวของเวียดนาม พบว่าการเข้าไปลงทุนในธุรกิจดังกล่าว (การผลิตเครื่องนุ่งห่มหรือรองเท้าเพื่อส่งออก) ยังคงมีโอกาสมากสำหรับผู้ประกอบการไทย ทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่และรายย่อย (SMEs) อันจะเห็นได้จากการที่กลุ่มผู้ประกอบการไทยหลายรายได้เข้าไปลงทุนเพื่อรับจ้างผลิตและตัดเย็บสินค้าเสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่มประเภทต่างๆ เพื่อส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น

➤ การลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ

นอกเหนือจากการลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้าเพื่อการส่งออกแล้ว รูปแบบการลงทุนอีกแนวทางหนึ่งที่ยังมีโอกาสอีกอย่างมากในการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามสำหรับผู้ประกอบการไทย คือ การลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ

ทั้งนี้ หากประเมินถึงการเติบโตของเศรษฐกิจของเวียดนาม จะพบว่ามี การเติบโตอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูง และได้ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของประชากรกลุ่มชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อที่เพิ่มสูงขึ้นจากในอดีต โดยการที่ตลาดที่มีกำลังซื้อมากขึ้นและยังคงมีแนวโน้มจะเติบโตต่อไปในอีกหลายปีข้างหน้ากลายเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการที่จะหันมาเจาะตลาดภายในประเทศเวียดนาม

แต่การลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้าเพื่อจำหน่ายในประเทศเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผู้ประกอบการไม่ได้รับประโยชน์จากศักยภาพของเวียดนามที่เป็นฐานการส่งออกสินค้าเสื้อผ้าและรองเท้าฐานสำคัญเพื่อส่งไปตลาดสหรัฐอเมริกา หรือสหภาพยุโรป ดังนั้นผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินการอยู่แล้วก็ดี หรือผู้ประกอบการไทยรายใหม่ที่จะเข้าไปลงทุนในเวียดนาม อาจเลือกที่จะลงทุนควบคู่กันไปทั้งการผลิตเพื่อส่งออก และการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

7.7.1.2 การลงทุนสำหรับสินค้าเป้าหมาย

➤ ผ้าผืน/ผ้าทอ

การลงทุนเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอ เช่น ผ้าผืนหรือผ้าทอ (หรือจะเป็นผลิตภัณฑ์ต้นน้ำและกลางน้ำอื่นๆ ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้าและรองเท้า) เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี สำหรับสินค้าผ้าผืน/ผ้าทอซึ่งเป็นสินค้าเป้าหมายหลักของการศึกษานี้ คณะผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นที่นักลงทุนไทยจะต้องพิจารณาอยู่ โดยประเด็นแรกสุดคือการประเมินความเป็นไปได้จากผลที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ของเวียดนาม และประเด็นที่สองคือสินค้าที่นักลงทุนไทยมีโอกาสนในการเข้าไปลงทุน

ทั้งสองประเด็นต่างเป็นประเด็นที่คณะผู้วิจัยได้รับจากการเดินทางไปสำรวจข้อมูลเชิงลึกในประเทศเวียดนาม โดยในแง่หนึ่ง การเข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ของเวียดนามนำไปสู่ความจำเป็นอย่างยิ่งยวดและโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยในภาคธุรกิจสิ่งทอที่จะได้ประโยชน์จากการขยายการลงทุนสร้างฐานการผลิตในเวียดนาม แต่ในอีกแง่หนึ่ง ก็มีความเป็นไปได้ว่าผู้ประกอบการไทยอาจจะต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันจากนักลงทุนที่คงความได้เปรียบในตลาดเวียดนามมากกว่าไทย ดังเช่น เกาหลีใต้หรือไต้หวัน ซึ่งในภาพรวม ทั้งสองประเทศต่างมีเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย อีกทั้งยังเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญอันดับที่สูงกว่าประเทศไทยในตลาดสินค้าสิ่งทอในเวียดนาม

สำหรับรายละเอียดของแต่ละประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น มีดังต่อไปนี้

- 1) การประเมินความเป็นไปได้จากผลที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ของเวียดนาม

ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วว่าเวียดนามได้เข้าร่วมกรอบความตกลง TPP ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้ส่งผลทำให้เกิดความต้องการในภาคการผลิตสินค้าสิ่งทอเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าเครื่องนุ่งห่มเพื่อการส่งออกจากเวียดนามไปยังตลาด TPP เพื่อที่จะได้ผ่านเกณฑ์กฎว่าด้วยกำเนิดสินค้าแบบ Yarn Forward และได้รับสิทธิประโยชน์จากทางภาษี

อย่างไรก็ดี สิ่งหนึ่งที่น่าจะเป็นไปได้ และอาจจะมิใช่สิ่งที่รัฐบาลเวียดนาม รวมถึงนักลงทุนไทยประสงค์ให้เกิดขึ้น ก็คือผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่มในเวียดนามตัดสินใจที่จะคงรูปแบบและ

โครงสร้างการผลิตไว้ในรูปแบบเดิม กล่าวคือ ยังคงนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศที่ตนนำเข้าเป็นหลัก ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ และไต้หวัน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประเทศนอกภาคีความตกลง TPP ด้วยกันทั้งสิ้น และทำการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าไปยังตลาด TPP โดยไม่สนใจใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว

สาเหตุหนึ่งที่เป็นไปได้ข้างต้นอาจเกิดขึ้น ก็เนื่องมาจากเรื่องของต้นทุนในการลงทุนที่ต้องอาศัยเงินลงทุนจำนวนมากในการจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอประเภทต่างๆ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากเรื่องของอัตราภาษีนำเข้าที่ลดน้อยลงเมื่อส่งออกไปตลาด TPP อาจจะไม่คุ้มค่า หรือไม่ได้ผลตอบแทนที่มากเพียงพอต่อการที่ผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่มจะได้รับ

ยกตัวอย่างเช่น หากอัตราภาษีนำเข้าที่ลดลงจากการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มใดสินค้าหนึ่งที่ส่งออกไปตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีการลดลงที่น้อย เนื่องจากระดับภาษีนำเข้าทั่วไป (อัตราภาษี MFN) ของสินค้านี้ต่ำอยู่แล้ว การลดลงจากสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากกรอบความตกลง TPP (หรือจะเป็น FTA อื่นๆ ก็ได้) ก็จะทำให้ผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่มที่ผลิตเพื่อส่งออกได้รับประโยชน์เพียงเล็กน้อย

เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็เป็นไปได้ว่าผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่มจะตัดสินใจเลือกที่จะคงโครงสร้างการผลิตไว้ดังเดิม โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์จากที่ควรจะได้รับภายใต้กรอบความตกลง TPP ด้านอัตราภาษีนำเข้าจากการส่งออก ซึ่งก็จะส่งผลให้ความต้องการวัตถุดิบสินค้าสิ่งทอที่จะต้องผลิตภายในประเทศเวียดนามไม่ได้สูงขึ้นอย่างที่คาดหมายไว้ และทำให้การเข้าไปลงทุนในตลาดสินค้าสิ่งทอของเวียดนามอาจจะมีได้ทำให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนมากเทียบเท่ากับเงินลงทุนมหาศาลที่ใช้ไป

ทั้งนี้ กรณีที่ผู้ประกอบการสิ่งทอที่เข้าไปลงทุนจะได้รับประโยชน์สูงสุด ก็ต่อเมื่อการลดอัตราภาษีนำเข้าลดน้อยลงในระดับที่มากเพียงพอจนนำไปสู่ความต้องการวัตถุดิบที่ต้องผลิตจากในประเทศเพิ่มขึ้น และทำให้เกิดแรงดึงดูดในการเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอในเวียดนาม

2) ประเด็นสินค้าที่นักลงทุนไทยมีโอกาสนำเข้าไปลงทุน

หากพิจารณาจากตัวเลขสถิติการนำเข้าสินค้าสิ่งทอของเวียดนาม⁷⁵ จะพบว่าสินค้าที่เวียดนามนำเข้าเป็นปริมาณมาก ได้แก่ ผ้าทอที่ทำด้วยวัสดุใยสังเคราะห์ (เช่น HS5407 HS5903 HS5515 HS5512 เป็นต้น) ด้ายใยสังเคราะห์ต่างๆ (เช่น HS55402) รวมถึงฝ้าย (HS5201) (แต่การนำเข้าสินค้าผ้าทอที่ทำด้วยวัสดุฝ้าย หรือด้ายที่ทำจากฝ้าย/ด้าย Cotton ก็มีปริมาณมากเช่นกัน) ซึ่งสินค้านี้ดังกล่าวส่วนใหญ่ก็จะถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า (และ/หรือใช้ในการผลิตเป็นผ้าผืน/ผ้าทอ สำหรับสินค้าจำพวกด้าย) จึงอาจเป็นไปได้ว่า การหีบขยภณำสินค้านี้มาพิจารณาเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจเลือกสินค้าที่จะเข้าไปลงทุนและจัดตั้งโรงงานผลิตในเวียดนาม ก็ถือเป็นแนวทางหนึ่ง

ทั้งนี้ แม้ว่าสินค้านี้จะเป็นสินค้าที่มีอุปสงค์ในตลาดเวียดนามเป็นปริมาณมาก แต่สินค้านี้บางชนิดก็มีคู่แข่งสำคัญอยู่สำหรับนักลงทุนไทย โดยจากตาราง 7-10 จะเห็นได้ว่าสินค้าผ้าทอที่ทำด้วยวัสดุใยสังเคราะห์ (HS5407 และ HS5515) ซึ่งเวียดนามนำเข้าสินค้านี้ดังกล่าวมาจาก 3 ประเทศหลัก คือ จีน เกาหลีใต้ และไต้หวัน⁷⁶ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในสินค้านี้นำเข้าเพียงร้อยละ 3.84 เท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าสินค้านี้ดังกล่าว (ผ้าทอที่ทำด้วยวัสดุใยสังเคราะห์) เป็นสินค้าที่ไทยอาจจะต้องเผชิญกับการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะกับจีนที่ระดับราคาสินค้านี้ต่ำกว่าประเทศไทยและประเทศคู่แข่งค่อนข้างมาก

ส่วนสินค้าที่มีโอกาสนำเข้าไปลงทุนได้ ได้แก่ ผ้าถักแบบนิตหรือโครเชต์ (HS6006) ซึ่งเป็นสินค้าที่เวียดนามนำเข้าจากไต้หวันและไทยค่อนข้างมาก หรือแม้แต่สินค้าอย่างฝ้าย (HS52) ที่รัฐบาลเวียดนามเองก็มีส่วนต้องการให้มีนักลงทุนเข้าไปลงทุนเพาะปลูกฝ้ายในประเทศอยู่เช่นเดียวกัน⁷⁷ ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจลงทุนอาจศึกษาเชิงลึกต่อไปในระดับห่วงโซ่มูลค่าการผลิตรายสินค้าว่าโอกาสและศักยภาพทางการลงทุนในสินค้านี้ทั้งสองสำหรับนักลงทุนไทยมีมากน้อยเพียงใด โดยแม้รายงานการศึกษาฉบับนี้ ได้ศึกษาห่วงโซ่มูลค่าในระดับอุตสาหกรรม แต่ก็ยังเป็นแนวทางที่ชี้ให้เห็นได้ว่าภายใต้โอกาสที่มีมากในอุตสาหกรรมสิ่งทอเวียดนาม มีช่องทางใดที่ผู้ประกอบการไทยพอที่จะเข้าไปลงทุนได้

⁷⁵ นำเสนอไว้ในหัวข้อ 7.2.1

⁷⁶ ทั้งสามประเทศต่างก็เป็นประเทศแหล่งนำเข้าสำคัญของเวียดนามในอุตสาหกรรมสิ่งทออยู่แล้ว

⁷⁷ สามารถอ่านผลการวิเคราะห์เรื่องโอกาสและศักยภาพการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเวียดนามได้ในบทที่ 8

ตารางที่ 7-10 สินค้านำเข้าจากแหล่งนำเข้าสำคัญในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

อันดับ	สินค้านำเข้า 5 อันดับแรกจากตลาดโลก	สินค้านำเข้า 5 อันดับแรกจากแหล่งนำเข้าสำคัญ			สินค้านำเข้า 5 อันดับแรกจากประเทศไทย
		จีน	เกาหลีใต้	ไต้หวัน	
1	HS6006	HS5515	HS5407	HS6006	HS5503
2	HS5201	HS5208	HS5512	HS5407	HS5407
3	HS5407	HS5407	HS5515	HS5402	HS6006
4	HS5903	HS5512	HS5503	HS5503	HS5209
5	HS5515	HS5209	HS5603	HS5903	HS5402

หมายเหตุ : แรงเงา หมายถึงสินค้านำเข้าดังกล่าวเป็นสินค้านำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

➤ เสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา

การลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า เพื่อส่งออกไปตลาดต่างประเทศ เป็นรูปแบบการลงทุนที่มีตัวอย่างให้เห็นจากนักลงทุนไทยหลายรายที่ได้เข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานในเวียดนามเพื่อรับจ้างตัดเย็บสินค้าเครื่องนุ่งห่มประเภทต่างๆ อาทิ เสื้อผ้ากีฬาและชุดกีฬา เสื้อผ้าเด็ก ชุดนอน และชุดชั้นใน/กางเกงใน (ได้นำเสนอไว้ในหัวข้อ 7.4.1) ขณะเดียวกันผลจากการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการลงทุนอีกแนวทางหนึ่งคือการจัดตั้งโรงงานตัดเย็บ เพื่อผลิตและจำหน่ายสินค้าภายในประเทศเวียดนาม

สำหรับสินค้าเป้าหมายหลักของการศึกษานี้คือ สินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬา ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการรายใหม่ที่กำลังตัดสินใจจะเข้าไปลงทุนในเวียดนาม อาจต้องพิจารณาประเด็นเรื่องอุปสรรคด้านอัตราค่าจ้างแรงงานในเวียดนามที่เพิ่มสูงขึ้น มาประกอบการตัดสินใจ

ดังที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อ 7.6.3 ว่าปัจจุบัน อัตราค่าจ้างในเวียดนามมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจากในอดีตในอัตราที่ค่อนข้างรวดเร็ว โดยในปัจจุบัน หากเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในเวียดนาม ซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ราว 140-160 ดอลลาร์สหรัฐ กับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย (เฉลี่ยอยู่ที่ราว 190 ดอลลาร์สหรัฐ) จะพบว่าความแตกต่างดังกล่าวเริ่มลดน้อยลงจากในอดีต

หากอัตราค่าจ้างดังกล่าวในเวียดนามยังคงมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอีกในอนาคต (โดยที่อัตราค่าจ้างในประเทศไทยมิได้ปรับเพิ่มสูงขึ้น) ก็อาจจะทำให้ความน่าดึงดูดการลงทุนของประเทศเวียดนามลดน้อยลง

อย่างไรก็ดี การผลิตและตัดเย็บสินค้าเพื่อการส่งออกในเวียดนามจะทำให้ผู้ประกอบการไทยได้ประโยชน์จากอัตราภาษีสินค้าที่ส่งออกไปที่ต่ำในตลาดสหรัฐอเมริกา ตลาด TPP ตลาดสหภาพยุโรป และตลาดญี่ปุ่น (เพราะเวียดนามเข้าร่วมความตกลง TPP และยังได้รับสิทธิ GSP จากสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น) รวมถึงจากการได้รับสิทธิประโยชน์ทางการลงทุนจากรัฐบาลเวียดนามในการเข้าไปลงทุนในประเทศ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่ารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับสินค้าเสื้อผ้ากีฬาและรองเท้ากีฬาคือการเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บสินค้าดังกล่าวเพื่อการส่งออก

ส่วนแนวทางการเข้าไปลงทุนเพื่อผลิตและตัดเย็บ แล้วจึงจำหน่ายสินค้าภายในตลาดเวียดนาม ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อจากนี้คือเรื่องของแบรนด์สินค้า เนื่องจากผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามรับจ้างผลิตสินค้าให้กับแบรนด์เสื้อผ้าชั้นนำจากต่างประเทศมากกว่าจะเป็นแบรนด์สินค้าของตนเอง ทำให้การตัดสินใจว่าจะผลิตเพื่อส่งออกสินค้าหรือเพื่อจำหน่ายในประเทศ จึงขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อของลูกค้าเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ตลาดเวียดนาม ณ ปัจจุบัน เริ่มทวีบทบาทสำคัญมากขึ้น ในฐานะตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากถึง 95 ล้านคน และกำลังมีแนวโน้มการเติบโตของกำลังซื้อที่ดี ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในประเทศเวียดนาม พบว่าประชากรเวียดนามเริ่มที่จะบริโภคสินค้าลอกเลียนแบบหรือสินค้านำเข้าคุณภาพไม่สูง (แต่ระดับราคาค่อนข้างต่ำ) จากประเทศจีน หรือกัมพูชา ลดน้อยลง และเริ่มใส่ใจในคุณภาพหรือภาพลักษณ์สินค้ามากขึ้น ดังนั้น จึงเป็นโอกาสสำหรับสินค้าจากผู้ผลิตไทยที่มีภาพลักษณ์ได้ด้านคุณภาพสินค้าที่ดีกว่าสินค้าจากจีนหรือกัมพูชา

7.7.1.3 สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย

จากการวิเคราะห์ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทยทั้งธุรกิจรายใหญ่และธุรกิจรายย่อย (SMEs) ได้ดังตารางที่ 7-11 และ 7-12

ตารางที่ 7-11 สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

	ธุรกิจรายใหญ่
ห่วงโซ่การลงทุนที่เหมาะสม	ห่วงโซ่การผลิตระดับกลางน้ำ โดยเฉพาะการฟอกย้อม และถักทอผ้าฝ้าย
รูปแบบการทำธุรกิจที่เหมาะสม	▪ เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอ (ผ้าฝ้าย/ผ้าทอ) (Foreign-owned 100%) ▪ เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอ (ผ้าฝ้าย/ผ้าทอ) โดยร่วมทุน (JV) กับผู้ประกอบการท้องถิ่น ▪ เข้ามาลงทุนในรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือและการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการผลิต หรือนวัตกรรมต่างๆ แก่ผู้ประกอบการโรงงานสิ่งทอท้องถิ่นที่มีโรงงานอยู่แล้ว (Technical Assistance)
ตลาดเป้าหมายที่สำคัญ	ผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในเวียดนาม และ/หรือผลิตและส่งออกเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในกัมพูชา และจีน
ประเด็นสำคัญในการเข้าไปทำธุรกิจ	▪ วัตถุดิบที่ใช้สำหรับโรงงานผลิตผ้าฝ้าย/ผ้าทอควรเป็นเส้นด้ายหรือเส้นใย (ธรรมชาติ/สังเคราะห์) ที่ผลิตในเวียดนามทั้งหมด เพื่อที่กลุ่มลูกค้า (โรงงานตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม) จะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ความตกลง TPP ได้ เมื่อครอบคลุมความตกลงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ (ยกเว้น จะมุ่งเน้นไปที่การทำตลาดส่งออกต่างประเทศ อาจไม่จำเป็นต้องอาศัยวัตถุดิบที่ได้จากการผลิตภายในเวียดนาม) ▪ ความน่าเชื่อถือของคู่ค้าร่วมธุรกิจ (Business Partner) เป็นเรื่องที่นักลงทุนต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะกับการเข้าไปลงทุนในลักษณะร่วมทุน และลักษณะ Technical Assistance ▪ ปัญหาที่อาจพบ ได้แก่ ปัญหากฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดในเวียดนาม และปัญหาการนำเข้าสินค้าราคาถูกจากจีน

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ตารางที่ 7-12 สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

	ธุรกิจรายใหญ่	ธุรกิจรายย่อย (SMEs)
ห่วงโซ่การลงทุนที่เหมาะสม	ห่วงโซ่การผลิตและตัดเย็บสินค้าเพื่อการส่งออก และ/หรือจำหน่ายในประเทศ	ห่วงโซ่การผลิตและตัดเย็บสินค้าเพื่อการส่งออก
รูปแบบการทำธุรกิจที่เหมาะสม	เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บแล้วจัดจ้างแรงงานเวียดนามเข้ามาทำการตัดเย็บ และให้แรงงานไทยเข้าไปควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์	เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บ โดยร่วมทุน (JV) กับผู้ประกอบการท้องถิ่น จัดจ้างแรงงานเวียดนามเข้ามาทำการตัดเย็บ และให้แรงงานไทยเข้าไปควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์
ตลาดเป้าหมายที่สำคัญ	เน้นผลิตเพื่อการส่งออกไปยังตลาดส่งออกสำคัญของเวียดนาม เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น เข้ามาทำตลาดในเวียดนาม โดยเข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานตัดเย็บและจำหน่ายในประเทศ	เน้นผลิตเพื่อการส่งออกไปยังตลาดส่งออกสำคัญของเวียดนาม เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น สามารถทำตลาดเวียดนามได้โดยอาจไม่ต้องเข้ามาลงทุน โดยส่งออกสินค้าเข้ามาจำหน่ายในเวียดนามแทน
ประเด็นสำคัญในการเข้าไปทำธุรกิจ	การเข้ามาทำตลาดในเวียดนามต้องให้ความสำคัญกับการตลาดและการสร้างแบรนด์สินค้าเพื่อเจาะตลาดในเวียดนาม นอกจากนี้ การสร้างความเชื่อมั่นต่อสินค้าที่ผลิตโดยโรงงานของผู้ประกอบการไทยว่าเป็นสินค้าสินค้าที่มีคุณภาพสูงกว่าสินค้าจากจีนหรือกัมพูชา รวมไปถึงสินค้าออกเลียนแบบที่ผลิตในเวียดนาม เป็นสิ่งสำคัญ ปัญหาที่อาจพบ ได้แก่ ปัญหาการแข่งขันในประเทศที่ค่อนข้างสูง และปัญหาค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา	ความน่าเชื่อถือของคู่ค้าร่วมธุรกิจ (Business Partner) เป็นเรื่องที่นักลงทุนต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะกับการเข้าไปลงทุนในลักษณะร่วมทุน ปัญหาที่อาจพบ ได้แก่ ปัญหาการแข่งขันในประเทศที่ค่อนข้างสูง และปัญหาค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

7.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทย

สำหรับการศึกษาในบทนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพการลงทุนของนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศเวียดนาม โดยมุ่งเน้นดูสภาพตลาด สินค้าและพื้นที่เป้าหมาย ผู้เล่นสำคัญ รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม ตลอดจนนโยบายกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม การพิจารณาและประเมินศักยภาพของผู้ประกอบการไทยก็เป็นอีกแนวทางการวิเคราะห์หนึ่งที่จะช่วยให้สรุปได้ว่าโอกาสและศักยภาพการลงทุนดังกล่าวสำหรับนักลงทุนไทยในเวียดนามมีมากน้อยเพียงใด

โดยภาพรวม ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมีลักษณะที่คล้ายกับผู้ประกอบการเวียดนามรวมถึงผู้ประกอบการต่างชาติที่ลงทุนอยู่ในเวียดนาม กล่าวคือผู้ประกอบการไทยก็ดำเนินการผลิตและตัดเย็บสินค้าโดยรับคำสั่งซื้อมาจากบริษัทเสื้อผ้าต่างชาติ (ลูกค้า) เช่นเดียวกับกับผู้ผลิตและตัดเย็บในเวียดนาม เพียงแต่รูปแบบการผลิตของบริษัทไทยจะเป็นการผลิตและตัดเย็บแบบ OEM ซึ่งจะต้องอาศัยความซับซ้อนของการบริหารจัดการและจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต มากกว่ารูปแบบการผลิตแบบ CMT ซึ่งผู้ประกอบการในเวียดนามส่วนใหญ่ร้อยละ 65 ยังคงดำเนินการผลิตในรูปแบบดังกล่าวอยู่

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะรูปแบบการผลิตจะเป็นแบบ OEM หรือ CMT การดำเนินการผลิตในรูปแบบทั้งสองได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพทางการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยและเวียดนาม เนื่องจากผู้ผลิตจะแค่เพียงดำเนินการตัดเย็บตามแบบที่ได้รับมาให้ โดยที่ยังขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะด้านการออกแบบ ตลอดจนการพัฒนาแบรนด์สินค้าที่เป็นของตนเอง

ทั้งนี้ ดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้า หากผู้ประกอบการไทยต้องการเข้าไปจัดตั้งโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า เพื่อจัดจำหน่ายในประเทศ สิ่งที่เป็นต่อการทำการตลาดในเวียดนามก็คือการสร้างแบรนด์สินค้าของตนเอง และ/หรือการสร้างเชื่อมั่นต่อสินค้าที่ผลิตโดยโรงงานของผู้ประกอบการไทย ซึ่งผู้ประกอบการไทยสามารถอาศัยความได้เปรียบจากภาพลักษณ์สินค้าไทยที่ผู้บริโภคชาวเวียดนามมองว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงกว่าสินค้าจากจีนหรือกัมพูชา รวมไปถึงสินค้าลอกเลียนแบบที่ผลิตในเวียดนาม

บทที่ 8

โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สาระสำคัญ

เวียดนามมีพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการทำกิจกรรม
ปศุสัตว์ ประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงการผลิตและการแปรรูป อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ ธุรกิจเกษตรและอาหาร
แปรรูปในเวียดนามยังมีการลงทุนจากต่างชาติเข้ามาสัดส่วนที่น้อย จึงกล่าว
ได้ว่าอุตสาหกรรมดังกล่าวยังมีช่องว่างและโอกาสสำหรับนักลงทุนไทยในการ
เข้ามาลงทุนอีกมาก

จุดแข็งสำคัญของประเทศเวียดนาม คือ การเติบโตของเศรษฐกิจที่รวดเร็วและ
กำลังซื้อของประชาชนที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีโอกาสในการเข้าไปลงทุนเพื่อ
จำหน่ายสินค้าให้กับตลาดภายในประเทศ ในขณะเดียวกัน ศักยภาพด้านการ
ส่งออกของเวียดนามยังถือว่าอยู่ในระดับที่สูง หากเปรียบเทียบกับประเทศ
ในภูมิภาคเดียวกัน โดยเฉพาะความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์
รวมไปถึงการที่ประเทศเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรี (FTAs) กับหลาย
ประเทศคู่ค้าสำคัญ

ความท้าทายสำคัญสำหรับผู้ประกอบการไทยคือ อุปสรรคจากนโยบาย
กฎหมาย และกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ
วางแผนธุรกิจในระยะยาวได้ โดยเฉพาะด้านต้นทุนการประกอบการ
ผู้ประกอบการไทยจึงควรเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และ
พยายามใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการเกษตรและการ
แปรรูปที่มีอยู่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิต และเพิ่มขีด
ความสามารถทางการแข่งขันให้กับตนเอง เพื่อเผชิญกับภาวะการแข่งขันใน
ประเทศเวียดนาม

8.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.1.1 ภาพรวมของอุตสาหกรรม

ประเทศเวียดนามมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเวียดนามมีพื้นที่สำหรับทำการเกษตรมากถึง 26,000,000 เฮกตาร์ และมีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากกว่า 1,000,000 เฮกตาร์ ซึ่งไม่นับรวมพื้นที่ทำประมงตามแนวชายฝั่งที่เรียงตัวยาวจากเหนือจรดใต้ ดังนั้นเวียดนามจึงเป็นประเทศหนึ่งที่เหมาะสมแก่ทั้งการทำการเกษตร การทำประมง และการทำฟาร์มปศุสัตว์ โดยพืชเกษตรที่เพาะปลูกได้มากในเวียดนาม ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด กาแฟ มันสำปะหลัง ยางพารา อ้อย ตลอดจนผักและผลไม้หลากหลายชนิด ขณะที่การทำประมงรวมถึงการทำปศุสัตว์ที่สำคัญของประเทศ ได้แก่ การทำฟาร์มไก่ การทำฟาร์มสุกร การทำฟาร์มโคเนื้อและโคนม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำพวกปลาและกุ้ง (รวมถึงการทำประมงน้ำจืด) และการทำประมงน้ำเค็ม

ทั้งนี้ ภาคการเกษตรและประมงของเวียดนามเป็นแหล่งอาหารสำคัญที่หล่อเลี้ยงประเทศ ขณะเดียวกัน ก็เป็นแหล่งรายได้จากการส่งออก ทั้งการส่งออกผลผลิตที่เพาะปลูก/เพาะเลี้ยงได้ไปต่างประเทศ และการส่งออกผลผลิตเกษตรแปรรูปและอาหารแปรรูป

จากข้อมูลของ Business Monitor International (BMI) ประเมินว่าภาคการเกษตรของเวียดนามในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555-2560 จะสามารถเติบโตได้มากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ซึ่งสาเหตุหนึ่งเป็นผลจากการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศและกำลังซื้อของประชากรชาวเวียดนามที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับประสิทธิภาพการเพาะปลูกและการผลิตของเกษตรและผู้ผลิตภายในประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้เวียดนามสามารถส่งออกสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป และอาหารแปรรูปได้มากขึ้น โดยสำหรับสินค้าที่มีศักยภาพในการผลิตที่สูงของเวียดนาม ได้แก่ ข้าว กาแฟ สัตว์ปีก สุกร ผลิตภัณฑ์นม สัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมงแปรรูป

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจการเกษตรของเวียดนาม พบว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมามีการเข้ามาลงทุนในภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวเพียงร้อยละ 0.2-0.45 เท่านั้น¹ ด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปนี้เป็นอุตสาหกรรมที่มีโอกาสอย่างมากสำหรับนักลงทุนไทยในการเข้าไปลงทุนในประเทศเวียดนาม

¹ Corr, Anders & Nguyen, T. (2015). Vietnam Agriculture Opportunities Q1 2015. Corr Analytics and Vietnam Report. January 23, 2015.

ทั้งนี้ ไม่เฉพาะแต่เพียงทรัพยากรภาคการเกษตรที่ทำให้เวียดนามน่าสนใจในการเข้าไปลงทุน หากแต่ยังรวมถึงปัจจัยดึงดูดอื่นๆ ของเวียดนาม อาทิ ขนาดตลาดภายในประเทศ (ประชากรเกือบ 95,000,000 คน) แรงงานในประเทศ (ข้อมูลจาก FAOSTAT ประมาณการว่าในปี พ.ศ. 2558 แรงงานในภาคการเกษตรของเวียดนามจะมีจำนวนสูงถึง 31,160,000 คน²) ต้นทุนการประกอบธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานในประเทศ ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ อย่างนโยบายส่งเสริมจากรัฐบาล หรือการเข้าร่วมความตกลงในกรอบ TPP

8.1.2 โอกาสและศักยภาพการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

8.1.2.1 ศักยภาพการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

ศักยภาพการลงทุนของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเวียดนามเป็นผลจากปัจจัยดึงดูดด้านอุปสงค์ อุปทาน ต้นทุน และนโยบายของเวียดนาม โดยรายละเอียดของปัจจัยดึงดูดต่างๆ เป็นดังนี้ และสรุปไว้ในตารางด้านล่าง

ตารางที่ 8-1 ปัจจัยดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม

ปัจจัยด้านอุปสงค์ (Demand Factor)	ปัจจัยด้านอุปทาน (Supply Factor)
▪ ตลาดในประเทศขนาดใหญ่ และความต้องการภายในประเทศมีการเติบโตที่ดี ▪ สินค้าไทยเป็นที่ยอมรับและชื่นชอบจากผู้บริโภคภายในประเทศ ▪ เป็นฐานการผลิตได้ทั้งเพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกต่างประเทศอื่น	▪ มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ต่อการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ รวมถึงการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ▪ เทคโนโลยีการแปรรูปของเวียดนามยังอยู่ในขั้นของการพัฒนา ▪ โครงสร้างพื้นฐานมีระดับการพัฒนาที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค ▪ ระบบตลาดมีการพัฒนาที่ดี ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าได้โดยง่าย
ปัจจัยด้านต้นทุน (Cost Condition)	ปัจจัยด้านนโยบาย (Regulatory Condition)
▪ ต้นทุนค่าแรงอยู่ในระดับปานกลาง และยังต่ำกว่าประเทศไทย ▪ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกจากตลาดคู่ค้าสำคัญ	▪ รัฐบาลมีความพยายามส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

² รวบรวมข้อมูลจาก FAOSTAT Country profiles: Vietnam (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ ปัจจัยด้านอุปสงค์

ตลาดในประเทศขนาดใหญ่ และความต้องการภายในประเทศมีการเติบโตที่ดี

เศรษฐกิจของเวียดนามในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา มีการเติบโตเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 และแม้จะเป็นช่วงที่เศรษฐกิจไม่ได้มีอัตราการเติบโตที่สูงมาก ก็ยังมีการเติบโตของระบบเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 5-6 การเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการขยายของกลุ่มชนชั้นกลางในประเทศที่มีกำลังซื้อมากขึ้น และมีลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตในลักษณะของคนเมือง (Urbanization) มากขึ้น

ทั้งนี้ ข้อมูลสถิติจาก IMF แสดงให้เห็นว่าการเติบโตของระดับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรชาวเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548³ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อหัว (GDP per capita) เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวของชาวเวียดนามอยู่ที่เพียง 529.19⁴ ดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มขึ้นเป็น 1,070.11 ดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2553⁵ และเพิ่มขึ้นเป็น 1,864.78 ดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปี พ.ศ. 2554-2558 หรือเพิ่มขึ้นมากกว่า 3 เท่าในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ด้วยขนาดประชากรภายในประเทศที่มีมากกว่า 90 ล้านคน (ตัวเลขสถิติของ CIA Factbook คาดการณ์ ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2559 ระบุว่าประชากรในเวียดนามมี 94.35 ล้านคน) และประชากรมากกว่าร้อยละ 50 เป็นผู้บริโภครายได้โดยเฉลี่ยต่ำกว่า 30 ปี⁶ จึงแสดงให้เห็นศักยภาพของตลาดเวียดนามที่จะมีการเติบโตมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะในสินค้าอุปโภคบริโภค และอาหารที่จะมีความต้องการมากยิ่งขึ้น และความต้องการดังกล่าวก็จะเติบโตไปในอัตราที่รวดเร็ว

สินค้าไทยเป็นที่ยอมรับและชื่นชอบจากผู้บริโภคภายในประเทศ

การเพิ่มขึ้นของระดับรายได้และกำลังซื้อของประชากรภายในประเทศได้ส่งผลทำให้ผู้บริโภคชาวเวียดนามเริ่มที่จะหันมาสนใจในสิ่งที่ตนบริโภคมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ในอดีต ประชาชนชาวเวียดนามยังพิจารณาและให้ความสำคัญกับระดับราคาของสินค้ามากกว่าในเรื่องของคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านระดับรายได้ที่ยังไม่สูงมาก แต่เมื่อเวลาผ่านไป ระดับรายได้

³ ปี ค.ศ. 2001-2005

⁴ ปี ค.ศ. 2006-2010

⁵ ปี ค.ศ. 2010-2015

⁶ Ministry of Foreign Affairs of Denmark (2015). Sector Analysis Vietnam: Agriculture and Food. July, 2015.

ที่สูงขึ้นส่งผลทำให้ในปัจจุบัน ประชาชนชาวเวียดนามเริ่มพิจารณาถึงคุณภาพ ความสะอาด ความปลอดภัย ตลอดจนภาพลักษณ์หรือตราสินค้า (แบรนด์) ของสินค้าที่ตนบริโภคมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ จากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม⁷ พบว่า ภาพลักษณ์สินค้าไทย อยู่ในระดับที่ดีกว่าสินค้าที่เวียดนามนำเข้าจากหลาย ๆ ประเทศ เช่น จีน กัมพูชา เป็นต้น เนื่องด้วยสินค้าของไทยหลายชนิดมีคุณภาพที่ดีกว่า โดยสินค้าอาหารและอาหารแปรรูปที่เวียดนามนำเข้าจากไทยเป็นปริมาณมาก ได้แก่ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำตาลทราย ผลไม้ ผลไม้อบแห้ง และแป้ง

เป็นฐานการผลิตได้ทั้งเพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกต่างประเทศอื่น

ในแต่ละปี เวียดนามมีการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปเป็นจำนวนมากไปยัง ตลาดสหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ หรือสหภาพยุโรปมากกว่าร้อยละ 50 ของการส่งออก ทั้งหมดของทั้งอุตสาหกรรม เฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 การส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ (ไม่รวมตลาดสหภาพยุโรปที่เป็นตลาดส่งออกสำคัญอีกตลาดหนึ่งของ เวียดนาม) มีมูลค่าเฉลี่ยต่อปีสูงถึง 6,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

การเข้ามาลงทุนในเวียดนามจึงจะเป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนในการใช้เวียดนามเป็น ฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศสำคัญๆ นอกจากนี้ ดังที่ได้นำเสนอข้างต้น ตลาด เวียดนามกำลังขยายตัวและกำลังซื้อเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น จึงทำให้เวียดนามเป็นตลาดที่มีศักยภาพต่อ การเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเพื่อผลิตและจำหน่ายในตลาดเวียดนาม ด้วยเช่นกัน

เทคโนโลยีการแปรรูปของเวียดนามยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น

ถึงแม้ประเทศเวียดนามจะมีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีอุตสาหกรรม การแปรรูปรองรับ อันส่งผลทำให้เวียดนามมีสินค้าอาหารและอาหารแปรรูปที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีในการแปรรูปของ เวียดนามยังจัดอยู่ในขั้นเริ่มต้นของการพัฒนาและสั่งสมองค์ความรู้ ความชำนาญ และนวัตกรรม การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรเท่านั้น ส่งผลทำให้ผลผลิตที่ผลิตได้ยังมีคุณภาพที่ไม่สูงมาก

⁷ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อ จัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

โดยเฉพาะกับสินค้าจำพวกพืชผักและผลไม้แปรรูป ซึ่งสินค้ายังมีระยะเวลาการเก็บรักษาที่ไม่นานมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าจากไทยหรือจีน⁸ ดังนั้น จึงเป็นจุดน่าสนใจสำหรับการเข้ามาลงทุนในเวียดนามสำหรับผู้ประกอบการไทยที่มีเทคโนโลยีการผลิต องค์กรความรู้ (Know-how) และความเชี่ยวชาญในการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรดังกล่าวที่ยังเป็นที่ต้องการจากอุตสาหกรรมของเวียดนาม

➤ ปัจจัยด้านอุปทาน

มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ต่อการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ รวมถึงการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ที่ดินทางการเกษตรเป็นทรัพยากรหนึ่งที่เวียดนามมีอยู่มาก โดยที่ดินดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการทำกิจกรรม การปศุสัตว์ การประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในพื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ ซึ่งเป็นพื้นที่สามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) อันเป็นแหล่งการทำกิจกรรมแหล่งสำคัญของประเทศเวียดนาม

โครงสร้างพื้นฐานมีระดับการพัฒนาที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค

เวียดนามเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการพัฒนาและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศเป็นอย่างดี ทั้งระบบกระแสไฟฟ้า น้ำประปา โครงสร้างด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ต่างๆ (เส้นทางถนน เส้นทางรถไฟ และท่าเรือ) ตลอดจนเขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ

ทั้งนี้ ระบบคมนาคมขนส่งในเวียดนามมีการพัฒนาที่ดีและค่อนข้างครอบคลุม ส่งผลทำให้การกระจายสินค้าไปสู่ตลาดผู้บริโภคในเมืองต่างๆ ทำได้โดยสะดวกมากขึ้นกว่าในอดีต และยังคงมีความสะดวกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคที่อาจมีการพัฒนาในระบบโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวในระดับที่น้อยกว่า เช่น สปป.ลาว กัมพูชา หรือเมียนมา

นอกจากนี้ การมีท่าเรือขนส่งหลายแห่งและตั้งกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ของประเทศ ยังสะดวกต่อการส่งออกสินค้า อาทิ ท่าเรือท่าเมา และท่าเรือโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นท่าเรือหลักทาง

⁸ Vietnam Trade Promotion Agency Export Promotion Center (2008). Report on Vietnamese Vegetable and Fruit Sector). December, 2008.

ภาคใต้ ท่าเรือดานัง ซึ่งเป็นท่าเรือส่งออกสำคัญของพื้นที่ภาคกลาง หรือท่าเรือไฮฟองที่เป็นท่าเรือส่งออกสำคัญของพื้นที่ภาคเหนือของเวียดนาม

ระบบตลาดมีการพัฒนาที่ดี ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าได้โดยง่าย

นอกเหนือจากระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและการกระจายสินค้าที่พร้อมต่อการประกอบธุรกิจ ระบบตลาดภายในเวียดนามยังมีการพัฒนาเป็นอย่างดี

ทั้งนี้ ในอดีต การจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคและอาหารประเภทต่างๆ ในเวียดนาม ถูกจำกัดอยู่แต่เฉพาะช่องทางจัดจำหน่ายแบบดั้งเดิม (Traditional Channel) อาทิ ตลาดและตลาดนัด ร้านค้าโชห่วย และร้านค้าขนาดเล็ก (Grocery Store) แต่ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ระบบค้าปลีกและค้าส่งในประเทศเวียดนามเกิดการขยายตัวมากขึ้น และได้พัฒนาไปสู่การจัดจำหน่ายสินค้าในช่องทางสมัยใหม่ (Modern Channel) มากยิ่งขึ้น อาทิ การจัดจำหน่ายสินค้าในร้านสะดวกซื้อ (Convenient Store) ห้างสรรพสินค้า (Department Store) รวมไปถึงร้านค้าส่งหรือไฮเปอร์มาร์เก็ตและซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่

จากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม⁹ พบว่า ผู้บริโภคชาวเวียดนามซึ่งเริ่มมีกำลังซื้อเพิ่มสูงขึ้น ได้หันมานิยมจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าจากร้านค้าสมัยใหม่เหล่านี้มากขึ้น โดยตัวอย่างร้านค้า ห้างสรรพสินค้า ไฮเปอร์มาร์เก็ต และซูเปอร์มาร์เก็ตที่เป็นที่นิยมและมีสาขากระจายอยู่ทั่วประเทศ ได้แก่ Co.op Mart, Big C, Lotte Mart, VinMart, ฯลฯ

➤ ปัจจัยด้านต้นทุน

ต้นทุนค่าแรงอยู่ในระดับปานกลาง และยังต่ำกว่าประเทศไทย

หากพิจารณาจากตัวเลขอัตราค่าจ้างในเวียดนาม (นำเสนอไว้ในบทที่ 6) ยังพบว่าอัตราค่าแรงในเวียดนามถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยอยู่ที่ 3,500,000 ดองต่อเดือน หรือประมาณ 155 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้างในไทยซึ่งสูงกว่าค่อนข้างมาก (อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในไทยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 190 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน) อย่างไรก็ตาม นักลงทุนอาจต้อง

⁹ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

พิจารณาในประเด็นของการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพและอัตราค่าจ้างในเวียดนามประกอบการตัดสินใจในประเด็นนี้ด้วย

ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกจากตลาดคู่ค้าสำคัญ

ประเทศเวียดนามยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสินค้าส่งออกจากบางประเทศซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสองประเทศต่างให้สิทธิพิเศษทางภาษี หรือสิทธิ GSP แก่เวียดนาม นอกจากนี้ เวียดนามยังได้รับสิทธิ GSP ดังกล่าวจากประเทศอื่น ได้แก่ ออสเตรเลีย เบลารุส แคนาดา ญี่ปุ่น คาซัคสถาน นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ และตุรกี

สำหรับรายการสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีต่างๆ ที่เวียดนามได้รับจากสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น นำเสนอไว้ในภาคผนวก 2

➤ ปัจจัยด้านนโยบาย

ในอดีต รัฐบาลเวียดนามมีความพยายามที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการทำกิจกรรม การทำปศุสัตว์ และการทำประมงในประเทศ เพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับการผลิตในภาคการเกษตร และอาหารแปรรูป อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวยังไม่ค่อยบรรลุผลมากนัก เนื่องด้วยยังขาดการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปที่เป็นภาคส่วนต่อยอดจากอุตสาหกรรมเหล่านั้น¹⁰

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2529 การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาคส่วนเศรษฐกิจในประเทศเป็นอย่างมาก โดยสำหรับภาคการเกษตร รัฐบาลเวียดนามได้ปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาไปสู่การส่งเสริมภาคการเกษตรให้เกิดการเปิดเสรีที่มากขึ้น (การแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นองค์กรเอกชน (Privatization)) การสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ (การปรับปรุงกฎหมายด้านการลงทุนของประเทศ) และการสนับสนุนการส่งออกในภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูป (การเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรีฉบับต่างๆ รวมถึงการเข้าเป็นหนึ่งในสมาชิกองค์การการค้าโลก)

¹⁰ Ministry of Agriculture and Rural Development, Vietnam (2013). Agriculture Investment Trends – The Role of Public and Private Sector in Vietnam.

ในปัจจุบัน รัฐบาลเวียดนามได้ปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภาคการเกษตรของประเทศจากที่ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับการผลิตในภาคการเกษตรและอาหารแปรรูปเพื่อใช้ในประเทศ ไปสู่อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก โดยรัฐบาลพยายามเปิดเสรีการลงทุนของนักลงทุนมากขึ้น สนับสนุนการส่งออก และยังพัฒนาความเป็นอยู่ของเกษตรกรและชาวประมงภายในประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านชลประทาน ระบบสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมขนส่ง นอกจากนี้ รัฐบาลยังส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&Ds) ในภาคการเกษตร อาทิ การพัฒนาพันธุ์พืช การพัฒนารูปแบบ/วิธีการ/เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร ฯลฯ เพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปภายในประเทศ

8.1.2.2 โอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

จากหัวข้อ 8.1.2.1 จึงอาจกล่าวได้ว่าโอกาสการลงทุนของนักลงทุนและผู้ประกอบการชาวไทยในการเข้าไปดำเนินหรือประกอบธุรกิจภาคการเกษตรในเวียดนามมีอยู่อย่างมาก โดยเฉพาะการเข้าไปทำการเกษตรแปรรูป และประมง (สัตว์น้ำ) แปรรูป ขณะเดียวกัน การเข้าไปเพาะปลูก หรือทำฟาร์มปศุสัตว์ และทำการส่งออก และ/หรือจัดจำหน่ายในประเทศ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการแปรรูปใดๆ ก็เป็นโอกาสอีกด้านหนึ่งสำหรับนักลงทุนไทยเช่นกัน นอกจากนี้ นักลงทุนไทยยังสามารถเลือกลงทุนในอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นอุตสาหกรรมสนับสนุนได้เช่นเดียวกัน เช่น อุตสาหกรรมปุ๋ย อุตสาหกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตร (รวมถึงอะไหล่ของเครื่องจักรและอุปกรณ์ดังกล่าว) อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจเพาะปลูก

การเข้ามาลงทุนทำธุรกิจเพาะปลูกในเวียดนามเป็นรูปแบบการดำเนินธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจ ทั้งนี้ นักลงทุนไทยมีปัจจัยการผลิต ได้แก่ เงินทุน เทคโนโลยี เครื่องจักร รวมถึงองค์ความรู้ด้านการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรในระดับที่สูง จึงทำให้คงความได้เปรียบเหนือเกษตรกรรายย่อยในเวียดนามที่ส่วนใหญ่เป็นเพียงเกษตรกรรายย่อยที่ยังขาดแคลนในปัจจุบัน การผลิตข้างต้น โดยนักลงทุนไทยอาจเข้ามาทำไร่เพาะปลูกของตน และจัดจ้างแรงงานท้องถิ่นเข้ามาทำไร่/ทำงานในไร่ของนักลงทุน หรือจะทำสัญญาในลักษณะ Contact Farming กับเกษตรกรท้องถิ่น เพื่อรับซื้อผลผลิตที่เกษตรกรเหล่านั้นเพาะปลูกก็ได้ โดยผลผลิตที่รับมา ประกอบกับ

ผลผลิตที่เพาะปลูกได้สามารถส่งออกไปต่างประเทศ และ/หรือจะเลือกที่จำหน่ายในประเทศ โดยกระจายสินค้าไปตามตลาด ร้านค้า และซูเปอร์มาร์เก็ตในตัวเมือง

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจฟาร์มปศุสัตว์

การทำฟาร์มปศุสัตว์ในเวียดนามแบ่งออกเป็นการทำฟาร์มปศุสัตว์สัตว์ใหญ่ เช่น สุกร โค เนื้อ และโคนม และการทำฟาร์มปศุสัตว์ปีก เช่น ไก่ และเป็ด นักลงทุนไทยอาจตัดสินใจเข้าไปลงทุนในธุรกิจดังกล่าวได้ทั้งในกรณีของฟาร์มสุกร หรือฟาร์มไก่ นอกจากนี้ ยังอาจจะเลือกเข้ามาลงทุนในธุรกิจฟาร์มโคนมได้เช่นกัน โดยปัจจุบัน มีทั้งนักลงทุนไทย นักลงทุนท้องถิ่น และนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนทำธุรกิจฟาร์มปศุสัตว์ในเวียดนาม อาทิ บริษัท C.P. Vietnam Corporation บริษัท Betagro Group บริษัท Freisland Campina Vietnam Co., Ltd. และบริษัท Vinamilk

ทั้งนี้ ในการลงทุนทำธุรกิจฟาร์มในเวียดนาม นักลงทุนไทยควรลงทุนจัดสร้างคอก หรือโรงเลี้ยงสัตว์ของตน และจัดจ้างแรงงานท้องถิ่นมาทำงานในฟาร์มปศุสัตว์ และ/หรือจะเลือกจำหน่ายลูกพันธุ์แก่เกษตรกรท้องถิ่นไปเลี้ยง และรับซื้อสัตว์ปศุสัตว์ที่โตเต็มวัยภายหลัง (คล้ายกับการทำสัญญา Contact Farming) เพื่อนำมาแปรรูปเป็นเนื้อสัตว์/ไข่ไก่ และจัดจำหน่ายในตลาดในประเทศ และ/หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูปก่อนจะจำหน่ายในประเทศได้เช่นกัน

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

นอกเหนือจากการทำฟาร์มปศุสัตว์ โอกาสการลงทุนในธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในเวียดนามก็มีมากเช่นกัน ทั้งนี้ เวียดนามสามารถส่งออกสินค้าสัตว์น้ำแปรรูปได้มากเป็นอันดับ 3 รองจากข้าวและกาแฟ โดยนักลงทุนอาจดำเนินการควบคู่ระหว่างการทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์ และการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ หรือกล่าวคือการลงทุนครบวงจรตั้งแต่ระดับต้นน้ำถึงระดับปลายน้ำ ส่วนสัตว์น้ำที่มีโอกาสอย่างมาก ได้แก่ กุ้งขาว และปลาแพงกาเซียส

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารในเวียดนาม

สินค้าผลไม้แปรรูปต่างๆ น้ำตาล แป้งมัน ไม้กระบอกและผลิตภัณฑ์จากสุกรหรือไก่ อาหารสำเร็จรูป อาหารแช่แข็ง และอาหารสัตว์ ล้วนเป็นสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่เวียดนามมีศักยภาพเป็นอย่างมาก และนักลงทุนไทยก็มีโอกาสในการเข้าไปลงทุนผลิตสินค้าดังกล่าว โดย

ควรเข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานแปรรูปในเวียดนาม ควบคู่กับการทำการเพาะปลูก หรือฟาร์มปศุสัตว์ หรือฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อนำผลผลิตที่ผลิตได้ไปแปรรูปเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงาน นอกจากนี้ นักลงทุนไทยยังอาจรับซื้อผลผลิต (วัตถุดิบ) จากเกษตรกรและชาวประมงท้องถิ่นเพื่อนำมาแปรรูปในโรงงานได้เช่นกัน

➤ โอกาสในการลงทุนทำธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

นอกเหนือจากโอกาสในการลงทุนทำธุรกิจภาคการเกษตรในเวียดนาม อันได้แก่ การเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ การทำประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการจัดตั้งโรงงานแปรรูปแล้ว การดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร หรือเป็นธุรกิจที่สนับสนุนการทำการเกษตรในเวียดนามก็เป็นการลงทุนที่มีโอกาสสำหรับนักลงทุนไทยเช่นกัน ทั้งนี้ ตัวอย่างธุรกิจที่เวียดนามมีความต้องการให้เกิดการเข้ามาลงทุนในประเทศค่อนข้างมาก ได้แก่ การผลิต และ/หรือนำเข้า และจัดจำหน่ายปุ๋ย การนำเข้าและจัดจำหน่ายเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตร (รวมถึงอะไหล่) ฯลฯ

8.1.2.3 สินค้าเป้าหมายสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

➤ สินค้าที่มีศักยภาพในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

พืชผลทางการเกษตรที่เหมาะสมแก่การเข้าไปลงทุนในประเทศนี้ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ และผักและผลไม้ และยังมีพืชผลทางการเกษตรอีกหลายชนิดที่น่าสนใจ อาทิ มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ฝ้าย ชา พริกไทย ไบยาสูบ พืชตระกูลถั่ว ฯลฯ

ส่วนสินค้าในภาคการปศุสัตว์ พบว่าชาวเวียดนามมีความต้องการในการบริโภคเนื้อสุกรมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลก อีกทั้งยังมีความต้องการบริโภคนมสดและผลิตภัณฑ์จากนมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก จึงทำให้เป็นความน่าสนใจหนึ่งที่จะเลือกเข้าไปลงทุนทำฟาร์มปศุสัตว์ดังกล่าวในประเทศเวียดนามสำหรับผู้ประกอบการไทย

นอกจากนี้ สินค้าสัตว์น้ำ อันอาจได้จากการทำประมงน้ำเค็มตามริมชายฝั่งแนวยาวของประเทศ การทำประมงน้ำจืดตามแม่น้ำสายต่างๆ หรือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา หรือกุ้งในแหล่งน้ำต่างๆ ของเวียดนาม ก็มีศักยภาพเป็นอย่างยิ่ง และจากที่กล่าวมาข้างต้น สินค้า

อีกประเภทหนึ่งของผู้ประกอบการไทยยังสามารถเข้ามาลงทุนได้ก็คือ การลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนภาคการเกษตร เช่น อุตสาหกรรมปุ๋ย อุตสาหกรรมเครื่องจักรทางการเกษตร เป็นต้น

ข้าว

ข้าวเป็นพืชเกษตรที่มีการเพาะปลูกมากที่สุดในประเทศเวียดนาม โดยผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อปีของเวียดนามมีมากถึง 28 ล้านตัน ขณะที่การบริโภคภายในประเทศอยู่ที่ 21-22 ล้านตันต่อปี จึงทำให้สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของประเทศเช่นเดียวกัน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 เวียดนามสามารถส่งออกข้าวเฉลี่ยมากถึงปีละ 2,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 16 ของการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปทั้งหมดของเวียดนาม และทำให้ข้าวเป็นสินค้าเกษตรส่งออกอันดับ 1 ของประเทศ สูงกว่าการส่งออกสินค้ากาแฟ หรือเนื้อสัตว์และเนื้อปลา

สำหรับการเข้าไปลงทุนเพาะปลูกข้าวในเวียดนาม สามารถดำเนินการได้ในเกือบทุกพื้นที่ของประเทศ แต่พื้นที่ที่มีการเพาะปลูกข้าวมาก ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ ซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ (พื้นที่สามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง หรือ Mekong Delta) และถือเป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ

ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่มีการเพาะปลูกมากเป็นอันดับ 2 ในประเทศเวียดนาม โดยมีผลผลิตต่อปีประมาณ 5-5.5 ล้านตัน ซึ่งแหล่งเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลักของเวียดนามอยู่ในพื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดง (Red River Delta) และพื้นที่ทางตอนกลางของประเทศบริเวณที่ราบสูง (Highland) ส่วนพื้นที่ทางตอนใต้บริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขงจะมีการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพียงบางพื้นที่¹¹

ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไม่เพียงแต่เป็นพืชเกษตรที่เพาะปลูกมาก หากแต่ยังเป็นพืชที่มีความต้องการบริโภคในประเทศที่มากเช่นกัน ทั้งนี้ ปริมาณความต้องการบริโภคข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเวียดนามสูงถึง 6.8-7 ล้านตันต่อปี โดยส่วนหนึ่งที่ทำให้ความต้องการดังกล่าวสูงมากขนาดนี้ (ซึ่งสูงมากกว่าผลผลิตที่ผลิตได้ในประเทศ) เป็นผลจาก

¹¹ Ha, Dang Thanh et al. (2004). Maize in Vietnam Production System, Constraints, and Research Priorities. International Maize and Wheat Improvement Center (CIMMYT).

ความต้องการในภาคปศุสัตว์ที่ใช้ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ผลิตได้มากกว่าร้อยละ 80 ในการนำมาแปรรูปเป็นอาหารสัตว์¹²

กาแฟ

เมล็ดกาแฟเป็นพืชส่งออกสำคัญอันดับ 2 ของประเทศเวียดนาม (รองจากข้าว) ซึ่งสามารถส่งออกได้เฉลี่ยปีละกว่า 2,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ กำลังการผลิตกาแฟในเวียดนามสูงถึง 28 ล้านตันต่อปี แต่การบริโภคภายในประเทศอยู่เพียงประมาณ 2 ล้านตันต่อปี เท่านั้น ส่วนผลผลิตส่วนที่เหลือถูกส่งออกไปต่างประเทศ (คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 93)

พื้นที่ที่เหมาะสมในการเข้าไปลงทุนในการเพาะปลูกกาแฟของเวียดนามอยู่ใน 4 จังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะปลูกสำคัญ ได้แก่ จังหวัดดักลัก (Dak Lak) จังหวัดลัม ดอง (Lam Dong) จังหวัดดัก นอง (Dak Nong) และจังหวัดไก ไหล (Gai Lai)¹³ โดยผู้เพาะปลูกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ส่วนผู้เพาะปลูกขนาดกลางและขนาดใหญ่มีเพียงจำนวนน้อยเท่านั้น ทั้งนี้ พื้นที่เพาะปลูกต้นกาแฟทั้งหมดของเวียดนามมีอยู่ประมาณ 600,000 เฮกตาร์ โดยพื้นที่กว่าร้อยละ 95 ถูกใช้เพาะปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้า ส่งผลทำให้เวียดนามเป็นประเทศผู้ผลิตเมล็ดกาแฟพันธุ์โรบัสต้ามากที่สุดในโลก¹⁴ (ส่วนพื้นที่ที่เหลือถูกใช้เพาะปลูกกาแฟพันธุ์อื่นๆ เช่น พันธุ์อาราบิก้า เป็นต้น)

ผักและผลไม้

ผักและผลไม้ที่เพาะปลูกได้มากในเวียดนาม ได้แก่ พริก แตงกวา ลิ้นจี่ มะพร้าว กัลยชุน มะม่วง มะละกอ ฝรั่ง มะเขือเทศ มังคุด แก้วมังกร เสาวรส ทูเรียน เงาะ และสับปะรด โดยมีการเพาะปลูกอยู่ใน 3 พื้นที่หลัก ได้แก่ พื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศ ซึ่งเพาะปลูกผักชนิดต่างๆ รวมถึงลิ้นจี่ ส้ม และมะม่วงได้มาก พื้นที่ทางตอนกลางของประเทศ ซึ่งเพาะปลูกพริก แตงกวา และมะเขือเทศได้มาก และพื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ ซึ่งเพาะปลูกพืชผักและผลไม้ได้หลากหลายชนิด โดยเฉพาะผลไม้เมืองร้อน เช่น สับปะรด ทูเรียน มะละกอ แก้วมังกร เป็นต้น

เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกผักและผลไม้มารวมกันกว่า 800,000 เฮกตาร์ โดยสามารถให้ผลผลิตเกือบ 20 ล้านตันต่อปี อย่างไรก็ตาม ความต้องการบริโภคภายในประเทศยังคงเพิ่มสูงขึ้น

¹² Ministry of Foreign Affairs of Denmark (2015). Sector Analysis Vietnam: Agriculture and Food. July, 2015.

¹³ Ipsos (2013). Vietnam's Coffee Industry. Ipsos Business Consulting.

¹⁴ Ministry of Foreign Affairs of Denmark (2015). Sector Analysis Vietnam: Agriculture and Food. July, 2015.

อย่างมาก โดยเฉพาะผลไม้ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวเมื่อเปรียบเทียบระหว่างความต้องการบริโภคในปี พ.ศ. 2557 และในปี พ.ศ. 2551¹⁵ ส่งผลทำให้เวียดนามยังคงมีการนำเข้าสินค้าพืชผักและผลไม้ ตลอดจนผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้แปรรูปจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

สุกร

นอกเหนือจากการทำการเกษตร การทำฟาร์มปศุสัตว์เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ประเทศเวียดนามมีศักยภาพอย่างมาก ทั้งนี้ มีผู้ทำฟาร์มสุกรในเวียดนาม ทั้งการเพาะเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์หรือลูกพันธุ์ รวมถึงเพาะเลี้ยงสุกรไว้สำหรับบริโภค คิดเป็นสัดส่วนราว 2 ใน 3 ส่วนของผู้ทำฟาร์มปศุสัตว์ทั้งหมด รองมาด้วยการทำฟาร์มเลี้ยงไก่ (ไก่เนื้อและไข่) นอกจากนี้ ยังมีการทำฟาร์มโคนมและโคเนื้อขนาดใหญ่อยู่หลายแห่งในประเทศ

ความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ในเวียดนามนั้นมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก โดยปรับตัวเพิ่มขึ้นเท่าตัวเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปริมาณการบริโภคในปี พ.ศ. 2557 และปี พ.ศ. 2543¹⁶ โดยในปัจจุบัน ปริมาณการบริโภคเนื้อสุกรในเวียดนามอยู่ที่ราว 2.4 ล้านตันต่อปี และมีการบริโภคเนื้อสัตว์ปีกราว 0.8 ล้านตันต่อปี

พื้นที่ทำฟาร์มปศุสัตว์หลักของเวียดนามอยู่ในพื้นที่หลัก 2 พื้นที่ คือ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) และพื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดง (Red River Delta) โดยทั้งสองพื้นที่ถือเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่มากและเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีโรงงานแปรรูปจำนวนมากที่ตั้งอยู่ตามเขตนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้งสองแห่ง

โคนม

การทำฟาร์มโคนมในเวียดนามนั้นมีมากในเขตพื้นที่ทางตอนกลางและตอนเหนือของประเทศ โดยมีผู้ประกอบการรายใหญ่ ทั้งผู้ประกอบการเวียดนามและต่างชาติ ลงทุนทำธุรกิจนี้อยู่หลายราย เช่น Vinamilk, TH Milk, IDP, Hanoi Milk เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการเหล่านี้ส่วนใหญ่ทำธุรกิจฟาร์มโคนมควบคู่กับธุรกิจโรงงานแปรรูปจากนม

¹⁵ Hung, Nguyen Quoc (2015). Overview of Fruit Production, Marketing, and Research and Development System in Vietnam. Ministry of Agriculture and Rural Development (MARD). August 4, 2015.

¹⁶ Ministry of Foreign Affairs of Denmark (2015). Sector Analysis Vietnam: Agriculture and Food. July, 2015.

ทั้งนี้ จากข้อมูลของ Business Monitor International (BMI) พบว่าปริมาณการบริโภคนมของชาวเวียดนามอยู่ที่เฉลี่ย 12-15 ลิตรต่อคนต่อปี ซึ่งปริมาณดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค โดยคาดการณ์ว่าปริมาณการบริโภคนมของเวียดนามดังกล่าวจะเพิ่มสูงขึ้นมากถึง 28 ลิตรต่อคนต่อปี ภายในปี พ.ศ. 2563 อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตนมวัวในปัจจุบันยังอยู่ที่เพียงราวร้อยละ 30 ของความต้องการทั้งหมดภายในประเทศ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสประการหนึ่งสำหรับผู้ประกอบการต่างชาติในการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม โดยนอกเหนือจากนักลงทุนจะได้ประโยชน์จากความต้องการของตลาดที่กำลังเติบโต ยังได้ประโยชน์จากต้นทุนแรงงานที่ต่ำในประเทศด้วย

สัตว์น้ำ

เวียดนามมีชายฝั่งที่เรียงตัวทอดยาวมากกว่า 3,600 กิโลเมตร และยังมีพื้นที่แหล่งน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้มากกว่า 2 ล้านเอเคอร์ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ข้างต้นทำให้การทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เวียดนามมีศักยภาพเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ เวียดนามสามารถจับสัตว์น้ำได้ราว 4.5 ล้านตันต่อปี และสามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (Aquaculture) มากกว่า 2 ล้านตันต่อปี โดยผลผลิตส่วนใหญ่ ได้แก่ ปลาน้ำจืด (โดยเฉพาะปลาดุกเทศ ซึ่งมีการเพาะเลี้ยงมากที่สุดในประเทศ) กุ้ง ปลาทูน่า ปลาหมึก และหอยชนิดต่างๆ อาทิ หอยหลอด (Clam) หอยนางรม (Oyster) และหอยแมลงภู่ (Mussel)

สำหรับพื้นที่เหมาะสมต่อการทำประมงของเวียดนาม 4 จุดหลัก ประกอบด้วย (1) พื้นที่อ่าวตังเกี๋ย (2) พื้นที่ชายฝั่งตอนกลางของประเทศ (3) พื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ฝั่งตะวันออก และ (4) พื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ฝั่งตะวันตก (พื้นที่ส่วนหนึ่งของอ่าวไทย) ในขณะที่พื้นที่สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำประมงน้ำจืดในเวียดนาม ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง และพื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดง

➤ **สินค้าเป้าหมายในการลงทุน**

ภายหลังจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งแหล่งข้อมูลของไทยและต่างชาติ ตลอดจนการเดินทางไปศึกษาข้อมูลเชิงลึก (Fact Finding) โดยการลงสำรวจ

พื้นที่และเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ณ เวียดนาม ในช่วงวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559¹⁷ ได้ให้ข้อมูลแก่คณะผู้วิจัย เพื่อประมวลและวิเคราะห์ในสินค้าที่มีศักยภาพต่างๆ ที่นักลงทุนไทยมีโอกาสในการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม โดยจากผลการวิเคราะห์ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปสินค้าเป้าหมายในการลงทุนในเวียดนามไว้ 2 ชนิดดังนี้

- 1) ผลไม้
- 2) สัตว์น้ำ

ทั้งนี้ สินค้าทั้งสองต่างเป็นสินค้าที่มีความโดดเด่นเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นๆ โดยตารางที่ 8-2 สรุปความโดดเด่นของสินค้าทั้งสองเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นๆ ของเวียดนามที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนไว้ โดยสินค้าผลไม้เป็นสินค้าที่มีการเพาะปลูกอยู่โดยเกษตรกรรายย่อย และมีผู้ประกอบการท้องถิ่นบางส่วนที่ดำเนินธุรกิจแปรรูปผลไม้ (ควบคู่กับพืชผัก) โดยส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งยังขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตและแปรรูปสินค้าให้มีคุณภาพและมีระยะเวลาการเก็บรักษาได้นาน นอกจากนี้ สินค้าผลไม้ยังมีความต้องการภายในเวียดนามอยู่อีกมาก ทำให้ยังต้องมีการนำเข้าผลไม้และผลไม้แปรรูปจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก จึงเป็นโอกาสที่นักลงทุนไทยที่จะเข้าไปเพาะปลูกผลไม้เพื่อจำหน่ายในตลาดเวียดนาม และ/หรือจะเพาะปลูกควบคู่ไปกับจัดตั้งโรงงานผลิตผลไม้แปรรูปได้เช่นกัน ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นๆ จะพบว่าธุรกิจดังกล่าวยังมีระดับการแข่งขันในอุตสาหกรรมไม่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย ยางพารา เป็นต้น

ส่วนสินค้าสัตว์น้ำ เวียดนามถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพต่อการเข้าไปลงทุนในธุรกิจดังกล่าวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับการลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา กุ้ง เป็นต้น เพื่อป้องกันเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูปต่างๆ ที่มีอยู่จำนวนมากค่อนข้างมากในเวียดนาม ขณะเดียวกัน การลงทุนจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำก็มีโอกาสมากเช่นกัน โดยผู้ประกอบการที่เข้าไปลงทุนในรูปแบบหลังอาจเลือกที่จะผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำ เช่น ปลา/กุ้งแช่แข็ง ปลา/กุ้งกระป๋อง เป็นต้น เพื่อส่งออกไปตลาดต่างประเทศ เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น หรือจะเลือกแปรรูปเพื่อวางจำหน่ายในตลาดเวียดนามก็ได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้บริโภคภายในประเทศยังมีความต้องการอยู่อีกมาก โดยอาจเข้าไปดำเนินควบคู่ไปพร้อมกับการลงทุนทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของบริษัทเอง เพื่อจะได้ป้องกันวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานแปรรูป ทั้งนี้ แม้ว่าธุรกิจดังกล่าวจะมีระดับการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง ทั้งจากผู้ประกอบการท้องถิ่นและผู้ประกอบการต่างชาติ แต่ในการ

¹⁷ สำหรับสรุปผลการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนามถูกนำเสนอไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559

ทำฟาร์มปศุสัตว์สัตว์ชนิดอื่น ๆ ก็มีระดับการแข่งขันที่สูงเช่นกัน ขณะที่การลงทุนในธุรกิจสัตว์น้ำแปรรูปจะได้เปรียบกว่าสินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถเลือกได้ทั้งการส่งออกสินค้าที่แปรรูปแล้วไปต่างประเทศและการจำหน่ายในประเทศ ขณะที่การลงทุนในธุรกิจปศุสัตว์อื่น เช่น สุกร หรือโคนม เป็นเหมาะแก่การลงทุนเพื่อจำหน่ายในตลาดเวียดนามเสียมากกว่า

ตารางที่ 8-2 เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่นในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม

	ผลไม้	ข้าว	ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	กาแฟ
ภาพรวมและจุดโดดเด่นของผลิตภัณฑ์	สามารถเพาะปลูกผลไม้ได้มากกว่า 30 ชนิด แหล่งเพาะปลูกกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยผลไม้หลายชนิดจะเหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูกในแต่ละพื้นที่ ยังมีความต้องการภายในประเทศอยู่อีกมาก ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ	เป็นพืชส่งออกอันดับ 1 ของประเทศ แหล่งเพาะปลูกกระจายอยู่ทั่วประเทศ	เป็นพืชที่เพาะปลูกมากรองจากข้าวและกาแฟ ยังมีความต้องการภายในประเทศอยู่อีกมาก ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วน	เป็นพืชส่งออกอันดับ 2 ของประเทศ (ส่วนใหญ่เป็นกาแฟพันธุ์โรบัสต้า) มีพื้นที่เพาะปลูกจำเพาะอยู่ใน 4 จังหวัด (Dak Lak, Lam Dong, Dak Nong, Gai Lai)
ข้อสังเกตสำคัญ	เกษตรกรบางส่วนทำสัญญาส่งวัตถุดิบกับโรงงานแปรรูปอยู่ แต่ก็ยังคงมีผลผลิตเหลือเป็นจำนวนมาก ทั้งสำหรับการจำหน่ายแบบไม่แปรรูป และการป้อนเป็นวัตถุดิบไปแปรรูปในโรงงาน รวมถึงสำหรับส่งออก แม้มีผู้เข้าไปลงทุนโรงงานแปรรูปอยู่เป็นจำนวนมากค่อนข้างมากแล้ว แต่ส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้ประกอบการ SMEs ส่วนผู้ประกอบการรายใหญ่ยังมีจำนวนไม่มาก ผู้ประกอบการแปรรูปท้องถิ่นยังขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตและ	สินค้าส่วนหนึ่งบริโภคภายในประเทศและส่วนหนึ่งส่งออก เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มหันมาใช้เครื่องมือ/เครื่องจักร/อุปกรณ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตให้กับไร่ของตนเอง นอกจากนี้ ยังมีหลายรายทำเกษตรเชิงพาณิชย์เพื่อจำหน่ายข้าวให้กับโรงสีและผู้ส่งออก มีผู้ประกอบการโรงสีท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศ ทำให้มีระดับการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง	ผลผลิตกว่าร้อยละ 80 ถูกป้อนให้กับโรงงานแปรรูปอาหารสัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มหันมาใช้เครื่องมือ/เครื่องจักร/อุปกรณ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตให้กับไร่ของตนเอง นอกจากนี้ ยังมีหลายรายทำเกษตรเชิงพาณิชย์เพื่อจำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูป มีนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่ เข้ามาจัดตั้งโรงงานแปรรูปอาหารสัตว์เป็นจำนวนมาก และมีระดับการแข่งขันในอุตสาหกรรมการแปรรูปค่อนข้างสูง	สินค้าส่วนใหญ่ถูกส่งออก และมีเพียงบางส่วนที่บริโภคภายในประเทศ เนื่องจากความต้องการในตลาดในประเทศยังไม่สูงมาก ผู้เพาะปลูกในประเทศส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ผลผลิตที่ได้มักจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางและผู้ส่งออก ผู้ผลิตโรงงานแปรรูปส่วนใหญ่เข้ามาลงทุนทั้งเพาะปลูกและตั้งโรงงานแปรรูปของตนเอง

	ผลไม้	ข้าว	ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	กาแฟ
	แปรรูปสินค้าให้มีคุณภาพและมีระยะเวลาการเก็บรักษาได้นาน ระดับการแข่งขันในอุตสาหกรรมโดยรวมไม่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย ยางพารา เป็นต้น			
รูปแบบทางธุรกิจที่คาดหวังว่ามีโอกาสสำหรับนักลงทุนไทย	เพาะปลูกผลไม้เพื่อจำหน่ายในตลาดเวียดนาม เพาะปลูกผลไม้ ควบคู่ไปกับตั้งโรงงานแปรรูปในเวียดนาม	เพาะปลูกข้าวเพื่อการส่งออก	เพาะปลูกข้าวโพดเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในเวียดนาม เพาะปลูกข้าวโพด ควบคู่ไปกับตั้งโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในเวียดนาม โดยสินค้าที่ผลิตจำหน่ายในตลาดเวียดนาม	เพาะปลูกเมล็ดกาแฟเพื่อการส่งออก (รวมถึงส่งกลับมาแปรรูปในไทย)
หมายเหตุ	สินค้าที่แปรรูปได้ในเวียดนาม ได้แก่ ผลไม้แห้ง น้ำผลไม้ ผลไม้กระป๋อง ผลไม้เชื่อม และผลไม้แช่แข็ง			

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ตารางที่ 8-2 เปรียบเทียบสินค้าเป้าหมายและสินค้าที่มีศักยภาพอื่นในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม (ต่อ)

	สัตว์น้ำ	สุกร	โคนม
ภาพรวมและจุดโดดเด่นของผลิตภัณฑ์	เวียดนามมีศักยภาพในการทำประมงน้ำจืด ประมงน้ำเค็ม ตลอดจนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยมีพื้นที่ผิวน้ำกว้างขวางเหมาะสมแก่การดำเนินการดังกล่าว ผลผลิตที่ผลิตได้สามารถแปรรูปเพื่อส่งออกไป	ฟาร์มสุกรมีกระจุกกระจายอยู่ทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็ก ขณะที่ฟาร์มขนาดใหญ่เป็นการลงทุนโดยผู้ประกอบการโรงงานแปรรูป เวียดนามเป็นประเทศที่มีการบริโภคเนื้อสุกรมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลก	ฟาร์มโคนมมีกระจุกกระจายอยู่ทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็ก ขณะที่ฟาร์มขนาดใหญ่เป็นการลงทุนโดยผู้ประกอบการโรงงานแปรรูป ผู้บริโภคในเวียดนามมีแนวโน้มบริโภคนมวัวมากขึ้น อันเป็นผลจากระดับ

	สัตว์น้ำ	สุกร	โคนม
	จำหน่ายในตลาดต่างประเทศได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะปลาแพงกาเซียส และกุ้งขาว ขณะเดียวกัน ยังจำหน่ายภายในประเทศเช่นกัน		รายได้และกำลังซื้อที่เพิ่มสูงขึ้น
ข้อสังเกตสำคัญ	ผู้ผลิตจำนวนมาก ทั้งท้องถิ่นและต่างชาติ เข้ามาลงทุนแบบครบวงจร ตั้งแต่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไปจนถึงการแปรรูป นอกจากนี้หลายรายก็ลงทุนในธุรกิจอาหารสัตว์น้ำด้วย	มีผู้ประกอบการจำนวนไม่มากนัก และส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ซึ่งลงทุนทำฟาร์มสุกรของบริษัทเอง โดยอาจจำหน่ายลูกพันธุ์ให้กับเกษตรกรรายย่อย สนับสนุนด้านเครื่องมืออาหาร ยารักษาโรค ตลอดจนความรู้ในการเลี้ยงสุกร ก่อนจะรับซื้อสุกรโตเต็มวัยกลับมาแปรรูปในโรงงาน	เกษตรกรส่วนใหญ่ยังทำฟาร์มโคนมแบบดั้งเดิม และมีการใช้เครื่องมือ/เครื่องจักร/อุปกรณ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตในสัดส่วนไม่มาก มีผู้ประกอบการจำนวนไม่มากนัก แต่ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ซึ่งลงทุนทำฟาร์มโคนมของบริษัทเอง รวมถึงรับซื้อผลผลิตจากฟาร์มโคนมของเกษตรกรท้องถิ่นเพื่อมาแปรรูปต่อไป
รูปแบบทางธุรกิจที่คาดหวังว่ามีโอกาสสำหรับนักลงทุนไทย	เพาะเลี้ยงเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูปในเวียดนาม จัดตั้งโรงงานแปรรูปเพื่อส่งออก และ/หรือจัดจำหน่ายในตลาดเวียดนาม โดยดำเนินควบคู่ไปพร้อมกับการลงทุนทำฟาร์มเพาะเลี้ยงเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงาน	เพาะเลี้ยงลูกพันธุ์เพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกรภายในประเทศในตลาดเวียดนาม ทำฟาร์มปศุสัตว์เพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูปในเวียดนาม และจำหน่ายในตลาดเวียดนาม	เพาะเลี้ยงเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูปในเวียดนาม จัดตั้งโรงงานแปรรูปเพื่อจัดจำหน่ายในตลาดเวียดนาม โดยดำเนินควบคู่ไปพร้อมกับการลงทุนทำฟาร์มโคนม รวมถึงรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรรายย่อยเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงาน

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

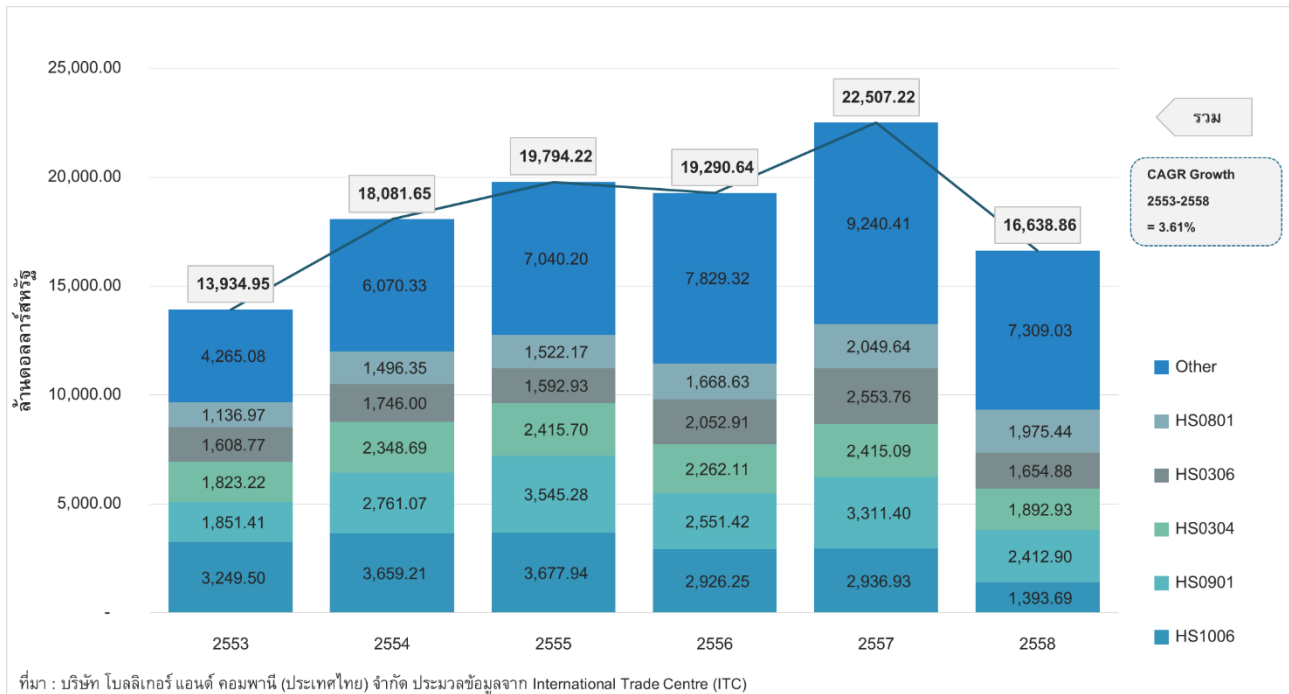
8.2 สถิติด้านการค้า การลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปใน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.2.1 การค้าสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป

➤ สถิติการส่งออก

ในปี พ.ศ. 2558 เวียดนามส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเป็นมูลค่า 16,638.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนามในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 มีความผันผวนพอสมควร กล่าวคือ การส่งออกมีการเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2556 การส่งออกดังกล่าวลดต่ำลงเล็กน้อย ก่อนจะกลับมาเพิ่มขึ้นในปีถัดมา แต่ในปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2558 การส่งออกของเวียดนามมีมูลค่าลดลงค่อนข้างมากจากในปี พ.ศ. 2557 ที่อยู่ที่ 22,507.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 อยู่ที่ร้อยละ 3.61

ภาพที่ 8-1 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม

สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่เวียดนามส่งออกมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ได้แก่ ข้าว กาแฟ เนื้อปลา กุ้ง หอย (ทั้งแบบสด แช่แข็ง แช่เย็น รวมถึงที่แปรรูปแล้ว) มะพร้าว พริก สตาร์ช และมันสำปะหลัง

ตารางที่ 8-3 สินค้าส่งออกหลัก 10 อันดับแรก

ในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกของเวียดนาม ปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมดในอุตสาหกรรม	18,374.59	3.61%	100.00%
1	HS1006	ข้าว	2,973.92	-15.58%	16.18%
2	HS0901	กาแฟ	2,738.91	5.44%	14.91%
3	HS0304	เนื้อปลาแบบฟิลเล และเนื้อปลาแบบอื่น (จะบดหรือไม่ก็ตาม) สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง	2,192.96	0.75%	11.93%
4	HS0306	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใสเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ	1,868.21	0.57%	10.17%
5	HS0801	มะพร้าว บราซิลนัตและเม็ดมะม่วงหิมพานต์ สดหรือแห้งจะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม	1,641.53	11.68%	8.93%
6	HS1605	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย	1,057.35	11.10%	5.75%
7	HS0904	พริกในตระกูลไปเปอร์ รวมทั้งพริกในตระกูลแคปซิกัม หรือตระกูลพิเมินดาที่แห้งหรืออบหรือป่น	847.85	19.62%	4.61%
8	HS1108	สตาร์ช และอินูลิน	561.32	-6.54%	3.05%
9	HS0307	สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใสเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังนอกจากสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย ที่ป่นและที่ทำเป็นเฟลเลตซึ่งเหมาะสำหรับมนุษย์บริโภค	439.04	-0.62%	2.39%
10	HS0714	มันสำปะหลัง รากสามสิบ สาเลป เยรูซาเลมอาร์ดิโชค มันเทศ และรากหรือหัวที่คล้ายกัน	419.43	14.27%	2.28%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

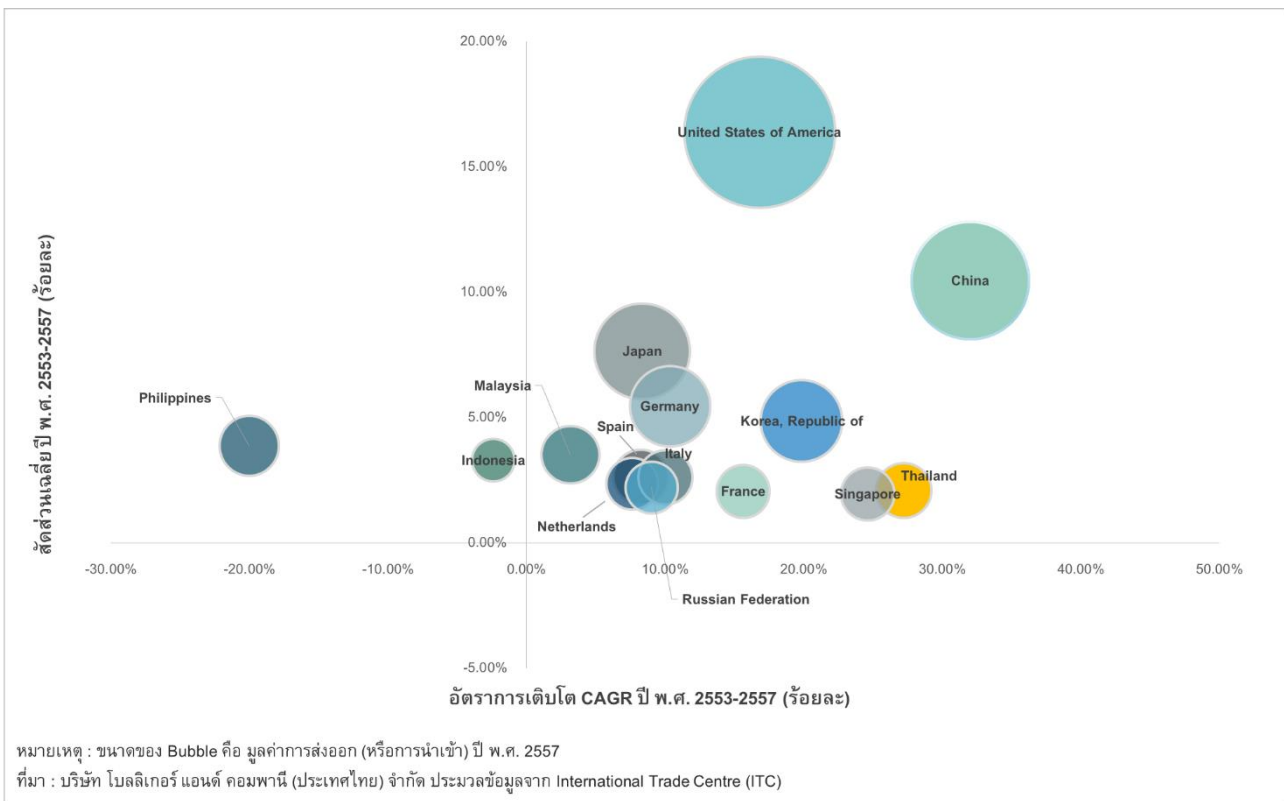
ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

ตลาดส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่สำคัญของเวียดนาม¹⁸ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 16.38) จีน (ร้อยละ 10.46) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 7.65) เยอรมนี (ร้อยละ 5.45) และเกาหลีใต้ (ร้อยละ 4.86) ตามลำดับ ส่วนประเทศไทย มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ 2.09

ทั้งนี้ ตลาดส่งออกของเวียดนามส่วนใหญ่มีการเติบโตที่ไม่สูงมาก โดยตลาดที่มีอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกมากที่สุด ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 ได้แก่ จีน (ร้อยละ 32.01) รองลงมาคือ ไทย (ร้อยละ 27.22) และสิงคโปร์ (ร้อยละ 24.61) ตามลำดับ

ภาพที่ 8-2 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

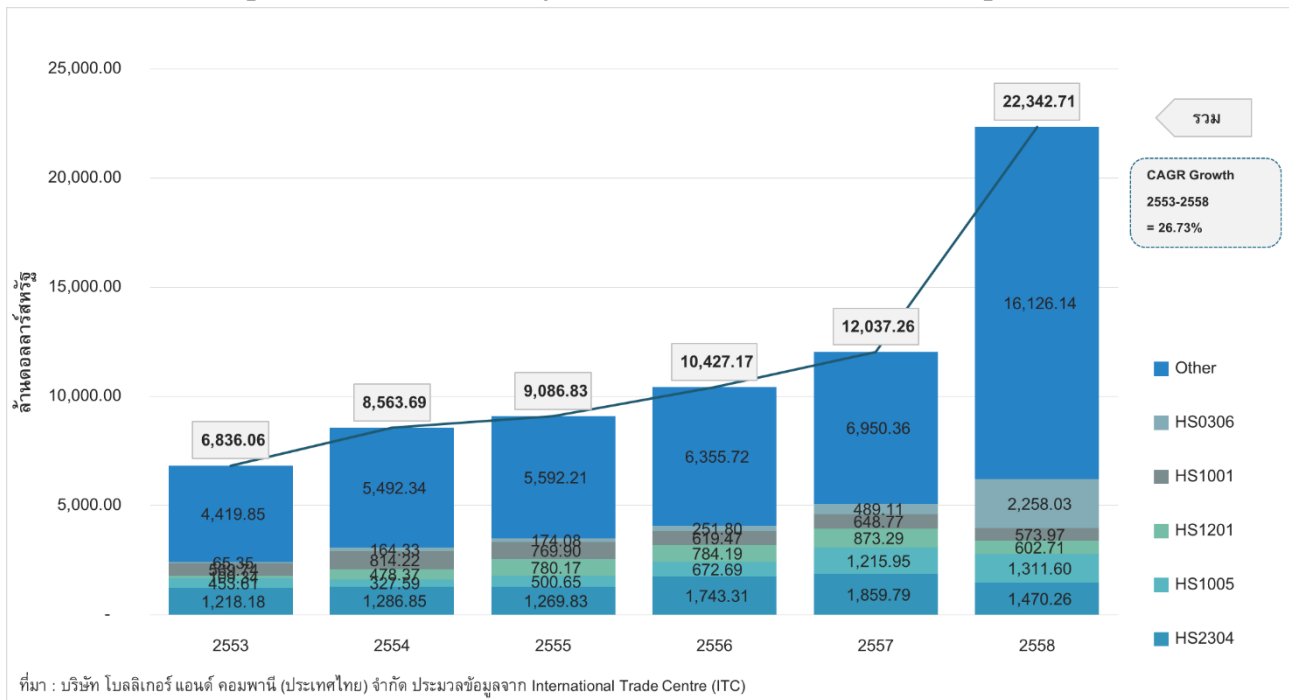
¹⁸ เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลการค้ารายประเทศ (By-country Data) ในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทาง พบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่น่าเสนอออกไป รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน ซึ่งสามารถสะท้อนถึงตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนามที่เป็นปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง

➤ สถิติการนำเข้า

ในปี พ.ศ. 2558 เวียดนามนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเป็นมูลค่า 22,342.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยการนำเข้าของเวียดนามมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา และมีการเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี พ.ศ. 2558 ส่วนอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีอยู่ที่ร้อยละ 26.73 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558

ภาพที่ 8-3 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม

สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่เวียดนามนำเข้ามากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2553-2558 ได้แก่ กากถั่วเหลือง ข้าวโพด ถั่วเหลือง ข้าวเมสลินและเมสลิน น้ำมันปาล์ม ปลาแซ่เป็นจนแข็ง เนื้อวัว/กระบือ นมและครีม และมะพร้าว

ตารางที่ 8-4 สินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรก
ในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2558

อันดับ	รหัสพิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยของเวียดนาม ปี 2553-2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	อัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558	ส่วนแบ่งของมูลค่าการนำเข้าของเวียดนาม ปี 2553-2558
		รายการสินค้าทั้งหมดในอุตสาหกรรม	11,548.95	26.73%	100.00%
1	HS2304	กากน้ำมัน (ออยส์เค้ก) และกากแข็งอื่น ๆ ที่ได้จากการสกัดน้ำมันถั่วเหลือง จะบดหรือทำเป็นเฟลเลตหรือไม่ก็ตาม	1,474.70	3.83%	12.77%
2	HS1005	ข้าวโพด	747.01	23.66%	6.47%
3	HS1201	ถั่วเหลือง จะทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม	604.68	40.69%	5.24%
4	HS1001	ข้าวสาลีและเมสลิน	666.01	0.15%	5.77%
5	HS0306	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใสเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ	567.11	103.09%	4.91%
6	HS1511	น้ำมันปาล์ม	524.38	-6.60%	4.54%
7	HS0303	ปลา แช่เย็นจนแข็ง	421.10	38.17%	3.65%
8	HS0202	เนื้อสัตว์จำพวกโคกระบือ แช่เย็นจนแข็ง	418.81	157.75%	3.63%
9	HS0402	นมและครีม ที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาล หรือสารทำให้หวานอื่น ๆ	415.27	3.03%	3.60%
10	HS0801	มะพร้าว บราซิลนัตและเม็ดมะม่วงหิมพานต์ สดหรือแห้งจะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม	414.24	-32.83%	3.59%

หมายเหตุ : อัตราการเติบโตที่ปรากฏ คือ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (อัตราการเติบโตแบบ CAGR)

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก International Trade Centre (ITC)

แหล่งนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่สำคัญของเวียดนาม¹⁹ ได้แก่ อินเดีย (ร้อยละ 16.47) จีน (ร้อยละ 11.69) ฮองกง (ร้อยละ 11.14) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 8.67) และ อาร์เจนตินา (ร้อยละ 5.42) ตามลำดับ

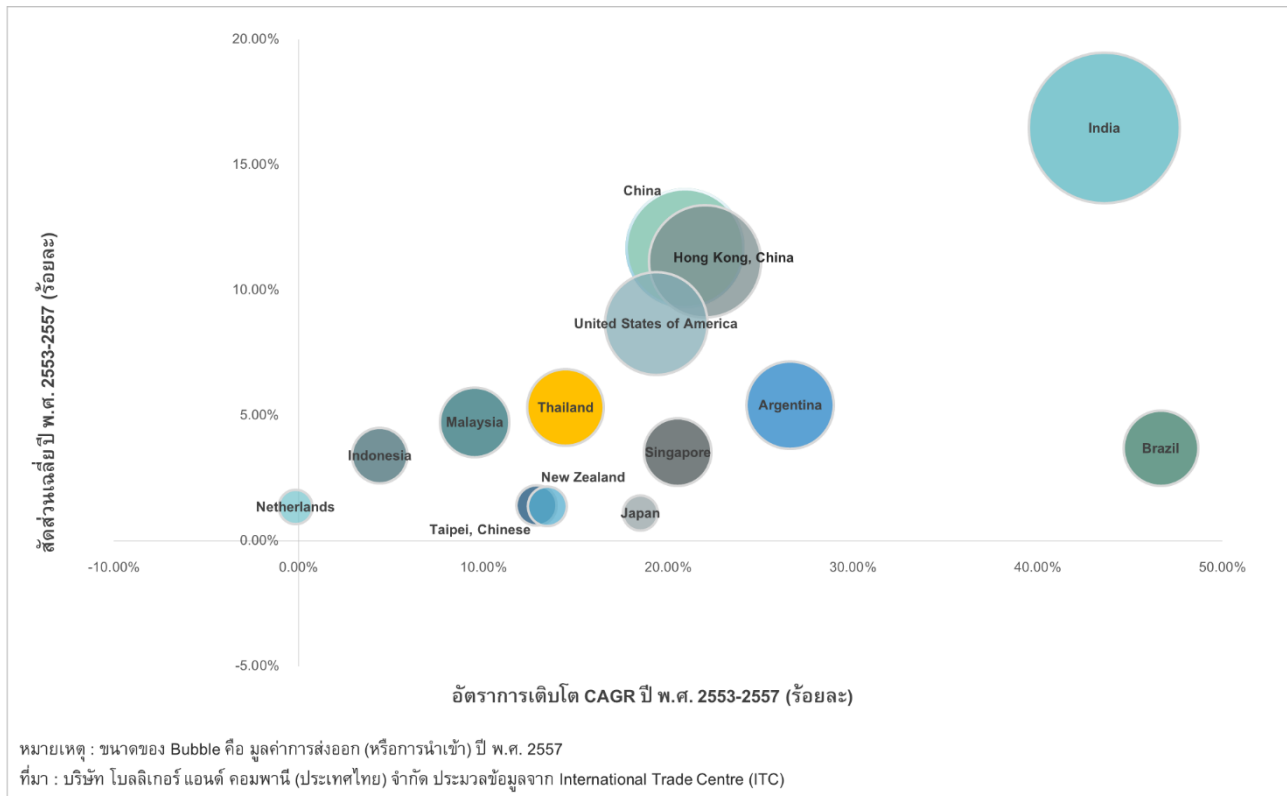
ทั้งนี้ ไทยมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ 5.32 (รองจากอาร์เจนตินาเท่านั้น) โดยเมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของมูลค่าการนำเข้าของไทยที่นำเข้าจากเวียดนามในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557

¹⁹ เนื่องจากฐานข้อมูลของ ITC ยังมีการปรับปรุงข้อมูลการค้ารายประเทศ (By-country Data) ในปี พ.ศ. 2558 ไม่แล้วเสร็จ igitany ใกรักดี จากการสืบค้นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของประเทศต้นทาง พบว่า การปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลปีดังกล่าวได้ เนื่องจากหากนำเสนอข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อเท็จจริงที่นำเสนอออกไป รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยจะขอเสนอข้อมูลปีล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2557 แทน ซึ่งสามารถสะท้อนถึงแหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนามที่เป็นปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง

พบว่าอยู่ที่ร้อยละ 14.45 ซึ่งในภาพรวมไม่ได้อยู่ในระดับที่สูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งนำเข้าสำคัญของเวียดนามที่มีอัตราการเติบโตที่สูง ได้แก่ บราซิล (ร้อยละ 46.67) และอินเดีย (ร้อยละ 43.61) ซึ่งมีอัตราการเติบโตสูงกว่าประเทศไทย 3 เท่า

ภาพที่ 8-4 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปสำคัญของเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553-2557

8.2.2 การลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 โครงการการลงทุนที่เข้ามาลงทุนในภาคการเกษตร ป่าไม้ และประมงของเวียดนามมีจำนวนทั้งสิ้น 18 โครงการ คิดมูลค่ารวม 267.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยหากเปรียบเทียบกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่อยู่ 22,757 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะพบว่าการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเกษตรของเวียดนาม มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.18 เท่านั้น

ส่วนการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป รวมอยู่ในข้อมูลการลงทุนในอุตสาหกรรมภาคการผลิต ซึ่งอุตสาหกรรมดังกล่าวมีการเข้ามาของเงินลงทุนจากต่างชาติในปี พ.ศ. 2558 สูงถึง 15,233.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 66.9 ของ FDI ทั้งประเทศ

8.3 พื้นที่เป้าหมายสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.3.1 พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุน

เวียดนามเป็นประเทศที่มีทรัพยากรที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวประกอบด้วย 3 พื้นที่สำคัญ ได้แก่ (1) พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) (2) พื้นที่ทางตอนกลางของประเทศบริเวณที่ราบสูงและหุบเขา (Highland Mountainous) และ (3) พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดง (Red River Delta) นอกจากนี้ พืชเกษตรบางชนิดยังมีการเพาะปลูกได้มากในบางพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่เพาะปลูกหลักทั้งสาม อาทิ ยางพารา ซึ่งจะสามารถเพาะปลูกได้มากทางตอนใต้เหนือบริเวณ Mekong Delta ขึ้นไป หรือในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตอนใต้ฝั่งตะวันออก เช่น จังหวัด Dong Nam และ Tay Ninh เป็นต้น มันสำปะหลังซึ่งเพาะปลูกได้หลากหลายพื้นที่ในประเทศ²⁰ หรือพืชผักบางชนิดที่ชอบภูมิอากาศที่หนาวมาก ๆ ซึ่งต้องเข้าไปปลูกทางตอนเหนือของประเทศ เช่น จังหวัด Bac Gaing, Bac Kan และ Yen Bai เป็นต้น

➤ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta)

พื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกสำคัญของประเทศเวียดนามตั้งอยู่บริเวณทางตอนใต้ของประเทศบนพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขงที่เป็นสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ หรือ Mekong Delta โดยบนพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มที่มีดินและพื้นที่เพาะปลูกความอุดมสมบูรณ์สูง มีแม่น้ำหลายสาย (แม่น้ำสายย่อยของแม่น้ำโขง) ไหลผ่าน ส่งผลทำให้จังหวัดในพื้นที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ที่เหมาะสมต่อ

²⁰ จังหวัดที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกมันสำปะหลังในเวียดนาม ได้แก่ Gai Lai, Kon Tum, Dak Lak, Dak Nong, Binh Thuan, Nghy Anh, Quang Ngai, Phu Yen ซึ่งเป็นจังหวัดทางตอนกลางของประเทศ Son La, Yen Bai, Hoa Binh ซึ่งเป็นจังหวัดทางตอนเหนือของประเทศ และ Tay Ninh, Binh Phoc, Dong Nai, Ba Ria-Vung Tau, Binh Duong ซึ่งเป็นจังหวัดทางตอนใต้ฝั่งตะวันออก (รวบรวมจากหลายแหล่งข้อมูล)

การเข้าไปลงทุนทำการเพาะปลูก ทำฟาร์มปศุสัตว์ ตลอดจนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการจับสัตว์น้ำในลำธารและแม่น้ำสายต่าง ๆ

พืชผลการเกษตรที่เพาะปลูกเป็นหลักในพื้นที่บริเวณนี้ ได้แก่

- ข้าว
- ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เพาะปลูกได้บางพื้นที่)
- พืชผักบางชนิด ซึ่งเพาะปลูกได้มากในจังหวัด Tien Giang และ Long An
- ผลไม้ชนิดต่าง เช่น กล้วย ส้ม เงาะ แก้วมังกร เสาวรส มะม่วง มังคุด สับปะรด เป็นต้น ซึ่งเหมาะที่จะเพาะปลูกในจังหวัด Vinh Long, Ben Tre, Tien Giang, Dong Thap, Kien Gaing และ Can Tho
- การทำปศุสัตว์ โดยเฉพาะฟาร์มสุกร และฟาร์มไก่
- การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการประมง

สำหรับจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Delta) ประกอบด้วยจังหวัด An Giang, Bac Lieu, Ben Tre, Ca Mau, Dong Thap, Hau Giang, Kien Giang, Long An, Soc Trang, Tien Giang, Tra Vinh, Vinh Long และ Can Tho

➤ พื้นที่ทางตอนกลางของประเทศบริเวณที่ราบสูงและหุบเขา (Highland Mountainous)

พื้นที่ทางตอนกลางของเวียดนามเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะของที่ราบ ที่ราบสูง และหุบเขา ทำให้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากพื้นที่เพาะปลูกหลักอีกสองแห่งของประเทศ (พื้นที่ Mekong Delta และ Red River Delta) ทั้งนี้ พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะที่แห้งกว่า (Dry Zone) และทำให้มีความเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชบางชนิด และการทำฟาร์มปศุสัตว์

พืชที่มีการเพาะปลูกได้มากในพื้นที่แห่งนี้ ได้แก่

- กาแฟ ซึ่งเพาะปลูกอยู่ใน 4 จังหวัดในบริเวณที่ราบสูงและหุบเขา (Highland Mountainous) แห่งนี้ คือ จังหวัด Dak Lak, Lam Dong, Dak Nong และ Gai Lai
- พืชผักฤดูหนาว (หรือที่ต้องการอุณหภูมิในการเพาะปลูกที่ไม่สูงมาก) เช่น กะหล่ำปลี ผักกาด เป็นต้น ซึ่งเหมาะที่จะเพาะปลูกในจังหวัด Nghe An
- ดอกไม้

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- ผลไม้บางชนิด เช่น เมล่อน เป็นต้น ซึ่งเหมาะที่จะเพาะปลูกในจังหวัด Lam Dong, Nghe An, Quang Nam, Ninh Binh, ฯลฯ
- ยางพารา ซึ่งเพาะปลูกได้มากในบริเวณจังหวัด Nghe An, Thanh Hoa, ฯลฯ
- มันสำปะหลัง ซึ่งเพาะปลูกได้มากในบริเวณจังหวัด Gai Lai, Kon Tum, Dak Lak, Dak Nong, Binh Thuan, Nghy Anh, Quang Ngai และ Phu Yen
- การทำฟาร์มปศุสัตว์ โดยเฉพาะฟาร์มโคนม
- การทำประมง

สำหรับจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณที่ราบสูงและหุบเขา (Highland Mountainous) ประกอบด้วยจังหวัด Ha Tinh, Nghe An, Quang Binh, Quang Tri, Thanh Hoa, Tuan Thien-Hue, Dak Lak, Dak Nong, Gai Lai, Kon Tum, Lam Dong, Binh Dinh, Binh Thuan, Khanh Hoa, Nihn Thuan, Phu Yen, Quang Nam, Quang Ngai และ Da Nang

➤ พื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดง (Red River Delta)

พื้นที่เพาะปลูกทางตอนเหนือของเวียดนามตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขงที่เป็นสามเหลี่ยมปากแม่แดง (Red River Delta) โดยบนพื้นที่ดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มเช่นเดียวกับ Mekong Delta

พื้นที่ดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์สูง ส่งผลทำให้จังหวัดในพื้นที่ดังกล่าวเป็นสถานที่เหมาะต่อการเข้าไปลงทุนทำการเพาะปลูก โดยพืชผลทางการเกษตรที่เพาะปลูกเป็นหลัก ได้แก่

- พืชผักชนิดต่างๆ เช่น แครอท หอม กระเทียม แตงกวา มันฝรั่ง เป็นต้น โดยเพาะปลูกได้ในหลายจังหวัด เช่น Ha Nam, Hai Duong, Nam Dinh เป็นต้น
- ผลไม้บางชนิด เช่น สับปะรด แตงโม มะเขือเทศ เป็นต้น ซึ่งสามารถเพาะปลูกได้ในจังหวัด Ninh Binh หรือ Hai Duong
- มันสำปะหลัง
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- การทำฟาร์มปศุสัตว์
- การทำประมง

สำหรับจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดง (Red River Delta) ประกอบด้วยจังหวัด Bac Ninh, Ha Nam, Hai Duong, Nam Dinh, Ninh Binh, Thai Binh, Vinh Phuc, Ha Noi และ Hai Phong

8.3.2 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน

ในช่วงวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และคณะผู้วิจัย (คณะเดินทาง) ได้เดินทางและลงสำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม รวมถึงอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป ทั้งนี้ จากการประเมินพื้นที่เป้าหมายในการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป พบว่า พื้นที่ดังกล่าว ได้แก่ จังหวัดเกิ่นเธอ (Can Tho) โดยข้อมูลพื้นที่เหล่านี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้²¹

8.3.2.1 จังหวัดเกิ่นเธอ

➤ ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดเกิ่นเธอ (Can Tho) ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของประเทศเวียดนาม มีพื้นที่ 1,408.9 ตารางกิโลเมตร โดยมีพื้นที่ทางทิศเหนือติดกับจังหวัด An Giang และ Dong Thap ทางทิศตะวันออกติดกับจังหวัด Dong Thap และ Vinh Long ทางทิศใต้ติดกับจังหวัด Hau Giang และ Kien Giang และทางทิศตะวันตกติดกับจังหวัด Kien Giang โดยจังหวัดเกิ่นเธออยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์ประมาณ 169 กิโลเมตร (ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 3 ชั่วโมง)

ภูมิประเทศของเมืองและจังหวัดแห่งนี้ส่วนใหญ่เป็นที่ราบและที่ราบลุ่ม โดยมีแม่น้ำฮัว (Hau River) (ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขง) เป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านเป็นเส้นตรงไปออกสู่อ่าวตังเกี๋ย ทั้งนี้ พื้นที่ในส่วนตัวเมืองประกอบด้วยสิ่งก่อสร้าง อาทิ อาคาร/ตึกสูง บ้านเรือน ส่วนพื้นที่โดยรอบของตัวเมืองถูกใช้เป็นที่เพาะปลูกทางการเกษตร และเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีเขตอุตสาหกรรมต่างๆ ตั้งอยู่ 8 แห่ง

²¹ นอกเหนือจากพื้นที่ทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ที่น่าสนใจในการเข้าไปลงทุนเพื่อดำเนินการเพาะปลูกหรือแปรรูปสินค้าเกษตรในเวียดนาม โดยเฉพาะกับสินค้าผลไม้ และสัตว์น้ำซึ่งคณะผู้วิจัยจะขอเสนอข้อมูลพื้นฐานโดยสังเขป

ภาพที่ 8-5 ตำแหน่งของจังหวัดเกิ่นเซอ

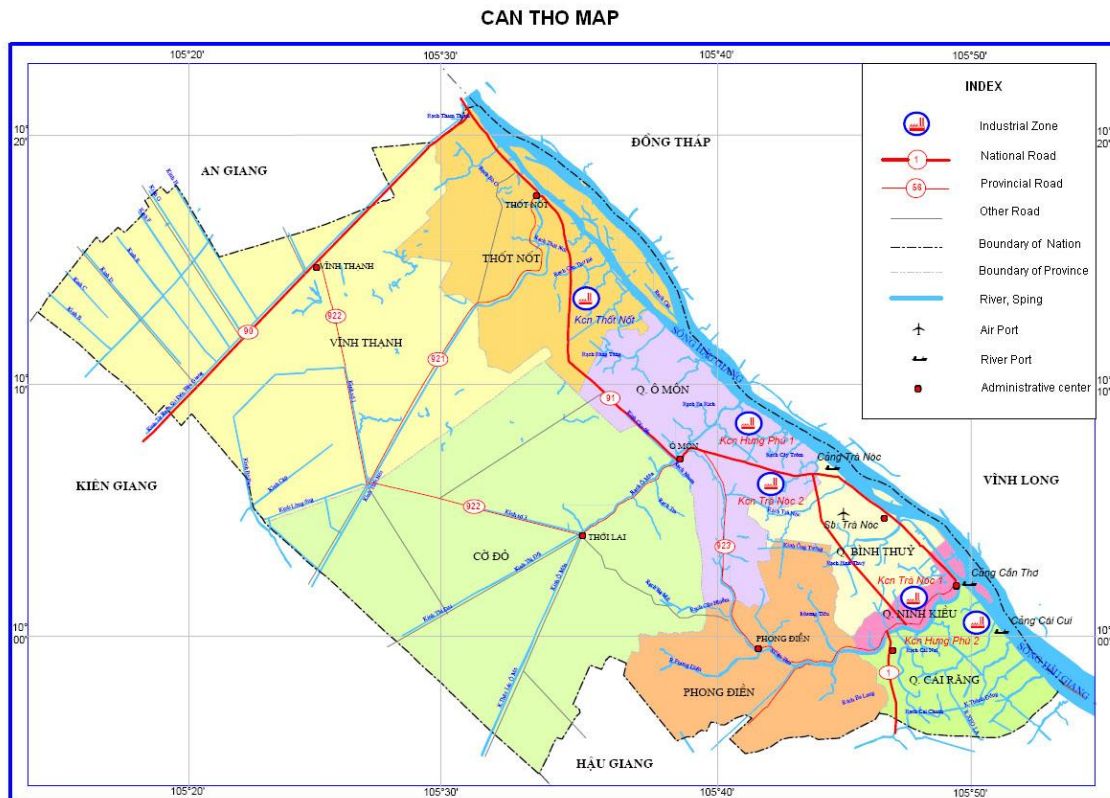

ภายในเมืองเกิ่นเซอ แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น 4 เขตชนบท (Rural District) และ 5 เขตเมือง (Urban District) ดังนี้

- เขตชนบท (Rural District) ได้แก่
 - Co Do
 - Phong Dien
 - Thoi Lai
 - Vinh Thanh
- เขตเมือง (Urban District) ได้แก่
 - Binh Thuy
 - Cai Rang
 - Ninh Kieu
 - Mon
 - Thot Not

ภาพที่ 8-6 แผนที่จังหวัดเกิ่นเอ๋อ

ที่มา : investinvietnam.vn

ทั้งนี้ จังหวัดเกิ่นเซอมีขนาดระบบเศรษฐกิจหรือขนาดของ GDP ในปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 78,085 พันล้านดอง (ประมาณ 3.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็นร้อยละ 1.76 ของ GDP ทั้งประเทศ) โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองในปี พ.ศ. 2558 เทียบกับปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ร้อยละ 12.28

จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเกิ่นเซอมีประมาณ 1,253,000 คน โดยเมืองเอกของจังหวัด คือ เมืองเกิ่นเซอ (Can Tho City) และประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในจังหวัดนี้อยู่ที่ประมาณ 3,626 ดอลลาร์สหรัฐ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2558)

จากข้อมูลของ Can Tho Promotion Agency²² มูลค่าการส่งออกสินค้าของจังหวัดเกิ่นเซอ ปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 1,375.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากการส่งออกในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเท่ากับ 1,220 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่มูลค่าการนำเข้าสินค้า ปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 387.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากการนำเข้าในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเท่ากับ 380 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในปี พ.ศ. 2558 มีทั้งสิ้น 69 โครงการ และมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 979.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

➤ โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ

โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมที่สำคัญในจังหวัดเกิ่นเซอ ได้แก่

- สหามบินนานาชาติเกิ่นเซอ (Can Tho International Airport) – เป็นสนามบินหลักของเมือง ตั้งอยู่ในเขต Binh Thuy
- ท่าเรือ Can Tho ท่าเรือ Tra Noc และท่าเรือ Cai Cui Harbors – เป็นท่าเรือที่ถูกใช้ในการขนส่งสินค้าของเมือง ตั้งอยู่ตามแนวแม่น้ำฮั่ว
- เส้นทาง Can Tho – HCM – เป็นถนนที่ใช้การเดินทางและขนส่งไปยังนครโฮจิมินห์ มีความยาวประมาณ 179 กิโลเมตร
- เส้นทาง Can Tho – Hanoi – เป็นถนนที่ใช้การเดินทางและขนส่งไปยังกรุงฮานอย มีความยาวประมาณ 1,877 กิโลเมตร
- เส้นทางขนส่งทางน้ำแม่ฮั่วฮั่ว – เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าเพื่อออกสู่ทะเล มีระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร

²² ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

นอกจากนี้ พื้นที่โดยรอบของเมืองเกิ่นเซอเป็นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) จำนวนทั้งสิ้น 8 แห่ง

ตารางที่ 8-5 เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบเมืองเกิ่นเซอ

เขตอุตสาหกรรม (Industrial Parks)	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)
Tra Noc 1 Industrial Park	105 Tran Hung Dao, An Phu ward, Ninh Kieu Dist., Can Tho City	135
Tra Noc 2 Industrial Park	105 Tran Hung Dao, An Phu ward, Ninh Kieu Dist., Can Tho City	157
Thot Not 1 Industrial Park	105 Tran Hung Dao, An Phu ward, Ninh Kieu Dist., Can Tho City	600
Thot Not 2 Industrial Park	105 Tran Hung Dao, An Phu ward, Ninh Kieu Dist., Can Tho City	800
O Mon Industrial Park	Hung Phu Industrial zone, Tan phu ward, Cai Rang District, Can Tho Cit	600
Hung Phu 1 Industrial Park	Hung Phu Industrial zone, Tan phu ward, Cai Rang District, Can Tho City	262
Hung Phu 2A Industrial Park	105 Tran Hung Dao, An Phu ward, Ninh Kieu Dist., Can Tho City	134
Hung Phu 2B Industrial Park	105 Tran Hung Dao, An Phu ward, Ninh Kieu Dist., Can Tho City	67

ที่มา : Can Tho Export Processing & Industrial Zone Authority (CEPIZA) และ Can Tho Promotion Agency (CPA)

➤ ผู้ประกอบการรายสำคัญในพื้นที่

ในพื้นที่จังหวัดเกิ่นเซอ มีนักลงทุนหลายรายที่เข้ามาลงทุนในภาคการเกษตรและอาหารแปรรูป โดยมีดังต่อไปนี้²³

- **บริษัท C.P. Vietnam Corporation** – เป็นบริษัทไทยที่เข้ามาจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ และโรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำในจังหวัด
- **บริษัท Pataya Food Industries** – เป็นบริษัทไทยที่เข้ามาจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำในจังหวัด

²³ สำหรับรายละเอียดการลงทุนของนักลงทุนต่างๆ ในพื้นที่จะกล่าวโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่งในหัวข้อ 8.4.1

- บริษัท Vinamilk – เป็นบริษัทท้องถิ่นที่เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์นม (Dairy Product) ในจังหวัด
- บริษัท CASEAMEX Viet Nam – เป็นบริษัทท้องถิ่นที่เข้ามาลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำในจังหวัด

➤ พื้นที่ที่มีศักยภาพและสินค้าเป้าหมายสำหรับการลงทุน

การลงทุนภาคการเพาะปลูก

จังหวัดเกิ่นเซอมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวมากกว่า 87,000 เอเคอร์ โดยสามารถผลิตข้าวได้มากถึง 1.4 ล้านตันต่อปี นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่สำหรับเพาะปลูกผักและผลไม้ชนิดต่างๆ อีกมากกว่า 100,000 เอเคอร์ จึงทำให้เป็นจังหวัดที่เหมาะสมแก่การเข้ามาลงทุนทำการเกษตรและเพาะปลูกพืชผลอย่างมาก โดยสำหรับผลไม้ที่เพาะปลูกได้มากในพื้นที่ ได้แก่ ส้ม ลำไย มะม่วงเงาะ กล้วย แตงโม แก้วมังกร และมะเขือเทศ ส่วนผักที่เพาะปลูกได้มาก ได้แก่ แตงกวา และผักใบเขียว เช่น คะน้า ผักบุ้ง ผักกาด เป็นต้น

ทั้งนี้ สำหรับพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การลงทุนในสินค้าเป้าหมาย คือ ผลไม้ (เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบเพื่อการแปรรูป หรือเพื่อส่งออกผลผลิต) และสัตว์น้ำในจังหวัดเกิ่นเซอ ได้แก่ เขต Co Do District ในโครงการ Can Tho Agricultural High-tech Application Zone ซึ่งเป็นโครงการสนับสนุนการลงทุนทำการเกษตร ปศุสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยใช้เทคโนโลยีในการเพาะปลูกและเพาะเลี้ยงสัตว์/สัตว์น้ำที่ทันสมัย ซึ่งการเข้าไปลงทุนในโครงการ High-tech Agricultural Zone²⁴ ดังกล่าวของจังหวัดเกิ่นเซอจะได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลเกิ่นเซอ²⁵

²⁴ ภายในจังหวัดเกิ่นเซอ มีโครงการสนับสนุนการลงทุนทำการเกษตร ปศุสัตว์ และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยใช้เทคโนโลยีในการเพาะปลูกและเพาะพันธุ์สัตว์/สัตว์น้ำที่ทันสมัย หรือโครงการ High-tech Agricultural Zone ด้วยกัน 3 โครงการ โดยโครงการที่ 1 ตั้งอยู่ในเขต Thoi Lai District และอีก 2 โครงการ ตั้งอยู่ในเขต Co do District (ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559)

²⁵ สิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับจากการเข้าไปลงทุนในโครงการ High-tech Agricultural Zone ของจังหวัดเกิ่นเซอ ได้แก่ (1) การลดหย่อนค่าเช่าที่ดินร้อยละ 50 (2) การยกเว้นค่าเช่าที่ดินเป็นระยะเวลา 11 ปีแรกที่เข้ามาประกอบกิจการ (3) การได้รับการจัดเก็บอัตราภาษีรายได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 15 ปี และ (4) ได้รับการส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนาจากรัฐบาลจังหวัดเกิ่นเซอในด้านต่างๆ

การลงทุนภาคอุตสาหกรรมการผลิต

นอกจากการเข้ามาลงทุนเพาะปลูกหรือปศุสัตว์หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดเกิ่นเซอ การเข้ามาจัดตั้งโรงงานแปรรูปในจังหวัดก็ถือว่ามีโอกาสอย่างมาก โดยเฉพาะกับสินค้าสัตว์น้ำแปรรูป ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีนักลงทุนไทยรายใหญ่ได้เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานแปรรูปแล้วในเขตอุตสาหกรรม Tra Noc 1 และ Tra Noc 2

ทั้งนี้ นอกจากพื้นที่เขตอุตสาหกรรมดังกล่าว พื้นที่อื่นในจังหวัดเกิ่นเซอที่มีศักยภาพต่อการเข้ามาจัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรและสัตว์น้ำยังได้แก่ (1) เขตอุตสาหกรรม Thot Not 1 และ Thot Not 2 ซึ่งสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมสัตว์น้ำแปรรูป และการผลิตอาหารสัตว์ (2) เขตอุตสาหกรรม Hung Phu 1, 2A และ 2B ซึ่งสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์น้ำแปรรูป อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูป และ (3) เขตอุตสาหกรรม Korean Vietnam Incubator Park (KVIP) ซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมสนับสนุนการลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมหลักทั้งสิ้น 3 อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องกล อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และนักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์จากการเข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรมดังกล่าว

8.3.2.2 จังหวัดอื่นๆที่น่าสนใจ

➤ จังหวัดก่าเมา (Ca Mau)²⁶

จังหวัดก่าเมา ตั้งอยู่ทางทิศใต้สุดของประเทศเวียดนาม มีขนาดพื้นที่ 5,331 ตารางกิโลเมตร โดยมีพื้นที่ทางทิศเหนือติดกับจังหวัด Kien Giang และ Bac Lieu ส่วนทางชายฝั่งของจังหวัดติดกับอ่าวไทย และอยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์ 350 กิโลเมตร

จังหวัดก่าเมา มีพื้นที่สำหรับทำประมงชายฝั่ง 380,000 ตารางกิโลเมตร รวมถึงการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำภายในจังหวัดอีกกว่า 300,000 เฮกตาร์ จึงเหมาะแก่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการทำประมงเป็นอย่างมาก

จังหวัดก่าเมา มีขนาดระบบเศรษฐกิจหรือขนาดของ GDP ในปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 37,564 พันล้านดอง (ประมาณ 1.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็นร้อยละ 0.83 ของ GDP

²⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.camautravel.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งประเทศ) โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดในช่วงปี พ.ศ. 2554-2558 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 13.7

จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดก่า เมา มีประมาณ 1,220,000 คน (เป็นแรงงานประมาณ 670,000 คน) โดยประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในจังหวัดนี้อยู่ที่ประมาณ 1,671 ดอลลาร์สหรัฐ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2558)

ทั้งนี้ พื้นที่โดยรอบของเมืองก่า เมา เป็นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) จำนวนทั้งสิ้น 4 แห่ง

ตารางที่ 8-6 เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบเมืองก่า เมา

เขตอุตสาหกรรม (Industrial Parks)	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)
Song Doc Industrial Park	3E An Duong Vuong, Ca Mau Town, Ca Mau Province	250
Nam Can Industrial Park	Hang Vinh communes, Nam Can Town, Ca Mau Province	515
Khanh An Industrial Park	151 Tran Hung Dao, Ward 5, Ca Mau City, Ca Mau province	360
Hoa Trung Industrial Park	3E An Duong Vuong, Ca Mau Town, Ca Mau Province	352

ที่มา: Vietnam Industrial Parks Investment Promotion (VIIP)

สำหรับผู้ประกอบการรายสำคัญในพื้นที่จังหวัดก่า เมา ส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนท้องถิ่นที่ลงทุนทำธุรกิจอยู่ในธุรกิจอาหารทะเลและสัตว์น้ำแปรรูป และมีเพียงผู้ประกอบการต่างชาติบางรายที่เข้ามาลงทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่นเท่านั้น โดยมีดังต่อไปนี้²⁷

- บริษัท **CAMIMEX** – หรือบริษัท Ca Mau Corporation Seafood Processing and Import Export เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวเวียดนาม ซึ่งดำเนินการผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา โดยบริษัทมีกำลังการผลิตประมาณ 10,000 ตันต่อปี และมีแรงงานในโรงงานผลิตกว่า 2,500 คน

²⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.camatravel.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

- **บริษัท Minh Phu Seafood Corporation** – เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวเวียดนาม รายใหญ่ในภูมิภาคตอนใต้ของเวียดนาม ซึ่งลงทุนธุรกิจการผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำ ตลอดจนการเพาะเลี้ยงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในหลายจังหวัด โดยสำหรับจังหวัดก่าเมา ได้จัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ (กุ้ง) เพื่อการส่งออกไปต่างประเทศ โดยโรงงานดังกล่าวมีกำลังการผลิตรวมกันกว่า 33,000 ตันต่อปี
- **บริษัท Minh Hai JOSTOCO** – เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวเวียดนาม ซึ่งดำเนินการผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำ (กุ้ง) เพื่อจำหน่ายในประเทศ และส่งออกไปต่างประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร แคนาดา ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสิงคโปร์
- **บริษัท Quoc Viet** – เป็นผู้ประกอบการเกาหลีใต้ที่มาร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่น ซึ่งแปรรูปและส่งออกกุ้งและกุ้งแปรรูปไปต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์

➤ จังหวัดเตียน เกียง (Tien Giang)²⁸

จังหวัดเตียน เกียง ตั้งอยู่ทางทิศของประเทศเวียดนาม มีขนาดพื้นที่ 2,508 ตารางกิโลเมตร โดยมีพื้นที่ทางทิศเหนือติดกับจังหวัด Long An พื้นที่ทางทิศตะวันตกติดกับจังหวัด Dong Thap และพื้นที่ทางทิศใต้ติดกับจังหวัด Vinh Long และ Ben Tre ส่วนทางทิศตะวันออกติดกับทะเล

จังหวัดเตียน เกียง มีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งมีพื้นที่สำหรับทำการเกษตรมากถึง 300,000 เฮกตาร์ มีพื้นที่สำหรับการทำปศุสัตว์กว่า 10,000 เฮกตาร์ และพื้นที่สำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกว่า 20,000 เฮกตาร์ ทำให้จังหวัดเตียน เกียง เหมาะสมต่อการทำการเกษตร ปศุสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยผลผลิตสำคัญของจังหวัด ได้แก่ ผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ส้ม แก้วมังกร ทุเรียน เป็นต้น รวมถึงผลไม้แปรรูป เช่น น้ำผลไม้ ผลไม้อบแห้ง เป็นต้น สัตว์น้ำ เช่น หอย กุ้ง ปลา เป็นต้น เนื้อสัตว์ และเนื้อไก่

²⁸ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.tiengiang.gov.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ แหล่งน้ำสำคัญของจังหวัดคือแม่น้ำ 2 สายสำคัญที่ไหลผ่านจังหวัด ได้แก่ Tien River และ Vam Co Tay River ขณะเดียวกัน แม่น้ำทั้งสองสายยังเป็นเส้นทางสัญจรหลักที่ใช้ขนส่งสินค้าจากจังหวัดไปยังจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ Mekong Delta

จังหวัดเตียน เกียง มีขนาดระบบเศรษฐกิจหรือขนาดของ GDP ในปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 48,694 พันล้านดอง (ประมาณ 2.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของ GDP ทั้งประเทศ) โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดในปี พ.ศ. 2558 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ร้อยละ 9

จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเตียน เกียง มีประมาณ 1,700,000 คน (เป็นประชากรในวัยทำงานประมาณร้อยละ 53) โดยประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในจังหวัดนี้อยู่ที่ประมาณ 1,620 ดอลลาร์สหรัฐ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2558)²⁹

ทั้งนี้ พื้นที่โดยรอบของเมืองเตียน เกียงเป็นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) จำนวนทั้งสิ้น 5 แห่ง

ตารางที่ 8-7 เขตอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออกในและโดยรอบเมืองเตียน เกียง

เขตอุตสาหกรรม (Industrial Parks)	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)
Tan Huong Industrial Park	Tan Huong Industrial Park, Tan Huong Commune, Chau Thanh District	197.3
Soai Rap Shipyard Industrial Park	Gia Thuan and Vam Lang commune, Go cong Dong District	285
My Tho Industrial Park	No.27, Nam Ki Khoi Nghia, Ward 4, My Tho District	79.14
Long Giang Industrial Park	Tan Lap Commune, Tan Thuan District	540
An Phuoc Seaport - Gia Thuan Industrial Complex	Gia Thuan and Vam Lang commune, Go cong Dong District	625

ที่มา: Vietnam Industrial Parks Investment Promotion (VIIPIP)

²⁹ รวบรวมข้อมูลจาก ที่มา: <http://www.camatravel.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

สำหรับผู้ประกอบการรายสำคัญในพื้นที่จังหวัดเตียน เกียง มีดังต่อไปนี้³⁰

- บริษัท **Go Dang Aquatic Product Processing Co., Ltd.** – เป็นบริษัทของนักลงทุนท้องถิ่น ซึ่งดำเนินธุรกิจการผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำ
- บริษัท **Vietnam Tropical Exported Foods Producing Co., Ltd.** – เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวมาเลเซีย ซึ่งเข้ามาลงทุนในธุรกิจการเพาะปลูกพืชผักและผลไม้ชนิดต่างๆ รวมถึงดอกไม้ ในพื้นที่หลายจังหวัดทางตอนใต้ของเวียดนาม อาทิ เตียน เกียง, เบิน แจ, ลอง อัน, ฯลฯ โดยผลผลิตส่วนใหญ่จะจำหน่ายในประเทศ ในรูปของผัก ผลไม้ หรือดอกไม้สด
- บริษัท **Uni-President Vietnam** – เป็นบริษัทของนักลงทุนชาวไต้หวัน ซึ่งดำเนินธุรกิจในการเกษตร ปศุสัตว์ และประมงในเวียดนาม โดยในจังหวัดเตียน เกียง บริษัทได้เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงงานอาหารสัตว์น้ำ (อาหารกุ้งและปลา) เพื่อจำหน่ายในตลาดทั่วประเทศ
- บริษัท **C.P. Vietnam Corporation** – เป็นบริษัทของนักลงทุนไทยที่เข้าไปลงทุนซึ่งทำฟาร์มปศุสัตว์เลี้ยงวัวในจังหวัด

8.4 การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.4.1 ผู้เล่นสำคัญในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

8.4.1.1 ผู้ประกอบการไทยรายสำคัญ

➤ บริษัท **C.P. Vietnam Corporation**³¹

บริษัท C.P. Vietnam Corporation เป็นบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ซึ่งเข้ามาลงทุนในเวียดนามในปี พ.ศ. 2536 (ภายหลังจากที่รัฐบาลเวียดนามดำเนินนโยบายเปิดเสรีการลงทุนในปี พ.ศ. 2535) โดยเข้ามาประกอบธุรกิจในภาคการเกษตร ปศุสัตว์ และอาหารแปรรูป และแบ่ง

³⁰ รวบรวมข้อมูลจาก TIEN GIANG INVESTMENT - TRADE - TOURISM PROMOTION CENTER และ Vietnam Industrial Parks Investment Promotion (VIPIP)

³¹ ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

กิจการของบริษัทออกเป็น 3 ภาคส่วน ได้แก่ อุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์บก (ไก่และสุกร) อุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ปลาและกุ้ง) และอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์

ปัจจุบัน บริษัท C.P. Vietnam Corporation จ้างแรงงานในบริษัททั่วทั้งประเทศกว่า 16,000 คน โดยเป็นแรงงานชาวไทยประมาณ 200 คน หรือราวร้อยละ 2 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด ส่วนแรงงานส่วนที่เหลือเป็นแรงงานชาวเวียดนามทั้งหมด และบริษัทลงทุนจัดตั้งโรงงานและฟาร์มในเวียดนาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

- โรงงานแปรรูปสัตว์บก 6 แห่ง
- โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ 3 แห่ง (ได้แก่ จังหวัด Dong Nai, Can Tho และ Ben Tre)
- ฟาร์มปลา 4 แห่ง (เพาะเลี้ยงปลาแพนกาเซียสตอลส์ได้ 20,000 ตันต่อปี)
- ฟาร์มกุ้ง 7 แห่ง (เพาะเลี้ยงกุ้งขาว (White Shrimp) ได้ 12,000 ล้านตัวต่อปี)
- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ เช่น จังหวัด Binh Dinh, Can Tho เป็นต้น

➤ บริษัท Thai Beverage Public Company

บริษัท Thai Beverage Public Company เป็นหนึ่งในบริษัทจากอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปไทยที่ได้ขยายการลงทุนเข้าไปในเวียดนาม ทั้งนี้ ในประเทศไทย บริษัท Thai Beverage Public Company ดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและอาหารแปรรูป ได้แก่ ธุรกิจผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ สุรา เป็นต้น ธุรกิจผลิตเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ เช่น น้ำดื่ม น้ำอัดลม น้ำหวาน เป็นต้น ธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากการผลิตหลักของบริษัท ได้แก่ การผลิตอาหารสัตว์ การผลิตปุ๋ย ฯลฯ และธุรกิจร้านอาหารญี่ปุ่น

สำหรับธุรกิจของบริษัทในเวียดนาม บริษัท Oishi Group PLC ซึ่งเป็นเครือธุรกิจของ Thai Beverage Public Company ได้เข้าไปลงทุนธุรกิจนำเข้าและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มชาเขียวและเครื่องดื่มประเภทต่างๆ ในเวียดนาม และยังมีแผนที่จะจัดสร้างโรงงานผลิตเครื่องดื่มดังกล่าวในเวียดนามในอนาคต³² นอกจากนี้ บริษัท Thai Beverage Public Company ได้เข้ามาลงทุนโดยเข้าซื้อหุ้นจากกลุ่มธุรกิจ Masan Group ซึ่งเป็นผู้ประกอบการท้องถิ่นในอุตสาหกรรมอาหารและ

³² รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.nationmultimedia.com/business/Oishi-looks-to-output-base-to-meet-rising-demand-i-30255661.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

เครื่องดื่ม และธุรกิจอื่น ๆ เช่น ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจเหมืองแร่ เป็นต้น โดยเข้าไปถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25³³

➤ บริษัท Betagro Group

บริษัท Betagro Group เป็นบริษัทจากประเทศไทย ซึ่งมีธุรกิจหลักอยู่ในภาคการเกษตรและปศุสัตว์รวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตรและปศุสัตว์ ทั้งนี้ บริษัท Betagro Group ได้เข้าไปลงทุนในหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม โดยสำหรับในเวียดนาม บริษัทได้เข้าไปจัดตั้งโรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ (อาหารกุ้ง) และโรงงานผลิตเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์ (Animal Drug) ในจังหวัดดองไน (ร่วมทุนกับบริษัท Thai Luxe Enterprise) เมื่อปี พ.ศ. 2549³⁴

นอกจากนี้ ยังได้เข้ามาดำเนินการในธุรกิจนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อหมูและเนื้อไก่ของบริษัทเข้ามาจำหน่ายในเวียดนาม ผ่านตัวแทนจำหน่ายและจำหน่ายในร้านค้าของบริษัทที่เปิดอยู่ทั่วประเทศ และในปัจจุบัน บริษัท Betagro Group ในเวียดนาม ยังได้ลงทุนทำธุรกิจฟาร์มปศุสัตว์ในจังหวัดดองไนด้วย³⁵

➤ บริษัท Thai Wah Food Products Public Company

บริษัท Thai Wah Food Products Public Company เป็นบริษัทผู้ผลิตในอุตสาหกรรมวุ้นเส้นในไทย ภายใต้แบรนด์สินค้าหลายแบรนด์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์วุ้นเส้น ภายใต้เครื่องหมาย “มังกรคู่” “หงษ์” และ “กิเลนคู่” ผลิตภัณฑ์ก๊วยเตี๋ยวเซี่ยงไฮ้ ภายใต้เครื่องหมาย “มังกรคู่” ผลิตภัณฑ์ก๊วยเตี๋ยวเส้นเล็กสด เส้นใหญ่ และเส้นหมี่ ภายใต้เครื่องหมาย “กิเลนคู่” และผลิตภัณฑ์แป้งมันสำปะหลัง สาकु แป้งข้าวเหนียว และแป้งข้าวเจ้า ภายใต้เครื่องหมาย “นิวเกรด”³⁶

³³ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.wsj.com/articles/thailands-singha-to-invest-1-billion-in-vietnams-masan-group-1451027514> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³⁴ รวบรวมข้อมูลจาก <https://www.vietnambreakingnews.com/2006/04/thai-agribusiness-betagro-growing-in-vietnam/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³⁵ รวบรวมข้อมูลจาก <https://www.talkvietnam.com/2006/03/thailand-feed-giant-to-expand-investment-in-vietnam/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.twfp.co.th/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ บริษัทในเครือ คือ บริษัท Thai Wah Starch ได้เข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานแปรรูปมันสำปะหลังขึ้นในนาม Tay Ninh Tapioca Joint Stock Company ในปี พ.ศ. 2538 โดยการร่วมทุนกับบริษัทผู้ผลิตโรงงานน้ำตาลในจังหวัด Tay Ninh (Tay Ninh Sugar Corporation) ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ของบริษัท Tay Ninh Tapioca Joint Stock Company ได้แก่ แป้งมันสำปะหลัง และน้ำเชื่อมกลูโคส (Glucose Syrup) โดยบริษัทดำเนินการจำหน่ายสินค้าทั้งในตลาดเวียดนามและส่งออกต่างประเทศ

➤ บริษัท Pataya Food Industries³⁷

บริษัท Pataya Food Industries เป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อาหารกระป๋อง อาหารซอง และอาหารสัตว์จากไทย ภายใต้แบรนด์สินค้าหลายแบรนด์ ได้แก่ Nautilus, Sea crown, Mongkut Talay, Lilly, ฯลฯ โดยมีการจำหน่ายและส่งออกสินค้าไปในตลาดหลายประเทศ เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา เอเชีย เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัท Pataya Food Industries มีฐานการผลิตหลักอยู่ในประเทศไทย จีน เวียดนาม และฝรั่งเศส โดยสำหรับการลงทุนในเวียดนาม บริษัท Pataya Food Industries ได้เข้าไปจัดตั้งบริษัท Pataya Food Industries (Veitnam) ขึ้นในปี พ.ศ. 2542 ในจังหวัดเกิ่นเซอ โดยดำเนินการผลิตและแปรรูปสินค้าประมง อาทิ ปลาซาร์ดีนและปลาแมคเคอเรลกระป๋อง เนื้อปูกระป๋อง และเนื้อกุ้งกระป๋อง เพื่อจำหน่ายในประเทศรวมถึงส่งออกต่างประเทศ

➤ บริษัท Royal Foods

บริษัท Royal Foods จำกัด เป็นผู้ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารกระป๋องและเครื่องปรุงรสจากไทย ภายใต้แบรนด์สินค้าตรา “สามแม่ครัว” โดยมีการส่งออกสินค้าไปในตลาดต่างประเทศ อาทิ สหภาพยุโรป แอฟริกา อเมริกาเหนือและใต้ ออสเตรเลีย รวมถึงเอเชีย³⁸

³⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.patayafood.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

³⁸ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.threeladycooks.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

สำหรับการลงทุนในเวียดนาม บริษัทได้ดำเนินการเข้าไปจัดตั้งโรงงานในเวียดนามในปี พ.ศ. 2550 ในเขตอุตสาหกรรมในจังหวัด Tien Giang (ร่วมทุนกับบริษัท โมเดิร์นฟู้ดเวียดนาม³⁹) โดยโรงงานดังกล่าวมีขนาดพื้นที่ 50,000 ตารางเมตร⁴⁰

ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 บริษัทก็ได้จัดตั้งโรงงานผลิตแห่งที่ 2 ขึ้นในจังหวัด Nghe An โดยปัจจุบัน บริษัท Royal Foods มีโรงงานผลิตทั้งสิ้น 5 โรงงาน โดยดำเนินการผลิตสินค้าปลาซาร์ดีน และปลาแมคเคอเรลกระป๋องโดยมีกำลังการผลิตมากกว่า 300 ตันต่อวัน เพื่อจำหน่ายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ⁴¹

➤ บริษัท Thai Union Group

บริษัท Thai Union Group เป็นบริษัทผู้ผลิตไทย จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2520 โดยดำเนินการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูป เช่น ปลากระป๋อง ปลาแซ่แข็ง เป็นต้น ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปและอาหารแช่แข็ง ผลิตภัณฑ์ขนมอบกรอบที่มีส่วนผสมของสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์ขนมหวานและเบเกอรี่ และผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ โดยแบรนด์สินค้าหลักของบริษัท ได้แก่ Thai Union Frozen, SEAELECT, Fisso และ Bellotta นอกจากนี้ บริษัทยังเป็นผู้ป้อนวัตถุดิบให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปรายอื่นๆ ด้วย เช่น Jonh West (ฝรั่งเศส), Petit Navire (ฝรั่งเศส), Parmentier (ฝรั่งเศส), Mareblu (อิตาลี), Chicken of the Sea (สหรัฐอเมริกา) เป็นต้น

สำหรับการลงทุนในเวียดนาม บริษัท Songkla Canning PCL. (บริษัทในเครือของ Thai Union Group) ได้เข้าไปร่วมทุนโดยถือครองหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 51 ในบริษัท Yueh Chyang Canned Food Company ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตอาหารทะเลกระป๋องชาวเวียดนามในจังหวัดลอง อัน (Long An) ในปี พ.ศ. 2550 โดยปัจจุบัน ดำเนินการผลิตอาหารทะเลกระป๋องแปรรูป ได้แก่ เนื้อปูกระป๋อง กุ้งกระป๋อง และปลาทูน่ากระป๋อง เพื่อจำหน่ายในประเทศบางส่วนและส่งออกไปต่างประเทศเป็นสำคัญ โดยใช้วัตถุดิบที่จับได้บางส่วน และยังนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ เช่น ไทย ได้วัน เป็นต้น

³⁹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://info.matichon.co.th/rich/rich.php?srctag=07016010156&srcday=&search=no> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.nicaonline.com/webboard/index.php?topic=8204.0> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴¹ รวบรวมข้อมูลจาก http://vccinews.com/news_detail.asp?news_id=31237 (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

8.4.1.2 ผู้ประกอบการต่างชาติรายสำคัญ

➤ บริษัท Nestle Vietnam

บริษัท Nestle Vietnam จำกัด เป็นบริษัทในเครือธุรกิจของบริษัท Nestle ซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้าอาหารแปรรูป⁴² รายใหญ่จากสวิสเซอร์แลนด์ โดยเข้ามาดำเนินการจัดตั้งในเวียดนามครั้งแรกในปี พ.ศ. 2549 แต่ต้องปิดตัวลงในปี พ.ศ. 2518 หลังจากนั้น ในปี พ.ศ. 2538 บริษัท Nestle Vietnam ได้เปิดกิจการขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยมีโรงงานหลักทั้งหมด 3 โรงงานในจังหวัดดองไน (Dong Nai) และมีอีก 2 โรงงานในจังหวัดดลองอัน (Long An) และฮึงเยน (Hung Yen) นอกจากนี้ บริษัทมีพนักงานทั้งสิ้นประมาณ 14,000 ราย และใช้เงินลงทุนมากกว่า 75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ การผลิตในเวียดนามของบริษัทจะทำการผลิตสินค้าหลากหลายประเภทด้วยกัน ได้แก่ กาแฟสำเร็จรูป กาแฟ 3-in-1 ครีมเทียม เครื่องดื่ม 3-in-1 (แบบผงและที่เป็นเครื่องดื่มสำเร็จรูป) ผลิตภัณฑ์ธัญพืช นมผงสำหรับเด็กทารก นมผงสำหรับผู้มีครรภ์ อาหารเสริมสำหรับเด็กทารก ขนมทำจากโกโก้และช็อกโกแลต รวมไปถึงซอสปรุงรส โดยทั้งหมดเป็นสินค้าภายใต้แบรนด์สินค้าของบริษัท อาทิ Nescafe, Coffee Mate, Nestea, NesVita, Milo, Kitkat, Maggi, Cerelac, Con Flakes, Koko Krunch, ฯลฯ โดยสินค้าส่วนใหญ่จำหน่ายในประเทศ และมีผลิตภัณฑ์บางส่วนที่ส่งออกไปต่างประเทศ ได้แก่ กาแฟ 3-in-1 เครื่องดื่ม 3-in-1 และซอสปรุงรส⁴³

สินค้าผลิตภัณฑ์กาแฟของบริษัทถือเป็นสินค้าหลัก โดยผลิตภัณฑ์กาแฟ (ผลิตภัณฑ์กาแฟโรบัสต้า) ที่ผลิตจากโรงงานของบริษัทในเวียดนามสามารถสร้างยอดขายทั่วโลกสูงถึงร้อยละ 25 ของยอดขายผลิตภัณฑ์กาแฟทั้งหมด ทั้งนี้ วัตถุประสงค์กาแฟที่บริษัทนำเข้ามาแปรรูปส่วนใหญ่มาจากแหล่งเพาะปลูกในจังหวัดดักลัก (Dak Lak) ซึ่งเป็นแหล่งผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาค

⁴² ผลิตภัณฑ์ของบริษัทครอบคลุมตั้งแต่นมข้น นมผง น้ำดื่มบรรจุขวด นมพาสเจอร์ไรซ์ นมเปรี้ยว กาแฟพร้อมดื่ม ไอศกรีม คอฟฟี่เมต ช็อกโกแลต และลูกอม

⁴³ รวบรวมข้อมูลจาก <https://www.nestle.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ บริษัท Olam International

บริษัท Olam International เป็นบริษัทสัญชาติสิงคโปร์ที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 โดยเริ่มลงทุนจากธุรกิจค้าและจำหน่ายเม็ดมะม่วงหิมพานต์ในไนจีเรียและอินเดีย ปัจจุบัน บริษัท Olam International ขยายตัวและกลายเป็นบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนกระจายอยู่ทั่วโลกกว่า 70 ประเทศ โดยประกอบธุรกิจหลักในภาคการเพาะปลูกและแปรรูปพืชผลทางการเกษตร ได้แก่ กาแฟ โกโก้ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ ข้าว และฝ้าย

ทั้งนี้ บริษัท Olam International ได้มีการเข้าไปลงทุนในเวียดนามเมื่อปี พ.ศ. 2543 โดยเริ่มต้นจากการจัดตั้งโรงงานแปรรูปกาแฟเป็นกาแฟ 3-in-1 (Instant Coffee) ในจังหวัด Dak Nong และจัดตั้งสำนักงานขายในหลายจังหวัด ได้แก่ Ho Chi Minh City, Long An, Dong Nai, Dak Lak, Lam Dong และ Gia Lai ปัจจุบัน บริษัท Olam International ดำเนินการผลิตไม่เพียงแต่การแปรรูปกาแฟเพื่อส่งออกเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการส่งออกและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่นๆ เช่น พริกไทยดำ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ เป็นต้น โดยมีโรงงานผลิตในประเทศ 7 แห่ง และจัดจ้างแรงงานกว่า 1,700 คน นอกจากนี้ บริษัท Olam International ยังดำเนินการซื้อ-ขายสินค้าเกษตร อาทิ ฝ้าย ไม้ นม และธัญพืช⁴⁴

➤ บริษัท Ajinomoto Group Corporate

บริษัท Ajinomoto Group Corporate เป็นบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตเครื่องปรุงรส โดยบริษัทได้ขยายฐานการผลิตเข้ามาในหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สำหรับในเวียดนาม บริษัท Ajinomoto Group Corporate ได้เข้ามาลงทุนและจัดตั้งบริษัท Ajinomoto Vietnam Company ในปี พ.ศ. 2534 โดยเริ่มต้นจากการผลิตเครื่องปรุงรส เพื่อจำหน่ายในประเทศ และต่อมาในปี พ.ศ. 2548 ได้เริ่มดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์ซอสปรุงรส เพื่อจำหน่ายในประเทศ⁴⁵

⁴⁴ รวบรวมข้อมูลจาก <http://olamgroup.com/locations/asia/vietnam/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁵ รวบรวมข้อมูลจาก http://www.ajinomoto.com/en/presscenter/press/detail/g2008_09_22.html (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ปัจจุบัน บริษัท Ajinomoto Vietnam Company ดำเนินการผลิตเครื่องปรุงรส (ผงชูรส และผงปรุงรส) ซอสปรุงรส (น้ำสลัด ซอสมายองเนส ซอสถั่วเหลือง และน้ำส้มสายชู) แป้งและเกล็ดขนมปังสำหรับประกอบอาหาร เครื่องดื่มชาและกาแฟ (กาแฟ 3-in-1 กระป๋องและแบบซอง และชา 3-in-1 แบบซอง) และผลไม้เชื่อม (แอปเปิ้ลคอกที่เชื่อมในน้ำเชื่อม) โดยโรงงานผลิตของบริษัท มีด้วยกัน 2 แห่ง ได้แก่ โรงงาน Bien Hoa Ajinomoto Factory ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ตั้งอยู่ในจังหวัด Dong Nai และโรงงาน Ajinomoto Long Thanh Factory ซึ่งเปิดดำเนินการผลิตในปี พ.ศ. 2551 โดยตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรม Long Thanh Industrial Zone ในจังหวัด Dong Nai เช่นกัน ทั้งนี้ บริษัทจัดสร้างศูนย์กระจายสินค้าขึ้น 5 แห่งในจังหวัด Hai Dong, Da Nang, Khanh Hoa, Dong Nai และ Can Tho และจัดจ้างแรงงานในบริษัทเกือบ 2,300 คน⁴⁶

➤ บริษัท Unilever Vietnam

บริษัท Unilever Vietnam เป็นบริษัทในเครือบริษัท Unilever International ซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภคขนาดใหญ่จากสหราชอาณาจักร (ซึ่งร่วมทุนกับเนเธอร์แลนด์) โดยบริษัทได้เข้ามาลงทุนในประเทศเวียดนามในปี พ.ศ. 2538 โดยเริ่มต้นจากการร่วมทุนกับบริษัทเวียดนามในนาม Lever Haso และ Lever Viso จากนั้นในปี พ.ศ. 2543 บริษัทได้ทำการควบรวมกิจการของบริษัท Lever Haso และ Lever Viso เป็นบริษัท Unilever Vietnam Joint Venture และจัดตั้งบริษัท Unilever Vietnam ขึ้น

ในปัจจุบัน บริษัท Unilever Vietnam มีโรงงานผลิตสินค้าที่มีความทันสมัยมากอยู่ในบริเวณคูจี (Cu Chi) ซึ่งย้ายโรงงานมาจากกรุงฮานอย และจังหวัดทูตึก (Thu Duc) เพื่อประสานงานกับหุ้นส่วนธุรกิจท้องถิ่นอย่าง Vinachem โดยบริษัทมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่นครโฮจิมินห์ และมีสำนักงานขายกระจายตัวอยู่ทั่วเวียดนาม อาทิ นครโฮจิมินห์ กรุงฮานอย ดานัง และเกิ่นเซอ นอกจากนี้ ยังเปิดศูนย์กระจายสินค้าขนาดใหญ่ในนิคมอุตสาหกรรมไฮฟอง ในจังหวัดบิन्हเซือง (Binh Duong) มีเนื้อที่กว่า 10 เฮกตาร์ อีกด้วย โดยในส่วนของสินค้าอาหารแปรรูปที่บริษัท Unilever Vietnam ผลิตและจำหน่ายในเวียดนาม ได้แก่ ผลิตภัณฑืชา “Lipton” ผงปรุงรสและซุบก้อน “Knor” และผลิตภัณฑืไอศกรีม “Wall’s”

ทั้งนี้ บริษัท Unilever Vietnam จัดจ้างแรงงานในบริษัทจำนวนกว่า 2,000 อัตรา และยังมีจ้างงานทางอ้อมที่เกิดจากธุรกิจอื่นอีกมากกว่า 20,000 อัตรา (ผ่านการทำ Contract

⁴⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.ajinomoto.com.vn/about/ajinomoto-vietnam> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

Farming กับเกษตรกรท้องถิ่น และการจ้างงานอื่น ๆ⁴⁷) โดยแรงงานเหล่านี้ทำงานในโรงงานในเครือ Unilever Vietnam ที่มีมากกว่า 15 โรงงานทั่วประเทศ

➤ **บริษัท Freisland Campina Vietnam Co., Ltd.**⁴⁸

บริษัท Freisland Campina Vietnam Co., Ltd. เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างผู้ประกอบการชาวเวียดนาม คือ Protrade Corporation และบริษัทผู้ผลิตผลิตภัณฑ์นม (Dairy Products) จากประเทศเนเธอร์แลนด์ คือ Royal Friesland Campina โดยการร่วมทุนเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2538

โรงงานผลิตของบริษัท Freisland Campina Vietnam Co., Ltd. จัดตั้งอยู่ในจังหวัด Binh Duong และจังหวัด Ha Nam ดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์จากนม ภายใต้แบรนด์สินค้าของบริษัทหลากหลายแบรนด์ ได้แก่ Dutch Lady, Friso, Yomost, Fristi, ฯลฯ โดยมีกำลังการผลิตสินค้าต่างๆ รวมกันกว่า 1.5 พันล้านหน่วย ทั้งนี้ ในส่วนของวัตถุดิบนั้น บริษัทรับนมสดจากเกษตรกรรายย่อยท้องถิ่นมาเป็นวัตถุดิบ และยังคงดำเนินโครงการร่วมทุนกับรัฐบาลเวียดนามเพื่อพัฒนาเขตฟาร์มปศุสัตว์ไววนมอย่างยั่งยืน (Sustainable Dairy Zone) บริเวณพื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัด Ha Nam เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไววนมในพื้นที่ และพัฒนาอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของเวียดนามให้รองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นมที่กำลังขยายตัว⁴⁹

8.4.1.3 ผู้ประกอบการท้องถิ่นรายสำคัญ

➤ **บริษัท Vietnam National Vegetable, Fruit and Agricultural Product Corporation Limited (Vegetexco)**⁵⁰

บริษัท Vietnam National Vegetable, Fruit and Agricultural Product Corporation Limited (Vegetexco) เป็นบริษัทรัฐวิสาหกิจของเวียดนาม ซึ่งดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและเกษตรแปรรูป ได้แก่ การเพาะปลูกพืชผักและผลไม้และการแปรรูปสินค้าเกษตร

⁴⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <https://www.unilever.com/sustainable-living/the-sustainable-living-plan/enhancing-livelihoods/inclusive-business/creating-an-inclusive-supply-chain/tea-vietnam.html> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁸ รวบรวมข้อมูลจาก <http://production.frieslandcampina.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁴⁹ รวบรวมข้อมูลจาก <https://www.frieslandcampina.com/en/sustainability/csr-cases/developing-dairy-zones-in-vietnam/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁰ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vegetexcovn.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

โดยบริษัท Vegetexco ประกอบด้วยบริษัทในเครือหลากหลายบริษัทตั้งอยู่ใน 16 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดทางตอนเหนือและตอนใต้ของประเทศ

ทั้งนี้ สินค้าเกษตรที่บริษัทในเครือ Vegetexco เพาะปลูกมีหลากหลายชนิด ได้แก่ ข้าว ถั่ว งา เม็ดมะม่วงหิมพานต์ กาแฟ มันสำปะหลัง พริก พริกไทย กระเทียม ขิง อบเชย ลิ้นจี่ แดงกวา มะพร้าว กล้วย ขนุน มะม่วง มะละกอ ฝรั่ง มะเขือเทศ ข้าวโพด ผักโขม แก้วมังกร สับปะรด ฯลฯ ส่วนสินค้าแปรรูปของบริษัทในเครือ ได้แก่ ผักและผลไม้ดอง ผักและผลไม้ตากแห้ง ผักและผลไม้กระป๋อง น้ำผักและน้ำผลไม้ และผักและผลไม้เชื่อม โดยส่วนแบ่งตลาดของสินค้าของ Vegetexco มีมากถึงร้อยละ 28.5 ของอุตสาหกรรมผักและผลไม้แปรรูปทั้งหมดในประเทศ

➤ บริษัท Vietnam Vegetable Oils Industry Corporation (Vocarimex)⁵¹

บริษัท Vietnam Vegetable Oils Industry Corporation (Vocarimex) เป็นบริษัทผู้ผลิตและแปรรูปน้ำมันพืชรายใหญ่ในเวียดนาม บริษัทดังกล่าวจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2519 โดยเริ่มต้นจากการเป็นบริษัทรัฐวิสาหกิจ และในปี พ.ศ. 2558 ได้มีการปรับโครงสร้างองค์กรโดยร่วมทุนกับบริษัทภาคเอกชน ทำให้บริษัท Vocarimex ปรับเปลี่ยนเป็นบริษัทเอกชนในปัจจุบัน

ทั้งนี้ โรงงานของบริษัท Vocarimex มีมากกว่า 10 แห่ง (รวมโรงงานของบริษัทลูกในเครือ Vocarimex) โดยกำลังการผลิตน้ำมันพืชชนิดต่างๆ รวมกันเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 250,000 ตัน สำหรับสินค้าหลักของบริษัท Vocarimex คือผลิตภัณฑ์น้ำมันพืช ซึ่งมีมากกว่า 50 ชนิด เช่น น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันมะพร้าว น้ำมันงา เป็นต้น โดยมีแบรนด์สินค้าหลัก ได้แก่ SOBY, Sun Go และ Voca โดยสินค้าของบริษัทถูกจำหน่ายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น สหภาพยุโรป เป็นต้น

➤ บริษัท Vinamilk

บริษัท Vinamilk เป็นบริษัทผู้ผลิตนมและผลิตภัณฑ์จากนมรายใหญ่ของเวียดนาม จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2519 โดยเริ่มต้นจากโรงงานผลิตและแปรรูปนมวัว 3 แห่ง ปัจจุบัน บริษัท Vinamilk มีการลงทุนทั้งในธุรกิจปศุสัตว์ (ฟาร์มโคนม) และธุรกิจโรงงานแปรรูปนม โดยฟาร์มโคนมของบริษัทมีด้วยกันทั้งสิ้น 5 แห่ง ตั้งอยู่ในจังหวัด Tuyen Quang, Nghe An, Thanh Hoa, Binh Dinh และ Lam Dong ส่วนโรงงานแปรรูปนม บริษัทมีโรงงานในประเทศทั้งหมด 13 แห่ง และยังมีการ

⁵¹ รวบรวมข้อมูลจาก <http://vocarimex.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ลงทุนเข้าไปจัดตั้งโรงงานในต่างประเทศ อาทิ นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา⁵² ดังแสดงในตารางต่อไป

ตารางที่ 8-8 โรงงานผลิตของบริษัท Vinamilk ในเวียดนาม

ลำดับ	โรงงาน	ปีที่จัดตั้ง	ที่ตั้ง	ผลิตภัณฑ์หลักที่ผลิต
1	Thong Nhat Dairy Factory	2519	Thong Nhat	Dairy Products
2	Truong Tho Dairy Factory	2519	Truong Tho	Dairy Products
3	Dielac Powdered Milk Factory	2519	Ho Chi Minh City	Powdered Milk
4	Hanoi Dairy Factory	2537	Hanoi	Dairy Products
5	Can Tho Dairy Factory	2544	Can Tho	Dairy Products
6	Binh Dinh Dairy Factory	2546	Binh Dinh	Dairy Products
7	Sai Gon Dairy Factory	2546	Ho Chi Minh City	Dairy Products
8	Tien Son Dairy Factory	2548	Bac Giang	Dairy Products
9	Nghe An Dairy Factory	2548	Nghe An	Dairy Products
10	Da Nang Dairy Factory	2555	Da Nang	Dairy Products
11	Lam Son Dairy Factory	2555	Lam Son	Dairy Products
12	Vietnam Beverages Factory	2555	Binh Duong	Various
13	Viet Nam Dairy Factory	2556	Binh Duong	Various

ที่มา : <https://www.vinamilk.com.vn/en/lich-su-phat-trien>

➤ บริษัท Highlands Coffee

บริษัท Highlands Coffee เป็นบริษัทชาวเวียดนาม จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2541 โดยดำเนินธุรกิจใอุตสาหกรรมกาแฟเวียดนามตั้งแต่การเพาะปลูก และแปรรูปเมล็ดกาแฟไปจนถึงการดำเนินธุรกิจร้านกาแฟแบบแฟรนไชส์

ปัจจุบัน บริษัท Highlands Coffee มีมากกว่า 200 สาขาทั่วประเทศ โดยร้านส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ของเวียดนาม เช่น กรุงฮานอย นครโฮจิมินห์ ไฮฟอง เกิ่นเซอ ดานัง บาเรีย-หุงเต่า ดองไน บินห์เซือง เป็นต้น⁵³

⁵² รวบรวมข้อมูลจาก <https://www.vinamilk.com.vn> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵³ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.highlandscoffee.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ กลุ่มธุรกิจ Hoang Anh Gai Lai Group

กลุ่มธุรกิจ Hoang Anh Gai Lai Group (HAGL) เป็นกลุ่มธุรกิจสัญชาติเวียดนามที่ประกอบธุรกิจหลายหลายตั้งแต่ธุรกิจการก่อสร้าง ธุรกิจโรงไฟฟ้า ธุรกิจเหมืองแร่ ธุรกิจการเงิน และธนาคาร ไปจนถึงธุรกิจการเพาะปลูกและแปรรูปพืชผลทางการเกษตร จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2533 โดยปัจจุบัน ไม่เพียงแต่การลงทุนทำธุรกิจในเวียดนามเท่านั้น หากแต่กลุ่มธุรกิจ HAGL ยังได้ขยายการลงทุนเข้าไปในประเทศข้างเคียง เช่น สปป.ลาว และกัมพูชา ด้วย

สำหรับธุรกิจการเพาะปลูกและแปรรูปพืชผลทางการเกษตรในเวียดนามของกลุ่มธุรกิจ HAGL ได้ดำเนินธุรกิจต่างๆ ได้แก่ การทำสวนยาง (ลงทุนในปี พ.ศ. 2550) มีขนาดพื้นที่เพาะปลูก รวมกันทั่วประเทศกว่า 51,000 เฮกตาร์ และให้ผลผลิตน้ำยางมากกว่า 3 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยผลผลิตยางพาราจะถูกนำไปแปรรูปเป็นยางแผ่นและยางแท่งเพื่อส่งออก การทำไร้อ้อย (ลงทุน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555) มีขนาดพื้นที่เพาะปลูกรวมกันทั่วประเทศราว 5,000 เฮกตาร์ โดยผลผลิตอ้อย ถูกนำไปใช้ในการผลิตน้ำตาล (กำลังการผลิตอยู่ที่ 50,000 ตันต่อปี) ส่วนกากอ้อย ถูกใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าในโรงไฟฟ้าของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทในเครือของกลุ่มธุรกิจ HAGL ยังลงทุนในธุรกิจปศุสัตว์และการแปรรูปเนื้อวัวและนมวัว ธุรกิจเพาะปลูกปาล์มน้ำมันและการแปรรูป ตลอดจนธุรกิจการแปรรูปไม้ด้วย⁵⁴

➤ บริษัท Vissan Limited Company⁵⁵

บริษัท Vissan Limited Company เป็นธุรกิจเวียดนามที่ประกอบกิจการฟาร์มปศุสัตว์ และกิจการแปรรูปเนื้อสัตว์รวมถึงการผลิตอาหารแปรรูปประเภทต่างๆ จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2513 ภายใต้เครือบริษัท Saigon Trading Group (SATRA) โดยสำนักงานใหญ่ของบริษัท อยู่ในนครโฮจิมินห์ ขณะที่โรงงานแปรรูปและฟาร์มปศุสัตว์ของบริษัทมีด้วยกัน 3 แห่ง ได้แก่ โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ที่นครโฮจิมินห์ (กำลังการผลิต 3,000 ตันต่อปี) โรงงานอาหารแปรรูป จัดตั้งในเขตอุตสาหกรรม Tien Son Industrial Park ในจังหวัด Bac Ninh (กำลังการผลิตอาหาร ประเภทต่างๆ รวมกันกว่า 3,000 ตันต่อวัน) และฟาร์มปศุสัตว์ในจังหวัด Go Sao (เลี้ยงสุกร ประมาณ 6,500 ตัว)

⁵⁴ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.hagl.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁵ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.vissan.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท ได้แก่ เนื้อหมูและเนื้อวัวสด ผลิตภัณฑ์ไส้กรอก ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์กระป๋อง (ผลิตที่โรงงานที่จังหวัด Bac Ninh) และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แช่แข็ง (ผลิตที่โรงงานที่นครโฮจิมินห์) โดยสินค้าที่ผลิตได้ทั้งหมดจำหน่ายในตลาดเวียดนาม ซึ่งทางบริษัทได้มีการลงทุนศูนย์กระจายสินค้าใน 19 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อกระจายสินค้าให้เข้าถึงร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และห้างสรรพสินค้าต่างๆ

➤ **บริษัท Halong Canned Food JSC⁵⁶**

บริษัท Halong Canned Food JSC หรือ Halong Canfoco เป็นบริษัทบุกเบิกในธุรกิจผลิตและแปรรูปอาหารทะเลรายแรกๆ ในจังหวัดไฮฟอง ประเทศเวียดนาม โดยจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2500 ดำเนินการผลิตสินค้าอาหารทะเลกระป๋องและอาหารทะเลแช่แข็งส่งออกไปต่างประเทศเป็นหลักในตลาดสหภาพยุโรป ประเทศตะวันออกกลาง และเอเชีย รวมถึงจำหน่ายในประเทศบางส่วน

ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ของบริษัท ได้แก่ เนื้อปลาทูน่าแช่แข็ง กุ้งแช่แข็ง ปลาทูน่ากระป๋อง ปลาซาร์ดีนกระป๋อง ปลาแมคเคอเรลกระป๋อง ไส้กรอกปลา นอกจากนี้ บริษัทยังได้ผลิตสินค้าอื่นนอกเหนือจากอาหารทะเลแปรรูปด้วย คือ เนื้อหมูและเนื้อวัวกระป๋อง โดยปัจจุบัน บริษัท Halong Canned Food JSC มีโรงงานแปรรูปอาหารทะเล 8 แห่ง และจัดจ้างแรงงานในโรงงานกว่า 1,000 ราย

➤ **บริษัท Tai Nguyen Seafood Company⁵⁷**

บริษัท Tai Nguyen Seafood Company เป็นบริษัทผู้ผลิตและแปรรูปอาหารทะเลในจังหวัดอันยาง (An Giang) ดำเนินการผลิตและแปรรูปอาหารทะเล โดยเฉพาะปลาแพงกาเซียส และกุ้ง (กุ้งกุลาดำ (Black Tiger Shrimp) และกุ้งขาว (White Pawn)) (แต่ยังมีการแปรรูปสัตว์น้ำอื่น และอาหารชนิดอื่นๆ ด้วย เช่น ปลาหมึก หอย ปู ถั่ว ข้าวโพด มะระ กระเทียม มะพร้าว สับปะรด ตะไคร้ เป็นต้น) โดยผลิตภัณฑ์แปรรูปหลักได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหารกระป๋อง และอาหารแช่แข็ง

⁵⁶ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.canfoco.com.vn/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

⁵⁷ รวบรวมข้อมูลจาก <http://www.tainguyenseafood.com/> (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ บริษัท Tai Nguyen Seafood Company ดำเนินการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบนพื้นที่ขนาด 40 เฮกตาร์ในจังหวัดอันยาง มีกำลังการผลิตสัตว์น้ำ (ปลาและกุ้ง) ประมาณ 15,000-20,000 ตันต่อปี และขนส่งวัตถุดิบจากฟาร์มของบริษัทมาแปรรูปในโรงงาน โดยสินค้าทั้งหมดส่งออกไปต่างประเทศ ได้แก่ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา รวมถึงสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์

➤ บริษัท CASEAMEX Viet Nam⁵⁸

บริษัท CASEAMEX Viet Nam หรือชื่อเต็มคือบริษัท Cantho Import-Export Seafood Joint Stock Company เป็นบริษัทของผู้ประกอบการชาวเวียดนามซึ่งดำเนินธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำใน 13 จังหวัดและนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูป ซึ่งบริษัทมีโรงงานแปรรูปอยู่ในจังหวัดเกิ่นเซอ

สินค้าหลักของบริษัทคือ ปลาและผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป อาทิ ปลาแช่แข็ง ปลาบด ฯลฯ โดยผลผลิตที่ผลิตได้ของบริษัทราวร้อยละ 95 ถูกส่งออกไปตลาดต่างประเทศ เช่น ตลาดสหรัฐอเมริกา ตลาดอาเซียน ซึ่งรวมถึงประเทศไทยเช่นกัน (ส่วนผลผลิตที่เหลือราวร้อยละ 5 ถูกจำหน่ายในประเทศ)

ทั้งนี้ ห่วงโซ่การผลิตของบริษัททอดยาวมาตั้งแต่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ปลาชนิดต่างๆ) ไปจนถึงการแปรรูปเนื้อปลาที่ระดับปลายน้ำ

8.4.2 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

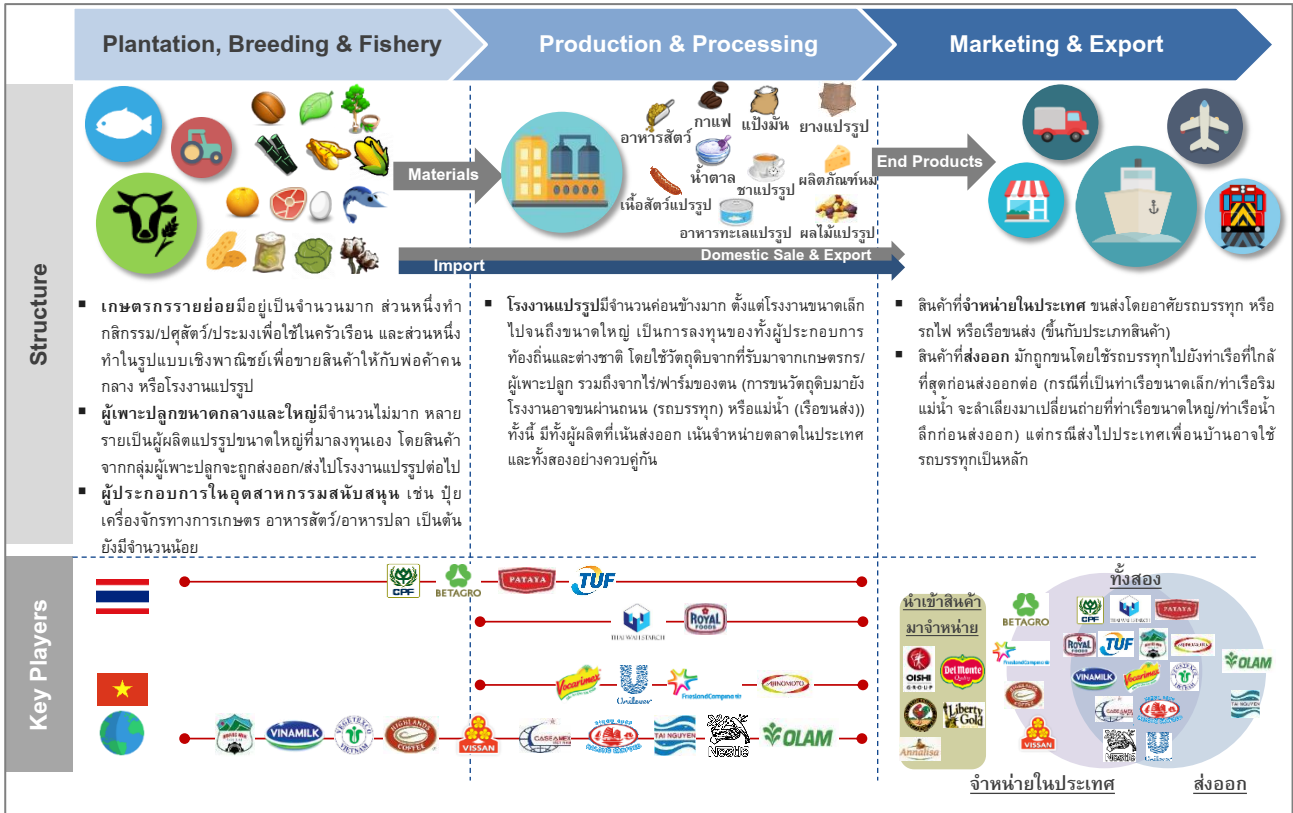
8.4.2.1 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตทั้งอุตสาหกรรม

ภาพที่ 8-7 แสดงโครงสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนาม ตั้งแต่กิจกรรมเริ่มต้นคือการเพาะปลูก ปศุสัตว์ ประมง และการผลิตอื่นๆ จนถึงกิจกรรมในขั้นสุดท้ายซึ่งคือการจัดจำหน่ายสินค้าไปให้แก่ผู้บริโภคในประเทศ รวมถึงการส่งออกไปตลาดต่างประเทศ

⁵⁸ ข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

ภาพที่ 8-7 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของ
อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเวียดนาม

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำ: การกสิกรรม ปศุสัตว์ และประมง (Plantation, Breeding & Fishery)**

โครงสร้างห่วงโซ่

ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของเวียดนามเริ่มต้นจากกิจกรรมพื้นฐานขั้นต้นคือการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมง โดยการเพาะปลูกในเวียดนามแบ่งออกเป็นการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ อันได้แก่ ข้าว ข้าวโพด กาแฟ ชา อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน พืชตระกูลถั่ว เป็นต้น และการเพาะปลูกพืชอื่นๆ อาทิ ผักและผลไม้ ป่าไม้ ฯลฯ ส่วนการปศุสัตว์ในเวียดนาม มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจหลากหลายชนิด โดยสัตว์ที่นิยมทำปศุสัตว์มากที่สุด ได้แก่ สุกร และไก่ เนื่องจากเป็นอาหารหลักของชาวเวียดนาม สำหรับการทำประมงในเวียดนาม ประกอบด้วยการทำประมงน้ำจืดตามแม่น้ำ

สายต่างๆ การทำประมงน้ำเค็มตามแนวชายฝั่ง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ และ/หรือ แม่น้ำสายต่างๆ ของเวียดนาม

บุคคล/กลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ผลิตในห่วงโซ่ระดับต้นน้ำนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรรายย่อย กลุ่มผู้เพาะปลูกขนาดกลางและใหญ่ และกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสนับสนุนภาคการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง

1) เกษตรกรรายย่อย

กลุ่มเกษตรกรรายย่อยในเวียดนามเป็นกลุ่มที่มีจำนวนและสัดส่วนมากที่สุดในห่วงโซ่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตในภาคการเพาะปลูกและกสิกรรม ส่วนพืชผลที่เพาะปลูกมาก ได้แก่ ข้าว กาแฟ ข้าวโพด เม็ดมะม่วงหิมพานต์ ยางพารา ผักและผลไม้ มันสำปะหลัง ฯลฯ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรในเวียดนามยังดำเนินการทำปศุสัตว์ เช่นเดียวกับการประกอบอาชีพประมงด้วยเช่นกัน โดยในภาคปศุสัตว์ เกษตรกรรายย่อยที่อยู่ในอุตสาหกรรมดังกล่าวทำปศุสัตว์สัตว์ปีกและสัตว์ปีก ได้แก่ สุกร โค กระบือ ไก่ และเป็ด เป็นสำคัญ โดยมีผู้เลี้ยงสุกรคิดเป็นสัดส่วนมากที่สุด คือราว 2 ใน 3 ส่วนของเกษตรกรที่ทำปศุสัตว์⁵⁹ ส่วนผู้เลี้ยงโค (โคเนื้อและโคนม) และสัตว์ปีกเป็นกลุ่มที่สัดส่วนรองลงมาตามลำดับ ส่วนในภาคประมง แบ่งออกเป็นการทำประมงน้ำเค็มและการทำประมงน้ำจืดรวมถึงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ทั้งนี้ เกษตรกรรายย่อย (รวมถึงชาวประมง) ในเวียดนาม ส่วนหนึ่งยังคงดำเนินการเพาะปลูก หรือทำปศุสัตว์/ประมง เพื่อนำผลผลิตมาบริโภคภายในครัวเรือนเป็นสำคัญ และผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคในครัวเรือนจึงจะนำไปจำหน่ายในตลาด พ่อค้าคนกลาง และ/หรือโรงงานแปรรูป แต่ก็มีบางส่วนที่ทำการเกษตร/ปศุสัตว์/ประมงในรูปแบบเชิงพาณิชย์ ซึ่งสัดส่วนผู้ดำเนินการกิจกรรมในรูปแบบเชิงพาณิชย์นั้นเริ่มมีมากขึ้น โดยเฉพาะการเพาะปลูกในลักษณะของการทำสัญญากับโรงงานผู้ผลิตและแปรรูป หรือ Contract Farming

อย่างไรก็ดี เกษตรกรกลุ่มนี้ยังขาดแคลนเงินทุน องค์กรความรู้/ความชำนาญ หรือเครื่องจักรในการเพาะปลูก/ปศุสัตว์/ประมง ทำให้ผลผลิตในหลายภาคส่วนของอุตสาหกรรมยังมีปริมาณที่ไม่มากพอสำหรับใช้ในประเทศ เช่น ข้าวโพด เนื้อสัตว์ เป็นต้น

⁵⁹ Ministry of Foreign Affairs of Denmark (2015). Sector Analysis Vietnam: Agriculture and Food. July, 2015.

2) ผู้เพาะปลูกขนาดกลางและใหญ่

กลุ่มผู้เพาะปลูกขนาดกลางและใหญ่ในเวียดนามเป็นกลุ่มที่จำนวนและสัดส่วนรองลงมาจากเกษตรกรรายย่อย ทั้งนี้ ผู้ผลิตดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจโรงงานแปรรูปด้วย โดยเข้ามาดำเนินการเพาะปลูก/ปศุสัตว์/ประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อจัดสรรวัตถุดิบเข้าไปแปรรูปในโรงงานผลิตต่อไป

นอกจากนี้ กลุ่มผู้เพาะปลูกขนาดกลางและใหญ่บางส่วนเป็นผู้ส่งออก ทั้งนี้สินค้าหลายชนิดในเวียดนามมิได้ถูกแปรรูปแต่ถูกส่งออกไปต่างประเทศเป็นสำคัญ เช่น ข้าว กาแฟ เป็นต้น

3) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสนับสนุน

ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสนับสนุนภาคการเกษตร ปศุสัตว์ และประมงในเวียดนามยังมีอยู่จำนวนไม่มากนัก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปุ๋ย หรืออุตสาหกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตร ส่วนอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ พบว่า ผู้ประกอบการที่ดำเนินการในธุรกิจโรงงานแปรรูปและทำการปศุสัตว์หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบางรายได้เข้ามาลงทุนในธุรกิจดังกล่าวเช่นกัน เพื่อนำอาหารสัตว์ที่ผลิตได้มาใช้ในการเลี้ยงสัตว์/สัตว์น้ำ

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าผู้เล่นสำคัญรายหลายดำเนินกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำนี้อยู่หลาย

❖ ผู้ประกอบการไทย

ผู้ประกอบการไทยรายสำคัญที่เข้ามาลงทุนในห่วงโซ่นี้ ได้แก่ (1) บริษัท C.P. Vietnam Corporation (2) บริษัท Betagro Group (3) บริษัท Pataya Food Industries และ (4) บริษัท Thai Union Group

- บริษัท **Pataya Food Industries** และบริษัท **Thai Union Group** – เป็นผู้ผลิตในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ได้แก่ ปลา กุ้ง ปู และหอย โดยบริษัททั้งสองได้ลงทุนในการเพาะเลี้ยงปลาและกุ้ง เพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูปของตน
- บริษัท **C.P. Vietnam Corporation** และบริษัท **Betagro Group** – เป็นผู้ผลิตในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งเข้าไปดำเนินกิจกรรมการผลิตภาคการเกษตรครบวงจรในเวียดนาม ตั้งแต่การทำกิจกรรม ปศุสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไปจนถึงการผลิตอาหารสัตว์/สัตว์น้ำ และการแปรรูปเป็นอาหารแปรรูปเพื่อจำหน่ายในประเทศ และ/หรือส่งออก

❖ ผู้ประกอบการท้องถิ่นและต่างชาติ

ผู้ประกอบการท้องถิ่นรายใหญ่ในเวียดนาม ได้แก่ (1) บริษัท Vietnam National Vegetable, Fruit and Agricultural Product Corporation Limited (Vegetexco) (2) บริษัท Vinamilk (3) บริษัท Highlands Coffee (4) กลุ่มธุรกิจ Hoang Anh Gai Lai Group (HAGL) (5) บริษัท Vissan Limited Company (6) บริษัท Halong Canned Food JSC (7) บริษัท Tai Nguyen Seafood Company และ (8) บริษัท CASEAMEX Viet Nam ส่วนผู้ประกอบการต่างชาติรายใหญ่ ได้แก่ (1) บริษัท Nestle Vietnam และ (2) บริษัท Olam International

- บริษัท **Vegetexco** และกลุ่มธุรกิจ **HAGL** – เป็นบริษัทท้องถิ่นรายใหญ่ในเวียดนามที่เพาะปลูกและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยสำหรับบริษัท Vegetexco ดำเนินการเพาะปลูกผัก และผลไม้ชนิดต่างๆ ส่วนกลุ่มธุรกิจ HAGL ดำเนินการทั้งการเพาะปลูกยางพารา อ้อย ปาล์ม น้ำมัน และอื่นๆ (นอกจากนี้ กลุ่มธุรกิจ HAGL ยังลงทุนในการทำปศุสัตว์ด้วย)
- บริษัท **Nestle Vietnam** และบริษัท **Olam International** – เป็นบริษัทต่างชาติที่ลงทุนในธุรกิจเกษตรหลากหลายชนิด เพื่อนำไปแปรรูปและจำหน่ายในประเทศ และ/หรือส่งออกต่อ
- บริษัท **Highlands Coffee** – เป็นบริษัทเวียดนามที่ลงทุนเพาะปลูกกาแฟ
- บริษัท **Vissan Limited Company** – เป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ชาวเวียดนามที่ดำเนินการในห่วงโซ่การปศุสัตว์ (สุกร/วัว) เพื่อจำหน่ายในประเทศ รวมถึงนำไปแปรรูป

- บริษัท Vinamilk – เป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมนมของเวียดนาม มีการดำเนินฟาร์มปศุสัตว์ 5 แห่ง โดยนมที่ผลิตได้ถูกนำไปแปรรูปในโรงงานของบริษัท
- บริษัท Halong Canned Food JSC บริษัท Tai Nguy en Seafood Company และบริษัท CASEAMEX Viet Nam – เป็นผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปท้องถิ่น โดยลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวครบวงจรตั้งแต่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นอาหารทะเลแปรรูป

ทั้งนี้ นอกเหนือจากผู้ประกอบการที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจกรรมการเพาะปลูก ปศุสัตว์ ป่าไม้ และประมงสัตว์น้ำ/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งอาจไม่ได้รับการกล่าวถึงในรายงานการศึกษา

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับปลายน้ำ : การผลิตและการแปรรูป (Production & Processing)**

โครงสร้างห่วงโซ่

ผู้ผลิตซึ่งเป็นโรงงานแปรรูปเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีจำนวนและสัดส่วนมากพอสมควรในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในเวียดนาม ประกอบด้วยผู้ผลิตที่เป็นโรงงานแปรรูปขนาดเล็กไปจนถึงโรงงานขนาดใหญ่ โดยอาจเป็นผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ลงทุนเอง และ/หรือผู้ประกอบการต่างชาติรายใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม

โรงงานแปรรูปส่วนใหญ่ในเวียดนามใช้วัตถุดิบจากที่รับมาจากเกษตรกร/ผู้เพาะปลูก รวมถึงจากไร่/ฟาร์มของตน โดยในการขนส่งวัตถุดิบจากแหล่งเพาะปลูก ปศุสัตว์ หรือประมง มักจะขนส่งโดยใช้รถบรรทุก หรือเรือขนส่งมายังโรงงานแปรรูป และสินค้าที่แปรรูปในเวียดนามมีทั้งเพื่อการส่งออกต่างประเทศ และเพื่อจำหน่ายแก่ผู้บริโภคในเวียดนาม

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าผู้เล่นสำคัญรายหลายดำเนินกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับปลายน้ำนี้อยู่หลาย

❖ ผู้ประกอบการไทย

ผู้ประกอบการไทยรายสำคัญที่เข้ามาลงทุนในห่วงโซ่นี้ ได้แก่ (1) บริษัท C.P. Vietnam Corporation (2) บริษัท Betagro Group (3) บริษัท Thai Wah Food Products Public Company (4) บริษัท Pataya Food Industries (5) บริษัท Royal Foods และ (6) Thai Union Group

- **บริษัท Pataya Food Industries บริษัท Royal Foods และบริษัท Thai Union Group** – เป็นผู้ผลิตในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล โดยบริษัทเหล่านี้ลงทุนจัดตั้งโรงงานแปรรูปอาหารทะเล อันได้แก่ อาหารทะเลแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง ฯลฯ เพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออก
- **บริษัท C.P. Vietnam Corporation และบริษัท Betagro Group** – บริษัททั้งสองดำเนินการแปรรูปทั้งสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ รวมถึงประมง อาทิ อาหารสัตว์ (สัตว์บกและสัตว์น้ำ) เนื้อสัตว์แปรรูป (เนื้อสัตว์สด และเนื้อสัตว์แปรรูป) และอาหารทะเลแปรรูป (อาหารทะเลสด และอาหารทะเลแช่แข็ง)
- **บริษัท Thai Wah Food Products Public Company** – เป็นบริษัทผู้ผลิตจากไทยเข้ามาลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (แป้งมัน) และผลิตภัณฑ์น้ำตาล (น้ำเชื่อมกลูโคส)

❖ ผู้ประกอบการท้องถิ่นและต่างชาติ

ผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ดำเนินธุรกิจนี้ ได้แก่ (1) บริษัท Vegetexco (2) บริษัท Vietnam Vegetable Oils Industry Corporation (Vocarimex) (3) บริษัท Vinamilk (4) บริษัท Highlands Coffee (5) กลุ่มธุรกิจ HAGL (6) บริษัท Vissan Limited Company (7) บริษัท Halong Canned Food JSC (8) บริษัท Tai Nguyen Seafood Company และ (9) บริษัท CASEAMEX Viet Nam ส่วนผู้ประกอบการต่างชาติรายใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจในห่วงโซ่นี้ ได้แก่ (1) บริษัท Nestle Vietnam (2) บริษัท Olam International (3) บริษัท Ajinomoto Group Corporate (4) บริษัท Unilever Vietnam และ (5) บริษัท Freisland Campina Vietnam

- **บริษัท Vegetexco บริษัท Vocarimex และกลุ่มธุรกิจ HAGL** – เป็นบริษัทท้องถิ่นรายใหญ่ที่ดำเนินการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรหลากหลายชนิด โดยสำหรับบริษัท Vegetexco ดำเนินการแปรรูปสินค้าผักและผลไม้ชนิดต่างๆ ได้แก่ ผัก/ผลไม้สด ผัก/ผลไม้กระป๋อง น้ำผัก/ผลไม้ ฯลฯ ส่วนกลุ่มธุรกิจ HAGL

ดำเนินการแปรรูปยางพารา (ยางแผ่นและยางแท่ง) อ้อย (น้ำตาล) และปาล์มน้ำมัน (น้ำมันพืช)

- บริษัท **Nestle Vietnam** บริษัท **Olam International** และบริษัท **Unilever Vietnam** – เป็นบริษัทต่างชาติที่ลงทุนในธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรหลากหลายชนิด โดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าอาหารสำเร็จรูป และเครื่องดื่มสำเร็จรูป
- บริษัท **Highlands Coffee** – บริษัทดังกล่าวดำเนินในธุรกิจกาแฟ โดยนำผลผลิตจากไร่กาแฟของตน รวมถึงที่รับจากเกษตรกรท้องถิ่น มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟต่างๆ
- บริษัท **Vissan Limited Company** – เป็นผู้ประกอบการชาวเวียดนามที่อยู่ในอุตสาหกรรมแปรรูปเนื้อสุกรและเนื้อวัว
- บริษัท **Freisland Campina Vietnam** และบริษัท **Vinamilk** – เป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์นมประเภทต่างๆ ได้แก่ นมเปรี้ยว นมปรุงแต่งรสต่างๆ โยเกิร์ต ชีส ไอศกรีม นมผง ฯลฯ
- บริษัท **Vietnam Vegetable Oils Industry Corporation (Vocarimex)** – บริษัท Vocarimex ดำเนินการผลิตและแปรรูปสินค้าน้ำมันพืช เช่น น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันมะพร้าว น้ำมันงา เป็นต้น
- บริษัท **Ajinomoto Group Corporate** – เป็นผู้ผลิตสัญชาติญี่ปุ่นที่เข้ามาลงทุนธุรกิจผลิตเครื่องปรุงรสและซอสปรุงรสในเวียดนาม
- บริษัท **Halong Canned Food JSC** บริษัท **Tai Nguyen Seafood Company** และบริษัท **CASEAMEX Viet Nam** – เป็นผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปท้องถิ่น โดยลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวครบวงจรตั้งแต่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นอาหารทะเลแปรรูป

ทั้งนี้ นอกเหนือจากผู้ประกอบการที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจกรรมการแปรรูปอยู่ในเวียดนาม ซึ่งอาจไม่ได้รับการกล่าวถึงในรายงานการศึกษานี้

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตหลังกระบวนการผลิต: การจัดจำหน่ายและการส่งออก
(Marketing & Export)**

โครงสร้างห่วงโซ่

ผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ และประมงในเวียดนามแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้าที่ไม่ได้ผ่านการแปรรูปใดๆ และกลุ่มสินค้าที่ได้รับการแปรรูปแล้ว โดยกลุ่มสินค้าที่ไม่ได้ผ่านการแปรรูปมักจะเป็นสินค้าจำพวกพืช ผัก และผลไม้สด ซึ่งสินค้าเหล่านี้อาจส่งออกไปต่างประเทศ และ/หรือจำหน่ายให้กับผู้บริโภคในประเทศ โดยมักจะมีพ่อค้าคนกลางเป็นผู้รับซื้อจากเกษตรกรรายย่อยเพื่อนำสินค้าไปจำหน่ายให้แก่ผู้ส่งออก และ/หรือผู้ค้าปลีก-ค้าส่งรายใหญ่ที่จะกระจายสินค้าไปตามร้านค้า และ/หรือซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ต่อไป ส่วนสินค้าอีกกลุ่มคือสินค้าที่ผ่านการแปรรูปนั้น เป็นสินค้าเกษตร/ปศุสัตว์/ประมงที่ถูกจำหน่าย/บ่อนให้กับโรงงานแปรรูปเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยเกษตรกรรายย่อยอาจจำหน่ายให้กับผู้รับซื้อ (พ่อค้าคนกลาง) และ/หรือส่งผลผลิตให้กับโรงงานแปรรูปโดยตรง

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าผู้เล่นสำคัญส่วนใหญ่ดำเนินการจัดจำหน่ายในประเทศ ควบคู่ไปกับการส่งออก และมีผู้ประกอบการบางส่วนที่ส่งออกสินค้าเพียงอย่างเดียว หรือจำหน่ายสินค้าในตลาดภายในประเทศเพียงอย่างเดียว ดังสรุปได้ต่อไปนี้

- **จำหน่ายในประเทศควบคู่ไปกับการส่งออก** – บริษัทผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินกิจกรรมในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ **บริษัท C.P. Vietnam Corporation บริษัท Thai Wah Food Products Public บริษัท Pataya Food Industries และบริษัท Royal Foods Thai Union Group** ส่วนบริษัทเวียดนามหรือต่างชาติที่ดำเนินกิจกรรมในรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ **บริษัท Vegetexco บริษัท Vocarimex บริษัท Vinamilk กลุ่มธุรกิจ HAGL บริษัท Halong Canned Food JSC บริษัท Tai Nguyen Seafood Company บริษัท CASEAMEX Viet Nam บริษัท Nestle Vietnam บริษัท Ajinomoto Group Corporate และบริษัท Unilever Vietnam**
- **ส่งออกเพียงอย่างเดียว** – ได้แก่ **บริษัท Olam International และบริษัท Tai Nguyen Seafood Company**

- **จำหน่ายภายในประเทศเพียงอย่างเดียว – ได้แก่ บริษัท Betagro Group บริษัท Highlands Coffee บริษัท Nestle Vietnam และ บริษัท Freisland Campina Vietnam**

นอกเหนือจากผู้ประกอบการข้างต้น มีผู้ประกอบการบางส่วนที่ไม่ได้เข้ามาลงทุนเพาะปลูกหรือจัดตั้งโรงงานแปรรูปในเวียดนาม หากแต่ดำเนินการนำเข้าสินค้าเพื่อมาจำหน่ายในเวียดนามเป็นสำคัญ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดปรากฏอยู่ในภาคการผลิตสินค้าผลไม้แปรรูป ซึ่งมีผู้ประกอบการรายใหญ่คือ บริษัท Vegetexco ที่ครองส่วนแบ่งตลาดสูงสุด รองมาด้วยบริษัทต่างๆ ที่เป็นบริษัทต่างชาติรายใหญ่ ซึ่งอาศัยการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาจำหน่ายในตลาดเวียดนาม อาทิ บริษัท Liberty Gold Fruit Co. Inc.⁶⁰, บริษัท Del Monte Asia Pte. Ltd.⁶¹, บริษัท Lodato Gennaro & C. Sp. A.⁶², บริษัท Clouet & Co (KL) Sbn. Bhd.⁶³, ฯลฯ สำหรับผู้ประกอบการไทยที่อาจยังมิได้มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูป หากแต่อาศัยการนำเข้าสินค้ามาจำหน่ายในเวียดนาม ได้แก่ บริษัท Oishi Group PLC ซึ่งเป็นเครือธุรกิจของ Thai Beverage Public Company

8.4.2.2 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของสินค้าเป้าหมาย: ผลไม้แปรรูป

ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของสินค้าผลไม้แปรรูปในเวียดนามมีโครงสร้างในภาพกว้างที่ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปทั้งอุตสาหกรรม โดยกิจกรรมเริ่มต้นของห่วงโซ่คือการเพาะปลูกผลไม้ชนิดต่างๆ แล้วจึงนำผลผลิตที่ได้เข้าสู่กระบวนการแปรรูป และ/หรือจะจัดจำหน่ายหรือส่งออกในรูปของผลไม้สดก็ได้เช่นกัน ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

⁶⁰ บริษัทผู้เพาะปลูกและลงทุนในการแปรรูปสินค้าผักและผลไม้จากสหรัฐอเมริกา

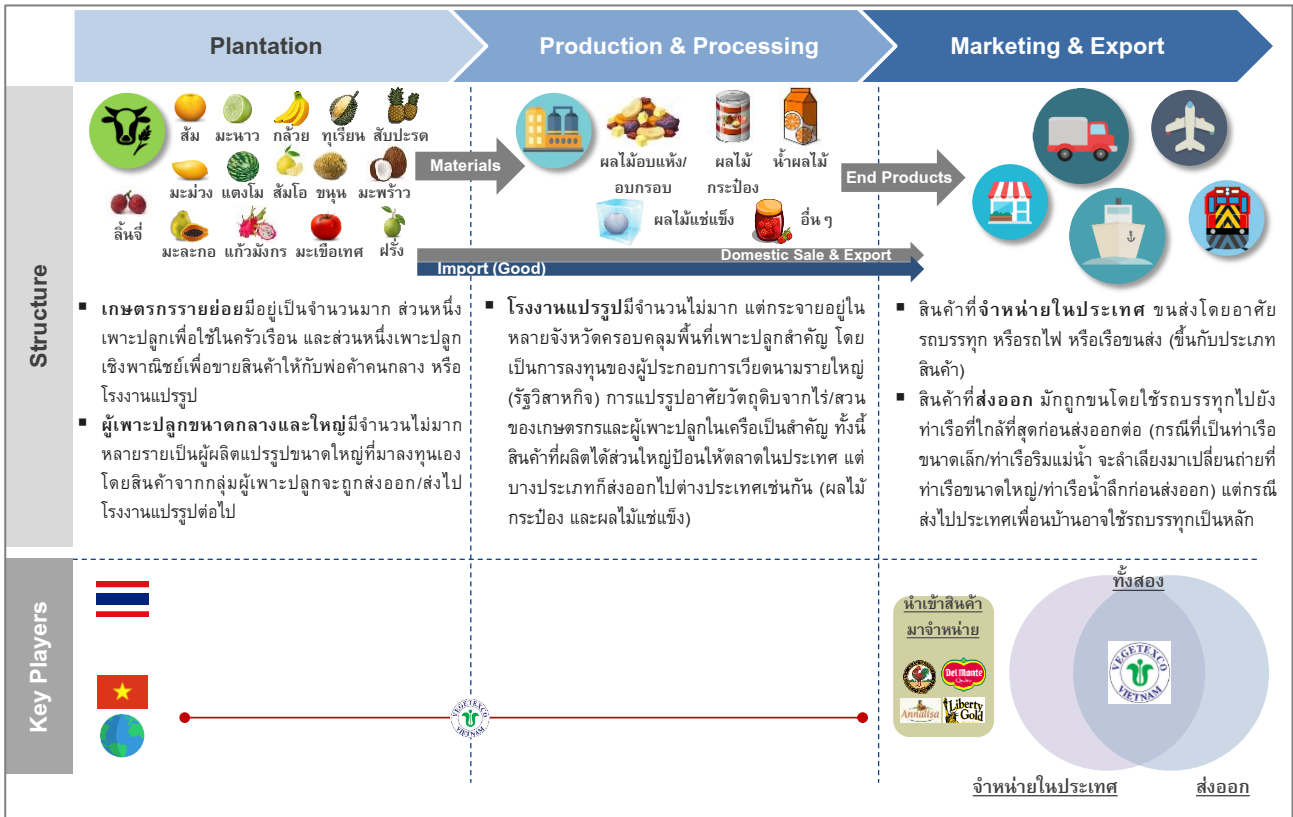
⁶¹ บริษัทในเครือ Del Monte Foods Inc. ซึ่งผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปจากสหรัฐอเมริกา

⁶² บริษัทผู้ผลิตสินค้าผักและผลไม้แปรรูปจากอิตาลี มีแบรนด์สินค้าสำคัญ ได้แก่ Annaalisa

⁶³ บริษัทผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปจากมาเลเซีย มีแบรนด์สินค้าสำคัญ ได้แก่ Ayam Brand

ภาพที่ 8-8 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมผลไม้แปรรูปเวียดนาม

ที่มา: บริษัท โบลติเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำ: การกสิกรรม (Plantation)**

โครงสร้างห่วงโซ่

การเพาะปลูกผลไม้ในเวียดนามเป็นหนึ่งในการทำงานเกษตรที่มีอยู่ในเกือบทุกพื้นที่ของเวียดนาม เนื่องด้วยความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เพาะปลูกของประเทศ ทั้งนี้ ผลไม้ที่สามารถเพาะปลูกได้ดีในเวียดนาม ได้แก่ ส้ม มะนาว กัลย ทุเรียน สับปะรด มะม่วง แดงโม ส้มโอ ขนุน มะพร้าว ฝรั่ง มะละกอ แก้วมังกร มะเขือเทศ และลิ้นจี่

ทั้งนี้ กลุ่มผู้เพาะปลูกผลไม้ในเวียดนามแบ่งออกเป็นกลุ่มเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีจำนวนและสัดส่วนมากที่สุด และมีผู้เพาะปลูกขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) เกษตรกรรายย่อย

เกษตรกรรายย่อยในเวียดนามที่เพาะปลูกผลไม้สดมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเกษตรกรส่วนหนึ่งยังคงดำเนินการเพาะปลูกแบบดั้งเดิมที่เพาะปลูกผลไม้เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน ผลผลิตส่วนที่เหลือจึงนำมาจำหน่ายในตลาด และ/หรือแก่ผู้รับซื้อ (พ่อค้าคนกลาง) โดยไม่ได้ลงทุนในเครื่องจักรหรือเครื่องมือทางการเกษตร หรือลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่เพาะปลูกของตนเองมากนัก

แต่มีเกษตรกรจำนวนหนึ่งเริ่มทำการเพาะปลูกในรูปแบบเชิงพาณิชย์ โดยมุ่งเน้นการเพาะปลูกเพื่อจำหน่ายผลผลิตให้แก่พ่อค้าคนกลาง หรือโรงงานแปรรูป กลุ่มเกษตรกรกลุ่มนี้จะเริ่มมีการลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตของตนเอง อาทิ การลงทุนในเครื่องมือ/เครื่องจักรทางการเกษตร รวมไปถึงการลงทุนซื้อปุ๋ย และปัจจัยการผลิตอื่นๆ เช่น ยากำจัดแมลงและศัตรูพืช เป็นต้น

2) ผู้เพาะปลูกขนาดกลางและใหญ่

หากเปรียบเทียบกับกลุ่มเกษตรกรรายย่อย กลุ่มผู้เพาะปลูกขนาดกลางและขนาดใหญ่ในเวียดนามมีจำนวนและสัดส่วนที่น้อยกว่ามาก โดยสามารถแบ่งเป็นกลุ่มที่เพาะปลูกเพื่อส่งออกผลไม้สด และ/หรือจำหน่ายในประเทศ และกลุ่มที่เพาะปลูกเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูป

ทั้งนี้ ผู้เพาะปลูกบางรายในกลุ่มเป็นผู้ประกอบการในภาคการผลิตและแปรรูปผลไม้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะผู้ประกอบการในเครือบริษัท Vegetexco ซึ่งเป็นผู้เพาะปลูกและประกอบธุรกิจผักและผลไม้แปรรูปรายใหญ่ที่สุดในเวียดนาม

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

ดังที่ได้นำเสนอไปข้างต้น ผู้เล่นสำคัญในห่วงโซ่นี้ คือ บริษัท Vegetexco ซึ่งเป็นบริษัทรัฐวิสาหกิจเวียดนามที่มีเครือข่ายกับผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปและกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะปลูกภายในประเทศจำนวนมาก ทั้งนี้ บริษัท Vegetexco ถือว่าเป็นบริษัทที่มีอำนาจผูกขาดวัตถุดิบค่อนข้างมากเช่นเดียวกับมีกำลังการผลิตและส่วนแบ่งตลาดในประเทศสูงสุด⁶⁴

⁶⁴ รวบรวมข้อมูลจาก Euromonitor International (2015). Processed Fruit and Vegetables in Vietnam. December 2015.

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับปลายน้ำ: การผลิตและการแปรรูป (Production & Processing)**

โครงสร้างห่วงโซ่

ผลไม้ชนิดต่างๆ ที่เพาะปลูกได้จากห่วงโซ่ระดับต้นน้ำจะถูกจำหน่ายออกไปหลาย ๆ ช่องทาง ทั้งการที่เกษตรกรนำไปขายในตลาดท้องถิ่น จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง และ/หรือ ผู้ส่งออก และอาจส่งให้กับโรงงานแปรรูปที่รับซื้อไปแปรรูปต่อ (เหมือนกับในอุตสาหกรรมเกษตร และอาหารแปรรูปในภาพรวม)

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปผลไม้ในเวียดนามมีจำนวนอยู่ไม่มาก โดยผู้ประกอบการรายใหญ่สุดเป็นผู้ประกอบการท้องถิ่น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ คือบริษัท Vegetexco ในขณะที่ผู้ประกอบการแปรรูปต่างชาติดรายอื่นๆ ยังไม่ค่อยที่จะเข้ามาลงทุนในเวียดนามมากนัก ในธุรกิจดังกล่าว หากแต่เพียงการนำเข้าสินค้าเข้ามาจำหน่ายในประเทศมากกว่า ด้วยเหตุนี้ ผลไม้ที่นำมาแปรรูปส่วนใหญ่จึงเป็นผลไม้จากไร่หรือสวนของเกษตรกรและผู้เพาะปลูกที่อยู่ในเครือข่ายของ Vegetexco โดยผลผลิตจากการแปรรูปสำคัญ ได้แก่ ผลไม้อบแห้ง/อบกรอบ ผลไม้กระป๋อง น้ำผลไม้ และผลไม้แช่แข็ง

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

ดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้า ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่นี้ ได้แก่ บริษัท **Vegetexco** ส่วนผู้ผลิตรายใหญ่รายอื่นๆ ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในประเทศรองลงมา พบว่า ผู้ผลิตดังกล่าวเป็นกลุ่มผู้ผลิตต่างชาติที่นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาจัดจำหน่ายในตลาดเวียดนาม แต่อาจมิได้มาจัดตั้งโรงงานแปรรูปในเวียดนาม ได้แก่ บริษัท Liberty Gold Fruit Co. Inc., บริษัท Del Monte Asia Pte. Ltd., บริษัท Lodato Gennaro & C. Sp. A., บริษัท Clouet & Co (KL) Sbn. Bhd., ฯลฯ

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตหลังกระบวนการผลิต: การจัดจำหน่ายและการส่งออก
(Marketing & Export)**

โครงสร้างห่วงโซ่

สินค้าผลไม้ส่วนใหญ่ที่ถูกจำหน่ายในประเทศจะเป็นสินค้าประเภทผลไม้สด ขณะที่สินค้าผลไม้แปรรูปบางประเภทจะจำหน่ายในประเทศ เช่น น้ำผลไม้ ผลไม้อบแห้ง/อบกรอบ เป็นต้น ขณะที่บางประเภทจะมีทั้งจำหน่ายในประเทศ และ/หรือส่งออกไปต่างประเทศ เช่น ผลไม้กระป๋อง ผลไม้แช่แข็ง เป็นต้น

ทั้งนี้ สินค้าที่จำหน่ายในประเทศ (ทั้งผลไม้สดและสินค้าผลไม้แปรรูป) อาศัยการขนส่งโดยรถบรรทุกเป็นสำคัญ และมีสินค้าบางประเภท (หรือหากต้องขนส่งไปในปริมาณมากและการคมนาคมทางถนนไม่สะดวกเท่าที่ควร) อาจขนส่งโดยใช้รถไฟหรือเรือขนส่ง ในขณะที่สินค้าที่ส่งออกไปต่างประเทศ มักถูกขนส่งโดยใช้รถบรรทุกไปยังท่าเรือที่ใกล้ที่สุดก่อนส่งออกต่อ ซึ่งหากท่าเรือดังกล่าวเป็นท่าเรือขนาดเล็ก/ท่าเรือริมแม่น้ำ จะมีการลำเลียงสินค้ามาเปลี่ยนถ่ายที่ท่าเรือขนาดใหญ่/ท่าเรือท่าลึกลับก่อนส่งออกไปต่างประเทศ

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าบริษัททั้งหมดมีการทำการตลาดในประเทศอยู่แล้ว โดยเฉพาะบริษัทต่างชาติ เช่น บริษัท Liberty Gold Fruit Co. Inc., บริษัท Del Monte Asia Pte. Ltd., บริษัท Lodato Gennaro & C. Sp. A., บริษัท Clouet & Co (KL) Sbn. Bhd. เป็นต้น ที่ส่งออกสินค้าเข้ามาจำหน่ายในเวียดนาม

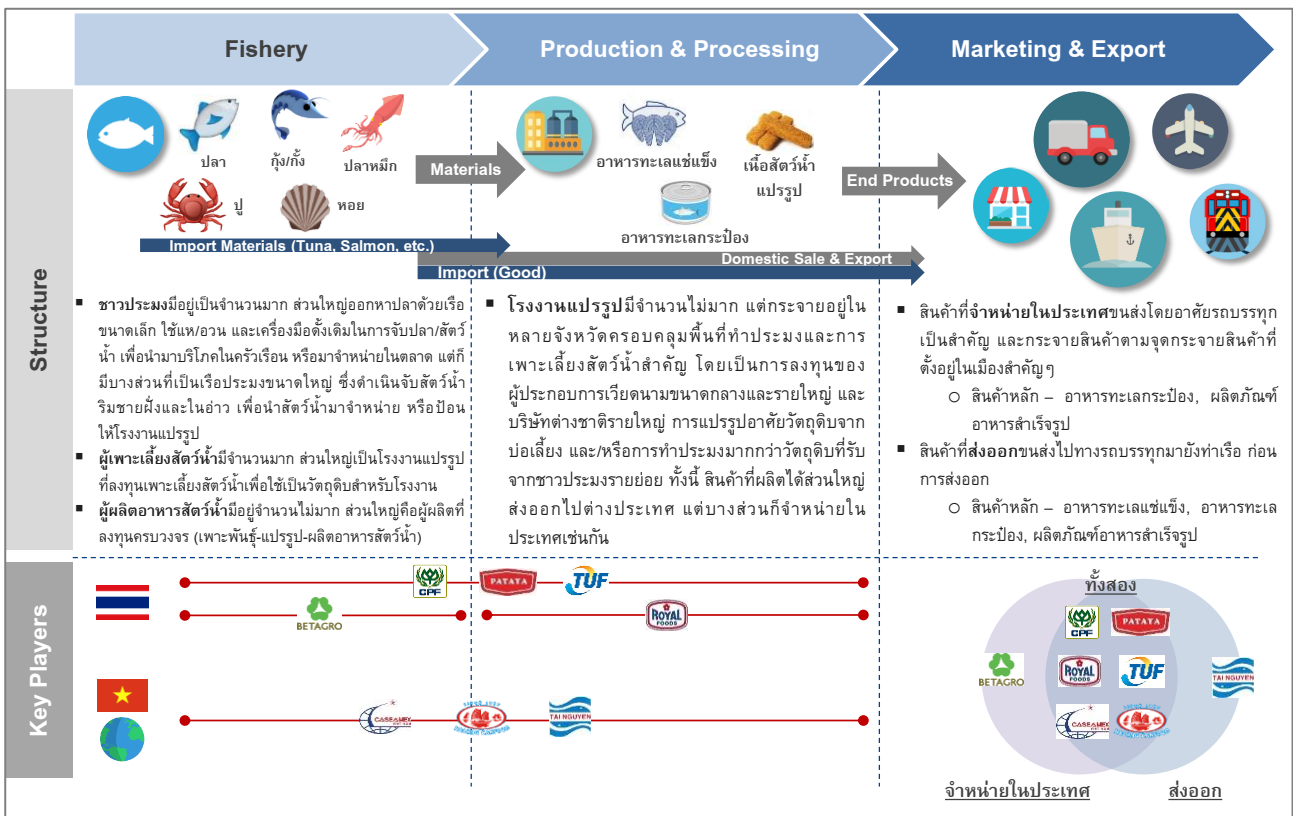
สำหรับผู้ผลิตรายใหญ่อย่างบริษัท **Vegetexco** มีการส่งออกสินค้าผลไม้สด/ผลไม้แปรรูปไปต่างประเทศ ได้แก่ ตลาดเอเชีย สหภาพยุโรป และตะวันออกกลาง ควบคู่ไปกับการจำหน่ายสินค้าในประเทศ

8.4.2.3 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของสินค้าเป้าหมาย: อาหารทะเลแปรรูป

ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของสินค้าอาหารทะเลแปรรูปในเวียดนามมีโครงสร้างในภาพกว้างที่ประกอบด้วยกิจกรรมขั้นต้นคือการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมขั้นปลายคือการผลิตและแปรรูปเป็นอาหารทะเลแปรรูป โดยเป็นดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 8-9 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปเวียดนาม

ที่มา: บริษัท โบลติเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำ: การประมง (Fishery)

โครงสร้างห่วงโซ่

การสรรหาวัตถุดิบมาใช้ในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์คือกิจกรรมแรกสุดของห่วงโซ่การผลิตในอุตสาหกรรมนี้ ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวสามารถทำได้โดย (1) การทำประมงโดยอาจออกเรือไปจับสัตว์น้ำในทะเลกว้าง และ/หรือในแม่น้ำสายต่างๆ ของเวียดนาม และ (2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อเลี้ยงบนบก และ/หรือในกระชังริมแม่น้ำหรือริมทะเล

บุคคล/กลุ่มบุคคลที่ดำเนินการทำประมง และ/หรือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดังกล่าว ในเวียดนามในห่วงโซ่ระดับนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ ชาวประมง กลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ กลุ่มผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำ

1) ชาวประมง

ในเวียดนาม ชาวประมงเป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยผู้จับสัตว์น้ำรายย่อยที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก และผู้จับสัตว์น้ำรายใหญ่ซึ่งมีอยู่บางส่วน โดยสำหรับกลุ่มชาวประมงรายย่อยส่วนใหญ่จะยังเป็นชาวประมงที่ดำเนินการจับสัตว์น้ำแบบดั้งเดิม โดยใช้เรือขนาดเล็ก และเครื่องมือพื้นฐาน อาทิ แห หรืออวนในการจับสัตว์น้ำตามแม่น้ำหรือริมชายฝั่งในระยะทางไม่ไกลออกไปมากนัก เพื่อนำมาบริโภคในครัวเรือน และ/หรือจำหน่ายสินค้าในตลาดท้องถิ่น ส่วนชาวประมงรายใหญ่จะแตกต่างออกไป กล่าวคือเป็นชาวประมงที่มีเรือหาปลาขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ สามารถออกไปจับสัตว์น้ำนอกชายฝั่งออกไปได้เป็นระยะทางไกลๆ และปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ก็มีปริมาณมากกว่ามากโดยเปรียบเทียบ

ทั้งนี้ สัตว์น้ำ อันได้แก่ ปลา ปลาหมึก กุ้ง หอย ปู ฯลฯ ที่จับได้จะถูกจำหน่ายแก่ผู้บริโภคส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งจะถูกป้อนให้กับโรงงานแปรรูปอาหารทะเล โดยสินค้าจากชาวประมงรายใหญ่ส่วนใหญ่มักจะถูกป้อนให้กับโรงงานเหล่านั้นเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปและผลิตอาหารทะเลแปรรูปต่อไป

2) กลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

กลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในเวียดนามมีจำนวนมากในห่วงโซ่ระดับต้นน้ำ เนื่องด้วยทรัพยากรและสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศที่เอื้อต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะในบริเวณทางตอนใต้ของประเทศซึ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มและมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย

สัตว์น้ำที่นิยมเพาะเลี้ยงมาก ได้แก่ ปลา โดยเฉพาะปลาสายพันธุ์แพงกาเซียส และกุ้ง เช่น กุ้งกุลาดำ (Black Tiger Shrimp) กุ้งขาว (White Pawn) เป็นต้น โดยสัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงโดยเกษตรกรท้องถิ่นในเวียดนามส่วนใหญ่จะป้อนให้กับโรงงานแปรรูป

ทั้งนี้ นอกเหนือจากกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงที่เป็นเกษตรกรรายย่อยแล้ว ยังมีกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นผู้ประกอบการในภาคการแปรรูป (โรงงานแปรรูป) ที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเอง เพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานของตนด้วยเช่นกัน

3) กลุ่มผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำ

กลุ่มผู้ผลิตในอุตสาหกรรมสนับสนุนการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญในเวียดนาม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำ ในที่นี้ กลุ่มผู้ผลิตดังกล่าวในเวียดนามมีจำนวนและสัดส่วนในห่วงโซ่ระดับต้นน้ำนี้ไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตที่ดำเนินการผลิตในอุตสาหกรรมอย่างครบวงจร อันได้แก่ การผลิตอาหารสัตว์น้ำ รวมไปถึงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/การประมงและการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นอาหารทะเล

นอกเหนือจากกลุ่มผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำ ผู้ผลิตสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมสนับสนุนอื่นๆ ได้แก่ ผู้ผลิตเครื่องมือ/เครื่องจักรในการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผู้ผลิตเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์น้ำ ฯลฯ

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าผู้เล่นสำคัญรายหลายดำเนินกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับต้นน้ำนี้อยู่มากหลาย

❖ ผู้ประกอบการไทย

บริษัทผู้ประกอบการไทยที่เข้ามาลงทุนในกิจกรรมห่วงโซ่ระดับต้นน้ำของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปเวียดนาม ได้แก่ (1) บริษัท C.P. Vietnam Corporation (2) บริษัท Betagro Group (3) บริษัท Pataya Food Industries และ (4) บริษัท Thai Union Group

- **บริษัท C.P. Vietnam Corporation และ บริษัท Betagro Group** – เป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินการในธุรกิจปศุสัตว์และการอาหารแปรรูป นอกจากนี้ บริษัททั้งสองยังดำเนินการในธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ/หรือแปรรูปสัตว์น้ำด้วย โดยบริษัท C.P. Vietnam Corporation จะดำเนินการผลิตครบวงจร (ผลิตอาหารสัตว์

น้ำ-เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ-แปรรูปสัตว์น้ำ) ส่วนบริษัท Betagro Group ดำเนินการในธุรกิจผลิตอาหารสัตว์น้ำ และเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์น้ำ

- บริษัท Pataya Food Industries และบริษัท Thai Union Group – เป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินการในธุรกิจผลิตอาหารทะเลแปรรูป โดยในส่วนของการทำงานประมง บริษัททั้งสองมีการลงทุนทำบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ ปลาและกุ้ง เพื่อเป็นวัตถุดิบใช้ในการแปรรูปในโรงงานของบริษัท

❖ ผู้ประกอบการท้องถิ่น

ผู้ประกอบการท้องถิ่นเวียดนามที่ดำเนินกิจกรรมในห่วงโซ่นี้ ได้แก่ บริษัท Halong Canned Food JSC บริษัท Tai Nguyen Seafood Company และบริษัท CASEAMEX Viet Nam โดยบริษัททั้งสามเป็นบริษัทผู้แปรรูปสัตว์น้ำที่ลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ/หรือทำประมง เพื่อนำวัตถุดิบป้อนเข้าสู่โรงงานผลิตของตน

➤ ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตระดับปลายน้ำ: การผลิตและการแปรรูป (Production & Processing)

โครงสร้างห่วงโซ่

สัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยง หรือจับได้ อันได้แก่ ปลา ปลาหมึก กุ้ง ปู หอย ฯลฯ ส่วนหนึ่งจำหน่ายแก่ผู้บริโภคโดยไม่ผ่านการแปรรูป และส่วนหนึ่งถูกแปรรูปก่อนจำหน่ายในตลาดในประเทศ และ/หรือส่งออกไปต่างประเทศ ซึ่งสินค้าแปรรูปสำคัญ ได้แก่ อาหารกระป๋อง และอาหารแช่แข็ง และยังมีแปรรูปในรูปอาหารสำเร็จรูปประเภทต่างๆ ด้วย เช่น เนื้อปลาแห้ง/เนื้อปลาก่อน ชุบแป้ง/เกล็ดขนมปัง กุ้งชุบแป้ง/เกล็ดขนมปัง เป็นต้น

ทั้งนี้ โรงงานแปรรูปในเวียดนามมีอยู่จำนวนไม่มาก หากแต่กระจายอยู่ในหลายจังหวัดครอบคลุมพื้นที่ประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำคัญๆ โดยผู้ผลิตที่อยู่ในธุรกิจนี้ส่วนหนึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปขนาดกลาง ซึ่งเป็นผู้ประกอบการท้องถิ่นและต่างชาติปะปนกันไป และส่วนหนึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าผู้เล่นสำคัญรายหลายได้เข้ามาดำเนินการผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำในเวียดนาม สามารถสรุปได้ดังนี้

❖ ผู้ประกอบการไทย

บริษัทผู้ประกอบการไทยที่เข้ามาลงทุนในกิจกรรมห่วงโซ่ระดับปลายน้ำนี้ ได้แก่ (1) บริษัท C.P. Vietnam Corporation (2) บริษัท Pataya Food Industries (3) บริษัท Thai Union Group และ (4) บริษัท Royal Foods

- **บริษัท C.P. Vietnam Corporation** – บริษัทดำเนินการผลิตครบวงจรในธุรกิจอาหารทะเลแปรรูป โดยสินค้าแปรรูปที่บริษัทผลิต ได้แก่ ปลาแช่แข็ง และกุ้งแช่แข็ง
- **บริษัท Pataya Food Industries และบริษัท Thai Union Group** – เป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินการในธุรกิจผลิตอาหารทะเลแปรรูป โดยในส่วนของ การแปรรูป บริษัททั้งสองใช้วัตถุดิบจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของตนเป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นสำคัญ และนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศบางส่วน โดยสินค้าผลิตส่วนใหญ่ ได้แก่ เนื้อปลาแช่แข็ง และเนื้อกุ้งแช่แข็ง นอกจากนี้ ยังมีการผลิตอาหารทะเลแปรรูปด้วย
- **บริษัท Royal Foods** – เป็นผู้ประกอบการแปรรูปจากไทยอีกรายหนึ่ง โดยเข้าไปทำโรงงานผลิตอาหารทะเลแปรรูป (อาหารทะเลกระป๋อง และอาหารทะเลแช่แข็ง) โดยวัตถุดิบส่วนหนึ่งมาจากการทำประมงในประเทศ และการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ

❖ ผู้ประกอบการท้องถิ่น

ผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ดำเนินในอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำนี้ ได้แก่ **บริษัท Halong Canned Food JSC บริษัท Tai Nguyen Seafood Company และบริษัท CASEAMEX Viet Nam** ทั้งนี้ สินค้าหลักที่บริษัทเหล่านี้ผลิต ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง อาหารทะเลแช่แข็ง รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสัตว์น้ำจำพวกอาหารสำเร็จรูป หรืออาหารแช่แข็ง

➤ **ห่วงโซ่มูลค่าการผลิตหลังกระบวนการผลิต: การจัดจำหน่ายและการส่งออก
(Marketing & Export)**

โครงสร้างห่วงโซ่

สินค้าอาหารทะเลแปรรูปที่จำหน่ายในประเทศส่วนใหญ่เป็นอาหารทะเลกระป๋อง เช่น ปลากระป๋อง เป็นต้น และผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นอาหารสำเร็จรูป โดยการขนส่งสินค้าจะอาศัยรถบรรทุกเป็นสำคัญ และกระจายสินค้าไปตามจุดกระจายสินค้าจุดต่างๆ ในเมืองสำคัญ หรือเมืองขนาดใหญ่

ขณะที่สินค้าที่ส่งออกนั้น ได้แก่ อาหารทะเลแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นอาหารสำเร็จรูป โดยจะใช้รถบรรทุกขนมายังท่าเรือก่อนจะส่งออกไปทางเรือบรรทุกสินค้า

ผู้เล่นรายสำคัญในห่วงโซ่

หากพิจารณาจากผู้ประกอบการรายสำคัญที่นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 พบว่าผู้เล่นสำคัญทั้งหมดส่วนใหญ่ดำเนินการจัดจำหน่ายสินค้าในประเทศ ควบคู่ไปกับการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ และมีผู้ผลิตบางรายที่เลือกส่งออกเป็นสำคัญ ขณะที่ผู้ผลิตบางรายเน้นจำหน่ายสินค้าในประเทศ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- **ส่งออกสินค้า ควบคู่ไปกับการจัดจำหน่ายในประเทศ** – ผู้ประกอบการที่ส่งออกสินค้าอาหารทะเลแปรรูป แต่ก็มีจำหน่ายสินค้าในประเทศด้วย ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการไทย ซึ่งประกอบด้วยบริษัท **C.P. Vietnam Corporation** บริษัท **Pataya Food Industries** บริษัท **Thai Union Group** และบริษัท **Royal Foods** และกลุ่มผู้ประกอบการท้องถิ่น เช่น บริษัท **Halong Canned Food JSC** และบริษัท **CASEAMEX Viet Nam**
- **ส่งออกสินค้าเพียงอย่างเดียว** – บริษัท **Tai Nguyen Seafood Company** เป็นบริษัทท้องถิ่นที่ผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกเป็นสำคัญ โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา รวมถึงสหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์

- **จำหน่ายในประเทศเพียงอย่างเดียว** – บริษัท **Betagro Group** เป็นผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำรวมถึงเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์น้ำ เพื่อจำหน่ายให้กับผู้ประกอบการในเวียดนาม

8.5 นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.5.1 นโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุน

ในปัจจุบัน นโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนต่าง ๆ ของเวียดนามมีทิศทางเป็นไปตามแผน Master Plan on Economic Restructuring 2013-2020 ทั้งนี้ นโยบายส่งเสริมการลงทุนที่เด่นชัด ได้แก่ การสนับสนุนการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีและเทคนิคขั้นสูงในการผลิต การสนับสนุนการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีหรือกระบวนการผลิตที่ปกป้องสิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมทั้งสามรูปแบบเป็นไปตามแนวทางที่รัฐบาลเวียดนามต้องการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในประเทศไปสู่การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของประเทศ

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดอุตสาหกรรมที่จะได้รับการส่งเสริมด้านการลงทุนต่าง ๆ จาก รัฐบาล โดยสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป จะได้รับการส่งเสริมในกิจกรรมการเพาะปลูกและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สินค้าจากป่าไม้และการเกษตรไต้น้ำ การผลิตเกลือ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงาน อันก่อให้เกิดการจ้างงานในประเทศ

นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังได้มีนโยบายรวมถึงมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับและ/หรือส่งเสริมการลงทุนและการพัฒนาในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปของประเทศ⁶⁵ โดย ได้มีการจัดทำ “Master Plan for Agricultural Production Development Through to 2020 with a Vision Toward 2030” (อยู่ภายใต้แผน Socio-Economic Development Plan (SEDP) 2011-2020) โดยภายใต้แผนดังกล่าว กำหนดแนวทางในการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเกษตรภายในประเทศเพื่อการพัฒนาในระยะยาว อาทิ การมุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการยกระดับกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มและขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศ ตลอดจนเพิ่มความหลากหลายในสินค้าให้กับผู้บริโภคภายในประเทศ การมุ่งเพิ่ม

⁶⁵ OECD (2015). Agriculture Policies in Viet Nam. OECD Food and Agricultural Reviews 2015.

รายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและหนี้สินที่เกิดกับเกษตรกรในประเทศ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการจัดการบริหารทรัพยากรน้ำ ระบบการจัดการบริหารทรัพยากรดิน ตลอดจนระบบการคาดการณ์และพยากรณ์สภาพอากาศ

8.5.2 กฎหมายและกฎระเบียบด้านการลงทุน

สำหรับการเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารเป็นอย่างไรในรูปแบบในเวียดนาม นักลงทุนจะต้องทราบถึงกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ของเวียดนาม อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยบริษัท (Law on Enterprise 2014) กฎหมายการลงทุน (Law on Investment 2014) และกฎหมายแรงงาน (Law on Labour 2013) นอกจากนี้ กฎหมายที่ดิน (Law on Land 2013) ของเวียดนาม ซึ่งระบุถึงสิทธิการใช้ที่ดินและเงื่อนไขในการเช่าที่ดินในเวียดนาม รวมไปถึงกฎระเบียบต่างๆ ด้านความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) เป็นกฎหมายและกฎระเบียบสำคัญอีกกฎหมายหนึ่งที่นักลงทุนควรให้ความสนใจเมื่อต้องเข้าไปลงทุนทำการเกษตร ปศุสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือจัดตั้งโรงงานผลิตอาหารแปรรูปในเวียดนาม

ทั้งนี้ สำหรับรายละเอียดของกฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนและจัดตั้งธุรกิจ หรือที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 7 (หัวข้อ 7.5.1) ด้วยเหตุนี้ สำหรับในหัวข้อนี้ รวมถึงหัวข้อ 8.5.3 คณะผู้วิจัยจึงจะไม่ได้นำเสนอในกฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าว แต่จะนำเสนอเฉพาะในส่วนของกฎหมาย กฎระเบียบ ตลอดจนกระบวนการหรือขั้นตอนที่สำคัญในการเช่าที่ดินในประเทศเวียดนาม และนำเสนอในส่วนของกฎระเบียบด้านความปลอดภัยของอาหาร

➤ กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับการเช่าที่ดิน

ตามกฎหมายที่ดิน (Law on Land 2013) นักลงทุนต่างชาติจะไม่สามารถซื้อสิทธิการใช้ที่ดินจากชาวเวียดนามได้ ด้วยเหตุนี้ ในการลงทุนเพื่อเพาะปลูก หรือทำปศุสัตว์ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำก็ตาม นักลงทุนต่างชาติจะต้องเช่าสิทธิการครอบครองที่ดินจากรัฐบาลเวียดนาม หรือองค์กร บุคคล หรือนิติบุคคล (ภาคเอกชน) ส่วนกรณีที่เป็นการลงทุนจากต่างประเทศที่ร่วมกับหุ้นส่วนชาวเวียดนาม (Joint Venture) นักลงทุนก็จะสามารถรับสิทธิการใช้ที่ดินจากคู่ธุรกิจที่ร่วมทุนได้เช่นกัน

สำหรับการเช่าที่ดินโดยตรงกับรัฐบาลเวียดนาม รัฐบาลเวียดนามจะอนุมัติระยะเวลาการเช่าที่สอดคล้องกับระยะเวลาของโครงการการลงทุน แต่ระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 50 ปี (แต่อาจขยายได้ถึง 70 ปี หากเป็นโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ หรือเป็นการลงทุนในพื้นที่ที่รัฐบาลส่งเสริมให้เข้าไปลงทุน เช่น พื้นที่หุบเขา พื้นที่ห่างไกล เป็นต้น) ส่วนการเช่าที่ดินกับภาคเอกชนในเวียดนาม นักลงทุนสามารถเช่าที่ดินจากภาคเอกชน/รัฐวิสาหกิจในเวียดนามได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 50 ปี หรือ 70 ปี และสามารถขอต่ออายุสัญญาได้เช่นกัน

โดยในเรื่องของค่าเช่าที่ดินนั้น รัฐบาลเวียดนามจะมีการประเมินราคาที่ดินของประเทศทุกๆ 5 ปี และรัฐบาลท้องถิ่น (Provincial People's Committee) จะทำการกำหนดราคาที่ดินภายในจังหวัดทุกๆ 5 ปี แต่ในบางกรณี เช่น การเข้าไปลงทุนในเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) หรือเขตส่งเสริมการส่งออก (EPZ) หรือในเขตอุตสาหกรรมไฮเทค (Hi-tech Zone) นักลงทุนต่างชาติอาจได้สิทธิการลดหย่อน/ยกเว้นค่าเช่าที่ดินจากรัฐบาลกลาง/รัฐบาลท้องถิ่นแต่ละจังหวัดได้เช่นกัน

➤ กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหาร

กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

ด้านความปลอดภัยของสินค้านำเข้า (Food Safety Inspection for Imported Food Products)

- Ministry of Health ได้กำหนดเงื่อนไขการนำเข้าสินค้าบางประเภท อาทิ เครื่องดื่ม/น้ำดื่ม เครื่องปรุงรส ผลิตภัณฑ์บรรจุอาหาร ฯลฯ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจาก Ministry of Health ก่อนการนำเข้า
- Ministry of Agriculture ได้กำหนดข้อบังคับในการนำเข้าสินค้าเกษตรบางชนิด โดยจะต้องขออนุมัติกับ Ministry of Agriculture โดยตรงเพื่อนำเข้าสินค้าดังกล่าว อาทิ เนื้อสัตว์ ไข่ไก่ นมสด ธัญพืช น้ำตาล ชา กาแฟ เมล็ดโกโก้ เกลือ พริกไทย เครื่องปรุงรสต่างๆ ฯลฯ
- Ministry of Industry ยังได้กำหนดข้อบังคับในการนำเข้าสินค้าอาหารแปรรูปบางรายการ อาทิ ผลิตภัณฑ์จากนม ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป น้ำมันพืช แป้งมัน น้ำตาลและผลิตภัณฑ์น้ำตาล ฯลฯ

ด้านฉลากสินค้า (Labelling)

- บนฉลากของผลิตภัณฑ์อาหาร/อาหารแปรรูป จะต้องมีการระบุถึงวันหมดอายุ (Expire Date/Used by /Best Before) และเมื่อสินค้าที่วางจำหน่ายมีอายุเกินกว่าวันที่ระบุไว้บนฉลาก จะไม่สามารถนำมาวางจำหน่ายในท้องตลาดได้
- สินค้าอาหารทะเลแปรรูป จะต้องมีการพิมพ์ฉลากบอกรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ตาม Decree 89/2006/ND-CP โดยเฉพาะในหัวข้อ 2 และ 19 ของมาตรา 12

8.5.3 กระบวนการขั้นตอนที่สำคัญ

สำหรับกระบวนการเช่าที่ดินในเวียดนาม เมื่อผู้ประกอบการได้ทำการจัดตั้งธุรกิจเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นักลงทุนจะต้องยื่นขออนุมัติในการเช่าที่ดินจาก Land Use Management Division ที่เป็นหน่วยงานสังกัด Ministry of Natural Resource and Environment (MoNRE)

กระบวนการข้างต้นจะใช้ระยะเวลาไม่เกิน 22 วันทำการ (หรือ 3 สัปดาห์) จากนั้นผู้ประกอบการจะต้องชำระค่าเช่าที่ดินตามที่ตกลงกันไว้ (กรณีที่เป็นเช่าที่ดินกับรัฐบาลเวียดนาม ให้นักลงทุนชำระค่าเช่ากับสำนักงานของ Treasury Office (กรมธนารักษ์เวียดนาม)) และจัดทำสัญญาเช่าที่ดินให้เสร็จสิ้น

เมื่อสัญญาถูกจัดทำและมีการลงนามสัญญาทั้งสองฝ่ายแล้ว นักลงทุนจะต้องยื่นขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดิน (Land Use Right Certificate) กับ Land Use Management Division พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม ภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 วันทำการ หลังจากที่ได้รับสัญญาลงนาม

แต่ในการเข้าไปเช่าที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรม (Industrial Park) หรือเขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zone) หรือเขตอุตสาหกรรมอื่นๆ ในเวียดนาม การดำเนินการจะแตกต่างออกไป กล่าวคือ นักลงทุนไม่จำเป็นต้องยื่นขออนุมัติการเช่าที่ดิน (Land Use Right) จาก MoNRE แต่อย่างไรก็ตาม เพียงแค่เจรจาเช่าที่ดินกับผู้พัฒนาเขตอุตสาหกรรมดังกล่าว (Developers) จากนั้น ให้นักลงทุนจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วม (MOU) ในการเช่าที่ดินภายในเขตอุตสาหกรรมนั้นกับ Developers และชำระค่าเช่าที่ดินให้แล้วเสร็จ จากนั้น ให้ยื่นขอใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดินจาก MoNRE เหมือนกับในกรณีการเช่าที่ดินนอกเขตอุตสาหกรรม

ส่วนในการขยายระยะเวลาการเช่าที่ดินนั้น นักลงทุนจะต้องขอต่อระยะเวลาภายใน 6 เดือนก่อนการหมดสัญญาเช่า (ไม่ว่าจะเป็น 50 หรือ 70 ปี) โดยจะต้องยื่นเรื่องขอขยายระยะเวลากับ Land Use Management Division เพื่อส่งเรื่องให้กับ MoRNE พิจารณา ซึ่งหากได้รับอนุมัติ นักลงทุนจึงจะสามารถขยายระยะเวลาเช่าได้

8.6 ปัญหาและอุปสรรคที่อาจพบในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.6.1 ข้อจำกัดจากความขาดแคลนเทคโนโลยีในการแปรรูป

ดังที่ได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมแปรรูปของเวียดนามส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ซึ่งหลายรายประสบปัญหาในเรื่องขาดแคลนเงินทุน และเทคโนโลยีในการแปรรูป ตลอดจนยังมีองค์ความรู้ และความชำนาญในการแปรรูปสินค้าเกษตรในระดับไม่สูงมาก

ข้อจำกัดดังกล่าวได้ส่งผลให้สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปในเวียดนามยังขาดความหลากหลาย และมีคุณภาพไม่สูงมาก และส่งผลทำให้เวียดนามยังนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปจากต่างประเทศ เช่น จีน ไทย เป็นต้น เป็นจำนวนมากเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นของประเทศ

8.6.2 ข้อจำกัดด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในบางพื้นที่

บางพื้นที่ของประเทศเวียดนาม โดยเฉพาะจังหวัดที่เพิ่งจะเริ่มเกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ และเริ่มมีนักลงทุนเข้ามาลงทุนมากขึ้นจากในอดีต เริ่มเผชิญกับปัญหากระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอ ตลอดจนระบบน้ำประปาไม่ครอบคลุม หรือยังไม่รองรับสำหรับการใช้น้ำปริมาณมาก ๆ ในภาคอุตสาหกรรม โดยสาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในประเทศที่รวดเร็วเกินไปจนโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคในประเทศไม่สามารถรองรับได้

รัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลท้องถิ่นจะตระหนักถึงปัญหาความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ อันเห็นได้จากการสนับสนุนโครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ โดย

พยายามดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในกิจกรรมดังกล่าว ผ่านการให้สิทธิประโยชน์ทางการลงทุน ตลอดจนสนับสนุนในเรื่องเงินทุน (ร่วมทุนกับเอกชนที่จะเข้ามาลงทุน) อย่างไรก็ตาม การจะยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้สามารถรองรับการลงทุนอุตสาหกรรม การผลิตได้นั้นยังต้องใช้เวลา

8.6.3 อุปสรรคจากการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน

ดังที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อ 7.6.3 การปรับเพิ่มสูงขึ้นของค่าจ้างแรงงานในเวียดนาม ส่งผลต่อต้นทุนในการประกอบการของผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการ ในธุรกิจเกษตรและอาหารแปรรูปซึ่งต้องอาศัยแรงงานจำนวนมากในการเพาะปลูก ทำปุ๋ยสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/จับสัตว์น้ำ ตลอดจนการแปรรูปสินค้าเกษตร/ปุ๋ยสัตว์/สัตว์น้ำ

8.6.4 ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ

ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 7 ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลเวียดนามปรับปรุง แก้ไข หรือออกกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับทางธุรกิจบ่อยครั้ง แม้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเป็น ทิศทางที่พึงประสงค์ เนื่องจากกฎหมายหรือกฎระเบียบดังกล่าวจะเอื้ออำนวยต่อการลงทุนและ ประกอบธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการเวียดนามและต่างชาติมากยิ่งขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงของ กฎหมายและกฎระเบียบที่บ่อยครั้งส่งผลกระทบต่อการวางแผนในการประกอบธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ในบางครั้ง กฎหมาย/กฎระเบียบฉบับใหม่ที่ประกาศ ออกมาส่งผลกระทบต่อต้นทุนหรือเป็นต้นทุนในการประกอบการกับภาคเอกชน

8.7 ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทยในการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8.7.1 รูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย

8.7.1.1 การลงทุนทั่วไปในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป

➤ การลงทุนในภาคการเกษตร

หากประเมินจากสถานการณ์ในภาคการเกษตรของประเทศไทยในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการไทยเผชิญกับปัญหาด้านต้นทุนในการประกอบการอันเกิดจากค่าจ้างที่มีอัตราสูงกว่าโดยเปรียบเทียบกับทำการเกษตรในประเทศอื่นภายในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน โดยเฉพาะกับประเทศในกลุ่ม CLMV ที่มีอัตราค่าจ้างในประเทศมีระดับที่ต่ำกว่าพอสมควร ขณะเดียวกัน ต้นทุนการประกอบการอื่นๆ อาทิ ต้นทุนวัตถุดิบ และต้นทุนทางภาษีในการส่งออก ไปตลาดต่างประเทศบางตลาด ก็ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ลดถอยศักยภาพทางการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยไม่มากนัก

การขยายการลงทุนภาคการเกษตรออกไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่ม CLMV ที่มีอัตราค่าจ้างในประเทศอยู่ในระดับต่ำกว่า หรือมีต้นทุนด้านวัตถุดิบ หรือต้นทุนทางภาษีในการส่งออกต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบกับไทย ก็เป็นหนทางหนึ่งในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการไทยเอง

ทั้งนี้ เวียดนามเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความพร้อมและศักยภาพทางการเกษตรอยู่หลายประการ ทั้งด้านความอุดมสมบูรณ์ของประเทศ ความหลากหลายของพืชผลที่สามารถเพาะปลูกได้ ความต้องการของตลาดภายในประเทศ ความพร้อมของตลาดแรงงาน ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ตลอดจนการสนับสนุนและส่งเสริมจากรัฐบาล

การเข้าไปลงทุนทำการเกษตรในเวียดนามจึงจะส่งผลดีสำหรับผู้ประกอบการไทยเอง โดยพืชผลที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการเข้าไปลงทุน ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ ผักและผลไม้ชนิดต่างๆ ยางพารา มันสำปะหลัง ฝ้าย และปาล์มน้ำมัน โดยรูปแบบ

การเข้าไปลงทุนเพาะปลูกในประเทศดังกล่าว สามารถทำได้หลากหลายและขึ้นอยู่กับว่าจะลงทุนในพืชเกษตรชนิดใด

ผลิตผลทางการเกษตรบางชนิดมีความต้องการการบริโภคภายในประเทศที่สูงมาก จึงทำให้นักลงทุนสามารถเลือกที่จะเข้าไปลงทุนเพาะปลูกเพื่อจัดจำหน่ายภายในประเทศเพื่อตอบสนองอุปสงค์ของตลาด อาทิ ผักและผลไม้ชนิดต่างๆ ข้าวโพด/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ฝ้าย ฯลฯ แต่กรณีของพืชเกษตรบางชนิด ยังมีความต้องการบริโภคภายในประเทศไม่สูงมาก และ/หรืออาจมีผลผลิตมากกว่าที่จะบริโภคได้หมด อาทิ ข้าว กาแฟ ยางพารา ฯลฯ นักลงทุนจึงควรเข้าไปลงทุนเพาะปลูกเพื่อการส่งออกในตลาดต่างประเทศ

จากการศึกษาผู้ประกอบการรายสำคัญในเวียดนาม (นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1) ซึ่งให้เห็นว่าการลงทุนเพาะปลูกเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้จัดตั้งโรงงานเพื่อแปรรูปสินค้าที่เพาะปลูกมาได้ สามารถทำได้ เนื่องด้วยความต้องการบริโภคภายในประเทศยังมีอยู่สูงมาก โดยเฉพาะกับสินค้าบางชนิด เช่น พืชผักที่นำไปประกอบการผลิตอาหารสัตว์ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ฯลฯ) ฝ้าย ผักและผลไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ การเลือกส่งออกสินค้าควบคุมไปด้วย หรือจะลงทุนเฉพาะเพื่อส่งออกเพียงอย่างเดียวยังสามารถทำได้เช่นกัน เนื่องจากเวียดนามมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับด้านการขนส่งและการส่งออกในระดับดี

อย่างไรก็ตาม หากผู้ประกอบการต้องการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต รูปแบบการลงทุนที่ถือได้ว่ามีความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ก็คือการจัดตั้งโรงงานผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรในเวียดนาม โดยในการเข้าไปลงทุนในรูปแบบดังกล่าว ขึ้นอยู่กับ 3 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ (1) แหล่งวัตถุดิบ (2) ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน และ (3) ตลาดที่จะรองรับ/จัดจำหน่าย

ในด้านของแหล่งวัตถุดิบ นักลงทุนอาจเลือกเข้าไปจัดตั้งโรงงานในจังหวัดหรือพื้นที่ที่ใกล้กับแหล่งวัตถุดิบนั้นๆ ซึ่งพืชแต่ละชนิดในเวียดนามจะมีแหล่งเพาะปลูกที่แตกต่างกันออกไป (นำเสนอไว้ในหัวข้อ 8.3) นอกจากนี้ การจัดตั้งโรงงานในจังหวัดใกล้กับชายแดน เช่น ชายแดนเวียดนาม-กัมพูชา หรือเวียดนาม-สปป.ลาว ยังอาจช่วยให้มีโอกาสในการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อนำมาแปรรูปได้เช่นเดียวกัน

ในด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากจังหวัดบางจังหวัดของเวียดนามยังเป็นจังหวัดที่เริ่มมีนักลงทุนเข้าไปลงทุน ทำให้ความพร้อมในโครงสร้างพื้นฐานบางประการ

อาทิ ระบบกระแสไฟฟ้า ถนน หรือท่าเรือ ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาเพื่อรองรับภาคการผลิตในจังหวัด ดังนั้น นักลงทุนอาจต้องเปรียบเทียบความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในจังหวัดต่างๆ เช่นเดียวกับการพิจารณาถึงแหล่งวัตถุดิบที่โรงงานต้องใช้ในการผลิตและแปรรูป

นอกจากนั้น ตลาดที่จะรองรับผลผลิตที่ผลิตและแปรรูปออกมากยังอาจเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการ เนื่องจากในบางพื้นที่ของประเทศ เช่น พื้นที่หุบเขาสูงทางตอนกลางของประเทศ อาจจะมีกำลังซื้อและความต้องการสินค้าที่ไม่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ทางตอนใต้หรือทางตอนเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่กรุงฮานอย หรือนครโฮจิมินห์ และจังหวัดโดยรอบทั้งสองเมือง ซึ่งมีประชากรอาศัยอยู่มาก และประชากรเหล่านั้นมีระดับรายได้และกำลังซื้อโดยรวมที่สูงกว่าในหลายๆ พื้นที่ของประเทศ ขณะเดียวกัน หากผู้ประกอบการต้องการจะขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศแล้ว การเลือกพื้นที่ที่จะเข้าไปจัดตั้งโรงงานแปรรูปให้ใกล้กับเมืองท่า หรือจังหวัดที่มีเส้นทางคมนาคมขนส่งหลากหลาย เช่น มีเส้นทางถนนที่ใช้ขนส่งไปยังท่าเรือในจังหวัดอื่นได้ และยังมีเส้นทางขนส่งทางแม่น้ำออกไปสู่ทะเล เป็นต้น ก็จะมีเหมาะสมสำหรับการเข้าไปลงทุนในรูปแบบธุรกิจการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรในเวียดนาม

➤ การลงทุนในภาคปศุสัตว์

เช่นเดียวกับในภาคการเกษตร ภาคการปศุสัตว์ของไทยมีโอกาที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศกลุ่ม CLMV ซึ่งมีข้อได้เปรียบในด้านต้นทุนการประกอบกิจการที่ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับไทยในหลายๆ ด้าน โดยจากที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อ 8.4.1 และ 8.4.2 จะเห็นว่ามีผู้ประกอบการไทยบางรายที่เข้ามาลงทุนในภาคการปศุสัตว์เวียดนามแล้ว ได้แก่ บริษัท C.P. Vietnam Corporation และบริษัท Betagro Group ขณะที่ตัวอย่างบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรมก็ได้แก่ บริษัท Freisland Campina Vietnam Co., Ltd.

การลงทุนทำปศุสัตว์ในเวียดนามอาจเข้ามาลงทุนได้ในหลายรูปแบบ แต่รูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการไทย ได้แก่ การเพาะเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อนำผลผลิตมาจำหน่ายในตลาดในประเทศ หรือการเพาะเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเป็นวัตถุดิบในโรงงานแปรรูป

ทั้งนี้ ความต้องการภายในประเทศเวียดนามในสินค้าปศุสัตว์มีอยู่ในระดับที่สูง เนื่องด้วยขนาดและจำนวนประชากรภายในประเทศที่มีเกือบ 95 ล้านคน ขณะเดียวกัน ความต้องการดังกล่าวก็มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การเข้ามาลงทุนเพาะเลี้ยงทำฟาร์ม

ปศุสัตว์ อาทิ สุนัข ไก่เนื้อ ไก่ไข่ หรือโคนม เป็นที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน โดยแม้ว่าจะเริ่มมีผู้ประกอบการที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในภาคปศุสัตว์ของเวียดนามมากขึ้นจากในอดีต แต่ปริมาณการผลิต ทั้งเนื้อสัตว์และอาหารแปรรูปต่างๆ ยังคงมีความต้องการบริโภคอีกมาก

ส่วนการเพาะเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อการส่งออกสัตว์มีชีวิต และ/หรือผลิตภัณฑ์แปรรูป ยังมีการดำเนินการในรูปแบบดังกล่าวไม่มากนัก เนื่องจากต้องนำผลผลิตมาตอบสนองต่อการบริโภคภายในประเทศ แต่ก็มีความเป็นไปได้เช่นกันที่ผู้ประกอบการจะดำเนินรูปแบบธุรกิจเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าเนื้อสัตว์แปรรูปเพื่อส่งออกไปยังตลาดประเทศใกล้เคียง เช่น สปป.ลาว กัมพูชา จีน ไต้หวัน ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เป็นต้น หรือส่งออกไปจำหน่ายในตลาดที่เวียดนามมีการเจรจาความตกลงการค้าด้วย เช่น ตลาด TPP เป็นต้น

➤ การลงทุนในภาคการทำประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ประเทศเวียดนามมีศักยภาพต่อการเข้าไปลงทุนในภาคการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก โดยจากหัวข้อที่ 8.4.1 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการท้องถิ่นและต่างชาติจำนวนมาก รวมถึงผู้ประกอบการไทยรายใหญ่หลายราย อาทิ บริษัท Pataya Food Industries บริษัท Royal Foods และบริษัท Thai Union Group ได้เข้ามาลงทุนในธุรกิจดังกล่าว โดยเฉพาะการลงทุนในรูปแบบครบวงจร กล่าวคือ การลงทุนเพาะเลี้ยง/จับสัตว์น้ำ พร้อมไปกับการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ

ผู้ลงทุนรายใหม่ที่สนใจเข้าไปลงทุนในธุรกิจนี้อาจเลือกลงทุนในลักษณะครบวงจร เช่นเดียวกับที่บริษัทต่างๆ นิยมเข้ามาลงทุน นอกจากนี้ อาจเลือกลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวคือ ลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อป้อนให้กับโรงงานแปรรูปที่มีอยู่มากในประเทศ หรือลงทุนจัดตั้งโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำเพียงอย่างเดียว

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่เลือกผลิตสินค้าแปรรูปและส่งออกต่างประเทศ จะได้ประโยชน์จากศักยภาพในการส่งออกของเวียดนาม โดยเฉพาะกับตลาดที่เวียดนามมีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีด้วย อาทิ ตลาด TPP อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันในระดับที่ค่อนข้างสูงในรูปแบบธุรกิจดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกผลิตสินค้าแปรรูปและจำหน่ายในประเทศ ซึ่งจะมีการแข่งขันที่น้อยกว่า

8.7.1.2 การลงทุนสำหรับสินค้าเป้าหมาย

➤ ผลไม้

นักลงทุนไทยควรเลือกลงทุนเพาะปลูกผลไม้ชนิดต่างๆ ในเวียดนาม ควบคู่ไปกับการจัดตั้งโรงงานแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตให้กับผลผลิตผลไม้ ตลอดจนเพิ่มศักยภาพในด้านการส่งออกสินค้า และ/หรือการแข่งขันในตลาดในเวียดนาม

ดังที่ได้นำเสนอไว้ก่อนหน้านี้ ผู้ประกอบการในเวียดนามยังขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตในการแปรรูปผลไม้ ส่งผลทำให้คุณภาพสินค้า รวมถึงความสามารถในการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปไม่สูงมาก โดยแม้ว่าสินค้าที่ผลิตในเวียดนามจะเริ่มมีความหลากหลาย อาทิ ผลไม้ดอง ผลไม้เชื่อม ผลไม้แช่แข็ง และผลไม้กระป๋อง หากแต่คุณภาพยังคงเป็นรองสินค้าที่ผลิตจากในประเทศไทยในทุกด้าน และยังคงมีความหลากหลายที่น้อยกว่าด้วย

ทั้งนี้ การเข้าไปลงทุนในธุรกิจผลไม้แปรรูปในเวียดนามจึงทำให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบในเรื่องคุณภาพสินค้า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน โดยเฉพาะกับการส่งออกไปยังตลาดอาเซียน จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งตลาดดังกล่าวต่างนิยมสินค้าผลไม้ (รวมถึงผลไม้แปรรูป) จากไทยเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ แม้แต่ในตลาดเวียดนามเอง สินค้าของไทยก็ได้รับความนิยมที่สูง และมีการนำเข้าจากไทยในแต่ละปีเป็นปริมาณที่มาก

➤ สัตว์น้ำ

การลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและจัดตั้งโรงงานแปรรูปวัตถุดิบดังกล่าวเป็นรูปแบบการลงทุนที่มีตัวอย่างให้เห็นจากนักลงทุนไทยหลายรายที่ได้เข้าไปลงทุนในเวียดนาม ขณะเดียวกัน ผลจากการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า โอกาสในการลงทุนดังกล่าวยังมีอยู่มาก เนื่องด้วยศักยภาพในการส่งออกของเวียดนามที่มีต่อตลาด TPP ซึ่งหลายประเทศสมาชิก TPP ต่างก็เป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยในการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำแปรรูปด้วย เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เป็นต้น

ทั้งนี้ สัตว์น้ำที่น่าสนใจคือ กุ้งชนิดต่างๆ ซึ่งมีการเพาะเลี้ยงได้มากในเวียดนาม โดยการเข้าไปลงทุนในเวียดนามในธุรกิจดังกล่าว นักลงทุนไทยจะได้ประโยชน์จากอัตราค่าจ้างแรงงานในเวียดนามที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าไทย เช่นเดียวกับประโยชน์จากภาษีสินค้าส่งออกในหลายตลาดซึ่งเป็นทั้งตลาดส่งออกสำคัญของไทยและเวียดนาม

8.7.1.3 สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย

จากการวิเคราะห์ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทยทั้งธุรกิจรายใหญ่และธุรกิจรายย่อย (SMEs) ได้ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8-9 สรุปรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนไทย

	ธุรกิจรายใหญ่	ธุรกิจรายย่อย (SMEs)
ห่วงโซ่การลงทุนที่เหมาะสม	ห่วงโซ่การผลิตตลอดทั้งห่วงโซ่ (ตั้งแต่การเพาะปลูกหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไปจนถึงการแปรรูปสินค้าเกษตร/สัตว์น้ำ)	ห่วงโซ่การผลิตระดับปลายน้ำ (เฉพาะการแปรรูปเฉพาะพืชผลทางการเกษตร)
รูปแบบการทำธุรกิจที่เหมาะสม	เข้ามาลงทุนทั้งการเพาะปลูก/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลผลิตที่ได้จากไร่/ฟาร์มเพาะเลี้ยงควบคู่กันไป โดยลงทุนในส่วนของไร่เพาะปลูก/ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเอง จัดจ้างลูกจ้างเข้ามาทำงาน อาศัยเทคโนโลยีการผลิต เครื่องมือ/เครื่องจักรทางการเกษตร รวมถึงองค์ความรู้ของผู้ประกอบการมาสนับสนุนการผลิต รวมไปถึงทำ Contract Farming กับเกษตรกร/ชาวประมงในพื้นที่ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตวัตถุดิบที่จะมาใช้ผลิตในโรงงาน	จัดตั้งโรงงานแปรรูป และทำ Contract Farming กับเกษตรกรท้องถิ่นเพื่อรับซื้อผลผลิตมาแปรรูปในโรงงาน โดยนักลงทุนไทยอาจต้องเข้าไปร่วมทุน (JV) กับผู้ประกอบการท้องถิ่นที่มีที่ดินอยู่แล้ว หรือที่ลงทุนโรงงานแปรรูปไว้อยู่แล้ว โดยอาศัยเทคโนโลยีการผลิตนวัตกรรม และองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับคุณภาพของผลผลิตของโรงงาน
ตลาดเป้าหมายที่สำคัญ	สำหรับสินค้าเกษตร/เกษตรแปรรูปเน้นจำหน่ายในตลาดเวียดนาม และ/หรือ ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดจีน ตลาด TPP รวมถึงตลาดอาเซียน	ทำการแปรรูปและเน้นจำหน่ายในตลาดเวียดนาม เนื่องจากเป็นตลาดที่ยังมีความต้องการอีกมาก

	ธุรกิจรายใหญ่	ธุรกิจรายย่อย (SMEs)
	▪ สำหรับสินค้าสัตว์น้ำแปรรูป เน้นส่งออกตลาดต่างประเทศเป็นสำคัญ	
ประเด็นสำคัญในการเข้าไปทำธุรกิจ	▪ การเลือกพื้นที่ลงทุนขึ้นกับตลาดที่จะเข้าไปทำตลาด อาทิ หากต้องการจำหน่ายในประเทศเป็นหลัก อาจเลือกเข้าไปตั้งในพื้นที่ใกล้กับเมืองใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และมีความต้องการและกำลังซื้อที่สูง หากต้องการส่งออกไปตลาดจีน การลงทุนใกล้กับพื้นที่เพาะปลูกทางตอนเหนือจะได้ประโยชน์มากกว่าเข้ามาลงทุนทางตอนใต้ แต่หากต้องการส่งออกไปตลาดอื่นๆ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป เป็นต้น การลงทุนในพื้นที่ทางตอนใต้ โดยเฉพาะจังหวัดที่ไม่ห่างจากนครโฮจิมินห์มากนัก หรือลงทุนทางตอนกลางบริเวณจังหวัดดานัง กวางนัม และเว้ ก็มีความน่าสนใจเช่นกัน ▪ การจำหน่ายสินค้าแปรรูปในประเทศอาจจำหน่ายตามร้านค้าไฮเปอร์มาร์เก็ต หรือซูเปอร์มาร์เก็ต หรือร้านสะดวกซื้อ ▪ ปัญหาที่อาจพบ ได้แก่ ปัญหาค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา	▪ ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ผักและผลไม้แปรรูปประเภทต่างๆ เช่น น้ำผักและผลไม้ ผลไม้อบแห้ง/อบกรอบ เป็นต้น โดยเน้นจำหน่ายตามร้านค้าไฮเปอร์มาร์เก็ต หรือซูเปอร์มาร์เก็ต หรือร้านสะดวกซื้อ ▪ การเลือกพื้นที่ลงทุนควรเลือกพื้นที่ใกล้กับเมืองใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และมีความต้องการและกำลังซื้อที่สูง ▪ ความน่าเชื่อถือของคู่ค้าร่วมธุรกิจ (Business Partner) เป็นเรื่องที่นักลงทุนต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะกับการเข้าไปลงทุนในลักษณะร่วมทุน ▪ ปัญหาที่อาจพบ ได้แก่ ปัญหาค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ที่มา : บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

8.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทย

อุตสาหกรรมเกษตร ปศุสัตว์ ประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแปรรูปสินค้าดังกล่าว ล้วนเป็นอุตสาหกรรมที่อาศัยแรงงานในการผลิตด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากประเด็น ปัญหาและอุปสรรคที่คณะผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในหัวข้อที่ 8.6 โดยเฉพาะในเรื่องของอัตราค่าจ้าง แรงงานในเวียดนามที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก และปรับตัวในอัตรารวดเร็ว อาจทำให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนรายใหม่ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามต้องเผชิญอุปสรรคจากการจัดการ บริหารทรัพยากรบุคคล และต้นทุนการผลิตระดับหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ผู้ประกอบไทยที่สนใจหรือวางแผนที่จะเข้าไปลงทุน ในเวียดนามเริ่มลงทุนกับการวิจัยและพัฒนา รวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีและเครื่องจักรในการ ผลิตที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการดำเนินธุรกิจเมื่อต้องเข้าไปลงทุนในประเทศเวียดนาม เนื่องจาก ระดับการแข่งขันในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปในเวียดนามอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง การอาศัยเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีในการผลิตที่ทันสมัยเข้ามาใช้การผลิตดังกล่าว นอกจากจะ เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการไทย ยังช่วยลดปัจจัยเสี่ยงเรื่องอัตรา ค่าจ้างภายในประเทศ เนื่องด้วยการลดจำนวนการใช้แรงงานในโรงงานผลิตได้ระดับหนึ่ง

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยเสนอแนะให้นักลงทุนไทยที่สนใจเข้าไปทำธุรกิจการเกษตรและ อาหารแปรรูปในเวียดนาม อาจเลือกที่จะเข้าไปลงทุนในพื้นที่ซึ่งอยู่ใกล้กับชายแดนของเวียดนาม กับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการเข้าไปลงทุนในพื้นที่ดังกล่าวจะช่วยให้ ผู้ประกอบการง่ายต่อการจัดหาวัตถุดิบ ทั้งจากวัตถุดิบในเวียดนามและจากการนำเข้าจากประเทศ เหล่านั้น อาทิ การนำเข้าพืชตระกูลถั่ว หรือมันสำปะหลังจากกัมพูชา หรือการนำเข้าผลไม้จาก สปป.ลาว เพื่อมาแปรรูปในเวียดนามก่อนจะจำหน่ายในตลาดเวียดนาม หรือส่งออกกลับไป จำหน่ายในประเทศเหล่านั้น และถือเป็นการใช้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าภายในภูมิภาค (Regional Value Chain: RVC) ที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แห่งนี้ เช่นเดียวกับการใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงของเส้นทางภายในระเบียง เศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Great Mekong Subregion: GMS)

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ม.ป.). การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในประเทศเวียดนาม.

ฐานเศรษฐกิจ (2558). การ์เมนต์เด็งรับ TPP 5 เสือชิงชิงหะขยายฐานเวียดนามรับภาษี 0%.

27 ตุลาคม พ.ศ. 2558. เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จาก

<http://www.thansettakij.com/2015/10/27/15307>

วันวลิต ชารไทรทอง (2555). เวียดนาม: ยุคหลังการปฏิรูปเศรษฐกิจ ดอยเหม่ย (Doi Moi). Siam

Intelligence. 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2555. เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จาก

<http://www.siamintelligence.com/vietnam-after-doi-moi-policy-on-economic-revolutions-post/>

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2558). รายงานการวิเคราะห์อุตสาหกรรมและพื้นที่เป้าหมายเชิงลึกของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ฉบับสมบูรณ์. โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ประจำปี 2558. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ร่วมกับบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด.

ภาษาอังกฤษ

Corr, Anders & Nguyen, T. (2015). Vietnam Agriculture Opportunities Q1 2015. Corr Analytics and Vietnam Report. January 23, 2015.

DFDL (2014). Legal, Tax & Investment Guide Vietnam 2014. 4th Edition.

Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America (n.d.). List of Sectors Entitled to Investment Incentives. Retrieved July 20, 2016 from <http://vietnamembassy-usa.org/basic-page/list-sectors-entitled-investment-incentives>

- Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America (n.d.). Land Regulations. Retrieved July 20, 2016 from <http://vietnamembassy-usa.org/basic-page/land-regulations>
- Euromonitor International (2015). Processed Fruit and Vegetables in Vietnam. December 2015.
- Euromonitor International (2016). Apparel and Footwear in Vietnam. February 2016.
- European Commission (2016). Overview of FTA and Other Trade Negotiations. February, 2016. Retrieved July 20, 2016 from http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/december/tradoc_118238.pdf
- Global Agricultural Information Network (2015). Vietnam Cotton and Products Annual Commodity Report. 27 March 2015. Retrieved July 20, 2016 from http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Cotton%20and%20Products%20Annual_Hanoi_Vietnam_3-27-2015.pdf
- Ha, Dang Thanh et al. (2004). Maize in Vietnam Production System, Constraints, and Research Priorities. International Maize and Wheat Improvement Center (CIMMYT).
- Huynh, L. and Abdul, N. P. (2015). Vietnam MERGERS & ACQUISITIONS 2015. Gide Loyrette Nouel A.A.R.P.I. Retrieved July 20, 2016 from www.iclg.co.uk
- Ipsos (2013). Vietnam's Coffee Industry. Ipsos Business Consulting.
- JLL (2015). Vietnam Property Investment Guide.
- Ministry of Agriculture and Rural Development, Vietnam (2013). Agriculture Investment Trends – The Role of Public and Private Sector in Vietnam.
- Ministry of Foreign Affairs of Denmark (2015). Sector Analysis Vietnam: Agriculture and Food. July, 2015.
- Ministry of Foreign Affairs. "Continue moving forward with intensive international integration". Retrieved July 20, 2016 from <http://www.mofa.gov.vn/en/nr140319210702/nr150107173136/nr150109091301/ns150129142936>

- OECD (2015). Agriculture Policies in Viet Nam. OECD Food and Agricultural Reviews 2015.
- PwC (2015). Doing Business in Vietnam. 4th Edition. July, 2015. Retrieved July 20, 2016 from https://www.pwc.com/vn/en/publications/2015/dbg_2015.pdf
- Rodl & Partner (2015). Investment Guide Vietnam Law and Taxes 2015/2016.
- Russin & Vecchi (2015). Employment Manual Vietnam. AmCham Vietnam. Retrieved February 22, 2016 from <http://www.amchamvietnam.com/1099/doing-business-in-vietnam>
- Socialist Republic of Viet Nam Government Portal (2012). NATIONAL STRATEGY ON ENVIRONMENT PROTECTION TO 2020 WITH VISIONS TO 2030. Retrieved July 20, 2016 from <http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/English/strategies/strategiesdetails?categoryId=30&articleId=10051159>
- Socialist Republic of Viet Nam Government Portal (2012). Viet Nam Sustainable Development Strategy for 2011-2020. Retrieved July 20, 2016 from <http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/English/strategies/strategiesdetails?categoryId=30&articleId=10050825>
- Socialist Republic of Viet Nam Government Portal (2013). Master plan on economic restructuring in association with conversion of the growth model towards improving quality, efficiency and competitiveness during the 2013-2020 period. Retrieved July 20, 2016 from <http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/English/strategies/strategiesdetails?categoryId=30&articleId=10052090>
- Tran, Minh (2005). Environment Regulation and Economic Competitiveness: Evidence from the Textile Industry in Vietnam. LUMES Master Thesis.
- U.S. Department of State (2015). Vietnam Investment Climate Statement 2015. May, 2015. Retrieved July 20, 2016 from <http://www.state.gov/documents/organization/242005.pdf>
- Vietnam Breaking News (2014). Hanesbrands opens third factory in Vietnam. November 22, 2014. Retrieved July 20, 2016 from

<http://www.vietnambreakingnews.com/2014/11/hanesbrands-opens-third-factory-in-vietnam/>

Vietnam Chamber of Commerce and Industry (2015). Old Road but Hard to Start. April 8, 2015. Retrieved July 20, 2016 from

http://vccinews.com/news_detail.asp?news_id=31949

Vietnam Net Bridge (2015). How many special economic zones does Vietnam need? August 29, 2015. Retrieved July 20, 2016 from

<http://english.vietnamnet.vn/fms/business/139790/how-many-special-economic-zones-does-vietnam-need-.html>

Vietnam Trade Promotion Agency Export Promotion Center (2008). Report on Vietnamese Vegetable and Fruit Sector). December, 2008.

WTO (2015). WTO Tariff Profiles 2015. WTO. Retrieved July 20, 2016 from

https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/world_tariff_profiles15_e.htm

เว็บไซต์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. <http://www.dtn.go.th>

ฐานเศรษฐกิจ. <http://www.thansettakij.com>

ไทย-เอฟทีเอ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. <http://www.thaifta.com>

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. <http://www.exim.go.th>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. <http://www.bot.or.th>

ศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ. <http://toi.boi.go.th>

ศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทยในประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. <http://www.aec.ditp.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. <http://www.nesdb.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. <http://www.boi.go.th>

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. <http://www.sme.go.th>

Adidas Group. <http://www.adidas-group.com>

Ajinomoto Group Corporate. <http://www.ajinomoto.com>

American Chamber of Commerce, Vietnam (AmCham Vietnam).
<http://www.amchamvietnam.com>

ARIC Database, ADB. www.aric.adb.org

Asian Development Bank (ADB). <http://www.adb.org>

Binh Tien IMEX Corp. <http://www.bitis.com.vn>

Bloomberg. <http://www.bloomberg.com>

Can Tho Promotion Agency (CPA). <http://canthopromotion.vn>

CASEAMEX Viet Nam.

Central Intelligence Agency. The World Facebook.

<http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>

Directorate for Standards, Metrology and Quality (TCVN). <http://www.tcvn.gov.vn>

Doing Business, World Bank. <http://www.doingbusiness.org>

Ernst & Young Vietnam Limited. <http://www.ey.com>

European Union. <http://europa.eu>

EVN. <http://www.evn.com.vn>

ezilon Maps. <http://www.ezilon.com>

Fast Retailing. <http://www.fastretailing.com>

Fpt Securities. <http://fpts.com.vn>

Freisland Campina Vietnam. <http://production.freislandcampina.com.vn>

General Statistics Office of Vietnam. <https://www.gso.gov.vn>

Halong Canfoco. <http://www.canfoco.com.vn>

Hanes Brands Co. <http://www.hanes.com>

HANSAE VIETNAM. <http://www.hansaevn.com>

Highlands Coffee. <http://www.highlandscoffee.com.vn>

Hoang Anh Gai Lai Group (HAGL). <http://www.hagl.com.vn>

Hong Seng Knitting Company. <http://www.hongseng.com>

International Monetary Fund (IMF). <http://www.imf.org>

International Trade Center (ITC). <http://www.trademap.org>

KPMG. <http://www.kpmg.com>

Levi Strauss & Co. <http://www.levistrauss.com>

Maphill. www.maphill.com

Ministry of Foreign Affairs of Vietnam. <http://www.mofa.gov.vn>

Ministry of Planning and Investment of Vietnam. <http://www.mpi.gov.vn>

Nations Online. <http://www.nationsonline.org>

Nestle Vietnam. <https://www.nestle.com.vn>

Nike. <http://www.nike.com>

Olam International. <http://olamgroup.com>

Oriental Garment Company. <http://www.orientalgmt.com>

Pataya Food Industries. <http://www.patayafood.com>

PwC. <http://www.pwc.com>

Royal Foods. <http://www.threeladycooks.com>

SEA Citymap. <http://www.seacitymaps.com>

State Bank of Vietnam (SBV). <http://www.sbv.gov.vn>

Tai Nguyen Seafood Company. <http://www.tainguyenseafood.com>

Thai Union Group. <http://www.thaiunion.com>

Thai Wah Food Products Public Company. <http://www.twfp.co.th>

The Heritage Foundation. <http://www.heritage.org>

The NATION. <http://www.nationmultimedia.com>

The Saigon Times. <http://english.thesaigontimes.vn>

Thien Nam Spinning. <http://www.thiennamspinning.com>

Transparency International. <http://www.transparency.org>

UNCTAD STAT. <http://unctadstat.unctad.org>

Unilever Group. <https://www.unilever.com/>

United Nations Development Programme (UNDP). <http://hdr.undp.org>

United States Census Bureau. <http://www.census.gov>

Viet Thang Corporation. <http://www.vietthang.com.vn>

Viet Tien Garment Joint Stock Corporation. <http://www.viettien.com.vn>

Vietnam Breaking News. <https://www.vietnambreakingnews.com>

Vietnam Briefing. <http://www.vietnam-briefing.com>

Vietnam e-Regulation. <https://vietnam.eregulations.org>

Vietnam Foreign Investment Agency (FIA). <http://fia.mpi.gov.vn>

Vietnam Industrial Parks Investment Promotion (VIPIP). <http://viipip.com>

Vietnam National Vegetable, Fruit and Agricultural Product Corporation Limited
(Vegetexco). <http://www.vegetexcovn.com.vn>

Vietnam Railways. <https://vietnam-railway.com>

Vietnam Trade Promotion Agency. <http://www.vietrade.gov.vn>

Vietnam VCOSA. <http://www.vcosa.org.vn>

Vietnam Vegetable Oils Industry Corporation (Vocarimex). <http://vocarimex.com.vn>

Vietnam Wool Joint Stock Company (LENVIET). <http://lenviet.com.vn>

Vinamilk. <https://www.vinamilk.com.vn>

VINATEX. <http://www.vinatex.com>

Vision Associates. <http://www.vision-associates.com>

Vissan Limited Company. <http://www.vissan.com.vn>

VIWACO. <http://viwaco.vn>

Wacoal Holdings Corp. <http://www.wacoalholdings.jp>

WageIndicator. <http://www.wageindicator.org>

World Bank. <http://www.worldbank.org>

World Economic Forum. <http://www.weforum.org>

World Intellectual Property Organization (WIPO). <http://www.wipo.int/portal/en/index.html>

World Trade Organization (WTO). <https://www.wto.org>

Yarns and Fibers (YNFX). <http://www.yarnsandfibers.com>

ภาคผนวก 1

รายชื่อผู้ประกอบการไทยใน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รายชื่อผู้ประกอบการไทยใน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ลำดับ	ผู้ประกอบการไทย	ประเภทธุรกิจ	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
1	Liberty Group	Manufacturing (Garment)	Ben Tre	
2	Vietnam LPG Co., Ltd.	Mining (Natural Gas) Trading (LPG Gas)	Bien Hoa (Office)	เครื่องปตท.
3	Srithai (Vietnam) Co., Ltd.	Manufacturing (Plastic and Melamine Product)	Binh Duong	เครื่องศรีไทยซูเปอร์แวร์
4	Red Bull	Trading (Beverage)	Binh Duong	
5	PATAYA Food Industries	Manufacturing (Processed Seafood)	Can Tho City	ผู้ผลิตปลากระป๋องตรา นอร์ดีรุส
6	Betagro Vietnam	Manufacturing (Animal and Aquatic Feeds)	Dong Nai	
7	Mitsubishi Electronic (O.E.I.C)	Manufacturing (Electronic equipment)	Dong Nai	
8	STARPRINT Vietnam Joint Stock Company	Manufacturing (Packaging Product)	Dong Nai	
9	C.P. Vietnam Corporation	Manufacturing (Processed Food and Seafood, Livestock, Animal and Aquatic Feeds)	Dong Nai (Head Office)	เครื่องเจริญโภคภัณฑ์
10	Amata (Vietnam) Joint Stock Company	Service (Industry Zone Development and Construction)	Dong Nai (Head Office)	
11	CUU Long Partners Joint Stock Company	Manufacturing (Bag and Plastic Product)	Hanoi	
12	Thai Summit Vietnam Co., Ltd.	Manufacturing (Motorcycle Assembly and Equipment)	Hanoi	
13	Thai Airway International	Service (Aviation)	Hanoi and Ho Chi Minh City	
14	Bangkok Bank Public Company	Service (Bank)	Hanoi and Ho Chi Minh City	Branch

ลำดับ	ผู้ประกอบการไทย	ประเภทธุรกิจ	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
15	KASIKORNBANK	Service (Bank)	Hanoi and Ho Chi Minh City	Representative Office
16	Unicharm	Trading	Hanoi and Ho Chi Minh City	
17	Johnson & Johnson	Trading	Hanoi and Ho Chi Minh City	
18	Trane Service	Trading (Air condition)	Hanoi and Ho Chi Minh City	
19	Peerapat Technology Public	Trading (Chemicals and Pharmaceuticals)	Hanoi, Ho Chi Minh City and Da Nang	
20	L.S. pack	Manufacturing	Ho Chi Minh City	
21	Amena-air	Manufacturing ((Air condition)	Ho Chi Minh City	
22	B.K.K. Cooling & Engineering	Manufacturing (Cooling Tower)	Ho Chi Minh City	
23	Betagen	Manufacturing (Dairy Product)	Ho Chi Minh City	
24	BD Agriculture (Vietnam)	Manufacturing (Farming Equipment)	Ho Chi Minh City	
25	Asian Chemical & Engineering	Manufacturing (Gas and Chemical Container)	Ho Chi Minh City	
26	VIET THAI THINH TRADING SERVICE (Viet Thai)	Manufacturing (Industrial Machinery and Equipment)	Ho Chi Minh City	เครือ PSS Group
27	Charoen Somprasong Company	Manufacturing (Stainless Steel Products)	Ho Chi Minh City	
28	Siam Commercial Bank Public Limited Company	Service (Bank)	Ho Chi Minh City	Branch
29	ENGCORP	Service (Building Construction)	Ho Chi Minh City	
30	Golden Elephant Restaurant	Service (Restaurant)	Ho Chi Minh City	
31	Samyan Seafood Restaurant	Service (Restaurant)	Ho Chi Minh City	
32	Uni Thai Logistic	Service (Shipping)	Ho Chi Minh City	

ลำดับ	ผู้ประกอบการไทย	ประเภทธุรกิจ	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
33	Thai Thinh Trading Company Limited	Trading (Chemical Product)	Ho Chi Minh City	
34	Oishi Group Limited Liability Company	Trading (Food and Beverage)	Ho Chi Minh City	เครื่อง Thai Beverage
35	Thai Corp International Viet Nam	Trading (Food and Beverage)	Ho Chi Minh City	เครื่องเบอริลลี่ ยุกเกอร์ (Berli Jucker)
36	Alcon Vietnam Pharmaceutical	Trading (Pharmaceutical Product)	Ho Chi Minh City	
37	Central Retail Corporation Vietnam Joint Stock Company	Trading Service (Department and Retail Store)	Ho Chi Minh City	เครื่องเซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น
38	SCG Vietnam Company Limited	Manufacturing (Building Material, Chemical and Plastic Product) Trading (Paper Product) Service (Logistics)	Ho Chi Minh City (Head Office)	ประกอบด้วยบริษัทในเครือ 22 บริษัท (http://www.scg.co.th/vn-en/03_scg_vietnam/01_business_in_brief.html)
39	TOA Paint Vietnam	Manufacturing (Paint and Chemical Product)	Ho Chi Minh City (Head Office)	
40	Siam Brothers Vietnam Corp., Ltd	Manufacturing (Rope and Net)	Ho Chi Minh City (Head Office)	
41	Vietnam - Sabina Public Company Limited	Trading (Garment)	Ho Chi Minh City (Head Office)	
42	Oriental Garment Co., Ltd.	Manufacturing (Garment)	Ho Chi Minh City (Head Office) An Giang (Factory)	
43	Urai Panich (Vietnam)	Manufacturing (Paint and Chemical Product)	Ho Chi Minh City (Head Office) Dong Nai (Factory)	
44	TPC VINA Plastic & Chemical Corp., Ltd.	Manufacturing (Chemical and Plastic Product)	Ho Chi Minh City (Head Office) Hanoi (Branch) Dong Nai (Factory)	
45	Sitto Vietnam	Manufacturing (Fertilizer and Plant Protection Product)	Ho Chi Minh City (Office) Dong Nai (Factory)	
46	Royal Foods	Manufacturing (Processed Seafood)	Hue	ผู้ผลิตปลากระป๋องตราสามแม่ครัว

ลำดับ	ผู้ประกอบการไทย	ประเภทธุรกิจ	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
47	Hong Seng Thai-Vina Co., Ltd.	Manufacturing (Garment)	Long An	
48	FOODTECH Joint Stock Company	Manufacturing (Processed Seafood)	Long An	
49	Yueh Chyang Canned Food Co., Ltd.	Manufacturing (Processed Seafood)	Long An	บริษัทลูกของ Thai Union Food (TUF)
50	Samchai Steel Industries Joint Stock Company	Manufacturing (Steel Product)	Long An	
51	Thai Nakorn Pattana (Vietnam) Company Limited	Manufacturing (Pharmaceutical Product)	Phu Yen	
52	Hi-Tech Group	Manufacturing (Garment)	Quang Nam and Dong Nai	
53	Thai KK Industry Company	Manufacturing (Label and Tape Product)	Tay Ninh	
54	Tay Ninh Tapioca Company	Manufacturing (Starch and Tapioca Processed Product)	Tay Ninh	

ที่มา: รวบรวมจากหลายแหล่งข้อมูล อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย กระทรวงพาณิชย์ สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม Thailand Business Information Center in Vietnam ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ รวมถึงข้อมูลจากการเดินทางสำรวจข้อมูลเชิงลึกในเวียดนาม ระหว่างวันที่ 13-17 มิถุนายน พ.ศ. 2559

ภาคผนวก 2

สรุปสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP)
และสิทธิพิเศษทางภาษีอื่น ๆ ที่
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ได้รับจากประเทศคู่ค้าสำคัญ

สรุปสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) และสิทธิพิเศษทางภาษีอื่น ๆ ที่ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้รับจากประเทศคู่ค้าสำคัญ

➤ ญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นมีการให้สิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) กับเวียดนาม โดยสำหรับรายการสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นดังตารางที่ 1 และสำหรับรายการสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นดังตารางที่ 2

**ตารางที่ 1 รายการสินค้าเกษตรและอาหารที่เวียดนาม
ได้รับสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) จากญี่ปุ่น**

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
020630091	8.50%	4.30%
020641090	8.50%	4.30%
020649091	8.50%	4.30%
020714100	3%	free
020724000	3%	free
020725000	3%	free
020726000	3%	free
020727100	3%	free
020727200	3%	free
020732200	9.60%	4.80%
020733100	9.60%	4.80%
020733200	9.60%	4.80%
020734000	3%	free
020735200	9.60%	4.80%
020736100	3%	free
020736210	9.60%	4.80%
020736220	9.60%	4.80%
020900000	6%	3%
030110020	1.70%	free
030520090	2.80%	free
030621200	5%	4%
030622200	5%	4%
030623200	5%	4%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
030629210	5%	4%
030751000	7%	5%
030759100	7%	5%
030799242	10%	9%
041000100	1.50%	free
041000200	9%	4.50%
051000200	3%	free
051191200	1.70%	free
051199290	3.50%	free
051199900	1.50%	free
060410000	3%	free
060491000	3%	free
060499000	3%	free
070110000	3%	free
070521000	3%	1.50%
070529000	3%	1.50%
070690010	2.50%	free
070959011	3%	free
070959012	3%	free
070990092	3%	1.50%
071120000	9%	4.50%
071190094	9%	7.50%
071290010	9%	7.50%
071290050	12.80%	10%
071310211	6%	3%
071320020	8.50%	4.30%
071333210	6%	3%
071339210	6%	3%
071340020	8.50%	4.30%
071350210	6%	3%
071390210	6%	3%
080111000	3%	free
080119000	3%	free
080121000	3%	free
080122000	3%	free
080211200	2.40%	free
080212200	2.40%	free
080221000	6%	free
080222000	6%	free
080260000	5%	2.50%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
080290300	4.50%	free
080300100	20% or 25%	10% or 20%
080300200	3%	free
080420010	6%	3%
080420090	6%	3%
080440010	3%	free
080440090	3%	free
080450011	3%	free
080450019	3%	free
080450090	3%	free
080620000	1.20%	free
080720000	2%	free
081020000	6%	3%
081040000	6%	3%
081060000	5%	2.50%
081090210	5%	2.50%
081090291	6%	3%
081120100	9.60%	4.80%
081120200	6%	3%
081190120	12%	6%
081190130	9.60%	4.80%
081190140	13.80%	6.90%
081190220	7.20%	3.60%
081190230	6%	3%
081190280	12%	2%
081290420	12%	6%
081320000	2.40%	free
081340010	9%	4.50%
081340021	7.50%	3.80%
081340023	9%	4.50%
081350010	6%	3%
081350090	12%	6%
081400000	1.50%	free
090121000	12%	10%
090122000	12%	10%
090190200	12%	free
090240210	3%	2.50%
090300000	12%	6%
090411100	3%	free
090412100	3%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
090420100	6%	free
090700100	3.60%	free
090810100	3.60%	free
090820100	3.60%	free
090830100	3.60%	free
090910100	6%	free
090910220	3%	free
090920100	6%	free
090920220	3%	free
090930100	6%	free
090930220	3%	free
090940100	6%	free
090940220	3%	free
090950100	6%	free
090950220	3%	free
091010210	5%	free
091010231	2.50%	free
091010239	2.50%	free
091020100	3.60%	free
091030100	3.60%	free
091091100	3.60%	free
091099200	7.20%	3.60%
091099911	3.60%	free
091099919	3.60%	free
100200021	4.20%	free
100200029	4.20%	free
100510020	9 yen/kg	4.50 yen/kg
100700099	3%	free
100890099	3%	free
110210000	15%	7.50%
110319300	17%	8.50%
110319400	12%	6%
110320200	12%	6%
110320600	17%	8.50%
110412000	12%	6%
110419300	17%	8.50%
110422000	12%	6%
120810000	4.20%	free
120890000	4.20%	free
121190700	12%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
121190910	2.50%	free
121190920	3%	free
121190990	2.50%	free
121220131	10.50%	8%
121220211	3.50%	free
121299200	9%	4.50%
121299910	3%	free
121299990	3%	free
130220000	3%	free
140110000	8.50%	5%
140190210	3%	free
140190290	3%	free
140490300	6%	free
140490410	3%	free
140490491	6%	free
140490492	6%	free
140490499	6%	3%
150500100	1.20%	free
151110000	3.50%	free
151190010	2.50%	free
151190090	3.50%	free
151311000	4.5% or 5 yen/kg, whichever is the greater	free
151319000	4.5% or 5 yen/kg, whichever is the greater	free
151321100	4%	free
151329100	4%	free
151530000	4.50%	free
151590410	8.50 yen/kg	4.20 yen/kg
151610000	4%	free
151620010	3.50%	free
151620090	3.50%	free
151790110	4%	free
151790210	3.50%	free
151800000	2.50%	free
152000000	5%	free
152190010	12.80%	6.40%
152190091	5.30%	free
152190099	4.50%	free
160220091	6%	3%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
160231290	6%	3%
160290290	6%	3%
160300010	12%	6%
160300090	9.60%	6.40%
160411010	9.60%	7.20%
160412000	9.60%	7.20%
160413010	9.60%	7.20%
160413090	9.60%	7.20%
160414010	9.60%	6.40%
160414091	9.60%	7.20%
160414092	9.60%	7.20%
160414099	9.60%	7.20%
160415000	9.60%	7.20%
160416000	9.60%	7.20%
160419010	9.60%	7.20%
160419020	9.60%	7.20%
160419090	9.60%	7.20%
160420011	11%	9.60%
160420020	9.60%	7.20%
160430010	6.40%	4.80%
160430090	6.40%	4.80%
160510021	9.60%	7.20%
160510029	9.60%	7.20%
160520011	4.80%	3.20%
160520019	4.80%	3.20%
160530010	4.80%	3.20%
160540011	4.80%	3.20%
160540200	9.60%	7.20%
160590190	6.70%	6.40%
160590211	10%	8%
160590212	10.50%	9%
160590213	10.50%	9%
160590220	10%	8%
160590290	9.60%	7.20%
160590293	9.60%	7.20%
160590294	9.60%	7.20%
160590295	9.60%	7.20%
160590299	9.60%	7.20%
170211000	8.50%	4.30%
170219000	8.50%	4.30%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
170250000	9%	free
180310000	5%	3.50%
180320000	10%	7%
180500000	12.90%	10.50%
180610200	15%	12.50%
180620290	21.30%	12.50%
180632220	21.30%	12.50%
180690220	21.30%	12.50%
190190230	9%	4.50%
190240000	24 yen/kg	12 yen/kg
190510000	9%	4.50%
190520000	18%	9%
190532000	18%	15%
190540000	9%	4.50%
190590313	24%	15%
190590319	25.50%	15%
190590329	21.30%	12.50%
200110100	15%	12%
200110200	12%	9%
200190110	7.50%	3.80%
200190140	15%	12%
200190210	6%	3%
200190220	6%	3%
200190240	15%	9%
200190250	12%	9%
200190290	12%	9%
200210000	9%	7.60%
200290290	9%	7.60%
200320010	9.60%	4.80%
200320020	10.50%	5.30%
200490240	15%	9%
200510200	12%	9.60%
200520210	12%	9.60%
200540211	12%	9.60%
200540212	15%	7.50%
200540222	13.60%	6.80%
200559210	12%	9.60%
200570010	5.40%	2.70%
200570020	9%	4.50%
200599211	15%	9%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
200599230	12%	9.60%
200599919	12%	9.60%
200599991	10.50%	8%
200600021	18%	9%
200600029	18%	9%
200819110	21%	10.50%
200819191	11%	5.50%
200819192	11%	5.50%
200819211	10%	5%
200819219	10%	5%
200819221	5%	2.50%
200819222	5%	2.50%
200819223	5%	2.50%
200819224	10%	4%
200819225	10%	5%
200819227	5%	2.50%
200840219	15%	7.50%
200840299	10.80%	5.40%
200850210	12%	6%
200850290	12%	6%
200860290	12%	6%
200870211	17%	8.50%
200870219	21.30%	10.70%
200891000	15%	7.50%
200892120	6%	3%
200899211	21%	10.50%
200899212	11%	5.50%
200899213	11%	5.50%
200899214	11%	5.50%
200899216	14%	7%
200899221	15%	7.50%
200899222	15%	7.50%
200899223	7.70%	3.90%
200899224	9.60%	4.80%
200899225	9.60%	4.80%
200899226	15%	7.50%
200899231	10%	5%
200899232	9%	4.50%
200899234	21.30%	2%
200899236	12%	2%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
200980221	9%	7.60%
210111100	24%	15%
210111290	15%	free
210112110	24%	15%
210112122	15%	free
210120110	10%	5%
210130000	6%	3%
210210000	10.50%	10%
210220100	3.80%	free
210230000	10.50%	5.30%
210310000	7.20%	6%
210390130	7.20%	6%
210390210	7.20%	3.60%
210390221	9.60%	4.80%
210420000	12%	6%
210690247	11%	free
210690251	28%	20%
210690259	23.80%	20%
210690297	17.50%	10%
220110000	3%	free
220300000	free	free
220410000	182 yen/l	145.60 yen/l
220429090	45 yen/l	24 yen/l
220430200	45 yen/l	free
220510000	69.30 yen/l	50.40 yen/l
220590200	69.30 yen/l	50.40 yen/l
220600210	70.40 yen/l	free
220600229	42.40 yen/l	30.80 yen/l
220890123	82.50 yen/l	48 yen/l
220890129	16%	25.20 yen/l
220890220	70.40 yen/l	free
220890240	88 yen/l	free
220900000	7.50%	4.80%
230910099	36 yen/kg	18 yen/kg
230990110	3%	free
230990190	3%	free

หมายเหตุ: สำหรับรายการสินค้าทั้งหมดที่ได้รับสิทธิพิเศษทั้งหมด สามารถสืบค้นได้จาก

<http://unctad.org/en/Pages/DITC/GSP/About-GSP.aspx>

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก UNCTAD (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

**ตารางที่ 2 รายการสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เวียดนาม
ได้รับสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) จากญี่ปุ่น**

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
290331000	free	free
290339011	free	free
290339019	free	free
290339021	3.10%	free
290339022	3.10%	free
290339023	3.10%	free
290339024	3.10%	free
290339026	3.10%	free
290339029	3.10%	free
290339031	3.10%	free
290339039	3.10%	free
290339041	3.10%	free
290339049	3.10%	free
290339090	3.10%	free
290512000	3.10%	free
290513000	5.50%	free
290514000	5.50%	free
290516100	5.5% or 11.20 yen/kg, whichever is the less	free
290516200	3.90%	free
290517000	4.70%	free
290519000	4.70%	free
290522000	4.40%	free
290529000	3.90%	free
290531000	5.50%	free
290532000	5.50%	free
290539000	3.10%	free
290541000	3.10%	free
290542000	3.10%	free
290543000	2.80%	free
290544000	17.00%	10.20%
290545000	5.00%	free
290549000	3.10%	free
290551000	free	free
290559010	free	free
290559090	3.90%	free
291711000	3.30%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
291712010	3.90%	free
291712090	3.90%	free
291713000	3.10%	free
291714000	3.90%	free
291719000	3.10%	free
291720000	3.10%	free
291732000	3.90%	free
291733000	3.10%	free
291734010	3.10%	free
291734090	3.10%	free
291735000	3.30%	free
291736000	5.30%	free
291737000	5.30%	free
291739010	3.10%	free
291739020	free	free
291739090	3.10%	free
320411000	4.40%	free
320412010	4.40%	free
320412090	4.40%	free
320413000	4.40%	free
320414000	4.40%	free
320415020	4.40%	free
320415090	4.40%	free
320416000	4.40%	free
320417010	3.50%	free
320417090	3.50%	free
320419020	4.40%	free
320419090	4.40%	free
320420000	4.40%	free
320490000	4.40%	free
390512000	3.90%	free
390519000	3.90%	free
390521000	3.90%	free
390529000	3.90%	free
390530000	3.90%	free
390591010	3.90%	free
390591091	2.80%	free
390591099	2.80%	free
390599000	2.80%	free
390610010	3.40%	1.36%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
390610090	3.40%	free
390690010	2.80%	1.12%
390690090	3.90%	free
500600010	4.80%	free
500600020	6.90%	free
500710010	10.00%	free
500710020	8.00%	free
510610010	2.70%	2.16%
510610090	2.70%	2.16%
510620010	2.70%	2.16%
510620090	2.70%	2.16%
510710010	2.70%	2.16%
510710090	2.70%	2.16%
510720010	2.70%	2.16%
510720090	2.70%	2.16%
510810000	2.50%	free
510820000	2.50%	free
510910011	2.40%	free
510910019	2.40%	free
510910021	2.70%	free
510910022	2.70%	free
510990011	2.40%	free
510990019	2.40%	free
510990021	2.70%	free
510990022	2.70%	free
511000000	2.50%	free
511111010	6.60%	5.28%
511111021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511111022	5.30%	4.24%
511119010	6.60%	5.28%
511119020	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511120010	6.60%	5.28%
511120021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511120022	5.30%	4.24%
511130010	6.60%	5.28%
511130021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
511130022	5.30%	4.24%
511190010	6.60%	5.28%
511190021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104 yen/m2, whichever is the greater
511190022	5.30%	4.24%
511211010	6.60%	5.28%
511211020	5.30%	4.24%
511219010	6.60%	5.28%
511219020	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104 yen/m2, whichever is the greater
511220010	6.60%	5.28%
511220021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511220022	5.30%	4.24%
511230010	6.60%	5.28%
511230021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104 yen/m2, whichever is the greater
511230022	5.30%	4.24%
511290010	6.60%	5.28%
511290021	7.9% or 130 yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104 yen/m2, whichever is the greater
511290022	5.30%	4.24%
511300000	3.50%	free
520411010	5.60%	4.48%
520411020	3.00%	2.40%
520419010	5.60%	4.48%
520419020	3.00%	2.40%
520420000	3.00%	2.40%
520511010	5.60%	4.48%
520512010	5.60%	4.48%
520513010	5.60%	4.48%
520514010	5.60%	4.48%
520515010	5.60%	4.48%
520521010	5.60%	4.48%
520522010	5.60%	4.48%
520523010	5.60%	4.48%
520524010	5.60%	4.48%
520526010	5.60%	4.48%
520527010	5.60%	4.48%
520528010	5.60%	4.48%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
520531010	5.60%	4.48%
520532010	5.60%	4.48%
520533010	5.60%	4.48%
520534010	5.60%	4.48%
520535010	5.60%	4.48%
520541010	5.60%	4.48%
520542010	5.60%	4.48%
520543010	5.60%	4.48%
520544010	5.60%	4.48%
520546010	5.60%	4.48%
520547010	5.60%	4.48%
520548010	5.60%	4.48%
520611010	5.60%	4.48%
520612010	5.60%	4.48%
520613010	5.60%	4.48%
520614010	5.60%	4.48%
520615010	5.60%	4.48%
520621010	5.60%	4.48%
520622010	5.60%	4.48%
520623010	5.60%	4.48%
520624010	5.60%	4.48%
520625010	5.60%	4.48%
520631010	5.60%	4.48%
520632010	5.60%	4.48%
520633010	5.60%	4.48%
520634010	5.60%	4.48%
520635010	5.60%	4.48%
520641010	5.60%	4.48%
520642010	5.60%	4.48%
520643010	5.60%	4.48%
520644010	5.60%	4.48%
520645010	5.60%	4.48%
520710010	3.00%	2.40%
520710091	5.60%	4.48%
520790010	3.00%	2.40%
520790091	5.60%	4.48%
520851011	5.60%	free
520851091	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
520852011	5.60%	free
520852091	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
520859011	5.60%	free
520859091	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
520951011	5.60%	free
520951091	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
520952011	5.60%	free
520952091	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
520959011	5.60%	free
520959091	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
521051011	7.40%	free
521051021	5.60%	free
521051031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
521059011	7.40%	free
521059021	5.60%	free
521059031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
521151011	7.40%	free
521151021	5.60%	free
521151031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
521152011	7.40%	free
521152021	5.60%	free
521152031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
521159011	7.40%	free
521159021	5.60%	free
521159031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
521215011	7.40%	free
521215021	5.60%	free
521215031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
521225011	7.40%	free
521225021	5.60%	free
521225031	3.7% or 2.9%+1.01 yen/m2, whichever is the greater	free
530610000	7.90%	free
530620000	7.90%	free
530820000	2.00%	free
530890020	2.50%	free
530890091	7.90%	6.32%
530890092	7.90%	free
530911000	10.00%	8.00%
530919000	10.00%	8.00%
530921000	10.00%	8.00%
530929000	10.00%	8.00%
531010000	10.00%	free
531090000	10.00%	free
531100010	10.00%	8.00%
531100020	3.50%	free
531100030	2.50%	free
540110010	5.00%	4.00%
540110021	6.60%	5.28%
540110022	4.00%	3.20%
540120010	5.00%	4.00%
540120021	6.60%	5.28%
540120022	4.00%	3.20%
540211000	2.70%	2.16%
540219100	5.00%	4.00%
540219210	5.30%	4.24%
540219220	6.60%	5.28%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
540219900	4.00%	3.20%
540220010	5.00%	4.00%
540220021	6.60%	5.28%
540220022	4.00%	3.20%
540231010	5.00%	4.00%
540231021	6.60%	5.28%
540231022	4.00%	3.20%
540232010	5.00%	4.00%
540232021	6.60%	5.28%
540232022	6.60%	5.28%
540232029	4.00%	3.20%
540233010	5.00%	4.00%
540233021	6.60%	5.28%
540233022	4.00%	3.20%
540234100	5.00%	4.00%
540234910	6.60%	5.28%
540234990	4.00%	3.20%
540239010	5.00%	4.00%
540239021	6.60%	5.28%
540239022	4.00%	3.20%
540244100	5.00%	4.00%
540244910	2.70%	2.16%
540244921	5.30%	4.24%
540244922	6.60%	5.28%
540244929	6.60%	5.28%
540244990	4.00%	3.20%
540245100	5.00%	4.00%
540245910	2.70%	2.16%
540245991	5.30%	4.24%
540245999	4.00%	3.20%
540246100	5.00%	4.00%
540246910	6.60%	5.28%
540246990	4.00%	3.20%
540247100	5.00%	4.00%
540247910	6.60%	5.28%
540247990	4.00%	3.20%
540248100	5.00%	4.00%
540248910	6.60%	5.28%
540248990	4.00%	3.20%
540249010	5.00%	4.00%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
540249021	6.60%	5.28%
540249022	4.00%	3.20%
540251010	5.00%	4.00%
540251021	6.60%	5.28%
540251022	4.00%	3.20%
540252010	5.00%	4.00%
540252021	6.60%	5.28%
540252022	4.00%	3.20%
540259010	5.00%	4.00%
540259021	6.60%	5.28%
540259022	4.00%	3.20%
540261010	5.00%	4.00%
540261021	6.60%	5.28%
540261022	4.00%	3.20%
540262010	5.00%	4.00%
540262021	6.60%	5.28%
540262022	4.00%	3.20%
540269010	5.00%	4.00%
540269021	6.60%	5.28%
540269022	4.00%	3.20%
540310010	5.00%	4.00%
540310020	4.00%	3.20%
540331100	5.00%	4.00%
540331910	6.60%	5.28%
540331990	4.00%	3.20%
540332100	5.00%	4.00%
540332910	6.60%	5.28%
540332990	4.00%	3.20%
540333010	5.00%	4.00%
540333021	6.60%	5.28%
540333022	4.00%	3.20%
540339010	5.00%	4.00%
540339021	6.60%	5.28%
540339022	4.00%	3.20%
540341100	5.00%	4.00%
540341910	6.60%	5.28%
540341990	4.00%	3.20%
540342010	5.00%	4.00%
540342021	6.60%	5.28%
540342022	4.00%	3.20%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
540349010	5.00%	4.00%
540349021	6.60%	5.28%
540349022	4.00%	3.20%
540411000	6.60%	5.28%
540412000	6.60%	5.28%
540419010	6.60%	5.28%
540419090	6.60%	5.28%
540490000	6.60%	5.28%
540500000	3.50%	2.80%
540600100	5.00%	4.00%
540600910	5.80%	4.64%
540600990	3.50%	2.80%
540710011	8.20%	6.56%
540710019	6.60%	5.28%
540710081	5.30%	4.24%
540710089	5.30%	4.24%
540710090	6.60%	5.28%
540720011	8.20%	6.56%
540720019	6.60%	5.28%
540720091	5.30%	4.24%
540720092	6.60%	5.28%
540720099	8.00%	6.40%
540730011	8.20%	6.56%
540730019	6.60%	5.28%
540730091	5.30%	4.24%
540730092	6.60%	5.28%
540730099	8.00%	6.40%
540741010	8.80%	7.04%
540741023	5.70%	4.56%
540741029	7.10%	5.68%
540742010	8.20%	6.56%
540742021	5.30%	4.24%
540742022	6.60%	5.28%
540743010	8.20%	6.56%
540743021	5.30%	4.24%
540743022	6.60%	5.28%
540744010	8.20%	6.56%
540744021	5.30%	4.24%
540744022	6.60%	5.28%
540751010	8.80%	7.04%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
540751023	5.70%	4.56%
540751029	7.10%	5.68%
540752010	8.20%	6.56%
540752021	5.30%	4.24%
540752022	6.60%	5.28%
540753010	8.20%	6.56%
540753021	5.30%	4.24%
540753022	6.60%	5.28%
540754010	8.20%	6.56%
540754021	5.30%	4.24%
540754022	6.60%	5.28%
540761010	8.80%	7.04%
540761021	5.70%	4.56%
540761022	5.70%	4.56%
540761023	5.70%	4.56%
540761024	5.70%	4.56%
540761029	7.10%	5.68%
540769010	8.20%	6.56%
540769021	5.30%	4.24%
540769022	5.30%	4.24%
540769023	5.30%	4.24%
540769024	5.30%	4.24%
540771010	8.20%	6.56%
540771021	5.30%	4.24%
540771022	8.00%	6.40%
540772010	8.20%	6.56%
540772021	5.30%	4.24%
540772022	8.00%	6.40%
540773010	8.20%	6.56%
540773021	5.30%	4.24%
540773022	8.00%	6.40%
540774010	8.20%	6.56%
540774021	5.30%	4.24%
540774022	8.00%	6.40%
540781011	8.20%	6.56%
540781019	6.60%	5.28%
540781090	6.60%	5.28%
540782011	8.20%	6.56%
540782019	6.60%	5.28%
540782090	6.60%	5.28%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
540783011	8.20%	6.56%
540783019	6.60%	5.28%
540783090	6.60%	5.28%
540784011	8.20%	6.56%
540784019	6.60%	5.28%
540784090	6.60%	5.28%
540791011	8.20%	6.56%
540791019	6.60%	5.28%
540791091	10.00%	8.00%
540791099	6.60%	5.28%
540792011	8.20%	6.56%
540792019	6.60%	5.28%
540792091	10.00%	8.00%
540792099	6.60%	5.28%
540793011	8.20%	6.56%
540793019	6.60%	5.28%
540793091	10.00%	8.00%
540793099	6.60%	5.28%
540794011	8.20%	6.56%
540794019	6.60%	5.28%
540794091	10.00%	8.00%
540794099	6.60%	5.28%
540810010	6.60%	5.28%
540810020	4.00%	3.20%
540821011	8.80%	7.04%
540821019	7.10%	5.68%
540821091	7.10%	5.68%
540821099	4.30%	3.44%
540822011	8.20%	6.56%
540822019	6.60%	5.28%
540822091	6.60%	5.28%
540822099	4.00%	3.20%
540823011	8.20%	6.56%
540823019	6.60%	5.28%
540823091	6.60%	5.28%
540823099	4.00%	3.20%
540824011	8.20%	6.56%
540824019	6.60%	5.28%
540824091	6.60%	5.28%
540824099	4.00%	3.20%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
540831011	8.80%	7.04%
540831019	7.10%	5.68%
540831091	7.10%	5.68%
540831099	4.30%	3.44%
540832011	8.20%	6.56%
540832019	6.60%	5.28%
540832091	6.60%	5.28%
540832099	4.00%	3.20%
540833011	8.20%	6.56%
540833019	6.60%	5.28%
540833091	6.60%	5.28%
540833099	4.00%	3.20%
540834011	8.20%	6.56%
540834019	6.60%	5.28%
540834091	6.60%	5.28%
540834099	4.00%	3.20%
550110000	6.60%	5.28%
550120000	6.60%	5.28%
550130000	6.60%	5.28%
550140000	6.60%	5.28%
550190000	6.60%	5.28%
550200010	5.80%	4.64%
550200020	3.50%	2.80%
550311000	5.30%	4.24%
550319000	5.30%	4.24%
550320010	6.60%	5.28%
550320090	6.60%	5.28%
550330000	6.60%	5.28%
550340000	6.60%	5.28%
550390010	6.60%	5.28%
550390020	4.00%	3.20%
550410000	4.00%	3.20%
550490010	6.60%	5.28%
550490020	4.00%	3.20%
550610000	6.60%	5.28%
550620000	6.60%	5.28%
550630000	6.60%	5.28%
550690010	6.60%	5.28%
550690020	3.50%	2.80%
550700010	6.60%	5.28%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
550700020	3.50%	2.80%
550810000	6.60%	5.28%
550820010	6.60%	5.28%
550820020	4.00%	3.20%
550911000	6.60%	5.28%
550912000	6.60%	5.28%
550921000	6.60%	5.28%
550922000	6.60%	5.28%
550931000	6.60%	5.28%
550932000	6.60%	5.28%
550941000	6.60%	5.28%
550942000	6.60%	5.28%
550951010	6.60%	5.28%
550951020	4.00%	3.20%
550952010	6.60%	5.28%
550952020	4.00%	3.20%
550953010	6.60%	5.28%
550953020	4.00%	3.20%
550959010	6.60%	5.28%
550959020	4.00%	3.20%
550961010	6.60%	5.28%
550961020	4.00%	3.20%
550962010	6.60%	5.28%
550962020	4.00%	3.20%
550969010	6.60%	5.28%
550969020	4.00%	3.20%
550991010	6.60%	5.28%
550991020	4.00%	3.20%
550992010	6.60%	5.28%
550992020	4.00%	3.20%
550999010	6.60%	5.28%
550999020	4.00%	3.20%
551011010	4.00%	3.20%
551011020	4.00%	3.20%
551011090	4.00%	3.20%
551012000	4.00%	3.20%
551020000	4.00%	3.20%
551030000	4.00%	3.20%
551090000	4.00%	3.20%
551110000	6.60%	5.28%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
551120000	6.60%	5.28%
551130000	3.30%	2.64%
551211010	8.80%	7.04%
551211020	5.70%	4.56%
551219010	8.20%	6.56%
551219020	5.30%	4.24%
551221010	8.20%	6.56%
551221020	5.30%	4.24%
551229010	8.20%	6.56%
551229020	5.30%	4.24%
551291010	8.20%	6.56%
551291021	5.30%	4.24%
551291022	6.60%	5.28%
551291029	8.00%	6.40%
551299010	8.20%	6.56%
551299021	5.30%	4.24%
551299022	6.60%	5.28%
551299029	8.00%	6.40%
551311011	8.80%	7.04%
551311019	7.10%	5.68%
551311090	7.10%	5.68%
551312011	8.80%	7.04%
551312019	7.10%	5.68%
551312090	7.10%	5.68%
551313011	8.80%	7.04%
551313019	7.10%	5.68%
551313090	7.10%	5.68%
551319011	8.20%	6.56%
551319019	6.60%	5.28%
551319091	10.00%	8.00%
551319099	6.60%	5.28%
551321011	8.20%	6.56%
551321019	6.60%	5.28%
551321090	6.60%	5.28%
551323011	8.20%	6.56%
551323019	6.60%	5.28%
551323090	6.60%	5.28%
551329011	8.20%	6.56%
551329019	6.60%	5.28%
551329091	10.00%	8.00%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
551329099	6.60%	5.28%
551331011	8.20%	6.56%
551331019	6.60%	5.28%
551331090	6.60%	5.28%
551339011	8.20%	6.56%
551339019	6.60%	5.28%
551339021	6.60%	5.28%
551339029	10.00%	8.00%
551339099	6.60%	5.28%
551341011	8.20%	6.56%
551341019	6.60%	5.28%
551341090	6.60%	5.28%
551349011	8.20%	6.56%
551349019	6.60%	5.28%
551349021	6.60%	5.28%
551349029	10.00%	8.00%
551349099	6.60%	5.28%
551411011	8.80%	7.04%
551411019	7.10%	5.68%
551411090	7.10%	5.68%
551412011	8.80%	7.04%
551412019	7.10%	5.68%
551412090	7.10%	5.68%
551419111	8.80%	7.04%
551419119	8.20%	6.56%
551419191	7.10%	5.68%
551419199	6.60%	5.28%
551419911	7.10%	5.68%
551419919	10.00%	8.00%
551419991	7.10%	5.68%
551419999	6.60%	5.28%
551421011	8.20%	6.56%
551421019	6.60%	5.28%
551421090	6.60%	5.28%
551422011	8.20%	6.56%
551422019	6.60%	5.28%
551422090	6.60%	5.28%
551423011	8.20%	6.56%
551423019	6.60%	5.28%
551423090	6.60%	5.28%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
551429011	8.20%	6.56%
551429019	6.60%	5.28%
551429091	10.00%	8.00%
551429099	6.60%	5.28%
551430110	8.20%	6.56%
551430190	6.60%	5.28%
551430910	6.60%	5.28%
551430991	10.00%	8.00%
551430999	6.60%	5.28%
551441011	8.20%	6.56%
551441019	6.60%	5.28%
551441090	6.60%	5.28%
551442011	8.20%	6.56%
551442019	6.60%	5.28%
551442090	6.60%	5.28%
551443011	8.20%	6.56%
551443019	6.60%	5.28%
551443090	6.60%	5.28%
551449011	8.20%	6.56%
551449019	6.60%	5.28%
551449091	10.00%	8.00%
551449099	6.60%	5.28%
551511011	8.80%	7.04%
551511019	7.10%	5.68%
551511090	7.10%	5.68%
551512011	8.80%	7.04%
551512019	7.10%	5.68%
551512090	7.10%	5.68%
551513011	8.80%	7.04%
551513019	7.10%	5.68%
551513090	7.10%	5.68%
551519011	8.80%	7.04%
551519019	7.10%	5.68%
551519090	7.10%	5.68%
551521011	8.20%	6.56%
551521019	6.60%	5.28%
551521090	6.60%	5.28%
551522011	8.20%	6.56%
551522019	6.60%	5.28%
551522090	6.60%	5.28%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
551529011	8.20%	6.56%
551529019	6.60%	5.28%
551529090	6.60%	5.28%
551591011	8.20%	6.56%
551591019	6.60%	5.28%
551591091	10.00%	8.00%
551591099	6.60%	5.28%
551599011	8.20%	6.56%
551599019	6.60%	5.28%
551599091	10.00%	8.00%
551599099	6.60%	5.28%
551611011	8.80%	7.04%
551611019	7.10%	5.68%
551611091	7.10%	5.68%
551611099	4.30%	3.44%
551612011	8.20%	6.56%
551612019	6.60%	5.28%
551612091	6.60%	5.28%
551612099	4.00%	3.20%
551613011	8.20%	6.56%
551613019	6.60%	5.28%
551613091	6.60%	5.28%
551613099	4.00%	3.20%
551614011	8.20%	6.56%
551614019	6.60%	5.28%
551614091	6.60%	5.28%
551614099	4.00%	3.20%
551621011	8.80%	7.04%
551621019	7.10%	5.68%
551621091	7.10%	5.68%
551621099	4.30%	3.44%
551622011	8.20%	6.56%
551622019	6.60%	5.28%
551622091	6.60%	5.28%
551622099	4.00%	3.20%
551623011	8.20%	6.56%
551623019	6.60%	5.28%
551623091	6.60%	5.28%
551623099	4.00%	3.20%
551624011	8.20%	6.56%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
551624019	6.60%	5.28%
551624091	6.60%	5.28%
551624099	4.00%	3.20%
551631011	8.80%	7.04%
551631019	7.10%	5.68%
551631091	7.10%	5.68%
551631099	4.30%	3.44%
551632011	8.20%	6.56%
551632019	6.60%	5.28%
551632091	6.60%	5.28%
551632099	4.00%	3.20%
551633011	8.20%	6.56%
551633019	6.60%	5.28%
551633091	6.60%	5.28%
551633099	4.00%	3.20%
551634011	8.20%	6.56%
551634019	6.60%	5.28%
551634091	6.60%	5.28%
551634099	4.00%	3.20%
551641011	8.80%	7.04%
551641019	7.10%	5.68%
551641091	7.10%	5.68%
551641099	4.30%	3.44%
551642011	8.20%	6.56%
551642019	6.60%	5.28%
551642091	6.60%	5.28%
551642099	4.00%	3.20%
551643011	8.20%	6.56%
551643019	6.60%	5.28%
551643091	6.60%	5.28%
551643099	4.00%	3.20%
551644011	8.20%	6.56%
551644019	6.60%	5.28%
551644091	6.60%	5.28%
551644099	4.00%	3.20%
551691011	8.80%	7.04%
551691019	7.10%	5.68%
551691091	7.10%	5.68%
551691099	4.30%	3.44%
551692011	8.20%	6.56%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
551692019	6.60%	5.28%
551692091	6.60%	5.28%
551692099	4.00%	3.20%
551693011	8.20%	6.56%
551693019	6.60%	5.28%
551693091	6.60%	5.28%
551693099	4.00%	3.20%
551694011	8.20%	6.56%
551694019	6.60%	5.28%
551694091	6.60%	5.28%
551694099	4.00%	3.20%
560110000	free	free
560121000	free	free
560122000	free	free
560129000	free	free
560210000	5.60%	free
560221000	5.60%	free
560229000	5.60%	free
560290000	5.60%	free
560311210	4.30%	free
560311220	4.30%	free
560311230	4.30%	free
560311240	4.30%	free
560311290	4.30%	free
560312210	4.30%	free
560312220	4.30%	free
560312230	4.30%	free
560312240	4.30%	free
560312290	4.30%	free
560313210	4.30%	free
560313220	4.30%	free
560313230	4.30%	free
560313240	4.30%	free
560313290	4.30%	free
560314210	4.30%	free
560314220	4.30%	free
560314230	4.30%	free
560314240	4.30%	free
560314290	4.30%	free
560391210	4.30%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
560391220	4.30%	free
560391230	4.30%	free
560391240	4.30%	free
560391290	4.30%	free
560392210	4.30%	free
560392220	4.30%	free
560392230	4.30%	free
560392240	4.30%	free
560392290	4.30%	free
560393210	4.30%	free
560393220	4.30%	free
560393230	4.30%	free
560393240	4.30%	free
560393290	4.30%	free
560394210	4.30%	free
560394220	4.30%	free
560394230	4.30%	free
560394240	4.30%	free
560394290	4.30%	free
560410000	3.30%	free
560490110	2.70%	free
560490191	3.30%	free
560490199	6.60%	5.28%
560490200	3.30%	free
560490910	1.9% or 13 yen/kg, whichever is the greater	1.52% or 10.4 yen/kg, whichever is the greater
560490990	3.50%	2.80%
560500000	4.70%	free
560600010	5.30%	free
560600020	6.60%	free
560721000	free	free
560729000	4.00%	3.20%
560741000	5.30%	4.24%
560749010	5.30%	4.24%
560749090	5.30%	4.24%
560750000	5.30%	4.24%
560790910	2.50%	free
560790990	3.00%	2.40%
560811000	5.30%	free
560819011	5.30%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
560819019	2.50%	free
560819091	5.00%	free
560819099	5.00%	free
560890011	3.30%	free
560890019	4.00%	free
560890090	5.00%	free
560900010	5.30%	free
560900020	3.30%	free
580110010	6.40%	free
580110090	5.30%	free
580121010	3.50%	free
580122010	4.20%	free
580123010	4.20%	free
580124010	3.50%	free
580125010	3.50%	free
580126210	3.50%	free
580131010	3.50%	free
580131091	8.00%	6.40%
580131092	6.60%	5.28%
580131093	8.00%	6.40%
580131099	4.00%	3.20%
580132010	3.50%	free
580132021	6.60%	free
580132022	4.00%	free
580133010	3.50%	free
580133021	6.60%	free
580133022	4.00%	free
580134010	3.50%	free
580134021	6.60%	free
580134022	4.00%	free
580135010	3.50%	free
580135021	6.60%	free
580135022	4.00%	free
580136210	3.50%	free
580136221	6.60%	free
580136222	4.00%	free
580190010	3.50%	free
580190021	8.00%	free
580190023	6.40%	free
580190025	6.40%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
580190029	5.30%	free
580211010	4.50%	3.60%
580211020	4.50%	3.60%
580211090	3.70%	2.96%
580219010	4.50%	3.60%
580219020	4.50%	3.60%
580219090	3.70%	2.96%
580220010	3.50%	free
580220021	8.00%	free
580220022	5.30%	free
580230000	3.70%	free
580300110	7.40%	5.92%
580300120	5.60%	4.48%
580300190	3.70%	2.96%
580300211	8.20%	free
580300219	6.60%	free
580300900	6.60%	free
580410010	3.50%	free
580410020	6.60%	free
580421010	3.50%	free
580421021	9.10%	free
580421029	9.10%	free
580429010	3.50%	free
580429021	12.60%	free
580429022	9.10%	free
580430010	3.50%	free
580430021	12.60%	free
580430022	9.10%	free
580500000	6.90%	free
580610000	5.30%	4.24%
580620000	4.00%	free
580631000	7.40%	5.92%
580632090	5.30%	4.24%
580639000	6.40%	5.12%
580640000	5.30%	4.24%
580710000	5.30%	free
580790000	10.90%	free
580810000	6.60%	free
580890000	6.60%	free
580900000	4.70%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
581100010	3.50%	free
581100021	8.20%	6.56%
581100022	6.60%	5.28%
581100029	5.30%	4.24%
570110000	7.90%	1.58%
570190000	7.90%	1.58%
570210000	6.00%	4.80%
570220000	free	free
570231000	8.10%	6.48%
570232000	7.90%	6.32%
570239010	8.40%	6.72%
570239020	7.90%	6.32%
570241000	8.10%	6.48%
570242200	7.90%	6.32%
570249010	8.40%	6.72%
570249020	7.90%	6.32%
570250100	8.40%	6.72%
570250910	8.10%	6.48%
570250990	7.90%	6.32%
570291000	8.10%	6.48%
570292000	7.90%	6.32%
570299010	8.40%	6.72%
570299020	7.90%	6.32%
570310000	7.90%	6.32%
570320210	6.30%	5.04%
570320290	6.30%	5.04%
570330200	6.30%	5.04%
570390010	8.40%	6.72%
570390020	7.90%	6.32%
570410000	7.40%	free
570490200	7.40%	free
570500010	8.40%	6.72%
570500022	7.90%	6.32%
570500029	7.90%	6.32%
590190000	4.00%	free
590210010	3.50%	free
590210021	5.80%	free
590210022	6.60%	free
590220011	3.50%	free
590220012	3.50%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
590220090	3.50%	free
590290000	3.50%	free
590310000	3.50%	free
590320000	3.50%	free
590390000	3.50%	free
590490000	3.90%	free
590500000	5.30%	free
590610000	3.50%	free
590691010	6.50%	free
590691020	4.70%	free
590699000	3.50%	free
590700000	3.30%	free
590800000	4.90%	free
590900000	3.90%	free
591000010	4.90%	free
591000020	3.50%	free
591110010	4.90%	free
591110090	2.80%	free
591120000	3.50%	free
591131010	4.00%	free
591131021	4.90%	free
591131029	2.80%	free
591132010	4.00%	free
591132021	4.90%	free
591132029	2.80%	free
591140010	4.90%	free
591140090	2.80%	free
591190010	4.90%	free
591190090	2.80%	free
600110000	7.90%	6.32%
600121000	9.80%	7.84%
600122000	7.90%	6.32%
600129000	7.90%	6.32%
600191000	9.80%	7.84%
600192017	7.90%	6.32%
600192019	7.90%	6.32%
600192092	7.90%	6.32%
600192094	7.90%	6.32%
600192099	7.90%	6.32%
600199000	7.90%	6.32%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
600240010	9.80%	7.84%
600240020	7.90%	6.32%
600240050	5.40%	4.32%
600240090	5.30%	4.24%
600290011	7.80%	free
600290013	7.80%	6.24%
600290021	5.60%	free
600290022	5.60%	4.48%
600290031	5.40%	free
600290033	5.40%	4.32%
600290041	5.40%	free
600290043	5.40%	4.32%
600290091	5.30%	free
600290093	5.30%	4.24%
600310010	7.90%	6.32%
600310090	5.30%	4.24%
600320010	9.80%	7.84%
600320090	5.40%	4.32%
600330010	7.90%	6.32%
600330090	5.40%	4.32%
600340010	7.90%	6.32%
600340090	5.40%	4.32%
600390010	7.90%	6.32%
600390090	5.30%	4.24%
600410010	9.80%	7.84%
600410020	7.90%	6.32%
600410030	5.40%	4.32%
600410040	5.40%	4.32%
600410090	5.30%	4.24%
600490011	7.80%	free
600490013	7.80%	6.24%
600490021	5.60%	free
600490023	5.60%	4.48%
600490031	5.40%	free
600490033	5.40%	4.32%
600490041	5.40%	free
600490043	5.40%	4.32%
600490091	5.30%	free
600490093	5.30%	4.24%
600521000	9.80%	7.84%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
600522000	9.80%	7.84%
600523000	9.80%	7.84%
600524000	9.80%	7.84%
600531000	7.90%	6.32%
600532000	7.90%	6.32%
600533000	7.90%	6.32%
600534000	7.90%	6.32%
600541000	7.90%	6.32%
600542000	7.90%	6.32%
600543000	7.90%	6.32%
600544000	7.90%	6.32%
600590000	7.90%	6.32%
600610010	7.90%	6.32%
600610020	5.30%	4.24%
600621010	9.80%	7.84%
600621020	5.60%	4.48%
600622010	9.80%	7.84%
600622020	5.60%	4.48%
600623010	9.80%	7.84%
600623020	5.60%	4.48%
600624010	9.80%	7.84%
600624020	5.60%	4.48%
600631010	9.60%	7.68%
600631021	6.60%	5.28%
600631029	4.00%	3.20%
600632010	9.60%	7.68%
600632021	6.60%	5.28%
600632029	4.00%	3.20%
600633010	9.60%	7.68%
600633021	6.60%	5.28%
600633029	4.00%	3.20%
600634010	9.60%	7.68%
600634021	6.60%	5.28%
600634029	4.00%	3.20%
600641010	9.60%	7.68%
600641021	6.60%	5.28%
600641029	4.00%	3.20%
600642010	9.60%	7.68%
600642021	6.60%	5.28%
600642029	4.00%	3.20%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
600643010	9.60%	7.68%
600643021	6.60%	5.28%
600643029	4.00%	3.20%
600644010	9.60%	7.68%
600644021	6.60%	5.28%
600644029	4.00%	3.20%
600690010	7.90%	6.32%
600690020	5.30%	4.24%
611300010	5.60%	free
611610161	7.40%	free
611610162	7.40%	free
611610261	5.30%	free
611610262	5.30%	free
611780014	7.80%	free
611780015	5.60%	free
620920150	6.50%	5.20%
620920221	7.40%	5.92%
620930150	6.50%	5.20%
620930221	7.40%	5.92%
620990150	6.50%	5.20%
620990221	7.40%	5.92%
621320000	6.70%	5.36%
621390010	9.00%	7.20%
621390091	6.40%	5.12%
621390099	5.30%	4.24%
621410100	6.60%	free
621410210	8.00%	free
621410290	8.00%	free
621420100	5.40%	free
621420200	6.60%	free
621430100	5.40%	free
621430200	9.10%	free
621440100	5.40%	free
621440200	9.10%	free
621490100	5.40%	free
621490210	9.10%	free
621490221	6.60%	free
621490222	4.40%	free
621520000	8.40%	free
621590000	8.40%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
621600500	6.50%	5.20%
621710011	9.00%	7.20%
621710019	9.00%	7.20%
621710025	9.00%	7.20%
621710090	9.00%	7.20%
621790000	9.00%	7.20%
630110000	5.30%	free
630120010	5.30%	4.24%
630120090	5.30%	4.24%
630130010	9.00%	7.20%
630130091	9.00%	7.20%
630130099	9.00%	7.20%
630140010	5.30%	4.24%
630140090	5.30%	4.24%
630190000	5.30%	4.24%
630221000	4.50%	3.60%
630222010	5.30%	free
630222090	5.30%	4.24%
630229010	7.90%	6.32%
630229020	5.30%	4.24%
630231000	4.50%	3.60%
630232010	5.30%	free
630232090	5.30%	4.24%
630239010	7.90%	6.32%
630239020	5.30%	4.24%
630251000	7.40%	5.92%
630253011	6.40%	free
630253019	6.40%	5.12%
630253091	5.30%	free
630253099	5.30%	4.24%
630259021	6.40%	5.12%
630259029	5.30%	4.24%
630259030	7.90%	6.32%
630260000	7.40%	5.92%
630291000	7.40%	5.92%
630293010	5.30%	free
630293090	5.30%	4.24%
630299100	7.90%	6.32%
630299900	5.30%	4.24%
630391000	7.40%	5.92%

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
630392010	5.30%	free
630392090	5.30%	4.24%
630399010	7.90%	6.32%
630399021	6.40%	5.12%
630399029	5.30%	4.24%
630419010	7.40%	5.92%
630419020	7.90%	6.32%
630419031	6.40%	5.12%
630419039	5.30%	4.24%
630492000	7.40%	5.92%
630493010	5.30%	free
630493090	5.30%	4.24%
630499010	7.90%	6.32%
630499021	6.40%	5.12%
630499029	5.30%	4.24%
630520000	4.00%	free
630532000	3.30%	free
630533010	3.30%	free
630533090	3.30%	free
630539000	5.30%	free
630590000	3.30%	free
630612000	4.00%	free
630619100	5.60%	free
630619900	4.00%	free
630622000	4.00%	free
630629100	5.60%	free
630629900	4.00%	free
630630000	4.00%	free
630640100	5.60%	free
630640900	4.00%	free
630691000	5.60%	free
630699000	4.00%	free
630710010	6.50%	free
630710020	4.70%	free
630720010	6.50%	free
630720020	4.70%	free
630790010	6.50%	free
630790021	4.70%	2.82%
630790029	4.70%	free
630800000	3.70%	free

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	MFN Rate	GSP Rate
630900000	5.80%	free

หมายเหตุ: สำหรับรายการสินค้าทั้งหมดที่ได้รับสิทธิพิเศษทั้งหมด สามารถสืบค้นได้จาก

<http://unctad.org/en/Pages/DITC/GSP/About-GSP.aspx>

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจาก UNCTAD (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

➤ สหภาพยุโรป

เวียดนามได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี หรือสิทธิ GSP (Generalised Scheme of Preferences) จากสหภาพยุโรปในการส่งออกสินค้าไปยังตลาดสหภาพยุโรป โดยสำหรับรายการสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นดังตารางที่ 3 และสำหรับรายการสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 รายการสินค้าเกษตรและอาหารที่เวียดนาม ได้รับสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) จากญีุ่สหภาพยุโรป

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	ประเภทของการให้สิทธิ GSP (GSP Category)	คำอธิบาย
0101 29 90	S	Sensitive
0101 30 00	S	Sensitive
0101 90 00	S	Sensitive
0104 20 10*	S	Sensitive
0106 14 10	S	Sensitive
0106 39 10	S	Sensitive
0205 00	S	Sensitive
0206 80 91	S	Sensitive
0206 90 91	S	Sensitive
0207 14 91	S	Sensitive
0207 27 91	S	Sensitive
0207 45 95	S	Sensitive
0208 90 70	NS	Non-sensitive
0210 99 10	S	Sensitive
0210 99 59	S	Sensitive
0403 10 51	S	Sensitive
0403 90 71	S	Sensitive
0405 20 10	S	Sensitive
0407 19 90	S	Sensitive
0410 00 00	S	Sensitive
0511 99 39	S	Sensitive

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	ประเภทของการให้สิทธิ GSP (GSP Category)	คำอธิบาย
ex Chapter 3	S	Sensitive
0301 19 00	NS	Non-sensitive
ex Chapter 6	S	Sensitive
0701	S	Sensitive
0709 70 00	S	Sensitive
ex 0709 91 00	S	Sensitive
0709 92 10*	S	Sensitive
0709 93 10	S	Sensitive
0709 93 90	S	Sensitive
0802 31 00	S	Sensitive
0802 41 00	S	Sensitive
0812 90 30	NS	Non-sensitive
0813 10 00	S	Sensitive
ex Chapter 9	NS	Non-sensitive
1008 50 00	S	Sensitive
1104 29 17	S	Sensitive
ex Chapter 12	S	Sensitive
ex Chapter 13	S	Sensitive
1501 90 00	S	Sensitive
1521 90 99	S	Sensitive
1522 00 10	S	Sensitive
1522 00 91	S	Sensitive
1601 00 10	S	Sensitive
1602 20 10	S	Sensitive
1602 41 90	S	Sensitive
1602 42 90	S	Sensitive
1602 49 90	S	Sensitive
1602 90 31	S	Sensitive
1602 90 69	S	Sensitive
1603 00 10	S	Sensitive
1604	S	Sensitive
1702 50 00	S	Sensitive
Chapter 18	S	Sensitive
ex Chapter 19	S	Sensitive
2102 20 19	NS	Non-sensitive
2307 00 19	S	Sensitive
2308 00 19	S	Sensitive

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	ประเภทของการให้สิทธิ GSP (GSP Category)	คำอธิบาย
ex Chapter 24	S	Sensitive

หมายเหตุ:

- ex หมายถึงสินค้าบางรายการของตอนสินค้า (Chapter)
- สินค้าที่ถูกจัดว่าเป็น Sensitive จะลดอัตราภาษี MFN applied rate ลงเหลือร้อยละ 3 หรือ 5 สำหรับการจัดเก็บ
- สินค้าที่ถูกจัดว่าเป็น Non-sensitive จะลดอัตราภาษี MFN applied rate เหลือร้อยละ 0
- สำหรับรายการสินค้าทั้งหมดที่ได้รับสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) สามารถสืบค้นได้จาก

<http://unctad.org/en/Pages/DITC/GSP/About-GSP.aspx>

ที่มา: รวบรวมข้อมูลจาก UNCTAD (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

ตารางที่ 4 รายการสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เวียดนาม ได้รับสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) จากญี่ปุ่นสหภาพยุโรป

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	ประเภทของการให้สิทธิ GSP (GSP Category)	คำอธิบาย
ex 2905	S	Sensitive
2905 45 00	NS	Non-sensitive
ex 2917	NS	Non-sensitive
2917 11 00	S	Sensitive
ex 2917 12 00	S	Sensitive
2917 14 00	S	Sensitive
2917 32 00	S	Sensitive
2917 35 00	S	Sensitive
2917 36 00	S	Sensitive
ex 2926	NS	Non-sensitive
2926 10 00	S	Sensitive
ex 2933	NS	Non-sensitive
2933 61 00	S	Sensitive
3204	S	Sensitive
3906 10 00	S	Sensitive
Chapter 50	S	Sensitive
ex Chapter 51	S	Sensitive
Chapter 52	S	Sensitive
Chapter 53	S	Sensitive
Chapter 54	S	Sensitive
Chapter 55	S	Sensitive
Chapter 56	S	Sensitive
Chapter 57	S	Sensitive
Chapter 58	S	Sensitive
Chapter 59	S	Sensitive

รหัสพิกัดศุลกากร (HS Code)	ประเภทของการให้สิทธิ GSP (GSP Category)	คำอธิบาย
Chapter 60	S	Sensitive
Chapter 61	S	Sensitive
Chapter 62	S	Sensitive
Chapter 63	S	Sensitive

หมายเหตุ:

- ex หมายถึงสินค้าบางรายการของตอนสินค้า (Chapter)
- สินค้าที่ถูกต้องจัดว่าเป็น Sensitive จะลดอัตราภาษี MFN applied rate ลงเหลือร้อยละ 3 หรือ 5 สำหรับการจัดเก็บ
- สินค้าที่ถูกต้องจัดว่าเป็น Non-sensitive จะลดอัตราภาษี MFN applied rate เหลือร้อยละ 0
- สำหรับรายการสินค้าทั้งหมดที่ได้รับสิทธิพิเศษศุลกากร (GSP) สามารถสืบค้นได้จาก <http://unctad.org/en/Pages/DITC/GSP/About-GSP.aspx>

ที่มา: รวบรวมข้อมูลจาก UNCTAD (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

THAILAND BOARD OF INVESTMENT

Head Office: 555 Vibhavadi-Rangsit Rd.,
Chatuchak, Bangkok 10900

T +66 2 553 8111 | F +66 2 553 8222

www.boi.go.th

Bolliger & Company

Bolliger & Company (Thailand) Ltd.

Level 31, Sathorn Square Office Tower

98 North Sathorn Road, Silom, Bangrak, Bangkok 10500

T +66 (0) 2 230 6399 | F +66 (0) 2 230 6333

www.bolliger-company.com